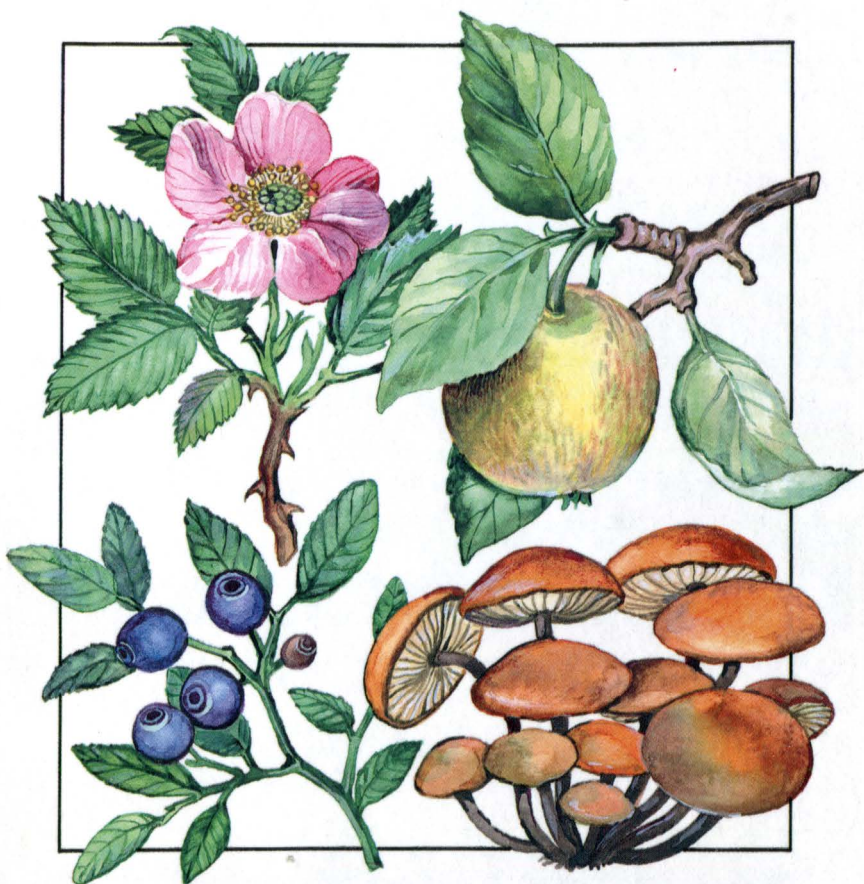

РАСЛІННЫ СВЕТ

ТЭМАТЫЧНЫ СЛОЎНІК

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
ІНСТЫТУТ МОВАЗНАЎСТВА ІМЯ ЯКУБА КОЛАСА

РАСЛІННЫ СВЕТ

ТЭМАТЫЧНЫ СЛОЎНІК

Мінск
«Беларуская навука»
2001

УДК 58(038)
ББК 28.5я2
Р 24

Складальнікі:

В. Дз. Астрэйка, М. А. Ісачанкава, А. А. Крывіцкі, Ф. Д. Клімчук,
Л. П. Кунцэвіч, В. М. Курцова, Т. М. Трухан, А. І. Шаблоўскі

Навуковыя рэдактары:

Л. П. Кунцэвіч, А. А. Крывіцкі

Тэхнічная падрыхтоўка рукапісу

Н. В. Драбудзька

Рэцэнзенты:

доктар філалагічных навук В. Дз. Старычонак,
кандыдат філалагічных навук М. Н. Крыўко

Раслінны свет: Тэматычны слоўнік / Склад.
Р24 В. Дз. Астрэйка і інш.; навук. рэд. Л. П. Кунцэвіч,
А. А. Крывіцкі. — Мн.: Беларуская навука, 2001. —
655 с.

ISBN 985-08-0457-2

Слоўнік уключае выбраныя з розных крыніц рэгіянальныя
беларускія народныя назвы розных раслін і лексіку, звязаную з
іх характарыстыкай і жыццядзейнасцю.

УДК 58(038)
ББК 28.5я2

ISBN 985-08-0457-2

© Калектыў складальнікаў, 2001

ПРАДМОВА

Слоўнік «Раслінны свет» з'яўляецца працягам серыі слоўнікаў, аб'яднаных пад агульнай назвай «Беларуская народная тэрміналогія і наменклатура» (апублікаваны першы выпуск серыі «Жывёльны свет». Мн., 1999). Тэматычны слоўнік «Раслінны свет» уключае мясцовыя назвы раслін і грыбоў і лексіку, звязаную з іх жыццядзейнасцю. Як і папярэдні слоўнік, ён складаецца з дзвюх частак. У першай прыводзяцца назвы прадстаўнікоў расліннага свету, у другой — назвы груп раслін і словы, якія абазначаюць паняцці аб іх частках, жыццядзейнасці, якасцях, уласцівасцях і інш., у канцы кнігі — алфавітны паказальнік прыведзеных слоў. У першай частцы слоўніка падаюцца назвы толькі тых раслін, якія характарызуюцца разнастайнасцю назваў у гаворках.

Лексічны матэрыял у абедзвюх частках слоўніка прыведзены па тэмах. У аснову яго тэматычнай класіфікацыі пакладзены пашыраныя народныя традыцыйныя ўяўленні аб групойцы паняццяў, звязаных з падзёлам раслін, іх будовай, асаблівасцямі існавання, уласцівасцямі і якасцямі.

Аўтарская работа выканана наступным чынам: «Лясныя, садовыя і паркавыя дрэвы» — Ф. Д. Клімчук, «Дзікія і культурныя кустарнікі» — Ф. Д. Клімчук, «Лугавыя і палявыя травяністыя расліны» — Л. П. Кунцэвіч (А — К), В. М. Курцова (Л — Я), «Лясныя травяністыя расліны» — А. А. Крывіцкі, «Водныя і балотныя травяністыя расліны» — В. Дз. Астрэйка, «Сельскагаспадарчыя травяністыя расліны» — М. А. Ісачанкава, «Кветкавыя агародныя і пакаёвыя расліны» — М. А. Ісачанкава, «Назвы грыбоў» —

Т. М. Трухан, «Тэматычныя групы лексікі са значэннем характарыстыкі раслін і грыбоў» — А. І. Шаблоўскі (падраздзелы 3.1—3.3 падрыхтаваны сумесна з В. Дз. Астрэйка і Ф. Д. Клімчуком).

Мясцовыя словы ўпарадкаваны ў слоўнікавых артыкулах з улікам галоўным чынам іх пашырэння ў мясцовых гаворках. Паметы аб пашырэнні з'яўляюцца абагульненымі, арыентацыйнымі. Побач падаецца крыніца фіксацыі мясцовага слова.

Слоўнік з'яўляецца даведнікам аб беларускай мясцовай лексіцы, звязанай з раслінамі, не толькі для філолагаў, але і для батанікаў, этнографаў і ўсіх аматараў роднага слова.

ПРЫНЯТЫЯ СКАРАЧЭННІ

НАЗВЫ ВЫКАРЫСТАНЫХ КРЫНІЦ

- АЛА — Агульнаславянскі лінгвістычны атлас. Архіў матэрыялаў па населеных пунктах Беларусі сеткі атласа. Захоўваецца ў Інстытуце мовазнаўства імя Якуба Коласа НАН Беларусі.
- Бялькевіч — Бялькевіч І. К. Краёвы слоўнік усходняй Магілёўшчыны. Мн., 1970.
- Варлыга — Варлыга А. Краёвы слоўнік Лагойшчыны. Нью-Йорк, 1970.
- Верас — Беларуская-польска-расейска-лацінскі батанічны слоўнік. Вільня, 1924.
- Гарэцкі — М. Гарэцкі. Невялічкі беларуска-маскоўскі слоўнік. Выд. 2-е. Вільня, 1921.
- ГЧ — Гавораць чарнобыльцы. Мн., 1994.
- ДАБМ — Дыялекталагічны атлас беларускай мовы. Мн., 1963.
- Дабравольскі — Добровольскі В. В. Смоленский областной словарь. Смоленск, 1914.
- ДСБ — Дыялектны слоўнік Брэстчыны. Мн., 1989.
- ЖНС — Жывое народнае слова. Мн., 1992.
- ЖС — Жывое слова. Мн., 1978.
- З нар.сл. — З народнага слоўніка. Мн., 1975.
- Каспяровіч — Каспяровіч М.І. Віцебскі краёвы слоўнік. Мн., 1927.
- Кісялеўскі — Киселевский А.И. Латино-русско-белорусский ботанический словарь. Мн., 1967.
- ЛАБНГ — Лексічны атлас беларускіх народных гаворак: У 5 т. Раслінны і жывёльны свет. Мн., 1993. Т. 1.
- ЛП — Лексика Полесья: Матэрыялы для полесского диалектного словаря. Мн., 1968.
- Мат. апыт. — Матэрыялы, сабраныя ў час спецыяльных экспедыцыйных выездаў, у выніку апытанняў прадстаўнікоў гаворак і інш.
- Мат. Гом. — Матэрыялы да дыялектнага слоўніка Гомельшчыны // Беларуская мова і мовазнаўства. Мн., 1975—1982. Вып. 3—10.
- Мат. Гродз. — Сцяшковіч Т. Ф. Матэрыялы да слоўніка Гродзенскай вобласці. Мн., 1972.
- Мат. Маг. — Матэрыялы для абласнога слоўніка Магілёўшчыны. Мн., 1981.

- Мат. мін.-мал. — Матэрыялы для слоўніка мінска-маладзечанскіх гаворак. Мн., 1970—1977. Вып. 1—3.
- Мат. дыял. сл. — Матэрыялы для слоўніка народна-дыялектнай мовы. — Мн., 1960.
- Насовіч — Насовіч І. І. Слоўнік беларускай мовы. Мн., 1983.
- НЛ — Народная лексіка. Мн., 1977.
- НЛГ — Народная лексіка Гомельшчыны ў фальклору і мастацкай літаратуры: Слоўнік. Мн., 1983.
- НС — Народнае слова. Мн., 1976.
- Н. сл.-сць — Народная словатворчасць. Мн., 1979.
- Растаргуеў — Расторгуев П. А. Словарь народных говоров Западной Брянщины. Мн., 1973.
- Сл. Гродз. — Сцяшковіч Т. Ф. Слоўнік Гродзенскай вобласці. Мн., 1983.
- СПЗБ — Слоўнік гаворак паўночна-заходняй Беларусі і яе пагранічча: У 5 т. Мн., 1979—1986.
- Станкевіч — Станкевіч Я. Белорусско-русский (Великолитовско-русский) словарь. Нью-Йорк, 1990.
- СЦБ — Слоўнік гаворак цэнтральных раёнаў Беларусі: У 2 т. Мн. 1990. Т. 1.
- Сцяцко ДС — Сцяцко П. У. Дыялектны слоўнік: 3 гаворак Зэльвеншчыны. Мн., 1970.
- Сцяцко НЛ — Сцяцко П. У. Народная лексіка. Мн., 1970.
- Сцяшковіч — Сцяшковіч Т. Ф. Гаворкі Ваўкавыскага раёна Гродзенскай вобласці. Гродна, 1959.
- Тарнацкі — Tarnacki J. Studia porównawcza nad geografią wyrazów (Polesie—Mazowsce). Warszawa, 1939.
- ТС — Тураўскі слоўнік: У 5 т. Мн., 1982—1987.
- Федароўскі — Federowski M. Lud białoruski na Rusi Litewskiej. Warszawa, 1969. Т. 7.
- Цыхун — Цыхун А. П. Скарбы народнай мовы. Гродна, 1994.
- Шаталава — Шаталава Л. Ф. Беларускае дыялектнае слова. Мн., 1975.
- Шатэрнік — Шатэрнік М. В. Краёвы слоўнік Чэрвеншчыны. Мн., 1929.
- ЭБ — Энцыклапедыя Беларусі: У 4 т. Мн., 1979. Т. 2.
- ЭПБ — Энцыклапедыя прыроды Беларусі: У 5 т. Мн., 1983 — 1986.
- ЭСБМ — Этымалагічны слоўнік беларускай мовы. Мн., 1978 — 1993. Т. 1—8.
- Юрчанка — Юрчанка Г. Ф. Дыялектны слоўнік (з гаворак Мсціслаўшчыны). Мн., 1966; Юрчанка Г. Ф. Народная сінаніміка. Мн., 1969; Юрчанка Г. Ф. Народнае вытворнае слова: 3 гаворак Мсціслаўшчыны. Мн., 1981—1985. Вып. 1—3. Юрчанка Г. Ф. Сучаснае народнае слова: 3 гаворкі Мсціслаўшчыны: Слоўнік. Мн., 1968; Юрчанка Г. Ф. Сучасная народная лексіка: 3 гаворкі Мсціслаўшчыны: Слоўнік: А — Н. Мн., 1993.
- Янкова — Янкова Т. С. Дыялектны слоўнік Лоеўшчыны. Мн., 1982.

Янкоўскі —	Янкоўскі Ф. М. Дыялектны слоўнік. Мн., 1959—1970. Вып. 1—3.
Яўсееў —	Яўсееў Р. М. Маці казала так...: 3 гаворкі Бялыніцкага раёна. Мн., 1978.
Яшкін —	Сержанина Г. И., Яшкин И. Я. Грибы. Мн., 1986.

НАЗВЫ ДЫАЛЕКТНЫХ ГРУП ГАВОРАК

агульн. —	агульнавядомае
асн. мас. г. —	асноўны масіў гаворак
зах.-пал. г. —	заходнепалескія гаворкі
паўдн.-зах. д. —	паўднёва-заходні дыялект
гродз.-бар. г. —	гродзенска-баранавіцкая група гаворак
сл.-маз. г. —	случка-мазырская група гаворак
паўн.-усх. д. —	паўночна-ўсходні дыялект
віц.-маг. г. —	віцебска-магілёўская група гаворак
пол.-мін. г. —	полацка-мінская група гаворак
сярэд.-бел. г. —	сярэднебеларуская група гаворак

АСНОЎНЫЯ ДЫАЛЕКТНЫЯ ЗОНЫ

цэнтр. з. —	цэнтральная зона
паўн.-зах. з.	паўночна-заходняя зона
паўдн.-усх. з. —	паўднёва-ўсходняя зона
зах. з. —	заходняя зона
усх. з. —	ўсходняя зона

ДЫАЛЕКТНЫЯ РЭГІЁНЫ

Беластоц. р. —	Беласточчына (Польшча)
Бярэз. р. —	У наваколлі р. Беразіны
Вілен. р. —	Віленшчына
Віц. р. —	У наваколлі Віцебска
Гом. р. —	У наваколлі Гомеля
Гродз. р. —	У наваколлі Гродна
Зах.-бран. р. —	Заходняя Браншчына (Расія)
Латгал. р. —	Латгалскі рэгіён
Маг. р. —	Магілёўскі рэгіён
Мін. р. —	Мінскі рэгіён
пал. р. —	палескі рэгіён
Паням. р. —	Панямонне
паўдн. р. —	паўднёвы рэгіён
паўн. р. —	паўночны рэгіён
Слуц. р. —	Слуцкі рэгіён
Смален. р. —	Смаленскі рэгіён
усх.-маг. р. —	ўсходнемагілёўскі рэгіён
усх.-пал. р. —	ўсходнепалескі рэгіён
Чэрв. р. —	Чэрвенскі рэгіён

ІНШЫЯ СКАРАЧЭННІ

адзінк. —	адзінкавае
адм. —	адмоўнае
дзіц. —	дзіцячае
ж. —	жаночы род
зак. —	закончанае трыванне
зборн. —	зборнае
ласк. —	ласкальнае
м. —	мужчынскі род
метаф. —	метафарычнае
мн. —	множны лік
мясц. —	мясцовае
н. —	ніякі род
незак. —	незакончанае трыванне
павеліч. —	павелічальнае
павел.-адм. —	павелічальна-адмоўнае
памянш. —	памяншальнае
памянш.-ласк. —	памяншальна-ласкальнае
прым. —	прыметнік
фалькл. —	фальклорнае
экспр. —	экспрэсіўнае

НАЗВЫ РАЁНАЎ

Акц. — Акцябрскі	Воран. — Воранаўскі
Арш. — Аршанскі	Ганц. — Ганцавіцкі
Асіп. — Асіповіцкі	Гарад. — Гарадоцкі
Астр. — Астравецкі	Гл. — Глускі
Ашм. — Ашмянскі	Глыб. — Глыбоцкі
Бабр. — Бабруйскі	Гом. — Гомельскі
Бар. — Баранавіцкі	Гор. — Горацкі
Барыс. — Барысаўскі	Гродз. — Гродзенскі
Бераст. — Бераставіцкі	Дзярж. — Дзяржынскі
Беш. — Бешанковіцкі	Дзятл. — Дзятлаўскі
Браг. — Брагінскі	Добр. — Добрушскі
Брасл. — Браслаўскі	Докш. — Докшыцкі
Брэсц. — Брэсцкі	Драг. — Драгічынскі
Буда-Каш. — Буда-Кашалёўскі	Дрыб. — Дрыбінскі
Бых. — Быхаўскі	Дубр. — Дубровенскі
Бял. — Бялыніцкі	Ельск. — Ельскі
Бяроз. — Бярозаўскі	Жаб. — Жабінкаўскі
Бярэз. — Бярэзінскі	Жлоб. — Жлобінскі
Валож. — Валожынскі	Жытк. — Жыткавіцкі
Ваўк. — Ваўкавыскі	Зэльв. — Зэльвенскі
Верхнядзв. — Верхнядзвінскі	Іван. — Іванаўскі
Ветк. — Веткаўскі	Івац. — Івацэвіцкі
Віл. — Вілейскі	Івян. — Івянецкі
Віц. — Віцебскі	Іўеў. — Іўеўскі

Калінк. — Калінкавіцкі
Кам. — Камянецкі
Капат. — Капаткевіцкі
Капыл. — Капыльскі
Карм. — Кармянскі
Карэл. — Карэліцкі
Касц. — Касцюковіцкі
Кір. — Кіраўскі
Клецк. — Клецкі
Клім. — Клімавіцкі
Кліч. — Клічаўскі
Кобр. — Кобрынскі
Краснап. — Краснапольскі
Кругл. — Круглянскі
Круп. — Крупскі
Крыч. — Крычаўскі
Лаг. — Лагойскі
Лельч. — Лельчыцкі
Леп. — Лепельскі
Лёзн. — Лёзненскі
Лід. — Лідскі
Лоеў. — Лоеўскі
Лун. — Лунінецкі
Люб. — Любанскі
Лях. — Ляхавіцкі
Маг. — Магілёўскі
Маз. — Мазырскі
Маладз. — Маладзечанскі
Малар. — Маларыцкі
Маст. — Мастоўскі
Мёр. — Мёрскі
Мін. — Мінскі
Мсцісл. — Мсціслаўскі
Мядз. — Мядзельскі
Навагр. — Навагрудскі
Нараўл. — Нараўлянскі

Нясв. — Нясвіжскі
Паст. — Пастаўскі
Петр. — Петрыкаўскі
Пін. — Пінскі
Пол. — Полацкі
Пруж. — Пружанскі
Пух. — Пухавіцкі
Раг. — Рагачоўскі
Рас. — Расонскі
Рэч. — Рэчыцкі
Саліг. — Салігорскі
Светлагор. — Светлагорскі
Свісл. — Свіслацкі
Сен. — Сенненскі
Слаўг. — Слаўгарадскі
Слон. — Слоні́мскі
Слуц. — Слуцкі
Смал. — Смалявіцкі
Смарг. — Смаргонскі
Старадарож. — Старадарожскі
Стаўб. — Стаўбцоўскі
Стол. — Столінскі
Тал. — Талачынскі
Уздз. — Уздзенскі
Ушацк. — Ушацкі
Хойн. — Хойніцкі
Хоц. — Хоці́мскі
Чав. — Чавускі
Чач. — Чачэ́рскі
Чашн. — Чашні́цкі
Чэрв. — Чэрвенскі
Чэрык. — Чэрыкаўскі
Шарк. — Шаркаўшчынскі
Шкл. — Шклоўскі
Шум. — Шумі́лінскі
Шчуч. — Шчучынскі

1. ТЭМАТЫЧНЫЯ ГРУПЫ НАЗВАЎ РАСЛІН

1.1. ЛЯСНЫЯ, САДОВЫЯ І ПАРКАВЫЯ ДРЭВЫ

Асіна, таполя дрыжачая

Лісцёвае дрэва з зеленавата-шэрай гладкай карой і акруглым лісцем, якое дрыжыць нават пры нязначным ветры.

асіна ж. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Сл. Гродз., Сцяшковіч, Кісялеўскі, ТС, Янкова, Верас, Бялькевіч, ДСБ, Шатэрнік, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *асіна́* ж. — Гродз., Астр., Навагр. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *сіна* ж. — усх.-маг. р. (ЛАБНГ), *асініна* ж. — усх. з., паўн. р., пал. р. (ЛАБНГ, АЛА, Бялькевіч, Каспяровіч, Насовіч, Мат. апыт.), *асінка* ж. памянш. — агульн. (Мат. апыт.), *асá* ж. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, АЛА, Мат. апыт.), *асі́ка* ж. — Лельч. (ЛАБНГ, АЛА, НЛ), *асо́ва дрэ́ва* — Ваўк. (Сцяшковіч, ЭСБМ), *ясенні́чак* м. — Смал. (Кісялеўскі), *явар* м. — Старадарож., Люб., Лун. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ).

Белая акацыя

Дрэва або куст з белымі духмянымі кветкамі ў доўгіх гронках.

ака́цыя ж. — агульн. (ГЧ, Ластоўскі, Мат. апыт.), *ака́-ца* ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *акáтнік* м. — Рас. (СПЗБ), *ка́ця* ж. — Гродз. (Сцяшковіч), *гаро́шкавае дрэ́ва* — мясц. (Ластоўскі), *гаро́шнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *кацяры́нкі* мн. 'жоўтая акацыя' — Віц. р. (Каспяровіч), *ака́цыя жо́ў-тая* — Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі).

Белы клён, гл. Явар.

Бераст, вяз грабалісты

Дрэва або куст з цёмна-шэрай глыбока патрэсканай карой, багатай дубільнымі рэчывамі.

бэраст м. — паўдн.-зах. д., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ТС, СПЗБ, Кісялеўскі, Ластоўскі, Мат. апыт.), *берасціна* ж. — Слон., Стол., Маз. (ТС, ГЧ, Мат. апыт.), *берасцінка* ж. — памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *бярэсіна* ж. — Паням. р. (ЛАБНГ, Сцяцко), *ільм* м. — Навагр., Клім. (ЛАБНГ), *ільма* ж., *ільма́* ж. — паўн.-зах. з., спарадычна Віц. р., Маг. р. (ЛАБНГ, Ластоўскі), *ільміна* ж. — Віц. р., Маг. р., Глыб., Докш., Барыс. (ЛАБНГ, СПЗБ), *ільма́к* м. — усх.-маг. р., Пух., Ганц. (ЛАБНГ, Бялькевіч, СПЗБ, Кісялеўскі), *ільмінь* м. — Чашн., Барыс. (ЛАБНГ), *ільмён* м. — Барыс. (СПЗБ), *ілім* м. — Пол., Мсцісл., Акц. (ЛАБНГ), *лём* м. — усх. з., пераважна Гом. р., Брасл. (ЛАБНГ, СПЗБ, НС, Кісялеўскі), *ліма́к* м. — Ельск. (ЛАБНГ), *лімень* м. — Маз. (ЛАБНГ), *ляміна* ж. — Шум.. Віц., Бярэз., Стаўб., Раг., Бабр., Лях. (ЛАБНГ, СПЗБ), *яльме́ніна* ж. — Докш. (СПЗБ), *ільма́чына* ж. — Ганц. (СПЗБ), *вяз* м. — Гродз. р., Лаг. (Верас, Варлыга), *габ* м. — Гродз. р. (Цыхун).

Брэднік, вярба казіная

Дрэва з роду вярбовых з гладкай зеленавата-шэрай карой на парастках.

брэ́днік м. — Маг. р., Смален. р., Лаг. (Кісялеўскі, ЭПБ), *брэд* м. — Лаг. (Кісялеўскі, Каспяровіч, Станкевіч), *бро́днік* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *брод* м. — Смален. р. (Дабравольскі), *брадзі́ніна* ж. — Каспяровіч), *вярба́ казі́ная* — мясц. (ЭПБ).

Бяроза

Лісцёвае дрэва з белай карой

бяро́за ж. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Верас, Кісялеўскі, Бялькевіч, Дабравольскі, Сцяшковіч, Шатала-

ва, Каспярівіч, ГЧ, Ластоўскі, Мат. апыт.), *бяро́зка* ж. памянш. — агульн. (Янкова, Каспярівіч, Мат. апыт.), *бяро́-зухна* ж. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі), *бяро́зіна* ж. — Брасл, Мёр., Маг, Бяроз., Пін., Стол. (ЛАБНГ, АЛА, Шаталава), *беразі́на* ж. — Гродз. (СПЗБ), *бярэ́за* ж. — усх.-пал. р., Бяроз., Смарг. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС, Станкевіч), *бярэ́зіна* ж. — зах. з., Беш., Круп., Чав., Клім., Чэрв., Навагр., Жытк. (ЛАБНГ, АЛА, ТС, Шатэрнік, Сцяшковіч, Каспярівіч, Мат. апыт.), *бярэ́зінька* ж. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *бярэ́зініна* ж. — Драг. (ЛАБНГ), *бярэ́за* ж. — мясц. (Ластоўскі), *бе́рка* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Віды бярозы: *бяро́за бе́лая* — Слон. (Мат. апыт.), *бяро́за чо́рная* 'кара, як у альхі, лісце, як у бярозы' — Слон. (Мат. апыт.), *чо́рная бярэ́зіна* — Слон. (Мат. апыт.), *глуха́я бяро́за* 'бяроза пухнатая' — Краснап. (Бялькевіч), *вясе́лка* ж. 'дробналістая бяроза' — Гарад., Лёзн. (ЛАБНГ, АЛА, НЛ), *чачо́тка* ж., *бяро́за-чачо́ткаі* ж. 'карэльская бяроза' — Віц. р., Мін. р., Маг. р., Брасл., Ашм., Пух., Слон., Вілен. р. (Насовіч, СПЗБ, Бялькевіч, Кісялеўскі, Каспярівіч, Шатэрнік, Станкевіч, Мат. апыт.), *бяро́завая чачо́тка* — Слон. (Мат. апыт.), *чачу́га* ж. 'бяроза-чачотка' — Гарад., Беш. (НЛ, НС), *бяро́за ні́цяя, ні́цяя бяро́за* 'плакучая бяроза; кусты ніжэй за метр' — Маг. р., Лаг., зах.-бран. р. (Кісялеўскі, Варлыга, Станкевіч), *дры́еўка* ж. 'бяроза з роўнай слаістай драўнінай' — Беш. (НС), *карка́ль* м. 'каржакаватая бяроза' — Шчуч., Пух. (СПЗБ), *ракі́тавая бяро́за, ракі́ціна* ж. 'від бярозы з вельмі цвёрдай драўнінай' — Верхнядзв. (СПЗБ), *бярэ́за-саме́ц* — 'бяроза, у якой голле расце ўверх' — Стол. (ТС).

Вішня

Садова-ягаднае дрэва з цёмна-чырвонымі костачкавымі пладамі

ві́шня ж. — агульн. (СПЗБ, ТС, Бялькевіч, Верас, Кісялеўскі, Сцяшковіч, Янкова, Станкевіч, Дабравольскі,

Растаргуеў, Каспяровіч, Мат. апыт.), *вішні* мн. — агульн. (Янкова, Мат. апыт.), *вішні* мн. — зах.-пал. г. (Мат. апыт.), *вішніна* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *вішанне* ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *вішанька* ж. памянш. — агульн. (Станкевіч, Мат. апыт.), *вішанька-зеляну́ха* ж. 'недаспелая вішня' — Гом. р. (НЛГ), *вішанка* ж. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі, Кісялеўскі); *вішаннік* м.'вішнёвы сад' — Смален. р. (Дабравольскі).

Вішня птушыная, гл. Чарэшня.

Вольха

Лісцёвае дрэва з цёмна-бурай з неглыбокімі трэшчынамі карой, драўніна якой мае чырванаваты колер.

алёшына ж. — асн. мас. г., найбольш паслядоўна — Мін. р, Чэрв. р., Слуц. р., Паням. р. (ЛАБНГ, АЛА, ТС, СПЗБ, СБ, Сцяшковіч, Кісялеўскі, Станкевіч, Мат. апыт.), *алёшы́на* ж. — Слон., Пін. (ЛАБНГ, АЛА, Мат. апыт.), *галёшына* ж. — Маст., Бар. (Сцяшковіч, ДСБ), *алёшыні́на* ж. — Мсцісл. (Юрчанка), *алёшчына* ж. — Глуск., Маз. (ГЧ, Янкоўскі, Станкевіч), *алё́ха* ж. — Чач., Лун., Лельч. (ЛАБНГ, АЛА, Мат. Гом, Шаталава, ЖС), *алё́шка* ж. — усх.-маг. р., Лун. (ЛАБНГ, АЛА, Шаталава, ЖС), *алё́шиша* н. — усх.-маг. р. (Бялькевіч, Станкевіч), *алё́шка* ж. — Краснап. (Бялькевіч), *альха́* ж. — спарадычна агульн. (ЛАБНГ, АЛА, ТС, ЭСБМ, Каспяровіч, Кісялеўскі, Цыхун), *вальха́* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *во́льха* ж. — паўн.-зах. з., Маг. р., усх.-пал. р., Вілен. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Сцяшковіч, Кісялеўскі, Станкевіч, Ластоўскі), *во́льшні́ца* ж. — Мёр. (ЛАБНГ), *альшы́на* ж. — зах.-пал. г., спарадычна паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, АЛА, ДСБ, Шаталава, Верас, Кісялеўскі, Ластоўскі, Мат. апыт.), *альшы́ніна* ж. — Віц. р. (Станкевіч), *альшы́нка* ж. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *альшы́на* ж. — Маст., Слон. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *во́льшына* ж. — Мёр. (ЛАБНГ), *альхо́віна* ж. — Мін. р., Чэрв. р. (Шатэрнік, Кісялеўскі, Станкевіч), *альші́віна* ж. — Ашм.,

Віл., Лаг. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Шаталава), *альшавіна* ж. — Паст. (СПЗБ), *алксня* — Вілен. р. (СПЗБ).

Віды вольхі: *альшы́на бе́лая* 'вольха шэрая' — Маг. р. (Кісялеўскі), *во́льха бе́лая* 'вольха шэрая' — Мядз. (СЦБ), *альшы́на чо́рная* 'вольха клейкая' — Віц. р. (Кісялеўскі), *чарнабо́льха* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *глуха́я але́шына* 'чорная вольха' — Беш. (Каспяровіч), *во́льха грудава́я* 'вольха клейкая' — Мядз. (СЦБ), *межаву́ха* ж. 'вольха балотная' — Іўеў. (Сцяшковіч), *ляпе́шнік* м. 'алешнік' — Віц. р. (Каспяровіч).

Вяз

Лісцёвае дрэва з буравата-карычневай карой, якая адстае вузкімі доўгімі палосамі.

вяз м. — агульн., акрамя паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Бялькевіч, Верас, Варлыга, Шатэрнік, Станкевіч, Янкова, Дабравольскі, Сцяшковіч, Кісялеўскі, Ластоўскі, Мат. апыт.), *вязі́на* ж. — Віц. р., Дзятл. (Каспяровіч, СПЗБ), *кавяза́* ж. — Кліч. (ЖС), *бе́раст* м. — Брэст. (ТС, Кісялеўскі, Ластоўскі), *лём* м. — Маг. р., Гом. р. (Кісялеўскі), *ільма́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *га́біна* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *дро́хі* мн. — Маладз. (СЦБ).

Вяз грабалісты, гл. Бераст.

Вярба

Дрэвавая і кустовая расліна з разложыстымі гнуткімі галінамі і вузкім лісцем.

Дрэвавыя віды: *вярба́* ж. — агульн. (ДАБМ, СПЗБ, ТС, ГЧ, Бялькевіч, Кісялеўскі, Каспяровіч, Шатэрнік, Верас, Сл. Гродз., Сцяшковіч, Растаргуеў, Станкевіч, Мат. апыт.), *вярбі́на* ж. — Віц. р., Чэрв. р., Драг., Стол. (ТС, Каспяровіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *ве́рба* ж. — паўн.-усх. д., Смален. р. (ДАБМ, СПЗБ, СЦБ, ТС, ГЧ, Бялькевіч, Дабравольскі, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *ве́рбіна* ж. —

Гом. р. (Мат. Гом., НЛГ), *вэрбачка* ж. памянш. — Дзятл. (Сцяшковіч), *бярба́* ж. — Шчуч. (СПЗБ), *ярба́* ж. — Навагр. (З нар. сл., Мат. апыт.).

Хмызняковыя, кустовыя, паўкустовыя віды: *іва* ж. — усх.-маг. р., Слон., Жытк. (Юрчанка, ТС, ЭСБМ, Мат. апыт.), *івіна* ж. — Маг. р., Гродз. р., Навагр., Стол., Жытк. (СПЗБ, ТС, Бялькевіч, Насовіч, Кісялеўскі), *івінка* ж. памянш.—усх.-маг. р. (Юрчанка), *івенька* ж. памянш. — Маг. р. (Насовіч), *лаза́* ж. 'разнастайныя кустовыя віды вярбы' — агульн. (СПЗБ, ТС, Кісялеўскі, Каспяровіч, Шаталава, ГЧ, Ластоўскі, Мат. апыт.), *ло́за* ж. — Стол., Жытк. (ТС), *ло́занька* ж. памянш. — Маг. р. (Насовіч), *ло́зенька* ж. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі), *лу́зка* ж. памянш. — Нараўл.(Мат. Гом.), *лазі́на* ж. 'куст ці галіна лазы' — агульн. (СПЗБ, Каспяровіч, Янкоўскі, Мат. апыт.), *лазі́на* ж. — Брасл., Паст., Іўеў. (СПЗБ), *лазі́ніна* ж. — Мсцісл. (Юрчанка), *лазі́ца* ж. 'дробная і тонкая лаза' — Маг. р. (Насовіч, ЭСБМ), *лазачо́к* м. — Гродз. р. (Федароўскі, ЭСБМ), *бе́лая лаза́*, *лаза́ бе́лая* — Віц. р., Стол. (ТС, Каспяровіч), *глуха́я лаза́* — Стол. (ТС), *ні́цяя лаза́* — усх.-маг. р. (Бялькевіч), *ні́цалаза́* ж. — Мін. р., Чэрв. р. (Шатэрнік, Кісялеўскі, Станкевіч), *ні́цалаза́* ж. — усх.-маг. р. (Бялькевіч, ЭСБМ), *лаза́ ні́цяя* — Віц. р., Маг. р., Чэрв. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч, Варлыга, Станкевіч), *ні́цало́дзе* н. зборн. — Чэрв. р. (Станкевіч), *лу́ціца* ж. 'добрая лаза' — Лоеў. (Янкова), *блі́нда* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *мышало́з* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *ве́тла* ж. 'белая вярба' — Стол., Жытк., Маз. (ТС, Мат. Гом., ЭСБМ), *ве́цёлка* ж. памянш. — Жытк. (ТС), *бе́лая ве́тла* 'белая вярба' — Стол. (ТС), *пескава́я ве́тла* 'белая вярба, якая расце на пяску' — Жытк. (ТС), *ве́тла* ж. — Маз. (Мат. Гом., ЭСБМ), *вятлі́на* ж. — Пін. (ДСБ, ЭСБМ), *віхля́* ж. — Маладз., Іўеў., Карэл., Свісл. (СПЗБ, СЦБ), *ві́сла* ж. 'ніцяя вярба' — Паст., Мядз., Вілен. р. (СПЗБ, СЦБ), *загра́нічная вярба́* 'вярба з чырванавата-жоўтай карой на маладых галінках' — Драг. (Мат. апыт.),

ракіта ж. (на большай частцы тэрыторыі Беларусі так называюць расліну, якая мае кустова-дрэвавы характар; на поўдні — гэта нізкі куст з тонкімі гнуткімі галінкамі і вузкім лісцем) — агульн. (СПЗБ, ТС, Бялькевіч, Кісялеўскі, Ластоўскі, Мат. апыт.), *ракіціна* ж. — Іўеў., Старадарож., Свісл., Ветк. (СПЗБ, Шаталава, Мат. Гом.), *ракітнік* м. 'ніцая лаза' — Паням. р. (Верас), *жыльвіца* ж. — Брасл., Латгал. р. (СПЗБ), *жульвіца* ж. — Брасл. (СПЗБ), *жульвіца* ж. — Латгал. р. (СПЗБ), *жыльвіць* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *жыльвічына* ж. — Брасл. (СПЗБ), *жыльвічнік* м. — Латгал. р. (СПЗБ), *зяно́вец* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *заноўнік* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *малакіта* ж. — зах.-пал. г. (ЭСБМ, НЛ), *мóлаж* ж. — Нараўл. (ГЧ), *муравá* ж. — зах. з. (Яшкін), *ра́каўнік* м. — Стол. (ТС), *шаўлюга́* ж. — мясц. (Ластоўскі), *шалюга́* ж. — мясц. (Ластоўскі), *шы́лег* м. — Лоеў. (Янкова), *шы́лега* ж. — Маз. (З нар. сл.), *шы́льга* ж. — Браг. (Мат. Гом.), *шы́лега* ж. — Петр., Ельск., Лоеў. (Мат. Гом.), *шыляга́* ж. — Петр., Ельск., Лоеў. (Мат. Гом.), *шы́галле* н. зборн. — Карм., Гом. (Мат. Гом.), *сі́лега* ж. — Пін., Стол., Жытк. (СПЗБ, ТС, ДСБ), *сі́ляжына* ж. 'адзін куст' — Стол. (ТС).

Вярба казіная, гл. Брэднік.

Граб

Лісцёвае дрэва або куст з гладкай шэрай карой і буйным зверху цёмна-зялёным, знізу больш светлым лісцем.

граб м. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Каспяровіч, Шатэрнік, Станкевіч, Янкова, Ластоўскі, Мат. апыт.), *гра́бік* м. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *граб* (г выбухное) м. — Ашм., Воран. (ЛАБНГ), *грабі́на* ж. — Паням. р., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, СПЗБ), *габ* м. — Свісл., Пруж. (ЛАБНГ), *габа́* ж. — Астр., Валож., Іўеў. (ЛАБНГ), *габі́на* ж. — Пруж. (ЛАБНГ), *каб* м. — Кам., Бяроз. (ЛАБНГ), *бе́раст* м. — мясц. (Ластоўскі), *бе́лы бук* м. — мясц. (Ластоўскі).

Груша, ігруша

Фруктовае дрэва з сакавітымі салодкімі пладамі ў форме акруглага конуса.

гру́ша ж. — паўдн.-зах. д., зах.-пал. г., паўдн.-усх. з., спарадычна астатняя тэрыторыя (АЛА, СПЗБ, ТС, Верас, Кісялеўскі, Сцяцко, Сцяшковіч, Ластоўскі), *гру́шачка* ж. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *гру́шыца* ж. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі), *гру́шка* ж. — Воран., Слон., Брэсц., Драг., Жытк. (АЛА, ТС, Мат. апыт.), *гру́шына* ж. — Рас., Брасл., Гарад., Беш. (АЛА), *ігру́ша* ж. — асн. мас. г., Смален. р. (АЛА, СПЗБ, Верас, Кісялеўскі, Насовіч, Шатэрнік, Бялькевіч, Каспяровіч, Дабравольскі, Янкоўскі, Станкевіч), *ігру́шка* ж. — Маг. р. (АЛА, Насовіч, Бялькевіч, Станкевіч), *ігру́шына* ж. — паўн. р., Мін. р., Бабр. (АЛА, СЦБ, Каспяровіч), *ду́ля* м. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *ду́лька* ж. памянш. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *ду́лька* ж. памянш., *ду́лёчка* ж. памянш. 'невялікая прадаўгаватая груша' — Маг. р. (Насовіч), *ду́ліна* ж. — Віц. р. (Каспяровіч).

Гатункі грушы: *ба́ба* ж. 'груша-бэра' — Мядз., Бых., Зэльв., Жытк. (СЦБ, ЖНС, ТС, НЛ, ЭСБМ, Сцяцко), *бэ́ра* ж. — Слуц., Люб., Драг. (Мат. апыт.), *ду́ля* ж. — асн. мас. г. (СПЗБ, ТС, АЛА, Насовіч, Шатэрнік, Бялькевіч, Кісялеўскі, Сцяшковіч, Мат. мін.-мал., Янкоўскі, Янкова, Станкевіч, Юрчанка, Мат. апыт.), *ду́ля* ж. 'вялікая прадаўгаватая груша' — Маг. р. (Насовіч), *ду́лька* ж. — Мсцісл., Крыч. (АЛА, Юрчанка), *ду́лька* ж. памянш., *ду́лёчка* ж. памянш. 'невялікая прадаўгаватая груша' — Маг. р., Чэрв. р. (Насовіч, Шатэрнік), *ду́ліна* ж. — спарадычна паўн.-усх. д. (АЛА, Каспяровіч, Юрчанка, Мяц., Станкевіч), *дулёўка* ж. 'невялікая даўгаватая груша' — Мсцісл., Жытк. (ТС, Юрчанка), *дулява́ха* ж. — Жытк., Лоеў. (ТС, Янкова), *паўду́лька* ж. 'груша з буйнымі пладамі' — Ушацк. (НЛ), *глі́ва* ж. — Маг. р., зах.-бран. р. (Насовіч, Растаргуеў), *ба́ба* ж. 'груша бэра' — Зэльв., Жытк. (ТС, Сцяцко), *вінеўка* ж. 'познія кісла-салодкія грушы' — Браг. (Мат. Гом.), *віноўка* ж. — Навагр. (Мат. апыт.),

віслўха ж. — зах.-пал. г. (ЭСБМ), *вашиўўка* ж. — Лельч. (ЖС), *гнілка* ж. 'гатунак грушы-дзічкі' — Гродз. р. (Сцяш-ковіч), *гнілка* ж. 'падгнілая груша' — сярэд.-бел. г., паўдн.-зах. д., зах.-пал. г. (СПЗБ, НЛГ, СЦБ, 3 нар. сл., Мат. Гом., Янкова, Цыхун, Мат. апыт.), *гнілушка* ж. — Чэрв. (СПЗБ), *гніліца* ж. 'плод дзікай грушкі' — Жытк. (ТС), *грушыца* ж. 'гатунак ранніх груш' — Гом. р. (НЛГ), *даўўха* ж. 'даўкая груша' — Жытк. (ТС), *дзэвіца* ж. 'гатунак летніх вялікіх чырвонабокіх груш' — Бых. (ЖНС), *дзікая груша* 'дзічка' — Навагр. (Мат. апыт.), *дзічка* ж. 'груша-дзічка' — агульн. (ГЧ, Мат. апыт.), *жаўтушка* ж. 'жоўтая спелая груша' — Стол. (ТС), *жаўтырка* ж. 'жоўтая салодкая прадаўгаватая груша' — Люб. (Мат. апыт.), *зімаўўха* ж. 'гатунак позніх груш' — Жытк. (ТС), *зімуха* ж. 'гатунак позніх груш' — Стол. (ТС), *ілінка* ж. 'гатунак груш, якія паспяваюць к Ілліну дню' — Маг. р. (Насовіч, Юрчанка), *камяніца* ж. 'гатунак груш з цвёрдай сярэдзінай' — Жытк. (ТС), *камянка* ж. 'гатунак груш з цвёрдай сярэдзінай' — Стол. (ТС), *касцянка* ж. 'гатунак груш, у якіх многа дробненькіх костачак' — Гом. р., Дзярж., Гл. (СПЗБ, Янкоўскі, Кісялеўскі), *крымка* ж. — Лоеў. (Мат. Гом.), *лёжанка* ж. 'груша, якая пэўны час ляжала' — Гом. р. (НЛ., ЖНС), *лесавушка* ж. 'лясная дзікая груша' — мясц. (Станкевіч), *лясоўўка* ж. 'лясная дзікая груша' — Карэл. (Сл. Гродз.), *лімбонка* ж. — Браг. (Мат. Гом.), *малгажэтка* ж. — Нараўл. (Мат. Гом.), *мучанка* ж. — Мядз. (СЦБ), *памаранчоўўка* ж. — Гродз. р., Брасл. (Сцяшковіч, СПЗБ, ЭСБМ), *панёнка* ж. — Стол. (ТС), *пінна* ж. — Жытк., Калінк., Нараўл. (ТС, Мат. Гом., ЭСБМ), *рабеніца* ж. — Жытк. (ТС), *рэпанка* ж. 'гатунак груш сярэдняй велічыні' — Жытк. (ТС), *сапаянка* ж. — Віц. р., зах.-бран. р., Сен., Дзятл., Гл. (Сл. Гродз., Каспяровіч, Янкоўскі, Растаргуеў, Станкевіч), *сапаяўка* ж. — Маг. р. (Насовіч), *смалянка* ж. 'гатунак асенніх груш' — Жытк., Лоеў. (ТС, Мат. Гом.), *спасаўўка* ж. 'гатунак груш, якія паспяваюць у спасаўку' — Мёр., Жытк. (ТС, ЖНС), *спасоўўка* ж. — Карэл. (3 нар. сл.), *хунтоўўка* ж. 'гатунак вялікіх салодкіх груш' — Стол., Лельч., Нараўл., Добр. (ТС, Мат. Гом.), *цукроўўка* ж. 'невялікая салодкая кругла-

ватай формы груша' — Люб. (Мат. апыт.), *цытрынаўка* ж. 'невялікая салодкая круглаватай формы груша' — Драг. (Мат. апыт.), *цэнтрыкоўка* ж. — Навагр. (Мат. апыт.).

Дуб

Буйное лісцёвае дрэва з моцнай драўнінай і пладамі жалудамі.

дуб м. — агульн. (АЛА, ТС, ЭСБМ, Кісялеўскі, Верас, Шатэрнік, Сцяшковіч, Сл. Гродз., Янкова, Станкевіч, Лас-тоўскі, Мат. апыт.), *дубок* м. памянш. — агульн. (Насовіч, ТС, Станкевіч, Мат. апыт.), *дубец* м. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі, Станкевіч), *дубянятка* н. памянш. — Гом. р. (НЛГ), *дубіна* ж. — Маст. (СПЗБ), *дубініна* ж. — Смален. р. (Станкевіч).

Віды дуба: *лень-дуб* 'дуб, які позна распускаецца' — Жытк. (ТС), *лянівы дуб* — Стол. (ТС), *нелень* м. 'дуб, які не скідае лісце на зіму' — Жытк., Хойн., Рэч., Лоеў. (ТС, Мат. Гом., ЭСБМ), *нялень* м. — усх.-пал. р. (ЭСБМ), *нелін* м. — Жытк. (ТС), *нялін* м. — Лельч. (ЖС, ЭСБМ), *глухі дуб* 'дуб, які не скідае лісце на зіму' — Стол. (ТС), *лядны дуб* 'дуб з цвёрдай драўнінай' — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *лётнік* м. 'дуб з цвёрдай драўнінай' — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *лёгкі дуб* 'дуб, які скідае лісце ўвосень' — Слон. (Мат. апыт.), *мікольнік* м. — Гродз. р., Маг. р., Лельч. (ЖС, Сцяшковіч, Мат. Маг.), *какора* ж. 'нізкі разгалісты дуб на балоце' — Стол. (ЭСБМ), *крэпкі дуб* 'позна распускаецца, не скідае на зіму лісце' — Слон. (Мат. апыт.).

Елка

Вечназялёнае хваёвае дрэва з конусападобнай кронай і доўгімі лускаватымі шышкамі.

ёлка ж. — цэнтр. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, АЛА, Каспяровіч, Кісялеўскі, Шатэрнік, Верас, Сцяшковіч, Растаргуеў, Лас-тоўскі, Мат. апыт.), *ёлачка* ж. памянш. — цэнтр. з. (Кас-

пярковіч, Шатэрнік, Сцяшковіч, Растаргуеў, Станкевіч, Мат. апыт.), *ель* м. — спарадычна паўн.-усх. д. (ЛАБНГ, АЛА, Бялькевіч, Ластоўскі), *эля* ж. — Акц., Петр. (ЛАБНГ, АЛА), *ёлка* ж. — спарадычна агульн. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Кісялеўскі, Сцяшковіч, Дабравольскі, Мат. апыт.), *ёла* ж. — Ганц. (ЛАБНГ), *яліна* ж. — паўдн.-зах. д., зах.-пал. г., спарадычна усх. з. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Насовіч, Каспяровіч, Шатэрнік, Станкевіч, Мат. апыт.), *ялёна* ж. — Ганц. (СПЗБ), *яліна* ж. — Гродз., Шчуч., Карэл, Слон., Зэльв., Беластоц. р. (СПЗБ, ЛАБНГ, Мат. апыт.), *ялушка* ж. — паўн. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, НС, Станкевіч), *ялуга* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *яльніна* ж. — мясц. (Ластоўскі), *ялка* ж. — Малар. (НЛ), *яла* ж. — Кам., Лун., Малар. (ЛАБНГ), *ял* м. — Брэсц. (ЛАБНГ, АЛА, ДСБ, ЖС), *ёдла* ж. — Воран., Вілен. р. (СПЗБ, ЛАБНГ, АЛА).

Віды елкі: *ёлка бёлая* 'елка, якая расце на высокім сухім месцы' — Астр. (Сцяшковіч), *бёлая ель* 'белакарая елка' — Рас. (СПЗБ), *ёлка чырвоная* 'елка з драўнінай чырванаватага колеру, расце на сырых мясцінах' — Астр. (Сцяшковіч), *яло́сціч* м. 'яловае дрэва, драбнастой з густым суччам' — Лаг. (Варлыга), *астро́ва* ж., *астро́ўка* ж. 'нятоўстая елка з сучкамі па 10—15 см' — Гл. (Янкоўскі), *карнява́ха* ж. 'вялізная старая елка' — Смален. р. (Дабравольскі), *цяліца* ж. 'елка-сухастоіна' — Жытк. (Мат. Гом.).

Клён

Дрэва з буйным перыстым лісцем і крылатымі плодзікамі.

клён м. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Бялькевіч, Каспяровіч, Верас, ЭСБМ, Янкова, Сл. Гродз., Сцяшковіч, Дабравольскі, Кісялеўскі, ГЧ, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *клен* м., *клін* м., *клюн* м. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, АЛА), *клянóк* м. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *клёнік* м. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *клянёц* м. — мясц. (Ластоўскі), *клянiна* ж. 'адно дрэва клёну' — агульн.

(ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Мат. апыт.), *клéніна* ж. — Навагр. (Сцяшковіч).

Віды клёна: *палявы клён* — Віц. р. (Кісялеўскі), *наклён* м. — Жытк. (ТС), *чарнаклён* м. 'клён татарскі' — Віц. р. (Кісялеўскі), *явар* м. 'ілжэплатанавы клён' — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Ліпа

Лісцёвае дрэва з сэрцападобнымі пілаватымі лістамі і жаўтаватымі духмянымі меданоснымі кветкамі.

ліпа ж. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Бялькевіч, Каспяровіч, Сцяшковіч, Мат. Гом., Верас, Кісялеўскі, Дабравольскі, Янкова, ГЧ, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *ліпка* ж. памянш. — агульн. (Мат. апыт), *ліпá* ж. — Паням. р., Вілен. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ЭСБМ, Мат. апыт.), *ліпіна* ж. — усх. з., пал. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Каспяровіч, Мат. апыт.), *ліпіна* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *ліпавіна* ж. — Гродз. р. (Сцяшковіч), *ліпнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ліп'е* н. зборн. — Смален. р. (Дабравольскі), *лут* м. 'маладая ліпа' — асн. мас. г. (ЭСБМ, Сл. Гродз.), *лутók* м. памянш. — асн. мас. г. (ЭСБМ).

Лістоўніца

Хвойнае дрэва з мяккай, ападаючай на зіму ігліцай і цвёрдай, моцнай драўнінай.

загранічная ёлка — Віл. (СЦБ), *замóрская ёлка* — Верхнядзв. (СПЗБ), *мудрадрэ́ва* н. — Віц. р. (Каспяровіч, ЭСБМ), *му́драе дзе́рава* — Кобр. (Мат. апыт.), *мадры́на* ж., *мандры́на* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *мандрá* ж. — Жытк. (ТС), *хво́я* ж. — мясц. (Ластоўскі), *хво́йка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *явар* м. — Драг. (Мат. апыт.).

Піхта

Вечназялёнае хваёвае дрэва.

ельніца ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, Станкевіч, ЭСБМ), *піхт* м. — Лаг. (СЦБ), *хвоя* ж. — мясц. (Ластоўскі), *хвёйка* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Рабіна

Дрэва з гронкамі аранжава-чырвоных ягад.

рабіна ж. — асн. мас. г., спарадычна зах.-пал. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Каспяровіч, Бялькевіч, Шатэрнік, Верас, Кісялеўскі, ГЧ, Ластоўскі, Мат. апыт.), *рабіна́* ж. — Воран., Іўеў. (ЛАБНГ), *рабініца* ж. — Віц. р., Гом. р. (НЛГ, Каспяровіч), *грабіна* ж. — Бераст., Ваўк., Слон., Драг. (ЛАБНГ, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *грабінка* ж. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *грыбіна* ж. — Гом. р. (НЛГ), *арабіна* ж. — Чэрв. р., Слуц. р., зах.-пал. г., спарадычна Мін. р., Гродз. р., усх.-пал. р., Гл., Краснап., Старадарож. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ДСБ, ЖС, Шатэрнік, Кісялеўскі, Сцяшковіч, Бялькевіч, Янкоўскі), *аграбіна* ж. — Слон. (ЛАБНГ), *гарабіна* ж. — Паням. р., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ДСБ, СПЗБ, Кісялеўскі, Цыхун, Сл. Гродз., Сцяцко, Верас, Сцяшковіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *гарамбіна* ж. — Брэсц. (Кісялеўскі), *верабіна* ж. — Гродз., Карэл, Клецк., Гл., Ельск. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сцяшковіч, Янкоўскі), *ярабіна* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *ярамбіна* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *ерамбіна* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *ярбіна* ж. — Светлагор. (Мат. Гом.), *ораб* м. — Кам., Брэсц. (ЛАБНГ, ДСБ, ЖС, ЭСБМ).

Сасна, гл. Хвоя.

Сліва

Фруктовае дрэва з пладамі ліловага або жоўтага колеру з костачкай у сярэдзіне.

сліва ж. — асн. мас. г. (АЛА, ТС, Кісялеўскі, Шатэрнік, Бялькевіч, Сцяшковіч, Мат. Гом., Янкова, ГЧ, Ластоўскі, Мат. апыт.), *сліўка* ж. — паўн.-усх. д., зах.-пал. г., Слон. (АЛА, ДСБ, Мат. апыт.), *слівіна* ж. — усх. з. (АЛА, Каспяровіч, Мат. Гом.), *слівачка* ж. памянш. — агульн. (Насовіч, Мат. апыт.).

Віды сліў: *бялёсліўка* ж. 'сліва з белымі пладамі' — Мсцісл. (Юрчанка), *вадзянка* ж. 'вялікая сакавітая сліва' — Дзятл., Слон. (Сл. Гродз., Сцяшковіч, Мат. апыт.), *вянгэра* ж. — Стол., Жытк. (ТС), *вянгэрка* ж. — Лід., Драг., Жытк. (ТС, Сл. Гродз., Мат. Гом., Мат. апыт.), *вангэрка* ж. — Гродз. р. (ТС, Сцяшковіч, Цыхун, Мат. апыт.), *вангэркі* мн. — Навагр. (Мат. апыт.), *ангэрка* ж. 'сліва з буйнымі пладамі' — Стол. (ТС), *гліва* ж. 'сліва з буйнымі пладамі' — Стол. (ТС), *жасцёр* м. 'калючая дзікая сліва' — Віц. р. (Кісялеўскі), *жасцяліна* ж. 'калючая дзікая сліва' — Стол. (ЛП), *картафлянка* ж. 'сліва з чырвонымі пладамі' — Навагр. (Мат. апыт.), *касцянка* ж. 'сліва з дробнымі пладамі' — Дзятл., Слон. (Сцяшковіч, Мат. апыт.), *краснасліва* ж. — Жлоб., Буда-Каш. (Мат. Гом.), *мёрва* ж. 'чарнасліў' — Свісл. (Сл. Гродз.), *налівайка* ж. 'жоўтая сакавітая сліва' — Лід. (Сл. Гродз.), *ранклёд* м. — Свісл. (Сл. Гродз.), *сліва чорная* 'калючая сліва' — Лельч. (ЛП), *чарнасліў* м. — Жытк. (ТС), *чарнасліўка* ж. — Маст. (Сл. Гродз.), *шытыіна* ж. 'калючая сліва' — Віц. р. (Кісялеўскі).

Таполя

Буйное лісцёвае дрэва з дробным насеннем з пухам, якое разносіцца ветрам.

таполя ж. — паўдн.-зах. г., сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Кісялеўскі, Янкова, Янкоўскі, Станкевіч, Мат. апыт.), *тапаліна* ж. — Брэсц., Беласт. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *топля* ж. — Ганц. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ), *топаль* м. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, ТС, Кісялеўскі, Сцяшковіч,

Мат. апыт.), *то́палік* м. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *тапалёк* м. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *то́піліна* ж. — Віц. (ЛАБНГ, АЛА), *тапо́ль* м. — Навагр., Стаўб., Пух., Маг., Свісл., Лях., Пруж., Брэсц., Кобр., Лоеў. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Кісялеўскі, Янкова), *то́пель* м., *то́піль* м. — паўн.-усх. д., Гом. р. (ЛАБНГ, АЛА, Каспяровіч, Шатэрнік, Мат. Гом., Станкевіч), *то́мпель* м. — Свісл. (ЛАБНГ, АЛА), *то́фель* м. — Мёр., Шарк., Віл., Уздз. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, СЦБ), *то́фаль* м. — Брасл., Вілен. р. (СПЗБ), *я́сакар* м. — Віц. р., Гродз. р., Мін. р., Маг. р., Брэсц., Жытк. (ТС, Кісялеўскі, Насовіч, Верас, Станкевіч, Ластоўскі), *ясака́р* м. 'чорная таполя' — Віц. р. (Каспяровіч), *во́сакар* м. — Карэл., Браг. (ЛАБНГ, Шаталава), *во́сакарань* м. — Карэл. (ЛАБНГ, 3 нар. сл.), *о́сакар* м. — Стол., Жытк. (ТС), *асако́р* м. — Гродз., Иван. (ДСБ, Цыхун), *со́кар* м. — Гродз., Драг., Стол., Жытк. (ДСБ, ТС, Цыхун), *сакары́на* ж. — Бяроз., Кобр. (ДСБ), *ясо́ка* ж. — Петр. (Мат. Гом.), *я́вар* м. — Мсцісл., Карэл., Стол. (ЛАБНГ, ТС, Бялькевіч), *я́вер* м. — Мсцісл. (Бялькевіч), *яваро́к* м. — Браг. (Мат. Гом.), *ба́льза́н* м. — Паст. (ЛАБНГ, АЛА), *ба́льза́мін* м. — Карэл. (ЛАБНГ), *тапо́ля бе́лая, бе́лая тапо́ля* — Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі, Ластоўскі), *бе́лы то́паль* — мясц. (Ластоўскі).

Таполя дрыжачая, гл. Асіна.

Хвоя, сасна

Вечназялёнае дрэва з доўгай ігліцай.

хво́я ж. — сярэд.-бел. г., паўдн.-зах. д., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Кісялеўскі, ГЧ, Сцяшковіч, Янкоўскі, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *хво́йка* ж. памянш. — Чэрв. р., Стол., Жытк., Хойн. (ТС, Шатэрнік, Мат. Гом.), *хваі́нка* ж. памянш. — Гом. р. (НЛГ), *хва́я* ж. — Мёр. (ЛАБНГ), *хво́йка* ж. — Паням. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Мат. апыт.), *хво́йка-грушо́віна* ж. 'нізкарослая хвоя' — Воран. (СПЗБ), *хво́йна* ж. 'назва сасны і елкі' — Чав.

(ЛАБНГ), *хваі́на* ж. — зах.-пал. г., Навагр., Карэл., Слуц., Светлагор., Стол. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ДСБ, ТС, Мат. апыт.), *хваі́на́* ж. — Ушацк., Смарг., Валож., Бярэз., Мсцісл., Слон. (ЛАБНГ), *хвой* м. — Брасл. (СПЗБ), *хвая́к* м. — Брасл. (СПЗБ), *квайня́* ж. — Брасл. (СПЗБ), *сасна́* ж. — паўн.-усх. д. (ЛАБНГ, АЛА, ТС Кісялеўскі, Бялькевіч, Верас, Сцяшковіч, Юрчанка, ГЧ, Мат. апыт.), *сасёнка* ж. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *сósна* ж. — паўн.-зах. з. (спарадычна), Смален. р., зах.-бран. р., Гл., Драг., Стол. (ЛАБНГ, АЛА, Станкевіч, Растаргуеў, Ластоўскі), *сасні́на* ж. — Віц. р., Гродз., Малар. (СПЗБ, ДСБ, Станкевіч), *сасні́на́* ж. — Гродз. (СПЗБ), *сасо́нка* ж. — паўн.-зах. з., Бял., Слаўг., Пін. (ЛАБНГ, АЛА), *падсасёнак* м. — Лоеў. (Янкова), *смалі́на* ж. — Стол., Жытк. (ЛАБНГ, ТС), *абазо́к* м. 'галінастая хвоя' — Лельч. (ЖС), *абёрдзі́на* ж. 'смалістая хвоя' — мясц. (ЭСБМ), *асо́харні́ца* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *бары́на* ж. — Мін. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Насовіч), *бар'я́к* м. — Брэсц., Малар. (ДСБ, НЛ), *баря́к* м. — Брэсц. (НЛ), *бая́к* м. — Кам. (СПЗБ), *бо́рці́на* ж. 'хвоя, у якой можна выдзеўбаць вулей-калоду для пчол' — Маг. р. (Насовіч), *галава́ч* м. 'вялікая сасна на полі' — Ваўк. (ЭСБМ, Сцяшковіч), *дзі́да* ж. 'крывая хвоя' — Мядз. (СЦБ), *жары́на* ж. 'дробнаслойная хвоя' — Маг. р. (Насовіч), *кром* м. 'хвоя са спіленай ці зламанай верхавінай' — Стол. (ТС), *укро́м* м. 'хвоя са спіленай ці зламанай верхавінай' — Жытк. (ТС), *крэ́ж* м. 'хвоя з крохкай і цвёрдай драўнінай' — Жытк. (ТС, ЭСБМ), *лі́пава́я хво́я* 'смалістая хвоя' — Стол. (ТС), *лу́ціца* ж. 'хвоя з тонкай абалонкай' — Лоеў. (Мат. Гом., ЭСБМ), *мяжу́ха* ж. 'хвоя, якая расце на адкрытым месцы' — Брэсц. (ДСБ, ЭСБМ), *прысто́я* ж. 'вельмі смалістая хвоя' — Стол. (ТС), *сто́йла* ж. 'хвоя, на якой стаіць вулей', *сурві́на* ж. 'хвоя, у якой адзін бок больш смалісты' — Гарад. (Каспяровіч, Станкевіч), *хва́лка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *хлані́на* ж. 'хвоя, у якой буйныя і мяккія слаі драўніны' — Маг. р. (Кісялеўскі).

Чаромха

Дрэва ці высокі куст з сабранымі ў гронкі белымі духмянымі кветкамі і чорнымі даўкімі на смак ягадамі.

чаромха ж. — асн. мас. г., Смален. р., Вілен. р. (Кісялеўскі, СПЗБ, Верас, Сцяшковіч, Мат. Гом., Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *чаромка* ж. — Сморг., Воран. (СПЗБ), *чаромфа* ж. — Сморг. (СПЗБ), *чарэмха* ж. — Верхнядзв., Ашм., Пін., Беласт. р. (СПЗБ, Станкевіч), *чаромуха* ж. — асн. мас. г., акрамя пал. р.; Смален. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч, СПЗБ, Цыхун, Ластоўскі, Мат. апыт.), *чарэмуха* ж. — Пух., Чэрв., Уздз. (СПЗБ, СЦБ), *чаромшына* ж. — Навагр., Маст., Віц. р., Латгал. р. (Каспяровіч, Сцяшковіч, СПЗБ, Мат. апыт.), *чарэмишца* ж. — Брэсц. (Кісялеўскі), *чарамішына* ж. — Слон., Кам., Драг. (ЖНС, ДСБ, Мат. апыт.), *цяромха* ж. — Шчуч. (СПЗБ), *цярэмуха* ж. — Маг. р., Гл. (Насовіч, Кісялеўскі, Янкоўскі), *цярэмишына* ж. — Лёзн., Ганц., Жытк. (СПЗБ, ТС, Каспяровіч, Станкевіч), *калакалуша* ж. — Віц. р., Гродз. р., Мін. р., Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч, Бялькевіч, Верас, Станкевіч, ЖНС, ЭСБМ, Ластоўскі), *калакалушына* ж. (адна ягада чаромхі) — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч), *калакалуха* ж. — Сморг., Хоц. (СПЗБ, Бялькевіч), *калакалуга* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *калакуша* ж. — усх.-маг. р., зах.-бран. р. (Бялькевіч, ЭСБМ, Станкевіч), *калакушка* ж. — Касц. (Бялькевіч), *калакуга* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *какалуша* ж. — усх. з. (ЭСБМ), *какалуга* ж. — усх. з. (Каспяровіч, ЭСБМ), *какалуха* ж. — Маладз. (СПЗБ), *калуша* ж. — Дзятл. (Сл. Гродз., ЭСБМ), *калокавіна* ж. — Гродз. р. (Сцяшковіч).

Чарэшня, вішня птушыная

Садова-ягаднае дрэва з чырвонымі, жоўтымі ці амаль чорнымі костачкавымі ягадамі.

чарэшня ж. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, Кісялеўскі, Каспяровіч, Верас, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *чарэ-*

ианька ж. памянш. — агульн. (Мат. апыт.), *чарэішля* ж. — Навагр. (ЛАБНГ, АЛА), *чарэішнік* м. — Жлоб. (ЛАБНГ, АЛА), *цярэішня* ж. — паўдн.-зах. д., Рас., Лаг., Чэрык. (ЛАБНГ, АЛА, СЦБ, Цыхун, Сцяцко, Шаталава, Мат. апыт.), *цярэішанька* ж. памянш. — Слон., Лоеў. (Янкова, Мат. апыт.), *цярэсня* ж. — Шчуч. (ЛАБНГ), *цярэішня* ж. — Кам. (ЛАБНГ, АЛА).

Шаўкоўніца, шаўкавіца

Дрэва або куст з касцянкападобнымі салодкімі пладамі ад белаватага да цёмна-фіялетавага колеру.

шаўковіца ж. — паўдн.-усх. з. (ТС, Мат. Гом.), *шаўкавіца* ж. — паўдн.-усх. з. (ТС, Мат. Гом., Янкова, ГЧ, Мат. апыт.), *шобўкавіца* ж. — Жытк. (ТС), *мёрва* ж. — Віл. (СПЗБ, Кісялеўскі, ЭСБМ), *тут* м. — мясц. (Кісялеўскі).

Яблыня

Пладовае дрэва з ядомымі сакавітымі акруглымі пладамі (яблыкамі).

яблыня ж. — агульн. (АЛА, Кісялеўскі, Каспяровіч, Бялькевіч, Верас, Сцяшковіч, ГЧ, Ластоўскі, Мат. апыт.), *яблання* ж. — Маг. р., Драг., Стол., Жытк. (ТС, Насовіч, Мат. апыт.), *яблына* ж. — агульн. (АЛА, СПЗБ, Кісялеўскі, Шатэрнік, Варлыга, Шаталава, Сцяшковіч, Янкоўскі, Юрчанка, Станкевіч, Мат. апыт.), *яблынь* ж. — усх.-маг. р. (Бялькевіч), *яблань* ж. — Капат., Пін., Стол., Жытк. (АЛА, ТС), *яблёнь* ж. — Драг. (Мат. апыт.), *яблынка* ж. — Краснап., Хоц., Слон., Драг., Вілен. р. (СПЗБ, Бялькевіч, Мат. апыт.), *ябланка* ж. — Маг. р. (Насовіч), *яблёнка* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *ябланька* ж. — Гродз., Драг., Стол. (СПЗБ, ТС, Мат. апыт.), *яблёнушка* ж. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі), *яблённе* н. зборн. — Жытк. (ТС).

Гатункі яблыкаў і яблынь: *алéхаўка* ж. — Жытк. (ТС), *ананás* м. — Леп., Зэльв. (Сцяшковіч, Мат. апыт.), *анóрт* м. — Іўеў. (Сцяшковіч), *антóнаўка* ж. — Леп., Іўеў., Зэльв.,

Слон., Драг. (Сцяшковіч, Мат. апыт.), *анто́ны* мн. — Уздз. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *аныжоўка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *асінаўка* ж. 'яблыня з яблыкамі позняга гатунку' — Лід. (Сл. Гродз.), *ба́бы* мн. — Стол. (ТС), *бальса́мка* ж. 'яблыня з яблыкамі, якія маюць бальзамавы смак' — Маг. р. (Насовіч, Станкевіч), *бараві́нка* ж. — Зэльв., Буда-Каш. (Сцяшковіч, Мат. Гом.), *бараву́хі* мн. 'чырванаватыя яблыкі' — Мёр. (ЖНС), *барáння наскі́* — Зэльв. (Сцяшковіч), *бе́лы наліў* — Верхнядзв., Іўеў., Дзятл., Леп., Слон. (СПЗБ, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *бель* ж. 'белы наліў' — Верхнядзв., Леп. (СПЗБ, Мат. апыт.), *бяля́нкі* мн. 'белы наліў' — Мёр. (ЖНС), *вало́шка* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *вашо́нка* ж. 'дзікая яблыня' — Стол. (ТС), *вінаўка* ж. 'яблыня з чырвонымі кісла-салодкімі яблыкамі' — Мядз. (СЦБ), *віноўка* ж. — Гродз. р. (Сцяшковіч, ЭСБМ), *віня́к* м. 'яблыня з кісла-салодкімі яблыкамі' — Вілен. р. (СПЗБ), *гарча́кі* мн. 'яблыня з яблыкамі, якія добра захоўваюцца' — Ашм. (Сл. Гродз.), *го́ркаўка* ж. 'яблыня з гаркаватымі яблыкамі' — Маг. р. (Насовіч), *грабштэ́йн* м. 'штрыфель' — Зэльв., Брасл., Вілен. р. (СПЗБ, Сцяшковіч), *грабштэ́йна* ж. — Леп. (Мат. апыт.), *грынштэ́йн* м. — Верхнядзв. (СПЗБ), *дзі́кая я́блыня* 'непрышчэпленая яблыня' — Слон. (Мат. апыт.), *дзі́чка* ж. 'непрышчэпленая яблыня' — агульн. (СПЗБ, Кісялеўскі, Каспяровіч, Мат. апыт.), *до́бры крэ́сцяні́н* 'яблыня з буйнымі познімі пладамі' — Жлоб. (Мат. апыт.), *дубо́выя* прым. — Зэльв. (Сцяшковіч), *жы́тнік* м., *жы́тнікі* мн. 'яблыкі, якія спеюць, калі жнуць жыта' — Старадарож., Гл. (ЖНС, Янкоўскі), *зімо́выя* прым. 'познія гатункі яблык' — Драг. (Мат. апыт.), *зімоўка* ж. 'яблыня з познімі яблыкамі' — Жытк. (ТС), *канві́ль* м. 'ружавата-жоўты яблык' — Верхнядзв. (Шаталава), *карапко́ўкі* мн. 'ранет' — Сен. (Каспяровіч), *караўка* ж. 'салодкі яблык, мае шмат плямаў' — Маг. р. (Насовіч), *каштэ́ля* ж. — Слон., Драг. (Мат. апыт.), *кі́слічка* ж. 'яблыня-дзічка' — Нараўл. (Мат. Гом.), *кі́сляў-*

ка ж. 'з кіслымі яблыкамі' — Маг. р.; Смален. р. (Насовіч, Дабравольскі), *кругля́нка* ж. — Стол. (ТС), *леснічы́ха* ж. 'яблыня-дзічка' — Верхнядзв. (Шаталава, ЭСБМ), *ляскоўка* ж. 'лясная яблыня з кіслымі яблыкамі' — Гом. р., зах.-бран. р. (НС, ЖНС, ЭСБМ, Растаргуеў), *лясну́шка* ж. 'яблыня-дзічка' — паўн. р. (ЖС, НС, Каспяровіч, ЭСБМ), *лясоўка* ж. 'яблыня-дзічка' — Віц. р., Барыс., Слаўг. (СПЗБ, Каспяровіч, ЭСБМ, Станкевіч), *малі́наўка* ж. 'яблыня з буйнымі ружовымі кісла-салодкімі яблыкамі' — Леп., Слон., Жлоб., Буда-Каш. (Мат. Гом., Мат. апыт.), *мандэ́ра* ж. 'яблыня з чырвонымі яблыкамі з прыемным пахам' — Мядз. (СЦБ), *мундэ́ры* мн. 'яблыня з віннымі ружова-чырвонымі яблыкамі' — Мядз. (НС, ЭСБМ), *медуні́ца* ж. 'яблыня з салодкімі спецыфічнымі на смак яблыкамі' — Маг. р. (Насовіч, Станкевіч), *мядуні́чка* ж. памянш. 'яблыня з салодкімі яблыкамі, якія пахнуць мёдам' — Маг. р., Пух. (СЦБ, Насовіч, Станкевіч), *мядоўка* ж. 'яблыня з салодкімі яблыкамі' — Пух. (СЦБ), *наліва́шка* ж. 'белы наліў, папяроўка' — Жытк. (ТС), *наліў* м. — Слон. (Мат. апыт.), *падпі́нкі* мн. 'яблыні з познімі яблыкамі' — Ашм. (Сл. Гродз., ЭСБМ), *палёўка* ж. 'яблыня, якая расце на полі, у лесе, яблыня-дзічка' — Смален. р. (Дабравольскі, Кісялеўскі), *паліва́нка* ж. 'від белага наліву' — Карэл. (ЖНС), *пальні́ох* м. 'дзікая яблыня, якая расце на полі, у лесе' — Мёр. (ЖНС), *паляву́шка* ж. 'дзікая палявая яблыня' — Віц. р. (Станкевіч), *паляўка* ж. 'яблыня, якая расце ў полі, у лесе' — Віц. р., усх.-маг. р. (Бялькевіч, Юрчанка, Станкевіч), *паляўнікі* мн. 'яблыні, якія выраслі на полі самі' — Мёр. (ЖНС), *панэ́нка* ж. — Жытк. (ТС), *папі́нка* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *папі́нкі* мн. — Зэльв. (Сцяшковіч), *папі́нька* ж. — Шчуч. (СПЗБ), *пéпанка* ж. — Люб. (Мат. апыт.), *пéпенка* ж. — Люб., Жлоб., Жытк. (ТС, Мат. апыт.), *пéпелька* ж. — Жытк. (ТС), *пі́нінька* ж. — Драг. (Мат. апыт.), *пéпінка* ж. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *пéпін шафра́нны* — Гродз. р. (Сцяшковіч), *пі́пен-шафра́н* м. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *папяроўка* ж.

‘яблыня з белымі або жоўтымі кісла-салодкімі яблыкамі’ — Іўеў., Шчуч., Дзятл., Брэсц., Драг., Стол., Нараўл. (ДСБ, ТС, Сцяшковіч, Сл. Гродз., Мат. Гом., Мат. апыт.), *папяруўка* ж. — Воран. (СПЗБ, Мат. апыт.), *пяскоўка* ж. — Жытк. (ТС), *пятроўка* ж. ‘белы наліў’ — Стол., Жытк. (ТС), *рабчакі* мн. — Зэльв. (Сцяшковіч), *рамэтки* мн. — Леп. (Мат. апыт.), *рэпкі* мн. — Зэльв. (Сцяшковіч), *садоўка* ж. ‘садовая яблыня’ — Краснап. (Бялькевіч), *саро́кі* мн. ‘летнія чырвонабокія яблыкі’ — Бых. (ЖНС), *се́янка* ж. ‘яблыня з чарнаватымі яблыкамі’ — Мёр. (ЖНС), *смаля́нка* ж. — Стол. (ТС), *ушчэ́пы* мн. ‘прывітыя яблыні’ — Драг. (Мат. апыт.), *хунтоўка* ж. ‘яблыня з вялікімі яблыкамі’ — Жытк. (ТС), *цукроўка* ж. ‘гатунак салодкіх яблык’ — Чэрв. р., Маг. р., пал. р., Гл. (ТС, ДСБ, Насовіч, Шатэрнік, Янкоўскі, Мат. апыт.), *цыга́нка* ж. ‘яблыня з чырвонымі бліскучымі яблыкамі’ — усх.-пал. р. (ТС, Мат. Гом.), *чарнагу́зы* мн. ‘познія яблыкі цёмна-чырвонага колеру’ — Гродз., Зэльв. (Сл. Гродз., Сцяшковіч), *шляпа́к* м. — Чач., Лоеў. (Мат. Гом., Мат. апыт.), *шляпоўка* ж. — Жытк. (ТС), *шля́пы* мн. — Жытк. (ТС), *штры́фель* м., *штрэ́фель* м., *штрэхель* м. — Буда-Каш., Добр., Лоеў. (Мат. Гом.), *янта́рка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Явар, белы клён

Дрэва з вялікімі пяцілопасцевымі лістамі і крылатымі плодзікамі.

явар м. — Слон., Стол., Жытк., Лоеў. (ТС, Янкова, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *явары́на* ж. — Лоеў. (Янкова), *яво́р* м. — Лельч. (Мат. Гом.).

Ясень

Дрэва з перыстым лісцем і цвёрдай драўнінай.

ясень м. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, ГЧ, Каспяровіч, Бялькевіч, Кісялеўскі, Сцяшковіч, Станкевіч,

Ластоўскі, Мат. апыт.), *есянёц* м. — Стол. (ТС), *есянчу́к* м. 'невялікі ясень' — Слон. (Мат. апыт.), *ясянёк* м. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *ясань* м. — Ганц. (СПЗБ), *ясюнь* м. — Докш., Маг. (ЛАБНГ, АЛА), *ёсінь* м. — Лёзн. (ЛАБНГ, АЛА), *ясен* м. — спарадычна паўдн.-усх. з., Слон. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *ясён* м. — Зэльв., Кам., Вілен. р. (ЛАБНГ, АЛА, Кісялеўскі), *сён* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *ясюн* м. — Маз. (ЛАБНГ), *ясіна* ж. — Маг. (ЛАБНГ), *ясеніна* ж. — Паст., Сморг., Навагр., Клім., Пін. (ЛАБНГ, АЛА), *сініна* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *ясеніца* ж. — Навагр. (Сцяш-ковіч), *ясельна* ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *язьвіна* ж. — Лаг., Лях. (СПЗБ, ЛАБНГ).

1.2. ДЗІКІЯ І КУЛЬТУРНЫЯ КУСТАРНІКІ

Агрэст

Кустовая садовая расліна з гладкімі або апушанымі ягадамі ад белага да чорнага колеру і з калючкамі на галінках.

агрэст м. — паўн.-зах. з., Мін. р., Чэрв. р., Навагр. (СПЗБ, ЖС, Сцяшковіч, Шатэрнік, ЭСБМ, Кісялеўскі, Ластоўскі, Мат. апыт.), *а́граст* м. — Гродз. р., Мін. р., Маг. р., Жытк. (ТС, Верас, Бялькевіч, Кісялеўскі, Станкевіч), *а́груст* м. — Рэч., Лоеў. (Мат. Гом., Станкевіч), *о́груст* м. — Уздз. (СЦБ, Станкевіч), *ягрэст* м. — Лаг., Петр. (Мат. мін.-мал., Шаталава), *я́граст* м. — Ашм., Сморг., Гродз. р., Навагр., Мсцісл., Чэрык., Клім., Бар., Асіп., Гл. (Сцяшковіч, Цыхун, Бялькевіч, Янкоўскі, Юрчанка, СПЗБ, Станкевіч, Мат. апыт.), *я́граст* (г выбухное) м. — Капыл. (ЖС), *я́грыст* (г выбухное) м. — Гродз. р., Асіп. (Верас, СПЗБ), *я́грыста* (г выбухное) ж. — Пух. (3 нар. сл.), *я́груст* м. — Валож., Маг., Мсцісл., Чач., Буда-Каш., Гом., Добр., Браг. (Бялькевіч, Мат. мін.-мал., Мат. Гом.,

Кісялеўскі), *ягру́ст* м. — Валож. (Мат. мін.-мал.), *ягрус* м. — Стаўб., Маг., Чач., Буда-Каш., Гом., Добр., Браг., зах.-бран. р. (Мат. мін.-мал., Мат. Гом., Янкова, ГЧ, Растаргуеў, Кісялеўскі), *якрус* м. — Краснап. (Бялькевіч), *а́грыстнік* м., *а́грыснік* м. — Віц. р., усх.-маг. р. (Бялькевіч, Каспярівіч, Станкевіч), *агрэ́снік* м. — мясц. (Ластоўскі), *крыжоўнік* м. — Паст., Маг., Чач. (СПЗБ, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *цюку́н* м. 'агрэст, у якога ягады пакрыты валаскамі' — Чэрык. (Бялькевіч).

Ажына

Паўкустовая ягадная расліна з калючымі сцяблямі і чорнымі спажывнымі ягадамі-шматкасцянкамі з шызым налётам.

ажы́ны мн., *ажы́на* ж. — паўдн.-зах. д., зах.-пал. г., усх.-маг. р., спарадычна іншыя рэгіёны (ЛАБНГ, СПЗБ, АЛА, ЛП, ТС, ГЧ, Насовіч, Верас, Бялькевіч, Кісялеўскі, Ластоўскі, Мат. апыт.), *жы́ны* мн. — Калінк. (ЛАБНГ), *важы́ны* мн. — Драг., Стол., Лельч., Ельск (ЛАБНГ), *гажы́ны* мн. — Драг., Лельч., Маз. (ЛП, ЛАБНГ), *ажы́ннік* м. — Гродз. (Кісялеўскі), *яжы́ны* мн. — зах.-пал. г., Гродз. р., Чэрв. (ЛАБНГ, АЛА, ЛП, СПЗБ, Мат. апыт.), *яжы́на* ж. — Маст., Брэсц. (Сл.Гродз., Кісялеўскі), *ажаві́на* ж., *ажаві́ны* мн. — паўн.-зах. з., Мін. р., Чэрв. р., Кругл. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, НС, Мат. апыт.), *ажэ́віны* мн. — Мін. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Шатэрнік, Кісялеўскі), *аржаві́ны* мн. — спарадычна паўн. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ), *яжаві́на* ж. — Віц., Дзярж., Маз. (ЛАБНГ), *яжаві́ннік* м. — Пух. (СЦБ), *жаві́ны* мн. — усх. з., Гродз. р., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, АЛА, Бялькевіч, Сл. Гродз., Юрчанка, ЖС, ЭСБМ, Верас, Кісялеўскі, Растаргуеў, Мат. апыт.), *жаві́на* ж. — усх. з., зах.-бран. р., Мін., Лельч. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС, Мат. Гом., ЭСБМ, Каспярівіч, Кісялеўскі, Юрчанка, Растаргуеў), *жаві́на* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *жаві́ннік* м. — Бярэз. р., Маг. р.

(СЦБ, Кісялеўскі), *ажавіка* ж. — Леп. (Мат. апыт.), *жавікі* мн. — Гом. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *ажэўні* мн. — Гродз. (Кісялеўскі), *сербаліны* мн. — Віц. р. (ЛАБНГ, АЛА, Станкевіч), *сербалін* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *чурбаліна* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *шчарбаліна* ж. — Віц. р. (Каспяровіч.), *скарбарыха* ж. — Гродз. (Кісялеўскі), *сурмаліны* мн. — Пол., Шум. (ЛАБНГ, Станкевіч), *сурмаліна* ж. — Гарад. (ЛАБНГ, НЛ), *чорныя маліны* — Гродз., Зэльв., Брэсц. (ЛАБНГ, Верас, Кісялеўскі), *чорная маліна* — Паст., Астр. (ЛАБНГ), *мядзвэдзіны* мн. — Брэсц., Жаб., Кобр., Малар. (ЛАБНГ, АЛА, НЛ, ДСБ, ЭСБМ), *мядзвэдзіна* ж. — Брэсц., Малар. (ЛАБНГ), *вядзьмэдзіны* мн., *вядзьмэдзіна* ж. — Брэсц. (АЛА, ДСБ), *медзвядзі* мн. — Петр. (ЛП), *камбі* мн. — паўн.-зах. з. (СПЗБ, Сцяшковіч, Шаталава), *камбёўнік* м. — Сморг. (Шаталава), *камбёчнік* м. — Сморг. (Шаталава), *каманіца* ж. — Смал. (ЭСБМ), *маржэвіны* мн. — Іўеў. (Сл.Гродз.), *квасліны* мн. — усх.-пал. р. (ЛП, ТС), *кісліцы* мн., *кісліца* ж. — Жытк. (ТС), *варонні вочкі* — Леп. (Мат. апыт.), *дуброўка* ж. — Віц. (Кісялеўскі), *жучкі* мн. — Стол. (ЛП), *стругвіна* ж. — Жытк. (ТС), *ягады* мн. — Жытк. (ТС).

Віды ажын: *мядзвэдзікі* мн. 'ажыны сіняватага колеру' — Маз. (ГЧ), *сініохі* мн. 'ажыны сіняватага колеру' — Стол. (ТС), *чорная ажыіна* 'ажыны з цёмнаватым колерам ягад' — Жытк. (ТС).

Амела

Кустовая вечназялёная расліна з белымі ядавітымі ягадамі; паразітуе на дрэвах.

амяла́ ж. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Кісялеўскі, ЭСБМ, Мат. апыт.), *амела* ж. — Гродз. р. (ЭСБМ, ЛАБНГ, АЛА, Сцяшковіч), *імяла* ж. і н. — Паням. р., Кам. (ЛАБНГ, АЛА, НЛ), *імяла́* ж. — Шум. (СПЗБ), *імала́* ж. — Лун. (ЛАБНГ, АЛА), *вахá* ж. — усх.-пал. р. (ТС),

веха ж. — Лельч. (НЛ), *ку́кла* ж. — Кліч. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС), *лапкі* мн. — усх.-пал. р. (ЭСБМ), *барвёнак* м., *барвёнак* м., *бервяно́к* м. — Жытк. (ТС), *вяно́к* м. — Карэл. (ЛАБНГ, АЛА), *зюмазялён* м. — Рэч. (ЛАБНГ), *калёсы* мн. — Рэч. (ЛАБНГ, АЛА), *каўту́н* м. — Драг. (ЛАБНГ, АЛА), *калту́н* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *памяло́* н. — Бяроз. (ЛАБНГ, АЛА), *раса́* ж. — Стол. (ЛАБНГ), *ябраць* ж. — Акц. (ЛАБНГ, АЛА), *ямёла* ж. — Смарг. (СПЗБ).

Арэшнік, гл. Ляшчына.

Барбарыс

Калючая кустовая расліна з чырвонымі кіслымі ягадамі.

барбары́с м. — Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі, ЭСБМ), *кіслё́ц* м. — Віц. р., Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі, ЭСБМ, Ластоўскі), *кісля́к* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *кіся́нка* ж. — усх.-маг. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі).

Бружмель

Кустовая расліна з папарна размешчаным лісцем і рознакаляровымі духмянымі кветкамі.

бружме́ль м. — Гродз. р., Віц. р., усх.-маг. р. (Насовіч, Бялькевіч, Верас, Кісялеўскі, Каспяровіч, Станкевіч, Ластоўскі), *бружме́ліна* ж. — мясц. (Ластоўскі), *бружме́нь* м. — Гродз. р. (Верас, Станкевіч), *бружэ́ліна* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *бружне́ўнік* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *браздэ́жль* м. — Верхнядзв., Смарг., Вілен. р. (СПЗБ, НС), *брузгэ́ль* м. — Слон. (Мат. апыт.), *брызгэ́ль* м. — Слон. (Мат. апыт.), *бруслён* м. — Гродз. р. (Верас, Станкевіч), *браската́* ж. — Свісл. (СПЗБ), *жы́маласць* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч, Кісялеўскі, ЭСБМ.), *жы́ламаць* ж. — Маг. р. (Насовіч, Юрчанка), *жы́лямасць* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *жы́лапатнік* м. — усх.-маг. р. (Насовіч), *жа́ламу́сцік* м. — Віц. р. (Каспяровіч, ЭСБМ), *жы́ламу́сцін* м. —

Віщ. р. (Каспяровіч), *жсаламудзіна* ж. — Віщ. р. (Каспяровіч), *сухадрэўца* н. — Ушацк. (ЖС), *сухадрэўка* н. — Віщ. р. (Кісялеўскі), *дрэва сухое* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *свідзіна* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *шмобудзіна* ж. — Стол. (ТС).

Брызгліна

Кустовая расліна з голымі або ў густых бародаўках галінкамі і зеленавата-жоўтымі дробнымі кветкамі.

брызгліна ж. — мясц. (ЭСБМ), *бразгуліна* ж. — Гродз. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭСБМ), *брызгуліна* ж. — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *брызгеліна* ж. — Брэсц. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *брузлявіна* ж. — Брэсц. (ЭБ), *брузлёвіна* ж. — мясц. (ЭБ), *бружлявіна* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бруслявіна* ж. — Лельч. (ЖС), *брузглявіна* ж. — мясц. (ЭПБ), *бразкаліна* ж. — Жытк. (ТС), *брусляніна* ж. — Жытк. (ТС), *брушляніна* ж. — Жытк. (ТС), *бярліна* ж. — Навагр. (Сцяш-ковіч), *брызгіна* ж. — Пух. (СЦБ), *браздзельнік* м. — мясц. (ЭПБ), *бружнёўнік* м. — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭБ), *бружэль* м. — Віщ. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *бружмэль* м. — Гродз. р., Маг. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *бружамель* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бружмён* м. — Гродз. р., Маг. (Верас, Кісялеўскі, ЭСБМ), *бружмён* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бружнёўнік* м. — мясц. (ЭПБ), *бруслён* м. — Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі, ЭПБ, ЭСБМ, Ластоўскі), *берасклёт* м. — Слон. (Мат. апыт.), *гіржсамаліна* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *трамяліна* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *трамяніна* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *тржсамяліна* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *страмяніна* ж. — мясц. (ЭПБ), *сухалёснік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *вашоўнік* м. — Жытк. (ТС), *воўча лыка* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Бузіна

Кустовая расліна з чырвонымі або чорнымі дробнымі ягадамі ў буйных гронках.

бузі́на ж., *бузі́на* ж. — асн. мас. г. (Кісялеўскі, Сцяшковіч, Шатэрнік, ЭСБМ, Мат. апыт.), *бэз* м. — Віц. р., Маг. р., Драг. (Кісялеўскі, ЭСБМ, Ластоўскі, Мат. апыт.), *бэ́за* ж. — Гродз. р., Маг. р. (Верас, Кісялеўскі, Насовіч, Станкевіч), *боз* м. — Лельч. (ЖС), *буз* м. — мясц. (ЭСБМ), *бузо́к* м. — мясц. (ЭСБМ), *бзоўнік* м. — Маг. р. (Насовіч, Станкевіч, Ластоўскі), *бадзя́к* м. — Браг. (Мат. Гом.), *мушкэ́т* м. — усх.-маг. р. (Бялькевіч, ЭСБМ), *чымгала́* ж. — Светлагор. (Мат. Гом.), *самбу́к* м. — мясц. (Ластоўскі), *шура́* ж. — Слон. (Мат. апыт.).

Бэз

Дэкаратыўная кустовая расліна з блакітна-ліловымі або белымі пахучымі кветкамі, якія ўтвараюць вялікія суквецці.

бэз м. — агульн. (СПЗБ, Бялькевіч, Насовіч, Каспяровіч, Верас, Шатэрнік, Янкоўскі, Сцяшковіч, ЖС, Кісялеўскі, Гарэцкі, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *без* м. — Мін. р., Стол. (Мат. мін.-мал., ТС), *бе́з* м. — Навагр. (ЖС), *бэзг* м. — мясц. (ЭСБМ), *бэзд* м. — мясц. (ЭСБМ), *бэст* м. — мясц. (ЭСБМ), *буз* м. — Віц. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *бузо́к* м. — Гом. р., зах.-бран. р. (Кісялеўскі, Рас-таргуеў), *сірэ́нь* ж. — Слон., Гом., Хойн. (Кісялеўскі, ГЧ, Мат. апыт.), *сірэ́нь* м. — Драг. (Мат. апыт.), *сірэ́ня* ж. — Леп. (Мат. апыт.), *срэ́нь* ж. — Латгал. р. (СПЗБ).

Воўчая ягада

Ядавітая кустовая расліна з ружовымі кветкамі і чырвонымі ягадамі.

воўчы́я я́гады — Віц. р., Маг. р., Гом. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч, Бялькевіч, ЭСБМ), *ваўчы́нец* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *воўчае лы́ка* — Віц. р., Мін. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч, Бялькевіч, Ластоўскі, ЭСБМ), *лы́ка воўчае* — Віц. р., Мін. р., Барыс. (Кісялеўскі, ЭСБМ),

воўчы лык — Слон. (Мат. апыт.), *воўчалы́к* м., *воўчалы́к* м. — Дзятл. (Сцяшковіч), *воўчае во́ка* — усх.-маг. р. (Бялькевіч, ЭСБМ), *жы́ламяць* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *брузгэ́ль* м. — Слон. (Мат. апыт.).

Вербалоз

Куст ці дрэва з роду вярбовых з цёмна-шэрай патрэсканай бліскучай карой.

вербало́з м. — Паням. р., Віц. р., Маг. р., Гом. р., зах.-бран. р. (Верас, Бялькевіч, Каспяровіч, Кісялеўскі, Рас-таргуеў, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *вербало́знік* м. — Лун. (Шаталава), *вербало́за* ж. — Слон., Смален. р. (Дабравольскі, Мат. апыт.), *вербало́зіна* ж. — Гл. (Янкоўскі), *вербало́зы* мн. — Леп. (Мат. апыт.), *берало́з* м. — Стол., Жытк., Маз. (ТС, ГЧ., ЭСБМ), *берало́зіна* ж. — Жытк. (ТС), *беларо́з* м. — Стол., Жытк. (ТС), *бярло́з* м. — Стол., Жытк. (ТС), *ве́рбнік* м. — Маз. (ГЧ.), *вербало́та* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *вярба́* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *ве́цельнік* м. — Жытк. (Мат. апыт.), *ракі́та* ж. — Краснап. (Бялькевіч), *ві́ксліна* ж. — Латгал. р. (СПЗБ).

Вінаград

Пладовая павойная расліна са спажывнымі ягадамі, сабранымі ў вялікія гронкі.

вінагра́д м. — агульн. (АЛА, ТС, Кісялеўскі, Верас, Бялькевіч, ЭСБМ, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *бінагра́д* м. — Лаг. (АЛА), *віно́* н. — мясц. (Станкевіч), *вінагра́дзік* м. — Навагр. (ЭСБМ), *вінагрóддзе* н. — мясц. (Ластоўскі), *він-ная лаза* — мясц. (Ластоўскі), *кішмі́ш* м. 'гатунак дробнага вінаграду, у якім няма костачак' — мясц. (Ластоўскі), *мушкáт* м. 'мускат — сорт вінаграду з духмянымі ягадамі' — мясц. (Ластоўскі), *ві́ціннік* м. 'вінаграднік, гароднінны сад' — мясц. (Насовіч, ЭСБМ).

Вярба, гл. 1.1. Лясныя, садовыя і паркавыя дрэвы.

Глог

Кустовая або невялікая дрэўная расліна з ядомымі ярка-чырвонымі, аранжавымі і жоўтымі пладамі.

глог м. — мясц. (Станкевіч, ЭСБМ), *глод* м. — Мін. р., Жытк. (СЦБ, ТС), *вуглод* м.—Жытк. (ТС), *гло́тка* ж. — Гродз. р. (Цыхун), *баярышнік* м. — Мёр. (ЖС), *свіднік* м. — мясц. (Ластоўскі), *свідніца* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Дзікая ружа, гл. Шыпшына.

Жарновец

Куст з ярка-зялёнымі рабрыста-граністымі галінкамі і буйнымі залаціста-жоўтымі кветкамі.

мятліца ж. — Гродз. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *мятлю́г* м. — мясц. (ЭСБМ), *метлюжо́к* м. — мясц. (ЭСБМ), *мятлюга́* ж. — мясц. (ЭСБМ).

Жасцёр

Куст або дрэва з жаўтавата-зялёнымі кветкамі і плодам у выглядзе шарападобнай бліскучай касцянкі.

жасцёр м. — мясц. (ЭСБМ), *жасты́р* м. — Маг. р. (Назовіч), *жысто́р* м. — Брэсц. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *жысцёрына* ж. — Брэсц. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *жыста́р* м. — Гродз. р. (Верас, ЭСБМ), *жысця́р* м. — Гродз. р. (Верас, ЭСБМ), *жысцяры́на* ж. — Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі, ЭСБМ), *засці́р* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *жарсці́на* ж. — Драг. (НЛ), *жасцялі́на* ж. — Стол. (НЛ), *жалясці́на* ж. — Стол. (ТС), *крушы́на* ж. — Віц. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *крушы́на слабя́чая* — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Жаўтазель

Кустовая расліна з жоўтымі, радзей белаватымі кветкамі і пладамі ў выглядзе струкоў.

жаўтазэль ж. — Гродз. р., Брэсц. (Кісялеўскі, Верас), *жаўтазёл* м. — мясц. (Ластоўскі), *жаўтае зэлле* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *жаўцічнік* м. — Гродз. р., Брэсц. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *жаўцэнь* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *жаўці́ха* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *жаўці́ла* н. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *жаўці́дла* н. — Брэсц. (Кісялеўскі), *дрок* м. — Гом. р. (Кісялеўскі), *ні́цлаза́* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭСБМ), *ляно́к* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *зеляну́ха* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *чы́сцік* м. — Віц. р., Маг. р. (Каспяровіч, Кісялеўскі), *сачаві́ца лясна́я* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *прыту́ліца* ж. — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *пры́мачо́к* м. — Жытк. (ТС), *за́яччы гаро́х* — Вілен. р. (Кісялеўскі), *хвар-бі́дла* н. — Гродз. р., Брэсц. (Кісялеўскі, Верас), *ко́лкая трава́* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Каліна

Кустовая расліна з белымі кветкамі і чырвонымі горкімі ягадамі-касцянкамі, сабранымі ў гронку.

калі́на ж. — агульн. (Кісялеўскі, Бялькевіч, Каспяровіч, СПЗБ, Верас, ТС, Янкова, Сцяшковіч, Насовіч, Дабравольскі, ГЧ, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *калі́на* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *калін-дзэ́рава* н. — Смален. р. (Кісялеўскі), *калі́нка* ж. памянш. — агульн. (Бялькевіч, Мат апыт.), *калі́ніца* ж. — Маг. р. (Насовіч, Бялькевіч), *пуці́на* ж. — Навагр., Шчуч. (СПЗБ, Сл. Гродз.), *горд* м. 'чорная каліна' — паўн.-зах. з. (ЭСБМ), *гардаві́на* ж. — Жытк. (Мат. Гом.).

Кізільнік

Кустовая расліна з белымі або ружовымі кветкамі і дробнымі мучністымі ядомымі пладамі чырвонага або чорнага колеру.

свідзільнік м. — Жлоб. (Мат. Гом.), *свідзіна* ж. — Жытк. (Мат. Гом.), *свізіна* ж. — Петр. (Мат. Гом.), *дрон* м. — мясц. (Ластоўскі), *драноўнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *цяж-ко́е дзе́рава* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *загранічныя ягады* — Віл. (СЦБ).

Крушына

Невялікае лісцёвае дрэва або куст з чорнымі ягадамі.

крушы́на ж. — агульн. (СПЗБ, Бялькевіч, Каспяровіч, Кісялеўскі, Верас, Шатэрнік, Сцяшковіч, ЭСБМ, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *крушы́на кро́хкая* — Маг. р. (Кісялеўскі), *крушы́нка* ж. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *крушы́на* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *круши́на* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *крышы́на* ж. — Дзятл., Дзярж. (Сцяшковіч, СЦБ), *крышы́на* ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *крушы́ніна* ж. — Гарад. (СПЗБ), *карушы́на* ж. — Драг. (Мат. апыт.), *круха́* ж. — Стол., Жытк., Лельч. (ТС, ЖС, ЭСБМ), *ваўча́ніца* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч), *ваўчо́ныя ягады* — Маг. р. (Бялькевіч, Кісялеўскі), *ваўко́выя ягады* — усх.-маг. р. (Бялькевіч, Станкевіч), *воў́чая ягада* — Гом. р. (Кісялеўскі), *воў́чыя сма́ро́дзіны* — Стол. (ТС), *калаку́ша* ж. — мясц. (Ластоўскі), *ча́ро́мха* ж. — Вілен. р. (Кісялеўскі), *шакла́к* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Куманіка, маліна неская

Паўкуст падобны да ажны з плодам у выглядзе малінава-чорнай бліскучай шматкасцянкі.

кумаліны мн. — Віц. р. (Каспяровіч, ЭСБМ), *дуброўка* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *ажы́на* — Віц. р., Гродз. р., Мін. р., Маг. р., Гом. р., Жлоб. (Кісялеўскі, Мат. апят.), *ажы́на нёская* — Віц. р. (Кісялеўскі), *ажэўні* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *жаві́на* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *жаві́ны* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *жаві́ннік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ажаві́на* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *ажэві́ны* мн. — Мін. р. (Кісялеўскі), *чо́рныя ма́ліны* — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Ліяна

Павойная кустовая або дрэвавая расліна.

дзікі вінаград — Драг. (Мат. апят.), *нуднікі* мн. — Мін. р., Стаўб. (СЦБ, ЭСБМ), *апавойнік* м. — мясц. (Ластоўскі).

Ляшчына, арэшнік

Лісцёвае дрэва або куст з дравяністымі пладамі-арэхамі ў зялёнай абгортцы.

арэ́шына ж. — асн. мас. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, Каспяровіч, Шатэрнік), *гарэ́шына* ж. — Паням. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *рэ́шына* ж. — Краснап. (Бялькевіч), *арэ́шычына* ж. — паўдн.-усх. з., пераважна Гом. р. (ЛАБНГ), *арэ́шніна* ж. — Мёр. (ЛАБНГ), *арэ́шнія* ж. — Беластоц. р. (СПЗБ), *арэ́шнік* м. — спарадчына агульн. (ЛАБНГ, Шаталава, Каспяровіч, Кісялеўскі, Станкевіч, Мат. апят.), *гарэ́шнік* м. — спарадычна зах.-пал. Г., Паням. р. (ЛАБНГ, Сцяшковіч, Мат. апят.), *рэ́шнік* м. — Калінк. (СПЗБ), *гара́шнік* м. — Бяроз. (Шаталава), *арэ́х* м. — спарадычна асн. мас. г. (СПЗБ, Бялькевіч, Кісялеўскі, Шатэрнік, Мат. апят.), *гарэ́х* м. — Слон. (Мат. апят.), *рэ́х* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *куст арэ́шніку* — Саліг., Лоеў. (ЛАБНГ), *арэ́шкіавы куст* — Раг. (ЛАБНГ), *ля́шчы́на* ж. — зах.-пал. г., Паням. р., Докш., Лаг., Арш., Гор., Краснап., Жытк., Вілен. р. (ЛАБНГ,

СПЗБ, ТС, Бялькевіч, Верас, Шаталава), *ляичына́* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *ляичыні́на* ж. — Мёр., Паст., Глыб., Тал., Бяроз. (ЛАБНГ), *ляичы́на* ж. — Жаб. (ДСБ), *ляичэ́віна* ж. — Віл., Мядз., Чэрв. р., Маг. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Насовіч, Каспяровіч, ЭСБМ), *ляичэ́ўніна* ж. — мясц. (ЭСБМ), *леичаві́на* ж. — усьх.-маг. р. (Насовіч), *ляичы́ннік* м. — паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Мат. апыт.), *ляичэ́ўнік* м. — Беш., Сморг., Віл. (СПЗБ, Каспяровіч), *ляичэ́йнік* м. — Сморг., Віл. (СПЗБ), *леичаванні́к* м. — мясц. (ЭСБМ), *корч ляичы́навы* — Кобр. (ЛАБНГ), *ку́пка ляичы́ны* — Малар. (ЛАБНГ), *ляхчы́на* ж. — мясц. (ЭСБМ), *ляхчы́ніна* ж. — Шарк. (ЛАБНГ), *лясо́к* м. — зах.-пал. г. (спарадычна) (ЛАБГ, Мат. апыт.), *ляско́ўнік* м. — Зэльв. (Шаталава), *лясі́нка* ж. — Лельч. (НЛ), *тра́сцяні́ца* ж. — Гродз. (Сл. Гродз.), *цюку́н* м. — Чэрык. (Бялькевіч).

Маліны

Кустовая расліна з чырвонымі спажыўнымі ягадамі-шматкасцянкамі.

маліны мн. — пал. р., Мёр., Паст., Лёзн., Леп., Астр., Гродз., Навагр., Слон., Драг., Латгал. р. (АЛА, СПЗБ, ЛП, ТС, ЖС, Каспяровіч, Сцяшковіч, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *малі́на* ж. — агульн. (АЛА, ЛП, Сцяшковіч, Бялькевіч, Кісялеўскі, Верас, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *мале́на* ж. — Ашм. (Станкевіч), *малі́ніца* ж. — Гом. р., Ашм., Навагр. (НЛГ, ЭСБМ, Станкевіч), *мале́ніца* ж. — Ашм. (Станкевіч), *малі́нка* ж. памянш. — агульн. (Мат. апыт., Станкевіч), *малі́нушка* ж. — Гом. р., Навагр. (ЭСБМ), *малі́ннік* м. — (АЛА), *хво́шчкіца* ж. — Свісл. (Сл. Гродз.).

Мірт

Вечназялёнае дрэўца або куст з цёмна-зялёным, яйцападобна-ланцэтным, скурыстым лісцем.

мірт м. — Дзятл., Драг. (Сцяшковіч, Мат. апыт.), *буз-дэ́рава* н. — Жытк. (ТС).

Парэчкі

Кустовая расліна з чырвонымі або чорнымі спажыўнымі ягадамі.

Парэчкі чырвоныя: *парэчкі* мн. — агульн. (СПЗБ, ЛП, ТС, Кісялеўскі, Каспяровіч, Шатэрнік, Сцяшковіч, ЭСБМ, ГЧ, Станкевіч, Мат. апыт.), *пурэчкі* мн. — Гродз. р. (СПЗБ, Цыхун), *апарэчкі* мн. — Гродз. р. (СПЗБ), *парэчка* ж. — асн. мас. г. (Насовіч, Бялькевіч, Кісялеўскі, Станкевіч, ЖС, Мат. апыт.), *лісічкі* мн., *лісіцкі* мн., *лісічанкі* мн., *лісічанка* ж. — Стол. (ТС), *вяпрыны* мн. — Пін. (ДСБ), *ягаднік* м. — Слон. (Мат. апыт.).

Парэчкі чорныя: *смародзіна* ж. — усх. з., пал. р., Навагр., Слон. (ЛАБНГ, ЛП, ДСБ, Каспяровіч, Бялькевіч, Мат. апыт.), *чорная смародзіна* ж. — Стол., Жытк., Лельч. (ЛП), *смародыня* ж. — Маг. р., Гом. р., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, Растаргуеў, Мат. апыт.), *смаро́жына* ж. — Круп. (ЛАБНГ), *самародзіна* ж. — Малар. (ЛАБНГ), *смародзіны* мн. — Пін. (ЛАБНГ, ЛП), *смуродзіна* ж. — агульн., акрамя Віц. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Кісялеўскі, Шатэрнік, ЖС, Шаталава, Станкевіч, Мат. апыт.), *смуродзіны* мн. — Паст, Ашм., Воран., Гродз., Бераст., Ваўк., Старадарож., Жлоб., Гл. (ЛАБНГ, СПЗБ, Янкоўскі), *смыро́дзіна* ж. — Стаўб., Слон., Навагр. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *смыро́дзіны* мн. — Навагр. (ЛАБНГ), *смарода* ж. — усх. з., Латг.р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Бялькевіч, Мат. Гом., Кісялеўскі, Станкевіч, Мат. апыт.), *смарода чорная* — Смален. р. (Кісялеўскі), *смародзя* ж. — Гарад. (ЛАБНГ), *смарод* м. — Стол. (ТС), *смароды* мн. — Віц. р. (Каспяровіч), *смурода* ж. — усх. з., пераважна Маг. р., Пруж. (ЛАБНГ, Бялькевіч, Мат. апыт.), *смурод* м. — Лун., Стол. (ЛАБНГ, ТС), *смуроды* мн. — Віц. р., Жлоб., Калінк. (ЛАБНГ, Станкевіч), *смыро́дзіна* ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *смырода* ж. — Буда-Каш. (ЛАБНГ), *смароднік* м. — Пол. р. (ЛАБНГ, ЖС), *смарда* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч), *смуроднік* м. — Брасл., Глыб., Віл., Гродз, Лун. (ЛАБНГ, Сл. Гродз., Шаталава, ЖС), *смыро́днік* м. — Стаўб. (ЛАБНГ, 3 нар. сл.),

парэ́чкі мн., *парэ́чкі чо́рныя* — спарадычна паўдн.-зах. д. і зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *парэ́чка* ж., *парэ́чка чо́рная* — Гродз. р., Мін. р. (Верас, Кісялеўскі), *быкі́* мн. — Навагр., Стаўб. (ЛАБНГ, НС, Мат. апыт), *бы́чкі* мн. — Навагр. (ЖС), *куры́ны* мн. — Гродз. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сцяшковіч, Сл. Гродз., ЭСБМ), *пуры́ны* мн. — Пін. (СПЗБ), *воўчы́я ягады* — Лун. (ЛАБНГ).

Плюшч

Вечназялёная дэкаратыўная ліяна.

блюшч м. — Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі, Ластоўскі).

Ружа

Дэкаратыўная расліна з шырокапялёсткавымі пахучымі кветкамі рознай афарбоўкі і са сцяблом, пакрытым калючкамі.

ру́жа ж. — Паням. р., Мін. р., Слуц. р., Шарк., Астр. (Кісялеўскі, ЛАБНГ, Мат. апыт.), *ро́жа* ж. — Мін. р., Маг. р., Смален. р., зах.-пал. г., Іўеў. (Кісялеўскі, ЛАБНГ, Мат. апыт.), *ро́за* ж. — спарадычна асн. мас. г. (Кісялеўскі, Мат. апыт.), *ичы́товая ро́за* — Кам. (ЛАБНГ), *русальні́ца* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *радба́ста* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *талача́нка* ж. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі).

Свідзіна

Куст або невялікае дрэва з белымі, жоўтымі або ружовымі кветкамі.

свідзі́на ж. — Віц. р., Гродз. р., усх.-пал. р. (Кісялеўскі, ТС), *свідзі́на* ж. — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч), *дрэ́ва свідавае* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *свідні́ца* ж. — мясц. (Ластоўскі), *швідзі́на* ж. — Жытк. (ТС), *швід* м. — Стол. (ТС), *шмóлднік* м. — Стол. (ТС).

Сліва калючая, гл. Цёрн.

Снежнаягаднік, снежная ягада

Дэкаратыўны куст з прыгожымі дробнымі беласнежнымі пладамі.

снягуўлкі мн. — Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі), *снежнік* м. — мясц. (ЭПБ), *снежнаягаднік* м. — мясц. (ЭПБ), *снежная ягада* — мясц. (ЭПБ), *грóнкавая ягада* — Гродз. (Кісялеўскі), *пáнскія слёзы* — Драг., Іван. (Мат. апыт.).

Спірэя

Хмызняковая расліна з белымі, ружовымі або чырвонымі кветкамі, сабранымі ў парасоны; вятроўнік.

спірэя ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *спы́рнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *шпы́рнік балóтны* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *медуні́ца* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі), *бружэ́ліна* ж. — мясц. (Ластоўскі), *бружэ́льнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *вятро́ўнік* м. — мясц. (ЭСБМ), *вятро́ўніца* ж. — мясц. (ЭСБМ).

Цёрн, сліва калючая

Калючы куст або дрэва з дробнымі чорна-сінімі, з шызым налётам пладамі даўкага смаку.

церн м. — Мёр., Кам., Драг. (АЛА), *це́ран* м. — Кам., (СПЗБ), *це́рань* м. — Калінк. (АЛА), *цернь* м. — мясц. (Ластоўскі), *це́ран* м. — Шкл., Крыч. (АЛА), *це́рна* ж. — Гарад. (АЛА), *це́рне* н. — мясц. (Станкевіч), *дзе́ран* м. — Бяроз., Драг. (Мат. апыт.), *дзе́ран* м. — Жытк. (АЛА), *дзе́рань* м. — Браг. (АЛА), *цярмі́на* ж. — Лоеў. (Янкова), *засты́рына* ж. — Лаг. (Варлыга), *жа́сцер* м. — мясц. (Ластоўскі), *шпы́шнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *ку́піна* ж. — Пін. (ЭСБМ).

Шыпына, дзікая ружа

Кустовая расліна з буйнымі простымі (немахровымі) ярка-чырвонымі кветкамі і са сцяблом, пакрытым калючкамі.

шыпы́на ж. — паўдн.-зах. д., сярэд.-бел. г., зах.-пал. г., Маг. р., Чашн. (ЛАБНГ, АЛА, ЛП, СПЗБ, Кісялеўскі, Сцяшковіч, Каспяровіч, Насовіч, Бялькевіч, ГЧ, Станкевіч, Мат. апыт.), *шыпы́на* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *шыпы́ны* мн. — Пін. (ЛП), *пыпы́на* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *шупы́на* ж. — сярэд.-бел. г., Калінк., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, Бялькевіч, Верас, Растаргуеў, Янкова, Станкевіч, Мат. апыт.), *супы́на* ж. — спарадычна паўдн.-зах. д. і сярэдн.-бел. г. (ЛАБНГ, Янкоўскі), *шупчы́нка* ж. — Бял. (ЛАБНГ, НС), *чытчы́на* ж. — Астр., Ашм. (ЛАБНГ, Сцяшковіч), *шыпы́ннік* м. — паўн.-зах. з., Мін. р., Чэрв. р., Маг. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Насовіч, Кісялеўскі, Ластоўскі), *шыпы́ннічак* м. памянш. — паўн.-зах. з., Маг. р. (Насовіч, Мат. апыт.), *шытчы́ннік* м. — Сморг. (СПЗБ), *шытці́ннік* м. — Смален. р. (Дабравольскі, Кісялеўскі), *шчытчы́ннік* м. — Брасл., Тал., Клім. (ЛАБНГ), *чытчы́ннік* м. — Верхнядзв., Мёр, Пол., Ушацк., Паст, Глыб, Мядз., Сморг., Ашм. (ЛАБНГ., СПЗБ, ЖС), *шупшы́ннік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *чупчы́ннік* м. — Ашм. (Станкевіч), *супчы́ннік* м. — Карм. (ЛАБНГ), *шытбў́нік* м. — паўн.-усх. д., Бяроз., Гом. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі), *ру́жа* ж. — Гродз. р., Мін. р., Слуц. р. (Кісялеўскі, Мат. апыт.), *ро́жа* ж. — Мін. р., Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *ро́за* ж. — Рас., Астр., Докш., Навагр., Гом. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *палява́я ро́за* — Гарад. (ЛАБНГ), *дзі́кая ро́за* — спарадычна асн. мас. г. (ЛАБНГ), *агло́т* м. — Ваўк. (Сл. Гродз.), *глух* (г выбухное) м. — Стаўб. (СЦБ), *талача́нка* ж. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *дзі́ка цёрня* — Брасл. (СПЗБ), *русальні́ца* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *радба́ста* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *лёшка* ж. — Драг. (ЛАБНГ), *вепры́ккі* мн. — Малар. (ЛАБНГ).

Ядловец

Вечназялёны куст, радзей дрэва з ягадападобнымі чорна-сінімі пладамі.

ядло́вец м. — паўн. р., Мін. р.; паўдн. р., Вілен. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Кісялеўскі), *ядлаве́ц* м. — паўн.-зах. з., Брэсц., Добр. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Сцяшковіч, Шаталава, Кісялеўскі, Сцяцко, Мат. апыт.), *ядлоўчык* м. памянш. — Воран., Дзятл., Ваўк. (Сцяшковіч, СПЗБ), *пад'ядло́вец* м. — Лаг. (СЦБ), *ядлоўнік* м. — Калінк. (ЛАБНГ, АЛА), *ядлоўчына* ж. 'адно дрэва ці куст' — Пух. (СПЗБ), *ядлёнец* м. — паўн. р. без усходняй часткі, Раг., Латгал р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Каспяровіч, ЖС, НС, ЭСБМ), *едляне́ц* м. — Паст. (СПЗБ), *ядлінец* м. — Докш. (ЛАБНГ, АЛА), *ядлёц* м. — Калінк. (ЛАБНГ, АЛА), *яло́вец* м. — Гродз. р., Маг. р., Слуц. р., зах.-пал. г., Гл, Стол., Жытк. (ЛАБНГ, АЛА, ТС, Кісялеўскі, Янкоўскі), *ялавéц* м. — зах. з., акрамя паўночнай часткі, Віц. р., Мін. р., Чэрв. р., Слуц. р. Вілен. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, ЖНС, ДСБ, Кісялеўскі, Сцяшковіч, Верас, Шатэрнік, Цыхун, Сцяцко, Ластоўскі, Мат. апыт.), *елавéц* м. — Навагр. (Сцяшковіч, Мат. апыт.), *ялоўчык* м. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *пад'яло́вец* м. — Смарг., Віл., Лаг. (ЛАБНГ, АЛА, СЦБ, Сл. Гродз.), *вела́вец* м. — Гродз. р. (СПЗБ, Сцяшковіч, ЭСБМ), *ялёнец* м. — паўн.-усх. д., Гродз., Чач., Смарг. р. (ЛАБНГ, АЛА, Каспяровіч, Насовіч, Бялькевіч, Кісялеўскі, Дабравольскі, Юрчанка, Мат. Гом., Ластоўскі, ЭСБМ), *еляне́ц* м. — Віц. р., Маг. р., Светлагор. (Кісялеўскі, Мат. Гом.), *ялё́ница* ж. — Гарад. (ЛАБНГ), *пад'ялё́нец* м. — Віл. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ), *ялі́нец* м. — віц.-маг. г. (ЛАБНГ, АЛА), *ялі́нец* м. — Пін. (ЛАБНГ, АЛА), *ялы́нец* м. — Латгал. р. (СПЗБ), *пад'ялі́нец* м. — Віл. (СЦБ), *ялё́нік* м. — Бых. (ЛАБНГ, АЛА), *ялё́няк* м. — Пол. (ЛАБНГ, АЛА), *ялёц* м. — Ганц., Лун., Петр., Стол., Лельч., Ельск. (ЛАБНГ, АЛА, ДСБ), *эле́ц* м. — Лельч. (ЖС), *пад'ялу́шнік* м. — Віл. (СЦБ), *ялавéчнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *яля́жнік* м. — Смарг. (Мат. апыт.), *ве́рас* м. — Гарад. (НЛ), *жаламу́дзіна* ж. — Гарад. (Каспяровіч), *жсаралясці́на* ж. — Стол. (ТС), *жы́маласць* ж. — Мсцісл. (Насовіч, Юрчанка, ЭСБМ), *зано́вец* м. — Гродз. (Кісялеўскі), *мажу́ха* ж., *мажэжу́ха* ж. — Віц. р., Смарг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *маро́г* м. — Кам. (ЛАБНГ, АЛА), *саві́на* ж. 'ядловец казачы' — Гродз. р., Брэсц. (Кісялеўскі, Верас).

Язмін

Дэкаратыўны куст з белымі пахучымі кветкамі сабранымі ў невялікія гронкі.

язмін м., *язьмін* м. — Паням. р. (СПЗБ, Верас, Ластоўскі), *язьмен* м. — Слон. (Мат. апят), *язьмён* м. — мясц. (Станкевіч), *язмень* м. — Ваўк., Беластоц. р. (Сцяшковіч, СПЗБ), *язьма* ж. — Мядз., Віл. (СЦБ), *язмянь* м. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *язвін* м., *язьвін* м. — Шчуч., Навагр., Слон. (СПЗБ, Мат. апят.), *язьвен* м. — Слон. (Мат. апят.), *язьвень* м. — Уздз., Слон. (СЦБ, Мат. апят.), *язьвёнь* м. — Уздз. (СЦБ), *язьва* ж. — Слон. (Мат. апят.), *язбін* м., *язьбін* м. — Іўеў., Навагр. (Сцяшковіч, ЖС), *вязьмін* м. — Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі, Станкевіч, ЭСБМ), *вязьменічак* м. памянш. — Слон. (Мат. апят.), *жасмін* м. — спарадычна усх. з., Латгал. р. (Кісялеўскі, Бялькевіч, СПЗБ, Станкевіч), *жасмён* м. — Беластоц. р. (СПЗБ), *ажмін* м. — Слон. (Мат. апят.), *бэж* м. — Клім. (Бялькевіч), *ізаф* м. — Бераст. (Сл. Гродз.), *мадўнкі* мн. — Пруж. (ЖС, ЭСБМ).

1.3. ЛУГАВЫЯ І ПАЛЯВЫЯ ТРАВЯНІСТЫЯ РАСЛІНЫ

Агурочнік лекавы

Шматгадовая расліна, сцябло якой пакрыта шчаціністымі валаскамі; лісце мае пах агуркоў.

агурочнік м. — Мін., Маг. (Кісялеўскі), *таргун* м. — зах.-бран. р. (Растаргуеў).

Адуванчык

Расліна з жоўтымі кветкамі і пушыстым семем, якое разносіцца ветрам.

адува́нчык м. — усх. з., Стол., Слон. (АЛА, ЛАБНГ, ЖС, ЛП, Кісялеўскі), *дува́нчык* м. — Ветк., Слон. (АЛА, ЛАБНГ, Мат. апыт.), *дыва́нчык* м. — Навагр. (Мат. апыт.), *надува́нчык* м. — Докш., Навагр., Дзятл., Жытк., Ганц. (АЛА, ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ, ТС), *раздува́нчык* м. — Ельск. (ЖС), *луданчык* м. — Старадарож. (АЛА, ЛАБНГ), *дзымухаве́ц* м. — Маг. (Кісялеўскі), *дмухаве́ц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *дмухель* м. — Гродз. р. (ЭПБ, Кісялеўскі), *бага́тка* ж. — Слаўг., Гродз. р., Віц. р., Віл. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭБ, Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *багаты́ркі* мн. — Глыб. (СПЗБ), *ба́ба* ж. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Мат. апыт.), *дзед* м. — Добр., Малар. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *дзядо́к* м. — Бар. (ЛАБНГ), *дзед і ба́ба* — Бых. (АЛА, ЛАБНГ), *малача́й* м. — зах.-пал. г., Гродз. р., Мін., Паням. р. (АЛА, ЛАБНГ, ЭСБМ, ЛП, ТС, Кісялеўскі), *малач'я́к* м. — Маз., Петр. (ЛАБНГ, ТС, ЛП), *мало́чнік* м. — паўн.-зах. з., Лёзн., Касц. (АЛА, ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ), *млэ́чнік* м. — Латгал. р. (СПЗБ, ЭСБМ), *папо́к* м. — Гом. р., Маг. р., Смален. р. (ЭСБМ, ЭБ, Кісялеўскі), *пупо́к* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *бабо́к* м. — Стол. (ТС), *като́к* м. — Жытк. (АЛА, ЛАБНГ), *зу́бнік* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *казачо́к* м. — Жытк., Бяроз., Кобр. (ЛАБНГ, ДСБ, ТС, НЛ), *знахо́рка* ж. — Калінк. (АЛА, ЛАБНГ), *жыдо́к* м. — Крыч., Жытк. (АЛА, ЛАБНГ), *ксёндз* м. — Маг. (Кісялеўскі), *ксяндзо́ў плеш* — Маг. р. (Кісялеўскі, Верас), *слепота́* ж. — Пруж. (ЛАБНГ), *а́рлічык* м. — Мёр. (АЛА, ЛАБНГ), *пуха́р* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *пухо́ўка* ж. — Гарад., Беш. (АЛА, ЛАБНГ), *пералётнік* м. — Карэл. (Сцяшковіч), *воўча малако́* — Лун. (АЛА, ЛАБНГ), *жсоўтая цыко́р'я* — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *бо́жсай ма́церы саро́чка* — Лельч. (ЛП), *казаки́* мн. — Гом. р., Лоеў. (ЭСБМ, Мат. Гом.), *путышы́* мн. — Вілен. р. (СПЗБ), *ко́цікі* мн. — Гом. (ЭБ, Кісялеўскі), *ячме́нкі* мн. — Ашм. (ЛАБНГ), *кульба́ба* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Аксамітнік, амарант

Дэкаратыўная расліна з дробнымі кветачкамі ў кола-сападобна-мяцёлчатых суквеццях.

аксамітнік м. — Маг. р., Мін. р. (Каспяровіч), *зельбо́р* м., *зельбо́рнік* м. — Віц. р., Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі, Ластоўскі), *пся́рка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *шчыр* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *глушчэ́рыца* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Анапордум, гл. Татарнік.

Анемона, гл. 1.4. Кураслеп.

Анхуза, гл. 1.4. Пакрывец.

Асліннік двухгадовы, начная свечка

Буйная расліна з мясістым стрыжнёвым каранем, якая мае жоўтыя, радзей ружовыя кветкі, што раскрываюцца вечарам, ноччу і ў пахмурнае надвор'е.

кава́льнік м. — Маг. р., Віц. р. (ЭБ, Кісялеўскі, Каспяровіч), *сіне́ла* (*сіні́ла*) ж. — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *ба́бек по́льны* — Гродз. р. (ЭСБМ, ЭБ, Кісялеўскі), *дзіва́нна*, (*дзява́нна*) *дзіка́я* — зах.-пал. г., Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *дзіва́ннік дзікі* — мясц. (Ластоўскі), *ляўко́нія палява́я* — Мін. р. (ЭБ, Кісялеўскі).

Асот

Пустазелле, якое мае доўгі карань, цвёрдае лісце з калючкамі па краях, ярка-жоўтыя кветкі.

асо́т — агульн. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЖС, Бялькевіч, Станкевіч, Кісялеўскі, Ластоўскі,), *асо́та* ж. — Брасл., Добр., Ашм., Воран., Вілен. р., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *сот* м. — Гарад., Хоц. (ЛАБНГ), *оцо́т* м. — Івац. (ЛАБНГ), *оти́от* м. — Івац. (ЛАБНГ), *псот* м. — Драг. (ЛАБНГ), *жаўтасо́т* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бада́к* м. — Зэльв., Чэрв., Мядз., Слон. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ, СЦБ, Станкевіч, Сцяцко), *бады́к* м. — Чэрв. (Мат. мін.-мал.), *буда́к* м. — Зэльв. (СПЗБ), *бадзя́к* м. — Беш., Леп., Малар., Пін., Брэсц. (ЛАБНГ), *бадзіо́к* м. — Лаг. (Мат. мін.-мал.), *дзед* м. —

усх. з. (ЛАБНГ, Янкова), *дзядбóўнік* м. — спарадычна паўн.-усх. д. (ЛАБНГ), *дурэц* м. — Лун. (ЛАБНГ, Шаталава), *малóчнік* м. — усх.-маг. р., Смален. р. (ЭСБМ, ТС, Кісялеўскі), *чартапалóх* м. — зах. з. (ЛАБНГ), *ляждэжáй* м. — паўн.-зах. з. (ЭСБМ), *шалённік* м. — Жытк. (Мат. Гом.), *шалу́цька* ж. — Іўеў. (СПЗБ), *дзэдзвiр* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бадзюгi* мн. — Лаг. (Мат. мін.-мал.), *зебракi* мн. — Нараўл. (Мат. Гом.), *дзядуны* мн. — Рэч. (ЛАБНГ).

Асот балотны: *дзэдзвiль* м. — Бярэз. р., віц.-маг. г., Гродз. (ЛАБНГ, Сл. Гродз.), *дзэдзвiр* м. — Шум., Віц. (ЛАБНГ), *дзэдзтва* ж. — Чэрв. (ЛАБНГ), *дзяды* мн. — Чэрв., Касц., Краснап. (ЛАБНГ), *дзядзёўнік* м. — паўн.-зах. з. (ЛАБНГ), *дзягiль* м. — Ушацк., Іўеў., Шкл. (ЛАБНГ), *храбóст* м. — Паням. р., пал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз.), *хрóбуст* м. — Паням. р., Слуц. р. (ЛАБНГ), *грабóст* м. — Воран. (СПЗБ), *храбóўст* м. — Навагр. (СПЗБ), *храбóўсьнік* м. — Іўеў., Маладз. (ЛАБНГ), *храпу́шнік* м. — Рэч. (ЛАБНГ), *хрóпасьнік* м. — Гл. (ЛАБНГ), *хрóпытнік* м. — Карм. (ЛАБНГ), *скрыпéль* м. — Кругл. (ЛАБНГ), *лагéсь* м., *лагясі* мн. — Брасл., Паст. (ЛАБНГ).

Армерыя падоўжаная

Расліна з дробнымі ружовымі кветкамі, якія размешчаны на канцы доўгай бязлістай стрэлкі.

жудрэц м. — Віц. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *бараду́льнік* м. — Віц. р. (ЭБ, Кісялеўскі, Ластоўскі).

Аўсюк

Пустазелле, падобнае на авёс.

аўсю́к м. — Мін., Мёр., Чэрв., Гл. (СПЗБ, ЭСБМ, ЖС, Станкевіч, Кісялеўскі, Шатэрнік, Насовіч, Янкоўскі), *гаўсю́к* м. — Лід. (Мат. Гродз.), *аўсю́г* м. — Маг. р., Іўеў. (ЭСБМ, Мат. Гродз., Насовіч), *аўсюга́н* м. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *аўсюга́* ж. — Бяроз., Зэльв. (ДСБ,

Сцяцко), *авясёц* м. — Барыс. (СПЗБ), *аўсяніца* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч), *падаўёс* (*подоўёс*) м. — Стол. (ТС), *шары́на* ж. — Воран. (Мат. Гродз.), *аўцюкі* мн. — Паст. (СПЗБ), *авёс пусты́*, *авёс дзікі́* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Аўсяніца, мурожніца

Кармавая травяністая расліна, падобная да злакаў.

аўсю́г м. — Маг. р., Мсцісл. (ЭБ, Кісялеўскі, Верас), *аўсюга́* ж. — Зэльв. (Сцяцко), *асцю́к* м. — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі, Ластоўскі, Верас), *асцю́г* м. — мясц. (Ластоўскі), *амяла́* ж. — Маг. р., Чэрв. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *муро́г* м. — Віц. р., Гродз. р., Маг. р., Дзярж. (ЭСБМ, ТС, ЭБ, Кісялеўскі, Верас), *муро́жніца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ма́ннік* м. — Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *мамы́чнік* м. — Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі).

Бадзяк

Шматгадовая расліна з калючкамі на лісці і пурпуровымі кветкамі.

бадзя́к м. — Гом. р., Маг. р., Мсцісл. (Кісялеўскі, Бялькевіч, ЭСБМ), *бадзя́га* ж. — Гом., Краснап., Мсцісл., Смален. р. (Бялькевіч, Кісялеўскі, ЭБ, ЭСБМ), *бадзя́жнік* м. — мясц. (Насовіч), *булдо́ўнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭБ, ЭСБМ), *дзядо́ўнік* м. — Смален. р., Мсцісл., Касц., Сен. (Кісялеўскі, Бялькевіч, Каспяровіч), *дзядо́ўнік калю́чы*, *дзядо́ўнік дзікі́* — Смален. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *дзед* м. — усх. з., Паст., Астр. (ЛАБНГ), *дзядзі́вір* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *багра́к* м. — зах.-пал. г. (ЖС, ДСБ), *хробо́уст* м., *хры́бу́ст* м. — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *чартапа́лох* м. — Гродз. р., Дзятл., Астр. (Кісялеўскі, Станкевіч), *старо́жнік* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *асо́т* м. — Маг. р., Мін. р. (Кісялеўскі), *абадзіо́шка* ж. — Лід. (Мат. Гродз.), *стро́пства*

ж. — Віл. (СПЗБ), *ваўчкі* мн. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *чортавы пажуры* — зах.-пал. г. (ЭБ, Кісялеўскі).

Балігалоў

Буйная атрутная расліна, якая вызначаецца рэзкім пахам.

балігалоў м. — Смален. р. (ЭСБМ, Дабравольскі), *во́мег* м. — Смален. р. (ЭСБМ, Дабравольскі, Станкевіч), *о́мег* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *блёкат* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *пятру́шнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *сві́стульнік* м. — мясц. (ЭБ).

Балотніца, гл. 1.5. Сітняк.

Баршчэўнік

Буйная расліна сямейства парасонавых з дробнымі белямі або зялёна-жоўтымі кветкамі; сок выклікае апёкі скуры.

баршчэўнік м. — Маг. р., Мёр. (ЖС, Кісялеўскі, Насовіч, Станкевіч), *баршчобўнік* м. — Глыб. (Мат. апыт.), *баршч* м., *боршч* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *бо́ршчаўка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *баршчаўка* ж. — Віц. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *барэ́ц* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бядры́ца* ж. — Віц. р. (ЭБ, Ластоўскі, Кісялеўскі), *вярло́ма* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, Насовіч).

Батлачык, гл. Лісахвост.

Бекманія звычайная

Шматгадовая травяністая расліна з доўгім паўзучым карэнішчам.

векта́нія ж. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Беладонна, гл. Красаўка.

Белакапытнік

Рэдкая расліна з духмянымі чырвонымі, бела-жоўтымі або брудна-пурпуровымі кветкамі.

белакапытнік м. — Смален. р. (Дабравольскі), *балотная пастрэлка* — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *матачнік лекавы* (*маташнік лекавы*) — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *цар-травá* — Смален. р. (Кісялеўскі), *пітушкі* мн. — Краснап. (Бялькевіч).

Белакудранік

Буйная расліна з белымі, блакітна-ружовымі або чырвона-фіялетавымі кветкамі.

кудраве́ц м. — Лоеў. (Мат. Гом.), *чорная ша́пка* — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі).

Блёкат

Ядавітая лекавая расліна з шырокімі лістамі і жоўтымі кветкамі.

блёкат м. — Чэрв. р., Віц. р., усх.-маг. р., Гродз. р. (СПЗБ, ЛП, Сл. Гродз., Кісялеўскі, Каспяровіч, Бялькевіч, Дабравольскі, Насовіч, Станкевіч, Шатэрнік, Ластоўскі, Верас), *блёкатнік* м. — Віл. (СПЗБ), *дурнап'ян* м. — Жытк., Віц. р., Гродз. р., Маг. р., Мін. р. (ТС, Мат. Гом., Кісялеўскі, Насовіч), *дурэ́ц* м. — Зэльв. (СПЗБ), *дурне́ц* м. — Лельч., Стол. (ТС, ЛП), *дыда́р* м. — Смален. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *дыбы́р* м. — Смален. р. (Дабравольскі), *дур* м. — Ваўк. (СПЗБ), *дур-травá* — Смален. р. (ЭБ, Кісялеўскі, Дабравольскі), *ду́рман* м. — Жытк. (ТС), *зубнік* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *зубранік* м. — Петр. (ЛП), *мардоўнік* м. — Гродз. р., Сморг. (ЭСБМ, Мат. мін.-мал., Кісялеўскі), *беяна́* ж. — Слон. (Сл. Гродз.), *дзікая беяна́* — пал. р. (ЛП), *разаўяшнік* м. — Лельч. (ЛП), *дзед* м. — Лельч. (ЛП), *ляту́чая мыш* — Лельч. (ЛП), *воўчы мак* — мясц. (Станкевіч), *чартóвы гарлачы́* — Смален. р. (Дабравольскі, Станкевіч), *гарлачы́кі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Браткі

Травяністая расліна з фіялетавымі, радзей белымі або рознакаляровымі кветкамі.

браткі мн. — Мёр., Стол. (ЖС, ЛП), *бра́ткі* мн. — пал. р. (ЛП, Станкевіч, Шатэрнік, Каспяровіч), *браця́ткі* мн. — Валож., Астр., Мядз. (СЦБ, Станкевіч), *бра́тачкі* мн. — Светлагор., Віл., Валож. (СЦБ, Мат. Гом., Верас), *бра́тачнік (бра́ташнік)* м. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *брат з сястро́ю* — зах.-пал. г. (ЭБ, Кісялеўскі), *брат і сястра́* — Мсцісл. (Бялькевіч), *зе́брыкі* мн. — Ельск. (ЖС), *аню́ціны гла́зкі* — Стол., Буда-Каш. (ЛП, Мат. Гом.), *ма́хвіцы* мн. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *залату́ха* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *крупё́нька* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *званочкі* мн. — Смален. р. (Кісялеўскі), *трайцве́т* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭБ) *травá трыцве́тная* — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі).

Брыца

Дробнае пустазелле, плашчуга, пласкуша.

бры́ца ж. — Мін. р., Чэрв. р., усх.-маг. р. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Кісялеўскі, Бялькевіч, Станкевіч, Шатэрнік, 3 нар. сл.), *бры́кса* ж. — Лаг. (ЛАБНГ, СЦБ, Мат. мін.-мал.), *пласку́ха* ж. — спарадычна паўн.-зах. і паўдн.-усх. ускраіны Беларусі (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гом.), *пласкуха́* ж. — Гродз. (ЛАБНГ), *пласку́ша* ж. — паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, Мат. Гом.), *пласка́* ж. — Воран. (ЛАБНГ, СПЗБ), *плос́ка* ж. — Маст., Свісл. (СПЗБ), *плос́ка травá* — Воран., Ваўк. (ЛАБНГ), *плашчугá* ж. — Паням. р., Гродз. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, Мат. апыт.), *плашчы́ца* ж. — Рас. (ЛАБНГ), *пласту́ха* ж. — Шчуч. (СПЗБ), *касцёр* м. — Лун. (ЛАБНГ, ЭСБМ), *касцяру́ха* ж. — Гл., Калінк., Маз., Ельск. (ЛАБНГ, Янкоўскі), *касцяро́ва* ж., *касцярэ́ва* ж. — зах.-пал. г., Навагр., Слуц., Гл., Іўеў., Лельч. (ЛАБНГ, ТС, ЖНС), *касцяро́віца* ж. — Саліг., Люб. (ЛАБНГ, ЖНС), *касцяры́ца* ж. — Івац. (ЛАБНГ), *касцяро́га* ж. — Івац. (ЛАБНГ),

кастырва́ ж. — Кобр. (ЛАБНГ), *кашчэрава* ж. — Іўеў. (СПЗБ), *мятла́* ж. — Мёр., Мядз., Чашн. (ЛАБНГ), *мяцёлка* ж. — Мёр., Ганц. (ЛАБНГ), *мятліца* ж. — Астр., Навагр., Зэльв. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *мятлю́к* м. — Асіп., Лельч. (ЛАБНГ), *мятлу́га* ж. — Чэрык. (ЛАБНГ), *ячме́нец* м. — Навагр., Лях. (ЛАБНГ, СПЗБ), *ячме́ніца* ж. — Паст. (СПЗБ), *ячме́нка* ж. — Верхнядзв., Паст., Смarg., Слон. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *ячмянёк* м. — Маладз. (ЛАБНГ), *прася́ніца* ж. — Брасл., Віл. (ЛАБНГ), *парся́ніца* ж. — Віл. (СПЗБ), *прася́нка* ж. — Брасл. (ЛАБНГ), *гуся́тнік* м. — Шум., Леп. (ЛАБНГ), *гусі́нец* м. — Тал. (ЛАБНГ), *пы́рнік* м. — Шкл., Маг. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *плюшчэ́ўнік* м. — Леп. (ЛАБНГ), *яжбóўнік* м. — Пол. (ЛАБНГ), *пуза́тка* ж. — Мёр. (ЖС), *таўсту́ха* (*тоўсту́ха*) ж. — Стол. (ЛАБНГ), *ла́чка* ж. — Стол. (ТС), *гарча́к* м. — Хойн. (ЛАБНГ), *гі́рус* м. — Люб. (ЛАБНГ), *бор* м. — Жытк. (ТС), *петушы́ная го́лень* — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *куры́нае про́са* — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *за́йцава жы́та* — Драг. (ЛАБНГ), *пи́яніца палява́я* — Верхнядзв. (ЛАБНГ).

Бусельнік

Невялікая расліна з перыстым лісцем і чырванаватымі кветачкамі ў парасонападобных суквеццях.

бу́сельнік м. — Гом. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *бу́слікі* мн. — Жытк., Лельч., Пух., Светлагор. (СПЗБ, ТС, ЖС, Мат. Гом., Мат. апыт.), *буські* мн. — Лельч., Стол. (ТС, ЛП), *бу́сячкі* мн. — Ганц. (СПЗБ), *бацяны́* мн. — Іўеў. (СПЗБ), *буця́нчыкі* мн. — Дзятл. (Сл. Гродз.), *бусячкі* мн. — Стол. (ТС), *бусько́вы коскі́* — Стол. (ТС), *гра́белькі* мн. — Віц. р., Гом. р., Маг. р., Карэл. (Кісялеўскі, Верас, 3 нар. сл.), *гра́бельчыкі* мн. — мясц. (ЭБ), *грабе́нчыкі* — Маг. р., Віц. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *дажджбóўнік* м. — Віц. р., Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *жа́бнік* м. — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *жа́барнік* м. — Лаг. (СЦБ), *чарві́вец* м. — Маг.

р. (Кісялеўскі), *сушчэ́ннік* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *сту́па воўча* — Гродз. р. (Верас).

Быльнік

Адзін з відаў палыну, чарнобыль.

чарно́быль м. — Краснап., Мсцісл. (Бялькевіч, Верас), *чарно́баль* (*чарно́бель*, *чарно́біль*, *чарно́буль*) — Ашм., Свісл., Сморг., Астр., Маст., Верхнядзв. (СПЗБ), *чарнабо́ль* м. — Шчуч. (СПЗБ), *чарно́бі́льнік* м. — Мёр., Верхнядзв. (СПЗБ, ЖС), *бы́льнік* м. — Паст., Іўеў., Лях., Карэл., Докш., Латгал. р. (СПЗБ, Варлыга, Верас, Ластоўскі), *бу́льнік* м. — Жытк. (ТС), *бу́льняк* м. — Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *былі́на* ж. — Слон., Зэльв. (ЖС, Мат. апыт.), *булі́на* ж. — Слон. (ЭСБМ), *канато́ржнік* м. — Віл. (СПЗБ, СЦБ), *бадылёк* м. — Лаг. (СЦБ), *жушмёль* м. — Мсцісл. (ЭСБМ, Юрчанка), *забудо́кі* мн. — Гом. р. (Кісялеўскі), *чо́рны палы́н* — Лях. (СПЗБ).

Бярозка

Пустазелле з белымі ці ружовымі кветкамі і павойным сцяблом.

бяро́зка ж. — Брасл., Маст., Чэрв., Краснап., Слон., Леп., Мёр., Дзятл., Лоеў., Гом. (СПЗБ, ЭСБМ, ЖС, Бялькевіч, Верас, Янкова, Кісялеўскі, Ластоўскі, Мат. апыт.), *па́дбяро́зка* ж. — Сморг., Лаг., Маладз., Астр. (СПЗБ, СЦБ, Станкевіч), *паво́й* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *паво́я* ж. — Пух. (СПЗБ), *паві́ліца* ж. — Верхнядзв. (Шаталава), *паві́ту́ха* ж. — Стол., Жытк., Навагр. (ТС, Станкевіч), *паві́цень* м. — мясц. (Ластоўскі), *прыві́ту́ха* ж. — Стол. (ТС), *паві́ту́шка* ж. — Астр. (Станкевіч), *паву́тка* ж. — Кам. (Шаталава), *паво́йнік* м. — Пух. (СЦБ), *віо́ха* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *віту́ха* ж. — Маз. (3 нар. сл.), *паві́ха* (*пові́ха*) ж. — Стол. (ТС), *павуце́ль* (*пувуце́ль*) м. — Краснап. (Бялькевіч), *прыві́ціца* ж., *прыві́ціца* ж. — Стол., Жытк. (ТС), *плянцёнка* ж. — Браг.,

Ельск. (Мат. Гом.), *грэчуха* ж. — Пін. (СПЗБ), *грычка* ж. — Маст. (СПЗБ), *квасо́лька* ж. — Стол. (ТС), *галаго́нчык* м. — Жытк. (ТС), *бло́шка* ж. — Воран. (Сл. Гродз.), *во́шы* мн. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *язы́чкі* (*язы́чкы*) мн. — Кобр. (ЖС), *кру́чаныя панічы* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Бяссертнікі, гл. **Сухацветы**.

Бяссертнік, гл. **Цмен**.

Валадушка

Рэдкая расліна з жоўтымі кветкамі ў парасоніках.

валодаўнік м. — Віц. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *заяча капуста* — Віц. р. (Кісялеўскі).

Васілёк, **валошка**

Расліна, якая расце ў азімых пасевах, на лугах і цвіце сінімі або ружовымі кветкамі.

Васілёк палявы: *васілёк* м. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС, ДСБ, Кісялеўскі, Бялькевіч, Шатэрнік, Каспяровіч, Станкевіч, Дабравольскі), *васі́лька* м. — Паням. р., Верхнядзв., Чашн. (ЛАБНГ, Станкевіч, Шаталава), *ва́сілька* ж. — паўн.-зах. з., Чашн., Тал. (ЛАБНГ, Каспяровіч, Ластоўскі, Шаталава), *ва́сілек* м. — Шарк. (ЛАБНГ), *васе́лік* м. — Пух. (ЛАБНГ), *васі́лькі* мн. — Жытк., Леп. (ТС, ЛП, Мат. апыт.), *вало́шка* ж. — зах.-пал. г., паўдн.-зах. д. (ЛАБНГ, АЛА, ЭСБМ, ТС, Насовіч, ЛП, Станкевіч, Кісялеўскі, Шаталава, Ластоўскі, Каспяровіч), *валы́нка* ж. — Лід., Навагр., Ганц., Лях. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ), *раднiя́нка* ж. — Гродз. (ЛАБНГ), *жы́тнічкі* мн. — Маз. (ЛП), *валаме́кі* мн. — Гом. (Мат. Гом.), *сі́нька* ж. — Жытк. (ТС), *казе́лец* (*козэ́лец*) м. — Вілен. р. (СПЗБ), *хабе́р* м., *хабе́рка* м. — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *сіноўнік* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *валаме́ні* мн. — Браг. (Мат. Гом.), *гарандля́нка* ж. — Гродз. (Сл. Гродз.).

Васілёк лугавы: *клётнік* м. — паўн.-зах. з. (СПЗБ), *дзераўянка* ж. — Стол. (ТС), *баббўнік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *чартапалох* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *ра́ннік* м. — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *ша́пашнік* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *хлёбны ко́рань* (*ко́рэнь*) — Лельч. (ЖС), *ро́зава вало́шка* — Жытк. (ТС), *галобу́кі мядзвё́жыя* — Смален. р. (Кісялеўскі), *цвяклёў ля́сны* — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі).

Васілёк шурпаты: *ляску́тніца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *дзядзя́к* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Станкевіч, Верас), *лісто́ўнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *галава́ч* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Кветкі васілька: *маты́лькі* мн. — Карэл. (ЭСБМ, Сл. Гродз.).

Ваўчкі

Расліна з учэпістымі калючкамі.

ваўчкі мн. — агульн. (ЛАБНГ, ЭСБМ, ТС, ГЧ, Кісялеўскі), *ваўкі* мн. — зах.-пал. г., Паням. р., Клецк., Ганц., Лельч., Ельск. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖНС, Сл. Гродз., Мат. апыт.), *ваўчакі* мн. — Старадарож., Жаб., Стол. (ЛАБНГ), *ваўкачэ* мн. — Маст. (ЛАБНГ, СПЗБ), *ваўчуны́* (*вовчуны́*) мн. — Пін. (ЛАБНГ), *аўчкі* мн. — Маз. (ГЧ), *сучкі* мн. — паўн.-усх. д. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, Бялькевіч, Шаталава), *сабáчкі* мн. — усх.-маг. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖНС, ГЧ, ЭБ, Мат. Гом., Кісялеўскі, Бялькевіч), *баду́лькі* мн. — Навагр. (СПЗБ), *бадзюкі* мн. — Віл., Чэрв. (ЛАБНГ), *кле́шчык* м. — Паст. (ЛАБНГ, СПЗБ), *калю́шкі* мн. — Ваўк. (ЛАБНГ), *вы́стрышчкa* ж. — Брэсц. (ЛАБНГ), *прастрэ́льнік* м. — Слуц., Саліг. (ЛАБНГ), *лапа́тнік* м. — Маг. (Кісялеўскі), *стрэ́лкі* мн. — Кобр. (ЛАБНГ), *чарада́*

ж. — пал. р., Паням. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *воўчы калючкі* — Стол. (ЛАБНГ).

Ваўчок, гл. **Заразіха**.

Ваўчук, гл. **Стальнік**.

Венерын чаравічак

Рэдкая расліна з яркімі адзіночнымі кветкамі ў форме чаравіка, якія пакрыты плямкамі ці кропкамі.

зязюлька ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *чамярыца* ж. — Стол. (ЛП), *чамярычнік* м. — Стол., Лельч. (ЛП), *лапушнік* м. 'чаравічак еўрапейскі' — Лельч. (ЛП).

Вербена

Лекавая расліна з дробнымі светла-ліловымі кветкамі.

кошычкі мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Вострыца

Кармавая расліна, падобная да злакаў.

вастрыца ж. — Гродз. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *вострыца* ж. — Гом. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *вастрэц* м. — мясц. (ЭСБМ), *мурог* м. — Гом. р., Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі, Янкова), *шчучка* ж. — мясц. (ЭПБ).

Вочны цвет палявы

Лекавая ядавітая расліна з дробнымі чырвонымі кветкамі.

макрыца чырвоная — Гродз. р., Гом. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі, Верас).

Вятроўнік

Буйная расліна з жаўтавата-белымі кветкамі.

вятроўнік м. — Гродз. р., Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *папоўнік* м. — Маг. р., Віц. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *парыла (парыло)* н. — усх.-пал. р., Жытк., Пух., Раг., Гом. р. (ТС, СПЗБ, Мат. Гом., Кісялеўскі, Шатэрнік), *парджыла* н. — Гродз. р., Мін. р. (Кісялеўскі), *парыльнік (парыннік, парыўнік)* м. — Іўеў., Паст., Віл. (СПЗБ), *шпырнік* м. — Гродз. р. (Верас), *спірнік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *спірэя* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *спірэй* м. — Брэсц. (Кісялеўскі), *медуніца* ж. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *рабінка* ж. — Верхнядзв. (СПЗБ), *пўдра* ж. — Жытк. (ТС), *сабáчча мыла* — Мёр. (ЖС), *дзівірык* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *падснежнік* м. — Брасл. (СПЗБ), *лабáзнік вязалісты* — мясц. (Ластоўскі).

Вячорніца, начная фіялка

Расліна з ліловымі, радзей белаватымі кветкамі і зубчастым лісцем; мае востры пах уначы.

вячорніца — Маг. р. (Кісялеўскі), *гаіштва* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Галадок

Невялікая расліна з дробнымі кветачкамі.

галадо́к м. — Гродз. р., Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *грымо́тнік* м. — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *парху́н* м. — Вілен. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *муры́шка* ж. — Вілен. р. (ЭСБМ, ЭБ, Кісялеўскі), *муравéц* м. — Маг. р., Сен. (ЭСБМ, Кісялеўскі, Каспяровіч), *сіве́ц* м. — Мін. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *дзвіна́* ж. — Краснап. (Бялькевіч, Насовіч), *дзівана́* ж. — Вілен. р. (Кісялеўскі), *дзіву́к* м. — Вілен. р. (СПЗБ).

Гарліца

Расліна з галінастым сцяблом, пакрытым валаскамі, з белымі, сабранымі ў гронкі, кветкамі.

гарміца ж. — Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *гарлянка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *грымотнік* м. — Віц. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *ікатнік* м. — Гом. р., Буда-Каш. (ЭСБМ, Мат. Гом.), *укотка сядая* — Вілен. р. (Кісялеўскі).

Гарлянка, чорнагалоў

Лекавая расліна з цёмна-пурпуровым лісцем і блакітнымі ці фіялетавымі кветкамі.

гарлянка ж. — асн. мас. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ, ТС, ЖС, ЛП, Кісялеўскі, Бялькевіч, Станкевіч, Шатэрнік, Сцяшковіч, Дабравольскі, Каспяровіч), *гарляначка* ж. — Леп. (Мат. апыт.), *гарлавінка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *гарлечнік* м. — Петр. (ЛП), *гарлачнік* (*гарлашнік*) м. — Чэрв. (НЛ), *гарладзюка* ж. — Рэч. (ЛАБНГ), *жарлянка* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі), *бурнэлька* ж. — Паням. р., Чэрв., Лун., Слон. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ, Кісялеўскі, Верас), *брунэлька* ж. — Шчуч., Кобр., Стол., Жытк., Ельск. (ЛАБНГ, ТС, ЭСБМ, ЖС, Станкевіч), *барнэлька* ж. — Маладз. (Мат. мін.-мал.), *бурнэляк* м. — Маладз. (ЛАБНГ), *брунэляк* м. — Паст. (ЛАБНГ), *чарнагалюў* м. — паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, Сцяшковіч), *чарнагалюўка* ж. — паўн.-усх. д., Маг. р. (ЛАБНГ, ЖС), *чорнагалова* ж. — Стол. (ТС), *чарнагалюўнік* м. — Брасл., Гарад., Ушацк., Астр. (ЛАБНГ), *чарнагаловец* м. — Дзярж., Буда-Каш., Хойн. (ЛАБНГ, ГЧ), *чарнагаловіца* ж. — Карэл., Шчуч. (ЛАБНГ, СПЗБ), *чарнагаловік* м. — Нясв. (ЛАБНГ), *чарнагалюўчык* м. — Карм. (ЛАБНГ), *чарнагубка* ж. — Гродз. р. (Верас), *жывуўка* ж. — Маг. (Кісялеўскі), *купёнка* ж. — Мядз. (ЛАБНГ), *послугі* м. — Стол. (ТС), *бядрынец* — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *дзеравянка* ж. — Драг., Пін., Стол., Лельч. (ЛАБНГ), *хмялёк* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *сэрпнік* м. — Бяроз., Драг. (ЛАБНГ), *орля очкі* — Воран. (ЛАБНГ), *б'ю здароўе* (*б'ю здорав'е*) — Кам. (ЛАБНГ), *хмель дзікі* — Смален. р. (Кісялеўскі).

Гарлянка паўзучая: *казакі* мн. — зах.-пал. г., Гродз. р. (ЭПБ, ЭСБМ, Кісялеўскі, Федароўскі, Верас), *казакі* мн. — мясц. (Ластоўскі), *разрыў* м. — Маг. (ЭПБ, Кісялеўскі), *гандзэль* ж. — Гродз. р. (ЭПБ, Кісялеўскі).

Гарошак

Паўзучая расліна з пладамі ў стручках.

Мышыны гарошак: *мышыны гарошак* — Мсцісл., Паст., усх.-маг. р., Мёр. (СПЗБ, ЭСБМ, ЖС, Бялькевіч), *мышыны гарох* — Беш. (Каспяровіч), *гарох мышычы* — Маг. р. (Кісялеўскі), *гарошык-мышыак* — Краснап. (Бялькевіч), *мышыак* м. — Ветк., Лёзн., Віц. (Мат. Гом., ЭСБМ, Каспяровіч, Станкевіч), *мышыак* м. — Краснап. (Бялькевіч), *мышы ляд* — Бяроз. (ЭСБМ), *мышый ляд* — Драг. (ЭСБМ, НЛ), *гарошак* м. — Жытк. (ТС, Ластоўскі), *вічка* ж. — Мёр. (ЖС, Шаталава, ЭСБМ).

Гарошак пасяўны: *віка* ж. — Гом. р., Гродз. р., Маг. р., Мін. р. (Кісялеўскі), *выка* ж. — Маг., Мін. (Кісялеўскі, Шатэрнік), *вык* м. — Мсцісл. (Мат. апыт.).

Гарошак плотавы: *ляда* ж. — Гродз., Слуц., Лях., Стаўб., Нясв., Пін. (ЭСБМ, СПЗБ, ТС, Верас, Шаталава, Кісялеўскі), *мышыак* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *гарошак* м. — Маг. р. (Шатэрнік, Кісялеўскі), *мядзянкі* мн. — Маз. (ЛП), *барадачнік* (*барадашнік*) м. — Лельч. (ЛП).

Гарошак гарохападобны: *гарошнік* м. — Віц. р., Мін. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *гарошак* м. — Віц. р., Гом. р. (Кісялеўскі), *гарох воўчы* — Маг. (Кісялеўскі), *гарох дзікі* — Маг. (Кісялеўскі), *пялюшка* ж. — Карэл. (ЖНС).

Гарошак лясны: *гарох злучы* — Маг. р. (Кісялеўскі), *лядзэй лесавы* — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ).

Гарошак лугавы: *гарошак* м. — Астр. (Сцяшковіч), *вязель* (*в'язель*) м. і ж. — Лоеў., Стол., Жытк. (ТС, Янкова).

Гарошак балотны: *лю́тка* ж., *лю́ткі* мн. — Маг. р., Віц. р. (ЭСБМ, Каспяровіч, Кісялеўскі).

Гарыца

Расліна з паўзучымі тонкімі сцябламі, якая расце па мокрых месцах.

гары́ца ж. — Лёзн. (Каспяровіч), *астры́ца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ).

Гарычка

Рэдкая невялікая расліна з ярка-сінімі кветкамі.

калту́ннік м. — Віц. р. (ЭСБМ, Каспяровіч), *званочкі* мн. — Стол. (ЛП), *бо́цікі сінія* — Валож., Уздз. (СЦБ), *цюльпа́н лясны* — мясц. (ЭПБ), *бу́цікі* мн. — мясц. (ЭПБ).

Гарчыца

Пустазелле з невялікімі жоўтымі кветкамі і плодам-стручком.

гарчы́ца ж. — зах.-пал. г., Гродз. р., Стол., Жытк., Мсцісл., Касц. (ЛП, Кісялеўскі, Бялькевіч), *гарпа́* ж. — пал. р. (ЛП), *свірапа́* ж. — Пін., Лун., Лельч. (ЛП).

Гладун

Расліна з кароткім галінастым сцяблом і дробнымі жаўтавата-зялёнымі або белымі кветкамі.

гры́знік м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *грызь* ж. — мясц. (Ластоўскі), *за́ячнік* м. — Віц. р. (ЭБ, Мат. мін.-мал.), *пяшча́нка* ж. — Віц., Ветк., Добр. (Мат. Гом., Кісялеўскі), *падгра́дзіна* ж. — пал. р. (ЭСБМ, ЛП), *падаро́жнік* м. — пал. р. (ЭСБМ, ЛП), *шалэ́нец* м. — Петр. (ЛП), *бурку́н* м. — Лельч. (ЛП), *паўзу́н* м. — Стол. (ЛП), *ліпчы́ца* ж. — Драг. (ЭСБМ, НЛ), *маро́г* м. — Стол. (ТС), *муро́г* м. —

Лельч., Стол. (ЭСБМ, ЛП), *мурава* ж. — Жытк. (ЭСБМ, ЛП), *свінячая травá* — Жытк. (ЛП), *зайчыкава цыбулька* — Лельч. (ЖС).

Гладыёлус, гл. Шпажнік.

Грэбнік звычайны

Расліна з дробнымі каласкамі, падобная да злакавых.

аўсяніца ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *грэбнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Гуляўнік

Пустазелле з дробнымі светла-жоўтымі кветкамі і плодам у выглядзе тонкага стручка.

кўдзер м. — Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *кывавец* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *рута палявая* — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі).

Гусялапка

Невялікая расліна з зеленаватымі кветкамі і складчастымі лісткамі.

лапкі мн. — Стол., Жытк. (ТС, ЛП, Шатэрнік), *лапнік* м. — Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *лапчатнік* м. — Стол. (ЭСБМ, ЛП), *гусячыя лапкі* — Жытк. (ЛП, Верас), *гусіныя лапкі* — Лун., Астр., Віц., Гом. (СПЗБ, ЭБ, ЛП, Кісялеўскі, Ластоўскі), *гўсельнік* м. — Стол. (ТС), *кацячыя лапкі* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *свінячыя лапкі* — Жытк. (ТС), *ніжытарніца* ж. — Верхнядзв. (ЭСБМ, СПЗБ), *ніжыпернік* м. — Лаг. (СЦБ), *нізіперніца* ж. — паўн.-зах. з. (СПЗБ, ТС), *нізіпернік* м. — Ашм. (СПЗБ, ТС), *нізіпірсьніца* ж. — Краснап. (ТС, Бялькевіч), *ніжыперсніца* ж. — Уздз. (СЦБ), *межпёрсціца* ж. — Маг. р., Смален. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *міжыпірнік* м. — Лаг. (ЭСБМ), *тры-*

пёрсціца ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *рабінка* ж. — Жытк. (ТС), *рабіннік* м. — Астр., Латгал. р. (СПЗБ), *драбінка* ж. — Стол. (ТС), *срэбнік* м. — Ашм., Шчуч., Пін., Лун., Петр., Вілен. р. (СПЗБ, ЛП, Верас), *срэбранік* м. — Лельч. (ЛП), *серабра́нка* ж. — Пух. (СПЗБ), *расічка* ж. — Маг. р., Віц. р. (ЭБ, Каспяровіч, Насовіч, Кісялеўскі), *ру́та* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *мацяры́нка* ж. — Лельч. (ЭСБМ, ЛП), *маркоўка* ж. — паўн. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *расакі́ля* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *кыва́лка* ж. — Лельч. (ЛП), *звездзі́ца* ж. — Жытк. (ЛП), *звездзі́янка* ж. — Жытк. (ЛП), *падарэ́шнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *га́рнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *шалэ́нец* м. — Петр., Гродз. (ЛП, Верас), *шы́льнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *ша́льнік* м. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі, Дабравольскі), *чаішч́уха* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *гаю́чае (гаю́шчае) зэ́лле* — Гродз. (ЭБ, Кісялеўскі), *палява́я мушка́ціна* — Вілен. р. (СПЗБ).

Дзі́ванна

Расліна з жоўтымі кветкамі, сабранымі ў густую колападобную гронку.

дзява́нна ж. — Гродз. р., Віц. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Станкевіч, Верас), *дзева́нна* ж. — Віц. р., Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *дзіва́нна (дзіва́на, дзіво́нна)* ж. — Маг., Воран., Мін., Смал. (СПЗБ, ЭБ, Кісялеўскі), *дзівіна́* ж. — Пін., Стол. (ЛП), *дзіва́н (дзіва́н)* м. — Маз., Стол. (ЛП), *па́нна-дзіва́нна* ж. — Маг. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *піва́нна* ж. — Лельч. (ЛП), *лісі́к* м. — Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *ліся́к* м. — Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *зеві́на* ж. — Петр. (ЛП), *каўту́нічнік* м. — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі, Верас), *каўту́ннік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *касма́к* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *ша́льнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *мядзвэ́жае ву́шка, мядзвэ́жыя ву́шкі* — Жытк., Краснап., Мсцісл. (ЛП, Бялькевіч), *мядзвэ́жыя ву́шы* — Верхнядзв. (СПЗБ), *мядзвэ́дзева ву́ха* — Жытк. (ТС), *перва́нік* м. — Лельч. (ЛП), *каравя́к* м. — Рас.

(СПЗБ), *буслікі* мн. — Астр. (ЛП), *бура́к палявы́* — Лельч. (ЛП), *свѣчка ца́рская* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *травá кас-ма́тая* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Дзівасіл

Высокая расліна з вялікімі прадаўгаватымі лістамі і дробнымі жоўтымі кветкамі.

дзівасіл м. — паўн.-зах. з., Леп., Хойн. (СПЗБ, ЖС, ГЧ, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *дзе́вясіл* м. — Слон., Чэрв., Навагр., Смален. р. (Дабравольскі, Шатэрнік, Мат. апыт.), *дзе́вяцьсі́л* м. — Лоеў., Лельч. (ЖС, Мат. Гом.), *дзівасі́льнік* м. — Гродз., Смален. р. (СПЗБ, Станкевіч, Бялькевіч), *жы-васіл* м. — Пух., Чэрв., Стол., Ваўк. (СПЗБ, ЭСБМ, ТС, СЦБ, Шатэрнік), *стосіл* м. — Верхнядзв. (СПЗБ), *барада́ў-нік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *сланэ́чнік* (*сланэ́шнік*) м. — Чашн. (Каспяровіч), *рома́цізнік* м. — Жытк. (ТС).

Дзядкі

Лекавая расліна з ядавіта-жоўтымі кветкамі, сабранымі ў коласападобную гронку.

срэ́бнік м. — Стол. (ЛП), *стаўбу́рнік* м. — Маз. (ЛП), *бурку́н* м. — Лельч. (ЛП), *брыле́ўнік* м. — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч, Насовіч), *су́чкі* мн. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *смята́ннік* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *ичэ́рб* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі).

Дзярэга

Пустазелле з чырванавата-фіялетавымі кветкамі ў густых гронках.

дзярэ́ча ж. — Віц. р., Маг. р. (Кісялеўскі).

Драсён

Пустазелле з зеленаватымі кветкамі ў тупых гронках.

драсён м. — зах.-пал. г., паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ, Кісялеўскі, Станкевіч, Верас), *дросень* (*дросен*) м. — Бярэз. р., паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, ТС, ГЧ, Кісялеўскі, Шатэрнік), *дросінь* м. — Лаг. (СЦБ), *дросель* м. — Глыб., Докш. (ЛАБНГ), *дроснік* м. — Пол., Ашм., Смарг., Мёр., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС), *драсьлён* м. — Слуц. (ЖС), *драсёнак* м. — Слон. (Мат. апыт.), *дрост* (*дрэст*) м. — Віц.-маг. г. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Кісялеўскі, Бялькевіч, Насовіч), *драсён чырвоны* — мясц. (Ластоўскі), *дракуць* м. — Навагр., Дзятл. (ЛАБНГ, ЖС), *дрочак* — Маг. р. (Кісялеўскі), *гарчак* м. — зах.-пал. г., спарадычна усх. з. (ЛАБНГ, ЭСБМ, ЖС, ТС, ЭБ, Кісялеўскі, Шаталава), *гарчай* м. — Карм., Чач. (ЛАБНГ), *гарэц* м., *горэц* (*гориц*) м. — Сен., Маг. р., Жытк. (ЛАБНГ, ТС, Кісялеўскі), *гарчышка* ж. — Віц., Мсцісл. (ЛАБНГ), *гарчычник* м. — Брасл., Шум. (ЛАБНГ, ГЧ), *гаркуша* ж. — Раг. (ЛАБНГ), *гарчыца* ж. — паўн. р. (ЛАБНГ, ЭБ, Кісялеўскі), *птушыная грэчка* — Маг. р. (Кісялеўскі), *грачышка* ж. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *рачыкі* мн. — Смален. р., Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *ракавыя шыйкі* — мясц. (Станкевіч), *ракавыя шыйкі* — Маг. р. (Кісялеўскі), *спарышнік* м. — Маг. р., Віц. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *адварачнік* м. — Гродз. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *обер* м. — Брэсц. (Кісялеўскі), *обярэк* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *вобарацень* м. — Брэсц. (ЭСБМ, Кісялеўскі, Ластоўскі), *гусятнік* м. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *свінакроп* м. — Лоеў., Ветк., Калінк., Лельч. (Мат. Гом., Янкова), *свінуха* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *свіная трава* — Смален. р. (Кісялеўскі), *багародзічник* м. — Гродз. р. (ТС, ЭСБМ, Кісялеўскі), *бабка* ж. — зах.-пал. г. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *падвэй* м. — пал. р. (ЭСБМ, ЛП), *уцэўнік* м. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *вянжобу́нік* (*венжобу́нік*) м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *рукаць* м., *руқи́* мн. — Ашм., Воран. (ЛАБНГ, СПЗБ), *бісочкі* мн. — Стол. (ЛП), *здрысывіца* ж. — Краснап. (Бялькевіч), *зёрніца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *зяўзюльнік* м. — Петр., Лун. (ЛП), *зяўзюліна зэлле* — Стол., Петр. (ЛП), *дзёрдзец* м. — Гродз.

р. (Кісялеўскі), *блуща́ўнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бяро́зка* ж. — Мін., Бераст., Маг. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *бералёзка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *наво́йка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *кастаце́ц* м. — мясц. (Ластоўскі).

Драсён птушыны, гл. Спарыш.

Дрыжнік

Невялікая расліна з некалькімі сцяблямі і суквеццем у выглядзе мяцёлкі, падобная да злакаў.

здры́жнік м. — Маг. р, Мсцісл. (Станкевіч, Бялькевіч, Кісялеўскі, Верас), *дры́жка* ж. — Стол. (ТС), *трасу́нка* ж. — Стол. (ТС), *слэ́зкі* мн. — Глуск., Навагр., Лёзн. (СПЗБ, ЭБ, Кісялеўскі, Каспяровіч, Станкевіч), *канапе́лька* ж. — Віл., Мсцісл., Краснап., Шчуч., Буда-Каш., Латгал р., Шум. (СПЗБ, ЖС, Мат. Гом. Бялькевіч), *калапе́нька* ж. — Докш., Мёр. (СПЗБ, ЭСБМ, ЖС), *канапе́льцы* мн. — Вілен. р. (СПЗБ), *язю́лькі* мн. — Сморг., Латгал. р. (СПЗБ, СЦБ), *муткі* мн. — Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *кале́нік* м. — Віц. р. (ЭСБМ), *сярдзе́чнік* м. — Ельск. (ЖС), *падзі́шчкі* мн. — Гом. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *клапкі* (*кло́пікі*) мн. — Мін. р., Буда-Каш., Смал. (ЭСБМ, Мат. Гом., Кісялеўскі), *бо́жа канапе́лька* — Калінк. (СПЗБ), *бо́жыя слёзы* — Стол. (ТС), *ма́цер бо́жае слэ́зкі* — Слон. (ТС), *куку́шкіны слэ́зкі* — Маг. р. (Кісялеўскі), *канапе́лькі палявы́я* — Віц. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *мятлі́ца бало́тная* — зах. пал. г., Гродз. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі, Верас).

Дурнап'ян

Ядавітая расліна з дурманлівым пахам.

дурнап'я́н м. — Віл., Мсцісл., Мёр., Віц., Гродз., Маг., Мін. (СПЗБ, ЖС, Кісялеўскі, Бялькевіч, Станкевіч, Шатэрнік, Растаргуеў, Каспяровіч, Ластоўскі), *дурма́н* м. — Мсцісл., Ельск., Іўеў., Гродз. (ЖС, Кісялеўскі, Бялькевіч,

Станкевіч, Верас), *дурман'ян* м. — Брэсц. (Кісялеўскі), *дурэц* м. — Брэсц., Слон. (Кісялеўскі, Ластоўскі, Мат. апыт.), *дур-зэльє* н. — Сморг. (СПЗБ), *дур-травá* ж. — Смален. р. (Станкевіч), *растрóп* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, Станкевіч), *шалей* м. — Брэсц. (Кісялеўскі), *шальяне́ц* м. — Брэсц. (Кісялеўскі), *бялу́н* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *люля́к* м. — Ваўк. (СПЗБ, ЭСБМ), *друзе́ля* н. — Сморг. (СПЗБ), *чо́ртаў агурэ́чнік* — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі).

Душыца

Лекавая расліна з фіялетава-пурпуровымі кветкамі, размешчанымі ў пазухах лісця.

душы́ца ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *чабры́ца* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *чабры́чнік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *ма́цічнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *базі́ліка налява́я* — Мін. р. (Кісялеўскі), *мацярдзі́шка* ж. — Навагр., Люб. (Мат. апыт.), *парушэ́нец* м. — мясц. (ЭПБ).

Дымніца

Невялікая ядавітая шэра-зялёная расліна з фіялетава-ружовымі або пурпуровымі кветкамі.

зай́чая (за́йчча, зае́чая) *ру́та* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Станкевіч), *гарбо́шак лесавы́* — пал. р. (ЛП).

Жаўтушнік

Буйная расліна з жоўтымі кветкамі ў гронках.

жаўту́шка ж. — Стол., Маг. (ТС, ЭБ, Кісялеўскі), *жаўту́шнік* м. — Краснап. (Бялькевіч), *жаўце́нь* м. — Мсцісл. (Бялькевіч), *гарча́к* м. — Бярэз. (СЦБ).

Жытняк

Шматгадовая кармавая расліна, падобная да злакаў.

жы́цік м. — Чэрв., Уздз., Стаўб., Слон. (СПЗБ, ЭСБМ, СЦБ, Мат. апыт.), *жы́цец* м., *жыце́ц* м. — Мсцісл., Краснап., Пух., Стол. (СПЗБ, ТС, Бялькевіч), *жы́ціца* ж. — Іўеў., Воран., Шчуч., Уздз., Валож., Карэл. (СПЗБ, СЦБ, 3 нар. сл., Верас), *жы́тніца* ж. — Віл., Круп., Брэсц. (СПЗБ, СЦБ, ДСБ), *жы́тнік* м. — Слон. (Мат. апыт.), *жы́цвіца* ж. — Ваўк., Круп., Гарад. (СПЗБ), *іржа́ніца* ж. — паўн.-зах. з. (СПЗБ, ЭСБМ), *мяжоўка* ж. — Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *жы́тняя мя́тліца* — Віл., Уздз. (СЦБ).

Жыцік

Расліна, падобная да злакаў, расце сярод збожжа і лёну.

жы́цік м. — Маг. р., Гом. р., Мін. р. (Кісялеўскі, Шатэрнік), *жыце́ц* м. — Гом. р. (Кісялеўскі, Насовіч), *жы́твіца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *жыві́ца* ж. — Маг. (Кісялеўскі), *галаві́ца* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *галаўня́* ж. — мясц. (Ластоўскі), *дурнап'ян* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *зе́ліва* н. — мясц. (Ластоўскі).

Зарніца

Пустазелле або дэкаратыўная расліна з жоўтымі ці фіялетавымі кветкамі.

зарні́ца ж. — Стол. (ЛП, Кісялеўскі), *ляно́к* м. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *лёнка* (*лёнко*) ж. — паўн.-зах. з. (ЭСБМ, Федароўскі), *льня́нка* ж. — пал. р. (ЭСБМ, ЛП), *льні́ца лясна́я* — Гродз. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *по́льны ляно́к* — Гродз. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *ма́тачнік* м. — Маг. р., Мёр. (ЭСБМ, ЖС, Кісялеўскі), *чысці́к* м. — Маг. р., Краснап. (Кісялеўскі, Бялькевіч), *чысці́ц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *смо́лка* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *блашчы́чнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *блашчы́нец* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *масля́нка* ж. — Ашм. (Мат.

мін.-мал.), *буслі́нник* м. — Петр. (ЛП), *бу́слікі* мн. — Петр. (ЛП), *загі́б* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *саба́чки* мн. — Ельск. (ЖС), *малако́ каро́ўе* — Маг. р. (Кісялеўскі), *львіны зеў* — пал. р. (ЭСБМ), *кура́ча слепа́та* — Пін. (ЛП), *разма́рын палявы́* — Мін. р. (Кісялеўскі), *брат і сястра́* — Жытк. (ТС).

Заячая капуста, гл. Расходнік.

Званец

Расліна з жоўтымі або фіялетавымі кветкамі і плодам у выглядзе каробачкі.

званéц м. — Віл., Верхнядзв., Бярэз., Пух., Навагр., Ашм., Карэл., Мсцісл., Мёр., Маг., Мін., Смален. р. (СПЗБ, ТС, ЖС, Станкевіч, Кісялеўскі, Бялькевіч, Дабравольскі, Верас, Сцяшковіч, Насовіч), *званóк* м., *званкі́* мн. — Краснап., Мсцісл., Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі, Бялькевіч), *званóчак* м., *званóчки* мн. — Зэльв., Астр. (Сцяцко, Сцяшковіч), *дзванéц* м. — Вілен. р., Гродз. р. (СПЗБ, ЭБ, Кісялеўскі), *скава-ро́дка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, Станкевіч), *смакту́шкі* мн. — Гродз. (ЭПБ, Кісялеўскі, Верас), *клю́чыкі* мн. — Маг. (ЭБ, Кісялеўскі), *грамкі́* мн. — Смален. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *пеўні́кі* мн. — Чэрв. (Шатэрнік), *ляскаўка* ж. — Асіп., Слон. (СПЗБ, Мат. апыт.), *ла́скавіца* ж. — Брэсц. (ЭСБМ), *паи́та́р* м. — Жытк. (ЭСБМ, ТС), *пі́кала (пі́кало)* н. — Стол. (ТС), *барку́н* м. — Дзятл. (Сцяшковіч), *шасту́нікі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *смаля́ркі* мн. — Гродз. р. (ЭПБ, Кісялеўскі, Верас), *бо́жэй ма́церы тры́йца* — Стол. (ТС).

Званочак

Расліна з блакітнымі або цёмна-сінімі кветкамі, падобнымі на званок.

званóк м. — Стаўб., Віц. р., Маг. р., Мін. (Мат. мін.-мал., Кісялеўскі), *званóчак* м. — Леп., Гом., Пін., Стол.,

Петр. (ЛП, Станкевіч, Каспяровіч, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *званёц* м., *званці* мн. — Стол., Петр., Лельч., зах.-пал. г. (ЛП, Растаргуеў, Кісялеўскі), *звонка* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *званніца* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *званочнік* м. — Стаўб., Лаг. (Мат. мін.-мал., СЦБ), *званкунці* мн. — Лельч. (ЛП), *звончкі* мн. — Круп. (СЦБ), *дзвонак* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *званок купкаваты* — Маг. р. (Кісялеўскі), *бома* ж. — мясц. (ЭСБМ), *калакольчык* м. — Віц., Гом., Стол., Жытк., Маз., Петр. (ЛП, Каспяровіч, Кісялеўскі), *гарлачык* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бубны* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *балабон* м. — Віц. р., Мсцісл. (ЭСБМ, Янкоўскі, Юрчанка), *вешчанёц* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *вешчаніца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *зарá* ж. — Смал. (Кісялеўскі), *стаўбуночак* м. — Верхнядзв., Мёр. (СПЗБ, ЖС), *дрэма* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *ляно́к* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *ужоўнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *нязі́пер* м. — Гродз. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *цытадлё* н. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *рыштáчнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *то́я* ж. — Лельч. (ЛП), *чараві́чкі палявы́я* — Маг. р. (Кісялеўскі), *іва́нава галава́* — пал. р., Лельч., Мёр., Маг. р. (ЖС, ЛП, Кісялеўскі), *іва́навы кра́скі* — Маг. (Кісялеўскі), *іва́нькавы шáпачкі* — Чашн., Віц. р. (Кісялеўскі), *саба́ча мы́ла* — Слон. (Мат. апыт.), *шалдзё́й палявы́* — Мін. р. (Кісялеўскі), *ляно́к* м. — Гродз. р. (Верас).

Зоркаўка, гл. Макрыца.

Зубнік

Расліна з жоўтымі кветкамі, сабранымі ў суквецце.

зубнік м. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *мало́ччы* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *скёрда* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *кура́чча слепата́* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *палява́я цыко́рыя* — Смален. р. (Кісялеўскі), *кашэ́чая трава́* — мясц. (ЭПБ).

Зябер

Расліна з жоўтымі ці пурпурова-чырвонымі кветкамі ў калючай чашачцы.

зябер м. — Віц.-маг. г. (ЛАБНГ, Бялькевіч, Кісялеўскі, Станкевіч, Насовіч, Верас), *зябёр* м. — Браг., Ветк., Лельч. (Мат. Гом.), *зябра* ж. — спарадычна паўн.-усх. д. (ЛАБНГ, СПЗБ), *зубрэ́й* м. — Рэч. (ЛАБНГ, Мат. Гом.), *зебракі* мн. — Маз. (ЛАБНГ), *жа́бер* м. — Лаг. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *жа́бор* м. — Стол., Ваўк. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ), *жабрэ́й* м. — Барыс., Чэрык., Лун., Лельч. (ЛАБНГ, ТС, СПЗБ), *жа́брык* м. — Чэрв., Маг. (ЛАБНГ, Каспяровіч), *жабрэ́йка* ж. — сл.-маз. г., Лях. (ЛАБНГ, СПЗБ), *жабурэ́йка* ж. — Старадарож. (СПЗБ), *жабрэ́ль* м. — Ваўк. (СПЗБ), *жыбу́лька* ж. — Шчуч., Гродз., Воран. (СПЗБ, ЭСБМ), *мяду́шка* ж. — Шарк., Леп., Круп. (ЛАБНГ), *меду́ница* ж. — Буда-Каш., Жытк. (ЛАБНГ, ТС), *мяду́лькі* мн. — Слаўг., Карм. (ЛАБНГ), *мядо́ўнік* м. — Маг. (ЭБ, Кісялеўскі), *ме́днік ружо́вы* — Маг. (Кісялеўскі, ЭБ), *канапе́лька* ж., *канапе́лькі* мн. — зах.-пал. г., паўн.-зах. з., сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Мат. Гом., Сл. Гродз., СЦБ), *кано́пля* ж. — Шчуч., Кам., Малар., Нараўл. (ЛАБНГ), *смакту́лька* ж. — Мёр. (ЖС), *смактун* м. — Нясв. (ЛАБНГ), *смо́кта* ж. — Стол. (ТС), *сысункі* мн. — Бых. (ЛАБНГ), *вы́тарапка* ж. — Карэл., Валож., Стаўб. (ЛАБНГ, СПЗБ), *вы́тарапак* м. — Стаўб. (ЖС), *вы́рачкі* мн. — Івац., Бяроз., Драг. (ЛАБНГ), *зелянчу́к* м. — Маг. (Кісялеўскі), *срэ́бнік (срэ́бнык)* м. — Пін. (ЛАБНГ), *бадзю́лі* мн. — Валож. (ЛАБНГ), *сы́рчыкі* мн. — Ветк. (ЛАБНГ), *базілі́ка палява́я* — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭБ), *каласні́ца ле́тняя* — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭБ).

Ісон

Расліна, лісце якой змяшчае пахучы алей.

красаве́нь м. — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі, Верас), *красва́к* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *крузбе́нь* м. —

Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *ізбн* м. — Гродз. р. (Верас), *цім'ян* м. — мясц. (Ластоўскі).

Іпамея

Павойная расліна з буйнымі кветкамі розных колераў ў выглядзе званочкаў.

павойка ж. — Валож. (СЦБ), *круцікі* мн. — Стаўб. (СЦБ).

Казлабарод

Расліна з жоўтымі кветкамі і голым сцяблом, пакрытым лямцаватымі шматкамі.

казялок м. — Лёзн., Маг. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч).

Казялец

Ядавітая расліна з залаціста-жоўтымі бліскучымі кветкамі.

казэлец м. — усах. з. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Бялькевіч, Станкевіч, Кісялеўскі, Юрчанка, Верас), *казялец* м. — Докш., Барыс., Гродз., Асіп., Добр., Ельск., Маг., Смален. р. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Кісялеўскі), *казёлак* м. — Віц. р. (ЭСБМ, Каспяровіч), *казёл* м., *казлы* мн. — пол.-мін. г., Стаўб., Рас., Віц., Мёр., Калінк. (ЛАБНГ, ЭСБМ, СЦБ, СПЗБ, ЖС, НЛ, Кісялеўскі), *казелькі* мн. — Віл., Сен. (СПЗБ, Каспяровіч), *казеліца* ж. — Сен. (Каспяровіч), *казельчыкі* мн. — Віл., Бабр., Слуц., Добр., Бярэз. (ЛАБНГ, СЦБ), *козлікі* мн. — Светлагор., Рэч., Маз. (ЛАБНГ), *казачкі* мн. — Лельч. (ЛП), *казакі* мн. — пал. р. (ЭСБМ), *козы* мн. — Стол. (ЛП), *казякі* мн. — Паст., Віц. (ЛАБНГ), *казінец* м. — Гом. р. (Мат. Гом.), *казятнік* м. — Шум., Беш. (ЛАБНГ), *казіннік* м. — Стол. (ЛП), *казельнік* м. — Ветк. (Мат. Гом.), *кураслеп* м. — усах. з., Ваўк., Лун., Іван. (ЛАБНГ, ТС, Каспяровіч), *курóслеп* м. — Стол. (ТС), *слепата* ж. — зах.-пал. г., Лях., Ганц., Хоц, Касц., Воран. (ЛАБНГ, ЛП,

СПЗБ), *сляпу́ха* ж. — Воран., Іўеў., Карэл., Стол. (ЛАБНГ, ЛП), *слепáк* м. — Лельч. (ЛАБНГ), *сляпэ́тка* (*слепэ́тка*) ж. — Ивац. (ЛАБНГ), *куры́ная слепатá* — Паням. р., зах.-пал. г., Гом. р., Маг. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, СЦБ, ЭБ, Кісялеўскі), *кура́ча слепатá* — Шчуч., Брэсц., Маг. р. (СПЗБ, Кісялеўскі, Верас), *жаўту́шкі* мн. — Петр. (ЛП), *жаўту́шнікі* мн. — Дзятл., Асіп., Хоц., Віц. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *жобу́тыя кра́скі* — Буда-Каш. (ЛАБНГ), *жобу́тыя кве́ткі* — Стаўб. (ЛАБНГ), *лю́цік* м. — спарадычна усх. з. (ЛАБНГ, СПЗБ), *глады́шнік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *лады́шнік* м. — Брэсц. (Кісялеўскі), *ко́нікі* мн. — Стол. (ЛАБНГ, ТС), *нары́ўнік* м. — Лельч., Віц. р. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Кісялеўскі), *зару́жа* ж. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Верас), *зару́за* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *зара́за* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *зару́ха* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ичавялёк* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *яскра* ж. — Ваўк., Паст. (ЛАБНГ, СПЗБ), *яскар* м., *яскір* м. — Лях., Навагр. (СПЗБ), *ичы́пер* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *віштуклі* мн. — Воран. (СПЗБ), *блашчы́шнік* м. — Жытк., Стол. (ТС), *калё́сник* м. — Жытк. (ЛП), *бліс-ку́шка* ж. — Пух. (ЛАБНГ), *аўся́нік* м. — Бярэз. (ЛАБНГ), *бліскуны́* мн. — Брасл. (ЛАБНГ), *плаву́шка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *прышча́ўнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *пры-ичыне́ц* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *прышча́тнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *перашку́ці* мн. — Астр. (ЛАБНГ), *каро́ста* ж. — Ашм. (ЛАБНГ), *рагу́лькі* мн. — Валож. (ЛАБНГ), *дзеравя́нка* (*дэрэу́лянка*) ж. — Лельч. (ЛАБНГ), *цемяржы́ца* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *дры́сту́шкі* мн. — Дзярж. (ЛАБНГ), *зубро́вая трава́* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *гуся́чы ла́пки* — Малар. (ЛАБНГ), *ла́стаўчын ляно́к* — Пін. (ЭСБМ, ЛП), *дзі́кія аню́ціны во́чкі* — Чэрык. (ЛАБНГ), *цыба́тая кве́тка* — Клецк. (ЛАБНГ).

Каласоўнік

Расліна, падобная да злакаў, якая расце на лугах, засмечаных месцах, на палях як пустазелле.

гірс м. — Слуц., Саліг., Маг., Латгал. р., Мядз., Брасл. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі), *гірса* ж. — Паням. р., цэнтр. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сцяшковіч, Каспяровіч, Кісялеўскі), *гірса́* ж. — паўн. р., пол.-мін. г., Бярэз. р. (ЛАБНГ, ЖС), *гірза́* ж. — Стол. (ТС), *гірса́к* м. — Гродз. (Сл. Гродз.), *ды́рса* ж. — паўн.-зах. з. (ЭСБМ), *дзі́рса* ж. — Пол., Шчуч., Іўеў., Маст. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз.), *кірза́к* м. — Лун. (Шаталава), *кірза́* ж. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ТС, Шаталава), *касцёр* м. — Мсцісл., Маг. р. (Кісялеўскі, Насовіч, Мат. апыт.), *касцёр* м. — усх. з., Смален. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *касцёруха* ж. — Люб., Петр., Калінк. (ЛАБНГ), *касцяро́ва* ж. — Ганц. (ЛАБНГ), *ку́сцір* м. — Чэрык. (ЛАБНГ), *касцярэ́ва* ж. — Брэсц. (ЛАБНГ), *кастрэ́ц* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *касця́рня* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *касцё́лькі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *аўсю́г* м. — спарадычна агульн. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, Ластоўскі), *аўсю́к* м. — спарадычна асн. мас. г. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *аўсе́ц* м. — Маг. р., Клім. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *аўсюга́* ж. — Івац., Саліг. (ЛАБНГ), *аўсюга́н* м. — Бяроз. (ЛАБНГ), *авясе́ц* м. — Гродз. р., Чач. (Кісялеўскі, Мат. Гом., ЭСБМ), *аўся́нка* ж. — Капыл., Ганц. (ЛАБНГ), *аўся́ница* ж. — Івац. (ЛАБНГ), *аўсе́х* м. — Лельч. (ЛАБНГ), *аўёс* м. — Лельч. (ЛАБНГ), *гавёс* м. — Шчуч. (ЛАБНГ), *авёс за́ячы* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *жы́ццец* м. — Стол., Лоеў., Лельч., Светлагор. (ЛАБНГ, Мат. Гом.), *жы́ціца* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *жы́цівіца* ж. — Круп. (НС), *жы́тнік* м. — Браг. (Мат. Гом.), *жы́цік* м. — Лельч. (Мат. Гом.), *мя́тліца* ж. — Мін. р., Навагр. (ЭСБМ, Кісялеўскі, Насовіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *мятлю́г* м. — мясц. (Ластоўскі), *мятлю́г* м., *метлюжо́к* м. памянш. — Чэрв. р., усх.-маг. р. (Кісялеўскі, Шатэрнік, Насовіч, Бялькевіч), *ю́дрыца* ж. — Ашм. (ЛАБНГ), *дурэ́ц* м. — Стол., Лун., Жытк. (ЛАБНГ, ТС), *каце́ц* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *стакало́с* м. — Стол., Лельч., Жытк., Маз. (ЛАБНГ, ТС), *каласо́ўнік* м. — Мсцісл., Хоц. (ЛАБНГ), *зайцо́ва жы́та* — Драг. (ЛАБНГ).

Калістэгія, гл. Павой.

Каманішнік

Лекавая расліна з сіне-фіялетавымі або блакітна-бэзавымі кветкамі ў шарападобных галоўках.

куманічнік (куманішнік) м. — Віц. р., Маг. р., Жытк. (ТС, Кісялеўскі, Каспяровіч), *камянічнік (камянішнік)* м. — Лоеў. (Мат. Гом.), *каманіца* ж. — Гродз. р., Смален. р., Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *куманіца* ж. — Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *папы* мн. — Смален. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *канapéль лясная* — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *сівец* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *каласніца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Калматка

Расліна з жоўтымі кветкамі ў клубочках, якая цвіце ранняй вясной.

блёднік м. — зах.-пал. г. (ЭПБ, Кісялеўскі), *касмотка* ж. — Брэст. (ЭПБ, Кісялеўскі), *свінакроп* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *чарваточнік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *пучынкi* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *гарлянка белая* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Канюшына

Кармавая расліна з трайчастым лісцем і шарападобнымі кветкамі.

канюшы́на ж. — агульн. (ЛАБНГ, ЭСБМ, СПЗБ, ТС, ЖС, ГЧ, Сцяшковіч, Каспяровіч, Шаталава, Шатэрнік, Станкевіч, Мат. апыт.), *канюшы́нка* ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *кле́вер* м. — усах. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, НЛ, Кісялеўскі, Сцяшковіч, Бялькевіч), *кле́вір* м. — Мёр., Мсцісл. (ЖС, Мат. апыт.), *квяці́ца* ж. — Воран. (Сл. Гродз.), *смакту́шкі* мн. — Лун. (ЛАБНГ, ЛП), *кле́верышча* н. —

Гом. р. (ЭСБМ, Мат. Гом.), *клевары́на* ж. — Мсцісл. (Юрчанка), *мядзелі́на* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Канюшына палявая: *мяду́нка* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *мяду́ніца* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *кани́шкі* мн. — Гродз. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *міну́шкі* мн. — Глыб. (СПЗБ, ЭСБМ), *каткі(é)*, *кеткі* мн. — паўн.-зах. з., Мін. р. (СПЗБ, ЭСБМ, НЛ, Кісялеўскі, Шатэрнік), *ко́цікі* мн. — Лях., Стол., Жытк. (ЭСБМ, СПЗБ, ТС), *кіцю́кі* мн. — Гродз. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі, Верас), *ко́шачкі* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *кашуркі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *кашурнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *шў́тачкі* мн. — Маг. р., Віц. р. (Кісялеўскі, Станкевіч, Каспяровіч), *авéчкі* (*овéчкі*) мн. — Жытк. (ТС), *мудкі́* мн. — усх.-маг. р. (ЭСБМ, Бялькевіч), *спары́шнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *агу́рнік* (*агу́рнык*) м. — Вілен. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *ла́пкі за́яччы* — Маг. р. (Кісялеўскі), *воўчкі́ сі́венькіе* — Жытк. (ТС).

Канюшына палявая: *хмялёк* м. — Лях., Віц. р., Маг. р. (СПЗБ, Кісялеўскі, Каспяровіч, Мат. апыт.), *хмель за́яччы* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *шурка* ж., *шўрычка* ж. памянш. — Краснап., Слаўг. (Бялькевіч, Мат. апыт.), *мядзелі́на* ж. — Віц. р., Маладз. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *ко́шка дзі́кая* — Маг. р. (Кісялеўскі), *дзя́тлі́на жо́ўтая* — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Канюшына лугавая: *канюшы́на* ж. — Мін. р., пал. р. (ЛП, Кісялеўскі), *мядо́к* м. — Стол., усх.-маг. р. (ЭСБМ, ЛП, Бялькевіч), *мядо́ўнік* м. — Лельч. (ЭСБМ, ЛП), *кани́чы́на* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *валашо́к* м. — Гродз. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *папо́к* м. — Краснап. (Бялькевіч), *тро́йца* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *смаката́* ж. — Лун. (ЛП), *дзя́тлаві́на* ж. — Лельч. (ЛП), *дзя́тлі́на кра́сная* — Маг. р. (Кісялеўскі), *дзя́нцялі́на* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *дзя́цельні́к* м. — Лельч. (ЛП), *куры́жка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *куры́га кра́сная* — Смален. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *ца́цкі* мн. — Смален. р. (Кісялеўскі).

Канюшына горная: *канюшы́на бе́лая* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *каўту́нник* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *пражало́т* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *жыр вадзяны́* — Маг. р. (Кісялеўскі), *каўры́га бе́лая* — Смален. р. (Кісялеўскі), *трылі́сник бе́лы* — Вілен. р. (Кісялеўскі), *дзя́тліна бе́лая вы́сокая* — Маг. р. (Кісялеўскі), *дзя́целіна* ж. — Віц. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *дзя́нцяліна* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Канюшына паўзучая: *кле́вер* м. — Петр. (ЛП), *кле́вер дзі́кі* — Лельч. (ЛП), *канюшы́на* ж. — пал. р. (ЛП), *канюшы́на бе́лая* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *дзя́целіна бе́лая* — Гродз. р., Маг. (Кісялеўскі), *дзя́целька* ж. — зах.-пал. г., Мін. р. (Кісялеўскі), *дзя́цельні́на* ж. — Мін. р., Чэрв. р. (Шатэ́рнік, Кісялеўскі), *дзя́тлаві́на* ж. — Гом. р., Маг. р., Лун., Петр., Лельч., Маз. (Кісялеўскі, ЛП), *дзя́целіна* ж. — Мін. р., пал. р. (Кісялеўскі), *бе́лая дзя́тліна* — Мін. р., Маг. р., Гродз. (Кісялеўскі), *хме́льнік* м. — Гродз. р. (Верас), *грудо́к* м. — Пін. (ЛП), *ба́бкі* мн. — пал. р. (ЭСБМ, ЛП), *я́целіна* ж. — Стол. (ЛП).

Канюшына шамятка́я: *дзя́цельні́к* м. — Паст. (СПЗБ), *хме́льнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *зло́тнік* м. — Гродз. р., Вілен. р. (Кісялеўскі).

Канюшына ся́рэдня: *дзя́тліна барава́я* — Маг. р. (Кісялеўскі), *канюшы́на бе́лая* — зах.-пал. г., Мін. р. (Кісялеўскі), *дзя́целіна барава́я* — Маг. р. (Кісялеўскі);

Канюшына альпі́йская: *пера́лётнік чырво́ны* — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *пража́лётнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *краснаба́й* м. 'канюшына ружовая' — Маг. р. (Кісялеўскі), *гарлі́нка* ж. 'канюшына сунічная' — Гродз. р. (Кісялеўскі), *пажа́рнік* м. 'канюшына цёмна-каштанава́я' — Лёзн., Віц. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *дзя́тліна* ж. 'канюшына лубінава́я' — Мін. р. (Кісялеўскі);

Дзяцеліна: *дзятліна* ж. — віц.-маг. г., Гродз. р. (ЛАБНГ, Бялькевіч, СЦБ, Каспяровіч, Ластоўскі, Верас, НС, Юрчанка), *дзятлавіна* ж. — Пол., Барыс., Чав., Стол. (ЛАБНГ, ТС), *дзятлавіна* ж. — паўн.-усх. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, Бялькевіч), *дзяцеліна* ж. — Паням. р., пол.-мін. г., Івац., Лун. (ЛАБНГ, СПЗБ, Ластоўскі, Мат. апыт.), *дзяцельніца* ж. — Лаг., Круп., Бял., Бяроз., Пух., Воран., Бар. (ЛАБНГ, СПЗБ, СЦБ), *дзяццеліна* ж. — Пруж., Бяроз. (ЛАБНГ), *дзятлаўка* ж. — Лаг., Верхнядзв., Рэч., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гом., СЦБ), *дзяцеліца* ж. — Воран. (ЛАБНГ), *дзятлівіна* ж. — Верхнядзв. (Шаталава), *дзяцелька* ж. — Уздз., Бял., Лях., Лун. (ЛАБНГ, СЦБ), *дзятліца* ж. — Бераст. (ЛАБНГ), *дзяцельнік* м. — паўн.-зах. з., Слуц. р., Мсцісл. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сцяшковіч, ЖС, Янкоўскі), *дзяцеляўнік* м. — Слуц., Саліг. (ЛАБНГ), *дзяцелі* мн. — мясц. (Ластоўскі), *дзятлавік* м. — Браг. (ЛАБНГ), *дзятленнік* м. — Маз. (ЛАБНГ), *дзятлоўнік* м. — Нараўл. (ЛАБНГ), *дзятлік* м. — Мсцісл. (Бялькевіч), *мяду́нка* ж. — Глыб., Віл., Паст., Мядз., Гродз. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ), *мудкі* мн. — Мсцісл. (Бялькевіч), *ка́шка* ж. — Пух. (СЦБ), *смакту́шка* (*смокту́шка*) ж. — Стол. (ЛАБНГ), *пералёт* м. — Мёр. (ЖНС), *пы́рнік* м. — Дзярж. (ЛАБНГ), *в́язель* м. — Ганц., Калінк. (ЛАБНГ, СПЗБ), *яцеліна*, *этылына* (*эталына*) ж. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *яцельніца* (*этыльныца*) ж. — Брэсц. (ЛАБНГ), *яцеліна* ж. — Драг. (ЛП), *елаві́на*, (*еловы́на*) ж. — Кобр. (ЛАБНГ), *бе́ла* ж. — Гродз. (Сцяшковіч), *кле́вер* м. — спарадычна паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ), *канюшы́на* ж. — спарадычна паўдн. р., Шчуч., Дзярж. (ЛАБНГ), *катовы муткі* — Вілен. р. (СПЗБ), *дзі́ка канюшы́на* — Ашм., Брасл., Жытк. (СПЗБ, ТС), *лазо́ўка* ж. 'від канюшыны' — Вілен. р., пал. р. (ЭСБМ, ТС, СПЗБ).

Капуста палявая, гл. Свірэпіца.

Касталом

Ядавітая расліна з белымі, блакітнымі або чырвонымі кветкамі, сабранымі ў мяцёлчатыя суквецці.

касталом м. — Віц. р., Маг. р., Краснап., Мёр., Лоеў. (Бялькевіч, Кісялеўскі, Янкова, ЖС, ГЧ), *шальянец* м. — Мін. р., Дзягл. (ЭСБМ, ЭБ, Кісялеўскі, Сцяшковіч), *багун* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *касталомнік* м. — Маг. (Кісялеўскі), *дзевалюк* (дзівалюк), *дзевулюк* м. — Сморг., Вілен. р. (СПЗБ), *сабачы язык* — Гродз. р. (ЭБ, Верас, Кісялеўскі).

Кацямятка, каціная мята

Расліна з пілаватым лісцем і белымі або светларужовымі кветкамі ў густых коласападобных суквеццях.

мяліса ж. — зах.-пал. г. (ЭБ, Кісялеўскі), *меліса* ж. — Віц. р. (ЭПБ, Кісялеўскі), *краніва лясная* — Маг. (ЭБ, Кісялеўскі), *кратоўнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *маліца* ж. — мясц. (Ластоўскі), *шандá* ж. — Гродз. (Цыхун), *шандá палівáя* — мясц. (Ластоўскі).

Клапоўнік

Расліна, што скарыстоўваецца ў народнай медыцыне як сродак ад клапоў.

клапоўнік м. — Віц. р., Мёр., Маг. (ЭСБМ, Кісялеўскі, Каспяровіч, ЖС), *клонікі* мн. — Гом. р. (Мат. Гом.), *вёнічкі* мн. — Смален. р. (Кісялеўскі), *ліхаманкавая травá* — мясц. (ЭПБ).

Кмен

Расліна з прамым, разгалінаваным уверсе сцяблом і белымі або ружовымі кветкамі; выкарыстоўваецца як вострая прыправа.

кмен м. — паўд.-зах. д., сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ, ЭСБМ, СПЗБ, Верас, Мат. апят.), *кмень* м. — Карэл. (ЛАБНГ), *кмін* м. — паўн.-усх. д., сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ, Бялькевіч, ЭСБМ, ЖС), *кміль* м. — Капыл., Стол. (ЛАБНГ), *тмін* м. —

Брэсц., Гл., Рэч., Калінк., Чач., Буда-Каш., Добр., Глыб. (ЛАБНГ, СПЗБ), *цмін* м. — усх.-пал. г., Верхнядзв. Мёр. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС), *цмян* м. — Гом. (ЛАБНГ), *цмень* м. — Лоеў. (Янкова), *хмін* м. — Чэрык., Рэч., Краснап. (ЛАБНГ, Бялькевіч), *атмён* м. — Светлагор. (ЛАБНГ), *атмін* м. — Маз. (ЛАБНГ), *укмён* м. — Бял., Бабр., Жлоб. (ЛАБНГ), *часмін* м. — Нясв. (Мат. мін.-мал.), *нітуніч* м. — Гродз. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *сухавейка* ж. — Воран., Смарг., Навагр. (СПЗБ, Кісялеўскі), *сухадолькі* мн. — Астр. (СПЗБ), *чуйвэцер* — Валож. (ЭСБМ), *нечуйвэцер* м. — Гродз. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *кураслён* м. — Мёр. (ЖС), *гáнуш* м. — Добр. (ЛАБНГ), *чарнушка* ж. — Люб. (ЛАБНГ), *зялкі* мн. — Кір. (ЛАБНГ), *маркаўняк* (*моркувняк*) м. — Бяроз. (ЛАБНГ), *дзікая маркв́а* (*моркв́а*) — Кам., Ивац. (ЛАБНГ), *дзікі укрóп* (*ды́кий окрі́п*) — Драг., Пін. (ЛАБНГ).

Крапіва

Расліна з тонкімі пякучымі валаскамі на сцябле і лісці.

крапі́ва ж., *крапі́ўка* ж. памянш. — агульн. (АЛА, ЛАБНГ, ДАБМ, СПЗБ, СЦБ, Мат. мін.-мал., Юрчанка, Янкова, Янкоўскі, Цыхун, Каспяровіч, ЖС, ГЧ, Сл. Гродз., Бялькевіч, ЛП, Ластоўскі, Кісялеўскі), *крапі́ва́* ж. — цэнтр. з. (АЛА, ЛАБНГ, Сцяшковіч, СПЗБ, Каспяровіч, Бялькевіч, ЖС, НЛ, Мат. апыт.), *крапі́віца* ж. — Лоеў., Краснап. (Бялькевіч, Янкова), *пракі́ва* ж. — Акц., Драг., Пін., Стол., Жытк., Бяроз., Ивац. (АЛА, ЛАБНГ, ДСБ, ТС, ЛП, Мат. Гом.), *пракі́ва́* ж. — Драг., Малар., Стол., Лельч. (ЛАБНГ), *бракі́ва* ж. — Стол., Пін., Лельч. (ЛАБНГ, ДСБ, ЖС), *пакры́ва* (*пукрэ́ва*) ж. — Драг. (ЛАБНГ), *пакры́ва́* ж. — Іўеў., Драг. (ЛАБНГ), *стракі́ва* ж. — Рас., Пол., Гарад., Шум. (АЛА, СПЗБ, Каспяровіч, Станкевіч, Шаталава), *стрыка́чка* ж. — мясц. (Станкевіч), *стрыку́чка* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *смакту́ха* ж. — Дзятл. (Сл. Гродз.), *кастры́ва* ж. — Віц. р. (ЭСБМ, Станкевіч, Каспяровіч),

абжэ́га (обжэ́га) ж. — Лельч. (ЖС), *чы́сцік м.* — Жлоб., Лельч. (Мат. Гом.); *крані́ва вялі́кая* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Жыгучка: *жыгу́чка ж.* — паўн.-усх. д. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ, Бялькевіч, Мат. апыт., Ластоўскі, Станкевіч, Насовіч, Кісялеўскі), *жыгу́тка ж.* — Астр. (Сл. Гродз.), *жыку́чка ж.* — Чэрв. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *жыгу́шка ж.* — Кам. (ЛАБНГ), *жыжэ́ўтка ж.* — Астр. (СПЗБ), *жыжэ́ўха ж.* — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *жы́жэска ж.* — цэнтр. з., паўдн.-зах. д., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, АЛА, ЭСБМ, ТС, СЦБ, Мат. мін.-мал., Мат. Гом., Насовіч, Кісялеўскі, ЖС, ГЧ, Мат. апыт.), *жы́шка ж.* — Астр., Слон., Ваўк. (Сцяшковіч, Мат. апыт.), *жэ́шка ж.* — Гродз. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Цыхун), *жэгу́чка ж.* — усх.-маг. р., Пін., Мёр. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Бялькевіч, Кісялеўскі, Насовіч, ЖС), *жы́чка ж.* — Докш., Маст., Шчуч., Чэрв., Старадарож., Навагр., Глыб., Чэрв., Пух. (АЛА, СПЗБ, Мат. апыт.), *жэ́ўчка ж.* — Мядз., Віл. (ЛАБНГ, СЦБ), *жэ́чка ж.* — Слон. (Мат. апыт.), *жы́чкаўка ж.* — Сморг. (СПЗБ), *джыгу́чка ж.* — Гродз. р., Бран. р. (Кісялеўскі, Растаргуеў, Верас), *жы́гаўка ж.* — Чэрв., Лаг., Краснап. (СЦБ, Мат. мін.-мал., Бялькевіч), *жа́гаўка ж.* — Жытк. (ТС), *жа́га ж.* — Вілен. р. (СПЗБ), *жыгу́ха ж.* — Латгал. р. (СПЗБ), *жыгу́та ж.*, *жыгу́тка ж.* — Пол., Астр. (ЛАБНГ), *жыгу́шка ж.* — Кам. (ЛАБНГ), *жыву́шка ж.* — Паст. (ЛАБНГ), *жыжэ́ўнка ж.* — Брэсц. (ДСБ), *жаглі́ўка ж.* — Гарад. (ЛАБНГ, ЭСБМ, НЛ), *зы́ска ж.* — Раг. (ЛАБНГ), *пяку́чка ж.* — Ушацк., Бераст., Пін., Лельч. (ЛАБНГ), *стрэ́ківа ж.* — Віц. р. (Кісялеўскі), *жы́чкая крані́ва* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *жы́шкая крані́ва* — цэнтр. з., зах.-пал. г., спарадычна паўдн.-зах. д. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *пяку́чая крані́ва* — Брэсц., Бяроз. (ЛАБНГ), *мала́я пракі́ва (мала́я прокі́ва)* — Лельч. (ЛАБНГ), *сво́йская крані́ва* — Стол. (ЛАБНГ), *дро́бная бракі́ва (дрі́бна брокы́ва)* — Пін. (ЛАБНГ).

Крапінец

Расліна з вузкім лінейна-ланцэтным лісцем і сінімі, пурпуровымі, ружовымі або белымі кветкамі, сабранымі ў гронкі.

Крапінец звычайны: *крапінец* м. — Маг. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *язюльчыны ручнікі* — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі, Верас), *надсáднік* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *ляно́к бо́жы* — Віц. (СПЗБ), *дзі́кі лён* — Ашм. (СПЗБ), *блашчы́нец* м., *блашчы́ннік* м. — мясц. (ЭСБМ).

Крапінец чубаты: *ко́злік* м. — Хойн., Лоеў. (Мат. Гом.), *малы́я ко́злікі* — Мін. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *ичэ́па* ж. — Смален. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *вєрадні́к* м., *вєрэ́днік* м. — Віц. р., Маг. р. (Каспяровіч, Кісялеўскі, ЭПБ, ЭСБМ).

Красаўка, беладонна

Расліна з паніклымі чырванавата-бурымі кветкамі і чорна-бліскучымі сакаўнымі ягадамі.

краса́ўка ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *нахі́льнік* м. — пал. р. (ЭСБМ, ЛП), *ягады воўчы́я* — Маг. р. (Кісялеўскі), *шалéй* м. — мясц. (Ластоўскі).

Крываўнік

Расліна з белымі кветкамі, сабранымі ў кошык, з пёрыстымі рассечанымі лістамі і моцным пахам.

кыва́ўнік м. — спарадычна агульн. (ЛАБНГ, Станкевіч, Сцяшковіч, Кісялеўскі, Шатэрнік, Верас, ЛП, Мат. апыт.), *кываўні́к* м. — зах.-пал. г., Паням. р. (ЛАБНГ, ЛП, Мат. апыт.), *кыва́вец* м. — Гом. р., Бераст., Лоеў. (ЭБ, Кісялеўскі, Янкова), *кыва́ўка* ж. — Верхнядзв., Бераст., Рас., Смал. (ЛАБНГ, СЦБ), *крэ́ўнік* м. — Воран. (ЛАБНГ), *кывапу́ск* м. — Гродз. р., Маг. р. (Насовіч, Станкевіч, Кісялеўскі), *кываце́ч* м. — Кругл. (ЛАБНГ), *серпарэ́з* м. — спарадычна сярэд.-бел. г., усх.-пал. р.

(ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЛП), *сярпоўнік* м. — Брасл. (ЛАБНГ), *серпарэзнік* м. — Лоеў., Гом., Паст., Стол., Жытк., Лельч., Петр. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЭБ, Мат. Гом., Янкова, Кісялеўскі, ЖС, ЛП), *серпаежнік* м. — Жытк. (Мат. Гом.), *серпарэжнік* м. — Раг. (Мат. Гом.), *парэз* м. — Гарад., Чав., Латгал. р. (СПЗБ, ЛАБНГ), *парэзнік* м. — Гарад. (ЛАБНГ), *падбёл* м. — усх. з., Гродз. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, СЦБ, Бялькевіч, Шатэрнік, Мат. Гом., Кісялеўскі, ЛП, ЭСБМ), *падбёла* ж. — Валож. (СЦБ), *падбёла красная* — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *ахла́* ж. — Смален. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі, Станкевіч, Дабравольскі), *ахлёй* м. — Смален. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *шчыр* м. — Старадарож. (СПЗБ), *станоўнік* (*стоноўнік*) м. — Лельч. (ЖС), *валасьнік* м. — Краснап. (Бялькевіч), *белагаловік* м. — Дзятл. (ЛАБНГ), *белагаловец* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *руда-мётка* ж. — Смален. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *ка́рэўка* ж. — Хойн. (Мат. Гом.), *пы́жма* ж. — Ветк., Раг., Рэч., Лоеў., Буда-Каш. (Мат. Гом.), *дзераўянка* ж. — Стол., Жытк. (ТС), *дзярэ́вій* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *ты́сенчнік* м. — Лях. (СПЗБ), *тысячалі́снік* м. — Бял. (ЛАБНГ), *разу́ха* ж. — Брэсц. (ЛАБНГ), *плёшнік* м. — Ушацк. (ЛАБНГ), *грудна́я трава́* — Смален. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *іва́нава кроў* — Мсцісл. (ЛАБНГ), *сяме́нава кроў* — Клім. (ЛАБНГ).

Крывацвет

Расліна з блакітнымі кветкамі ў моцнааблісцелых завітках.

крывацвёт м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *калю́чнік* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *накраве́ц* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *сушбо́нік* м., *су́шанік* м., *сушбо́ннік* м. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *стра́снік* м. — (ЭПБ), *ста́раснік* м. — Лёзн. (Каспяровіч), *ста́расці́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Крынічнік

Лекавая расліна з ружавата-блакітнымі кветкамі ў невыразных гронках.

Крынічнік-дуброўка: *расходнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *кандрацікі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *ужоўнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *трыдзевятка* ж. — Маг. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *дзеравянка польная* — Вілен. р. (Кісялеўскі), *сярдэчнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *палейка* ж. — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі, Верас), *незабудка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *слепата* ж. — Стол. (ЛП), *курача слепата* — Стол. (ЛП).

Крынічнік лекавы: *расходнік* м. — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *вароннік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭБ, ЭСБМ), *сухотнік* м. — пал. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭБ), *прэсэтакнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *парушэнец жаночы* — Гродз. р. (ЭБ, Кісялеўскі), *уразнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *раквіца* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭБ), *кандрацікі* мн. — Віц. (Кісялеўскі), *сцілаха* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *сцялуха* ж. — Маг. р., Віц. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *сіялуха* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *станаўнік* м. — Вілен. р. (Кісялеўскі), *ляно́к бо́жай ма́церы* — Стол. (ЛП).

Крынічнік паручайны: *казарост* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭСБМ), *бабoўнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *крынічнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, Гарэцкі, Станкевіч, ЭСБМ).

Крынічнік даўгалісты: *расходнік* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *падхлоп* м. — Віц. р., Маг. р. (ЭСБМ, ЭПБ, Каспяровіч, Кісялеўскі), *бура́чнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *парушэнец* м. — Гродз. р. (ЭСБМ, Кісялеўскі), *шалфе́й баравы́* — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *турэчынка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Крынічнік шчытковы: *ужоўнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ву́жоўнік (ужоўнік)* м. — Віц. р., Маг. р., Лёзн. (Каспяровіч, Кісялеўскі, ЭСБМ).

Крынічнік каласісты: *травá андрэ́ўская* — Вілен. р. (Кісялеўскі), *гры́знік* м. 'разнавіднасць крынічніку' — Бяроз., Лаг. (СЦБ).

Куколь

Расліна пераважна з ружовымі кветкамі і ядавітым насеннем; пустазелле, якое расце сярод злакаў.

куко́ль — Мін., Брэсц., Гом., Маг., Гродз., Ганц., Чэрв., Жытк., Гарад., Вілен. р. (СПЗБ, ТС, ЭСБМ, Мат. Гом., Сцяшковіч, Кісялеўскі), *ку́каль* м. — Гродз. р., Маг. р., Лоеў., Брасл., Лаг., Стаўб. (СПЗБ, СЦБ, Кісялеўскі, Станкевіч, Мат. Гом., Шатэрнік, Ластоўскі, Верас), *куку́ль* м. — Свісл., Слон., Шчуч., Пруж. (СПЗБ, Шаталава, Мат. апыт.), *ко́каль* м. — Бяроз. (Шаталава), *како́ль* м. — Бяроз., Брэсц. (ДСБ), *куке́ль* м. — Гом. р. (Мат. Гом.), *куку́лькі* мн. пам'януш. — Пух. (СПЗБ), *гу́галь* м. — Гродз. р., Маг. р., Барыс. (СЦБ, Мат. мін.-мал., Станкевіч, Насовіч, Кісялеўскі), *ту́галь* м. — Віц. р. (ЭБ, Кісялеўскі, Верас), *ко́нкуль* м. — паўн.-зах. з. (СПЗБ, ЭСБМ), *вадап'ян* м. — Ганц. (СПЗБ), *куку́шкін лён* — Гом. р. (Кісялеўскі), *зязю́льчын лён* — мясц. (ЭПБ).

Купалка

Расліна з бледна-ліловымі кветкамі па краях і жоўта-зялёнымі ўсярэдзіне, сабранымі ў кошык.

купáлка ж. — Чэрв. (Шатэрнік), *бага́тка* ж. — Мядз. (СЦБ), *страме́нты* мн., *страме́нкі* мн. — Пін. (ЛП), *іване́ц* м. — Бярэз. (СЦБ), *іва́н-травá* — Смал. (СЦБ), *іва́н по́сны* — Круп. (СЦБ).

Купалка едка: *купáлка* ж. — Віц. р., Мін. р. (Каспяровіч, Кісялеўскі, ЭСБМ), *купáла* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *купáлкі* мн. — Гом. (Кісялеўскі), *до́ля* ж. — зах.-пал. г., Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *до́льнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі, ЭПБ), *зага́дка* ж., *зага́дкі* мн. — Віц. р.,

Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *сінало́й* м. — Маг. (Кісялеўскі, ЭПБ), *пушкі* мн. — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Купалка канадская: *калато́ўка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭБ), *мані́кта* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭБ).

Купкоўка зборная

Расліна, падобная да злакаў, з кветкамі, сабранымі ў мяцёлкі.

купко́ўка ж. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *псіўлю́й* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *яжа́* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *міза́ніца* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Лаганец

Невялікая расліна з жоўтымі ў форме язычка кветкамі і прадаўгаватым лісцем каля кораня.

леяча́й м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *трава́ залату́шная* — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ, ЭСБМ).

Лебяды

Расліна з голым сцяблом і зубчастым лісцем, пакрытым сізым налётам, і зеленаватымі кветкамі, сабранымі ў гронку.

лебядá ж., *лябёдка* ж. памянш., *лебядзі́ніна* ж. (адна), *лебядзі́нінка* ж. памянш. — агульн., Вілен. р., Латгал. р., Беластоц. р. (СПЗБ, ТС, НЛ, ЖС, ГЧ, НЛГ, Кісялеўскі, Каспяровіч, Бялькевіч, Юрчанка, Мат. апыт., ЭСБМ), *лебядá бе́лая* — Маг. р. (Кісялеўскі), *лабада́* ж. — паўн.-зах. з., усх.-пал. р., Вілен. р., Латгал. р., Беластоц. р. (СПЗБ, ГЧ, Мат. Гом., Кісялеўскі, Янкова, Сцяшковіч, Ластоўскі), *лабада́ свіна́я* — Гом. р. (Кісялеўскі), *лабо́днік* м. — мясц. (Ластоўскі), *лабадо́ўнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *бы́льнік* м. — Светлагор. (Мат. Гом.), *гусі́ннік* м. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч).

Лісахвост, батлачык

Злакавая расліна з вялікай колькасцю добра аблісцвельных сцяблоў і суквеццем у выглядзе мяцёлкі.

лісахвост м. — Маг. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *батлачык* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *батланчык* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ).

Ліснік, гл. Паслён.

Лопух

Вялікая расліна з лілова-пурпуровымі кветкамі, буйнымі шырокімі лістамі і ўчэпістымі калючкамі.

лопух м., *лапушок* м. памянш. — усх.-маг. р., паўдн.-зах. д. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Кісялеўскі, Насовіч, Мат. апыт., ЭСБМ), *лапух* м. — зах.-пал. г., спарадычна зах. з., Мін. р., Смален. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, Шатэрнік, Верас, Сцяшковіч, Дабравольскі, Ластоўскі, ЭСБМ), *лапух суконны* — Вілен. р. (СПЗБ), *лапуха* ж. — Мёр., Брасл., Паст., Астр., Сморг. (СПЗБ, ЖС, ЭСБМ), *лапушнік* м. — Маз., Смален. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *лопен* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *лопуцень* м. — Брэст. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *рапэй* м. — Паням. р., Брэст., Лельч., Чэрык. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі, Сцяшковіч, ЭБ), *рапень* м. — Шчуч. (СПЗБ), *рапуі* м. — Нараўл. (ЛАБНГ), *рапэйнік* м. — Паням. р., спарадычна. усх. з. (ЛАБНГ), *рапоўнік* м. — Пол. (ЛАБНГ), *рапешнік* м. — усх.-пал. р. (ЛАБНГ, ЖС, ГЧ, Мат. Гом., Шаталава), *рапешнік* м. — Лоеў. (Янкова), *рэпашнік* м. — Нараўл. (Мат. Гом.), *рапэх* м. — Добр., Рэч. (ЛАБНГ), *рэпех* м. — Добр., Рэч. (ЛАБНГ), *рапешіша* н. зборн., *рапешіэ* н. зборн. — Петр. (ЛАБНГ), *рэнік* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *рэпнік* м. — Валож., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *рапнік* м. — Іўеў. (ЛАБНГ), *рапак* м. — Ваўк. (СПЗБ, Сцяшковіч), *вераней* — Дзятл., Маст. (ЛАБНГ, СПЗБ), *дзед* м. — усх.-маг. р., Мёр., Лёзн. (ЛАБНГ, ЖС, Юрчанка), *дзяды* мн. — усх. з.,

Астр., Віл., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *дзядкі* мн. — Гродз. р., Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *дзядуны* мн. — Асіп. (ЛАБНГ), *дзядоўнік* м. — паўн.-усх. д., Смален. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, Насовіч, Дабравольскі, Станкевіч, ЭПБ, ЭБ), *брыль* м. — Мсцісл. (Юрчанка), *брылі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *брылёўнік* м. — віц.-маг. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі, Насовіч, Каспяровіч, ЭПБ), *шапаішнік* м. — спарадычна паўн.-усх. д., Пух. (ЛАБНГ, СПЗБ), *капялюшнік* м. — Віл., Стол. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, ЭСБМ), *каўтуннік* м. — Лельч. (ЛАБНГ), *кубáрышнік* м. — Жлоб. (ЛАБНГ), *шапі́рнік* м. — Жытк. (ТС), *капту́р* м. — Бабр. (ЛАБНГ, НЛ), *куба́р* м. — Кір. (ЛАБНГ), *бада́к* м. — Ваўк. (Сл. Гродз.), *бадзіо́лкі* мн. — Верхнядзв. (ЛАБНГ), *гузы́* мн. — Мсцісл. (ЛАБНГ), *ваўкі́* мн. — Слуц. (ЛАБНГ), *саба́чкі* мн. — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *саба́ка* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *саба́чнік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *ичапа́* ж. — Нясв. (ЛАБНГ), *задзёрка* ж. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *чортапало́х* м. — Бяроз., Стол. (ЛАБНГ), *падты́ннік* м. — Лельч. (НЛ), *ра́нік* м. — Лун. (ЛАБНГ), *качыне́ц* м. — Гродз. р. (Сл. Гродз.), *жывако́ст* м. — Лун. (ЛП).

Любіста

Высокая расліна з голым трубчастым сцяблом, зеленавата-жоўтымі, сабранымі ў парасонікі кветкамі і бліскучымі лістамі.

любіста ж. — віц.-маг. г., Смален. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *любім* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *лы́бчык* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *ладу́к* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *сардэ́чнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі).

Макрыца, зоркаўка

Невялікая расліна з паўзучым сцяблом і дробнымі белымі кветачкамі; расце ў сырых месцах.

макры́ца ж. — агульн., за выключэннем поўдня Беларусі (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. мін.-мал., Мат. Гом., ЖС, НЛГ, Кісялеўскі, Бялькевіч, Каспяровіч, Верас, Сцяшковіч, Цыхун, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт., ЭСБМ), *макры́ца бэлая* — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *макрэ́ц* м. — усх.-пал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ДСБ, ЛП, ЖС, Янкоўскі, Шаталава, ЭСБМ), *макрэ́ц (мокрэ́ць)* м. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *макрэ́з* м. — Лун. (ЛАБНГ, Шаталава, ЭСБМ), *макрі́чнік* м. — Барыс. (ЭСБМ), *макру́ха* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі, Насовіч, ЭСБМ), *бры́ца* ж. — Круп. (СПЗБ), *ляно́к (лёно́к)* м. — Стол., Лельч. (ТС, ЛП, ЭСБМ), *шаўко́вая травá* — Лельч. (ЛП), *зо́рачка* ж. — Гом. р. (Кісялеўскі), *зо́ркаўка травяні́стая* — Маг. р. (Кісялеўскі), *зо́ркаўка-пы́рнік* — Маг. р. (Кісялеўскі), *пы́рнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *чання́к* м. — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч), *цання́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *вушы́вец* м. — Чэрв. р. (Шатэрнік).

Малачай

Расліна з ядавітым млечным сокам; мае зеленавата-жоўтыя кветкі і сущэльнае лісце.

малача́й м., *малачэ́й (молочі́й)* м. — пераважна агульн., за некаторым выключэннем паўн.-усх. д., Вілен. р., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, НЛГ, ЛП, Кісялеўскі, Бялькевіч, Сцяшковіч, Шатэрнік, Мат. апыт., ЭСБМ), *малача́й глухі* 'буйны лугавы малачай' — Жытк. (ТС), *малача́й разга́ты* — Маг. р. (Кісялеўскі), *малача́ў* м. — Мядз. (ЛАБНГ), *маладча́й* м. — Стаўб., Гом. р. (З нар. сл., Мат. Гом., ЭСБМ), *малача́йнік* м. — усх.-маг. р., Раг. (ЛАБНГ, Бялькевіч, ЭСБМ), *малач'я́к* м. — усх.-пал. р. (ЛАБНГ, ЛП, НЛ, ЖС, ЭСБМ), *малачня́к* м. — Калінк., Лоеў., Нараўл., Хойн., Браг. (ЛАБНГ, ЭСБМ), *малача́к* м. — усх.-пал. р. (ЛАБНГ, НС, ЭСБМ), *маладча́к (малатча́к)* м. — Гом. (Кісялеўскі, Мат. Гом., ЭПБ, ЭБ, ЭСБМ), *малака́н* м. — Буда-Каш., Гом. (Кісялеўскі, Мат. Гом., ЭСБМ), *мало́ча*

ж. — Гор., Шкл. (ЛАБНГ), *малобчнік* (*малобшинік*) м. — паўн.-усх. д. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, Кісялеўскі, Бялькевіч, Каспяровіч, ЭСБМ), *малотнік* м. — Гарад. (ЛАБНГ), *малобчніца* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі), *малачайка* ж. — Малар. (ДСБ), *малако́ буслава* (*буськава, буслінае*) — усх.-пал. р. (ТС, ЛП), *буслікі* мн. — Петр. (ЛП), *буслённік* м. — Петр. (ЛП), *малако́ вужовае* — Жытк. (ТС, ЭСБМ), *мучнік* м. — Лід. (Сл. Гродз.), *мучанічнік* (*мучанішнік*) м. — Ашм. (Сл. Гродз.), *ляшчэй* м. — Стол. (ЛАБНГ), *месячнік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *месяўнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *заячы скок* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *асот* (*сот*) м. — Хоц., Буда-Каш. (ЛАБНГ), *падбёл* м. — Жытк. (ЛП).

Маргарытка, гл. Стакротка.

Мардоўнік

Расліна з белымі кветкамі ў шарападобным суквецці і перыстым лісцем.

мардобўнік м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *дзед* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас).

Маркоўнік

Буйная расліна з лісцем, падобным да морквы, і дробнымі белымі ці жаўтаватымі кветкамі ў парасоніках.

маркобўнік м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *маркаўняк* м. — Драг. (НЛ, ЭСБМ), *ствольны цвет* — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭБ), *стволле* н. — Смален. р. (Кісялеўскі), *вадзяны ўкроп* (*кроп*) — Смален. р. (Кісялеўскі).

Маруна

Расліна з белымі, жоўтымі або ружовымі невялікімі кветкамі ў паўпарасоніках ці ў мяцёлках і суцэльным з прылісткамі лісцем.

маруна ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *марона* ж. — Валож. (СЦБ), *марэна* ж., *марэна руская* — Смален. р. (Кісялеўскі), *падмарэннік сізы* — Вілен. р. (Кісялеўскі), *мір* м., *маруна-мір* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *навіліца* ж. — Гродз. р., Маг. р., Верхнядзв., Мёр. (ЖС, Кісялеўскі, Каспяровіч, Верас, Шаталава, ЭСБМ), *палявіца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *наўутка* ж. — Кам. (Шаталава), *урочнік* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *урочнік белы* — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас), *урочнік жоўты* — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас), *маслянка* ж., *маслянка жоўтая* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *макрэц* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *макрыца цвятная* — Маг. р. (Кісялеўскі), *пераналёчнік* м. — Вілен. р. (Кісялеўскі), *сухалом* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *сцвералом палявы* — Маг. р. (Кісялеўскі), *мядуніца* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *дзярэчка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *сцярдзіюшка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *дзяргун* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *лапка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *лянок* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *граднік* м. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *лесавая рэзедá* — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *гольнік* м. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч).

Меліса

Расліна з белымі або ружовымі кветкамі і прыемным пахам.

меліса ж. — паўн.-зах. з., Гродз. р., Латгал. р., Стол. (СПЗБ, СЦБ, Кісялеўскі, Верас, ЭСБМ), *маліса* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч), *маліза* ж. — паўн.-зах. з., Гродз., Лях. (СПЗБ), *манéса* ж. — Карэл. (Н. сл.-сць), *ванюха* ж. — Капыл. (СПЗБ).

Метлюжок

Злакавая расліна з вялікай колькасцю аблісцелых сцяб-
лоў і раскідзістай мяцёлкай кветак.

метлюжок м., *метлюжок лугавы* — Маг. р. (Кісялеўскі), *мятлік* м. — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *мятлюг* м. — усх.-маг. р. (Бялькевіч, ЭСБМ), *мятлюк* м. — Чэрв. р., Мін. р. (Шатэрнік), *метлюга* ж. — Стол. (ТС), *мятліца* ж. — паўн.-зах. з., Ганц., Стол., Вілен. р. (СПЗБ, ТС, Верас, Мат. апыт., ЭСБМ), *мядліца* ж. — Раг. (Мат. Гом., ЭСБМ), *смільга* (*смільга*) ж. — Паст., Астр. (СПЗБ), *мурава* ж. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭСБМ), *метлюжок-мурава* — Маг. р. (Кісялеўскі), *амяла* ж. — Чэрв. р., Мін. р. (Кісялеўскі, Шатэрнік, Станкевіч, ЭСБМ), *пырэй* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *смарганец* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Мурожніца, гл. Аўсяніца.

Мыльнік

Расліна з доўгім вострым лісцем, белымі ці ружовымі кветкамі; яе карані выкарыстоўваюцца як заменнік мыла.

мы́ла н. — Мін. р. (Кісялеўскі), *мы́ла саба́чае* — Лун., Маз., Брэсц., Гродз. р. (Кісялеўскі, ЛП, Верас, Сцяцко), *мы́лец* м. — Пух. (СЦБ), *мы́льнік* м. — Маг. р., Мін. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *мы́льня́нка* м. — Мсцісл. (Бялькевіч, ЭСБМ), *мала́нка* ж. — Навагр. (Сл. Гродз., ЭСБМ), *фія́лак палявы́* — Мін. р. (Кісялеўскі), *гваздзі́ка ле́тняя* — Стол. (ЛП), *начні́к* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *малі́са* ж. — Астр. (Сцяшковіч), *панчо́шнік* м. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас), *пузы́рнік* м. — Вілен. р. (Кісялеўскі), *бялу́ха* ж. — Стол. (ЛП), *малач'я́к* м. — Лельч. (ЛП, ЭСБМ), *малако́ бу́слава* — Маз. (ЛП), *буха́ліцікі* мн. — Стол. (ЛП), *бабо́ўнік мы́льны* — Петр. (ЛП), *бабо́ўнік палявы́* — Петр. (ЛП), *боб каши́чы* — Жытк. (ЛП).

Мядзведжая цыбуля, гл. Чарамша.

Мята

Расліна з моцным пахам, зубчастым лісцем і дробненькімі ружова-ліловымі кветачкамі.

мята (м'ята, мнята, мнётва) ж. — паўн.-зах. з., усх.-пал. р., Леп., Віц. р., Латгал. р. (ТС, ЖС, ГЧ, НЗ, Кісялеўскі, Каспяровіч, Мат. апыт., ЭСБМ), *мята пахучая* — Мін. р. (Кісялеўскі), *пахучка* ж. — Шчуч. (Мат. Гом., Насовіч), *пінаве́й* м. — Гродз. р. (Сл. Гродз.), *ру́та* ж. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *мята лядовая* (халодная, суконная, круглая) — Хойн., Гом., Маг. р. (ГЧ, Кісялеўскі), *мята раговая* (рагова, бліскушчая) — Хойн. (ГЧ).

Мята дзікая, сабачая: *дзікая* (дзіка) *мята* — Маг. р., Слон., Маст., (СПЗБ, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *мята сабачая* (*сабаччая, сабача*) — Чэрв. р., Мін. р., Старадарож., Мёр., Шум., Леп., Докш., Мсцісл., Гродз. р., Драг. (СПЗБ, Сл. Гродз., ЖС, Кісялеўскі, Шатэрнік, Мат. апыт.), *сабачэўнік* м. — Бяроз. (Кісялеўскі), *мята палявая* — Маг. р. (Кісялеўскі), *мятка* ж., *мятка палявая* — зах.-пал. г., Гродз. р., (Кісялеўскі, Верас), *мята простая* — зах.-пал. г., Маг. р., (Кісялеўскі), *мята каціная* — Смален. р. (Кісялеўскі), *мята (мента) пятрова* — зах.-пал. г., Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Верас), *мята перная* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *мята сцюдзёная* — Мін. р. (Кісялеўскі), *сцюдзянка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *мята кучаравая* — Гом. р. (Кісялеўскі), *мята лясная* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *мята балотная* — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *мята пуховая* — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *шанта палявая* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *шанта дзікая* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *душыца дзікая* — Смален. р. (Кісялеўскі), *шышка вінная* — Маг. р. (Кісялеўскі), *ляскаўка* ж. — Жытк. (ТС), *падгруднік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *шумята* ж., *шумята лесавая* — Мін. р. (Кісялеўскі), *смярдзю́ха* ж., *смердзю́ха* ж. — Іўеў., Карэл. (СПЗБ), *смярдзю́чка* ж. — Віл. (СПЗБ), *падбёл ванючы* — Стол. (ТС).

Мятліца

Злакавая расліна з вузкім шурпатым лісцем і суквеццем у выглядзе мяцёлкі.

мятліца ж. — Маг. р., Гом. р., Чэрв. р., Ашм., Мсцісл. (Кісялеўскі, Бялькевіч, Шатэрнік, Станкевіч), *мядліца* ж. — Раг. (Мат. Гом.), *мятлюг* м. — спарадычна паўдн.-усх. з., Гродз. р., Маг. р. (Мат. Гом., Кісялеўскі, Верас, Станкевіч, ЭСБМ), *мятлюк* м. — Чэрв. р. (Шатэрнік, Станкевіч), *мятляк* м. — Лях. (СПЗБ), *мятлюжок* м. — усх.-маг. р. (Кісялеўскі, Станкевіч), *мятлік* м. — Чэрв. р., Лельч., Лоеў., Буда-Каш. (Мат. Гом., Шатэрнік, Янкова), *мятля* ж. — Мёр. (ЖС), *мяцёлка* ж. — Мёр. (ЖС), *мятліна* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў, Станкевіч, ЭСБМ), *мятлінак* м. — Слон. (Сл. Гродз., ЭСБМ), *амяля* ж. — Стол., Жытк., Пол. (ЖС, НЛ), *касцёр* м. — усх.-маг. р. (Бялькевіч), *касцярушка* ж. — Гом. р. (НЛГ), *разак* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Мятлічка

Расліна з вузкім доўгім шурпатым лісцем і суквеццем у раскідзістай мяцёлцы; мае доўгі асцюк.

мятлічка ж. — Маг. р., Гом. р., Слон. (Кісялеўскі, Мат. апыт.), *мятля* ж. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *мятлуг* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ).

Мяшэй

Расліна з вузкім доўгім лісцем і шчаціністым каласком кветак на кароткай ножцы.

мяшэй м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *мяжэй* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *прада* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Наперстаўка

Высокая расліна з суцэльным прадаўгаватым лісцем і буйнымі жоўтымі ці чырвона-пурпуровымі кветкамі, падобнымі на напарстак.

пáлечнік жоўты (чырвоны) — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Начная свечка, гл. Асліннік.

Начная фіялка, гл. Вячорніца.

Незабудка

Невялікая расліна з дробнымі блакітнымі кветкамі і падоўжаным лісцем.

незабúдка ж. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС, Кісялеўскі), *неузабúдка* ж. — Пін. (Шаталава, ЭСБМ), *незабúдзка* ж. — Карэл. (Шаталава, ЭСБМ), *незабúдзіца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *незабúдкі* мн. — Стол., Жытк., Петр., Гом. (ЛП, Кісялеўскі, ЭСБ), *незапамінай* м. — Сморг., Шчуч. (ЛАБНГ), *незапамінайка* ж. — Шчуч., Воран., Астр. (ЛАБНГ, АЛА, Мат. мін.-мал., Шаталава, ЭСБМ), *галубкі* мн. — Лях. (ДСБ), *галубая (квётка)* — Карэл. (ЛАБНГ, АЛА), *сінянькі (цвятóк)* — Лёзн., Слаўг., Драг. (ЛАБНГ, АЛА), *жывая квётка* — Лях. (ЛАБНГ), *сляпай* м. — Лельч. (ЖС), *курыная слепата* — Жытк. (ТС), *мінушачка* ж. — Ганц. (ЛАБНГ, АЛА), *крупнічак* м. — Шчуч. (Сл. Гродз., ЭСБМ), *лэскавіца* ж. — Дзятл. (Сл. Гродз., ЭСБМ), *смяртэльнік* м. — Мядз. (Мат. мін.-мал.), *лазініца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *жа́бернік* м. — Жытк. (ТС), *жа́біныя вóчкі (жа́б'і а́чкі)* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭПБ, ЭБ), *па́церачка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *палявая разэта* — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ).

Нівянік, гл. Рамонкі.

Павіліца, гл. Маруна.

Павітуха

Расліна без каранёў і зялёнага лісця, сцябло якой абвівае іншыя расліны і жывіцца за іх кошт.

паўю́ха ж. — Ваўк. (СПЗБ, ЭСБМ), *пóвець* ж. — Гарад. (СПЗБ), *паўзúха* ж. — Шум. (СПЗБ), *лі́нец* м. — Жытк.

(ТС, ЭСБМ), *ліпчыца* (*лыпчыця*) ж. — Кобр. (СПЗБ), *дзе-разá* ж. — Стол. (ТС), *сяру́ха* ж. — Жытк. (ТС), *жабёрка* (*жаб'ёрка*) ж. — Жытк. (ТС).

Павой, калістэгія

Расліна з доўгім сцяблом і адзіночнымі бела-ружовымі кветкамі.

павой м. — Стол. (ТС, ЭСБМ), *павоя* ж. — Стол. (ТС, ЭСБМ), *павіха́* ж. — Стол. (ТС), *павіту́ха* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі), *узуно́к* м. — Лоеў. (Мат. Гом.), *уюно́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бяро́зка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі),

Павойнік

Высокая расліна з белымі або жоўтымі кветкамі, сабранымі ў шчыткападобныя суквецці; уецца.

апавойнік м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *лазі́нка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭСБМ), *нары́ўнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *гунё́ц* м. — мясц. (Ластоўскі), *жыгунё́ц* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Падарожнік, гл. Трыпутнік.

Падбел

Невялічкая расліна з адзіночнымі жоўтымі кветкамі ў кошыку, якія з'яўляюцца раней за лісце, мае шырокае лісце, пакрытае з-пад нізу белымі варсінкамі.

падбёл м. — пераважна ўсх. з., за выключэннем пал. р., Брэсц. р., Гродз. р., Слон., Смален. р. (СПЗБ, ЛП, Кісялеўскі, Бялькевіч, Каспяровіч, Шатэрнік, Верас, Дабравольскі, Ластоўскі, Станкевіч, Мат. апыт., ЭСБМ), *падбѣл* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *пабѣл* м. — Ваўк. (СПЗБ), *паўбѣл* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *падбѣла* ж. — Сен. (Каспяровіч), *падбѣлуха* ж. — Сен. (Каспяровіч), *мата́чнік* (*мата́шнік*) м. — Маг. р., Брасл., Віл., Вілен. р., Латгал. р.

(Кісялеўскі, Насовіч, СПЗБ, ЭСБМ), *маць (маці)-і-мáчаха* (*маць-мáчаха*) ж. — Маг. р., Жытк., Слон., Дзятл., Шчуч., Леп., Мёр. (СПЗБ, ТС, ЖС, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *мáтка-і-мáчаха* ж. — Верхнядзв. (СПЗБ), *мацярдóушка* ж. — Карэл. (Сцяшковіч, ЭСБМ), *лóпух* м. — Слон., Смален. р. (Кісялеўскі, Мат. апыт., ЭСБМ), *плóснік* м. — Шчуч. (СПЗБ), *рóжавік* м. — Віл. (СПЗБ), *бяссмéртнік* м. — Лельч., Пін. (ЛП), *цар-зéлле* — Стол., Жытк. (ТС), *малачáй глухі* — Жытк. (ТС).

Падтыннік, чыстацел

Расліна з жоўтымі кветкамі, сабранымі ў парасоністае суквецце, і пакрытым валаскамі лісцем; пры надломе дае густы ярка-аранжавы млечны сок.

падты́ннік м. — Гом. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *падд́ым-нік* м. — Рэч. (Мат. Гом.), *чыстацéл* м. — Віц. р., Мёр., Леп., Буда-Каш., Жытк., Слон. (ТС, ЖС, ГЧ, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *чыстацéльнік* м. — Стол. (ТС), *чысця́к* м. — Буда-Каш. (Мат. апыт.), *цынцылéй* м. — Гродз. р. (СПЗБ), *цанцалéя* (*цанцылéя*, *цынцылéя*) ж., *цынцылія* ж. — Гродз. р., зах.-пал. г., Вілен. р. (СПЗБ, Кісялеўскі, Верас, ЭПБ, ЭБ), *цымбалéй* м. — Паст., Вілен. р. (СПЗБ), *цындалéй* м. — Лях., Слон., Паст., Маг. р., Вілен. р. (Кісялеўскі, СПЗБ, Мат. апыт.), *цындалéя* ж., *цындалія* ж. — Слон., Шчуч. (СПЗБ, Мат. апыт.), *дзіндзілéя* ж., *дзіндзялéй* м. — Іўеў., Віл., Сморг. (СПЗБ), *сындылія* ж. — Карэл. (СПЗБ), *цан-тылія* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *селідáрня* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *цалідóнія* (*цылідóнія*) ж. — Маг. р., Паст. (СПЗБ, Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *цалідóўнік* м. — Пух. (ЖС), *малачáй жбóўты* — Маг. р., Дзятл. (Кісялеўскі, Сцяшковіч, ЭПБ, ЭБ), *жалта́чнік* м. — Брасл. (СПЗБ), *ра́ннік* м. — Жытк., Петр. (ТС, ЛП), *ра́лнік* м. — Жытк., Петр. (ТС, ЛП), *серабра́нік* м. — Маз. (ЛП), *лу́ннік* м. — Стол. (ЖС), *ша́льнік* м. — Жытк., Лельч. (Мат. Гом.), *чо́ртава срэ́бра* — Сен. (Каспяровіч, Станкевіч), *чо́ртава сэ́мя* — Маг. р. (Кісялеўскі), *кыва́ўнік* м. — паўн.-зах. з., Вілен. р., Гарад.

(СПЗБ), *кывоўнік* м. — паўн.-зах. з., Вілен. р., Гарад. (СПЗБ), *крóўнік* м. — Лаг. (СЦБ), *бóжсае чалó* — Стол. (ЛП), *чалавéчнік (чалавéшнік)* м. — Лельч. (ЛП), *марóчнік (марóшнік)* м. — Лельч. (ЛП, СПЗБ), *бяльмéнчык* м. — Стол. (ЛП), *то́я* ж. — Лельч. (ЛП), *гры́знік* м. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *гаркаў́ка* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч), *ёдавая травá* — Латгал. р. (СПЗБ).

Пакрывец, анхуза

Расліна, сцябло якой пакрыта шорсткімі валаскамі, з сіне-фіялетавымі кветкамі і прадаўгаватым лісцем.

валóвы язýк — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ, ЭСБМ), *за́ячая салáта (за́ячы салáт)* — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *мядо́ўка* ж. — Гродз. р., Пін. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ, ЭСБМ), *мядо́ўніца* ж. — Стол. (ЛП), *чарвéчнік* м. — Петр. (ЛП).

Палын, чарнобыль

Высокая расліна з перыстым лісцем, якая мае моцны пах і горкі смак.

палýн м. — асн. мас. г., зах.-пал. г., Вілен. р., Латгал. р., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЖС, Кісялеўскі, Насовіч, Бялькевіч, Каспяровіч, Шатэрнік, Верас, Сцяшковіч, Растаргуеў, Мат. апыт., ЭСБМ), *палýнь* ж. — пераважна зах.-пал. г., спарадычна ўсх. з., Смален. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *палýнка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *пялýн* м. — Паст., Воран., Гродз. р. (ЛАБНГ), *пялýн* м. — спарадычна паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, Мат. мін.-мал., Сцяшковіч, Шаталава), *бы́льнік* м. — Докш., Барыс., Гл., Акц., Петр., Лельч., Карэл., Ветк. (ЛАБНГ, Мат. Гом.), *быльня́к* м. — Браг. (Мат. Гом.), *бульня́чка* н. — Лоеў. (ЛАБНГ), *блóшнік (блiшнік)* м. — Брэсц., Драг., Лун. (ЛАБНГ, ДСБ), *касталóм* м. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *сухалóм* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *кна-то́ржнік* м. — Віл. (СЦБ).

Палын звичайны, або чарнобыль: *чарно́быль* м. — віц.-маг. г., зах.-пал. г., Гродз. р., Слон. (Кісялеўскі, Каспяровіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *чарно́быль по́льная* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *чарнабы́ль* м. — зах.-пал. г., Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *чарнабе́ль* м. — мясц. (Станкевіч), *чарнаба́й* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *чарнабы́льнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *чарно́быльнік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *бы́льнік* м. — зах.-пал. г., Гродз. р., Мсцісл., Чач. (Кісялеўскі, Бялькевіч, Ластоўскі, Мат. апыт., ЭСБМ), *быльня́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бульня́к* м. — Гом. р. (Кісялеўскі), *бы́ліца* ж. — зах.-пал. г., Гродз. р., (Кісялеўскі), *бы́лле* н. — Пол. (НЛ), *бур'я́н* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *забудкі* мн. — Гом. р. (Кісялеўскі), *дзе́рава бо́жжа* — Мін. р. (Кісялеўскі).

Палын мяцёлчаты: *кудраве́ц* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ці́прус* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *цім'я́к* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *дрэ́ўка бо́жжа* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *даждзераўё* н. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі).

Панікніца

Апушаная расліна з перыстым лісцем і жоўтымі ці чырванаватымі кветкамі, адзіночнымі або ў шчыткападобным суквецці.

пані́кніца ж. — віц.-маг. г., Мядз., Смален. р. (СЦБ, Кісялеўскі, Каспяровіч, ЭСБМ), *пано́кніца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *паніко́нніца* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *гарлачо́ўка* ж. — віц.-маг. г., Гродз. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч, Верас), *гра́белькі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *куба́рыкі* мн. — Чашн. (Каспяровіч, ЭСБМ), *смаля́ркі* мн. — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *жа́біны кубачкі* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *гусі́ныя ла́пкі* — Маг. р. (Кісялеўскі), *чо́ртавы гало́ўкі* — Смален. р. (Кісялеўскі), *ажы́ннік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *грэ́бнік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *падаро́жнік* м. — зах.-пал. г., Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *гваздзі́чнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *падварэ́шнік*

м. — Петр. (ЛП), *будзяга* ж. — мясц. (Ластоўскі), *чагіль* м. — мясц. (Ластоўскі), *хвэйла* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Паслён, ліснік

Высокая расліна з белымі ці ліловымі кветкамі і суцэльным або перыстым лісцем; пры выпяванні мае чорныя або ярка-чырвоныя ягады.

паслён м. — Леп. (Мат. апыт.), *плісклён* м. — Гом. р. (Кісялеўскі), *ліснік* м. — віц.-маг. г., Гродз. р., Смален. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч, Верас, Станкевіч, Ластоўскі, ЭПБ, ЭБ, ЭСБМ), *ліснік* м. — Маг. р., зах.-пал. г., Шчуч. (СПЗБ, Кісялеўскі, ЭСБМ), *воўчыя (сабачыя, свінныя) ягады* — усх.-пал. р., віц.-маг. г. (ЛП, Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ, ЭСБМ), *вужовыя ягады* — Петр. (ЛП, ЭСБМ), *мядзвёжыя ягады* — Смален. р. (Кісялеўскі), *зайцава картопля* — Ельск. (ЖС), *пустырнік* м. — Жытк. (ТС), *дурман* м. — Жытк. (ЛП), *дурман абыкнавенны* — Слон. (Мат. апыт.), *глухая праківа (проківа глуха)* — Жытк. (ТС), *цытвар* м. — мясц. (Насовіч), *падтыннік* м. — Лельч. (ЛП, ЭСБМ), *падстрэішнік* м. — Стол. (ЛП), *залобнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *залобнік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *гузічнік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *бздзюжнік* м., *біздзюжнік* м. — Лельч. (ЛП), *грушаўнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *зубнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *слепата* ж. — Маз. (ЛП), *гарашыца* ж. — Лельч. (ЛП).

Паўночнік

Невялікая расліна з прыкарнявым перыстым лісцем, блакітна-бэзавымі ці ліловымі ў кошыках кветкамі; мае шчаціністае сцябло.

паўночнік м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі, ЭСБМ), *начнічнік* м. — мясц. (ЭСБМ), *начніца* ж. — Слон., Драг., Бярэз. (Мат. мін.-мал., СЦБ, ЭСБМ), *раннік* м. — Маг. р., зах.-пал. г., Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *каманічнік (каманішнік)* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ),

папкі мн. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч, ЭСБМ), *пóнікі* мн. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч, ЭСБМ), *гаёц* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *гóйнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *марóчнік* (*марóшнік*) м. — Лельч. (ЛП, ЭСБМ), *ста́раснік* м. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *шкабіёза* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *удóвушка палява́я* — Стол. (ЛП), *вырдóўнік* (*вырдóўнэк*) м. — Драг. (ЭСБМ).

Пахучакаласнік

Невялікая расліна з вузкім лінейным лісцем і коласападобным суквеццем; мае прыемны пах.

то́мка ж. — віц.-маг. г., Мін. р. (Кісялеўскі), *то́мка пахучая* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Пералёт

Невысокая расліна з жоўтымі кветкамі, сабранымі ў галоўчатая суквецці, і перыстым лісцем.

пералёт м. — Чэрв. р., Маг. р., Паст. (СПЗБ, Кісялеўскі, Шатэрнік), *пралёт* м. — Мёр. (ЖС), *пералётнік* м. — Гродз. р., Навагр. (СПЗБ, Кісялеўскі), *пералётнік жобóты* — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *язвавік* м. — Лельч. (Мат. Гом.), *няту́біц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *сма́лквіца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Піжма

Расліна з ярка-жоўтымі кветкамі ў паўшарападобных кошыках і перыстым лісцем; мае моцны пах.

пі́жма ж. — асн. мас. г., Вілен. р., Латгал. р., Смален. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, ГЧ, Кісялеўскі, Бялькевіч, Дабравольскі, Ластоўскі), *пі́зьма* ж. — Паням. р., спарадычна паўночны захад, Вілен. р., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Верас, Мат. апыт.), *пы́жма* ж. — Бярэз., Кобр. (ЛАБНГ), *пóжма* ж. — Жытк. (ТС), *пу́жма* ж. — Рэч. (ЛАБНГ), *ці́жма* ж. —

Латгал. р. (СПЗБ), *чы́жма* ж. — Брасл., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *спі́жма* ж. — Клецк. (ЛАБНГ), *спі́зьма* ж. — Капыл. (ЛАБНГ), *спі́ж* м. — Круп. (ЛАБНГ), *сі́вані́зьма* ж. — Гродз. р. (Верас), *пі́жма́к* м. — Дзятл., Брэсц. (ЛАБНГ), *глі́снік* м. — усх.-пал. р., Краснап. (ЛАБНГ, ТС, ЖС, ГЧ, Бялькевіч), *лі́снік* (*лэ́снык*) м. — Ивац., Пруж., Бяроз., Драг., Маз. (ЛАБНГ, ТС, СЦБ, ЭСБМ), *рабі́ннік* м. — Ашм., Мядз., Шчуч., Клім. (ЛАБНГ, Сл. Гродз.), *дзі́кая рабі́нка* — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч), *ко́варат* м. — Драг. (ЛАБНГ), *ко́варатні́к* (*ко́воротні́к*) м. — Кам. (ЛАБНГ), *калава́ро́тні́к* (*ко́ловорі́(ю)тны́к*) м. — Иван. (ЛАБНГ), *цыт-ва́р* м. — Бяроз., Лун., Пін., Хойн. (ЛАБНГ), *цыт-ва́рні́к* (*цэ́т-ва́рны́к*) м. — Лун. (ЛАБНГ), *се́рабры́сці́к* (*сыры́бры́с-ты́к*) м. — Кобр. (ЛАБНГ), *дурма́н* м. — Рэч. (Мат. Гом.), *чама́рыца* ж. — Мін. р. (СПЗБ), *паля́вы хмель* — Старада-рож. (СПЗБ), *ко́нскі слепаце́нь* — Саліг. (ЛАБНГ), *ру́та* ж. — Жытк. (ТС), *калу́фер* м., *калу́фар* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Насовіч, ЭСБМ), *піво́ня* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *пінаве́я* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі).

Пупок, гл. Рамонкі.

Пырнік

Расліна з лінейным вузкім лісцем і суквеццем у выглядзе каласка.

пы́рнік м., *пы́рні́чак* м. памянш. — асн. мас. г., акрамя паўднёвай часткі і паўднёва-заходняга памежжа, Вілен. р., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, Кісялеўскі, Насовіч, Бялькевіч, Каспяровіч, Шатэрнік, Сцяшковіч, Верас, Янкоўскі, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *пы́рэ́й* м. — паўн. р., Паням. р., Барыс., Тал., Бых. (ЛАБНГ, СПЗБ, ДСБ, Янкова, Сцяцко, Мат. апыт.), *прэ́й* м. — Слон. (Мат. апыт.), *пы́рай* м. — зах.-пал. г., паўдн.-усх. з., Паням. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ГЧ, Сцяшковіч, Янкоўскі, Цыхун), *пы́рый* м. — Гом. р. (Кісялеўскі), *пу́рай* м., *пурэ́й* м. —

Жытк., Петр., Ельск., Браг. (Мат. Гом., ТС, ЖС), *пыр'як* м. — Гом. р. (Кісялеўскі), *пырняк* м. — Навагр., Рэч. (ЛАБНГ), *пыр'е* н., *пур'е* н. — Гл., Гом., Жытк. (ТС, Янкоўскі, Кісялеўскі), *пырава* ж. — Навагр. (ЛАБНГ), *пыраўка* ж. — Лях. (СПЗБ), *пырніца* ж. — Стаўб. (ЛАБНГ, ЖС), *пыравіца* ж. — Лід., Навагр., Карэл., (ЛАБНГ, СПЗБ), *попар* м., *папяр* м. — Жытк., Стол., Бяроз. (ТС, ДСБ), *папярніца* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *пажніўка* ж. — Паст. (ЛАБНГ), *пажнявіца* ж. — Глыб. (ЛАБНГ), *дзярно* н. — Навагр. (ЖС), *плашчуга* ж. — Дзятл., Слон. (Сл. Гродз., Мат. апыт.), *пласкуга* ж. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *пласкушка* ж. — Гом. р. (НЛГ), *сувалка* ж., *сўвалка* ж. — Глыб., Паст., Навагр. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз.), *сўвалака* ж. — Пін., Иван., Добр. (ЛАБНГ), *каснікі* мн. — Глыб., Клім. (ЛАБНГ), *каснічкі* мн. — Крыч. (Бялькевіч), *касцёруха* ж. — Акц. (ЛАБНГ), *хваічанка* ж. — Чэрв. (Мат. мін.-мал.), *пырнікавая барада* — Маг. р. (Кісялеўскі), *ніўка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *жытвіц* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Пярэступ

Расліна з вельмі доўгім сцяблом, зубчастым лісцем і зеленавата-белымі ў гронках і шчытках кветкамі.

пярэступ м. — Жытк. (ТС), *пераступ* м. — Гродз. р., Віц. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *пераступнік* м. — Гродз. р., Віц. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі).

Пясчанка

Невысокая расліна з вельмі вузкім, шылаватым лісцем і дробнымі белымі кветкамі; расце на сухіх пясчаных глебах.

пяскоўніца ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *швыгёлка* ж. — Гродз. р., Чач. (Мат. Гом., Кісялеўскі).

Рагулькі

Невялікая расліна з вузкім лісцем і ярка-сінімі буйнымі кветкамі са шпоркай; мае галінастае, растапыранае сцябло.

рагу́лькі мн. — Гродз. р., Іўеў. (СПЗБ, Верас, Кісялеўскі), *ко́злікі* мн. — Маг. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *ко́злікі вялікія* — Маг. р. (Кісялеўскі), *казё́лкі* мн. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *казё́лчыкі* мн. — зах.-пал. г., Гродз. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *казё́льчыкі* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *казя́лкі* мн. — мясц. (Ластоўскі), *ко́злік* м. — Стол. (ЛП), *бу́слікі* мн. — Стол., Петр., Маз. (ЛП), *бу́ські* мн. — Стол. (ЛП), *бусо́чкі* мн. — Стол. (ЛП), *баця́нкі* мн. — Валож. (СЦБ), *кліку́нчык* м. — Петр. (ЛП, ЭСБМ), *каза́кі* мн. — пал. р. (ЭСБМ), *звано́чкі* мн., *званко́ўкі* мн. — Петр. (ЛП), *тапа́ркі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *дзя́дкі* мн. — Петр. (ЛП), *то́е* н. — усх.-пал. р. (ТС, ЛП), *паўёў (паўёвы) хвост* — Лельч. (ЛП, ЭСБМ), *бо́жае ма́цер сон* — Жытк. (ТС), *сардэ́чнік* м. — Лельч. (ЛП), *жывако́ст* м., *жавако́ст* м. — Віц. р., Брасл., Ашм., Латгал. р. (СПЗБ, Кісялеўскі).

Рамонкі, нівянік, пупок, хамаміла

Расліны з зубчастым лісцем і кветкамі з белымі пялёсткамі і жоўтай сярэдзінай.

рамо́нак м. — усх.-пал. г., Паням. р. (СПЗБ, ТС, ГЧ, Сцяшковіч, Янкоўскі, Верас), *арамо́нак* м. — Лоеў. (Янкова), *рамо́нак (ром'ёнок) ко́нскі* — Стол. (ТС), *рамо́н* м. — усх.-маг. р., Жытк., Стол., Шчуч. (ТС, Бялькевіч, Сцяшковіч, Насовіч, Станкевіч), *ро́ман* м. — Віц., Смален. р., зах.-бран. р. (Каспяровіч, Растаргуеў), *рама́н* м. — Лун. (Шаталава), *рамані́к* м. — Мёр. (ЖНС), *раманё́к* м. — Віл. (Мат. мін.-мал.), *рамане́ц* м. — Ельск., Драг. (ЖС, 3 нар. сл.), *рамашо́к* м. — Маладз. (Мат. мін.-мал.), *рамо́нька* ж. — Паст. (СПЗБ), *рама́нька* ж. — Мёр. (ЖС), *раманду́ля* ж. — Лун. (Шаталава), *румя́нак* м. — паўн.-зах. з., усх.-пал. р., Віц. р. (СПЗБ, ТС, ДСБ, ЖС, НЛ, Каспяровіч, Сцяшковіч, Цыхун, Ластоўскі, Мат. апыт.), *румя́нка* ж. — Астр., Мядз. (СПЗБ, Мат. мін.-мал., Станкевіч), *румя́на* ж. — Чэрв. (СПЗБ), *раму́на* ж., *раму́нкі* мн. — Паст. (СПЗБ,

Ластоўскі), *рамўлькі* мн. — Вілен. р. (СПЗБ), *рама́шка* ж. — агульн., за выключэннем зах.-пал. г. (СПЗБ, ГЧ, Бялькевіч, Мат. апыт.), *ро́йка* ж. — Дзятл. (Сцяшковіч), *во́рля во́чки* — Воран. (СПЗБ), *зо́рачка* ж. — Рэч. (Мат. Гом.).

Рамонак аптэчны: *рамона́к* м. — Маг. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *рамона́к свойскі* — Маз., Лельч. (ЛП), *рамона́к праўдзівы* — Маг. р. (Кісялеўскі), *рамона́к дзікі* — Стол. (ТС), *румона́к* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *рамо́н* м. — Мін. р., Гом. р. (Кісялеўскі), *ро́ман* м. — Гом. (Кісялеўскі), *рама́н* м., *рама́нька* ж. — Мёр. (ЖС), *румя́нак* м. — Гродз. р., зах.-пал. г., Лельч., Пін., Мін. (Кісялеўскі, ЛП, ЖС), *румя́нак свойскі* — Слон. (Мат. апыт.), *рама́шка* ж. — віц.-маг. г., Гом. р., Петр. (Кісялеўскі, ЛП), *рама́шка палява́я* — Стол. (ЛП), *слепата́* ж. — Петр. (ЛП), *зры́ўнік* м. — Стол. (ТС), *верыўя́нка саба́чка* — Жытк. (ЛП).

Рамонак пахучы: *рамо́н* м. — Стол., Чэрв. (ЛП, Шатэрнік), *рамона́к* м. — усх.-маг. р., Петр. (ЛП, Бялькевіч), *раме́нак (румёнок) свойскі* — Стол. (ТС, ЛП), *румя́нак* м. — Пін., Слон. (ЛП, Мат. апыт.), *румя́нак свойскі* — Жытк. (ЛП), *румя́нак дзікі* — Стол. (ЛП), *румя́нка* ж. — Петр. (ЛП), *руме́нка* ж. — мясц. (Насовіч), *рама́шка душы́стая* — Слон. (Мат. апыт.), *мар'ё́нак* м. — Драг. (НЛ, ЭСБМ), *мыру́н* м. — Бяроз. (НЛ, ЭСБМ), *яблачка* н. — Жытк. (ЛП).

Дзікі (сабачы) рамонак: *рамо́н* м., *рамо́н смярдзячы* — Пін. (СПЗБ, Насовіч), *рамона́ха* ж., *рамона́ха дзіка* — Гарад. (СПЗБ), *саба́чы рамо́н* — Клім., Мсцісл. (Бялькевіч), *румя́нак* м., *дзікі (саба́чы) румя́нак* — Астр., Навагр., Слон. (СПЗБ, Мат. апыт.), *румя́нка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *раму́нка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *дзікая рама́шка* — Слон. (Мат. апыт.).

Палявыя рамонкі: *саба́чы рамона́к* — Шчуч. (СПЗБ), *раму́лі* мн. — Вілен. р. (СПЗБ), *ціо́цькі* мн. — Віл. (НС).

Агародныя рамонкі: *амерыканка* ж. — Драг. (ТС), *пудрачкі* мн., *калярковыя рамонкі* — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *жаўтуга* ж. 'рамонак жоўты' — Дзятл. (Сцяшковіч).

Нівянік звычайны: *нівянка* ж. — Буда-Каш. (Мат. Гом., ЭСБМ), *жытнічкі бёлыя* — Жытк. (ЛП), *крындульнік* м. — Петр. (ЛП), *рамон* м. — віц.-маг. г., Смален. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч, Станкевіч), *пароман* м. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі), *рамашка* ж. — Лельч. (ЛП), *румянак лясны* — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *рамонак лугавы* — мясц. (ЭПБ, ЭБ), *белаквят* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *папы* мн., *папкі* мн. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *папоўка палявая* — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭБ, ЭСБМ), *ляхаўка белая* — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ, ЭСБМ), *белая краска* — Чэрв. р. (Шатэрнік), *пастрэл* м. — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ, ЭСБМ), *кукішня* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ).

Пупок палявы: *пупаўка* ж., *папаўка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, Насовіч, Станкевіч, ЭСБМ), *пупкі* мн. — Смален. р. (Кісялеўскі), *рамон* м. — Стол. (ЛП), *рамонак* м. — Стол., Лун. (ЛП), *румёнак* м. — Стол. (ЛП), *румянак* м. — Пін. (ЛП), *румянка* ж. — Стол., Петр. (ЛП), *сабачы румянак* — Жытк. (ЛП), *жабачы румянак* — Стол. (ЛП), *пахучы рамонак* — Лельч. (ЛП), *рамашка* ж. — Петр., Смален. р. (Кісялеўскі, ЛП), *рамашка польная* — Мін. р. (Кісялеўскі), *валова вочка* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас) *слепата курыная* — Петр. (ЛП), *курач'я слепата* — Жытк. (ЛП).

Пупок сабачы (смярдзючы): *сабачы рамон* — Мін. р., Чэрв. р., Сен. (Кісялеўскі, Шатэрнік, Каспяровіч), *рамон* м. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *раманёк* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Растаропша

Высокая расліна з шырокім зубчастым лісцем, верхнія з якіх — у вялікіх белых плямах, ніжнія — у

жоўтых калючках, мае дробныя лілова-малінавыя кветкі ў кошыках.

калючкі мн. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч).

Расходнік, заячая капуста

Невысокая расліна з сакаўным лісцем рознага колеру і формы, рознакаляровымі кветкамі; мае прамыя сцяблы або яны сцеляцца.

расходнік м. — Маг. р., Верхнядзв., Іўеў., Жытк. (СПЗБ, ТС, Кісялеўскі), *расходнік гародні* — Гродз. р. (Верас), *разыходнік валасісты* — Бярэз. (СЦБ), *залобжнік* м. — Гродз. р., *залобжнік* м. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас), *ядранец* м. — Буда-Каш., Жытк. (Мат. Гом.), *ядранец* м. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *адцытнік* м. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *сытнік* м. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас), *рабачкі* мн. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас), *скрытун* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ачытак* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *п'яніца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бадзяга* ж. — Валож. (СЦБ), *курыная лапка* — Ельск. (ЖС), *зайцёвая (заячая, зайчыкавая) капуста* — віц.-маг. г., зах.-пал. г., Гом. (Кісялеўскі), *заячча картёшка* — Гом. р. (Кісялеўскі), *цаліснік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Рутвіца

Маленькая расліна з перыстым лісцем і жоўтымі кветкамі ў пазухах верхняга лісця.

рутвіца ж. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас), *рута польная* — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *травя заяча* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *браткі заячы* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *трызаўка* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, Ластоўскі), *чапалат* м. — мясц. (Ластоўскі).

Рыжак

Расліна, падобная на лён, з жоўтымі ці белымі кветкамі ў гронкавых суквеццях; з яе семя здабываюць алей.

рыжак м. — Маг. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *рыжу́ха* ж. — Беластоц. р. (СПЗБ), *лён рыжы* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ).

Салодка

Расліна з галінастым ці апушаным сцяблом і клейкім лісцем, кветкі якой сабраны ў гронку або суквецце; мае плод у выглядзе бобу.

лакры́чнік м. — мясц. (ЭПБ), *лакры́ца* ж. — мясц. (ЭПБ, ЭСБМ), *лакiры́ца* ж. — мясц. (ЭСБМ), *салодкая грызь* — мясц. (Станкевіч).

Сардэчнік

Расліна з рассечаным лісцем і ружовымі ці пурпуровымі кветкамі ў пазухах лісця; сцябло мае чырванаваты колер.

сардэ́чнік (*сярдэ́чнік*) м. — Верхнядзв., Мёр., Астр., Навагр., Дзягл., Петр., Жытк., Вілен. р., Латгал. р. (СПЗБ, ТС, ЛП, ЖС, Сцяшковіч), *сардэ́чнік лугавы* — Петр. (ЛП), *пусты́рнік* м. — Верхнядзв., Леп., Сморг., Слон., Хойн., Вілен. р. (СПЗБ, ГЧ, Мат. апыт.), *глух́ая крапiва* — Маг. р. (Кісялеўскі), *глух́а крапiва́* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *шiанта* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі).

Свербігуз

Расліна з зубчастым лісцем, усыпаным бародаўкамі, і ярка-жоўтымі кветкамі.

свербігу́з м. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *мя́тлік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ).

Светнік

Расліна з прадаўгаватым лісцем і ружовымі кветкамі, сабранымі ў мяцёлку; мае галінастае шурпатае сцябло.

смаля́нка ж. — Мёр. (ЖС), *смаля́нка палява́я* — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *смóлка балаця́ная* — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *смóлка барава́я* — Мін. р. (Кісялеўскі), *бу́рчык* м. — Маг. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭП), *чарацвёт* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *зяўзю́льнік* м. — Лельч. (ЖС), *кама́рыкі* мн. — Бяроз. (НЛ, ЭСБМ), *дрэ́ма* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі).

Свінакроп, шпергель

Расліна з доўгім ніткападобным лісцем і белымі кветкамі.

свінакро́п м. — паўн.-зах. з., усх.-маг. р., Гродз. р., Гом., Калінк., Латгал. р. (СПЗБ, Бялькевіч, Каспяровіч, Станкевіч), *свінакро́пка* ж. — Ашм. (СПЗБ), *крапе́ц* м. — Лях. (СПЗБ, ЭСБМ), *свіне́ц* м. — Жытк. (ТС), *вошы* мн. — Ваўк., Маст. (СПЗБ), *во́шкі* мн. — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *ушы́вец* м. — Ваўк. (СПЗБ), *гні́ды* мн. — Пруж. (СПЗБ), *гні́днік* м. — Жаб., Навагр. (ДСБ, ЖС), *ю́дра* ж., *юрдá* ж. — Латгал. р. (СПЗБ), *эле́ц* м. — Глыб. (СПЗБ), *ра́чка* ж. — Стол. (ТС), *марна́к* м. — Ашм. (СПЗБ), *разме́ткі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *міну́шкі* мн. — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ).

Свірэпа, капуста палявая

Расліна з голым сцяблом, перыстым лісцем і жоўтымі кветкамі.

свірэ́па ж., *сварэ́па* ж. — паўн.-зах. з., зах.-пал. г., спарадычна сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, НЛ, Кісялеўскі, Каспяровіч, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *свіро́па* ж. — Стол., Жытк., Лельч. (ЛАБНГ, ТС, ЖС), *свірапа́* ж. — Стол., Жытк., Лельч. (ЛАБНГ, ТС, ЖС), *свірэ́пка* ж., *сварэ́пка* ж. — сярэд.-бел. г., паўн.-зах. з., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, ДСБ, Кісялеўскі, Бялькевіч, Шатэрнік, Ластоўскі, Растаргуеў), *свірэ́ница* ж. — паўн.-усх. д., спарадычна Гродз. р., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз., Кісялеўскі, Каспяровіч, Верас, Станкевіч), *свірапе́нь* м. —

Карм. (ЛАБНГ), *свінарэпа* ж. — Воран., Акц. (ЛАБНГ), *сурэпка* ж. — Чач., Лельч., Браг., Лоеў. (ЛАБНГ, Мат. Гом., Мат. апыт.), *сурэпа* ж. — Чач., Лельч., Браг., Лоеў. (ЛАБНГ, Мат. Гом., Мат. апыт.), *рэдка* ж., *рэдкачка* ж. — Кам., Пруж. (ЭСБМ), *радзюха* (*рыдзюха*) ж. — Кам. (ЛАБНГ), *радзькоўка* (*рютківка*) ж. — Браг., Петр., Кобр. (ЛАБНГ), *радзькоўнік* м. — Петр. (Мат. Гом.), *рыдкач* (*рыдчек*) м. — Брэсц. (ЛАБНГ), *горпа* ж., *гарпа* ж., *гарана* ж. — Лун., Стол., Жытк. (ЛАБНГ, ТС, ДСБ), *гару́пка* ж. — Пруж., Малар. (ЛАБНГ, ДСБ), *гарчыца* ж. — Маладз., Воран. (ЛАБНГ), *гарчы́чнік* м. — Маладз. (СЦБ), *бруквя́нік* м. — Петр. (ЛП), *сварбі́га* ж. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч, Станкевіч), *сварбі́гуз* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, Станкевіч), *сварбі́на пр́стая* — Маг. р. (Кісялеўскі), *калато́ўка* ж. — Арш., Бяроз. (ЛАБНГ), *свірэ́лка* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі).

Сівец

Шурпатая, з шчацінападобным сцяблом расліна, на якой побач з маладым зялёным лісцем трымаецца ссіве-лае мінулагодняе.

сіве́ц м. — асн. мас. г., акрамя паўн. р. і Гродз. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі, Насовіч, Каспяровіч, Шатэрнік, Бялькевіч, Шаталава, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *сівоуха́* ж. — Слуц. (ЛАБНГ), *сіві́ца* ж. — Сморг., Мядз. (ЛАБНГ, СПЗБ), *сіўчык* м. — Сен. (ЛАБНГ), *свіне́ц* м. — Касц., Мсцісл., Пол., Івац. (ЛАБНГ, НС), *свіну́х* м. — Добр. (ЛАБНГ), *свінту́х* м. — Касц. (ЛАБНГ), *свінці́ог* м. — Мсцісл. (ЛАБНГ), *свіну́шнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *свіну́ха* ж., *свінну́ха* ж., *свінту́ха* ж. — паўн. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, НЛ, Каспяровіч, Шаталава, Ластоўскі), *свіна́рка* ж. — Паст., Мядз., Астр., Сморг. (ЛАБНГ, СПЗБ, НС, Шаталава), *свіна́я шэ́рсць* — Карм. (ЛАБНГ), *бо́рава тра́ва* — Стол. (ТС), *казі́нец* м. — Пух., Стаўб., Карэл. (СПЗБ, ЖС, ЭСБМ), *казяне́ц* м. — Пух. (СЦБ), *казе́лец* м. — Пух. (СЦБ), *казяле́ц* м. — Лельч. (ЛАБНГ, НЛ, ЭСБМ), *казі́*

ж. — Жытк. (ТС), *казлі́ннік* м. — Уздз. (ЛАБНГ), *казі́на* ж. — Вало́ж. (ЛАБНГ), *казі́ная* (*казлі́ная*) *барада́* — Астр., Зэльв., Карэл. (СПЗБ, ЭСБМ), *барада́* ж. — Беластоц. р. (СПЗБ), *барада́ чо́ртава* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *барада́ ада́мава* — Рэч. (ЛАБНГ), *барада́ч* м. — Навагр. (ЛАБНГ), *валасе́нь* м., *сухі́ валасе́нь* — Іўеў., Пух., Чач. (ЛАБНГ, СПЗБ), *валаши́й* м. — Гродз. р. (ЖНС), *вус* м. — Карм. (ЛАБНГ), *белаву́с* м. — Буда-Каш., Ветк., Жытк. (Мат. Гом.), *ціпе́ц* м. — пераважна ўсх.-пал. р., (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гом., ДСБ, Бялькевіч, Янкоўскі, Шаталава), *ишо́тка* ж. — зах.-пал. г., спарадычна паўн.-зах. з. і Гродз. р. (ЛАБНГ, ТС, ДСБ, НЛ, Шаталава), *ишо́тнік* м. — Ганц., Бяроз. (СПЗБ, Шаталава), *ишы́тнік* м. — Паням. р., Бяроз. (ЛАБНГ, СПЗБ, Шаталава), *ишы́тніца* ж. — Ушацк. (ЛАБНГ), *ишаці́на* ж. — Верхнядзв., Пол., Гарад., Бяроз. (ЛАБНГ), *ишаці́ннік* м. — Верхнядзв., Гарад. (ЛАБНГ), *ишаці́нне* н. — Гарад. (ЛАБНГ), *мы́чка* ж., *му́чка* ж. — усх.-пал. г., спарадычна віц.-маг. г. (ЛАБНГ, Мат. Гом., НЛГ, Бялькевіч, Янкоўскі, ЭСБМ), *му́шка* ж. — Браг. (Шаталава, ЭСБМ), *шарала́* ж. — Ашм., Смарг., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *шары́ннік* м., *шары́льнік* м. — Воран., Іўеў., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *пу́ціна* ж., *апу́ціна* ж. — Старадарож., Слуц., Ганц., Івац. (ЛАБНГ), *пуці́ха* ж. — Старадарож., Слуц., Ганц., Івац. (ЛАБНГ), *кушо́т* м. — Свісл. (СПЗБ, Шаталава, ЭСБМ), *куши́а* ж. — Брасл. (СПЗБ, ЭСБМ), *шадáк* м. — Пол. (ЛАБНГ), *шаду́ха* ж. — Рас. (Шаталава), *ваўчы́ца* ж. — Астр. (СПЗБ), *ваўча́рка* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *пясі́ок* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *грыву́ка* ж. — Віл. (ЛАБНГ, СПЗБ), *бурэ́ц* м. — Віл. (ЛАБНГ), *будáк* м. — Слон. (ЛАБНГ), *ласі́нец* м. — Слуц. (ЛАБНГ), *кругля́к* м. — Івац. (ЛАБНГ), *каню́ха* ж. — Пруж. (ЛАБНГ), *пераку́с* м. — мясц. (Насовіч), *каме́нічнік* (*каме́нішнік*) м. — Лоеў. (Мат. Гом.).

Сіноха

Расліна з цёмна-блакітнымі званочкавымі кветкамі і лісцем, падобным на лісце рабінкі.

сіняк м. — Навагр. (Сцяшковіч), *сінюшнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *рабінка* ж. — Віл., Смален. р. (Мат. мін.-мал., Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *аструшка* ж. — Маг. р., Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ, ЭСБМ), *гадзі́ннік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ).

Сіняк

Ядавітая расліна з прадаўгаватым, заостраным лісцем і спачатку ружовымі, а потым сінімі кветкамі.

сіняк м. — Лельч. (Мат. Гом.), *сіні цвет* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *асаце́ц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *печані́ца* ж. — Віц.-маг. г. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *ке́пек* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *мядо́ўка* ж. — Маз. (ЖС, ЭСБМ).

Скабіёза

Расліна з сабраным ля караня перыстым лісцем і жаўтлявымі або чырванаватымі кветкамі; мае шорсткае сцябло.

скабіёза палява́я — Віц. р. (Кісялеўскі), *сіні́чнік* м. — Гродз. р. (Верас), *папы́* мн. — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭБ, ЭСБМ), *папакі́* мн. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *гузі́кі* мн. — Мін. р. (Кісялеўскі), *каўту́ннік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭБ), *каўту́начнік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *ста́раснік* м. — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭБ), *перапялі́чнік* м., *перапяля́чнік* м. — Гродз. р., Віц. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *купі́на* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭСБМ), *вера́днік* м. — Віц. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *каро́стаўка* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Скрыпень

Расліна з адзіночнымі або ў суквеццях ружовымі ці белымі кветкамі і з сядзячым або кароткачаранковым лісцем; мае апушанае сцябло.

скрыпéнь м. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *скрыпéль* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *скрыпу́н* м. — Дзятл., Смален. р. (Кісялеўскі, Сцяшковіч), *скры́пнік* м. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *скры́пышнік* м. — Краснап. (Бялькевіч), *скрыпу́ля* ж. — Іўеў. (СПЗБ), *скрыту́ха* ж. — Глыб., Навагр. (СПЗБ), *дзікая фія́лка* — Смален. р. (Кісялеўскі), *бараво́е зéлле* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *залётнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *сінаво́д* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *палява́я ляўко́нія* — Мін. р. (Кісялеўскі), *ляска́лка* ж. — Лельч. (ЭСБМ).

Смалянка

Расліна з прадаўгаватым вострым лісцем і белымі, чырвонымі або ружовымі кветкамі.

смаля́нка ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *свётнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *панчо́шнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *улу́днік* м. — Верхнядзв. (СПЗБ), *ичалку́шкі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ).

Смарганец

Расліна, падобная да злакаў, з прамастойкім вузлаватым сцяблом і каласкамі, сабранымі ў суквецці.

смарганéц м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *пажáрніца палява́я* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ).

Смолка

Расліна з ліпкім сцяблом і ружова-чырвонымі кветкамі.

смóлка ж. — усх.-маг. г., Мін. р., Гом. р., Гродз. р., Беш., Карм., Лоеў., Лаг., Астр. (Мат. Гом., Кісялеўскі, Бялькевіч, Каспяровіч, Варлыга, Сцяшковіч, Насовіч, Станкевіч), *смóлда* ж. — Браг., Хойн. (Мат. Гом.), *смаля́нка* ж., *смаля́нька* ж. — Маг. р., Шчуч., Іўеў., Лельч., Леп., Латгал. р. (СПЗБ, Мат. Гом., Кісялеўскі, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *смаля́нка* ж. — Лун. (Шаталава), *сма-*

ля́рка ж. — Навагр. (Сцяшковіч), *смалёўка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *смаляно́чкі* мн. — Дзятл. (Сцяшковіч), *ліну́чки* мн. — Стол. (ТС), *ліну́цік* м. — Жытк. (ТС), *за́еча куце́йка* — Жытк. (ТС), *ичау́кушка* ж. — Беш. (Каспяровіч), *драма́* ж. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *сон-дрымо́та* — Маг. р. (Кісялеўскі), *сон-трава́* — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *куце́йка* ж. — Стол. (ТС), *тушо́нчыкі* мн. — Жытк. (ТС), *кыва́ўнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Снітка, гл. Сыць.

Сонцацвет

Невысокая расліна з авальным або лінейным лісцем, апушаным знізу, і залаціста-жоўтымі ці жаўтавата-ружовымі кветкамі ў гронкавых завітках.

святля́нка ж. — Дзятл. (Сл. Гродз.).

Спарыш, драсён птушыны

Расліна з дробнымі непрыкметнымі кветкамі і дробным, на кароткіх чаранках лісцем.

спары́ш м. — пераважна Паням. р., віц.-маг. г., спарадычна зах.-пал. г. (ЛАБНГ, СПЗБ), *спары́шнік* м. — Шкл., Маг. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *спару́ш* м. — Клім. (ЛАБНГ), *пары́ш* м. — Нараўл. (ЛАБНГ), *спары́шч* м. — Бяроз. (ЛАБНГ), *спарэ́ц* м. — Пін. (ЛАБНГ), *спу́рнік* м. — Бяроз. (ЛАБНГ), *даро́жнік* м. — Іўеў., Шчуч. (ЛАБНГ, СПЗБ), *падаро́жнік* м. — агульн., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЖС, Мат. апыт.), *падаро́жняк* м. — Бяроз. (ЛАБНГ), *падаро́жніца* ж. — Уздз. (ЛАБНГ), *падаро́жняя трава́* — Ашм., Слуц. (ЛАБНГ, СПЗБ), *прыдаро́жнік* м. — Асіп., Калінк. (ЛАБНГ), *дро́бны падаро́жнік* — Лельч. (ЛАБНГ), *сві́нская трава́* — спарадычна Паням. р. (ЛАБНГ), *свіна́я трава́* — Смален. р. (Кісялеўскі), *свіну́ха* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *свіне́ц* м. — Пін. (СПЗБ), *свіна́рка* ж. — Слон. (ЛАБНГ), *гузя́тнік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *птушы́ная грэ́чка* — Маг.

р. (Кісялеўскі), *зёрніца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *паўзун* м. — Лаг. (ЛАБНГ), *паўзуха* ж. — Рэч. (ЛАБНГ, НС), *плятуха* ж. — Бабр. (ЛАБНГ), *пасцілуха* ж. — Рэч. (ЛАБНГ), *пацягушка* ж. — Жытк. (ТС), *казліная барада* — Астр., Гродз., Бераст., Ваўк., Чэрык., Слуц. (ЛАБНГ), *казінец* м. — Бабр., Пух., Карэл., Бераст. (ЛАБНГ), *лапкі* мн. — Капыл., Жытк. (ЛАБНГ, ТС), *мурог* м. — пераважна зах.-пал. г. і ўсх.-пал. г. (ЛАБНГ), *падмурожнік* м. — Стол. (ТС), *мурава* ж. — Чэрык., Бабр., Гл., Віц. р., Ганц. (ЛАБНГ), *разбой* м. — Віц. р. (ЛАБНГ), *трыўтнік* м. — Хоц. (ЛАБНГ), *баранчыкі* мн. — Клім. (ЛАБНГ), *бярозка* ж. — Рэч. (ЛАБНГ), *расходнік* м. — Лун. (ЛАБНГ), *трапнік* м. — Івац. (ЛАБНГ), *скрытнік* м. — Лаг. (ЛАБНГ), *руцвіца* ж. — Бераст. (Сл. Гродз.), *блізнюкі* мн. — Драг. (ДСБ), *блізняты* мн. — Драг. (ДСБ), *дваюны* мн. — Камян. (ДСБ).

Стакротка, маргарытка

Невялікая расліна з прыкарнявым лісцем і махрыстымі рознакаляровымі кветкамі.

стакрётка ж., *стакрётачка* ж. памянш. — Добр. (Мат. Гом., Насовіч), *сто́кроць* ж. — мясц. (Насовіч), *цыгáначка* ж. — Добр. (Мат. Гом.).

Стальнік, ваўчок

Расліна з востразубчастым ніжнім лісцем, якая мае ў кожнай пазусе па дзве ружовыя ці белаватыя кветкі, што ўтвараюць коласападобнае суквецце.

ваўчу́г м. — Маг. р. (Кісялеўскі, Станкевіч, ЭСБМ), *ваўсі́ог* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *ваўчу́га* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *стаўбні́к* м., *стаўбня́к* м. — Гродз. р. (Сл. Гродз.), *стрымбуні́к* м. — Дзятл. (Сл. Гродз.), *калюкі* мн. — Стол. (ЛП).

Старасцень

Расліна з рознакаляровымі кветкамі і зубчастым лісцем; ніжняе лісце мае доўгія чаранкі, верхняе — сядзячае.

старасцёнь м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *гойнік* м. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас, ЭБ), *сухотнік* м. — Віц. р., Малар. (ДСБ, Кісялеўскі, ЭБ), *сахотнік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭБ), *сухавея* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭБ), *нечавей* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *нячуйвэцер* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭБ, ЭСБМ), *нятупнік* м. — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭБ, ЭСБМ), *несмяртэльнік* м. — зах.-пал. г., Паст. (Кісялеўскі, СПЗБ, ЭСБМ), *піжма* ж. — Маг. р., Вілен. р. (Кісялеўскі), *пізмб* н. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *жаўтуха* ж. — Маг. р., Чашн. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *хвоиц жобўты* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭБ), *старына* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Стрэлкі

Расліна з маленькімі белымі кветкамі і лісцем, якое сабрана ў прыкарнявую разетку; плод уяўляе трохвугольную каробачку, падобную на торбачку (сумку).

стрэлкі мн. — Маг. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, Сцяшковіч), *пастушыя сумка* — Стол., Жытк. (ЛП), *пастухова сумка* — Браг. (Мат. Гом., ЭСБМ), *пастушыная сумка* — Добр. (Мат. Гом.), *пастушая сумка* — Слон. (Мат. апыт.), *сумкі* мн. — Стол. (ЛП), *чарвёц* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *чарвічнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *чарвенец* м. — Гродз. р. (Верас), *сэрыкі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *сірыкі* мн. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *клонікі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *вошы* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *лапатачкі* мн. — Мёр. (ЖС), *плашчуха* ж. — Гродз. р. (Верас), *казярнік* м. — Нараўл. (Мат. Гом., ЭСБМ), *табачок* м. — Жытк. (ЛП), *грачыха палявая* — Вілен. р. (Кісялеўскі), *аддбёхе* н. — Смален. р. (Кісялеўскі).

Сыць, снітка

Расліна, лісце якой падобнае да лісця морквы, а белыя дробныя кветкі сабраны ў парасонік.

снітка ж. — сярэд.-бел. г., віц.-маг. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, (Кісялеўскі, Каспяровіч, Сцяшковіч, Ластоўскі), *снѣтка* ж. — паўдн.-усх. з., спарадычна зах. з., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі, Насовіч, Растаргуеў), *шнітка* ж. — паўн. р., акрамя Віц. р. (ЛАБНГ), *шнітка* ж. — Тал., Карм. (ЛАБНГ), *шніць* ж. — Віц. р. (ЛАБНГ), *снѣты* мн. — Кам. (ЛАБНГ), *цнѣтка* ж. — Гродз. р. (Сл. Гродз.), *мѡрква* ж. — зах.-пал. г., Маз. (ЛАБНГ), *маркѡўнік* м. — Ганц. (ЛАБНГ), *маркѡвняк* (*маркѡвняк*) м. — Бяроз. (ЛАБНГ), *маркѡнік* м. — Маз. (ЛАБНГ), *маркавінне* (*морковѣнне*) н. — Стол. (ЛАБНГ), *смѣчка* ж. — Валож. (ЛАБНГ), *смучай* ж. — Стол. (ЛАБНГ), *гаршѡва* ж. — Воран. (ЛАБНГ), *боршч* м. — Навагр. (Мат. апыт.).

Татарнік

Расліна з зубчатым калючым лісцем; мае лілова-пурпуровыя кветкі ў шарападобных кошыках.

чартапалѡх м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭПБ), *чѡртавы пазуры* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭПБ), *урѡчнік* м. — Жлоб. (Мат. Гом.).

Трыпутнік, падарожнік

Невялікая расліна без сцябла, з шырокім лісцем і дробнымі кветкамі ў коласападобным суквецці на доўгіх кветкавых стрэлках.

трыпутнік м. — агульн., за некаторым выключэннем паўдн.-усх. з., Смален. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЛП, ЖС, Кісялеўскі, Бялькевіч, Насовіч, Шатэрнік, Каспяровіч, Сцяшковіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *трыпутнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *трыпутнік глѡдкі* — мясц. (Ластоўскі), *трѣпутнік* м., *трѣпатнік* м. — Верхнядзв., Брасл., Глыб., Докш., Віл., Круп., Раг. (СПЗБ), *трыпатнік* м. — Карэл. (ЛАБНГ), *трыпутняк* м. — Арш. (ЛАБНГ), *трѣпацень* м. — Капыл. (ЛАБНГ), *трупуцень* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *прыпутнік*

м. — Віщ. р. (Кісялеўскі), *крытытнік* м. — Пух. (СПЗБ), *падарожнік* м. — пераважна паўдн.-усх. з., спарадычна паўн.-зах. з., Мін. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, СЦБ, ЛП, Мат. Гом., ГЧ, Кісялеўскі, Каспяровіч, Сцяшковіч, Ластоўскі, Мат. апыт., ЭСБМ), *падарожнік мужскі* — Лельч. (ЭСБМ), *падарожына* ж. — Жытк. (ТС), *падарожніца* ж. — Рас. (Шаталава), *прыдарожнік* м. — Капыл., Лун. (ЛАБНГ), *дарожнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бабка* ж. — зах.-пал. г., Паням. р. (ЛАБНГ, ЖС, Сл. Гродз., Кісялеўскі, Насовіч, Бялькевіч, Сцяшковіч, Верас, Мат. апыт., ЭСБМ), *бабачка* ж. — Астр., Бяроз. (СЦБ, ДСБ., Мат. мін.-мал.), *баба* ж. — Слон. (Сцяшковіч), *бабók* м. — Зэльв. (ЛАБНГ), *бабнік* м. — Драг., Иван., Пін. (ЛАБНГ, ДСБ), *бабін цвет* — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас, ЭСБМ), *міжпёрс-ніца* ж. — Верхнядзв., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *міжыпёрсніца* ж. — Віщ. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *нізіпёрснік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *нізіпёрсніца* ж. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *міжыпярніца* ж. — Верхнядзв. (СПЗБ, ЭСБМ), *ипярнік* м. — Гродз. р., Свісл. (СПЗБ, Кісялеўскі), *ипярніца* ж. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *вобаратнік* м. — Віл., Лаг. (СПЗБ, СЦБ), *капытнік* м. — Іўеў. (Сцяшковіч), *раннік* м. — Пін., Стол., Петр. (ЛП), *серпарэзнік* м. — Стол. (ЛП), *ужа́чнік* (*ужа́шнік*) м. — Лельч. (ЛП), *скуля́снік* м. — Петр. (ЛП), *плеснік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *прóрва* ж. — Лях. (СПЗБ), *язы́чніца* ж. — Паст. (СПЗБ), *куку́шка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *валаснікі* мн. — Воран. (ЛАБНГ), *бісoчки* мн. — Стол. (ЛП), *казакі* мн. — Смален. р. (Кісялеўскі), *па́дбёл* м. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *цягу́н* м. — Навагр. (СПЗБ).

Тысячагалоў

Шыза-зялёная расліна з вострым супраціўным лісцем і буйнымі ружовымі кветкамі.

смoлка ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Урочнік

Расліна з перыстым, у калючых зубцах лісцем і чорна-пурпуровымі кветкамі ў буйных паўшарападобных кошыках.

урóчнік м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *сырóчнік* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *удáрнік* м. — Мін. р., Чэрв. р. (Кісялеўскі, Шатэрнік, Станкевіч), *дзядбóўнік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *чартапалóх* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Хамаміла, гл. Рамонкі.

Хацьма

Расліна з буйным лісцем і вялікімі ружовымі кветкамі ў пазухах лісця.

грудні́чнік (*грудні́шнік*) м. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *алцéй-кóрань* — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Хвошч

Споравая расліна з зялёным галінастым сцяблом і лускаватым лісцем; падобная на елачку.

хвошч м., *хвóшчык* м. памянш. — агульн., Вілен. р., Латгал. р. (СПЗБ, ТС, ЛП, Мат. Гом., НЛГ, ЖС, ГЧ, Кісялеўскі, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *хвошч палявы́* — Гродз. р., Глыб., Буда-Каш., Маз, Жытк., Лун. (СПЗП, ЛП, ГЧ, Кісялеўскі, Верас), *хвашчáй* м., *хвашчэ́й* м. — Гродз. р., Ганц., Стол., Жытк., Вілен. р. (СПЗБ, ТС, Сл. Гродз.), *хвашчáр* м. — Паст. (СПЗБ), *хварашчáй* м. — Маст. (СПЗБ), *хвашчáйка* ж. — Зэльв. (Сцяцко), *хвашчáйнік* м. — Іўеў. (Сцяшковіч), *хвашчóўнік* м., *хвашчэ́ўнік* м. — Верхнядзв., Брасл., Сморг., Латгал. р. (СПЗБ), *хвóшчка* ж., *хвóшка* ж. — Ваўк., Свісл., Пін., Беластоц. р. (СПЗБ), *éлка* ж., *ёлка* ж. — Карэл., Стаўб., Слон. (СЦБ, СПЗБ, ЖНС, Мат. апыт.), *елцá* ж. — Навагр., Карэл. (СПЗБ), *я́лца* ж. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *éлачка* ж. — Чэрв. р., Ашм. (Ша-

тэрнік, Станкевіч), ёлачка ж. — Ашм., Леп., Пух., Буда-Каш., Лельч., Вілен. р. (СЦБ, Сл. Гродз., СПЗБ, Мат. Гом., Мат. апыт.), хвóйка ж., хóйка ж., хвóечка ж. памянш. — усьх.-пал. р. (ТС, ЛП, Мат. Гом., ЖС), хвóйнік м., хвóйнічак м. памянш. — Стол., Жытк. (ТС), сасóнка ж. — Зэльв., Стол. (ЛП, Сцяцко), сóсанка ж. — Зэльв., Стол. (ЛП, Сцяцко), скрып м. — віц.-маг. г., Гродз. р. (Кісялеўскі, Цыхун), скрып'ячнік м. 'разнавіднасць палявога хвашча' — Астр. (СПЗБ), асёкла ж., асёклі мн. — Іўеў. (СПЗБ, Сл. Гродз.), асіюкля ж., асіюкле н., асіюклі мн., сиюклі мн. — Вілен. р. (СПЗБ), арэ́шаўнік м. — Віл. (СЦБ), земляны́я арэ́хі — Маг. р., Мін. р. (Кісялеўскі), гігель м. — Віц. р. (ЭСБМ), гўгель м., гўгаль м., гугóльчык м. памянш. — Брасл., Паст., Смarg., Віл., Вало́ж., Докш., Лаг. (СПЗБ), гігел'нік м. — Ашм. (СПЗБ), гігялеўнік м. — Віл. (СПЗБ), бадзю́к м., бадзю́ля ж. — Ашм. (СПЗБ), барздзю́к м. — Астр., Вілен. р. (СПЗБ), барадачы́ мн. — Іўеў. (Сл. Гродз.), стукі́ мн. — Смален. р. (Кісялеўскі), ца́рскія ку́дры — Латгал. р. (СПЗБ), како́ш м. — Маз. (З нар. сл., ЭСБМ), ве́хатнік м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі).

Вясенні хвошч, ці хвошч спаравай стадыі развіцця:
хвошч м. — пераважна агульн., за выключэннем паўн. з. і ўсьх. з., Вілен. р., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЛП, Кісялеўскі), хвóичык м. — спарадычна паўдн.-ўсьх. з. (ЛАБНГ, СПЗБ), хваи́чай м. — Воран., Кам., Івац., Іван. (ЛАБНГ), хваи́чэй м. — Слон. (Мат. апыт.), хваи́ча́р м. — Паст. (ЛАБНГ), хваи́чэўнік м. — Смarg. (ЛАБНГ), хваи́ча́йка ж. — Зэльв., Бяроз., Драг., Пін. (ЛАБНГ), хваи́ча́нка ж. — Круп., Пін., Стол. (ЛАБНГ, ЛП), хваи́ша́йка ж. — Пін., Стол. (ЛП), хваи́чая́нка ж. — Пін. (ЛАБНГ), хвóишка ж. — зах.-пал. г., Ваўк. (ЛАБНГ), таўка́чык м., таўка́чыкі мн. — віц.-маг. г., сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, Бялькевіч, Каспяровіч), таўка́чнік м. — Смален. р. (Кісялеўскі), таўкачы́ мн. — Іўеў., Маг. (ЛАБНГ), гігель м., гігялёк м. памянш., гігел'кі́ мн. памянш. — паўн.-зах. з., Вілен. р., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), гігель м. — Віц. р., Верхнядзв.,

Астр. (СПЗБ, Сл. Гродз., Каспяровіч, ЭСБМ), *гіргель* м. — Мёр. (ЖС), *гугель* м. (г выбухное), *гугольчык* м. памянш. — зах. з. (ЛАБНГ, СПЗБ), *гугель* м., *гугель* м. — Верхнядзв. (ЛАБНГ, Шаталава), *гукаль* м. — Беш. (ЛАБНГ), *гуголь* м., *гугольчык* м. памянш. — Ушацк., Леп., Лаг., Віл. (ЛАБНГ, СПЗБ), *гугыль* м. — Леп. (ЛАБНГ), *ёлка* ж., *ёлачка* ж. — Гарад., Ушацк., Лаг., Валож., Нясв., Слаўг., Хоц., Івац. (ЛАБНГ), *хвёйка* ж. — Ганц. (ЛАБНГ), *сасонка* ж. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *тарчок* м. — Круп. (СПЗБ), *калэчыкі* мн. — Валож. (ЛАБНГ), *стаўбуночык* м. — Маст. (ЛАБНГ), *пупалькі* мн., *пупялькі* м. — Воран. (ЛАБНГ), *расоха* ж. — Пін. (ЛАБНГ), *барадач* м. — Іўеў. (СПЗБ), *дзядок* м. — Саліг. (ЛАБНГ), *стырч* м. — Лельч. (ЛАБНГ), *скрып* м. — Смарг., Ваўк. (СПЗБ), *бугайчыкі* мн. — Маз. (ЛАБНГ), *кудравец* м. — Докш. (СПЗБ), *памяло* н. — Віл. (СЦБ).

Летняя разнавіднасць хвашча: *сасонка* ж. — Стол. (ТС), *гігялёўнік* м. — Віл. (СПЗБ).

Хвошч вадзяны: *хвошч вадзяны* — Віл. (СПЗБ), *кваснік* м., *кваснік* м. — Стол. (ТС, ЭСБМ), *лугавая ёлка* — Чэрв. (СПЗБ).

Хвошч балотны: *хвошч* м. — Гом. р., Леп. (Кісялеўскі, Мат. апыт.), *хвошч балотны* — Маг. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *хвёйка* ж., *хёйка* ж., *хвёчка* ж. памянш. — Жытк., Стол. (ТС), *жабеча хвёйка* — Жытк. (ТС), *ёлачка* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *ёльнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *яленец* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *сасонка* ж. — Гом. р. (Кісялеўскі), *вэхатнік* м. — Барыс. (СПЗБ), *асёклі* мн. — Іўеў. (СПЗБ), *асюкля* ж., *асюкле* н., *асюклі* мн., *сёклі* мн. — Вілен. р. (СПЗБ).

Хвошч лугавы: *хвошч лугавы* — Маг. р. (Кісялеўскі), *хрушчай* м. — Ганц. (СПЗБ), *стукі* мн. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *арэшнік свіны* — Віц. р. (Кісялеўскі).

Хрэн

Расліна з вялікім шчыльным цёмна-зялёным лісцем і тоўстым мясістым каранем, які выкарыстоўваецца як прыправа.

хрэн м. — агульн. (СПЗБ, СЦБ, ТС, ЖС, Кісялеўскі, Ластоўскі, Мат. апыт.), *хрэнь* м., — Астр., Гродз., Дзятл., Ганц. (СПЗБ), *ахрэ́н* м. — Пух. (СЦБ).

Цвінтарэй

Расліна з ярка-ружовымі кветкамі ў мяцёлчатых, як шчыток, суквеццях і з прадаўгаватым заостраным лісцем.

цвінтарэ́й м. — Гродз. р., Маг. р., Навагр. (Кісялеўскі, Сцяшковіч, Верас, Насовіч), *цвінтарэ́я* ж., *цвінтары́я* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *цвінтарэ́йка* ж. — Вет. (Мат. Гом.), *цэнтаўра* (*цынтаўра*) ж. — усх.-маг. р., Гом. р., Мёр., Рэч. (Мат. Гом., ЖС, Кісялеўскі, Бялькевіч), *цынтаўры́я* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *цынту́рыя* ж., *цынту́ра* (*цэнту́ра*) ж. — пераважна паўднёва-заходняя частка паўн.-зах. з., Вілен. р. (СПЗБ, ЖС), *ты́сячнік* м. — мясц. (ЭПБ, ЭБ), *залататы́сячнік* м. — Лоеў., Смален. р. (Мат. Гом., Дабравольскі), *тысе́нчык* м. — Свісл. (Шаталава), *сардэ́чнік* (*сярдзе́чнік*) м. — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч, Верас, ЭПБ, ЭБ), *чараўні́к* м. — усх.-пал. р., Гродз. р. (Мат. Гом., Кісялеўскі), *смачо́к* м. — Жытк. (ТС), *гары́чка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *гарчы́ца* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *первяне́ц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *цервяне́ц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Цімафееўка

Расліна з дробнымі кветкамі, сабранымі ў мяцёлку.

цімафе́еўка ж. — паўн.-зах. з., Гродз. р., Гом. р., Браг. (СПЗБ, ЖС, Мат. Гродз., Мат. Гом., Кісялеўскі, Мат. апыт.), *цімахвее́ўка* ж. — Мёр. (ЖС), *цімафе́йка* ж. — Гродз. р., Мін. р., Маг. р., Мёр. (ЖС, Кісялеўскі), *цімахвее́й-*

ка ж. — Мёр. (ЖС), *цімо́шка* ж. — Воран. (Сл. Гродз.), *цімо́тка* ж. — Латгал. р. (СПЗБ), *тымо́тка* ж. — Бела-стоц. р. (СПЗБ), *матэ́йка* ж. — Гродз. р. (Мат. Гродз.), *се́янка* ж. — Воран. (СПЗБ), *трава́ мэ́жава* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Цмен

Травяністая расліна з дробнымі жоўтымі ці аранжавымі кветкамі, сабранымі ў шарападобныя кошыкі; ужываецца як прыправа.

цмен м. — Маг. р., Гом. р. (Кісялеўскі), *цмян* м. — Віц.-маг. г. (Кісялеўскі), *цмін* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *цмен жоўты* — Маг. р. (Кісялеўскі), *сухо́тнік* м. — Слон., Іўеў., Навагр., Брэсц. (ДСБ, Сцяшковіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *сухо́ткі* мн. — Сморг. (Сл. Гродз.), *сухо́тнічкі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *сухазэ́лле* н. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *сухавéйка* ж. — Гродз. р. (Сл. Гродз., Кісялеўскі, Верас), *сухадóлька* ж. — Астр. (Сцяшковіч), *сухалёткі* мн. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *бяссмéртнік* м. — усах.-пал. р., Гом. р., Дзятл., Слон. (ГЧ, Кісялеўскі, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *несмяро́тнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *несмяртéльнік* м. — Паст. (СПЗБ), *ніту́біч* м. — Ваўк. (СПЗБ, ЭСБМ), *ніту́ніч* м. — Гродз. р. (Верас), *ніту́ніч* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *драмо́тка* ж., *драмо́ткі* мн. — Паст. (СПЗБ), *драму́лі* мн. — Астр. (СПЗБ), *пясо́чнік* м. — Іван. (ДСБ), *ага́ткі* мн. — Свісл. (Шаталава), *зо́рачкі* мн. — Дзятл. (Сл. Гродз.), *залату́шнік мужы́нскі* — Вілен. р. (Кісялеўскі), *нячуйвéцер* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭПБ), *змяёўнік лясны́* — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *кацяла́пкі* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *грымо́тнік* м. — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Цыбуля мядзведжая, гл. Чарамша.

Цыкорыя

Светлалюбівая расліна з ярка-сінімі язычковымі кветкамі, сабранымі ў буйныя кошыкі.

цыко́рыя ж., цыко́р'я ж. — Маг. р., Гом. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *цыко́ра ж.* — Мін. р., Чэрв. р. (Кісялеўскі, Шатэрнік), *падаро́жнік м.* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *падро́жнік м.* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *мачаўні́к м.* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *мацаўні́к м.* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *сухо́тнік м.* — Петр. (ЛП), *гаро́шак м.* — Жытк. (ЛП), *падры́ўнік палявы́* — Стол. (ТС).

Цмянец

Высокая расліна з белымі або ружовымі кветкамі ў парасоніках і з перыстым лісцем.

цмя́нец м. — Маг. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *цмя́нец дзі́кі* — Маг. р. (Кісялеўскі), *дзяньча́ль м.* — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Цяцюшнік

Расліна з белымі ці бледна-фіялетавымі кветкамі, якая прысмоктваецца каранямі да іншых травяністых культур і часткова харчуецца за іх кошт.

цяцю́шнік м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *цяцү́шнік м.* — Краснап. (Бялькевіч), *зязю́лька ж.* — Гродз. р., Сморг. (Мат. мін.-мал., Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *зязю́лькі* мн. — Светлагор. (Мат. Гом.), *пéльнік м.* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *чабрэ́ц м.* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *жабрэ́ц ж.* — Маладз. (СЦБ), *шчы́р м.* — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *кашэ́чы сардэ́чнік* — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ).

Чабор

Невялікая расліна з прыемным духмяным пахам і дробнымі ружова-ліловымі кветкамі на вяршыні сцяблінак.

чабо́р м., чабо́рык м. памянш., *чабо́рчык м.* памянш. — агульн., Вілен. р., Смален. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гом., ЛП, ЖС, Кісялеўскі, Бялькевіч, Шатэрнік, Верас,

Сцяшковіч, Насовіч, Ластоўскі, Станкевіч, Мат. апыт.), *чо́бар* м. — Верхнядзв., Шкл., Маг., Карм. (ЛАБНГ), *ча́бар* м. — Беш., Сен., Шчуч. (ЛАБНГ), *ча́бер* м. — Мсцісл., Дзятл., Браг. (ЛАБНГ, Бялькевіч), *ча́бер лі́ловы* — Маг. р. (Кісялеўскі), *чабё́р бе́лы* — Маг. р. (Кісялеўскі), *ча́бур* м. — Гродз. р., Круп., Калінк. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *чо́мбар* м., *чо́нбар* м., *чо́нбар* м., *чо́мбрык* м. памянш., *чанбо́рак* м. памянш., *чы́мбо́рык* м. памянш. — паўн.-зах. з., усх.-пал. р., Віц. р., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЛП, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *чо́мбер* (*чо́мбір*) м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *чо́мбрак* м. — Стол. (ЛАБНГ), *чо́мбрык* м., *чо́мбрык* м. — Гом. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *чамбо́р* м., *чы́мбо́р* м., *чы́нбо́р* м. — паўн.-зах. з., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. мін.-мал., Ластоўскі, Мат. апыт.), *чамбо́р кра́сны* — Маг. р. (Кісялеўскі), *цы́мбо́р* м., *цы́мбе́р* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *чамбо́рак* м., *цы́мбо́рак* м. — Гродз. р. (Сл. Гродз., Кісялеўскі, ЭПБ), *чамбарэ́ц* м. — Слон. (Мат. апыт.), *чабо́рык* м. — Гродз., Слуц., Пух., Асіп., Бабр., Жлоб. (ЛАБНГ), *чабаро́к* м. — Старадарож., Светлагор., Буда-Каш. (ЛАБНГ), *чо́брык* м. — Гом. (ЛАБНГ, ГЧ, Янкова), *ца́брык* м. — Гом. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *чабрэ́ц* м. — зах.-пал. г., спарадычна ўсх. з., Гродз. р., Бераст., Навагр., Барыс., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЛП, Кісялеўскі, Ластоўскі), *и́чабрэ́ц* м. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *и́чабру́шка* ж. — Пін. (ЛАБНГ), *чабру́к* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *чабурэ́ц* м. — зах.-пал. г., Лельч. (ЛАБНГ), *чабяры́ца* (*чэберы́ца*) ж. — Жытк. (ТС), *чабрэ́йка* м. — Гл. (ЛАБНГ), *ба́ранкі* мн., *ба́ранчыкі* мн. — Гарад. (ЛАБНГ), *ба́раначкі* мн. — Бял. (ЛАБНГ, НС), *кацяры́нка* ж. — Стол. (ЛАБНГ, ЖС), *мацяры́нка* *мала́я* — Буда-Каш. (ЛАБНГ), *мацярдэ́ўшка* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *мацяржа́нка* ж. — усх.-пал. р., Гродз. р. (ЛП, Кісялеўскі, ЭПБ, ЭСБМ), *ма́тачнік* (*ма́ташнік*) м. — Гом., Рэч. (Мат. Гом., ЭСБМ), *мару́шкіна трава́* — Латгал. р. (СПЗБ, ЭСБМ), *лябе́дка* ж. — Лельч. (ЛАБНГ), *ляно́к* м. — Лельч. (ЛП, ЭСБМ), *калато́вічкі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *сімія́н* м. — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *цімія́к* м. — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Чальчак

Расліна з буйнымі малінавымі кветкамі, сабранымі ў перарывістых коласападобных мяцёлках.

чальча́к м. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *слёзнік* м. — Гродз. р., Віц. р., Карм., Жытк. (Мат. Гом., Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі, ЭПБ, ЭБ), *плаку́н* м. — Жытк. (ТС, Ластоўскі), *пла́кса* ж. — Буда-Каш., Жытк. (Мат. Гом.), *гарлёўнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *ляўко́нія палява́я* — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *ра́кавыя шы́шкі* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *тро́йнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *вербя́ніца* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *дзярбе́ннік* м. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *васілёк* м., *васі́лькі* мн. — Жытк., Стол. (ТС), *кра́ўніца* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *кабы́ляк* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *мя́та кабы́лля* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *бо́бік баравы́* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *цвярдзя́нка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі).

Чамярыца

Ядавітая расліна з жаўтавата-зялёнымі кветкамі ў буйным мяцёлчатым суквецці і з шырокім лісцем.

чамяры́ца ж. — віц.-маг. г. (Бялькевіч, Каспяровіч, Станкевіч), *чамары́ца* ж. — Жытк. (ТС), *чамары́чнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *чэ́мер* м. — Мёр., Чэрык., Карм., Ветк., Гом., Добр., Светлагор., Нясв., Шчуч., Беластоц. р. (СПЗБ, Мат. мін.-мал., Мат. Гом., ЖС, Ластоўскі), *чамо́р* м. — Стол. (ЖС), *чаме́р* м. — Гродз. р., Астр. (Сл. Гродз., Верас.), *чаме́рнік* м. — мясц. (Ластоўскі).

Чарамша, мядзведжая цыбуля

Расліна з двума шырокімі вострымі пляскатымі лістамі, клубень якой мае смак часнаку.

зайцо́ў (*зайчы́каў*, *за́ечы*) *часно́к* — Стол., Жытк. (ТС), *чысно́к лугавы́* — Чач. (Мат. апыт.), *часны́к палявы́* —

Гродз. р. (Верас), *часно́к мядзвѣжы* — Маг. р. (Кісялеўскі), *дзі́ка цыбу́лька* — Жытк. (ТС), *за́йцава* (*за́йчыкава*) *цыбу́ля* (*цыбу́лька*) — Жытк. (ТС), *гусі́ная цыбу́лька* — Лун. (ЛП).

Чарнагалоў, гл. Гарлянка.

Чарнобыль, гл. Палын.

Чартапалох

Высокая калючая расліна з пурпуровымі кветкамі ў кошыку.

чартапало́х м. — паўн.-зах. з., Мін. р., усх.-пал. р. (СПЗБ, ТС, Кісялеўскі, Шатэрнік, Ластоўскі, Мат. апыт.), *дзяды́* мн. — Мін., Чэрв., Вілен, Круп. (СПЗБ), *дзедкі́* мн. — Лельч. (Мат. Гом.), *дзядо́ўнік* м. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі, ЭПБ, ЭБ), *булдо́ўнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *калю́чка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *калюкі́* мн. — Лельч. (ЖС), *бадзю́лі* мн. — Гом. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ, ЭСБМ), *будзя́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *асо́т* м. — Маг. р., Мін. р., Смален. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *асо́т паляво́й* — Маг. р. (Кісялеўскі), *растро́н* м. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Верас, Насовіч, Станкевіч, ЭПБ, ЭБ), *шандзё́лы* мн., *шамдзё́лы* мн. — Чэрв., Уздз. (СПЗБ), *дагі́ль* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *чо́ртавы пазуры́* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *старо́жнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ло́пух* м. — Слуц. (ЭСБМ).

Чыстацел, гл. Падтыннік.

Чысцік

Расліна з фіялетава-пурпуровымі кветкамі ў несапраўдных мяцёлках і з шурпатаваласістым сцяблом.

чысці́к м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *чыстаце́л* м. — Гом. р. (Кісялеўскі), *жыві́чка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *блашчы́чнік* м. — Гродз. р. (Верас), *галаве́нька* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Станкевіч, ЭПБ), *воў́чая крапі́ва* — Маг. р., Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *воў́чая мя́та* — Чэрв.

р., Маг. р., (Кісялеўскі, Шатэ́рнік, ЭПБ), *зябра палява́я* — Віц. р. (Кісялеўскі).

Чысцяк

Невялікая расліна з адзіночнымі залаціста-жоўтымі кветкамі і мясістым бліскучым лісцем; цвіце ранняй вясной.

градаўнік м. — Стол. (ЛП), *сардэ́чнік* м. — Петр. (ЛП).

Шалфей

Расліна з буйнымі духмянымі кветкамі ў верхавінкавых коласападобных суквеццях і простым ці перыстым лісцем.

шалфе́й м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *шалве́й* м. — мясц. (Ластоўскі), *шальві́я* ж., *шальве́я* ж. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *шалфе́я* ж. — Гродз. р. (Верас), *шальва́* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *шаўлюга́* ж. — Ельск. (Мат. Гом.), *дужэ́ц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *жаўрэ́ц* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Шпажнік, гладыёлус

Рэдкая расліна з мечападобным лісцем і пурпуровымі або пурпурава-фіялетавымі, зрэдку белымі кветкамі ў коласе.

шпа́жнік м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *шпа́тнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *зрб́чнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *цыбу́лька* ж. — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭБ), *часно́к паляво́й* — Віц. р. (Кісялеўскі), *кульчы́бер* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭБ, ЭСБМ).

Шпергель, гл. Свінакроп.

Шчаўе

Расліна з сакаўным лісцем, якое мае кіслы смак.

шча́ўе (*шча́ўя*, *шча́ўё*) н. — паўн.-зах. з., цэнтр. з., усх.-маг. р., Гом. р., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі,

Бялькевіч, Каспяровіч, Сцяшковіч), *шчаўе* н., *шчаўя* н. — Ашм., Іўеў., Ганц. (ЛАБНГ, Ластоўскі), *шчóўе* н. — паўн.-зах. з., Вілен. р. (СПЗБ, Шатэрнік), *шчаў* м. — Паст. (ЛАБНГ), *шчаўлюк* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *шча́ва* ж. — Лоеў. (Янкова, НЛГ), *шча́вель* м. — асн. мас. г., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ГЧ, ЖС, Кісялеўскі, Бялькевіч, Верас, Ластоўскі, Растаргуеў, Янкоўскі), *шчавель* м. — паўн.-зах. з., усх.-маг. р., Лоеў., Лельч. (ЛАБНГ, СПЗБ, Бялькевіч, Янкова), *шчавель праўдзівы* — Маг. р. (Кісялеўскі), *шчавей* м. — зах.-пал. г., гродз.-бар. г., Віц. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз., НЛ, ДСБ, Кісялеўскі, Сцяцко, Сцяшковіч, Цыхун, Мат. апыт.), *шча́вей* м. — Светлагор. (ЛАБНГ), *шча́вер* м., *сво́йскі шча́вер* — усх.-пал. р. (ЛАБНГ, ТС), *шчавельнік* м. — Старадарож. (ЛАБНГ, СПЗБ), *шчаўнік* м. — Гродз. Слон., Віц. р. (Кісялеўскі, Мат. апыт.), *шчаву́х* м., *шчаву́к* м. — зах.-пал. г., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *чаву́х* м. — Пруж., Брэсц. (ДСБ, ЖС), *кіслі́ца* ж. — віц.-маг. г., Стаўб., Латгал. р., Смален. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, СЦБ, Кісялеўскі, Каспяровіч, Шаталава, ЭСБМ), *кісляні́ца* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі), *квасо́к* м. — усх.-пал. р. (ТС, ДСБ, ЭСБМ), *обараце́нь* м. — Свісл. (Сл. Гродз.), *ру́дзік* м. 'шчаўе лугавое' — Лаг. (СПЗБ), *шчаву́к* м. 'разнавіднасць шчаўя' — Гл. (СПЗБ), *за́льва* ж. 'маладое шчаўе' — Лях. (ДСБ, ЖС, ЭСБМ).

Шчаўе вераб'інае, або малое, ці шчаўлюк: *шчаўлюк* м., *шчаўлюк палявы́* — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *шчаву́к* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *грабі́нец* м. — Маст. (СПЗБ), *вера́б'ёў* (*вороб'ёў*, *воробейкоў*, *горобейкоў*) *шча́вер*, *вера́б'ёў* (*вороб'ёў*, *воробейкоў*, *горобейкоў*) *шчаве́р* — Жытк., Лельч. (ТС, ЖС), *за́йчыкаў шча́вер* — Жытк. (ТС), *вера́бятнік* м. — Гродз. р. (Цыхун).

Шчаўе конскае: *шча́ўе ко́нскае* — Віц. р., Мін. р., Хойн. (ГЧ, Кісялеўскі, Каспяровіч, Шатэрнік, ЭСБМ), *шча́вель* (*шчаве́ль*) *ко́нскі* (*ко́ньскі*) — усх.-маг. р., Мёр., Чач., Слон., Смален. р. (ЖС, Кісялеўскі, Бялькевіч, Насовіч, Дабравольскі, Ластоўскі, Мат. апыт.), *шчаве́й*

ко́нські (ко́ньські) — Віщ. р., Слон. (Кісялеўскі, Мат. апыт.), *ишавёр ко́нські (ко́ньські)* — Лельч., Жытк. (ТС, ЛП), *ишаўнік (ишыўнік) ко́нські (ко́ньські)* — Слон. (Мат. апыт.), *ишаў ко́нські* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *квасо́к ко́нські* — Стол. (ТС), *пучча ко́нскае* — Краснап. (Бялькевіч), *бура́к ко́нські* — Жытк. (ТС), *ишаўнік крынічны* — Віл. (СПЗБ), *ишаўлю́к крынічны* — Маг. р. (Кісялеўскі), *ишаўлю́к вадзяны́* — Маг. р. (Кісялеўскі), *ишаву́к м.* — зах.-пал. г., Маг. р. (Кісялеўскі), *ишавей́ м.* — Стаўб. (З нар. сл.), *ишаву́льнік м.* — Ушацк. (НЛ), *ишаўлю́к м.* — Мсцісл. (Бялькевіч), *ишаву́к м., ишаву́х м.* — Віл., Мядз., Вілен. р. (СПЗБ), *кани́чак м.* — Гродз. р., Ваўк. (Сцяшковіч, Цыхун), *кабля́льніх м.* — Кобр. (НЛ), *лапа́тнік м.* — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі, Дабравольскі), *падваро́тнік м.* — Ашм. (СПЗБ), *лапу́х гла́дкі* — Ашм. (СПЗБ), *карпа́ч м.* — зах.-пал. г., Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *карна́ч м.* — Віщ. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *бараба́с м.* — Ваўк. (Сл. Гродз.).

Эльсгольцыя

Расліна з вельмі вострым пахам.

мяліса ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *мя́та пся́рская (саба́чая)* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *пся́рка ж.* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *мя́та падты́нная* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Эстрагон

Від палыну з вялікай колькасцю эфірных алеяў, які ўжываецца як вострая прыправа.

астраго́н м. — мясц. (ЭСБМ), *экстраго́н м.* — мясц. (Ластоўскі), *дзёмедзь (дзэмяць) м.* — Вілен. р. (СПЗБ), *цы́прус м.* — мясц. (Насовіч).

Ядрушка

Расліна з вузкім даўгаватым лісцем і дробнымі духмянымі светла-ці лілова-пурпуровымі кветкамі, сабранымі ў гронкі.

ядрушка ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ручнікі* мн. — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *стáрчык* м. — Мін. р. (Кісялеўскі).

Яснотка

Расліна з белаватым, нібы апыленым зубчатым лісцем і жоўтымі, чырвонымі ці ружовымі кветкамі; падобная на крапіву, але не стрыкаецца.

глухáя крапі́ва — асн. мас. г., Вілен. р. (СПЗБ, ЛП, Кісялеўскі, Бялькевіч, Верас, Станкевіч, Ластоўскі, ЭБ, Мат. апыт.), *глухáя бракі́ва* (*глухá брокі́ва*) — Жытк. (ТС), *крапі́ва бе́лая* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *крапі́ва пяку́чая* — Стол. (ЛП), *крапі́ва саба́ч'я* — Жытк. (ЛП), *крапі́ва дрóбная* — Стол. (ЛП), *крапі́ва ж.*, *пракі́ва ж.* — усх.-пал. р. (ЛП), *ясно́тка ж.* — Маг. р. (Кісялеўскі), *ша́нта*, *ша́нта чырво́ная* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭПБ), *ша́ндра ж.* — Лельч. (ЛП), *мядо́ўнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭСБМ), *пусты́рнік* м. — Слон. (Мат. апыт.), *сляпа́к* м. — Астр. (СПЗБ).

Ястрабок

Апушаная расліна, пераважна з бязлістым сцяблом і дробнымі ў кошыках кветкамі ад жоўтага да аранжава-чырвонага колеру.

ястрабо́к м., *ястрабо́к лугавы́* — Маг. р. (Кісялеўскі), *ястрэ́ц* м. — Гродз. р., Віц. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *лагуне́ц* м., *лгане́ц* м. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч, ЭСБМ), *мане́ц* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *сакольні́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *сяміці́чнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *цыко́р'я палява́я* — Мін. р. (Кісялеўскі), *гарку́ша ж.* — Смален. р. (Кісялеўскі), *валасе́нь* м. — віц.-маг. г. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *валасня́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бялкі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бацві́нчык* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *шалё́нчык* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *зе́лле ад тра́сцы* — Гродз. р. (Верас).

Ятрышнік

Расліна з плямістым лісцем і бэзава-фіялетавымі, ружовымі або жоўтымі кветкамі ў коласападобным суквецці.

зязю́лька ж. — Гродз. р., Мін. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭПБ), зяўзю́лька ж. — Мёр. (ЖС), зязю́лькі мн. — усх.-маг. г., Хойн. (ГЧ, Насовіч), зяўзіо́льнік м. — Петр., Лельч. (ЛП), куку́лька (куку́лка) ж. — Мін. р., Маг. р., Чач. (Мат. Гом., Кісялеўскі, Шатэрнік), ку́каўка ж. — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭБ, ЭСБМ), куку́шка ж. — усх.-маг. г., Смален. р. (Кісялеўскі, Шатэрнік, Мат. апыт.), зязю́ліны слёзы, зязю́льчыны слёзы — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Верас), зязю́ліны ручні́чкі (зовзю́ліны ручны́чкі) — Стол. (НЛ), пада́рак зязю́лін — Гродз. р. (Кісялеўскі), ру́чка чо́ртава — Маг. р. (Кісялеўскі), бо́жэса ру́чка — Маг. р. (Кісялеўскі), канва́лія ж., канва́лія лугава́я — Мін. р. (Кісялеўскі), зе́лле чырво́нае — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас, ЭБ), са́лёп м., са́лёпны ко́рань — Гродз. р. (Кісялеўскі), кама́нічнік (кама́нішнік) м. — Маг. р. (Кісялеўскі), язвё́жнік м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), сардэ́чнік (сярдэ́чнік) м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), таўка́н м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), таўку́н м. — мясц. (ЭБ), чымяры́ца ж. — Стол. (ЛП), лю́бэжа ж., лю́біша ж. — зах.-бран. р. (ЭСБМ).

1.4. ЛЯСНЫЯ ТРАВЯНІСТЫЯ РАСЛІНЫ

Агаткі

Невялікая расліна, зростак белых або ружаватых кветчак якой на невысокай кветаножцы нагадвае каціную лапку.

ага́ткі мн. — агульн. (Мат. апыт.), га́ткі мн. — Пух. (Мат. мін.-мал.), бага́ткі мн. — Мядз. (ЖС), зага́ткі мн. — Навагр. (ЛАБНГ), аўду́лькі мн. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ),

дзед м. — Пол. (ЛАБНГ), *нагаткі* мн. — Віц., Дубр., Касц. (ЛАБНГ), *бяссмёртнік* м. — Верхнядзв. (ЛАБНГ, СПЗБ), *грызнік* м. — Мін. р., Лаг., Добр. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі, Насовіч), *драмўлі* мн. — Астр. (ЛАБНГ), *зайцава капўста* — Лун. (ЛАБНГ), *кашачыя ланкі* — усх. з., Шчуч. (ЛАБНГ), *ланкі* мн. — Шчуч., Шкл., Мсцісл. (ЛАБНГ), *кацаланкі* мн. — Гом. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *каты* мн. — Клецк. (ЛАБНГ), *каткі* мн. — Мін. р., Арш., Краснап., Добр. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, ЭПБ), *кочкі* мн. — Зэльв. (ЛАБНГ), *коцікі* мн. — спарадычна. агульн. (ЛАБНГ), *магільнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *зэлле мёртвае* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *мудэчкі* мн. — Беш. (ЛАБНГ), *ніжапёрніца* ж. — Гом. р. (ЭСБМ), *нітубіч* м. — Ваўк. (ЛАБНГ), *пераскók* м. — Чач. (ЛАБНГ), *падбёл* м. — Лельч. (ЛАБНГ), *пух* м. — Віц. р. (Каспяровіч, Кісялеўскі), *сухóтнік* м. — паўн.-зах. д., Валож. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, ЭПБ), *суханўт* м. — зах.-пал. г., Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *сухавей* м. — Гродз., Ашм., Іўеў. (ЛАБНГ), *сухавейанкі* мн. — Ваўк. (ЛАБНГ), *сухавя́нкі* мн. — Ваўк. (ЛАБНГ), *сухавéтачкі* мн. — Пух. (ЛАБНГ), *сухалёткі* мн. — Іўеў. (ЛАБНГ), *суханўтнік* м. — Бых. (ЛАБНГ), *сухóтнік палявы* — мясц. (ЭПБ), *скóчка* ж. — Стаўб. (Мат. мін.-мал.), *скóчыкі* мн. — Мін. р. (Кісялеўскі, Насовіч), *сабáчкі* мн. — Касц. (ЛАБНГ), *стакрóтка* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *срэ́бнік* м. — Івац. (ЛАБНГ), *цмен* м. — Маг. р., Пол., Глыб., Віл., Тал., Чэрв. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *шастуны́* мн. — Лун. (ЛАБНГ), *шаўлёя* ж., *шаўлёйка* ж. — Пін. (ЛАБНГ), *шчáсце* н. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі).

Ажыка

Расліна сярэдняй вышыні з шырокімі пёрыстымі доўгімі лістамі.

плáкса ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *сітніца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *язычкі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *пы́рнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ячмéннік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *травá лясная* — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Аканіт, гл. Боцікі.

Аквілегія, гл. Ворлік.

Алісум, гл. Бурачок.

Анемона, гл. Кураслепнік.

Арляк, гл. Папараці.

Арніка, гл. Купальнік.

Артылія, рамішыя

Дробная вечназялёная лекавая расліна хвойных і мяшаных лясоў з гронкай белых дробных кветчак на вяршыні сцябліны.

сісінец м. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *станоўнік бабскі* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Асліннік, начная свечка

Буйная расліна з бледна-жоўтымі кветкамі, якая расце па пясках каля дарог, на ўскрайках бароў.

дзіва́нна дзі́кая — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭПБ), *дзява́нна дзі́кая* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *ба́бек по́льны* — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *сіні́ла н.* — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *палява́я ляўко́нія* — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Астрагал, гл. Куравай.

Барадаўнік, гл. Рудзянец.

Бальзамін

Расліна, якая расце па нізкіх месцах у лесе і каля рэчак; утрымлівае ароматычныя смолы.

бальсамі́на ле́кавая — Мін. р., Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *бельсамі́на лесавая́, бельсамі́на ж.* — Маг. р. (Кісялеўскі),

бальсамін м. — паўн.-зах. з. (Станкевіч), *бальзамін* м. — Гом. р. (Кісялеўскі), *бальзін* м. — Бяроз. (Шаталава), *нядóтка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *пстрыкаўка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *прыгаўка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Барвенак

Расліна з ляжачымі сцяблінамі з вечназялёным лісцем; трапляецца на паўночным захадзе і захадзе Беларусі пераважна на месцы старых пахаванняў.

барвёнак м. — Зэльв., Жытк. (ЭСБМ, ТС), *бярвёнак* м. — Гом. р., Гродз. р. (Мат. Гом., Сл. Гродз.), *барвянец* м. — Гродз. р. (Сл. Гродз.), *барвінак* м. — зах.-пал. г., Віц. р. (Кісялеўскі), *барвінец* м. — зах.-пал. г., Віц. р., Слон. (Кісялеўскі, Мат. апыт.), *абарвінец* — Слон. (Мат. апыт.), *барлінак* м. — Гродз. (Цыхун), *страмёнкі* мн., *страмэнты* мн. — Пін. (ЛП, СПЗБ), *бўслікі* мн. — Стол., Петр. (ЛП), *замозыліна* ж. — Кам. (ЖНС).

Баркун

Буйная расліна з дробным трайчастым лісцем і дробнымі белымі кветачкамі, сабранымі ў шматкветкавыя гронкі.

барку́н м. — Гродз. р., Маг. р., Вілен. р. (СПЗБ, Кісялеўскі, Сцяшковіч, Верас, Станкевіч, Мат. апыт.), *бурку́н* м. — паўдн. р. (ЛАБНГ, ТС), *берку́н* м. — мясц. (ЭСБМ), *брыку́н* м. — Лельч. (ЖС), *бры́заўка* ж. — паўн.-зах. з. (Верас), *то́мка* ж. — Маг., Лёзн. (Каспяровіч, Кісялеўскі, ЭПБ), *папоўнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *маля́с-нік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *свіну́ха* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, Ластоўскі), *до́ннік* м. — Паст., Слон. (СПЗБ, Мат. апыт.).

Блюшчык

Невялікая расліна з непрыемным пахам лісця і кветчак у яго пазухах.

плішчык м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *расходнік* м. — Віц. р., Маг. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *сабáччая мята* — Смален. р. (Кісялеўскі), *каціная мята* — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *кашáччая мята* — Мсцісл. (Бялькевіч), *хмéлік* м. — (ЛП).

Боцікі, аканіт

Буйная расліна з жаўтаватымі шлемападобнымі кветкамі.

боцікі мн. — мясц. (Кісялеўскі), *мышабóй* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *ваўчабóй* м. — мясц. (ЭСБМ), *барчáк* м. — мясц. (ЭСБМ), *бару́нка* ж. — мясц. (ЭСБМ, Ластоўскі).

Братаўка, іван-ды-мар'я

Невялікая расліна з жоўтымі кветачкамі з сінім верхам.

брат з сястро́й — паўн.-зах. з., Гродз. р., Віц. р., Слон. (Станкевіч, Верас, Мат. апыт.), *брат-сястра́* — паўн.-зах. з., Маг. р. (Кісялеўскі, Станкевіч), *бра́цік-сястры́ца* — Смален. р. (Кісялеўскі), *б́ратаўка* ж., *брато́ўка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *бра́ткі* мн. — Жытк., Стол., Лоеў. (ТС, Янкова), *іва́н-да-ма́р'я* — Віц. р., Навагр. (Кісялеўскі, Мат. апыт.), *мар'я́нка* ж. — Навагр. (ЖС), *сачо́ўка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *магі́льнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *купа́ла* ж. — Мёр. (ЖС), *мяду́нка* ж. — Вілен. р. (Кісялеўскі), *чмя́льнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *дзень і ноч* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *зе́брыкі* мн. — Ельск. (ЖС, ЭСБМ), *жару́ха* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *іва́нец* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *званéц* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *дзванéц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Браткі, гл. Фіялка.

Брусніцы

Кусцікавая расліна з вечназялёным лісцем і з гронкамі бліскучых чырвоных спажывуных ягад.

брусніцы мн. — агульн. (АЛА, СПЗБ, ЖС, ЛП, ТС, Кісялеўскі, Шаталава, Юрчанка, Станкевіч, Мат. апыт.), *брушніцы* мн. — спарадычна агульн. (АЛА, СПЗБ, ЖНС, Кісялеўскі, Бялькевіч, Шатэрнік, Верас, Сцяшковіч, Цыхун, Юрчанка, Дабравольскі, Мат. апыт.), *брусніка* ж. — Маг. р., Гом. р., Смален. р., Навагр. (АЛА, Кісялеўскі, Дабравольскі, Мат. апыт.), *брусіны* мн. — Ваўк., Слон. (СПЗБ, Мат. апыт.), *брусініцы* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *брусяніцы* мн. — Жытк. (ТС), *бружыніцы* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *баруўкі* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *сардэчнік* (*сярдзэчнік*) м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *мучальнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *спарышка* ж. — Гродз. р. (Мат. Гродз.).

Букашнік

Невялікая расліна, якая цвіце светла-жоўтымі кветачкамі ў суквецці на высокай ножцы.

начаквёт м. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, Ластоўскі), *начнік* м. — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭПБ), *начніца* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі), *вобмарак* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *абмарок* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Буквіца

Невялікая расліна з дробнымі фіялетава-блакітнымі кветачкамі, сабранымі ў шчыльныя верхавінкавыя галоўкі.

залатнік м. — Сморг., Ветк. (Мат. мін.-мал., Мат. Гом.), *латнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *буквіца* ж. — Маг. р., Віц. р., Смален. р. (Каспяровіч, Кісялеўскі), *буковіца* ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *глухая крапіва* — мясц. (ЭПБ).

Бурачок, алісум, каменнік

Невялікая рэдкая расліна з дробнымі бледна-жоўтымі кветкамі ў прадаўгаватых суквеццях на вяршынях парасткаў.

пасмёртнік м. — Жытк. (ЛП), *бясмёртнік* м. — Жытк., Петр. (ЛП), *перавóратнік* м. — Лельч. (ЛП), *падбёл* м. — Лельч. (ЛП), *ка́менны цвято́к* — Стол. (ЛП).

Бядрынец

Духмяная расліна з дробнымі кветкамі, сабранымі ў складаныя шматпрамянёвыя парасоны.

бядры́нец м. — Мін. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *бе́дранец* м. — мясц. (Насовіч), *едранéц* м. — зах.-пал. г., Маладз. (Мат. мін.-мал., Кісялеўскі, ЭПБ, Ластоўскі), *ядры́нец* м. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *бярджы́нец* м. — мясц. (ЭПБ), *беджанéц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *бранéц* м. — Гродз. р., Маг. р. (Насовіч, Кісялеўскі), *бро́нец* м. — мясц. (Насовіч), *варанéц* м. — Гродз. р., Уздз., Жытк. (ТС, Мат. мін.-мал., Кісялеўскі), *пятру́шка* — Маг. р. (Кісялеўскі), *пастарна́к* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *пе́рац* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *балóтні кроп* — Жытк. (ЛП), *маркоўнік* м. — Стол., Петр. (ЛП), *дзя́гель* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *дзя́нгель* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *аны́ш (ганьіш)* м. — мясц. (ЭСБМ).

Бялюк

Невялікая расліна паўднёвага захаду Беларусі з вузкім лісцем і белымі кветкамі на тонкіх кветаножках, сабранымі ў мяцёлку або гронку.

вяно́чнік м. — мясц. (Ластоўскі), *білю́к* м. — мясц. (ЭПБ).

Бясмертнік, гл. Цмен.

Вагавік, гл. Ясколка.

Вапнаўка

Рэдкая шарападобная разгалінаваная расліна з белымі кветачкамі ў мяцёлцы.

ва́ннаўка ж. — Гом. р. (Кісялеўскі).

Варанец

Рэдкая расліна з буйным складаным лісцем на доўгіх чаранках і дробнымі белымі кветачкамі ў гронках.

варане́ц м. — паўн.-зах. з. (СПЗБ, Сцяшковіч), *жаўтаквёт* м. — Віц. р. (Кісялеўскі).

Ватачнік, гл. Птушанец.

Венерын чаравічак

Вельмі рэдкая расліна з арыгінальнымі па форме кветкамі.

зязю́лька ж. — мясц. (ЭПБ), *зязю́льнік* м. — мясц. (Ластоўскі).

Верас

Кусцікавая расліна з дробным лісцем і мяцёлачкамі дробных светла-сініх кветак, якімі заканчваюцца разгалінаваныя галінкі.

ве́рас м. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, ЛП, ЖС, ГЧ, Кісялеўскі, Бялькевіч, Верас, Каспяровіч, Шатэрнік, Дабравольскі, Насовіч, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *ве́рась* ж. — Круп. (АЛА), *ве́рус* м. — Гом. р. (Кісялеўскі), *вэжос* м. — Гродз. (Кісялеўскі), *врэск* м. — мясц. (Насовіч), *ве́раст* м. — Шчуч., Ваўк., Кам., Кобр. (ЛАБНГ, АЛА), *верасо́к* м. — Бых. (ЛАБНГ, АЛА), *верасё́н* м. — Шчуч. (ЛАБНГ), *верасе́нь* м. — Пух., Капыл. (ЛАБНГ, СПЗБ), *верасо́н* м. — Клім. (ЛАБНГ), *верасні́к* м. — Хоц. (ЛАБНГ), *па́дверасак* м. — Свісл. (СПЗБ), *барві́нкі* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Ворлікі, аквілегія

Буйная рэдкая расліна з суквеццем густа-сініх арыгінальных па форме павіслых кветак на вяршыні парасткаў.

вóрлікі мн. — Маг. р. (Кісялеўскі, Станкевіч, Каспяровіч, Гарэцкі, Насовіч), *гóрлікі* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *збанóчки* мн. — Гродз. р., Ельск. (ЖС, Кісялеўскі, ЭПБ), *лілёя* ж., *лілёйка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *міжспёрсніца* ж. — Віц. р., Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Вужоўнік

Невялікая рэдкая спаравая расліна з адным лістком і спаравым невысокім адросткам ад яго асновы.

вужóўнік м. — агульн. (СПЗБ), *вужэўнік* м. — Мёр. (ЖС), *ванэжэўнік* м. — Ашм. (СПЗБ), *вўжава зéлле* — мясц. (Ластоўскі), *вўжакава зéлле* — паўн.-зах. з. (Верас).

Вырачка

Невялікая расліна з дробным падоўжаным лісцем і дробнымі пурпурнымі кветачкамі, сабранымі ў шчыльныя шыпякі каля сцябліны і асновы чаранка лістоў.

бóгава крэ́салка — зах.-пал. г., Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *свентая́ннік* м. — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *ты-мя́нкі* мн. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *дзерава́нка* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *вы́рачка* ж. — Гродз. р., Шчуч. (Кісялеўскі, 3 нар. сл.), *крэ́селцы* мн. — мясц. (Ластоўскі).

Вязель

Буйная расліна паўднёвага захаду Беларусі з ляжачай галінастай сцяблінай, пёрыстым лісцем, з бела-ружовымі або бела-фіялетавымі кветкамі, сабранымі ў гронкі.

за́ячы хмель — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *за́йчы гаро́шак* — мясц. (Ластоўскі), *гаро́шак* м. — мясц. (Ластоўскі), *паўзу́н паляво́і* — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас, ЭПБ), *воўча ла́да* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *дзя́тлаўнік* м. — Ельск. (ЖС), *вўжава зéлле* — мясц. (Ластоўскі).

Галадок

Невялікая расліна з зеленавата-шэрым лісцем і сцяблом з дробнымі непрыкметнымі кветкамі на канцах галінак.

Галадок шматгадовы: *мурышка* ж. — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *парку́н* м. — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *грымо́тнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *сіве́ц баравы́* — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *дзіва́на* ж. — Вілен. р. (Кісялеўскі).

Галадок аднагадовы: *галадо́к* м. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *мураве́ц* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Гарычка

Невялікая расліна з цёмна-сінімі кветкамі ў пазухах верхніх спалучэнняў лісця.

гары́чка ж. 'гарычка лёгачная' — Гродз. р. (Кісялеўскі), *цюльпа́н лясны́* 'гарычка лёгачная' — Гродз. р. (Кісялеўскі), *сако́ллі пералёт* 'гарычка крыжападобная' — Мін. р. (Кісялеўскі), *пералётнік* м. — Жытк. (Мат. Гом.), *бо́цікі* мн. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *каўту́ннік* м. 'гарычка багновая' — Маг. р. (Кісялеўскі), *бу́цікі* мн. 'гарычка лёгачная' — Маг. р. (Кісялеўскі), *гарча́к* м. 'гарычка багнавая' — Смален. р. (Кісялеўскі), *таўсту́шка* ж. 'гарычка крыжападобная' — Маг. р. (Кісялеўскі), *бздзю́жнік* (*біз-дзю́жнік*) м. — Лельч. (ЛП).

Гваздзік, гл. 1.7. Гваздзік.

Герань, журавельнік

Расліна з глыбока раздзеленым лісцем і ружовымі, чырвонымі і ліловымі буйнымі кветкамі.

ге́ра́нія ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *юра́нь* ж. — Сен. (Каспяровіч), *юра́нія* ж. — мясц. (Ластоўскі), *грабе́лькі*

мн., *грабелыкі* мн. — Гродз. р., Маг. р., Віц. р., усх.-пал. р. (ЖС, Каспяровіч, Верас, Кісялеўскі), *пантопалькі* мн. — Сморг. (Мат. Гродз.), *дуброўка* ж. — Мін. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *трытэрсніца* ж. — Віц. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *пяціпэрсніца* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *сяміцвётнік* м. — Навагр. (Мат. Гродз.), *мушчынскі залатнічок* — Маг. р. (Кісялеўскі), *змяёўка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *барычбўнік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *чарвятобнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *гваздзічнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *падаробнік* м. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *златчыск* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *гарлачбўка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *кураслеп* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *цюльпан лясны* — мясц. (ЭПБ), *дзеравянка* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *ліпка* ж. — Гом. р. (Мат. Гом.), *браткі* мн. — Лельч. (ЖС), *бўцікі* мн. — мясц. (ЭПБ), *гусіная ланка* — Маг. р. (Кісялеўскі), *грызнявая трава* — Смален. р. (Кісялеўскі), *вбўчая ступа* — Віц. р., Маг. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч).

Гладыш

Рэдкая буйная расліна з шызым сцяблом, складаным лісцем і белымі кветачкамі, сабранымі ў парасонік.

лясная моркаў — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Граздоўнік, ключ-трава

Папараць з 1—3 дробна расчлененымі лістамі.

вўжава зёлле — Віц. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі, ЭПБ).

Грушанка

Невялікая расліна з разеткай закругленага цёмна-зялёнага зімучага лісця і гронкай белых кветак на высокім кветаносе.

грушанка ж. — Віц. р. (Кісялеўскі), *грушніца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *грушаўнік* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі),

яблынька лесавая — Мін. р. (ЖС, Кісялеўскі), *бацвінка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *пэрац палявы* — Маг. р. (Кісялеўскі), *станоўнік бабскі* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *бятоніка лесавая* — Вілен. р. (Кісялеўскі), *ландыш* м. — Маг. р., Віц. р. (Кісялеўскі), *ландышкі* мн. — Віц. р. (Каспяровіч), *румянка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі).

Гусіная цыбуля

Невялікая цыбулінкавая расліна з вузкім прыкаранёвым лістом і суквеццем жоўтых кветчак на невысокай кветаножцы.

гусіная цыбуля — Маг. р. (Кісялеўскі), *снэдзік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Дабраполь

Невялікая расліна са сцяблом, якое сцелецца па зямлі, і з залаціста-жоўтымі кветкамі на яго прыўзнятых канцах.

літнік м. — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *дабаноль* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Двухпялёснік

Невялікая расліна з ружовымі кветачкамі ў простых або галінастых гронках на версе сцябла.

ліпта ж. — мясц. (ЭПБ), *літба* ж. — Беш. (Каспяровіч), *літна* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Дзераза

Спораносная расліна з паўзучым сцяблом, пакрытым зялёнымі лускападобнымі лісточкамі.

дзераза ж. — Віц. р., Гродз. р., Мін. р., Маг. р. (СПЗБ, ЖС, Кісялеўскі, Верас, Бялькевіч, Сцяшковіч, Станкевіч,

Мат. апыт.), *дзяра́з* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *дзяра́зка* ж. — Маладз. (Мат. мін.-мал.), *дзеруза́* ж. — Мін. р., Смален. р. (Шатэ́рнік, Кісялеўскі), *дзерме́за* ж. — Лаг. (Шаталава, Мат. мін.-мал., Станкевіч), *дзерага́* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Шаталава), *дзяра́чка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *дзяра́* ж. — Маладз. (ЖС, Мат. мін.-мал.), *дзяру́га* ж. — паўн.-зах. з., Віц. р., Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, СПЗБ, ЖС), *дари́ча* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *рагаза́* ж. — Лун. (Шаталава), *цяку́н* м. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Верас, Станкевіч, ЭПБ), *плаву́шка* ж. — Шчуч. (СПЗБ), *відла́к* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *віла́к* м. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *варане́ц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *баране́ц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *бране́ц* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *бро́нец* м. — мясц. (ЭСБМ), *павілі́ца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *казіро́г* м. — паўн.-зах. з. (Верас), *пацягу́ха* ж. — Латгал. р. (СПЗБ), *каўту́ннік* м. — Стол., Жытк. (ТС), *селяні́ка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ба́бін мур* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, Насовіч, ЭПБ), *краўпі́ца* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі), *по́плывень* ж. — мясц. (Ластоўскі), *дзяраба́* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Дзіванна, мядзведжае вуха

Буйная расліна са светла-жоўтымі кветкамі ў густой коласападобнай гронцы на вяршыні сцябла.

дзіва́нна ж. — Сен. (Каспяровіч), *мядзвё́дзева ву́ха* — Маз. (ГЧ), *куўты́чнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *дзява́н* м. — мясц. (Ластоўскі), *каўту́нічнік* м. — мясц. (ЭПБ), *касма́к* м. — мясц. (ЭПБ).

Дзягіль, дуднік лекавы

Высокая расліна з дудкаватым сцяблом з буйным перыстым лісцем і жаўтавата-зялёнымі кветкамі ў шарападобных парасонах.

дзя́гіль м. — мясц. (Насовіч, ЭПБ, Ластоўскі), *дзя́гель* м. — Віц. р., Гродз. р., Маг. р., Гом. р. (Кісялеўскі, Верас,

Станкевіч), *дзягаль* м. — Маладз., Краснап. (Мат. мін.-мал.), *дзягільнік* м. — Мядз. (Мат. мін.-мал.), *дзягліца* ж. — мясц. (Станкевіч), *відомец* м. — Маг. р., Гом. р. (Кісялеўскі), *ствольнік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *круп заячы* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *пасвісцёл* м. — Стол., Жытк. (ТС), *пук* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *блёкат* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *снётка* ж. — Краснап., Мсцісл. (Бялькевіч).

Дзядкі

Расліна з перыстым зубчастым лісцем і дробнымі залаціста-жоўтымі кветкамі на верхняй частцы сцябла.

дзядкі мн., *дзядкі-травя* — Маг. р. (Кісялеўскі), *дзядók* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *смятанік* м. — Маг. р., Сен. (Кісялеўскі, Каспяровіч, ЭПБ), *ичэ́рб* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *сучкі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *рэ́нік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі).

Дзярачка, гл. 1.3. Маруна.

Дуброўка

Расліна розных відаў са складаным пальчатым або перыстым лісцем, з кветкамі па адной на галінках або ў суквецці.

дуброўка ж. — Гом. р., Мёр. (ЖС, Мат. Гом.), *дзярвя́нка* ж. — зах.-пал. г., Маладз. (ЛАБНГ, Мат. мін.-мал.), *дзеравя́нка* ж. — Іўеў., Карэл., Люб., Воран. (СПЗБ, Ластоўскі), *калган* м. — Бяроз. (СПЗБ), *падаро́жнік* м. — Слон. (Мат. апыт.), *рабі́нка* ж. — Жытк. (ТС), *бязве́ршнік* м. — Жытк. (ТС), *дзева́ціра́нка* ж. — Воран. (СПЗБ), *грымо́тнік* м. — Воран. (СПЗБ).

Дуброўка прамастаячая: *дуброўка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *дзеравя́нка* ж. — Віц. р., Гродз. р., Маг. р., Смален. р., Петр., Лельч. (ЛП, Кісялеўскі), *калган* м. — мясц. (ЭПБ), *паддубнік* м. — Лельч. (ЛП), *перавя́жы́ха* ж. —

Віц. р. (Кісялеўскі), *кустоўнае дзэрава* — Вілен. р. (Кісялеўскі), *сурмаліна ж.* — Віц. р. (Кісялеўскі).

Дуброўка серабрыстая: *дуброўка ж.* — Маг. р. (Кісялеўскі), *жа́бнік м.* — Мін. р. (Мат. мін.-мал., Кісялеўскі), *сярэ́бнік м.* — Маг. р. (Кісялеўскі), *сярэ́бранік м.* — Маг. р. (Кісялеўскі), *срэ́брак м.* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *гарля́нка бэлая* — Маг. р. (Кісялеўскі), *гартанная тра́ва* — Смален. р. (Кісялеўскі).

Дуброўка гусіная лапка: *дуброўка ж.* — Віц. р., Мсцісл. (Каспяровіч, Станкевіч), *ла́пки мн.* — Мін. р. (Кісялеўскі), *ла́пнік м.* — Маг. р. (Кісялеўскі), *срэ́бнік м.* — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *гусіная ла́пка* — Маг. р. (Кісялеўскі), *гарля́нка ж.* — Маг. р. (Кісялеўскі), *марко́ўка ж.* — Смален. р. (Кісялеўскі).

Дуднік, гл. Дзягіль.

Жаўтакруг

Расліна з прыкаранёвай разеткай шурпатага лісця і залаціста-жоўтымі кветкамі ў кошыках на верхавінах сцяблоў.

сві́ннік м. — мясц. (ЭПБ), *ястрабо́вая тра́ва* — мясц. (ЭПБ).

Залозніца

Буйная расліна з парасонікамі дробных кветчак, сабранымі ў мяцёлку.

падты́ннік м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *падце́ннік м.* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *стара́віца ж.* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *ма́тачнік (ма́ташнік) м.* — Маг. р. (Кісялеўскі), *зя́бер м.* — Віц. р. (Кісялеўскі), *жа́бер м.* — паўн.-зах. з. (Мат. мін.-мал.), *воў́чая крапі́ва* — Мін. р., Чэрв. р. (Кісялеўскі, Шатэрнік, ЭПБ), *валяко́вая тра́ва* — мясц. (ЭПБ).

Заячая капуста

Расліна з сакавітым густым лісцем на галінках і дробнымі зеленавата-ружовымі кветачкамі, сабранымі ў густы шчыток на версе галінак.

заячая (*заячая*) *капу́ста* — Віц. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Мат. апт.), *зайцо́вая капу́ста* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *зайчыкава капу́ста* — Гом. р. (Кісялеўскі), *залобні́к* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *залобжні́к* м. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *ядране́ц* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *скрыту́н* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *цылісці́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *заячае и́чаўе* — мясц. (ЭПБ).

Званочки

Невялікая расліна з кветкамі ў выглядзе званочкаў.

званкі́ мн. — Віц. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *званочкі́* мн. — Віц. р., Гом. р. (Кісялеўскі), *звонка́* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *дзвонкі́* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *дзванкі́* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *дзвончыкі́* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *бубны́* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *калако́льчыкі́* мн. — Гом. р. (Кісялеўскі), *вешча́нец* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *гарла́чыкі́* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *цыта́дле* н. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *каця́лкі́* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *нязі́пер* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *ужо́ўнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *ляно́к* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *драма́* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *чара́вічкі́* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *за́ра* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *рышчо́нік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *іва́навы кра́скі* — Маг. р. (Кісялеўскі), *іва́нава галава́* — мясц. (ЭПБ), *то́чнік* м. — мясц. (ЭПБ), *шалфе́й* м. — мясц. (ЭПБ).

Звэрабой, гл. Святаяннік.

Зіглі́нгія, гл. Трохзубка.

Зуброўка

Травяністая расліна з вузкім лісцем і мяцёлкай трохкветкавых каласкоў на тонкай сцябліне.

зуброўка ж. — Гродз. р., Маг. р., Гом. р. (Кісялеўскі, Верас, Сцяшковіч, ЭПБ), *жуброўка* ж. — Ваўк. (СПЗБ), *зубрава трава* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭПБ), *цяпалоць* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *тураўка* ж. — мясц. (ЭПБ).

Іван-ды-мар'я, гл. Братаўка.

Іван-чай, скрыпень

Буйная расліна з вузкімі лістамі на сцяблінах і мяцёлкай ружовых кветак на іх версе.

залётнік м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭПБ), *сі-навод* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *скрытэль* м., *скрыпень* м. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *скрытнік* м. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *скрытун* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *баравое зёлле* — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *дзікая фіялка* — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *палявая ляўконія* — Мін. р. (Кісялеўскі).

Кадзіла

Рэдкая невысокая духмяная расліна з буйнымі беларужовымі кветачкамі пад лісцем верхняй часткі сцябла.

лясная табак — мясц. (ЭПБ).

Казлабарод

Расліна з кошыкамі жоўтых шматлікіх кветак на высокіх голых сцяблах.

казялок м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *казёлак* м. — Віц. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч).

Калган, гл. Дуброўка.

Каменнік, гл. Бурачок.

Касцянец, гл. Папараць.

Касцяніцы, маліна камяністая

Невялікая расліна з гронкай чырвоных кіслых ягад наверху з цвёрдай зернеўкай у сярэдзіне кожнай ягады.

касцяніцы мн. — Гродз. р., Мсцісл., Чач. (СПЗБ, Кісялеўскі, Верас, Сцяцко, Юрчанка, Мат. апыт.), *касцянікі* мн. — Маг. р., Мін. р. (Кісялеўскі, Бялькевіч), *касцяніка* ж. — паўн.-зах. з., Мін. р., Мсцісл. (Кісялеўскі, СПЗБ, Шаталава, Гарэцкі, Станкевіч, Мат. апыт.), *кацязёлле* н. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *камяніцы* мн. — пал. р. (ТС, СПЗБ, Мат. Гом.).

Качадыжнік, гл. Папараць.

Кісліца

Невялікая расліна з лісточкамі, падобнымі да канюшыны, кіслымі на смак; ужываецца ў ежу.

кісліца ж. — Маг. р., Гом. р. (Кісялеўскі, Мат. Гом.), *кіслуха* ж. — Лельч. (ЖС), *кісляўка* ж. — мясц. (Насовіч), *кісляніца* ж. — мясц. (Ластоўскі), *квасок* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі), *квасец* м. — Маг. р. (Бялькевіч, Кісялеўскі), *бабкі* мн. — Лельч. (ЛП, ЖС), *барич* м. — мясц. (Насовіч), *баричоўка* ж. — мясц. (Насовіч, Станкевіч, Кісялеўскі), *капуста* ж. — Пух. (СПЗБ), *капустачка* ж. — Лоеў. (Янкова), *блішчыкі* м. — Люб. (Мат. апыт.), *чатырохлэпка* ж. — Стол. (ЛП), *ичаўлюк* м. — Мёр. (ЖС), *салавёйка* м. — Лельч. (ЖС), *зайцава капуста* — зах. з., Мёр. (ЖС, Мат. Гродз., Мат. апыт.), *зайчыкава капуста* — Лоеў. (Янкова), *заячча (заячая) капуста* — Маг. р., Астр., Лун. (СПЗБ, ЛП, Бялькевіч), *зайча капуста* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Станкевіч, Ластоўскі), *зайцаў ичавёр* — Жытк. (ЛП), *зайчыкаў ичавёр* — Жытк., Петр., Маз. (ТС, ЛП), *заяччы ичавель* — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *зайчы ичавей* — Ваўк. (Сцяшковіч), *заячча канюшына* — Лельч. (ЛП), *заў-*

зулін *ича́вер* — Стол. (ЛП), *салавёйкаў ичавёр* — Маз. (ЛП), *варабейкаў ичавёр* — Петр. (ЛП), *жураўлёў ичавёр* — Лельч. (ЛП).

Клевяшчына

Расліна з перыстым лісцем і белымі кветкамі ў складаных парасоніках.

клевашчы́на ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *клевашчы́ца* ж. — Маг. р. (ЭСБМ), *клеве́шчыца* ж. — Віц. р. (Каспяровіч).

Крапінец

Невялікая расліна з выцягнутай мяцёлкай дробных густа-сініх кветчак на вяршыні парасткаў.

Крапінец звычайны: *зязюльчыны ручнікі* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭПБ), *надса́днік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *крапі́нец* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Крапінец гаркаваты і чубаты: *вера́днік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *малы́я ко́злікі* — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *ичэ́па* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Крываўнік, гл. **Святаяннік**.

Купальнік, арніка

Расліна з аранжава-жоўтымі буйнымі кветкамі, падобнымі да рамонкаў.

купальні́к м. — Гродз. р., Мін. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *купалька* ж. — Пух., Чэрв. (СПЗБ), *ціту́н лясны́* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *пералёт* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *касця́н* м. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *букві́ца* ж. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЖС, СПЗБ, Верас), *арні́к (гарні́к)* м. — зах.-пал. г., Верхнядзв., Брасл. (Кісялеўскі, СПЗБ, Ластоўскі), *бу́каўка* ж. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *тур* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *за́ячча капуста́* —

Мін. р. (Кісялеўскі), *чамярыца* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *гваздзік баравы* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *янавы галоўкі* — Паст. (СПЗБ), *божае маіцеры сон* — Жытк. (ТС), *гайчынец* м. — мясц. (Ластоўскі).

Купена

Расліна з аблісцелым сцяблом і белымі кветачкамі, якія звісаюць званочкамі з-пад лісця.

купéна ж. — Гродз. р., Маг. р., Гом. р. (Кісялеўскі, Верас, Насовіч, ЖС, Каспяровіч, Гарэцкі), *куп-купéна* — Маг. р. (Кісялеўскі), *куп* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *грыжнік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *пупнік* м. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *пупіннік* м. — Гом. р. (Мат. Гом.), *зязюліны ручнікі* — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *баб'я кароўка* — Маг. (Кісялеўскі, Насовіч), *падлэснік* м. — Лельч. (ЛП), *зайчыкава цыбулька* — Лельч. (ЛП), *чамярыца* ж. — Жытк. (ЛП), *карэньчык* м. — Стол. (ЛП), *ландыш* м. — Жытк. (ЛП).

Куравай, астрагал

Расліна з паўзучым сцяблом, падобным да рабінавага лісцем і зеленавата-жоўтымі кветкамі ў падоўжаных гронках.

курава́й м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *авéчы гарóх* — Маг. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *воўчы гарóх* — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *жураўліны гарóх* — Маг. р. (Кісялеўскі), *віхрава травá* — Смален. р. (Кісялеўскі), *лесавы паўзун* — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭПБ, Ластоўскі), *пэ́льзач лясны* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭПБ), *слічны ясь* — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *мядóк* м. — Драг. (НЛ), *зайчы гарóшак* — мясц. (ЭПБ).

Кураслеп, анемона

Невялікая расліна з белай буйной або жоўтай кветкай; цвіце ранняй вясной.

Кураслеп (без указання віду): *кураслѣп* м. — паўн.-зах. з., Віц., Чэрв., Жытк., Петр. (Кісялеўскі, ЛП, Сцяшковіч, Станкевіч, Ластоўскі), *пам'яжобвы кураслѣп* — Смал. (Мат. мін.-мал.), *сляпўха* ж. — Гродз. р. (СПЗБ, Мат. Гродз.), *слѣпнік* м. — Гродз. р. (Мат. Гродз.), *слѣпет* м. — Шчуч. (СПЗБ), *слепятá* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *гаркўха* ж. — Мядз. (СПЗБ), *жывіцельнік* м. — мясц. (Станкевіч), *латáць* ж. — Гродз. р. (Верас), *паньіківіца* ж. — мясц. (ЭСБМ), *пані́кніца* ж. — мясц. (ЭСБМ), *пано́кніца* ж. — мясц. (ЭСБМ), *казéлец* м. — Петр. (ЛП), *казя́тнік* м. — Шум. (СПЗБ), *казлы́* мн. — Чэрв. (СПЗБ), *казо́дры* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *казо́дрыца* ж. — Шчуч. (СПЗБ), *казéдрышча* н. — Гродз. р. (Мат. Гродз.), *кано́здра* ж. — Драг. (Мат. Брэсц.), *кано́здрыца* ж. — Стол., Драг. (ЛП), *кано́дры* мн. — Лун., Драг., Стол. (НЛ, Шаталава), *кано́дрыс* м. — Стол. (ЛП).

Кураслеп дуброўны: *кураслѣп* м. — Мін. р., Маг. р., Гом. р., Барыс., Жытк., Петр. (СПЗБ, ЛП, Кісялеўскі), *кураслѣп* м. — Барыс., Чэрв. (СПЗБ, Шаталава), *кураслѣп гаёвы* — Мін. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *курíная слепатá* — Маг. р., Гом. р. (Кісялеўскі), *слепетá* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *кураслѣп бѣлы* — Смален. р. (Дабравольскі), *слѣпет* м. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *заячы мак бѣлы* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *пралéска* ж. — паўн.-зах. з. (Верас), *пралéскі бѣлыя* — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭПБ, Мат. апыт.), *пра лéска бѣлая* — Віц. р. (Кісялеўскі), *падснѣжнік* м. — пал. р., усх.-маг. р. (Кісялеўскі, Мат. апыт.), *сняжы́нка* ж. — Стол. (ТС), *канапéлька* ж. — паўн.-зах. з., Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі), *дуброўка* ж. — паўн.-зах. з., Віц. р. (Верас, Кісялеўскі), *сасо́нка* ж. — паўн.-зах. з. (Верас), *трыпéрнік* м. — Петр. (ЛП), *фія́лкі* мн. — Петр. (ЛП), *со́ннік* м. — Лельч. (ЛП), *сярдзéчнік* м. — Жытк. (ЛП), *масля́нка* ж. — паўн.-зах. з. (Верас), *звездзі́ца* ж. — Жытк. (ЛП), *звездзя́нка* ж. — Жытк. (ЛП), *казо́дра бѣлая* — Слон. (Мат. апыт.), *казадро́ст бѣлы* — Гродз. р., паўн.-зах. з. (Кіся-

леўскі, Верас), *казо́дрыста* ж. — паўн.-зах. з. (Верас), *казаро́ст* м. — паўн.-зах. з. (Верас), *ве́трани́ца* ж. — Гом. р. (Мат. Гом.).

Кураслеп жоўты: *кураслёп жоўты* — Віц. р., Маг. р., Гродз. р., Хойн. (Кісялеўскі, ГЧ), *сасо́нка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *пані́кні́ца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *казялё́ц* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *казаро́ст жоўты* — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *куры́ная слепа́та* — Хойн. (ГЧ).

Лазаніца, лугавы чай

Буйная расліна са сцяблом, густа пакрытым лісцем, з мяцёлачкамі ярка-жоўтых кветчак, якія выступаюць на галінках сярод лісця.

лазані́ца ж. — паўн.-зах. з., пал. р. (Кісялеўскі, ТС, Верас, Станкевіч), *лазо́ўка* ж. — мясц. (ЭПБ), *вярбі́чнік* (*вярбі́шнік*) м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *верабе́йнік* м. — Валож. (Мат. мін.-мал.), *жаўто́чнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *зімазялё́нка* ж. — зах.-пал. г., Віл. (Кісялеўскі, Мат. мін.-мал.), *зімазялё́н* м. — мясц. (Ластоўскі), *самазялё́ннік* м. — мясц. (Ластоўскі), *бабо́ўнік* м. — Стол., Жытк. (ТС), *заро́слік* м. — Гродз. (Кісялеўскі), *мятну́шка* ж. — Мін. р., Чэрв. (Шатэрнік, Кісялеўскі, Станкевіч, ЭПБ), *расхо́днік абло́жны* — Маг. р. (Кісялеўскі), *разло́жнік* м. — Жытк. (ТС), *базано́вец* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *чаро́п* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *кішо́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *жыво́тнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *уда́рнік* м. — Мін. р. (Мат. мін.-мал., Кісялеўскі), *бязы́меннікі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Ландыш

Расліна, якая мае вельмі духмяныя белыя кветчкі, сабраныя на павіслай кветаножцы ў рыхлую аднабаковую гронку.

ла́ндыш м. — агульн. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЛП, Кісялеўскі, ЖС, Мат. Гродз., Бялькевіч, ГЧ, Мат. апыт.), *ла́нтыш* м. — Рэч. (ЛАБНГ), *ла́ндуш* м. — Верхнядзв., Шум., Лаг., Мсцісл., Хоц. (ЛАБНГ), *ла́нтуш* м. — Маг. р., Глыб., Тал., Светлагор. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі), *ла́нуш* м. — Гродз. р., Маз. (Кісялеўскі, ЛП), *гла́ндыш* м. — Навагр., Кругл., Нараўл. (ЛАБНГ), *гла́дыш* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *бялё́нчык* м. — Дзятл. (Мат. Гродз.), *званочкі* мн. — Нясв. (ЛАБНГ), *язю́лька* ж. — Гом. р. (Кісялеўскі), *падхварту́шнік* м. — Жытк. (ТС), *касачні́к* м. — Паст. (ЛАБНГ), *красна́к* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, Ластоўскі), *цім'я́н* м. — мясц. (Ластоўскі), *тым'я́нка* м. — мясц. (Ластоўскі), *сабачы́ язы́к* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *воўчы́ ягады́* — Маг. р. (Кісялеўскі), *канва́лія* (*канва́ля*) ж. — паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сцяшковіч, Кісялеўскі, Верас, Шаталава, ЭПБ, Ластоўскі).

Лугавы чай, гл. Лазаніца.

Ляскаўка, гл. Смалёўка.

Майнік

Невялікая расліна з мяцёлкай белых кветчак на версе сцябла з двума лісткамі.

майна́ ж. — Стол. (ТС), *ма́ніца* ж. — Навагр. (Сцяшковіч, ЭСБМ), *кулі́нка* ж. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *кулі́на* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *сярдзэ́чнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *гарэ́лачка* ж. — Карэл. (Мат. Гродз.), *камяні́чка* ж. — Ельск. (ЖС), *пе́рац* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *зайцавы́ (за́яччыя) ягады́* — Маг. р. (Кісялеўскі), *за́ячча зэ́лле* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *за́ячча кроў* — Гом. р. (Кісялеўскі), *сакалі́ныя ягады́* — Смален. р. (Кісялеўскі).

Маліна камяністая, гл. Касцяніцы.

Маркоўнік

Буйная расліна з дробнымі белымі кветачкамі, сабранымі ў парасонкі, якія ўтвараюць агульны парасон на версе разгалінаванняў сцябла.

маркоўнік м. — агульн. (СПЗБ, ТС, ЖС, Каспяровіч, Бялькевіч, Растаргуеў, Кісялеўскі), *маргоўнік* м. — Мядз. (СПЗБ, ЖС), *мóрхва* ж. — Воран. (СПЗБ), *мóрка* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *маркавénне* н. — Стаўб. (ЖС), *дзікая мóрка* — Слон. (Мат. апыт.), *заяча мóрка* — Пін. (НЛ), *сцяпёр* м. — Стол. (ТС), *свісцёл* м. — Жытк. (ТС), *сабакру́т* м. — Стол. (ТС), *ствóлле* н. — Смален. р. (Кісялеўскі), *ствóльны цвет* — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *вадзяны́ ўкроп* — Стаўб., Смален. р. (Кісялеўскі, Мат. мін.-мал., ЭПБ), *блёкат* м. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *валяр'яна* ж. — Круп. (Мат. мін.-мал.).

Маруна, гл. 1.3. Павіліца.

Мацярдушка

Расліна з суквеццямі дробных чырванавата-ліловых кветчак, сабраных у мяцельчатыя суквецці на вяршынях адгалінаванняў ад сцябла.

мацярдúшка ж. — Гродз. р., Маг. р., зах.-пал. г., Вілен. р. (Кісялеўскі, СПЗБ), *мацяры́нка* ж. — Гом. р., Лоеў., Жытк. (Мат. Гом., ТС, НЛ, Янкова), *мацяжáнка* ж. — зах.-пал. г., Гродз. р. (Кісялеўскі, СПЗБ), *мацяры́ца* ж. — Добр. (Мат. Гом.), *ма́цічнік* м. — Гродз. (ЭСБМ), *душы́ца* ж. — Слон., Стол. (ТС, Мат. апыт.), *ба́біна душы́ца* — Мін. р. (Насовіч, Кісялеўскі, ЭПБ), *душа́нка* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі, ЭПБ), *паху́чка* ж. — Лельч. (Мат. Гом.), *пчалалю́б* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *зяноўка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *лябёдка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *мя́та глуха́я*, *мя́та палява́я* — Віц. р. (Кісялеўскі), *мя́та глуха́я*, *мя́та лясна́я* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Медуніца, гл. Шчамяліца.

Мінушкі

Невялікая расліна з дробнымі светла-жоўтымі кветчакмі на вяршыні сцябла, абкружанымі разеткай жаўтавата-зялёнага лісця.

мяну́шкі мн. — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *мішу́шкі* мн. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *міню́шкі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *мяню́шкі* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *мяду́ніца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *залаця́нка* ж. — мясц. (ЭПБ), *саба́чая трава́ (мя́та)* — Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі, ЭПБ), *чо́ртава серабро́* — Смален. р. (Кісялеўскі), *пухлі́навая трава́* — мясц. (ЭПБ), *гры́завая трава́* — мясц. (ЭПБ), *ку́рачка слепа́та* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *камяля́м* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *камяля́мнік* м. — Маг. р., Гом. р. (Мат. Гом., Кісялеўскі), *ляну́шкі* мн. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі).

Мудранка

Невялікая расліна з чатырма лістамі ў выглядзе рэзеткі, над якой прыўзнята на кароткай кветаножцы жаўтавата-зялёная кветачка.

варане́ц м. — мясц. (Ластоўскі), *варо́нне (варо́нняе) во́ка* — Маг. р., Гом. р., Смален. р., Лаг. (Кісялеўскі, Мат. мін.-мал.), *воўчае во́ка* — Краснап. (Бялькевіч), *п'яні́ца* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі).

Мякатніца

Невялікая расліна, вядомая на паўночным захадзе краіны, з адным лістом і гронкай дробных жаўтавата-зялёных кветачак на кветаносе.

мяку́ха ж. — Брасл., Верхнядзв., Глыб. (СПЗБ), *наплаву́ха* ж. — Рас. (СПЗБ).

Начная свечка, гл. Асліннік.

Начная фіялка, гл. Чараўнік.

Падалешнік

Расліна з буйнымі лістамі, падобнымі да конскага капыта, якія захоўваюцца і зімою; расце пад алешнікам, арэшнікам.

падалёшнік м. — Маг. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *капы́тнік* м. — Віц. р., Гродз. р., Мін. р., Лун., Стол., Петр. (Кісялеўскі, ЛП, Верас, Ластоўскі, Шатэрнік), *каня́чыя капы́ткі* — мясц. (ЭПБ), *капы́тнік* м. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *падлі́снік* м. — Петр. (ЛП), *лату́шнік* м. — Петр. (ЛП), *церазгры́віца* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *капялю́шнік* м. — Пін., Стол., Петр., Маз. (ЛП), *дзі́кі пэ́рац* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *куралéсь бéлы* — Петр. (ЛП), *расхóднік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Сцяшковіч), *атмéнь* м. — Петр. (ЛП), *чысцéц* м. — Лельч. (ЛП), *бабóўнік* м. — Лун., Стол. (ЛП), *бабóк* м. — Петр. (ЛП), *ваши́ўнік* м. — Лельч. (ЛП), *латáць* ж. — Стол. (ЛП), *маркóўнік* м. — Петр. (ЛП), *бліскучая тра́ва* — Жытк. (ЛП).

Пад’ельнік

Невялікая расліна без лісця з жоўтым, лускаватым сцяблом і светлымі кветачкамі на вяршыні.

сліўшаня́ ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Пажарніца

Буйная расліна з вузкім лісцем і кветкавай мяцёлкай на высокай сцябліне.

пажарні́ца ж. — Маг. р., Гродз. р., Гом. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *пажарні́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, Мат. апыт.), *пажарня́* ж. — Шум. (СПЗБ), *перапаля́віца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *плóская тра́ва* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *кру́глая тра́ва* — Віц. р. (Кісялеўскі), *лясна́я мятлá* — Смален. р. (Кісялеўскі), *віша́р* м. — Рэч. (Мат. Гом.).

Палу́нцы

Расліна, вельмі падобная да суніц, але з больш буйным і нягладкім лісцем.

палу́нцы мн. — Жытк. (ТС).

Папараці, гл. таксама Граздоўнік, Шчытоўнік.

Расліны без кветак з доўгім пёрыстым лісцем.

па́параць ж. — агульн. (Кісялеўскі, ТС, Мат. мін.-мал., Мат. Гом., Шатэрнік, Бялькевіч, Сцяшковіч, ГЧ, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *па́параць* ж. — Воран., Паст. (СПЗБ), *па́парацень* ж. — паўн.-зах. з., Слон., Жытк. (ТС, Верас, Ластоўскі, Мат. апыт.), *па́паратнік* м. — агульн. (Кісялеўскі, СПЗБ, ЖС, Бялькевіч, Сцяшковіч), *па́парнік* м. — Паст., Мёр., Сморг., Навагр. (СПЗБ, ЖС, Шаталава, Мат. апыт.), *папрóтка* ж. — Ваўк. (Мат. Гродз.), *урóчнік* м. — Паст., Сморг., Іўеў. (СПЗБ), *качады́жнік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *жа́біны хóванкі* — Маст. (СПЗБ), *чо́ртава барада́* — Іўеў. (СПЗБ), *плаву́н (пльву́н)* м. — Смал. (Кісялеўскі).

Парушэнец

Невялікая расліна з вечназялёным лісцем і з разеткай рудавата-белых шарападобных кветчак на кветаножцы.

парушэ́нец м. — Гродз. (Мат. Гродз.), *парушы́нец* м. — Шчуч., Чэрв. (СПЗБ), *грушні́ца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *станаўнік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *мацаўнік* м. — Маст. (СПЗБ), *патаску́ха* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *кама́нічнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *самазялё́нка* ж. — Іўеў. (СПЗБ).

Паўночнік

Расліна з разгалінаваным уверсе сцяблом, дробнымі сіне-ліловымі кветкамі, сабранымі ў шарападобныя суквецці.

паўно́чнік м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *ра́ннік* м. — Віц. р., Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *гае́ц* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *гайні́к* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *папкі́* мн., *по́пікі* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *шкабі́ёза* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Пахучакаласнік, пахучы каласок

Расліна з прыемным пахам са шматлікімі сцябламі з коласападобным суквеццем дробных жаўтавата-бурых кветчак на версе кожнага з іх.

тómка ж. — Віц. р., Маг. р., Мін. р., Лельч. (Кісялеўскі, Мат. Гом., Станкевіч), *тómка пахучая* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Пералеска, пячоначніца

Невялікая расліна з зімучым лісцем, якая цвіце ранняй вясной сінімі кветачкамі на невысокіх кветаножках.

пралéска ж. — Гродз. р., Мін. р., Маг. р. (Кісялеўскі, НЛ, Бялькевіч, Каспяровіч, Насовіч), *пралéшка* ж. — Гродз. р., Мін. р., зах.-бран. р. (Кісялеўскі, Сцяшковіч, Шатэрнік, Растаргуеў), *пржалéшчэчка* ж. — Гродз. р. (Сцяшковіч), *лэска* ж. — Жытк. (ТС), *пралéсак* м. — Жлоб. (Мат. Гом.), *фіялка* ж. — Жытк. (ЛП), *мáнечкі* мн. — Стол. (ЛП), *падснэжнік* м. — Віц. р., Маг. р., Гом. р. (Кісялеўскі), *перабрóда* ж. — Браг. (Мат. Гом.), *ка́шка* ж. — Малар. (Сл. Брэсц.), *капу́лька* ж. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *казо́дра* ж. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *казо́дрыца* ж. — Карэл. (Сл. Гродз.), *кана́дрыста* м. — Лун. (Шаталава), *казе́дра* ж. — Слон. (Мат. апыт.).

Першацвет, прымула

Расліна з разеткай прадаўгаватага сакавітага лісця, над якой на кветаножках узвышаюцца суквецці жоўтых кветак.

клю́чыкі мн. — Гродз. р., зах.-пал. г., Гом. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі, ЭПБ), *Свято́га Пятра́ клю́чыкі* — паўн.-зах. з. (Верас), *грабе́лькі* мн. — Гродз. р., Мін. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Мат. мін.-мал., Ластоўскі, Верас), *га́снік* м. — мясц. (Ластоўскі), *бу́квіца* ж. — Віц. р., Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *каза́кі* мн. — Петр. (ЛП), *адка́шнік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *шчаве́р* м. — Стол.

(ЛП), *шча́вей* м. — Лельч., Пін. (ЛП), *буракі за́йцавы* — Стол. (ЛП), *га́вез* м. — Стол. (ЛП), *дзіва́н* м. — Стол. (ЛП), *зязю́льчыны панчо́шкі* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас).

Пралеснік

Невялікая расліна з лісцем на сцябле і зросткам дробных зялёных шарападобных кветачак на кветаножцы.

сіневаро́ць ж. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *сіняро́д* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *сіняво́чка* ж. — Сморг. (Мат. Гродз.).

Прасянік

Высокая расліна з вузкім доўгім лісцем і раскідзістай мяцёлкай дробных каласкоў-кветачак на высокай сцябліне.

прася́нік м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *мятла́* ж. — Гом. р., Смален. р. (Кісялеўскі).

Прымула, гл. Першацвет.

Птушанец, ватачнік

Высокая расліна з буйным лісцем, белаватым знізу, і чырвонымі кветкамі на кароткіх кветаножках у пазухах лісця.

птушане́ц м., *пташане́ц* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ла́с-тачні́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *уда́рнік* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *лугавы́ гаро́шак* — Мін. р. (Кісялеўскі).

Птушкамлечнік

Невялікая расліна з разеткай вузкага лісця і суквеццем белых кветак на кветкавай стрэлцы.

вярбе́льнік м. — Віц. р. (Кісялеўскі).

Пузырнік, гл. Папараці.

Пылкагалоўнік

Расліна з пёрыстым лісцем на сцябліне і суквеццем белых кветак у выглядзе рыхлага коласа.

прастрэл м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Пылюшнік

Буйная расліна з густым суквеццем дробных кветчак з пышнымі жоўтымі тычынками.

Пылюшнік ворлікалісты: *пылюшнік* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *пажытнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *расходнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *пілёйка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *срэбранік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *злата* н. — Смален. р. (Кісялеўскі), *жывіцельнік* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *жывіцельнік* м. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Верас), *пажытнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *чортава злата* — Віц. р. (Кісялеўскі), *божае крэсла* — Маг. р. (Кісялеўскі), *срэбраная трава* — Смален. р. (Кісялеўскі), *стары дуб* — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Пылюшнік вузкалісты: *руцвянка* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі), *мяду́ніца* (*мяду́ніца лугавая*) ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *пажытнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *памóчнік* (*памóшнік*) м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *расходнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *су́зік* м., *су́зіц* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *балóтная мятла* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Пылюшнік малы: *падúчнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі).

Пылюшнік жоўты: *вярэ́днік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *вахá* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі).

Пярэсна

Буйная расліна з галінастымі сцяблінамі і залаціста-жоўтымі шарападобнымі кветкамі.

пярэсна ж. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *букавіца цвятная* — Смален. р. (Кісялеўскі), *буклі* мн. — Смален. р. (Кісялеўскі), *букаўка* ж. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *купайла* н. — Ганц. (СПЗБ), *купальнік* м. — Дзятл. (СПЗБ), *купальніца* ж. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *маслёнка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *бурдзёлка* ж. — Віл. (ЖС), *паўдзёнышак* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *курыная слепата* — Смален. р. (Кісялеўскі).

Пячоначніца, гл. Пералеска.

Рамішыя, гл. Артылія.

Рудзянец, барадаўнік

Расліна з тонкім шырокім лісцем на сцябліне з дробнымі кошыкамі кветак у мяцельчатых суквеццях.

перастрэл м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *рудзянец* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, Станкевіч), *барадаўнік* м. — мясц. (Станкевіч).

Святаяннік, крываўнік

Лекавая расліна з разгалінаванымі аблісцелымі сцяблінамі і яркімі жоўтымі кветамі на іх вяршынях.

святаянскае (свентаянскае) зэлле — пераважна зах. з. (Кісялеўскі, СПЗБ, Верас, Станкевіч, Ластоўскі, Насовіч, Мат. апыт.), *святаянкі* мн. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *сінсіянскае (сенціянскае) зэлле* — зах. з. (СПЗБ, Каспяровіч, Мат. апыт.), *ян-зэлле* — Мядз., Віл., Воран. (ЛАБНГ), *зэлле Святога Івана* — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭПБ), *свентаянскія зёлкі* — зах. з. (ЛАБНГ), *свентаянка (свентаянська, свентыянка, свентыялка, светаянка)* ж. — Брасл., Верхнядзв., Мёр., Шарк., Глыб., Астр., Маст., Дзятл., Бар. (СПЗБ, ЛАБНГ, Мат. апыт.), *свентыян (свенціян, сенціян, свентаян)* м. — Мёр., Віл., Шчуч., Жытк. (СПЗБ, ЛАБНГ, НС, ЖС, Мат. Гродз.,

ТС), *свенціядла* н. — Свісл., Зэльв. (СПЗБ, ЛАБНГ, Шаталава), *свентайннік* (*святаяннік*) м. — Мёр., Дзятл., Жытк., Буда-Каш. (Сцяшковіч, СПЗБ, ТС, Мат. Гом.), *хрыстайн* м. — Беш. (ЛАБНГ), *язу́снік* м. — Стаўб., Карэл. (ЛАБНГ, Мат. Гродз.), *Крысто́ва кроў* — Жытк. (ТС), *Хрысто́ўская* (*Хрысто́ва*) *кроў* — Віц., Гл., Стол. (ЛАБНГ, СПЗБ), *Бо́жжа кроў* (*крэ́ўка*) — Докш., Леп. (ЛАБНГ, СПЗБ), *Іва́нава кроў* — Карм., Жлоб. (ЛАБНГ), *Іва́нава галава́* — Пін. (ЛАБНГ), *Сямёнава кроў* — Маг. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, ЭПБ), *зя́ячая кроў* — Клім., Слаўг., Краснап., Маз. (ЛАБНГ), *крыстонакрэ́ўнік* м. — Стол. (ТС), *кыва́ўнік* м. — спарадычна агульн. (ЛАБНГ, НС, Кісялеўскі), *кыва́вец* м. — паўн.-ўсх. г. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *крэ́ўка* ж. — Гом. р. (Кісялеўскі, Мат. Гом., ЭПБ), *хрысто́снік* м. — Лун. (ЛАБНГ), *багаро́днік* м. — Стол. (ЛАБНГ), *бяро́зка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *раса́нкі* мн. — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі, ЭПБ), *дзюраве́ц* м. — Гродз. (Кісялеўскі), *дзерава́нка* ж. — Лельч. (ЖС), *дзе́жнік* м. — Слон. (ЛАБНГ), *падгру́днік* м. — Пін. (ЛАБНГ), *ары́чнік* м. — Кам. (СПЗБ), *гадзю́чнік* м. — Лоеў. (Янкова), *вішнёвае зéлле* — Пін. (ЛАБНГ), *варо́ннія ачкі* — Маг. р. (Кісялеўскі), *кра́сная трава́* — Мін. р. (Кісялеўскі), *зверабо́й* м. — агульн. (ЛАБНГ, ТС, СПЗБ, Шатэрнік, Бялькевіч, Кісялеўскі, ГЧ), *перабо́й* м. — Віл., Чач. (СПЗБ, ЛАБНГ), *верабо́й* м. — усх.-пал. р., Навагр. (ТС, ЛАБНГ), *ваябо́й* м. — Жытк. (ТС).

Семачок

Невялікая расліна з разеткай лісця на версе сцябла і белай кветачкай на кветаножцы, якая мае сем пялёсткаў.

седмачо́к м. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *варо́нні о́чкі* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Скочкі

Расліна, у якой прыкаранёвае сакавітае лісце ўтварае шарападобныя разеткі; кветкі на версе сцябла сабраны ў шчытападобнае суквецце.

ско́чка ж., *ско́чки* мн. — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, ТС, ЖС, Мат. Брэсц., Верас, ЭПБ), *ска́лачка* ж. — Лельч. (ЛП), *падско́чка* ж. — Петр. (ЛП), *рапо́тка* ж. — Лельч. (ЛП), *рыбу́ткі* мн. — Жытк. (ЛП), *сардэ́чнік* м. — Маг. р., Стол. (ЛП, Кісялеўскі), *гартáнка* ж. — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *бяссме́ртнік* м. — Стол. (ЛП), *маладзі́ла* ж. — Жытк. (ЛП), *шы́шка* ж. — Пін., Петр., Маз. (ЛП), *за́йцаў боб* — Жытк. (ТС), *за́йцава капу́ста* — Жытк. (ТС), *чо́ртаў перапало́х* — Жытк. (ТС), *перакаці́-по́ле* — Стол. (ЛП).

Скрыпень, гл. Іван-чай.

Смалёўка, ляскаўка

Расліна з разгалінаваным з дробным лісцем сцяблом і рыхлымі мяцёлкамі белых кветак.

ля́скаўка ж. — Жытк. (ТС), *ла́скаўка* ж. — Віц. р., Маг. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *лу́скаўка* ж. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас), *лусне́ц* м. — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі, Верас), *лу́скавіца* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *хлапу́шка* ж. — Ветк. (Мат. Гом.), *зване́ц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *збо́нчык* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *скрыту́шка* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *зо́рка* ж. — Чэрв. (Мат. мін.-мал.), *смо́лка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *кале́тнік* м. — паўн.-зах. з., Віц. р. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *ла́ндыш* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *за́чы мак* — Мін. р. (Кісялеўскі), *за́яча капу́ста* — Мін. р. (Кісялеўскі).

Сон

Расліна, якая цвіце ранняй вясной буйнымі сінімі кветкамі, падобнымі па форме да званочкаў.

сон м. — агульн. (СПЗБ, ТС, ЛП, Мат. Гродз., Мат. Гом., ЖС, Кісялеўскі, ЭПБ, Мат. апыт.), *сонь* м. — Ганц. (СПЗБ), *Бо́жэе Ма́цер сон* — Жытк. (ТС), *со́нчык* м. — Гродз. р., Дзятл., Пруж. (СПЗБ, Мат. Гродз., Мат. Брэсц.,

Кісялеўскі), *сónнік* м. — Чэрв., Петр. (СПЗБ, ЛП), *сónджык* м. — Гродз. (СПЗБ), *сóндзік* м. — Шчуч. (Мат. Гродз.), *сасóннік* м. — Чэрв. (Шатэрнік), *саксóннік* м. — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *сасну́лькі* мн. — Астр. (СПЗБ), *падсóнечнік* (*падсóнешнік*) м. — Краснап. (Бялькевіч), *сон-трава́* — Віц. р., Гродз. р., усх.-маг. р. (Кісялеўскі, Верас, Каспяровіч, Бялькевіч, Станкевіч), *дрымо́тнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі, ЭПБ), *дрыме́ль* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *курга́ннік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *булдо́ўнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *тру́бнік* м. — Жытк. (ЛП), *звóньчыкі* мн. — Лун. (ЛП), *званóчкі* мн. — Пін., Стол., Петр. (ЛП), *званкаўкі* мн. — Петр. (ЛП), *калако́льчык* м. — Маз. (ЛП), *шпа́чнік* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *прале́ска* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *марко́ўнік* м. — Стол. (ЛП), *то́я* ж. — Лельч. (ЛП), *казі́нае ма́сла* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Сумнік, залатацень, залатая розга

Буйная расліна з мяцёлкай жоўтых суквеццяў на галінках.

сумнік м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *упла́ўнік* м. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас), *ку́ннік* м. — Віц. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *стрэ́льнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *перастрэ́л* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *уга́днік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ро́зга* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *жаўтакру́г* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *паляту́ха* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *грабкі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *блóшкі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *таба́ка лясна́я* — Віц. р. (Кісялеўскі), *цыко́рыя дзі́кая* — Мін. р. (Кісялеўскі).

Суніцы

Расліна, якая цвіце белымі кветачкамі і мае чырвоныя спажыўныя ягады.

суніцы мн. — агульн., за выключэннем паўн.-усх. з. (ЛАБНГ, АЛА, ЛП, ТС, Кісялеўскі, Сцяшковіч, Каспя-

ровіч), *шуніцы* мн. — Валож. (ЛАБНГ), *сунікі* мн. — Лёзн. (ЛАБНГ), *пазёмкі* мн., *пазёмкі* мн. — паўн.-зах. з., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз., Мат. мін.-мал., Кісялеўскі, Шатэрнік, Верас, Насовіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *пазімкі* мн. — Навагр., Чэрв. (Каспяровіч, Мат. апыт.), *казюмкі* мн. — Драг. (Мат. Брэсц.), *пóзянка* ж., *пóземка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *пазёміца* ж. — мясц. (Ластоўскі), *пазю́нкі* мн. — Драг. (Мат. Брэсц.), *земляніцы* мн. — віц.-маг. г. (ЛАБНГ, Дабравольскі), *земляні́ка* ж. — спарадычна ўсх. з. (ЛАБНГ, АЛА), *земляні́кі* мн. — Віц. (ЛАБНГ), *гарні́ца* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *ягады* мн. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *чырво́ныя ягады* — Гродз. р. (ЛАБНГ, Сцяшковіч, Верас, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *крас́ныя ягады* — Гом. р. (Кісялеўскі), *палуні́цы* мн., *паляв́ыя суні́цы* — Жытк. (ТС), *клубні́цы* мн., *клубні́ка* ж., *садо́выя суні́цы* — спарадычна агульн. (Кісялеўскі, Мат. апыт.), *труска́ўкі* мн. 'садовыя суніцы' — зах. з. (ЛАБНГ, Кісялеўскі).

Таемнік

Расліна, якая мае лускаватае сакавітае сцябло без лісця з гронкай чырвоных кветчак на вяршыні.

таўсту́шнік м. — Стол. (ЛП), *грымóтнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *грóматнік* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *зяўзю́льнік* м., *заўзю́льнік* м. — Жытк., Лельч. (ЛП), *зэ́нзэль* м. — Бяроз. (НЛ), *вясёлка* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *міжытэ́рсні́ца* ж. — Бяроз. (НЛ), *цар-трава́* — Маг. р. (Кісялеўскі), *чо́ртаў па́лец* — Петр. (ЛП).

Тайнік

Невялікая расліна з двума сэрцападобнымі лісточкамі на сярэдзіне сцябла і мяцёлачкай жаўтавата-зялёных кветчак на кветаносе над лісцем.

дрэ́млік м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *начна́я цень* — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Талакнянка

муча́н м. — цэнтр. з. (СПЗБ, Кісялеўскі, Мат. мін.-мал., Шатэрнік, Каспяровіч), *мача́н* м. — Барыс., Лаг., Карэл., Чэрв. (СПЗБ, НЛ), *му́чанік* м. — Верхнядзв., Паст., Віл., Чэрв., Жытк. (СПЗБ, ТС, Кісялеўскі), *му́чаннік* м. — Гродз. р., Мін. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *му́чальнік* м. — Гродз. р. (СПЗБ, Мат. мін.-мал., Верас, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *муча́рнік* м. — Барыс. (СПЗБ), *мучані́чнік* м. — Віл., Сморг., Мін., Чач. (СПЗБ, Мат. мін.-мал., Мат. апыт.), *мучні́к* (*мушні́к*) м. — Воран. (СПЗБ), *мачані́чнік* м. — Лаг. (Варлыга), *талакня́нка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *талача́ннік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *талако́ннік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *талакня́нік* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *станоўні́к* м. — Слон. (СПЗБ, Мат. апыт.), *зала́тнік* м., *зла́тнік* м. — Валош. (Мат. мін.-мал.), *падра́ўнік* м. — Жытк., Стол. (ТС, Фралова), *на́дстаўні́к* м. — Верхнядзв. (СПЗБ), *настаўні́к* м. — Пух. (ЖС), *мядзвѣдзья ву́шкі* — Гродз. р. (Кісялеўскі, Мат. апыт.).

Урочнік

Расліна з доўгім і вузкім калючым па краях лісцем і чорна-пурпуровымі кветкамі ў буйных кошыках.

уну́днік м. — Мёр. (ЖС), *дзядоўні́к* м. — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *чартапало́х* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *уро́чнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *уда́рнік* м. — Мін. р. (Кісялеўскі).

Фегаптэрыс, гл. Папараці.

Хмель

Расліна, якая абвівае сцяблы кустарнікаў і дрэў і мае зеленавата-карычневая суквецці ў выглядзе мяцёлкі шышачак.

хмель м. — агульн. (СПЗБ, ТС, ЖС, Верас, Бялькевіч, Мат. Гом., Кісялеўскі, Мат. апыт.).

Хвошч, гл. 1.3. Хвошч.

Чараўнік, начная фіялка

Расліна з двума прыкаранёвымі лістамі і падоўжанай гронкай белых вельмі духмяных кветачак на высокім кветаносе.

чараўнік м. — Віц. р., Гродз. р., зах.-пал. г. (Верас, Кісялеўскі), *прычар* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *любка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *вячорніца* ж. — мясц. (ЭСБМ), *зяполькі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *каманічнік* (*каманішнік*) м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Чарнакорань

Расліна з прыкаранёвай разеткай ланцэтападобных лісцяў, шарсцістымі сцяблінамі, якія заканчваюцца буйнымі кошыкамі жоўтых кветак.

пералёт м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Чарніцы

Кусцікавая расліна са спажыўнымі чорнымі ягадамі на галінках сцяблін сярод дробных лісцікаў.

чарніцы мн. — агульн. (Кісялеўскі, СПЗБ, АЛА, ТС, ЛП, ЖС, Мат. Гродз., Шатэрнік, Верас, Мат. апыт.), *чарніца* ж. — Віц. р., зах.-пал. г., Смален. р. (Кісялеўскі, Мат. Брэсц.), *чарнікі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *чарніка* ж. — Леп., Навагр., Слон., Жытк. (ЛП, Мат. апыт.), *чарнушкі* мн. — Гом. р. (Кісялеўскі), *чорныя ягады* — Гродз. р., паўдн. р. (АЛА, Кісялеўскі, Мат. Гродз., Верас, Мат. апыт.), *ягады* — паўдн. р. (АЛА, ТС, ЛП).

Чубатка

Невялікая расліна, якая цвіце ранняй вясной светла-фіялетавымі кветачкамі, сабранымі ў рыхлую мяцёлку.

ру́тка ж. — Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі), *жарноўка* ж. — Стол. (ЛП), *ужа́шнік* м. — Лельч. (ЛП), *бурне́йка* ж. — Лельч. (ЛП), *пятру́шка* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *п'ятні́ца* ж. — Лельч. (ЛП), *маркоўнік* м. — Стол. (ЛП), *зяўзю́льнік* м. — Петр., Лельч. (ЛП), *зяўзю́ліна зéлле* — Стол. (ЛП), *куку́шкін ручнічо́к* — Жытк. (ЛП), *зубны́ цвет* — Петр. (ЛП).

Чына

Буйная расліна з лісцем з вусікамі на вяршынках, гронкамі жоўтых кветак і пладамі ў стручку.

лю́тка ж. — Маг. р. (Каспяровіч, Кісялеўскі), *за́ячы гарбо́шак* — Гродз. р., Вілен. р. (Кісялеўскі), *жураўліны гарбо́шак* — Маг. р. (Кісялеўскі), *гусіны гарбо́х* — Маг. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *лесавы́ лядзе́й* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *чо́рнае зéлле* — Віц. р. (Каспяровіч).

Чысцік

Расліна з разеткамі супраціўнага лісця на сцябліне і са зросткам пурпуровых кветак на яе версе.

галаве́нька ж. — Гродз. (Кісялеўскі, ЭПБ), *воў́чая крапівá* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *воў́чая мя́та* — Мін. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *за́бра палява́я* — Віц. р. (Кісялеўскі), *чы́сцік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *чыстаце́л* м. — Гом. р. (Кісялеўскі), *жыві́чка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Шчамяліца

Расліна, якая цвіце рана вясной чырвонымі, а потым сінімі кветкамі, сабранымі ў невялікія спалучэнні на версе сцябла.

меду́ні́ца ж. — усьх. з. (СПЗБ, Кісялеўскі, Бялькевіч, Сцяшковіч), *меду́ні́чнік (меду́ні́шнік)* м. — Мсцісл. (Бялькевіч), *мяду́нка* ж. — Віц. р., Жытк. (ЛП, Каспяровіч,

Мат. апыт.), *мядўлька* ж. — Леп., Свісл., Смарг. (СПЗБ, Мат. апыт.), *цмок* м. — Жытк. (ЛП), *сасонкі* мн., *сасонькі* мн. — Вілен. р. (СПЗБ), *смактўшкі* мн. — Жытк. (ЛП), *шчамяліца* ж. — Маг. р., Віц. р. (Кісялеўскі, Бялькевіч, Каспяровіч), *палу́ціца* ж. — Навагр. (СПЗБ), *інгірычнік* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *петушкі* мн. — Навагр. (СПЗБ), *снітка* ж., *снідка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *падарэ́жнік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *крупёнькі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *дурэ́ц* м. — Лун. (ЛП).

Шчытоўнік

Папараць з пучком двойчы перыстага цёмна-зялёнага лісця на іржава-бурых чаранках.

па́параць ж. — Маг. р., зах.-пал. г., Мін. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *па́парці* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *кача-ры́жнік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *баро́мец* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *сухало́м* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *груд-ні́ца* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі).

1.5. ВОДНЫЯ І БАЛОТНЫЯ ТРАВЯНІСТЫЯ РАСЛІНЫ

Аер

Расліна з доўгім мечапалоўным лісцем і тоўстым паўзучым карэнішчам, якая мае своеасаблівы востры пах.

аёр м. — Віц. р., Паням. р., Смален. р., Лун. (ЛАБНГ, Мат. Гродз., Дабравольскі, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *гаёр* м. — Шчуч., Бяроз. (ЛАБНГ), *аёр* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *аёр* м. — спарадычна паўн.-зах. з., Арш. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, ЭСБМ), *яёр* м. — Маг. р., Мін. р., Навагр., Карэл., Івац. (ЛАБНГ, Сл. Гродз., Кісялеўскі), *яёр* м. — Валож., Бых. (ЛАБНГ, Насовіч), *яёрнік* м. — Петр. (Шатава), *эра* ж. — Маз. (З нар. сл.), *ёрнік* м. — спарадычна паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, ГЧ, ЖС, ЛП, Янкоўскі), *вёрнік* м. —

Рэч. (ЛАБНГ), *аір* м. — паўн.-усх. д., Мін. р., Паням. р., Слуц. р., Хойн. (ЛАБНГ, ЖС, Кісялеўскі, Верас, Мат. апыт.), *аір* м. — Докш., Барыс., Краснап., Хоц. (ЛАБНГ), *яір* м. — спарадычна Гродз. р., Маг. р., Круп. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, Верас), *яі́рнік* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *я́рнік* м. — Раг., Жлоб. (ЛАБНГ), *ір* м. — Гарад., Слуц., Нараўл. (ЛАБНГ), *і́рнік* м. — Акц., Петр., Лоеў. (ЛАБНГ), *і́рны ко́рань* — Вілен. р. (Кісялеўскі), *авéр* м. — Валож., Шчуч., Маст. (ЛАБНГ), *хавéр* м. — Бяроз. (ДСБ), *агéр* м. — спарадычна Паням. р. (ЛАБНГ, Сцяшковіч, Цыхун), *ягер* м. — Астр., Вілен. р. (СПЗБ, Сл. Гродз.), *а́лер* м. — Воран. (ЛАБНГ), *аві́р* м. — Шчуч. (ЛАБНГ, Сл. Гродз.), *а́вір* м. — мясц. (Ластоўскі), *хаві́р* м. — Бяроз. (ЖС), *агі́р* м. — Глыб., Слон., Ваўк. (ЛАБНГ, Сл. Гродз., Мат. апыт.), *я́вір* м. — Маг. р., Лаг., Барыс., Круп. (ЛАБНГ, СПЗБ), *я́гір* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *я́вер* м. — Круп., Валож., Стаўб., Мсцісл., Бых., Смален. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Бялькевіч, Кісялеўскі), *я́вар* м., *я́варына* ж. адзінк. — цэнтр. з., Віц. р., усх.-маг. р., Смален. р., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. мін.-мал., Бялькевіч, Дабравольскі, Каспяровіч, Кісялеўскі, Насовіч, Растаргуеў, Сцяшковіч, Янкова, Шатэрнік), *я́гар* м. — Паст., Іўеў. (ЛАБНГ, СПЗБ), *а́вар* м. — Добр. (ЛАБНГ), *я́рай* м. — спарадычна паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, Мат. Гом., Мат. мін.-мал., НС, Кісялеўскі, Янкова), *ярэ́й* м. — Пін. (ЖНС), *арэ́й* м. — Клецк., Саліг., Ганц. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі, ЭСБМ), *арэ́йнік* м. — Асіп. (ЛАБНГ), *ярэ́ннік* м. — Жытк. (ЛП, ЭСБМ), *ары́ннік* м. — Гл. (ЛАБНГ), *гары́й* м. — Бяроз. (ЛАБНГ), *хары́й* м. — Кобр. (ЛАБНГ), *ары́ль* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *ягель* м. — Маст. (Сл. Гродз.), *рабрэ́й* м. — Жытк., Пін., Стол. (ЛАБНГ, ТС, ДСБ), *лепеха́* ж. — пал. р. (ЛАБНГ, ТС), *ляпéха* ж. — Стол. (ТС), *свая лепяха́* — Стол., Лельч. (ЛАБНГ), *сво́йска лепяха́* — Жытк. (ТС), *лéпex* м. — Иван., Пін. (ЛАБНГ, ЛП), *ляпéшнік* м. — Жытк. (ТС), *плéшнік* м., *пляшні́ак* м. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ДСБ, НЛ, ЛП), *дóбры плéшнік* —

Стол. (ТС), *пляшнік* (*пахучы, свойскі*) м. — Жытк. (ТС), *свойскі плісняк* — Драг. (Мат. апыт.), *плішнік* м. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, ДСБ), *плішнік* м. — Пух., Кобр. (ЛАБНГ, СПЗБ), *плашнік* м. — Жаб. (ДСБ), *плюшнік* м. — сл.-маз. г. (ЛАБНГ, Мат. Гом., ЖС, 3 нар. сл.), *свойскі плюшнік* — Калінк. (СПЗБ), *плюснік* м. — Ветк. (Мат. Гом.), *плюшняк* м. — Рэч., Лоеў. (Мат. Гом.), *плюшня* ж. — Лун., Жытк. (ЛАБНГ, ТС), *плюшня* ж., *плюшчай* м. — Гродз. (Сл. Гродз.), *плюха* ж. — Жытк. (ТС), *бабкі* мн. — Кам. (ЛАБНГ), *бабнік* м. — Брэсц. (ЛАБНГ), *панна* ж. — Слаўг., Бабр., Маз., Стол. (ЛАБНГ), *панны* мн. — Старадарож. (СПЗБ), *нюнькі* мн. — Бых., Карм., Раг., Чач. (ЛАБНГ, ЖНС, Мат. апыт.), *карбўкі* мн. — Бял., Асіп. (ЛАБНГ, НС), *нікаўкі* мн. — Івац. (ЛАБНГ, НС), *пішчык* м. — Свісл. (Шаталава), *пішчыкі* мн. — Пруж. (ЛАБНГ), *пішчы* мн. — Ганц. (ЛАБНГ), *пярбыла* н. — Ельск. (ЖС), *татарнік* м. — Стол., Лельч., Ельск. (ЛАБНГ, ТС, ЖС, ЛП), *касатар* м. — Гом. р. (Кісялеўскі), *касацікі* мн. — Хоц. (ЛАБНГ), *лялька* ж. — Бых. (Мат. дыял. сл.), *шарахаўка* ж. — Астр. (Сл. Гродз.), *кардбўнік* м. — Віц. р., усх.-маг. р. (ЛАБНГ, Каспяровіч, Мат. Маг., ЭСБМ), *курдбўнік* м. — Маг. р. (Мат. апыт.), *рагбўжнік* м. — Чэрв. (Мат. мін.-мал.), *об'ядзь* ж. — Ганц. (СПЗБ, ЭСБМ), *калмус* м. — Смален. р. (Кісялеўскі).

Аер чаротавы: *пляшнік* м. — Лун., Пін., Стол. (ЛП), *плюшнік* (*свойскі*) м. — Лельч. (ЛП), *плавюн* м. — Жытк. (ЛП), *бабкі* мн. — Петр., Лельч. (ЛП), *кукла* ж. — Петр., Маз. (ЛП), *зяўзюлька* ж. — Жытк. (ЛП), *асака* ж. — Жытк. (ЛП), *шаўковая травя* — Петр., Лельч. (ЛП), *шырокая травя* — Маз. (ЛП).

Андромеда, імшарніца шматлістая

Вечназялёны кусцік з тонкімі чырвона-бурымі сцёб-ламі і ружовымі кветкамі, які расце на балотах і ў забалочаных мясцінах.

імішарніца ж. — мясц. (Кісялеўскі), *дурэц* м. — мясц. (ЭПБ), *тухлянка* ж. — мясц. (ЭПБ).

Асака

Расліна з вузкім, доўгім і звычайна жорсткім лісцем, якое пучкамі расце ад карэнішча.

асака́ ж. — агульн., усх.-маг. р. спарадычна (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., Бялькевіч, Верас, Каспяровіч, Насовіч, Янкова, ЭСБМ, Мат. апыт.), *сакá* ж., *сочка* ж. памянш., *сачы́ца* ж. памянш. — усх.-маг. р., Пух., Ветк. (ЛАБНГ, Мат. Гом., Мат. мін.-мал., Гарэцкі, Насовіч, Юрчанка, ЭСБМ), *асачы́на* ж. — Мёр. (ЖС), *асянчы́на* ж. — Мёр., Мядз. (ЛАБНГ, ЖС, НС), *асáчка* ж. — Навагр. (Сл. Гродз.), *асáчнік* м. — Дзятл. (ЛАБНГ), *асóка* ж. — зах.-пал. г., Лельч., Вілен. р., Латгал. р. (ЖС, СПЗБ, ЭСБМ), *асóк* м. — Лун. (ЛАБНГ), *асóчнік* м. — Навагр., Дзятл. (ЛАБНГ, ЖС), *асарно́* н. экспр. — Жытк., Стол. (ТС), *аір* м. — Віц. р., усх.-маг. р. (Бялькевіч, Каспяровіч, Мат. дыял. сл., ЭСБМ), *разу́ха* ж. — заходняя частка зах.-пал. г., Рас., Верхнядзв., Глыб. (ЛАБНГ, СПЗБ, ДСБ, Шата-лава), *разáк* м. — зах.-пал. г., спарадычна Паням. р., Докш., Барыс., Маз. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. мін.-мал.), *разакá* ж. — Гродз., Навагр. (ЛАБНГ, ЖНС), *рэ́знік* м. — Чэрв. (НЛ), *серпарэ́знік* м. — Чач., Ветк. (Мат. Гом.), *рэ́зкая трава́* — Воран. (ЛАБНГ), *ві́ксва́* ж., *вісхва́* ж., *вікса* ж., *і́ксва́* ж., *і́сква́* ж. — паўн.-зах. з., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз., ЭСБМ), *плóска* ж., *плашчугá* ж., *плашчухá* ж. — Гродз. (СПЗБ), *пляску́нка* ж. — Брэсц. (ДСБ), *плісня́к* м. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *ню́нькі* мн. — усх.-маг. р., Ветк. (Мат. Гом., Бялькевіч), *катахі́* мн. — Ваўк. (Сцяшковіч), *ко́снічак* м. — Смален. р. (Дабравольскі), *кастражо́н* м. — Бераст. (Сл. Гродз.), *зімо́рда* ж., *зімо́дра* ж. — Шчуч. (Сл. Гродз., НЛ), *пры́зка* ж. — Гродз. (Сл. Гродз.), *танкано́г* м. — Лоеў. (Янкова), *урэ́чнік* м. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *віша́р* м. — Рэч. (ЛАБНГ), *шарала́*

ж., *шарахаўка* ж. — Астр. (Сл. Гродз.), *ша́вер* м. 'асака сухая' — Калінк. (Мат. Гом.), *казлы́* мн. 'грубая балотная асака, не прыгодная на корм жывёле' — Ушацк. (НЛ, ЭСБМ).

Розныя віды асакі: *ку́навіца* ж. — Стол. (ТС), *сяру́ха* ж. — Стол. (ТС), *лабазá* ж., *лабу́за* ж. — Віл., Латгал. р. (СПЗБ), *плёса* н. — Бар. (СПЗБ), *шалюга́* ж. — Гродз. (СПЗБ), *шалаўя́* ж. — Паст. (СПЗБ).

Асака ранняя, светла-зялёнага колеру: *я́жджаль* м. — спарадычна паўн. р., Бял., Бярэз., Петр. (ЛАБНГ, СПЗБ), *я́жаль* м. — Бярэз. (СПЗБ), *я́жджар* м. — паўн. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Шаталава), *ля́жджэй* м. ✕ Паням. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз., ЭСБМ), *ля́жджэйчык* м. — Навагр. (Мат. Гродз.), *ля́гджэй* м. — Свісл. (СПЗБ, ЭСБМ), *ля́жсай* м. — Бярэз., Асіп., Раг. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ), *ля́жджа* ж. — Клім., Брэсц. (ЛАБНГ), *ля́жа* ж. — цэнтр. з. (ЛАБНГ, СПЗБ), *ля́жнік* м. — Віл. (СПЗБ), *ля́жджэоўнік* м. — Гродз. (ЛАБНГ), *ляшчáй* м. — Бяроз. (ЛАБНГ), *хляшчáй* м. — Дзятл. (ЛАБНГ), *ляшч* м. — Барыс. (ЛАБНГ, СПЗБ), *лячáй* м. — Люб., Ганц., Рэч. (ЛАБНГ, НС, ЭСБМ), *лячáя* ж., *лячá* ж. — Калінк. (ЛАБНГ), *блю́жджэй* м. — Шчуч. (Сл. Гродз., НЛ), *разу́ха* ж. — Лун., Ельск., Малар. (ЛАБНГ), *разáк* м. — Рэч., Маз., Стол. (ЛАБНГ), *смы́чка* ж. — спарадычна паўн.-зах. з., Бых. (ЛАБНГ, Сл. Гродз.), *смы́чаўка* ж., *смы́каўка* ж. — Іўеў. (ЛАБНГ), *смычáль* м. — Кліч., Буда-Каш. (ЛАБНГ, ЖС), *смыч* ж. — Кліч. (ЖС), *смоч* ж. — Пух. (ЖС), *смучáй* м. — Стол. (ЛАБНГ), *смучай* м. — Жытк., Стол. (ТС), *чарнагалоў* м. — спарадычна зах.-пал. г., Беш., Жытк. (ЛАБНГ, ТС), *чарнагалоўка* ж. — Валож. (ЛАБНГ), *наплаву́ха* ж., *наплаву́шка* ж. памянш. — Чэрв., Кам., Іван. (ЛАБНГ, НЛ, Станкевіч, Шатэрнік), *аблаву́ха* ж. — Кругл. (ЛАБНГ), *плавухá* ж. — Слуц. (ЛАБНГ), *плаву́шка* ж. — Пін. (ДСБ), *наплаўня́* ж. — Бял. (ЛАБНГ), *пывуно́к* м. — мясц. (Станкевіч), *ню́пікі* мн. — Гродз. (Сл. Гродз.), *ню́нькі* мн. —

віц.-маг. г. (ЛАБНГ), *маладзічнік* м., *маладзіцы* мн. — Акц. (ЛАБНГ), *баброўнік* м. — Браг. (ЛАБНГ), *даўгунец* м. — Саліг. (ЛАБНГ), *дубро́ва* ж. — Ивац., Кобр. (ЛАБНГ), *куню́тка* ж. — Валож. (ЛАБНГ), *сінюга́* ж. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *сіняўка* ж. — Брэсц. (ЛАБНГ), *сінюшка* ж. — Бяроз. (ЛАБНГ), *скараспéйка* ж. — Ивац. (ЛАБНГ), *цыбу́лька* ж., *цыбу́льнік* м. — Навагр., Дзятл. (ЛАБНГ, ЖС), *ячмéнка* ж. — Брасл., Уздз., Слон. (ЛАБНГ), *ячмéнік* м. — Паст. (СПЗБ), *дзекóкт* м. — Маг. р., Гом. р. (Кісялеўскі).

Асака вастралістая, разуха: *разу́ха* ж. — Мёр., Мсцісл., Стол. (ЖС, ТС, Мат. апыт.), *разáчка* ж. — Леп. (Мат. апыт.), *разні́ца* ж. — Навагр. (ЖС), *разáк* м. — Стол., Лельч. (ТС, ЖС), *навéха* ж. — Старадарож. (СПЗБ, ЭСБМ), *віш* м., *вішá* ж. — Люб. (СПЗБ), *вішáр* м. — Гом. р. (НЛГ), *вішишэй* м. — Пін. (НЛ), *пу́кавадзь* ж. — Стол. (ТС).

Асака-мякуха: *мяку́ха* ж. — Глыб. (СПЗБ, ЭСБМ), *мякі́шнік* м. — Жытк. (ТС).

Асака дзірваністая: *кусто́віца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *смóчка* ж. — Мін. р., Чэрв. р. (Шатэрнік, Кісялеўскі), *целарéз* м. — Гом. р. (Кісялеўскі), *аір* м. — Смален. р. (Кісялеўскі).

Асака круглая: *круглэ́ц* м. — Брасл., Мёр., Раг. (СПЗБ, ЖС, ЭСБМ), *кругля́к* м. — Чэрв. р., Круп., Уздз., Лях., Жытк., Стол. (СПЗБ, ТС, Мат. мін.-мал.), *крузля́к* м. — Лун. (Шаталава).

Асака жоўтая: *сіто́віна* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *сітавіна* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Асака балотная (ілжывавострая): *смóчка* ж. — Чэрв. (Шатэрнік).

Асака пальчатая: *скарóда* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *скарада́* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Асака лясная: *лясо́ха (лісо́ха)* ж. — зах.-пал. г. (ЭСБМ).

Астранцыя вялікая

Меданосная расліна з белымі кветкамі.

маркоўнік м. — Лельч. (ЛП).

Аўран лекавы

Расліна з паўзучым карэннем і белымі на доўгіх кветаножках кветкамі.

аўран м. — мясц. (Насовіч).

Бабоўнік, бабок

Расліна з сакаўным трайчастым лісцем.

бабоўнік м. — агульн. (акрамя Паням. р.), Гродз. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЛП, ГЧ, Мат. Гродз., Бялькевіч, Верас, Каспяровіч, Кісялеўскі, Шатэрнік, ЭСБМ, ЭБ, Мат. апыт.), *глухі бабоўнік* — Жытк. (ТС), *бабоўняк* м. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *бабрóўнік* м. — Гродз., Браг. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, ЭСБМ, ЭБ), *бабóк* м. — цэнтр. з., Паням. р., Вілен. р., Брэсц. (ЛАБНГ, СПЗБ, НЛ, Мат. Гродз., Цыхун, Кісялеўскі, ЭСБМ, Мат. апыт.), *бóбак* м. — Кам. (ЛАБНГ), *бóбік* м. — Чэрв. р., Брэсц. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, Шатэрнік, ЭСБМ, ЭБ), *бóбка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭБ), *бóбрык* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ, ЭБ), *бабóва трава* — Уздз. (ЛАБНГ), *казятнік* м. — спарадычна паўн. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *казлінная дзятлеўка* — Латгал. р. (СПЗБ), *трыліснік* м. — усх.-маг. р., Смал., Навагр. (ЛАБНГ, Бялькевіч, Кісялеўскі, ЭБ), *тройнік* м. — Стол. (ЛП), *барадáчнік* м. — Стол. (ЛП), *вобаратнік* м. — Лаг. (ЛАБНГ), *жыватабóльнік* м. — Гродз. (Цыхун), *злёнь* ж. — Жытк. (ЛП), *какошнік* м. — Чэрв. (Мат. мін.-мал.), *падкіднік* м. — Стол. (ЛП), *жабінец* м. — мясц. (Ластоўскі), *лугавáя капúста* — Іўеў. (СПЗБ), *пахучка* ж. — Маг. р., Віц. р., Шчуч., Гл. (Сл. Гродз., Мат. дыял. сл., Каспя-

ровіч, Кісялеўскі), *мята вядзяная* — Жытк. (ТС), *мента* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ).

Багноўка чорная

Нізкараслая балотная расліна з прадаўгаватым лісцем і дробнымі цёмна-чырвонымі кветкамі.

багноўка (багнаўка) ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, Насовіч, ЭСБМ), *вадзяніца* ж. — Стол. (ТС), *валасатнік* м. — Жытк. (ТС).

Багун

Вечназялёная расліна з рэзкім адурманьваючым пахам.

багун м. — агульн., акрамя заходняй часткі паўн. р., Вілен. р., Смален. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Бялькевіч, Верас, Дабравольскі, Кісялеўскі, Насовіч, ЭСБМ, Мат. апыт.), *багун* м. — Тал. (Ластоўскі, Мат. апыт.), *бахун* м. — пал. р., Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *бугун* м. — Чач. (Мат. апыт.), *багунне* н. зборн. — Бярэз. (СПЗБ), *багон* м. — паўдн. р., Віц. р., Гродз., Свісл., Старадарож., Гл. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гом., ЖС, Янкова, Янкоўскі, Станкевіч, Кісялеўскі, ЭСБМ, ЭБ), *турэцкі багон* — Жытк. (ТС), *баган* м. — паўн. р., пал. р., Круп., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, НЛ, ЖС, Мат. мін.-мал., СЦБ, Кісялеўскі, ЭСБМ, Мат. апыт.), *багно* н. — зах.-пал. г., Мін., Гродз. (ЛАБНГ, СПЗБ, ДСБ, Кісялеўскі, ЭСБМ, ЭБ), *багульнік* м. — паўдн.-зах. д., пал. р., Віц., Паст., Астр., Месісл., Мін. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз., Кісялеўскі, ЭСБМ, Мат. апыт.), *багульнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *багуннік* м. — Дубр., Круп., Бярэз., Бых., Слуц., Пін. (ЛАБНГ), *багуднік* м. — Віл. (СПЗБ), *багурнік* м. — Мядз. (ЛАБНГ), *багунец* м. — Навагр. (ЖС), *багоннік* м. — пал. р., Віц. р., Гл. (ЛАБНГ, ТС, Бялькевіч, Станкевіч, ЭСБМ), *багоўнік* м. — Слуц. р., Пух. (ЛАБНГ, СПЗБ, СЦБ), *багаўнік* м. — Леп. (ЛАБНГ), *баганнік* м. — Бярэз. (Мат. мін.-мал.), *багнік* м. — Круп., Лун. (ЛАБНГ), *багнік* м. — Ганц. (СПЗБ), *багавін-*

не н. — зах.-пал. г., Краснап. (ЛАБНГ), *клапоўнік* м. — Гом., Лоеў. (Кісялеўскі, Янкова), *бор* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас, ЭБ), *дурэц* м. — мясц. (Насовіч, Станкевіч).

Балотнік, вадзяная зорачка

Расліна з дробнымі надводнымі кветкамі і з лісцем, якое плавае па воднай паверхні.

вадзяніца ж. — мясц. (ЭПБ), *вадзяная зорачка* — мясц. (ЭПБ), *расіца* ж. — Слон. (Мат. апыт.).

Балотніца, гл. Сітняк.

Баляскі, гл. Хваснік.

Белакапытнік

Расліна з духмянымі чырвонымі, бела-жоўтымі або брудна-пурпуровымі кветкамі.

Белакапытнік гібрыдны: *падбёл* м. — Мёр., Слон. (ЖС, Мат. апыт.), *матачнік лёкавы* (*маташнік лёкавы*) — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *цар-травá* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Белакапытнік несапраўдны, балотны: *матачнік* м. — Мёр. (ЖС), *балотная пастрэлка* — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Буйміна

Атрутная для свойскай жывёлы расліна з белымі або бледна-фіялетавымі кветкамі.

Буйміна лугавая: *буйміна лугавáя* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *канюшы́на баравáя* — Стол. (ЛП), *жыру́ха* ж. — мясц. (Кісялеўскі), *мужчы́нскі сардэ́чнік* — пал р. (ЛП, ЭСБМ).

Буйміна горкая: *буйміна* (*буйман*, *баймана*) ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *жаруха* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *разуха крынічная* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *рэжыха крынічная* — Віц. р. (Каспяровіч), *макруха* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ).

Буякі, ганабобель, дурніцы

Кусцікі з буйнымі спажаўнымі ягадамі блакітна-сіняга колеру.

буякі мн. — паўдн.-усх. з., Чэрв. р., Пол., Сморг., Мін., Маг., Шчуч., Стол., Жытк. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., ЛП, Кісялеўскі, Шатэрнік, Янкоўскі), *буяхі* мн. — цэнтральная частка пал. р. (ЛАБНГ, ТС, ЛП, Мат. Гом.), *буйкі* мн. — Лун., Брэсц. (ДСБ), *буяны* мн. — Бабр., Рэч., Стол. (ЛАБНГ, ТС), *буіны* мн. — Ганц. (СПЗБ), *буяніцы* мн. — Лоеў. (Мат. Гом.), *бугаі* мн. — Мін. р., Чэрв. р., Ашм., Карэл., Стол. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Сл. Гродз., Мат. мін.-мал., 3 нар. сл., Кісялеўскі), *буганы* мн., *бугуны* мн. — Бярэз. (ЛАБНГ, Мат. мін.-мал.), *дурніцы* мн. — цэнтр. з., віц.-маг. г., усх.-маг. р., Гродз. р., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз., Мат. мін.-мал., Бялькевіч, Верас, Каспяровіч, Кісялеўскі, Станкевіч, Мат. апыт.), *дурніца* ж., *дурніка* ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *дурьны* мн. — Докш., Віл. (ЛАБНГ, Мат. мін.-мал.), *дуравá* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *дурнап'янкi* мн. — Віц. р. (Станкевіч), *п'яніцы* мн. — паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, Мат. мін.-мал., Кісялеўскі), *п'янічніца* (*п'янішніца*) ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *круцікі* мн. — Валож., Стаўб. (ЛАБНГ, СЦБ, Мат. мін.-мал.), *круцялі* мн. — Іўеў., Навагр. (ЛАБНГ, 3 нар. сл., Мат. апыт.), *лахіны* мн. — зах.-пал. г., Зэльв., Слон., Бар. (ЛАБНГ, СПЗБ, ДСБ, Сл. Гродз., Мат. апыт.), *лаханы* мн. — Бар., Лях. (СПЗБ, ЭСБМ), *лахачы* мн. — зах.-пал. г., гродз.-бар. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, ДСБ, ЖС, Мат. Гродз., Кісялеўскі, Шаталава, ЭСБМ), *балабоны* мн. — Віл., Маладз. (ЛАБНГ, СЦБ, Мат. мін.-мал.), *галабонi* мн. —

Леп. (Мат. апыт.), *галубо́ні* мн. — пол.-мін. г., Леп. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *ганабо́лі* мн. — Рас. (Шаталава), *ганабо́бель* м. — мясц. (ЭПБ), *галавабо́ль* ж. — Вілен. р. (Кісялеўскі), *галубі́ца* ж. — усх.-маг. р., Шум., Смален. р. (ЛАБНГ, Бялькевіч, Дабравольскі), *галубі́ка* ж. — Пол., Месцісл. (ЛАБНГ), *галубі́кі* мн. — Слуц. (ЛАБНГ), *галубы́* мн. — Дзятл. (Мат. Гродз.), *сіні́цы* мн. — паўднёвы захад паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, Сл. Гродз., Мат. апыт.), *сіні́ца* ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *суні́цы* мн. — Шчуч. (ЛАБНГ), *сі́нія гало́вы* — Валож. (ЛАБНГ), *чарні́ца* ж. — мясц. (Пастоўскі), *беякі́* мн. — Дзятл. (Мат. Гродз.), *белагало́ўнік* м. — Гродз. р., Вілен. р. (Кісялеўскі), *валу́і* мн. — Мін. р. (Кісялеўскі), *калу́ны* мн. — Маст. (Мат. Гродз.), *біцухі́ (бэйцухі́)* мн. — Стол. (ЛАБНГ, ТС), *бараві́ца* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Вадаперыца

Расліна, сцёблы якой сцелюцца пад вадой.

вадзяны́ кураслёп — Маг. р., Уздз., Смален. р. (СЦБ, Кісялеўскі), *туры́ца* ж. — Ганц., Драг. (СПЗБ).

Вадзяная грэчка, вуцёўнік, драсён земнаводны, гл. 1.3. Драсён.

Вадзяная зорачка, гл. Балотнік.

Вадзяная крапіва, гл. Рагаліснік.

Вадзяное алоэ, гл. Разак.

Вадзяны арэх

Расліна, якая мае сабраныя ў гронкі буйныя, падобныя на арэхі плады.

арэх вадзяны́ (каме́нны, калёны) — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *вадзяны́ арэ́шак* — Віц. р. (Каспяровіч), *рагу́льнік* м. — мясц. (ЭПБ).

Вадзяны крэс, кустоўнік лекавы

Лекавая і харчовая расліна з белымі ў кароткіх гронках кветкамі, якая ўтрымлівае шмат ёду і гарчычнага эфірнага алею.

кустоўнік (кустаўнік) м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *куст-няк* м. — мясц. (Ластоўскі), *бабёўнік палявы* — Петр. (ЛП), *жыру́ха* ж. — Гродз. р. (Верас), *рэжыха крынічная* — Віц. р. (Каспяровіч).

Валяр'ян лекавы, маун

Лекавая расліна, карэнне якой выкарыстоўваецца для атрымання заспакаяльнага сродку — валяр'яны.

валяр'ян м. — Віц. р., Гродз. р., Гом. р., Мёр., Дзятл. (Мат. Гродз., ЖС, Кісялеўскі, ЭСБМ), *лавяр'ян* м. — Рэч. (Мат. Гом.), *аўрыян* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *валяр'я-на* — Гродз. р., Шум. (Кісялеўскі, Каспяровіч), *валяр'я́нна* ж. — Лельч. (ЛП), *валяр'я́нка* ж. — Маг. р., Пух., Слон., Жытк., Стол. (ТС, ЛП, СЦБ, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *варалья́нка* ж. — Жытк. (ТС), *левяр'я́нка* ж. — Стол. (ЛП), *авяр'я́нка* ж. — Браг. (Мат. Гом.), *варвя́нка* ж. — Пін. (ЛП), *вір'я́нка* ж. — Ветк. (Мат. Гом.), *валерыя́на* (*валерыя́на*) ж. — Віц. р. (Кісялеўскі), *валерыя́нка* ж. — Астр. (Мат. Гродз.), *грудбóўка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *дубрбóўка* ж. — Гом. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *капрбóўнік* (*лесавы*) — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ, ЭПБ), *ру́та* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *скры́пнік* м. — Ельск. (ЖС), *сціпéль-нік* м. — Стол. (ЛП).

Відомец балотны

Расліна з белымі пяціпялёсткавымі кветкамі.

відомец м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *відун* м. — Маладз. (Мат. мін.-мал.), *сярдзэ́чнік* м. — Віц. р., Ветк.,

Лоеў., Лельч., Смален. р. (Мат. Гом., Кісялеўскі), *сярдзёч-нік мужчынскі* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Вуцёўнік, гл. 1.3. Драсён.

Гайнік

Расліна з зеленавата-ці белавата-пурпуровымі павіслымі кветкамі і падоўжаным вострым або яйцападобным лісцем.

га́йнік м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *купéна* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі).

Ганабобель, гл. Буякі.

Гарлачыкі

Расліна з белымі або жоўтымі буйнымі кветкамі і вялікімі лапушыстымі лістамі, якія сцелюцца па паверхні вады.

Агульная назва: *лілія* ж. — спарадычна паўн.-зах. з. (СПЗБ, Мат. Гродз., ЭСБМ, Мат. апыт.), *алія* ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *лілэя* ж. — зах.-бран. р., Латгал. р. (СПЗБ, Растаргуеў), *лілэя вадзяная* — Гродз. р. (Верас, ЭБ), *лялэя* ж. — Маг. р., Паст. (СПЗБ, ЭСБМ), *ло́пух* м. — усах.-пал. р., Смален. р. (ЛП, Кісялеўскі, ЭСБМ), *лапу́шнік* м. — Петр. (ЛП), *латацё́нне (латацё́не)* н., *латаця́* н., *лакóтнік* м. — пал. р. (ЛП, ЭСБМ), *ло́тац* м. — Лельч. (ЛП), *калі́тка* ж., *калі́ткі* мн. — пал. р. (ДСБ, ЛП, ЭСБМ), *гу́ска* ж. — Бяроз., Жытк. (ТС, ДСБ), *гу́скі* мн. — Маст. (СПЗБ), *ку́рачка* ж. — Віл., Буда-Каш. (СПЗБ, Мат. Гом.), *капялю́шнік* м. — спарадычна пал. р. (ЖС, ЛП, ЭСБМ), *капялю́шына* ж. — Стол. (ЛП), *збанкі* мн. — Бяроз. (ДСБ), *було́ўка* ж. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *булда́ўка* ж. — Мядз. (Мат. мін.-мал.), *балбу́ткі* мн. — Жытк. (ЛП), *бо́лбаткі* мн. — Гродз. (СПЗБ), *боўлі́к* м. — Лун. (ДСБ, ЖС), *ва-дзяні́ца* ж. — мясц. (ЭСБМ), *во́дзік* м. — Стол. (ТС), *ма́каў-*

ка ж. — Буда-Каш., Браг. (Мат. Гом.), *ру́жа* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *гіроўка* ж. — Браг. (Мат. Гом.), *лушит* м. — Брасл. (СПЗБ).

Белы гарлачык: *лілёя* ж. — Паням. р. (Верас, Мат. апыт.), *бёлая лілёя* — Круп. (СЦБ), *лілёя вадзяная* — зах.-пал. г., Маг. р. (Кісялеўскі), *лілія* ж. — Глыб., Леп., Валож., Мсцісл., Латгал. р. (СПЗБ, Мат. апыт.), *гуска* ж. — спарадычна пал. р., Чэрв., Гл. (ТС, ДСБ, ЛП, Мат. Гом., Станкевіч, Шатэрнік, Янкоўскі), *гуска бёлая* — Стол. (ЛП), *гускі* мн. — Гом. р., Мін. р., спарадычна пал. р., Чэрв., Карэл. (СПЗБ, СЦБ, Сл. Гродз., ЛП), *бёлыя гускі* мн. — Паст. (СПЗБ), *гуські* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *гусачкі* мн. — Мін. р., Гом. р. (Кісялеўскі), *бёлыя ку́рачкі* — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *ло́пух* м. — Маг. р., Жытк. (ТС, ЭСБМ, Кісялеўскі), *вадзяны́ лопух* — Стаўб. (СЦБ), *лапу́шнік* м. — спарадычна ўсх.-пал. р. (ЖС, ЛП), *лата́ць* ж., *ло́тачнік* м. — Стол. (ЛП), *латуце́нь бёлы* — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ, ЭПБ), *лакно́* н. — Драг. (НЛ, ЭСБМ), *глячкі* мн. — Гом. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *ку́бачкі* мн. — Гродз. (Цыхун), *мамо́л* м., *мамі́л* м., *маму́л* м. — Пін. (СЦБ, НЛ, ЛП, ЭСБМ), *мо́маль (мо́мал)* м. — Стол. (ТС), *булдо́ўка* ж. — Чашн. (Каспяровіч), *бёлая було́ўка* — Уздз. (СЦБ), *ма́каўка (мако́ўка)* ж. — Гом., Лоеў. (Кісялеўскі, Янкова, ЭСБМ), *купа́ва* ж. — Ветк. (Мат. Гом., ЭСБМ), *плавэ́чнік* м. — Глыб. (ЭСБМ), *жыдаўкі* мн. — Лун. (ЛП), *бабо́ўнік гавя́жы* — Жытк. (ЛП).

Жоўты гарлачык: *гарла́чык* м. — Віц. р., Краснап. (Бялькевіч, Каспяровіч, ЭСБМ), *гарла́чыкі* мн. — Маг. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, Насовіч, Станкевіч), *гле́чык* м. — Ельск. (ЖС), *гле́чыкі* мн. — Стол. (ЛП), *глэ́чыкі* мн. — Гом. р. (Кісялеўскі), *кушы́нкі* мн. — Гом. р. (Кісялеўскі), *куўшы́нкі* мн. — Леп. (Мат. апыт.), *куўшы́нка* ж. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *кукшы́нчыкі* мн. — Латгал. р. (СПЗБ), *глады́шыкі* мн. — Круп. (СПЗБ), *глады́шкі* мн. — Стол. (ТС), *глады́шачкі* мн. — Жытк., Маз. (ЛП), *глады́шачка* ж. —

Лельч. (ЛП), *гаршчóкі* мн. — Вілен. р. (СПЗБ, ЭСБМ), *жбанкі* мн. — Маг. р., Мін. р., Сен. (Каспяровіч, Кісялеўскі, Насовіч, Станкевіч,), *жбанóчки* мн. — Віл. (СПЗБ), *збанкі* мн. — мясц. (ЭПБ), *жсоўты збанок* — Стаўб. (СЦБ), *ба́нька* ж. — Пін. (ЛП), *дайні́чка* ж. — Паст. (СПЗБ), *жсоўтая лі́ля* — Маг. р., Круп., Валож., Навагр. (СЦБ, Кісялеўскі, ЭПБ, Мат. апыт.), *ля́ля* ж. — Гродз. р., Віц. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *ло́пух* м. — Краснап., Навагр. (Бялькевіч, Мат. апыт.), *лапу́шнік* м. — Маз. (ЛП), *лакно́* н. — Стол. (ЛП), *ло́тац* м. — Стол. (ЛП), *ло́тачнік* м., *ло́ташнік* м. — Жытк. (ЛП), *калі́тнік* м. — Саліг. (Н. сл-сць, ЭСБМ), *капялю́ш* м. — Петр. (ЛП), *капялюшы́кі* мн. — Стол. (ЛП), *бубéнчыкі* мн. — Стол. (ЛП), *бу́рбалка* ж. — Чэрв. (Шатэрнік, ЭСБМ), *бу́рбалкі* мн. — Паст., Вілен. р. (СПЗБ), *бурбалóчнік* м. — Валож. (СПЗБ), *бо́балка* ж. — Пух. (СПЗБ), *булдо́ўка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *жсоўтая булдо́ўка* — Уздз. (СЦБ), *бубу́шка* ж. — Чашн. (Каспяровіч, Станкевіч, ЭСБМ), *бу́цікі* мн. — Жытк. (ТС), *мо́лман* м. — Жытк. (ТС), *пывунцы́ жсоўтыя* — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *плаўкі* мн. — Іўеў. (Мат. Гродз.), *пуплы́* мн. — Чэрв. (СПЗБ), *бабóўнік* м. — Стол. (ЛП).

Гарычкавачка багнавая

Расліна з яйцападобным ці ланцэтным лісцем і брудна-фіялетавымі кветкамі.

гарча́к м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *каўту́ннік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Драсён земнаводны, гл. 1.3. Драсён.

Дурніцы, гл. Буякі.

Жабнік, парэз

Расліна з нітападобным сцяблом і доўгачаранковым сэрцападобным лісцем, якая свабодна плавае па вадзе.

жа́бнік м. — Маг. р., Лаг., Стаўб. (СЦБ, Кісялеўскі, ЭСБМ), *жа́бер* м., *жабо́р* м. — Стол. (ТС), *жа́бер'е* н. зборн. — Жытк. (ТС), *парэ́з* м. — усх.-маг. р. (Бялькевіч, Кісялеўскі, ЭПБ).

Жарушнік

Расліна з жоўтымі, сабранымі ў густыя гронкі кветкамі і плодам-стручком.

вадзяны́ хрэ́н — мясц. (Кісялеўскі).

Журавіны

Вечназялёная расліна з тонкім, паўзучым па мохавым покрыве сцяблом і буйнымі цёмна-чырвонымі спажыўнымі ягадамі.

жураві́ны мн. — асн. мас. г., Пін., Стол., Вілен. р., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гом., Мат. Гродз., ЛП, Бялькевіч, Кісялеўскі, Растаргуеў, Станкевіч, Янкова, Мат. апыт.), *жураві́на* ж. — Віц. р., Чэрв. р., Гор., Мін., Карэл., Добр. (ЛАБНГ, Каспяровіч, Шатэрнік), *журахві́ны* мн. — спарадычна зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ДСБ, Кісялеўскі), *журафі́ны* мн. — Пін. (ДСБ), *жураўлі́ны* мн., *жараўлі́ны* мн. — Паням. р., Стаўб., Кам., Пруж., Бяроз. (ЛАБНГ, СПЗБ, ДСБ, СЦБ, Сцяшковіч, Цыхун, ЭСБМ, Мат. апыт.), *жураўлі́на* ж. — Навагр., Шчуч. (НЛ, Мат. апыт.), *журахлі́ны* мн. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ДСБ), *журахлёны* мн. — Кам. (ЭСБМ), *жараві́ны* мн. — Крыч., Хоц. (Бялькевіч), *журавáны* мн. — мясц. (Насовіч), *жураві́ца* ж. — мясц. (Ластоўскі), *кля́ква* ж. — спарадычна ўсх. з., Смален. р. (ЛАБНГ, Дабравольскі, Кісялеўскі), *кля́цва* ж. — Свісл. (Сл. Гродз.), *быкі́* мн., *бычкі́* мн. — Карэл. (Сл. Гродз.), *балабо́ны* мн. — Астр. (Сл. Гродз.), *п'яні́цы* мн. — Карэл. (Сл. Гродз.), *ягады* мн. — Жытк., Стол. (ТС, ЛП), *крас́ныя ягады* — Жытк. (ТС), *бойкі́я ягады* — Зэльв. (Сл. Гродз.).

Жывако́ст

Лекавая расліна з буйным лісцем і трубчастымі кветкамі.

жывако́ст м. — Маг. р., Мёр., Сен., Слон., Жытк., Лун. (ЖС, ТС, ЛП, Каспяровіч, Кісялеўскі, ЭСБМ, Мат. апыт.), *жывако́сць* ж. — Мядз. (СЦБ), *жывако́снік* м. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭСБМ) *жывахво́ст* м. — Навагр. (Мат. апыт.), *крас* м. — мясц. (Ластоўскі), *бура́ч-нік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *гардо́ўнік* м. — Жытк. (ТС), *га́вез* м. — Стол. (ТС, ЛП), *бо́цікі* мн. — Ушацк. (ЖС).

Зязю́лін лён, лугавы лён, палітрыхум

Мохавая расліна, якая вызначаецца асаблівым спараносам на тонкай ножцы, падобным да льняной галоўкі.

зязю́льчын лён — Мёр. (ЖС), *зязю́льчын лянёц* — мясц. (Ластоўскі), *лугавы лён* — мясц. (ЭПБ), *куку́шкіны слёзы* — Навагр. (Сл. Гродз.), *воўчыя спі́чкі* — Чэрв. р. (Шатэрнік).

Імшарні́ца шматлі́стная, гл. Андрамеда.

Ірдзест, урэ́чнік

Расліна з доўгім падводным сцяблом і дробнымі непрыкметнымі кветкамі, сабранымі ў надводнае суквецце-каласок.

у́рбні́к м. — Мядз. (НС), *рабязá* ж., *рабэ́знік* м. — Стол. (ТС), *расса́* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *ко́злікі* мн. — Стол. (ТС), *мау́ра* ж. — Астр., Вілен. р. (СПЗБ, ЭСБМ).

Каменяло́мнік

Расліна з белымі, жоўтымі або чырвонымі кветкамі і лісцем рознай формы ў прыкаранёвай разетцы.

каменяло́мнік бало́тны — Маг. р. (Кісялеўскі).

Капытнік

Лекавая расліна з доўгачаранковым, сэрцападобным бліскучым лісцем, дробнымі ў шчыльным катаху кветкамі і доўгім мясістым карэнішчам, у якім шмат крухмалу.

капытнік м. — агульн. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі, Шатэрнік), *капу́тнік* м. — Старадарож. (СПЗБ), *белакапытнік* м. — Мін. р., Астр., Арш., Клім., Бераст., Кобр. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *капыткі* мн. — Шчуч. (СПЗБ), *кане́чыя капыткі* — Віц. р. (Каспяровіч), *ко́нскія (чо́ртавы) капы́цікі* — Шум., Віц. (ЛАБНГ), *бабоўнік* м. — паўн.-зах. з., паўдн.-усх. з., Маг. р., Жытк., Стол. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЖС, Кісялеўскі), *бабоўнік за́ячы (за́чы)* — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *сві́нячы бабоўнік* — Брасл. (СПЗБ), *бабоўня* ж. — Стол. (ТС), *бабо́к* м. — Гродз. р., Лаг., Валож., Чэрв., Капыл., Бар. (ЛАБНГ, СЦБ, Мат. мін.-мал., Кісялеўскі), *гу́ска* ж. — Маг. р., Беш., Добр. (Мат. Гом., Каспяровіч, Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *гу́скі* мн. — паўдн.-усх. з., Віл., Лаг., Бярэз., Чэрв., Уздз. (ЛАБНГ, СПЗБ, СЦБ, Мат. мін.-мал.), *гу́сачкі* мн. — Бабр. (ЛАБНГ), *гуса́кі* мн. — Свісл. (СПЗБ), *гусі́ннік* м. — Стол. (ЛАБНГ), *качы́ннік* м. — Бяроз. (ЛАБНГ), *пе́ўнікі* мн. — Гом. р., Бых., Хойн. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *петушкі* мн. — Гом. р., Маг. р., усх.-маг. р., Докш. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі), *како́шнік* м. — Бярэз. р., Мін. р., Чашн. (ЛАБНГ, СПЗБ, СЦБ, НЛ, Каспяровіч, Кісялеўскі, ЭСБМ), *како́чнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *капялю́шнік* м. — пал. р. (Кісялеўскі, Мат. апыт.), *ву́шкі* мн. — спарадычна Паням. р., Беш. (ЛАБНГ), *ву́ха (мядзвёжае)* — Маст., Кір., Чач., Браг. (ЛАБНГ), *ла́нкі мядзвёжыя* — Смален. р. (Кісялеўскі), *лапу́х* м. — Гродз., Драг. (ЛАБНГ, СПЗБ), *лапуха́* ж. — Гродз. (СПЗБ), *куба́ркі* мн. — Слаўг. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *чарава́ічкі* мн. — Бяроз. (ЛАБНГ), *жы́тніца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *ра́лнік* м. — Пін. (ЛАБНГ), *сардэ́чнік* м. — Стол. (ЛАБНГ), *тробу́нік* м. — Івац. (ЛАБНГ), *храпо́тнік* м. — Чэрв. (Мат. мін.-мал.), *шалéй* м. — Гродз.

р. (Кісялеўскі), *ва́хка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *лагэсь* м. — Паст. (СПЗБ), *жабі́на мы́ла* — Ваўк. (ЛАБНГ), *зайцава гарні́чка* — Стол. (ЛАБНГ), *сві́няча зэ́лле* — Ельск. (ЛАБНГ), *сві́ні́я (воўчы́я) агу́ркі* — Воран. (ЛАБНГ), *дзі́кая капу́ста* — Іўеў. (ЛАБНГ).

Касач

Расліна з доўгімі мечапалообразнымі лістамі і вялікімі кветкамі жоўтага, сіняга або фіялетавага колеру.

касач м. — зах.-пал. г., Маг. р., Гродз. р., спарадычна Паням. р., Верхнядзв., Мёр., Чэрв., Лоеў., Лельч. (СПЗБ, Мат. Гродз., Мат. Гом., Кісялеўскі, Шатэрнік, Мат. апыт.), *касачы́* мн. — Навагр. (Ластоўскі, Мат. апыт.), *касяч* м. — Мёр. (ЖНС), *касачі́к* м. — усх.-маг. р. (Бялькевіч, Мат. апыт.), *касні́к* м. — Брасл. (СПЗБ), *сво́йскі плі́с-ня́к (плі́снік)* — Драг. (Мат. апыт.), *плю́сн'яг* м. — Нясв., Карэл. (СПЗБ), *плю́снік* м. — Светлагор. (Мат. Гом.), *плю́шчай* м. — Шчуч. (НЛ), *плюха́* ж. — Жытк. (ТС), *плю́сн'я* ж. — Бар. (СПЗБ), *бу́ськава плю́шн'я* — Жытк. (ТС), *(ко́нскі) пля́шнік* м. — Жытк. (ТС), *ба́бкі ко́нскія* — Лельч. (ЛП), *ко́нскі сі́тнік* — Жытк. (ТС), *ко́ньска (куру́на, глуха́, сі́ва) лепяха́* — Стол. (ТС), *пеўні́кі* мн. — Ельск. (ЖС), *петухі́* мн. — Слон., Лід. (Сл. Гродз., Мат. апыт.), *кыва́ўнік* м. — Лельч. (ЖС), *мячэ́ўнік* м. — усх.-маг. р., Круп., Краснап. (НЛ, НС, Бялькевіч), *шалё́я* ж. — Нар. (Мат. Гом.).

Касач вадзяны, жоўты: *касачы́* мн. — Гродз. р., Стол. (ЛП, Кісялеўскі), *касачкі́* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *касачі́тнік* м. — Віц. р., Светлагор. (Мат. Гом., Кісялеўскі), *касачі́тнік вадзяны́* — мясц. (Ластоўскі), *каса́рыкі* мн. — Гродз. р., Гом. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *ко́сіца* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭПБ), *ко́шыц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *кардо́ўнік* м. — Лёзн. (Каспяровіч), *ву́жачкі́ (ву́жачкі́)* мн. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Станкевіч, ЭСБМ, ЭПБ),

мачоўнік м. — Стол. (ТС, ЛП, ЭСБМ), *пляшнік* м. — Стол. (ЛП), *плюшнік кónскі* — Петр., Лельч. (ЛП), *плюшнік жá-бій* — Лельч. (ЛП), *пáнна* ж. — зах.-пал. г., Жытк., Маз. (ЛП, ЭСБМ), *цэрачкі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *шатóрак* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *гуркі гуськóвыя* — Пін. (ЛП), *гуркі свінья*, *свінья гурóчкі* — Маг. р. (Кісялеўскі, Станкевіч), *кónская рагóжа* — Лельч. (НЛ), *явар кónскі* — Віл. (СПЗБ).

Касач сібірскі: *касiца* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *калаце́ц* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *сiняўка* ж. — Воран. (СПЗБ), *дзікія агуркі* — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *язюльчын гаит* — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Касач бязлісты: *касáч сiні* — Мін. р. (Кісялеўскі).

Касач дэкаратыўны аранжавага колеру: *качканóс* м., *качканóсы* мн. — Слон. (Мат. апыт.).

Кізляк, наумбургія гронкакветкавая

Лекавая расліна з доўгім паўзучым карэнішчам, ланцэтападобным вострым лісцем і дробнымі жоўтымі з чырвона-бурымі кропкамі кветкамі, сабранымі ў густыя пазушныя гронкі.

вярба ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *вярбішнік (паўзучы)* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *ніцяя лазá* — Маг. р., Віц. р. (Каспяровіч, Кісялеўскі, ЭПБ).

Кустоўнік лекавы, гл. Вадзяны крэс.

Лотаць

Расліна з лапушыстым бліскучым лісцем і жоўтымі кветкамі.

лóтаць ж. — паўдн.-зах. д., зах.-пал. г., сярэд.-бел. г., Маг. р., Краснап. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., ГЧ, Бялькевіч, Станкевіч, Шатэрнік, ЭСБМ), *лóтаць жо́ўта* —

Хойн. (ГЧ), *ло́тац* м. — Лун., Стол., Лельч. (ЛП), *ла́таць* ж. — усх.-маг. р., спарадычна: зах.-пал. г., Паням. р. (ЛАБНГ, Мат. Гродз., ЛП, Станкевіч, Юрчанка, Мат. апыт.), *ло́тась* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *ло́тач* ж. — Воран., Люб., Кобр. (ЛАБНГ), *латáч* ж. — Жаб. (ДСБ), *ла́тач* ж. — Воран. (СПЗБ), *латата́* ж. — Иван., Пін. (ЛАБНГ), *латáта* ж., *латáця* н. зборн. — Пін. (ДСБ), *латáцце* н. зборн. — Пруж., Драг. (ДСБ, ЭСБМ), *латóцце* н. зборн. — Слон. (Мат. апыт.), *латаце́* н. зборн. — спарадычна зах.-пал. г., гродз.-бар. г. (ЛАБНГ), *латаце́нь* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ, ЭПБ), *латаце́нне* (*латаце́не*) н. — Зэльв. (СПЗБ, ЭСБМ), *ло́таценне* (*ло́тацене*) н. — Воран. (СПЗБ), *ло́та* ж. — Гом. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ, ЭПБ), *ло́тачнік* м. — Жытк., Петр. (ЛП), *ло́ташнік* м. — Люб., Жытк. (СПЗБ), *латáшнік* м. — Ганц. (СПЗБ), *латáк* м. — Бяроз. (ЛАБНГ, ДСБ), *ло́каць* ж. — Маз. (ЛАБНГ), *ло́кацце* н. — Драг. (ЛАБНГ), *лакóтнік* м. — Стол. (ЛП), *лакно́* н. — Лельч. (ЛАБНГ), *ло́пух* м. — асн. мас. г., спарадычна усх.-пал. р., Смален. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЛП, Каспяровіч, Кісялеўскі, ЭСБМ), *ло́пуха* ж. — Віц. р., Бярэз. р. (ЛАБНГ, Каспяровіч), *ло́пуш* м. — Нараўл. (ЛАБНГ), *ло́пушнік* м. — Лаг. (ЛАБНГ), *лапу́х* м. — спарадычна паўн.-усх. д., Паням. р., паўдн. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Шата-лава, ЭСБМ), *лапуха́* ж. — паўн. р., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ), *лапухі́* мн. — Леп. (Мат. апыт.), *лапушо́к* м. — Асіп., Смален. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *лапу́шнік* м. — спарадычна паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ), *ло́пытнік* м. — Хоц. (ЛАБНГ), *ню́нькі* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Насовіч, ЭСБМ), *пухачы́* мн. — Брасл. (СПЗБ), *бабо́ўнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *булбу́шка* ж. — Лоеў. (ЛАБНГ), *пумпуры́на* ж. — Брасл., Астр., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *жаўту́шнік* м., *жаўту́шкі* мн. — Маладз., Валож. (ЛАБНГ), *жоўтагалóвік* м. — Смален. р. (Станкевіч), *жоўты кура-слéп* — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *казяле́ц* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *калу́жніца* ж. — Пух. (Станкевіч, Шатэрнік), *качы́нец* м., *качэ́нец* м. — Гродз. (СПЗБ, Цыхун), *масля́начка* ж., *ма́слячкі* мн. — Сморг. (СПЗБ), *ро́ска*

ж. — Гом. (ЛАБНГ), *ляно́к зазу́лін* — Кобр. (ЛАБНГ), *мядзвэ́жая ла́пка* — Гом., Смален. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, ЭПБ), *ко́ньскае мы́ла* — Слон. (Мат. апыт.).

Лугавы лён, гл. **Зязюлін лён**.

Маліна прыземістая, гл. **Марошка**.

Маннік

Кармавая расліна з вялікімі, падобнымі на мяцёлкі суквеццямі.

ма́ннік м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *ма́йна* ж. — Жытк. (ТС), *по́плаў* м. — Стол. (ТС), *наплаво́к* м., *плаўкі* мн. — Жытк. (ТС).

Маннік наплываючы: *ма́нна* ж., *ма́йна* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ).

Маннік водны: *муро́г (маро́г)* м. — мясц. (ЭСБМ), *ко́ньска лепяха́* — Стол. (ТС), *лагаво́ проса* — Жытк. (ТС).

Маннік высокі, вялікі: *муро́г* м. — Лёзн. (Каспяровіч, Станкевіч), *ляпе́ха* ж., *лепахá* ж. — Стол. (ТС, ЭСБМ).

Марошка, маліна прыземістая

Кустарнічак з белымі кветкамі і аранжавымі спажыўнымі ягадамі.

маро́шка ж. — Віц. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *камяні́ца* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Маун, гл. **Валяр'ян лекавы**.

Наумбургія гронкакветная, гл. **Кізляк**.

Незабудка балотная, гл. **1.3. Незабудка**.

Падвей

Расліна, насенне якой мае доўгія бліскучыя белыя валаскі.

падвэй м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *навэй* м. — Паст. (СПЗБ), *навэйнік* м. — Астр. (СПЗБ), *кіёўка* ж. — Віц. р. (Каспяровіч, ЭСБМ), *кругляк* м. — Пух., Уздз. (СЦБ), *куцучкі* мн. — Вілен. р. (СПЗБ), *чорнагалоў* м. — Лельч. (ЖС), *чорнагаловік* м. — Брасл. (СПЗБ), *пухоўка* ж. — Гродз. р. (ЭСБМ), *смучай* м. — Лельч. (ЖС), *смоч* ж. — Пух. (ЖС), *соські* мн. — Беш. (Каспяровіч), *ватачнік* м. — Мядз. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *набёл* м. — Драг. (Мат. апыт.), *пушыца* ж. — Мсцісл. (Мат. апыт.).

Падвей шыракалісты: *навэй* м. — Мёр. (ЖС), *зайцы* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Падвей многакаласковы: *пушо́к* м. — Стол. (ТС), *ядрэ́ц* м. — Смален. р. (Кісялеўскі).

Падвей похвенны: *смучай* м. — Слаўг., Гл., Стол. (Янкоўскі, Мат. апыт.), *пухоўкі* мн., *пурхоўкі* мн., *чорнагалоў* м. — Слаўг. (Мат. апыт.).

Палітрыхум, гл. **Зязюлін лён**.

Палушнік

Вечназялёная падводная расліна са шматлікімі каранямі і шылападобным, сабраным у пучок лісцем.

шы́ліца ж. — мясц. (ЭПБ).

Парэз, гл. **Жабнік**.

Плюшчай

Расліна з прамастойным або пływучым сцяблом, вузкалінейным лісцем і з дробнымі, непрыкметнымі, у шчыльных галоўках кветкамі.

плюшча́й м. — сярэд.-бел. г., Бераст., Ваўк. (ЛАБНГ, СПЗБ, 3 нар. сл., ГЧ, Станкевіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *плюшчэ́й* м. — усх.-маг. р. (ЛАБНГ, Кісялеўскі, Станкевіч), *плюшчай* м. — Шчуч. (ЛАБНГ), *плюшча́йнік* м. ¹⁹¹¹

Асіп. (ЛАБНГ), *плюшчэўнік* м. — Круп. (ЛАБНГ), *плюшч* м. — спарадычна ўсх.-маг. р., Верхнядзв. (ЛАБНГ), *плешчына́* ж. — Брэсц. (ЛАБНГ), *плешына́* ж. — Слон. (ЖНС), *плюшні́к* м. — агульн., акрамя Паням. р. і паўн. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ГЧ), *плюшні́ак* м. — Гом. р. (ЛАБНГ), *плюшні́я* ж. — Ганц. (СПЗБ), *ко́нская плюшні́я* — Лун. (ЛАБНГ), *плюсн́я* ж. — Бар. (ЛАБНГ), *плюсн́яг* м. — Карэл., Нясв. (СПЗБ), *плюснё́к* м. — Чэрык. (ЛАБНГ), *плюс* м. — Светлагор. (ЛАБНГ), *плюха́* ж. — Капыл., Лельч. (ЛАБНГ), *плісн́як* м. — спарадычна зах.-пал. г., Валож., Карэл. (ЛАБНГ), *плісн́ік* м., *плісн́ік* м. — спарадычна паўдн.-усх. з., Круп., Барыс. (ЛАБНГ, СПЗБ), *плеснюшо́к* м. — Нясв. (ЛАБНГ), *лечая́* ж. — Калінк. (СПЗБ), *ля́ча* ж., *ляча́й* м. — Люб. (СПЗБ), *лепах́а* (*ляне́ха*) ж. — спарадычна зах.-пал. г., гродз.-бар. г., цэнтральная частка пал. р. (ЛАБНГ, ЖС, Мат. апыт.), *лепашні́ак* м. — Слон., Пін. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *лепашні́к* м. — Стол. (ЛАБНГ), *лепаса́* ж. — Бяроз. (ЛАБНГ), *лепасні́ох* м. — Нясв. (ЛАБНГ), *яджы́р* м. — Леп. (ЛАБНГ), *ядзі́р* м. — Пін. (ЛАБНГ), *ае́р* м. — Шум., Віц., Краснап. (ЛАБНГ), *ко́нскі я́вар* — Віл. (ЛАБНГ), *ко́ньскі аве́р* — Маст. (ЛАБНГ), *ко́нскі е́рнік* — Лельч. (ЛАБНГ), *па́нны е́рнік* (*і́рнік*) — Петр. (ЛАБНГ), *каса́ч* м. — Віл., Воран., Іўеў. (ЛАБНГ), *каса́чнік* м. — Паст., Смарг. (ЛАБНГ), *ко́ньскія касакі́* — Глыб. (ЛАБНГ), *касні́кі* мн. — Брасл. (ЛАБНГ), *об'ядзь* ж. — Ганц. (СПЗБ), *вех* м. — Брасл. (ЛАБНГ), *веха́* ж. — Акц. (ЛАБНГ), *мячэўні́к* м. — спарадычна паўн. р., Лаг. (ЛАБНГ), *гры́знік* м. — Маладз. (ЛАБНГ), *смы́чка* ж. — Ашм. (ЛАБНГ), *смяла́* ж. — Лельч. (ЛАБНГ), *пі́каўкі* мн. — Івац. (ЛАБНГ), *пішчы́ ко́ньскія* — Ганц. (ЛАБНГ), *за́йцавы гуркі́* — Іван. (ЛАБНГ).

Плюшчай галінасты: *плюшча́й* м. — Шум. (Каспяровіч), *плісн́ік* м. — Чэрв. р. (Станкевіч, Шатэ́рнік), *пліскуне́ц* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *кардо́ўнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Пухоўка, гл. Рагоз.

Рагаліснік, вадзяная крапіва.

Расліна з дробнымі непрыкметнымі беспялёсткавымі кветкамі, якая расце ў вадзе без каранёў.

рагалісцік м. — Лоеў., Лельч. (Мат. Гом.), *рэзнік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *расса́* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *вадзяная крапіва* — Лаг. (СЦБ, ЭПБ), *вадзяная страківа* — Сен. (Каспяровіч), *ціна* ж. — Гродз., Беластоц. р. (Мат. апыт.).

Рагоз, пухоўка

Расліна з доўгім лісцем і тоўстым, моцным, чорна-белым катахом на высокім сцябле.

раго́з м. — цэнтральная частка пал. р., Чашн., Слаўг., Лаг. (ЛАБНГ, ТС, ДСБ, Каспяровіч, ЭПБ, Мат. апыт.), *рагаза́* ж. — паўдн.-усх. з., Ивац., Лун. (ЛАБНГ, Мат. Гом., НЛГ, Янкова, ЭПБ), *раго́за* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *раго́ж* м. — Маз. (ГЧ), *раго́жа* ж. — пал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЖС, Мат. Гом.), *раго́жнік* м. — Жытк. (ТС), *кіёўка* ж. — Глыб., Віл. (СПЗБ, ЭПБ, Мат. апыт.), *кіёўкі* мн. — спарадычна паўн.-зах. з., Бярэз. (ЛАБНГ), *кіёўнік* м. — Смал., Касц. (ЛАБНГ, Кісялеўскі), *кіёвачнік* м. — Паст. (ЛАБНГ), *кіяўкі* мн. — Паст., Віл., Вілен. р. (СПЗБ), *кіяхі* мн. — сл.-маз. г., Пруж., Пін. (ЛАБНГ, ДСБ, ЖС, ЭСБМ), *кіяшы́* мн., *кіяшкі́* мн. памянш. — Шчуч., Пух., Хойн., Браг. (ЛАБНГ, СПЗБ), *кіяш* м. — Шчуч., Пух., Саліг. (ЛАБНГ, НЛ, ЭСБМ), *кіяшнік* м. — спарадычна ўсх.-маг. р., спарадычна сл.-маз. г., Пух., Бар. (ЛАБНГ, СЦБ), *кіюха́* ж. — Гродз. (СПЗБ), *кіюхі́* мн. — Беластоц. р. (СПЗБ), *кію́шнік* м. — Шчуч. (ЛАБНГ), *катахі́* мн. — Гродз., Уздз., Ивац. (ЛАБНГ, Цыхун), *каты́* мн. — Чэрв., Карэл., Бар. (ЛАБНГ), *шы́шкі* м., *шы́шкі́* мн. — Барыс., Старадарож., Жаб. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *булаўкі́* мн. — Воран., Ваўк., Вілен. р. (ЛАБНГ,

СПЗБ), *вóдна булаўка* — Ваўк. (СПЗБ), *булаўнік* м. — Іўеў., Лід., Бераст. (ЛАБНГ, СПЗБ), *була́чнік* м. — Навагр. (СПЗБ), *булашні́к* м. — Бяроз. (ЛАБНГ), *бу́лахі* мн. — Гродз. (ЛАБНГ), *буяшні́к* м. — Жытк. (ТС), *таўкачы́* мн., *таўка́чыкі* мн. памянш. — Дзятл., Маст., Слон. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *кача́лкі* мн. — Асіп., Жытк., Малар. (ЛАБНГ, ТС), *кача́льнік* м., *качаве́льнік* м., *качалба́снік* м. — Жытк. (ТС), *кала́ч* м. — Лід., Лях. (СПЗБ, ЭСБМ), *калато́ўка* ж. — Бярэз. (СПЗБ), *пухо́ўка* ж. — Докш., Барыс., Бярэз., Латгал. р. (СПЗБ, Верас, ЭПБ), *пуко́ўка* ж. — Беластоц. р. (СПЗБ), *пурхо́ўка* ж. — Верхнядзв. (СПЗБ), *пухо́ўкі* мн. — усх.-маг. р., спарадычна паўн.-усх. д. (ЛАБНГ), *пухо́ўнік* м. — Круп., Бярэз. (ЛАБНГ), *пу́шкі* мн. — Буда-Каш. (ЛАБНГ), *мячэ́ўнік* м. — паўн.-усх. д., Чэрв. (ЛАБНГ, СПЗБ, СЦБ, НЛ, НС, ЖС, ЭПБ), *мачу́ла* ж. — Маг. (Кісялеўскі, ЭСБМ, ЭПБ), *трасня́г* м., *трасня́к* м., *трысня́г* м., *трысня́к* м., *трыснё́г* м. — Смарг. (СПЗБ), *трасні́к* м. — Шум., Віц., Астр., Лаг. (ЛАБНГ), *трасце́* н. — Стаўб. (ЛАБНГ), *чаро́т* м. — Мін. р., спарадычна пал. р., Капыл. (ЛАБНГ), *чара́цянка* ж. — Кам. (ЛАБНГ), *камьі́ш* м. — Гарад., Лельч., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ), *плюшча́й* м. — Стаўб. (ЛАБНГ), *плюшня́й* м. — Ганц. (СПЗБ), *пляшні́к* м. — Жытк., Стол. (ТС), *пляснё́х* м. — Нясв. (ЛАБНГ), *луча́й* м. — Жытк., Стол. (Мат. апыт.), *лучэ́й* м. — Стол. (ЛАБНГ), *ляждэ́яй* м. — Іўеў., Ваўк. (ЛАБНГ, СПЗБ), *лепя́снік* м. — Гродз. р., Лях. (СПЗБ, Сл. Гродз.), *сі́тнік* м. — Бял. (ЛАБНГ), *сьціна́* ж. — Ашм. (ЛАБНГ), *пыва́к* м. — Навагр. (ЖС), *пыва́кі* мн. — Дзятл. (ЛАБНГ), *ніо́нькі* мн. — Гарад. (ЛАБНГ), *мяздрá* ж. — Воран. (ЛАБНГ), *ванэ́жэўнік* м. — Смарг. (ЛАБНГ), *авеча́чкі* мн. — Хойн. (ЛАБНГ), *га́лкі* мн. — Гл. (ЛАБНГ), *пералё́тнік* м. — Гродз. (ЛАБНГ), *кардо́ўнік* м. — Клім. (ЛАБНГ), *аграза́* ж. — Светлагор. (Мат. Гом.), *сво́йскі раго́з* 'рагоз без катахоў' — Стол. (ТС).

Рагоз шыракалісты: *рагаза́* ж. — Гом. (Кісялеўскі), *раго́ж* м. — Навагр. (Мат. Гродз.), *глухі раго́з* — Стол. (ТС),

глухі (дзікі) аёр — Віц. р. (ЛАБНГ), *кіёўка* ж. — Маг. р., Мін. р., спарадычна паўн.-зах. з., Смален. р. (СПЗБ, Мат. дыял. сл., Кісялеўскі, ЭБ, ЭПБ), *кіёўнік* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *кіёўка* ж. — Маг. р., Мін. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *кіяхі* мн. — Лоеў. (Янкова), *буяхі* мн., *буякі* мн., *буяшо́к* м. памянш. — Жытк., Стол. (ТС), *пухоўка* ж. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Станкевіч, ЭПБ), *пўхаўка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *мячэўнік* м. — Мін. р., Маг. р., Віц. р., Гом. р., Рас. (Мат. Маг., Мат. Гом., Каспяровіч, Кісялеўскі, Шаталава), *мэчаўнік* м. — Слаўг. (ЭСБМ), *мачала* ж., *мачу́ла* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *плюшчэй* м. — Вілен. р. (Кісялеўскі), *калавей* м. — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭБ), *каткі* мн. — Мін. р., Чэрв. р. (Кісялеўскі, Шатэрнік), *кардбўнік* м. — Гом. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *хаму́тнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *мя́ндры* мн. — Воран. (СПЗБ, ЭСБМ), *тросць* ж. — Лёзн. (Мат. апыт.).

Рагоз вузкалісты: *пухоўка* ж., *пухоўка то́пкая* — Маг. р. (Кісялеўскі), *лу́чай* м. — Жытк., Стол. (ТС, ЭСБМ), *ляжджай* м. — Навагр. (ЭСБМ), *філаці́ка* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі).

Разак, вадзяное алоэ

Расліна з моцнымі калючымі лістамі і буйнымі белымі кветкамі, якая ў час цвіцення ўсплывае на паверхню вадаёма.

разак м. — агульн., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, ЭПБ), *вадзяны́ разак* — Віл. (Мат. мін.-мал., ЭПБ), *рэ́знік* м. — спарадычна паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гом., ГЧ, Кісялеўскі), *серпарэ́знік* м. — Карм., Чач., Буда-Каш., Хойн., Нараўл. (ЛАБНГ, ГЧ), *разу́ха* ж. — Шум., Віц. (ЛАБНГ), *рэзка* ж. — Жлоб. (ЛАБНГ), *рэ́зя* ж. — Чэрв. (СПЗБ), *разей* м. — Кам., Малар. (ЛАБНГ), *разагу́с* м. — Леп. (ЛАБНГ), *парэ́з* м. — Віц. р., Маг. р., Ушацк. (ЛАБНГ, Каспяровіч, Кісялеўскі, ЭСБМ, ЭПБ), *матарэ́з* м. — спарадычна усх-маг. р., Паням. р., а таксама Слуц.

(ЛАБНГ), *мутарэ́з* м. — Гродз. (СПЗБ), *мударэ́з* м. — Іўеў. (СПЗБ), *казарэ́з* м., *казарэ́знік* м. — Глыб. (ЛАБНГ, СПЗБ), *казёл* м. — Жытк. (ТС), *асо́т* м. — Верхнядзв., Стол., Жытк. (НС, ТС), *вадзяны́ асо́т* — Верхнядзв. (СПЗБ), *асо́та* (*вадна́я, азі́рна́я*) ж. — Брасл., Рас. (ЛАБНГ, СПЗБ), *ляшча́й* м. — Бяроз. (ЛАБНГ), *лучэ́й* м. — Пін. (ЛАБНГ), *пласку́ха* ж. — Пруж. (ЛАБНГ), *тро́снік* м. — Навагр. (ЖС), *бадзя́* ж. — Ветк. (Мат. Гом.), *грабу́зда* ж. — Воран. (СПЗБ), *купа́к* м. — Кобр. (ЛАБНГ).

Расіца, расянка

Насякомаедная расліна з разеткай лісця, пакрытага ліпкімі кропелькамі вадкасці.

расі́ца ж. — зах.-пал. г., Гродз. р., Маг. р., Гом. р. (Верас, Кісялеўскі), *расі́чка* ж. — зах.-пал. г., Маг. р., Сморг. (СПЗБ, Кісялеўскі), *рася́нка* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч), *раса́* ж. — Лельч. (ЖС), *бо́жа(я) раса́* — Мін. р., Чэрв. р., Жытк. (ТС, Кісялеўскі, Станкевіч, Шатэрнік), *бо́гава раса́* — мясц. (ЭПБ), *загарду́шка (загарту́шка)* ж. — зах.-пал. г., Гродз. р., (Верас, Кісялеўскі, Ластоўскі), *панчо́шка* ж. — Валош. (СЦБ), *капу́цік* м. — Ельск. (ЖС), *ла́пкі* мн. — Жытк. (ТС), *гуся́чыя ла́пкі* — мясц. (Станкевіч).

Раска

Дробная расліна, якая плавае па паверхні вады і ў масе хутка зацягвае вадаём.

ра́ска ж. — усьх. з., Докш., Слон., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Бялькевіч, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *ро́ска* ж. — Гом. (Мат. Гом.), *раса́* ж. — Бял., Навагр., Пух., Ваўк., Зэльв., Люб., Пін. (ЛАБНГ, СПЗБ, НС, Мат. апыт.), *ра́са* ж. — Віл., Барыс. (ЛАБНГ), *жабуры́нне* н. зборн. — Бяроз. (Шаталава), *жабуры́на* ж. — Іўеў. (ЛАБНГ), *жабурэ́нне* н. — зах.-пал. г., паўдн.-зах. д., цэнтр. з. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *жабурэ́йка* ж. — Акц. (ЛАБНГ), *жа́бер* м. —

Жытк., Стол. (ЛАБНГ, Н. сл-сць, Мат. апыт.), *жа́бернік* м. — Навагр., Малар. (ЛАБНГ), *жа́бур* м. — Стаўб., Маз. (Мат. мін.-мал., ГЧ), *жабу́р* м. — Воран., Слуц. (ЛАБНГ), *жабурні́к* м. — Малар. (ДСБ), *жыбуры́* мн. — Воран. (СПЗБ), *жа́біна ікра́* — Чэрв. (ЛАБНГ), *жа́біна капуста́* — Бар. (ЛАБНГ), *ці́на* ж. — паўн. р., Калінк., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. апыт.), *ціна́* ж. — Глыб., Пол., Шум. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *наці́на* ж. — Паст., Мядз., Лаг. (ЛАБНГ), *наці́ня* ж. — Паст. (СПЗБ), *плаў* м. — Верхнядзв. (НС), *плаў́ня* ж. — Бабр. (ЛАБНГ), *плаўкі́* мн. — Лельч. (ЛАБНГ), *пльвуні́* мн. — Латгал. р. (СПЗБ), *плавунéц* м. — Саліг. (ЛАБНГ), *плаву́чка* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *плаву́шка* ж. — Кобр. (ЛАБНГ), *наплаву́шка* ж. — Лях., Івац. (ЛАБНГ), *наплаву́ха* ж. — Стол., Лун. (ЛАБНГ, ДСБ), *пуплаве́нь* м. — Круп. (ЛАБНГ), *плéсня* ж. — Раг. (ЛАБНГ), *плі́сня* ж., *плі́ска* ж. — Бяроз. (ЛАБНГ, ДСБ), *зе́ліва* н. — Навагр., Дзятл. (ЛАБНГ, ЖС), *зяле́ніва* н. — Воран. (СПЗБ), *зяле́пуха* ж., *зялё́пуха* ж. — Ашм. (СПЗБ), *каро́ста* ж. — Іўеў., Маст., Круп., Бых. (ЛАБНГ, СПЗБ), *вадзяна́я каро́ста* — Іўеў. (СПЗБ), *кракаці́нне* н. — Валож. (ЛАБНГ), *кархаві́нне* н. — Круп. (НС), *маўра́* ж. — Паст., Астр., Сморг., Мсцісл. (ЛАБНГ, СПЗБ), *ір* (*йір*) м. — Гарад., Слуц., Нараўл. (ЛАБНГ), *сачэ́віца* ж., *сачэ́ўка* ж. — Івац. (ЛАБНГ), *шалягі́* мн. — Зэльв., Маст. (СПЗБ), *жучо́к* м., *жучкі́* мн. — Лун. (ЛАБНГ), *ладо́шнік* м. — Лоеў. (ЛАБНГ), *ра́бчыкі́* мн. — Бабр. (ЛАБНГ), *качы́ннік* м. зборн. — Гродз. (СПЗБ), *бусло́ва рэ́па* — Шчуч. (ЛАБНГ, Сл. Гродз.), *жа́біна дзяру́жска* — Жытк. (ТС, ЭПБ), *дзяру́жска лягуша́чка* — Сма-лен. р. (Кісялеўскі), *дзяру́нка лягуша́чка* — Маг. р. (Кіся-леўскі), *балотная цень* — Чэрв. (ЛАБНГ).

Рэпік

Расліна з чырванаватым сцяблом і брудна-ружовымі, пурпуровымі ці белымі кветкамі.

Рэпiк канапляны: *рэпiк* м., *рэчнiк* м., *сяда́ч* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Расянка, гл. Расіца.

Сiт

Расліна з галоўчатым, мяцельчатым шчытка- або парасонападобным суквеццем, сцябліны якой выкарыстоўваюцца ў пляценні.

сіта́ ж. — Брасл., Мёр., Латгал. р. (СПЗБ), *сітнік* м. — Мёр., Слон. (ЖС, Мат. апыт.), *сітнік ко́ньскі* — Жытк. (ТС), *сы́тнік* м. — Ашм. (СПЗБ), *кругле́ц* м. — Беш., Слаўг. (Каспяровіч, Мат. апыт.), *крапе́ц* м. — Лях. (СПЗБ), *мячэўнік* м. — Рас., Віл. (СПЗБ, Шаталава), *мілі́ца* ж. — Мёр. (Мат. апыт.), *жа́біна цыбу́ля* — Лях. (СПЗБ).

Сiт скучаны: *сіт* м. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *сітнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *асака́* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *хваішчэўнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Сiт разгалісты: *ко́нская цыбу́ля* — Чэрв. р. (Шатэрнік).

Сітняк (сітнік), балотніца

Расліна з гладкімі бязлістымі трубчастымі сцяблінамі.

сітнік м. — паўдн.-усх. з., Віц. р., Маг. р. (ТС, Мат. Гом., ГЧ, Бялькевіч, Мат. апыт.), *сітнічо́к* м. — Ушацк. (Мат. апыт.), *сітня́к* м. — Рэч., Лоеў., Браг. (Мат. Гом., Мат. апыт.), *сітне́к* м. — Хойн (ГЧ), *сітні́на* ж. — Смарг. (Сл. Гродз.), *кашчо́ўнік* м. — Петр. (Шаталава).

Сітняк балотны: *балотні́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *жа́бечы сітнік* — Стол. (ТС, Мат. апыт.), *сіт* м. — Віц. р., Маг. р., спарадычна паўдн.-усх. з. (Мат. апыт.), *сіта́* ж. — Віц. р., Мёр., Смален. р. (Дабравольскі, Мат. апыт.), *асіта́*

ж. — Пол. (Мат. апыт.), *стусіннік* м. — Брасл. (Мат. апыт.), *стусіна* ж. — Вілен. р. (Мат. апыт.), *рагаза* ж., *мячэўнік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *бізуннік* м. — Слаўг., Гл. (Мат. апыт.), *паплаўнік* м. — Іўеў. (СПЗБ).

Стрэлкаліст звычайны

Расліна з белымі кветкамі і лісцем, падобным да наканечніка стралы.

стрэліца ж. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Сушаніца

Лекавая расліна з жаўтавата-белымі або аранжавымі кветкамі.

Сушаніца жоўта-белая: *сухотнік палявы*, *шчасьце* н. — Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі).

Сушаніца багнавая, балотная: *сушніца балотная* — Маг. р. (Кісялеўскі), *сівуха* ж. — Жытк., Стол. (ТС), *сівае зэлле* — Старадарож. (ЖНС), *аплавічнік* м. — Віц. р., Маг. р., Круп. (СЦБ, Кісялеўскі, ЭСБМ).

Сушаніца лясная: *сушніца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *вогнік* м. — мясц. (Станкевіч, ЭСБМ), *вочнік* м., *вончык* м. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *чарвіўнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *адуванчык* м. — Вілен. р. (Кісялеўскі), *цьмен* м. — Віц., Чашн. (Каспяровіч), *цмен лясны* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Трынасеннік

Расліна з цыліндрычным сцяблом і вузкалінейным, у прыкаранёвай разетцы лісцем.

Трынасеннік балотны: *балотніца* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *трынасеннік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі).

Трыснёг і чарот

Буйная расліна з раскідзістай насеннай мяцёлкай і каленчатым пустацелым або губчатым сцяблом; высокая расліна з моцнай, звычайна акруглай сцяблінай, доўгім шырокім лісцем і кветкамі ў выглядзе сабраных у пучкі каласкоў.

чарот м. — паўдн.-зах. д., сярэд.-бел. г., зах.-пал. г., Віц. р., Маг. р., Мёр., Мсцісл., Чэрык. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз., Сл. Гродз., ГЧ, ЖС, Бялькевіч, Каспяровіч, Кісялеўскі, Ластоўскі, Станкевіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *чарэ́т* м. — пал. р. (ЛАБНГ, ТС), *чэ́рат* м. — зах.-бран. р., Добр. (ЛАБНГ, Растаргуеў), *ачаро́т* м. — Гом. р., спарадычна паўд.-зах. д., Слаўг., Малар. (ЛАБНГ, СПЗБ, НЛГ, Кісялеўскі, Янкова, ЭСБМ), *о́чарат* м. — зах.-пал. г., Віц. р. (ЭСБМ), *ачарэ́т* м. — Жытк., Малар. (ЛАБНГ, ТС), *чаро́та* ж. — Драг. (ЛАБНГ), *чарэ́ціна* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *чаро́тнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *трасні́к* м. — паўн.-усх. д., Гом. р., спарадычна Паням. р., Вілен. р., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз., Мат. Гродз., ЖС, Каспяровіч, Кісялеўскі, Ластоўскі, Шаталава, Мат. апыт.), *тросні́к* м. — Шчуч. (СПЗБ), *тры́снік* м. — спарадычна паўн. р., Іўеў., Лід., Мсцісл., Чэрык. (ЛАБНГ, Каспяровіч, Юрчанка), *трасня́к* м. — спарадычна Паням. р., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. апыт.), *трасня́г* (*трысня́г*) м., *трыснё́г* м. — спарадычна паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, СПЗБ), *трасне́к* м. — Навагр. (Мат. апыт.), *трасце́* н. зборн. — паўн.-зах. з., Гарад. (ЛАБНГ, СПЗБ), *трысцё́е* н. зборн. — мясц. (Станкевіч), *трось* ж. — спарадычна паўн. р. (ЛАБНГ), *трасці́на* ж., *трасціна́* ж., *трасці́начка* ж. памянш., *трасці́нка* ж. памянш. — Паням. р., Гарад., Віл., Беластоц. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз., Станкевіч, Мат. апыт.), *жамы́ш* м. — Леп., Слон. (Мат. апыт.), *кругля́к* м. — Гом. р. (Кісялеўскі), *мячэ́ўнік* м. — Сморг., Смален. р. (Сл. Гродз., Кісялеўскі), *сі́тнік* м., *сі́тнічак* м. памянш. — Віц. р., Стол. (Каспяровіч, Насовіч, Станкевіч, Мат. апыт.), *сі́тнік* м. — Бяроз., Малар. (ДСБ), *сі́та* ж. — Віц. (Мат.

апыт.), *рагаза́* ж. — Лоеў. (Янкова), *кіёўка* ж. — Глыб. (Мат. апыт.), *катахі* мн., *каташкі* мн. памянш. — Ваўк. (Мат. Гродз.), *пукі* мн. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *булаўнік* м. — Бераст. (Сл. Гродз.), *мятліца* ж. — усх.-маг. р., спарадычна ўсх.-пал. р. (ЖС, Бялькевіч, ЭСБМ), *мятла́* ж. — Лёзн. (Мат. апыт.), *пампу́шка* ж. — Лоеў. (Янкова), *чорнагалові́на* ж. — Гом. р. (НЛГ), *шы́шачка балацяна́я* — Віц. р. (Каспяровіч), *раза́к балотны* — Маг. р., Мін. р. (Кісялеўскі), *ро́ссе* н. зборн. — Бяроз. (Шаталава), *канюхі* мн. 'чарот з чорнымі шышкамі' — Гродз. (Сл. Гродз.).

Чарот лясны: *сітня́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *камьіш* м. — Маг. р., Гом. р. (Кісялеўскі), *міла́* ж. — усх.-маг. р. (ЭСБМ), *міліца* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *дзі́кая грэ́чка* — Мін. р., Чэрв. р. (Кісялеўскі, Станкевіч, Шатэрнік).

Чарот азёрны: *ша́пашнік* м. — Бял. (НС).

Увярэ́днік

Расліна-паўпаразіт з фіялетава-ружовымі ці жоўтымі кветкамі.

увярэ́днік м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *вярэ́днік* м. — Валож. (СЦБ), *падвяро́днік* м., *падвярэ́днік* м. — Навагр. (СПЗБ), *ваўчкі* мн. — Віц. р., Маг. р. (Каспяровіч, Кісялеўскі), *про́рва* ж. — зах.-пал. г., Гродз. р. (Кісялеўскі), *наса́днік* м. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *надса́днік* м. — мясц. (ЭПБ), *падса́днік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *гні́льнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *гні́днік* м. — мясц. (Ластоўскі, ЭПБ), *э́лачка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *завушні́ца* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *завушні́чка* ж. — Маладз. (Мат. мін.-мал.), *ску́льнік* м. — Паст. (СПЗБ), *ску́лічнік* (*ску́лішнік*) м. — Краснап. (Бялькевіч), *сіто́віца* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *сакора́ўца* ж. — мясц. (Ластоўскі), *тваражаўнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *зязю́ліна мы́ла* — мясц. (ЭПБ), *мы́ла куку́шкіна* — Маг. р.

(Кісялеўскі), *травá ушы́вая* — Віц. р. (Кісялеўскі), *вашы́-
вая травá* — мясц. (ЭПБ).

Уман

Лекавая расліна з прамастойным галінастым сцяблом і з брудна-жоўтымі, паўшарападобнымі кветкамі, сабранымі ў мяцёлчата-шчыткападобнае суквецце.

ума́н м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *а́рлік* м. — Мёр. (ЖС).

Урэчнік, гл. Ірдзест.

Хваснік, баляскі

Расліна з прамастойным і пустым сцяблом, падводным і надводным лінейным, сабраным у кальчакі лісцем.

баля́скі мн. — мясц. (ЭПБ), *вадзяна́я сасо́нка* — мясц. (ЭПБ), *пяры́лцы* мн. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі).

Хвошч балотны, гл. 1.3. Хвошч.

Цыкута

Атрутная расліна з прамастойным, пустым, часта з пурпуровым або фіялетавым адценнем сцяблом і дробнымі белымі, у складаных парасоніках кветкамі.

вех м. — спарадычна пол.-мін. г., Смален. р., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, НЛ, НС, Дабравольскі, ЭСБМ), *вёх* м. — Гарад., Вілен. р. (ЭСБМ), *вэх* м. — Вілен. р. (ЭСБМ), *вяха́* (*віха́*) ж. — Гродз. р., Маг. р., Круп., Краснап., Сен., Смален. р. (СЦБ, Бялькевіч, Каспяровіч, Кісялеўскі, ЭСБМ, ЭПБ), *вёха* ж. — Лоеў. (Мат. Гом.), *вяхі́ль* м. — мясц. (Ластоўскі), *аўёх* м. — Жытк., Стол., Лельч. (ЖС, ЭСБМ), *во́мег* м. — Смален. р. (Дабравольскі, Станкевіч), *мані́ст* м. — зах.-пал. г. (ЭСБМ), *шалéй* м. — Віц. р., Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *швандрына́* ж. — Гродз. (СПЗБ).

Чаротніца

Кармавая расліна з высокімі шматлікімі сцяблінамі, густа ўкрытымі шырокалінейным лісцем.

чаротніца ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *вадзяная (вялікая) кўрка* — мясц. (ЭПБ).

Чылім, гл. Вадзяны арэх.

Шабельнік

Расліна з доўгім паўзучым карэнішчам і зорачкападобнымі цёмна-чырвонымі кветкамі.

рамённік м. — Жытк. (ТС), *рабіннік* м. — Маг. р., Лёзн. (Каспяровіч, Кісялеўскі), *ракаўнік* м. — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *ажэўнік* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *грэбнік* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *гравілат* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *сухалом* м. — Маг. р., Брасл. (СПЗБ, Кісялеўскі), *вётка* ж. — Жытк., Стол. (ТС), *дзекон* м., *дзекох* м. — Смален. р. (Кісялеўскі), *балотная рёза (ружа)* — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭПБ), *бацяновы ножкі* — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі).

Шальнік

Атрутная расліна з авальным лісцем і дробнымі белаватарыжовымі кветкамі, сабранымі ў пірамідальныя суквецці.

Шальнік трыпутнікавы: *шальнік* м. — Маг. р., Смален. р. (Кісялеўскі), *шыльнік* м. — Віц. р., Маг. р. (Каспяровіч, Кісялеўскі, Станкевіч), *вадзяны шыльнік* — Маг. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *шалянец* м. — зах.-пал. г., Гродз. р. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *водны трыпутнік* — мясц. (ЭПБ), *чапчуха* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *таварач* м. — Ельск. (ЖС).

Шышняк

Расліна з паўзучым карэнішчам, трубчастым, галінастым, густа ўкрытым лісцем сцяблом і дробнымі белаваатымі або ружаватымі кветкамі.

Шышняк каласавы: *шышняк м., балотныя шышачкі* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Эладэя

Расліна з дробнымі ружаватымі кветкамі, зарасці якой засмечваюць вадаёмы.

маўра́ ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *вадзяна́я чума́ (зара́за)* — мясц. (ЭПБ).

1.6. СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫЯ ТРАВЯНІСТЫЯ РАСЛІНЫ

Авёс

Злакавая расліна з мяцёлкай каласкоў.

авёс м. — агульн. (АЛА, ДАБМ, ЭСБМ, ТС, СЦБ, ГЧ, Сл. Гродз., Мат. Гродз., ЛП, Верас, Кісялеўскі, Бялькевіч, Юрчанка, Ластоўскі, Станкевіч, Янкова), *гавёс м.* — Віц. р., Гродз. р., Драг. (СПЗБ, Мат. Гродз., Ластоўскі, Кісялеўскі, Верас), *авясёц м.* памянш. — Мсцісл. (Бялькевіч), *авёс (увэс) м.* — Драг. (СПЗБ), *шавіль м.* — Смален. р. (Кісялеўскі), *шакіль м.* — Смален. р. (Кісялеўскі), *казак м.* 'гатунак высокаўраджайнага аўса' — Зэльв., Бяроз. (ЛП, Сцяцко), *грыва́ч м.* 'гатунак аўса з тоўстымі каласамі' — Зэльв., Слон. (Мат. Гродз., Сцяцко), *грыва́к м.* 'гатунак скараспелага аўса' — Валож., Астр. (СПЗБ, Мат. Гродз.), *сямі́к м., семічо́к м.* памянш. 'авёс, які пасеялі на сёмым тыдні пасля Вялікадня' — мясц. (Насовіч), *асьма́к м.* 'авёс, які пасеялі на восьмым тыдні пасля Вялікадня' — мясц. (Насовіч).

Пусты авёс: *шатра́к м.* — Слон. (Мат. Гродз.), *аўсю́к м.* — Мін. р. (Кісялеўскі), *аўсю́г м.* — Маг. р. (Кісялеўскі), *авёс дзікі* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Агурок

Агародная расліна з паўзучым сцяблом і зялёным прадаўгаватым плодам.

агурок м., *агуркі* мн. — асн. мас: г., пераважна паўн.-зах. з. (АЛА, ЛАБНГ, СПЗБ, Бялькевіч, Шатэрнік, Ластоўскі, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *гурок* м., *гуркі* мн. — агульн., акрамя паўн.-зах. з., спарадычна паўн. р. (АЛА, ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз., ГЧ, Янкова, Бялькевіч, Верас, Ластоўскі, Кісялеўскі, Растаргуеў, Станкевіч, Мат. апыт.), *гурочак* м. памянш. — Віл., Леп., Ганц. (СПЗБ, Станкевіч, Мат. апыт.), *агурэц* м. — спарадычна віц.-маг. г., Круп., Івац. (АЛА, ЛАБНГ), *пу́налка* ж. 'маленькі агурок, ад якога адпала кветка' — Лоеў. (Янкова), *банавічкі* мн. 'маленькія агуркі' — Дзятл. (Сл. Гродз.), *бальшы́я агуркі* 'познія агуркі, якія соляць на зіму' — Астр. (Мат. Гродз.), *еишавік* м. 'агурок, прыгодны для ежы' — Дзятл. (Сл. Гродз.).

Насенныя агуркі: *сэменнік* м. — мясц. (Станкевіч), *сeмяннік* м., *семенікі* мн. — Дзятл. (Сл. Гродз.), *сеўбянік* м. — Астр. (Мат. Гродз.), *насeннік* м. — Чач. (Мат. апыт.).

Гатункі агуркоў: *спéшні* мн. — Астр. (Мат. Гродз.), *даўгунéц* м. — Калінк. (Мат. Гродз.), *турэ́цкія агуркі* 'вялікія і доўгія агуркі' — Лоеў. (Янкова).

Аніс звычайны

Эфіраалейная расліна, якая выкарыстоўваецца як прыправа і ў медыцыне.

аны́ш м. — Віц. р., Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі), *аны́ж* м. — мясц. (Ластоўскі), *ганы́ш* м. — Віц. р., Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі), *гáнуш* м. — Мін. р. (Кісялеўскі, Насовіч), *гáнус* м. — Віц. р., Чашн. (Станкевіч, Каспяровіч, Насовіч), *гэ́нус* м. — Віц. р. (Каспяровіч, Насовіч).

Боб

Расліна з пладамі ў выглядзе буйных стручкоў.

боб м. — агульн. (АЛА, Сл. Гродз., Мат. Гродз., ГЧ, Бялькевіч, Верас, Станкевіч, Шатэрнік, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *прóсты боб* — Жытк. (ТС), *боб ядóмы* — Жытк. (ТС), *хвасóля ж.* — Гродз. (Верас).

Гатункі бобу: *сядóн* м. — Кам. (ДСБ), *сыраéд* м. — Брэсц. (ДСБ), *лапишáк* м. 'буйны і пляскаты боб' — Віл. (СПЗБ), *цукравáны боб* — Віц. р. (Станкевіч).

Бручка

Агародная расліна з караняплодам жоўтага ці жоўта-белага колеру.

бру́чка ж. — пераважна цэнтр. з., спарадычна асн. мас. г., акрамя Гродз. р. (ДАБМ, Кісялеўскі, Станкевіч, Сцяцко, Насовіч, Верас, Ластоўскі, Каспяровіч, Бялькевіч), *бру́чка* ж. — Верхнядзв. (ДАБМ), *бру́ччына* ж. 'корань аднаго каліва бручкі' — Лаг. (Варлыга), *бру́ка* ж. — Астр., Саліг. (ДАБМ), *бру́шка* ж. — цэнтр. з., Паням. р., Слуц. р., спарадычна усх.-маг. р. (ДАБМ, СЦБ, Мат. мін.-мал., НС, Сцяшковіч, Шатэрнік, Цыхун, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *бру́шчка* ж. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *бру́кша* ж. — усх.-маг. р. (ДАБМ, Бялькевіч), *бру́ква* ж. — усх. з., зах.-пал. г. (ДАБМ, ТС, ГЧ, Кісялеўскі, Янкова, Ластоўскі, Бялькевіч), *брукава́* ж. — Клім., Касц. (ДАБМ), *бру́хва* ж. — Бяроз., Добр. (ДАБМ), *бры́ква* ж. — паўдн.-усх. з. (ДАБМ, Мат. Гом.), *бру́кса* ж. — усх.-маг. р. (ДАБМ), *бры́кса* ж. — Бярэз. р. (ДАБМ), *брыку́ха* ж. — Бярэз. р. (ДАБМ), *бры́чка* ж. — Светлагор., Стол. (ДАБМ), *барку́ха* ж. — Добр. (ДАБМ), *барухá* ж. — Івац. (ДАБМ), *гры́за* ж. — Віц. (Каспяровіч), *гры́занка* ж. памянш. — Віц. (Каспяровіч), *гры́зіна* ж. — Брасл. (ДАБМ), *гры́жа* ж. — паўн. р. (ДАБМ, СПЗБ, НС, Шаталава, Каспяровіч, Станкевіч), *гры́жына* ж. — паўн. р. (ДАБМ, Ластоўскі, Каспяровіч), *гры́жынка* ж. — паўн. р. (ДАБМ, Каспяровіч, Мат. апыт.), *гры́жáнка* ж. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *гры́жанка* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *ры́жáнка* ж. — Сен., Лёзн. (Каспяровіч, Станкевіч), *гры́жáн*

м. — паўн. р. (ДАБМ), *бульба* ж. — сл.-маз. г. (ДАБМ, ТС, Мат. Гом.), *бульма* ж. — Слуц. р., Гл. (ДАБМ, СПЗБ, ЖНС, Янкова), *бушма* ж. — мясц. (Станкевіч), *кручка* ж. — паўн.-зах. з., Гродз. р. (ДАБМ, СЦБ, Сл. Гродз., Мат. мін.-мал., НС, Кісялеўскі, Насовіч, Шаталава), *гручка* ж. — паўн.-зах. з. (ДАБМ, СПЗБ, СЦБ), *каліка* ж., *каліка* ж. — Рас., Брасл., Пол., Круп. (ДАБМ, СЦБ, Мат. мін.-мал., Шаталава), *каліўка* ж. — пол.-мін. г., Жлоб. (ДАБМ, СЦБ, Мат. Гом., Каспяровіч), *калька* ж. — Бабр. (ДАБМ), *вэбрух* м. — Смал., Пух. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *вэбрух* м. — Уздз. (ДАБМ), *вэндбрух* м. — Слуц. р., Смал., Пух. (ДАБМ, СЦБ, Мат. мін.-мал.), *сініоха* ж. — Віц. р., Смален. р. (ДАБМ, Кісялеўскі), *ярмуш* м. — Асіп., Клім. (ДАБМ), *свірэпка* ж. — Стол. (ЛП), *свіранá* ж. — Пін., Лун. (ЛП), *трукша* ж. — Слаўг. (ДАБМ), *карэўка* ж. — Гарад. (ДАБМ), *гарпá* ж. — Стол., Лун. (ЛП), *кудзіна* ж., *кузіна* ж. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *гузік* м. — Браг. (Мат. Гом.), *чыгірынка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *саядзьянка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *нёмка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *кілаватка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *кілуша* ж. — мясц. (ЭСБМ), *бўкса* ж. — Маг., Хоц. (ДАБМ, Кісялеўскі), *буксінка* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *баруха* ж. — Івац. (ДСБ), *бурну́ха* ж. — Рэч. (Мат. Гом.), *буркун* м. — Лоеў. (Янкова).

Гатункі бручкі: *гузіка* ж. — Воран. (СПЗБ), *кузіка* ж. — Рас., Іўеў., Валож. (ЖС, Сл. Гродз., Шаталава), *кузю́ка* ж. 'кармавая бручка' — Іўеў., Зэльв., Пух. (СПЗБ, СЦБ), *кузю́ля* ж. — Маладз. (СЦБ), *рапс* м. — Люб. (СПЗБ), *тур-нэкс* м. — Лоеў. (Янкова).

Бульба

Расліна, клубні якой выкарыстоўваюцца ў ежу.

бульба ж. — паўн.-усх. д., сярэд.-бел. г., Смален. р., зах.-бран. р., Гродз., Шчуч., Навагр., спарадычна зах.-пал. г.

(ДАБМ, СПЗБ, ТС, ГЧ, Мат. Гродз., Каспяровіч, Станкевіч, Шатэрнік, Юрчанка, Ластоўскі, Кісялеўскі, Верас, Бялькевіч, Дабравольскі, Растаргуеў, Мат. апыт.), *бу́льбіна* ж. адз. — зах.-бран. р., Мсцісл. (Растаргуеў, Мат. апыт.), *бу́льма* ж. — Чэрв. р. (СПЗБ, Мат. мін.-мал., Шатэрнік, Станкевіч), *бу́льва* ж. — Лях., Пруж., Беластоц. р. (СПЗБ), *карто́шкі* ж. — спарадычна ўскраіны тэрыторыі Беларусі (СПЗБ, ГЧ, Мат. Гродз., Бялькевіч, Кісялеўскі, Дабравольскі, Растаргуеў, Мат. апыт.), *карто́шкі* мн. — Жытк. (ДАБМ), *кардо́шкі* ж. — Лоеў. (Янкова), *карто́чка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *карто́пля* ж. — паўд.-зах.д., Чэрв. р., Смален. р., зах.-бран. р., Кам., Пін. (ДАБМ, СПЗБ, ДСБ, ГЧ, Мат. Гродз., Мат. Гом., Насовіч, Шатэрнік, Шаталава, Кісялеўскі, Янкова, Бялькевіч, Дабравольскі, Растаргуеў, Мат. апыт.), *карто́плі* мн. — паўдн.-зах. д., спарадычна зах.-пал. г. (ДАБМ, СПЗБ, ТС, ДСБ, ГЧ, Верас, Сцяцко, Янкова, Мат. апыт.), *карто́пель* м. — Капыл., Гл., Раг. (Мат. Гом., ЖС, Янкова), *кардо́пля* ж. — Малар., Акц., Рэч., Лоеў. (ДСБ, Мат. Гом.), *курдо́пля* ж. — Маст. (СПЗБ), *кардо́плі* мн. — Лоеў., Калінк. (ДАБМ, Янкова), *карто́фля* ж. — паўдн.-зах. д., зах.-пал. г., Мін. р. (ДАБМ, ЭСБМ, СПЗБ, ДСБ, ГЧ, Мат. Гродз., Сцяшковіч, Цыхун, Мат. апыт.), *карто́флі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *карто́хля* ж. — Сморг., Гродз., Кам., Нараўл. (ДАБМ, ДСБ, Кісялеўскі), *карто́хлі* мн. — Кам., Беластоц. р. (СПЗБ, ЖС), *кардо́хля* ж. — Клім. (Бялькевіч), *карто́хі* мн. — Смален. р. (Дабравольскі, Кісялеўскі), *кардо́ка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *кардо́па* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч), *курдо́па* ж. — Маг., Гор., Мсцісл., Буда-Каш. (ДАБМ, Мат. Гом., Кісялеўскі, Бялькевіч), *карду́п* м. — Малар. (ДСБ), *карчо́хі* мн. — Бяроз. (Мат. апыт.), *барабо́ля* ж. — Гродз., Маст., Лях., Жытк. (ДСБ, ТС, Сл. Гродз.), *барабу́ля* ж. — Гродз. (Цыхун), *барбо́ля* ж. — Малар. (ДСБ), *куна́да* ж. — Віл., Гродз. р. (СЦБ, Станкевіч, Кісялеўскі), *куна́ды* толькі мн. — Зэльв. (Сцяцко), *коп* ж. — Дзятл. (Сл. Гродз.), *ко́пка* ж. — Стол. (ТС), *канцада́лы* мн. — Гродз. (Верас, Кісялеўскі), *хелька* ж. — Хоцім. (Станкевіч), *наво́гда* ж. — Калінк. (ДАБМ), *зямя́кі* мн. — Воран. (Мат. Гродз.), *кру́гляр* м. — Драг. (ДСБ).

Раннія гатункі бульбы: *скараспéшка* ж. — Арш. (ДАБМ), *спéшка* ж. — Верхнядзв., Чэрв. (НЛ, Шаталава), *скараспéйка* ж. — Гродз., Ваўк., Уздз. (Мат. Гродз., Мат. мін.-мал., Цыхун), *караспéйка* ж. — Гродз. (Цыхун), *караспéлка* ж. — Маладз. (СЦБ), *кураспéлка* ж. — Бых. (ЖНС), *кураслéпка* ж. — Круп. (СПЗБ), *барздаспéйка* ж. — Уздз. (СЦБ), *паспéшка* ж. — паўн.-зах. з., Верхнядзв. (СПЗБ, НС, ЖС, Каспяровіч, Станкевіч, Шаталава), *паспéха* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *агрэ́та* ж. — Глыб., Мсцісл. (Мат. апыт.), *мо́рганка* ж. — Петр. (Шаталава), *марга́нка* ж. — Лельч. (ЖС), *амерыка́нка* ж. — Віл., Дзятл., Брэсц. (ДСБ, ЖС, СЦБ, НС, Мат. Гродз.), *варша́ўка* ж. — Слон., Стаўб., Гл., Петр. (ЭСБМ, Сл. Гродз., НС, Янкова, Шаталава, Мат. апыт.), *арша́ўка* ж. — Навагр., Гл. (ЭСБМ, 3 нар. сл., Янкова), *варша́ўцы* мн. — Драг. (Мат. апыт.), *ме́мка* ж. 'варшаўка' — Гл. (ЭСБМ, Янкова), *сарако́ўка* ж. 'бульба, якая паспявае за 40 дзён' — Уздз., Буда-Каш. (Мат. мін.-мал., Мат. Гом.), *драпля́нка* ж. — Ваўк., Баран. (Мат. Гродз., ДСБ), *мясе́нжска* ж. 'мясцовы гатунак бульбы' — Віл. (Мат. мін.-мал.), *капцо́ўка* ж. — Чэрв. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *рыжо́ўка* ж. — Стаўб. (ЖС), *курдо́па* ж. — Круп. (ЖС), *сычы́* мн. — Лоеў. (Янкова), *пана́да* ж. — Гродз., Навагр. (Сл. Гродз., Мат. Гродз.), *імпера́тарка* ж. — Навагр. (Сл. Гродз.).

Гатункі бульбы рознага колеру; ружовая: *ружо́ўка* ж. — Гродз., Вілен. р. (СПЗБ, Мат. Гродз., Цыхун), *гальт-ма́нка* ж. — Нясв. (СПЗБ); **жоўтая:** *ге́мка* ж., *гэ́мка* ж. — Гродз., Стаўб. (СЦБ, 3 нар. сл., Цыхун); **сіняя:** *мы́ска* ж. — Ганц. (СПЗБ), *сіне́ўка* ж. — Свісл. (Сл. Гродз.); **белая:** *беланы́* мн. — Жытк. (ТС), *по́чкі* мн. — Лоеў. (Янкова), *лы́нда* ж. 'бульба з ружовымі плямамі' — Гродз. (Цыхун), *лэ́па* ж. 'бульба з сіняватымі ямачкамі' — Гродз. (Цыхун), *сялё́дзя* ж. — Свісл. (Сл. Гродз.), *гэ́мка* ж. — Карэл., Стаўб. (Сл. Гродз., Мат. мін.-мал.); **чырвоная:** *вераби́нка* ж. — Стаўб. (Мат. мін.-мал.), *марка́нка* ж. — Жытк. (ТС), *чырванаво́чка* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *ня-*

ме́цкая прым. — Слон. (Мат. апыт.), *сёльскія дзеці* — Стол. (ТС), *красная* прым. — Лоеў. (Янкова), *дабэра* ж. — Гом. (Мат. Гом.), *дубэра* ж. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *дубара* ж. 'стары гатунак бульбы' — Мсцісл. (Юрчанка), *дубарына* ж. 'адна расліна або плод дубары' — Мсцісл. (Юрчанка), *тэмна* ж. — Слон. (Мат. апыт.).

Іншыя гатункі бульбы: *лігіёнка* ж. 'позні гатунак бульбы' — Іўеў. (Сл. Гродз.), *махратка* ж. 'гатунак дробнай, але ўрадлівай бульбы' — Уздз. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *маліноўка* ж. — Гом. (Мат. Гом.), *лазоўка* ж. — Ветк. (Мат. Гом.), *бабоўка* ж. — Лаг. (СЦБ), *мадэля* ж. — Гродз. (Цыхун), *шышка* ж. — Гродз. (Цыхун), *гальманка* ж. — Мядз. (СЦБ), *гарадзічка* ж. — Маладз. (СЦБ), *тэلمانка* ж. — Браг. (Мат. Гом.), *эмка* ж. — Гродз. (Цыхун), *сялёдзя* ж., *сялёзя* ж. — Гродз. (ЖНС, Цыхун), *каласоўка* ж. — Гродз. (Цыхун), *цікаўка* ж. — Браг. (Мат. Гом.), *рабінка* ж. — Добр. (Мат. Гом.), *верабінка* ж. — Стаўб. (СЦБ), *сартоўка* ж. — Карм. (Мат. Гом.), *васілёк* м. — Добр. (Мат. Гом.), *турчанка* ж. — Лоеў. (Янкова), *цукроўка* ж. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *папоўка* ж. — Ашм. (Станкевіч), *рэпанка* ж. — Жытк., Гом. (ТС, Мат. Гом.), *ракаўка* ж. — Браг. (Мат. Гом.), *фаран* м. — Жытк. (ТС), *слонка* ж. — Гарад. (СПЗБ), *гіргуха* ж. — Нясв. (СПЗБ), *рамноўка* ж. 'мясцовы гатунак бульбы' — Пух. (Мат. мін.-мал.), *бўпка* ж. 'дробная бульба' — Чэрв. (СПЗБ), *ляскоўцы* мн. — Драг. (Мат. апыт.), *бухнёвічыха* ж. 'назва ад прозвішча гаспадара' — Шчуч. (Сл. Гродз.).

Перамерзлая або гнілая бульба: *гарулі* мн. — Леп. (Мат. апыт.), *гулікі* мн. — Лоеў (Янкова), *гніляк* м. — Жытк. (ТС).

Дробная бульба, якая ідзе на корм жывёле: *па́ранка* ж. — Верхнядзв., Леп. (Шаталава, Мат. апыт.), *паронкі* мн. — Круп. (Мат. апыт.).

Насенная бульба: *мацёра* ж. — Зэльв. (Сцяцко), *мацярка* ж. — Маст. (СПЗБ), *насеніца* ж. — Маст. (СПЗБ), *ся-*

мя́нка (сімя́нка) ж. — Кругл. (ЖНС), *се́мянка* ж. — Краснап. (Бялькевіч), *сея́нка* ж. — Леп. (Мат. апыт.).

Бурак

Агародная расліна з чырвонымі або белымі кораняплодамі, якія выкарыстоўваюцца ў ежу.

бура́к м., *буракі́* мн. — агульн., зах.-бран. р., Смален. р. (АЛА, ТС, Мат. Гродз., ГЧ, Верас, Кісялеўскі, Шатэрнік, Бялькевіч, Станкевіч, Каспяровіч, Ластоўскі, Юрчанка, Сцяцко, Насовіч, Растаргуеў, Дабравольскі, Мат. апыт.), *бара́чына* ж. 'адна расліна', 'буракі наогул' — Мсцісл. (Юрчанка), *бурачо́к* м. памянш. — Леп., Мсцісл. (Юрчанка, Мат. апыт.), *све́кла* ж. — Леп., Слаўг., Гом. (АЛА, Кісялеўскі), *святка́* ж. — Верхнядзв. (СПЗБ), *бацві́нне* — Віц. (Кісялеўскі), *батва́* ж. 'буракі ліставыя, ці мангалыд' — мясц. (Насовіч), *маму́ты* мн. 'гатунак сталовых буракоў' — Паст., Астр. (СПЗБ, Сл. Гродз.).

Кармавыя буракі: *быдлячы бура́к* — Мядз., Астр. (СЦБ, Мат. мін.-мал., Мат. Гродз.), *ру́нклі* мн. — Смарг., Вілен. р. (СПЗБ, Сл. Гродз.), *вало́вік* м. — Навагр. (Мат. Гродз.).

Віка

Кармавая стручковая расліна.

ві́ка ж. — агульн. (СПЗБ, Кісялеўскі, Шатэрнік, Верас, Шаталава, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *ві́ка се́ўная* — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *вы́ка* ж. — Шчуч., Чэрв., Мін. р., Маг. р. (СПЗБ, СЦБ, Кісялеўскі), *вык* м. — Мсцісл. (Юрчанка), *ві́га* (г выбухное) ж. — Смарг., Гродз., Ваўк., Слон., Уздз. (СПЗБ, СЦБ, Мат. Гродз., Сцяшковіч), *вахá* ж. — мясц. (Насовіч), *лы́га* ж. — Чашн., Беш., Навагр., Зэльв., Стаўб. (Сл. Гродз., ЖС, СЦБ, Каспяровіч), *ля́да* ж. — Гродз. (ЭСБМ, Цыхун), *палю́шка* ж. —

Лях. (СПЗБ), *вігушка* ж. (г. выбухное) 'дзікая віка' — Ушацк. (НЛ).

Гарбуз

Агародная расліна з паўзучым сцяблом і буйным круглым або авальным плодам.

гарбу́з м. — агульн. (АЛА, СПЗБ, ГЧ, Мат. Гродз., Мат. Гом., Ластоўскі, Шатэрнік, Станкевіч, Каспяровіч, Насовіч, Юрчанка, Янкова, Цыхун, Верас, Кісялеўскі, Бялькевіч, Сцяцко, Растургуеў, Мат. апыт.), *арбу́з* м. — Воран., Краснап. (АЛА, Бялькевіч), *гарбуза́* ж. — Стол., Жытк., Гом. р., Браг. (АЛА, ТС, Кісялеўскі), *гарбу́зка* ж. памянш. — Жытк., Стол. (ТС), *ты́ква* ж. — Рас., Пін. (АЛА), *каба́к* м. — Светлагор. (Мат. Гом.).

Гарох

Расліна з лазячым сцяблом і насеннем у стручках.

гаро́х м. — агульн. (АЛА, СПЗБ, ТС, Сл. Гродз., Мат. Гродз., ЛП, Каспяровіч, Шатэрнік, Станкевіч, Насовіч, Ластоўскі, Бялькевіч, Верас, Янкова, Кісялеўскі, Сцяцко, Мат. апыт.), *аро́х* м. — Астр., Воран., Гродз. (СПЗБ), *гаро́шак* м. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі), *стру́чча* н. зборн. — Гом. (Кісялеўскі).

Гатункі гароху: *бурча́к* м. 'высокаўраджайны скараспелы гарох' — Віл., Зэльв., Бераст. (Сл. Гродз., Сцяцко), *вельгро́х* м. 'гарох, які ўецца' — Лоеў. (Янкова), *гарбаваны гаро́х* 'гатунак цукровага гароху з буйнымі струкамі' — Вілен. р. (СПЗБ), *пялю́шка* ж. 'кармавы гарох' — Паням. р. (СПЗБ, Мат. Гродз., Цыхун., Сцяцко).

Гарчыца

Расліна з невялікімі жоўтымі кветкамі і плодам-стручком.

гарчы́ца ж. — агульн. (Верас, Мат. апыт.), *гаричы́ца* ж. — Навагр., Шчуч. (Мат. Гродз.).

Грэчка

Меданосная расліна з белымі дробнымі кветкамі, сабранымі ў гронкі, і зернем у выглядзе трохграннага арэшка.

грэчка ж. — агульн. (ЛАБНГ, ТС, ЖНС, ЛП, Сл. Гродз., Каспяровіч, Верас, Шатэрнік, Янкова, Кісялеўскі, Ластоўскі, Бялькевіч, Растаргуеў, Мат. апыт.), *грэчкі* толькі мн. — Навагр., Драг. (СПЗБ), *грэча* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі, Дабравольскі), *грачышка* ж. — Нараўл. (ГЧ), *грачыха* ж. — паўн.-зах. з., віц.-маг. г., Смален. р. (ЛАБНГ, Бялькевіч, Насовіч, Кісялеўскі), *рачыха* ж. — Шчуч. (З нар. сл., Сл. Гродз.), *грэччына* ж. — спарадычна паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, СЦБ, НС, Станкевіч), *грачына* ж. — Зэльв. (Сцяцко), *грэчуха* ж. — пал. р., Стаўб., Лях. (ЛАБНГ, СПЗБ, ДСБ, ЛП, СЦБ), *грыка* ж. — Паням. р. (ЛАБНГ, Мат. Гродз., Цыхун, Сцяцко, Шаталава, Сцяшковіч), *рыка* ж. — Бераст. (Сл. Гродз.).

Жыта

Хлебная злакавая расліна з зернем, сабраным у колас.

жыта н. — агульн. (АЛА, СПЗБ, Сл. Гродз., Мат. Гродз., ТС, ЛП, Мат. Гом., ГЧ, Каспяровіч, Станкевіч, Насовіч, Бялькевіч, Верас, Янкова, Сцяцко, Шаталава, Кісялеўскі, Цыхун, Ластоўскі, Растаргуеў, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *жыцечка* ж. памянш. — Ашм., зах.-бран. р. (Станкевіч, Растаргуеў), *іржа* ж. — усх.-маг. р., зах.-бран. р. (Бялькевіч, Растаргуеў, Станкевіч), *аржа* ж. — Слаўг., зах.-бран. р. (Растаргуеў, Мат. апыт.), *аржаніна* ж. — Мсцісл. (Юрчанка), *рож* ж. — Верхнядзв. (СПЗБ).

Яравое жыта: *ярка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *ярыца* ж. — пал. р., спарадычна паўн.-зах. з., Лёзн., Уздз., Пух. (СПЗБ, ЛП, Мат. мін.-мал., Ластоўскі, Каспяровіч), *ярніца* ж. — Чач. (ЖНС), *ярушка* ж. — Лоеў. (Янкова), *веснавіца* ж. — мясц. (Ластоўскі), *вяснуха* ж. 'жыта, якое яшчэ не выка-

ласавалася' — Смален. р. (Дабравольскі), *зэлень* ж. 'жыта ў самым раннім развіцці' — Смален. р. (Дабравольскі).

Гатункі жыта: *трасціна* ж. — Малар. (ЛП, ДСБ), *aĩpsnae жыта* 'егіпецкае' — Ваўк. (Мат. Гродз.).

Земляная груша, гл. Тапінамбур.

Каляндра

Эфіраносная расліна, якая выкарыстоўваецца як прыправа.

каляндра ж. — Гом. р., Мін. р., Віц. р., Слон., Стол. (ТС, Каспяровіч, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *калёндра* ж. — Гродз. (Цыхун), *голендра* ж. — Гродз. (Цыхун).

Каноплі

Высокая расліна, са сцёблаў якой вырабляюць валакно, а з семя — алей.

каноплі мн. — агульн. (СПЗБ, ТС, ГЧ, ЛП, Мат. Гродз., Бялькевіч, Верас, Янкова, Кісялеўскі, Ластоўскі, Юрчанка, Каспяровіч, Шатэрнік, Станкевіч, Мат. апыт.), *каноп'е* н. зборн. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *канаплі* мн. — Віл., Іўеў., Гродз. р., Смален. р. (СПЗБ, Кісялеўскі, Ластоўскі, Дабравольскі), *канапэлькі* мн. памянш. — Браг., Хойн. (ГЧ, Мат. Гом.), *канопля* ж. — Пін., Стол. (ЛП), *канапэль* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *канапля* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *канапэлька* ж. памянш. — Смален. р. (Кісялеўскі), *канапляначка* ж. памянш. — Гом. р. (НЛГ), *канопы* мн. — мясц. (Ластоўскі), *канопка* ж. памянш. — мясц. (Ластоўскі), *канапні* мн. — мясц. (Ластоўскі), *калопні* мн. — Чашн. (Каспяровіч, Насовіч, Станкевіч), *калоплі* мн. — Барыс. (СПЗБ), *калапні* мн. — паўн.-зах. з., Мін. р. (СПЗБ, НС, Ластоўскі, Кісялеўскі), *калабні* мн. — Навагр. (Мат. Гродз.), *калапнё* мн. — Астр. (Мат. мін.-мал.), *калапня* ж. — Віл., Мядз., Мін. р. (Мат. мін.-мал., Насовіч, Кісялеўскі), *недагоніч* м. 'запозненыя ў развіцці каноплі' — Жытк. (ТС), *дабóркi* мн. 'каноплі горшай якасці, якія вырываюць у апошнюю чаргу' — Мсцісл. (Юрчанка).

Мужчынскія асобіны канпель: *плóскані* мн. — Вілен. р., Мін. р., Гом. р. (НЛГ, Насовіч, Янкова), *плóсканне* н. — Чэрв. (ДАБМ), *плóскання* н. — Бабр., Жлоб., Жытк. (ДАБМ), *плóскамні* мн. — Карм. (Мат. Гом.), *плóскань* ж. — Гом. р. (Мат. Гом.), *плóскуні* мн. — Гарад., Ваўк., Пін., Стаўб., сл.-маз. г., усходняя Гомельшчына (ДАБМ, СПЗБ, Мат. Гом., Мат. Гродз., ЖС, ТС, НС, Сцяшковіч), *хлóскуні* мн. — Петр. (Мат. Гом.), *плóскунь* ж. — спарадычна паўдн.-зах. д., зах.-пал. г. (ДАБМ, Янкова), *плóскунькі* мн. памянш. — спарадычна Паням. р. (заходняя частка), зах.-пал. г. (ДАБМ), *пласкóні* мн., *пласкóнні* мн. — сярэд.-бел. г. (ДАБМ, СПЗБ, Мат. Гродз., Кісялеўскі), *пласкóнне* н. зборн. — сярэд.-бел. г., Ганц., Буда-Каш., Браг. (ДАБМ, Мат. Гом., Станкевіч, Шатэрнік), *пласкóннік* м. — Стаўб. (ДАБМ), *пласкóня* ж. — Уздз. (ДАБМ), *пласкóце* н. — Верхнядзв. (ДАБМ), *плыскáнне* н. — Мёр. (ДАБМ), *пласкані* мн. — Лаг. (Варлыга), *пласкання* ж. — спарадычна Падзвінне (ДАБМ), *пласканіна* ж. — паўн. р. (усходняя частка), Карэл., Касц., Бяроз. (ДАБМ), *пласканнё* н. — Рас. (ДАБМ), *пласку́нь* ж. — Слон., Люб. (ДАБМ), *пласку́ны* мн. — Карэл., Гл., Капат. (ДАБМ), *пласку́нкі* мн. памянш. — Чэрв., Светлагор. (ДАБМ), *пласку́нькі* мн. памянш. — Свісл., Кам. (ДАБМ), *пласку́шы* мн. — Буда-Каш. (ДАБМ), *пласку́хі* мн. — Клецк. (ДАБМ), *пласкуня́* ж. — Хойн. (Мат. Гом.), *пласкуні* мн. — зах. з., спарадычна агульн. (ДАБМ, Мат. Гродз., Цыхун), *пласцуні* мн. — Драг. (ДАБМ), *пласкуны́* мн. — Верхнядзв., Хойн. (Мат. Гом., Шаталава), *пласкунькі* мн. — спарадычна зах.-пал. г. (ДАБМ), *пляскуні́* мн. — Старадарож., Пін. (ДАБМ), *пліскуні* мн. — Кам. (ДАБМ), *пліóскі* мн. — Клецк. (ДАБМ), *пласту́нцы* мн. — Маз. (ГЧ), *плашчу́га* ж. — Іўеў. (ДАБМ), *плашчуга́* ж. — Лях. (ДАБМ), *пласкуга́* ж. — Гродз., Кам. (ДАБМ), *пласку́ха* ж. — Шчуч., Навагр. (ДАБМ), *пласкуха́* ж. — Клецк., Навагр., Кам., Пруж. (ДАБМ), *пластуха́* ж. — Гродз. (ДАБМ), *плóскадні* мн. — Ветк. (ДАБМ), *пóскадні* мн. — Крыч., Бых., Карм. (ДАБМ, Мат. Гом.), *паскадні* мн. —

Арш., Клім. (ДАБМ), *пасканя́, паскання́* мн. — Маг. р., зах.-бран. р. (ДАБМ, Насовіч, Растаргуеў), *паскані́, пасканні́* мн. — Віц.-маг. г., Смален. р. (ДАБМ, Дабравольскі), *паскіні́ (пыскіні́)* мн. — Хоц. (ДАБМ), *піскані́* мн. — Віц. (ДАБМ), *паскані́на* ж. — спарадычна усх.-маг. р., зах.-бран. р. (ДАБМ, Растаргуеў), *па́сканні* мн. — Маг. (ДАБМ), *по́сканні* мн. — паўдн.-усх. з. (ДАБМ, Юрчанка), *по́скання* ж. — Бярэз., Краснап., Касц., Клім. (ДАБМ), *по́скань* ж. — Гродз., Баран., зах.-бран. р. (ДАБМ, Растаргуеў), *паско́нь* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *паско́нне* н. — Бял., Бых., Маг. (ДАБМ), *паско́ннік* м. — Маг. (ДАБМ), *паско́ні* мн., *паска́ні* мн., *паскані́* мн. — усх.-маг. г., вярхоўе Друці (ДАБМ), *па́сахлі* мн. — Маз. (Мат. Гом.), *паплаўкі́* мн. — Слон. (ДАБМ), *вы́біранкі́* мн. — Мін. р., Слуц., Зэльв. (ДАБМ, Сцяцко), *вы́бірніцы́* мн. — Навагр. (ДАБМ, Мат. Гродз., Шаталава), *вы́бірыніцы́* мн. — Дзятл. (ДАБМ), *вы́біркі́* мн. — Паням. р., Смарг. (ДАБМ, Мат. Гродз., 3 нар. сл.), *вы́біранкі́* мн. — Пух. (ДАБМ), *вы́біра́нкі* мн. — Мядз., Смал. (ДАБМ, Сцяцко), *вы́біра́нцы* мн. — Паням. р. (ДАБМ, Мат. мін.-мал., 3 нар. сл.), *вы́біра́льнікі́* мн. — Смарг. (ДАБМ), *бра́ніцы́* мн. — Паням. р. (ДАБМ, Мат. Гродз.), *бра́нкі́* мн. — Воран., Капыл. (ДАБМ), *бра́ніцы́* мн. — Паням. р., Мін. р., Слуц. р. (ДАБМ, СПЗБ), *барні́цы* мн. — Стаўб. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *ма́ніцы́* мн. — Дзятл. (Мат. Гродз.), *ма́ніцы́* мн. — Мін. р., Уздз., Барыс., Ваўк., Калінк. (ДАБМ, Мат. мін.-мал.), *замáшкі́* мн. — Сен., Лід., Слон., спарадычна паўдн.-усх. з., зах.-бран. р. (ДАБМ, Янкова, Растаргуеў), *мяшкі́* мн. — Саліг. (ДАБМ), *зялёнькі́* мн. — Віц. р. (Станкевіч), *зялёнкі́* мн. — мясц. (Насовіч), *зяля́нкі* мн. — Бял. (ДАБМ), *зеля́нкі́* мн. — Маг., Раг. (ДАБМ, Мат. Гом.), *зеля́нцы́* мн. — Мсцісл. (Юрчанка), *чарну́ха* ж. — Верхнядзв. (ДАБМ), *чарну́хі* мн. — Пол. (ДАБМ), *чарну́гі* мн. — Глыб. (ДАБМ), *чарнуха́* ж. — зах. Падзвінне (ДАБМ), *чарну́гі* мн. — Шарк., Глыб., Мядз. (ДАБМ, СПЗБ), *чарнуо́гі* мн. — паўдн.-зах. Падзвінне (ДАБМ, СПЗБ),

чарнашы́ мн. — Леп., Сен. (ДАБМ), *бялуха́* ж. — Пол. (ДАБМ), *білухі́* мн. — Пол., Глыб. (ДАБМ, СПЗБ), *бялу́хі* мн. — Пол. р. (ДАБМ), *бе́лыя* прым. — Жытк. (ТС), *кура́ўкі* мн. — Баран. (ДАБМ), *ку́ралкі* мн. — Пруж. (ДАБМ, СПЗБ), *браткі́* мн. — Жытк. (ТС), *мі́канькі* мн. — Гарад. (ДАБМ), *мачы́лка* ж. — Брасл. (ДАБМ), *канаплі́ца* ж. — Іўеў. (ДАБМ), *первянці́* мн. — Навагр. (ДАБМ), *галаве́ннік* м. — Пол. (ДАБМ), *сі́нія каноплі́* — Ганц. (ДАБМ, СПЗБ), *сі́няя канапля́* — Ганц. (ДАБМ), *глухі́я каноплі́* — Ганц. (ДАБМ), *прадзэ́льныя каноплі́* — Жытк. (Мат. Гом.).

Жаночыя асобіны канпель: *маця́ркі* мн. — Гродз., Зэльв., Стол. (ТС, Сцяцко, Цыхун), *ма́цэркі* мн. — Гарад., Ваўк., Драг. (СПЗБ, ДСБ, Мат. Гродз.), *маце́рка* ж. — Браг. (Мат. Гом.), *маткі́* мн. — Лід., Стол., Жытк., Лоеў. (ТС, Сл. Гродз., Янкова), *мо́ткі* мн. — Стол., Жытк. (ТС), *мато́к* м. — Гом. р. (ЭСБМ), *жа́ціцы* мн. — Гродз., Шчуч. (СПЗБ, Мат. Гродз.), *мача́ны* мн. — Стол. (ТС), *выбіра́нцы* мн. — Іўеў. (Мат. мін.-мал.), *грудо́лкі* мн. — Вілен. р. (СПЗБ), *жано́чыя каноплі́* — Стол. (ТС), *чуба́тыя канаплі́* — Гродз. (СПЗБ).

Капуста

Агародная расліна, лісце якой звіваецца ў качаны.

капу́ста ж. — агульн. (АЛА, СПЗБ, ТС, Сл. Гродз., Мат. Гродз., ГЧ, Кісялеўскі, Ластоўскі, Янкова, Дабравольскі, Бялькевіч, Сцяцко, Станкевіч, Мат. апыт.), *качаны́* мн. — Гом. р. (Кісялеўскі), *кача́нне* н. зборн. — Маг. р., Гом. р. (Кісялеўскі), *аму́ркі* мн. 'капуста, у якой лісты не завязаліся ў качаны' — Шчуч. (СПЗБ).

Капуста з дробнымі качанчыкамі паміж лістамі: *лялю́шка* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *кілу́ха* ж. — Стол. (ТС), *шуля́к* м. — Стол. (ТС), *шу́пляк* м. — Жытк., Стол. (ТС); *марха́т* м. 'малы і мяккі качан капусты' — Лаг. (ЭСБМ), *зімоўка*

ж. 'ранняя капуста' — Браг. (Мат. Гом.); *капурно́* н. пагард. 'капуста' — Жытк. (ТС), *каляфёра* ж., 'цвятная капуста' — Брасл., Гродз. (СПЗБ).

Клубніцы

Расліна з буйнымі пахучымі і салодкімі чырвонымі ягадамі.

клубні́ца ж. — пераважна усх. з. (ЭСБМ, Бялькевіч, Мат. апыт.), *клубні́цы* толькі мн. — Люб., Хойн., Чач. (СПЗБ, ГЧ, Мат. апыт.), *клубні́ка* ж. — пераважна усх. з., Навагр. (ЖС, Мат. апыт.), *клубні́к* м. — Мёр. (ЖС), *тру́с-каў́ка* ж. — зах. з. (ТС, Мат. мін.-мал., ДСБ, Верас, Каспяровіч, Мат. апыт.), *тарэ́скаўкі́* мн. — Лід. (Сл. Гродз.), *трыска́лка* ж., *трыска́лкі* мн. — мясц. (Станкевіч), *трэ́сні* мн. — Чашн. (Каспяровіч), *куслі́ца* ж. — Свісл. (Сл. Гродз.), *суні́цы* мн. — Стол. (ТС, Ластоўскі).

Кмен

Расліна з прамым, разгалінаваным уверсе сцяблом, пахучае насенне якой выкарыстоўваецца як прыправа.

кмен м. — агульн., паўн. р. спарадычна (Мат. Гродз., Каспяровіч, Станкевіч, Шатэрнік, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *кмін* м. — паўн. р., Іўеў., Гродз. р., Маг. р. (Мат. Гродз., Кісялеўскі, Насовіч), *цмін* м. — паўдн.-усх. з., Слон. (Мат. Гом., ГЧ, Ластоўскі, Мат. апыт.), *цмен* м. — Гом. р. (Мат. Гом., ГЧ, Кісялеўскі), *цмян* м. — Лоеў., Браг. (Мат. Гом.), *цмяне́ц* м. — Навагр. (Мат. Гродз.), *тмен* м. — Слон., Лельч. (Сл. Гродз., Мат. Гом.), *тмень* м. — Гом. р. (Кісялеўскі), *каралё́к* м. — Мін. р. (Кісялеўскі), *грымо́тнік* м. — Навагр. (Мат. Гродз.).

Кроп

Расліна з вострым прыемным пахам, якая ўжываецца як прыправа.

кроп м. — паўн.-зах. з., Гарад., Беш., Навагр., Слон., Стол., Хойн. (СПЗБ, ТС, ЖС, ГЧ, Станкевіч, Каспяровіч, Мат. апыт.), *копр* м. — Іўеў. (СПЗБ), *крóпіна* ж. 'адно каліва кропу' — Паст. (СПЗБ), *акрón* (*окрón*) м. — Лельч. (ЖС), *акрóпчык* м. — Уздз. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *укрóпец* (*вкрýпэць*) м. — Малар. (ЖС), *укрón* м. — паўдн.-усх. з., зах.-бран. р., Слон. (СПЗБ, ТС, Бялькевіч, Шатэрнік, Насовіч, Растаргуеў, Мат. апыт.), *укрóпінка* ж. памянш. — Паст. (СПЗБ), *кмен* м. — Пух. (3 нар. сл.).

Дзікі кроп: *круп паляны́* 'расліна з жоўтымі кветкамі, расце ў балоцістых мясцінах' — Слон. (Мат. апыт.).

Кукуруза

Расліна з высокім і тоўстым сцяблом і ядомымі буйнымі жоўтымі зярнятамі, сабранымі ў пачаткі.

кукуру́за ж. — паўн.-усх. д., сярэд.-бел. г., спарадычна агульн. (АЛА, Мат. Гродз., Шаталава), *ку́ркуруза* ж. — Верхнядзв., Рас., Шкл. (АЛА, СПЗБ), *какару́за* ж. — паўд.-зах. д., зах.-пал. г., Маладз., Пух., Кліч. (АЛА, СПЗБ, Мат. Гродз., ГЧ, Шаталава), *какару́зя* ж. — Асіп., Ганц., Драг., Пін. (АЛА), *какару́с* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *какарна́к* м. — мясц. (Ластоўскі), *какóрыца* (*какóрыце*) ж. зборн. — паўн. р. (ЭСБМ, Ластоўскі), *кіяхі* мн. — усх.-пал. р., Лях., Стол. (АЛА, ДСБ, ТС, ЖС, Янкова), *к'яхі* мн. — Лун. (ДСБ), *кійкі* мн. — усх.-пал. р., зах.-бран. р. (АЛА, Станкевіч, Янкова, Растаргуеў), *кіяны́* мн. — Жлоб. (АЛА), *кіёўкі* мн. — спарадычна паўдн.-усх. з. (АЛА, Бялькевіч), *кіюшкі* мн. — Чач. (АЛА), *кіюшка* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *кіяшнік* м. — Бабр. (АЛА), *кіяк* м. — Гл. (Янкова), *кіёк* м. — зах.-бран. р. (Растаргуеў).

Лён

Расліна, са сцяблоў якой атрымліваюць валакно, а з семя — алей.

лён м. — агульн. (СПЗБ, ЛП, ТС, Мат. Гродз., ГЧ, Насовіч, Шатэрнік, Каспяровіч, Бялькевіч, Верас, Сцяцко, Станкевіч, Кісялеўскі, Юрчанка, Сцяшковіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *ляно́к* м. памянш. — мясц. (Ластоўскі), *лёнчык* м. памянш. — мясц. (Ластоўскі).

Гатункі ільну: лён-даўгунец: *вялі́чак* м. — Маз. (ГЧ), *велькалён* м. — Зэльв., Пін. Малар. (НЛ, ДСБ, ЛП, ГЧ, Сцяцко), *доўжык* м. — Лоеў. (Янкова), *казя́к* м. — зах.-пал. г. (ЛП), *лён-даўгане́ц* — Слон. (Мат. апыт.).

Лён-кудраш: *лён-кудра́ш* — Стаўб. (Мат. мін.-мал.), *кудра́ч* м. — Уздз. (СЦБ), *кудраве́ц* м. — Драг., Лях. (ЛП, ДСБ).

Іншыя гатункі: *лён-чарну́ха* — Леп. (Мат. апыт.), *паўтарні́к* м. — Шум. (СПЗБ).

Лубін

Стручковая расліна з ярка-жоўтымі пахучымі або сінімі, фіялетавымі, ружовымі ці белымі непахучымі кветкамі.

лу́бін м. — сярэд.-бел. г., паўдн.-зах. д., зах.-пал. г. (СПЗБ, ЛП, Мат. Гродз., Сл. Гродз., Шатэрнік, Бялькевіч, Верас, Кісялеўскі, Сцяцко, Мат. апыт.), *лю́пін* м. — паўдн.-зах. д. (Мат. Гом., ГЧ, Кісялеўскі), *лі́пін* м. — Латгал. р. (СПЗБ), *лу́гін* м. — Брэсц. (ДСБ).

Люцэрна

Кармавая расліна з кветкамі ад светла-бэзавага да цёмна-фіялетавага колеру.

Люцэрна пасяўная: *люцэ́рна* ж. — Гродз. р., Гом. р., Мсцісл., Стол. (ЛП, Мат. Гродз., Кісялеўскі, Верас, Бялькевіч), *люцэ́рна се́ўная* — Маг. р. (Кісялеўскі), *лячу́ха* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *мяду́ніца* ж. — мясц. (Ластоўскі), *мяду́нка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *мя́дзелі́на* ж. — мясц. (Ластоўскі), *гаро́х воўчы* — Стол. (ЛП), *ві́ка* ж. — Лун. (ЛП).

Люцэрна серпападобная: *баркун* м. — зах.-пал. г., Гродз. р. (Верас, Кісялеўскі), *беркун* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *зяновец* м. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі).

Мак

Расліна з высокім сцяблом і вялікімі рознакаляровымі, часцей чырвонымі, кветкамі; плод мае форму каробачкі з дробным насеннем унутры.

мак м. — агульн. (ТС, ЛП, СПЗБ, Мат. Гродз., Сл. Гродз., Кісялеўскі, Верас, Бялькевіч, Цыхун, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *мак харошы* — Гом. р. (Кісялеўскі), *мак праўдзівы* — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *мак цукровы* — мясц. (Ластоўскі), *цукравы мак* — Гродз. (Мат. Гродз.), *дзікі мак* — Шчуч. (СПЗБ), *зайцоў* (*зайчыкаў*) *мак* — Жытк. (Стол.), *зайчы мак* — Навагр. (СПЗБ), *свойскі мак* — Стол. (ЖС), *глухі мак* — Стол., Жытк. (ТС, ЭСБМ), *мак-самасей* — Брэсц., Жытк., Мін., Маг. р. (ТС, ЛП, Кісялеўскі, ДСБ, Ластоўскі), *самасей* м. — Астр., Гродз., Малар. (СПЗБ, Сцяшковіч), *самасей* м. — Брэсц. (ДСБ), *самасейка* ж. — Чэрв., Гл. (Шатэрнік, Янкоўскі), *мак-цякун* — Маг. р. (Кісялеўскі), *цякун* м. — Гом., Рэч. (Мат. Гом., Кісялеўскі, Насовіч, Станкевіч), *макаўка* (*макоўка*) ж. — Латгал. р. (СПЗБ), *падальнік* м. — Мёр. (ЖНС), *відун* м. — Ельск. (ЖС), *відук* м. — Гродз. р., Брэсц., Карэл., Маг., Мін., Лаг., Лоеў. (СПЗБ, Кісялеўскі, Верас, Янкова, Шатэрнік, ЭСБМ), *відука* ж. — Старадарож. (ЖНС).

Маяран садовы

Малапашыраная на Беларусі расліна з дробнымі белымі, ружовымі або чырванаватымі кветкамі ў кароткіх коласападобных суквеццях, якія выкарыстоўваюць як прыправу.

маяран м. — Жытк. (ЭСБМ), *майран* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *майранак* м. — Гродз. (Цыхун), *мар'ян* м. — мясц. (ЭСБМ), *мар'янак* м. — Гродз. (Сл. Гродз.),

размар'ян м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *мар'янка* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *мацярдзішка* ж. — Маг. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *мацяржэнка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *ма-жэржэнка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *лябёдка* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Морква

Агародная расліна са спажывным аранжавага колеру караняплодам.

мёрква ж. — агульн. (ЛАБНГ, ТС, ЖС, Мат. Гродз., Станкевіч, Каспяровіч, Насовіч, Сцяшковіч, Растаргуеў, Сцяцко, Верас, Кісялеўскі, Ластоўскі, Янкова, Бялькевіч, Мат. апыт.), *мёркаўка* ж. памянш. — цэнтр. з., Віц., Навагр., зах.-бран. р. (СПЗБ, ЖС, Каспяровіч, Шатэрнік, Янкова, Кісялеўскі, Ластоўскі, Растаргуеў), *мёргаўка* ж. памянш. — Паст., Смарг., Мядз. (СПЗБ, ЖС), *мёрквіна* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *маркві́* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *мёркава* ж. — цэнтр. з. (ЛАБНГ, СЦБ, Станкевіч), *мёрка* ж. — Паням. р., Старадарож. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖНС, Мат. Гродз., Мат. апыт.), *мёргава* ж. — Мядз., Смарг. (СПЗБ, Мат. мін.-мал.), *мёргва* ж. — паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, 3 нар. сл., Шаталава), *мёргаўка* ж. — Мядз. (ЖС), *мёрфа* ж. — Шчуч. (Мат. Гродз.), *мёрхва* ж. — паўн.-зах. з., Клім. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз., Шаталава), *мёркаў* ж. — пераважна Паням. р., цэнтр. з., усх.-пал. р., зах.-бран. р., Докш. (ЛАБНГ, ТС, Мат. Гродз., Кісялеўскі, Растаргуеў), *мёркаў* ж. — Хоц. (Бялькевіч), *маркóва* ж. — мясц. (Насовіч), *марке́ў* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *марко́ўка* ж. — спарадычна віц.-маг. г. (ЛАБНГ), *барка́н* м. — Жлоб. (Мат. Гом.), *барка́на* ж., *барканá* ж. — Шум. (Каспяровіч), *барка́нне* н. — Круп. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *барха́нне* н. — Круп. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *пастэ́ўка* ж. — Брэсц. (ДСБ), *мі́зянка* ж. — Лаг. (Мат. мін.-мал.).

Гатункі морквы: *карату́лька* ж. 'каратэль' — Беш. (Каспяровіч), *мы́шка* ж. — Навагр. (3 нар. сл.).

Памідор

Агародная расліна з чырвонымі або жоўтымі спажывнымі пладамі.

памідор м., *памідоры* мн. — агульн. (АЛА, Мат. Гродз., Мат. Гом., Янкова, Мат. апыт.), *пумідор* м. — Латгал. р. (СПЗБ), *паміндор* м., *паміндоры* мн. — Зэльв. (Сцяцко), *памідора* ж. — спарадычна гродз.-бар. г., сл.-маз. г., віц.-маг. г. (АЛА), *кымідора* ж. — Гор. (АЛА), *баклажэн* м. — Чач., Светлагор. (Мат. Гом.), *шабальбоны* мн. — Чэрв. р. (Шатэрнік).

Проса

Злакавая расліна з сабранымі ў мяцёлкі каласкамі і дробным шарападобным зернем.

прóса н. — агульн. (СПЗБ, ТС, ГЧ, Станкевіч, Насовіч, Варлыга, Янкова, Мат. апыт.), *прóса* ж. — Вілен. р., Смален. р., Слон. (СПЗБ, Дабравольскі, Мат. апыт.), *прасцэ* н. — Лоеў. (Янкова), *пианó* н. — мясц. (Насовіч), *пиань* н. — Смален. р. (Дабравольскі), *пианчánка* ж. — Лоеў. (Янкова), *пиánка* ж. — Слон. (Мат. апыт.).

Гатункі проса: *бор* м. — Бярэз. р. (ніжня частка) (ЛАБНГ, СПЗБ), *чуміза* ж. — Жытк. (ТС), *мánка* ж. 'гатунак проса, якое лёгка таўчэцца' — Слаўг. (Мат. апыт.).

Пшаніца

Хлебны злак, зерне якога ідзе на выраб белай мукі і іншых прадуктаў.

пшані́ца ж. — агульн. (АЛА, СПЗБ, ТС, ЛП, ГЧ, Мат. Гродз., Сцяшковіч, Каспяровіч, Ластоўскі, Бялькевіч, Верас, Янкова, Мат. апыт.), *пышані́ца* ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *пшані́ца* ж. памянш. — Маз. (ГЧ), *пио́нка* ж. — мясц. (Станкевіч), *палаві́ца* ж. — мясц. (Насовіч).

Яравая пшаніца: *ярыца* ж. — Віц. р., Мін., Мсцісл., Малар. (ЖС, Кісялеўскі, Бялькевіч), *ядрыца* ж. — Жытк. (ТС), *ярушка* ж. — Смален. р. Карм. (Мат. Гом., Дабравольскі), *яруха* ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *яроўка* ж. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *ярка* ж. — Астр. (СПЗБ, Ластоўскі), *яр* (*ярь*) ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *яра пшаніца* — Стол. (ТС), *лётка* ж. — Пол. (ЭСБМ), *лядаўка* ж. — Гарад. (Каспяровіч), *вяснянка* ж. — Бяроз., Стол. (ЭСБМ, ЛП), *вяснячка* ж. — Слон. (Мат. Гродз.), *веснавіца* ж. — мясц. (Ластоўскі), *брысатка* ж. 'гатунак яравой пшаніцы' — Гродз. (Мат. Гродз.).

Азімая пшаніца: *зімка* ж. — Паням. р., Бяроз., Гл. (СПЗБ, ЛП, Мат. Гродз., Янкова), *азімка* ж. — Пол., Чэрв., Уздз., Лоеў. (СПЗБ, НЛ, СЦБ, Мат. мін.-мал., Янкова), *назімка* ж. — Ваўк., Брэсц. (НЛ), *зімо́ва(я) пшаніца* — Воран. (Мат. Гродз.), *азімая пшаніца* — Ганц., Стол. (СПЗБ, ТС).

Гатункі пшаніцы: *высокалітоўская* прым. — Гродз. (Мат. Гродз.), *банатка* ж. — мясц. (ЭСБМ).

Радыска

Агародная расліна з белымі, фіялетавымі або чырвонымі спажывнымі караняплодамі.

рады́ска ж. — Паням. р., Астр. (Мат. Гродз., Сцяцко, Мат. апыт.), *рады́са* ж. — Сморг. (СПЗБ), *рэ́дзкаўка* ж. — мясц. (Станкевіч, Ластоўскі), *ме́сячка* ж. — усх.-пал. р. (Мат. Гом., ЖС, Янкова), *кацю́бка* ж. — Маст. (Сл. Гродз.).

Рэвень

Расліна з тоўстымі каранямі і вялікім лісцем, маладыя чаранкі якой ўжываюцца ў ежу.

ба́рбара ж. — Астр. (Мат. мін.-мал.), *раба́рбар* м. — Сморг., Латгал. р. (СПЗБ, Ластоўскі), *рэ́барбар* м. — мясц.

(Насовіч), *хрѡбаст* м., *хрѡбуст* м., *хрѡпуст* м. — Сморг. (СПЗБ).

Рэдзька

Агародная расліна, спажывуныя караняплоды якой маюць гаркаваты востры смак і пах.

рэдзька ж. — Чэрв. р., усх.-маг. р., Паням. р., усх.-пал. р. (СПЗБ, ТС, Сл. Гродз., Мат. Гродз., Янкова, Бялькевіч, Шатэрнік, Станкевіч, Мат. апыт.), *чорная рэдзька* (*чорна рэдзька*) — Слон. (Мат. апыт.), *белая рэдзька* (*бела рэдзька*) — Слон. (Мат. апыт.), *турмас* м. — Карэл. (Сл. Гродз.).

Рэдзька здзічэлая: *свірэпка* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *свірэпа* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *рапуха* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Рэпа

Агародная расліна, якая мае спажывуныя караняплоды белага або жоўтага колеру.

рэпа ж. — агульн. (СПЗБ, ТС, Сл. Гродз., Кісялеўскі, Верас, Бялькевіч, Станкевіч, Шатэрнік, Ластоўскі, Рас-таргуеў, Мат. апыт.), *рэпка* ж. памянш. — Беш. (Каспяровіч), *рэпіна* ж. адзінк. — Віц., Стол. (ТС, Станкевіч), *лядзянка* ж. 'рэпа, якая вырасла на лядзе' — мясц. (Насовіч), *таўкачы* мн. — Маст. (Сл. Гродз.).

Сачавіца

Зернебабовая культура, насенне якой ужываецца ў ежу.

сачавіца ж. — агульн. (ЛАБНГ, ТС, ЛП, Мат. Гродз., Верас, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *чачавіца* ж. — асн. мас. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі), *шачавіца* ж. — Іўеў., Валож., Стаўб., Хоц., Маз. (ЛАБНГ, СПЗБ), *сачыўка* ж. — зах. з.,

віц.-маг. г., Бярэз. р., Гом. р. (ЛАБНГ, ДСБ, ЖС, ЛП, Мат. мін.-мал., Кісялеўскі, Каспяровіч, Насовіч, Шаталава, Ластоўскі, Станкевіч), *сачэўка* ж. — цэнтр. з., Паням. р., Краснап., Івац., Брэсц. (ЛАБНГ, Мат. Гродз., Цыхун, Шатэрнік, Кісялеўскі, Бялькевіч), *сачуўка* ж. — Ваўк., Брэсц. (ДСБ, Мат. Гродз., Сцяшковіч), *сачоўка* ж. — Ваўк. (Мат. Гродз., Ластоўскі), *слэзкі авечыя* — Ваўк. (СПЗБ).

Сланечнік

Расліна на высокім сцябле з буйным жоўтым суквеццем і алейным насеннем.

сланечнік м. — агульн., акрамя паўдн.-усх. з. (АЛА, ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., ЛП, Насовіч, Кісялеўскі, Шатэрнік, Мат. апыт.), *саланечнік* м. — Віл., Барыс., Кам., Пін. (АЛА, СПЗБ), *скланечнік* м. — Шкл. (АЛА), *сланэчнік* м. — паўн.-зах. з., Віц., Слон., Пруж., Вілен. р., Беластоц. р. (АЛА, СПЗБ, Каспяровіч, Мат. апыт.), *слунэчнік* м. — Брасл. (АЛА), *сланочнік* м. — Пух., Бяроз. (АЛА), *сланешнік* м. — Пол., Докш., Барыс., Чэрв., Бял., Крыч., Саліг., Гродз. р., Брэсц. (АЛА, СПЗБ, ДСБ, Кісялеўскі, Верас), *саланешнік* м. — Віл., Мсцісл. (СПЗБ, Бялькевіч), *сланэішнік* м. — Вілен. р., Маг. р., Баран. (АЛА, СПЗБ), *салавешнік* м. — Маст. (Сл. Гродз.), *саваішнік* м. — Гом. (Мат. Гом.), *сланобішнік* м. — Бярэз. (СПЗБ), *сланіна* ж. — Пол. р. (АЛА), *слоначнік* м. — Петр. (АЛА), *слоначнік* м. — Бых. (АЛА), *слоначнік* м. — Капыл. (ЖС), *сомечнік* м. — Калінк. (ЛАБНГ), *слон* м. — паўн. р., Чэрв. (АЛА, ЛАБНГ, Мат. мін.-мал., Шаталава), *слоній* м. — Петр. (Мат. Гом.), *слонца* н. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *слонка* ж. — Бярэз. (АЛА), *сонаішнік* м. — паўдн.-усх. з., Бых., Стол. (АЛА, ДСБ, Мат. Гом., Кісялеўскі), *сонажнік* м. — Капыл. (АЛА), *сонеішнік* м. — усх.-пал. р. (АЛА, СПЗБ, ГЧ), *сонечнік* м. — паўдн.-усх. з., Ганц., Лун., Стол., Жытк. (АЛА, ЛАБНГ, ТС, ЖС, Янкова, Ластоўскі), *сбўнечнік* м. — паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ), *сбўнеішнік* м. —

паўдн.-усх. з. (АЛА, ТС, Шаталава), *саўнёшнік* м. — усх.-пал. р., Стол., Жытк. (АЛА, ТС, ЛП), *сёвечнік* м. — Лельч. (ЛАБНГ), *сёўнях* м. — Лельч. (ЖС), *сёўячнік* м. — Лельч. (ЛАБНГ), *салнэшнік* м. — Лельч. (ЛП), *салнёшнік* м. — Петр., Маз., Лельч. (ЛП), *падсёлнечнік* м. — спарадычна усх. з. (ЛАБНГ), *падсёлных* м. — пераважна паўдн.-усх. з., Пол., Гарад., Гродз., Дзятл., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Верас, Кісялеўскі), *сёлныхі* мн. — Рэч., Добр. (ЛАБНГ), *падсёлныха* ж. — Кліч. (АЛА), *падсёлнашнік* м. — Гарад. (АЛА), *падсёлнушнік* м. — Лёзн. (АЛА), *падсёлнушкі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *падсёлнечнік* м. — Лаг., Асіп. (АЛА, СЦБ, Ластоўскі), *падсёлначнікі* мн. — Люб. (ЛАБНГ), *падсёлных* м. — Касц. (АЛА), *падсёлнік* м. — Чач. (АЛА), *падсёлнушкі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *падсёўнік* м. — Бабр. (ЛАБНГ), *сёлнца* н. — усх.-маг. р., Чач., Буда-Каш. (АЛА, ЛАБНГ, Мат. Гом., Мат. апыт.), *падсёлнца* н. — Краснап. (ЛАБНГ), *падсёлнцы* мн. — Ветк. (Мат. Гом.), *скулусёлнца* н. — Дубр., Гор. (ЛАБНГ), *сон* м. — паўдн.-усх. з. (АЛА, ЛАБНГ, ЖС, Мат. Гом., Кісялеўскі, Янкова), *сёлнкі* мн. — Нараўл. (Мат. Гом.), *санá* ж. — Ветк. (Мат. Гом.), *саньі* мн. — Гом. р. (Кісялеўскі), *санóт* м. — Жытк. (ЛП), *кружэлка* ж. — Маг. р., Бых., Слаўг., Ветк. (АЛА, ЛАБНГ, ЭСБМ, Мат. апыт.), *кружэлка сёлнца* — Нясв. (ЛАБНГ), *калясó* н. — Лун., Лоеў. (ЛАБНГ, Янкова, Шаталава), *калясáйкі* мн. — Браг. (ГЧ), *качэлка* мн. — Слаўг. (Мат. апыт.), *кацёлкі* мн. — Маг. р., Чач. (Кісялеўскі, Станкевіч, Мат. апыт.), *кацёлка* ж. — усх.-маг. р. (ЛАБНГ), *кацёлкі* мн. — Слон. (Сл. Гродз.), *пакачóлки* мн. — Жлоб. (АЛА), *плех* м. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *сямяннік* м. — Ветк. (Мат. Гом.), *сёмачка* ж. — Кір., Слуц. (ЛАБНГ), *струлечнік* м. — Драг. (ЛАБНГ, ДСБ, НЛ).

Сырадэля

Кармавая стручковая расліна з дробнымі белымі ці ружовымі кветкамі, сабранымі ў гронкі.

сарадэля ж. — Гом. р., Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Верас), *сэрадэль* ж. — Гом. р. (Кісялеўскі), *цырадэля* ж. —

Віл. (СПЗБ), *серадóля* ж. — Гом. р. (Кісялеўскі), *саялдэра* ж. — Паням. р., Ашм. (СПЗБ, Цыхун, Станкевіч, Мат. апыт.), *селядэра* ж. — Слон., Смарг. (Сл. Гродз., Мат. Гродз.), *петушкі* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *пéўнікі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *звярэц* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *сіню́ха* ж. — Верхнядзв. (СПЗБ), *гаро́шак баравы́* — Віц. р. (Кісялеўскі).

Тапінамбур, земляная груша

Травяністая расліна з тоўстым высокім сцяблом, з прыдатнымі для ежы бясформеннымі клубнямі.

тапіна́мбур м. — Слон. (Мат. апыт.), *бу́льва* ж. — мясц. (Станкевіч), *зімо́ва карто́шка* — Навагр. (Мат. апыт.), *карто́фля* ж. — Слон. (Мат. апыт.).

Турнэпс, кармавая рэпа

Расліна, буйныя караняплоды якой ідуць на корм жывёле.

турнэ́пс м. — паўн.-зах. з., Паням. р., Лоеў. (СПЗБ, Янкова, Кісялеўскі), *турнэ́т* м. — Верхнядзв., Латгал. р. (СПЗБ), *ту́рмус* м. — Навагр. (ЖС).

Тытунь

Расліна, лісце якой багата нікацінам.

ты́тунь м., *тыту́н* м. — паўн.-зах. з., зах.-пал. г., Чашн., Мсцісл., Крыч. (ЛАБНГ, СПЗБ, Бялькевіч, Каспяровіч, Станкевіч, Ластоўскі), *тыці́н* (*тыті́н*) м., *тыці́нь* (*тыті́нь*) м. — зах.-пал. г., Лельч. (ЛАБНГ, ДСБ), *туту́н* м., *туту́нь* м. — Паням. р., Віц. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Кісялеўскі, Сцяцко, Каспяровіч, Верас, Ластоўскі), *піту́н* м. — Смарг. (СПЗБ), *цюцю́н* м. — паўдн. р., усх.-маг. р., зах.-бран. р., Віц., Беш., Чэрв. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гом., Мат. мін.-мал., Каспяровіч, Шатэрнік, Растаргуеў, Насовіч), *цюцюне́ц* м. — Жытк. (ТС), *ціцю́н* м. — Стол.,

Люб. (СПЗБ, ТС, Насовіч), *цюцін* м. — Нараўл. (СПЗБ), *ціцень* м. — Лун. (Шаталава), *таба́к* м. — агульн. (паўн.-зах. з. спарадычна) (ЛАБНГ, Мат. Гродз., Янкова), *таба́ка* ж. — зах.-бран. р., асн. мас. г., акрамя усх.-пал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гом., Мат. Гродз., Сл. Гродз., Бялькевіч, Верас, Янкова, Каспяровіч, Станкевіч, Растаргуеў, Юрчанка, Насовіч, Мат. апыт.), *самасе́й* м. — Краснап., зах.-бран. р. (Бялькевіч, Растаргуеў), *самасе́йка* ж. — Лаг., Мсцісл., Уздз. (ЛАБНГ, Мат. мін.-мал., Бялькевіч), *самаса́д* м. — Ганц., Чэрык. (ЛАБНГ, НЛ), *самаро́сак* м. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *запіка́нка* ж. 'моцны тытунь-самасей' — Краснап. (Бялькевіч), *крапачо́к* м. 'моцны тытунь' — Гом. (НЛГ), *ко́рбач* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Гатункі тытуню: *стамбо́ль* м. — Гл. (Янкоўскі), *баку́н* м. — Стол. (ТС), *ру́банец* м. — Стол. (ТС), *мальта́н* м. — Лоеў. (Янкова), *мані́с* м. — Гродз. (Цыхун).

Фасоля

Стручковая расліна, рознакаляровае насенне якой выкарыстоўваецца ў ежу.

фасо́ля ж. — паўн.-зах. з., Паням. р., Касц. (СПЗБ, Мат. Гродз., Бялькевіч, Мат. апыт.), *фасо́ль* ж. — Астр. (СПЗБ), *басо́ль* ж. — Беш. (Каспяровіч, ЭСБМ), *расо́ля* ж. — Зэльв. (Сл. Гродз.), *пасо́ля* ж. — цэнтр. з., Паням. р., зах.-пал. г. (СПЗБ, ДСБ, ЛП, НЛ, ЖС, Мат. мін.-мал., Мат. Гродз., Сл. Гродз., Варлыга, Кісялеўскі, Шатэрнік, Сцяцко, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *пусо́ль* ж. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *хвасо́ля* ж. — Гродз. р., Мін. р., Жытк. (ТС, Верас, Кісялеўскі), *хвасо́ль* ж. — Сен., зах.-бран. р. (Каспяровіч, Растаргуеў), *хваса́ль* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *квасо́ля* ж. — паўдн. р., спарадычна ўсх. з., зах.-бран. р. (СЦБ, Мат. мін.-мал., ДСБ, ЛП, ТС, ГЧ, Мат. Гом., Шаталава, Кісялеўскі, Янкова, Юрчанка, Каспяровіч, Растаргуеў, Мат. апыт.), *квасо́ль* ж. — усх.-маг. р., Лоеў., Нясв., зах.-бран. р. (ГЧ, Кісялеўскі, Бялькевіч, Юрчанка, Янкова, Растаргуеў), *квасе́л* м. — усх.-маг. р. (Кісялеўскі, Бялькевіч), *квасу́ля* ж.,

квасулі мн. — Гом. р., Лоеў. (Кісялеўскі, Янкова), *квісьця* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *кас'яч* — Віц. р. (Кісялеўскі), *боб* м. — зах.-пал. г., Жытк. (ТС, ЛП, ДСБ), *бабók* м. — Навагр. (Сл. Гродз.), *шальбабóн* м., *шалбабóн* м. — паўн.-зах. з., Гродз. р. (СПЗБ, ЖС, НЛ, Сл. Гродз., Мат. Гродз., Варлыга, Станкевіч, Ластоўскі, Шаталава), *шальбабóна* ж. — Гродз. р. (Верас), *шабэ́ль* м. — Малар. (НЛ, ДСБ), *шаблі* мн. — Малар., Брэсц. (НЛ, ДСБ).

Гатункі фасолі: *цыга́нка* ж. — Жытк. (ТС), *боб цыга́нка* — Стол. (ТС).

Фасоля, якая ўе́цца: *тычко́вая фасо́ля* — Нясв., Слон. (СПЗБ, Мат. апыт.), *тычкава́я фасо́ля* — Ашм., Зэльв., Слон. (Сл. Гродз., Сцяцко, Мат. апыт.), *тычкава́ная фасо́ля* — Свісл. (Сл. Гродз.), *тычко́вы боб* — Стол. (ТС), *ты́чак* м. — Беластоц. р. (СПЗБ), *тычку́ха* ж. — Хойн. (Шаталава), *вію́шчяя фасо́ля* — Мядз. (СЦБ), *віту́ха* ж. — Рэч., Лоеў., Браг. (Мат. Гом., Янкова), *віту́шка* ж. — Бярэз., Дзятл., Раг., Чач., Хойн. (СЦБ, Мат. мін.-мал., Мат. Гом., Мат. Гродз.), *навіту́ха* ж. — Сморг., Віл., Маладз. (ЭСБМ, СЦБ), *навіту́н* м. — Валож. (СЦБ), *уйо́н* м. — Астр. (Мат. Гродз.), *паўзо́нка* ж. — Дзятл., Слон. (Мат. Гродз., Мат. апыт.), *пасо́ля-паўзо́лка* — Слон. (Мат. апыт.), *дзяру́н* м. — Брэсц., Стол. (ДСБ), *драпу́н* м. — Краснап. (Бялькевіч), *круча́к* м., *круця́к* м. — Лоеў., Браг. (Мат. Гом., Янкова), *круча́нка* ж. — Буда-Каш. (Мат. Гом.)

Фасоля, якая не ўе́цца: *пасо́ля-пехата́* — Слон., Навагр. (3 нар. сл., Мат. апыт.), *пяхо́тка* ж. — Лельч., Слон. (Мат. Гом., Мат. апыт.), *сяду́н* м. — Стол., Жытк., Лоеў. (ТС, Янкова), *се́дзень* м. — Лоеў. (Янкова), *сяду́ха* ж. — паўдн.-усх. з. (Мат. Гом., ТС, НЛ, Янкова), *сяду́шка* ж. — памянш. — паўдн.-усх. з. (Мат. Гом., Шаталава).

Дэкаратыўная фасоля: *пасо́лька* ж. — памянш. — Зэльв. (Сцяцко), *каралёў цвет* — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *ту́рэцкія бабы́* — мясц. (ЭПБ).

Цыбуля

Агародная расліна з ядомымі цыбулінамі і трубчастымі доўгімі лістамі.

цыбу́ля ж. — агульн. (АЛА, СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., ГЧ, Шатэрнік, Сцяцко, Каспяровіч, Станкевіч, Бялькевіч, Ластоўскі, Верас, Кісялеўскі, Шаталава, Насовіч, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *цубу́ля* ж. — Смален. р. (Станкевіч), *лук* м. — Брасл., Круп., Гродз., Слон. (АЛА, СПЗБ, Мат. апыт.), *каза́* ж. — Калінк. (Мат. Гом.).

Цыбуля, прызначаная на насенне: *се́янка* ж. — Навагр. (Мат. Гродз.), *сеўка* ж. — Кам. (ДСБ), *сяво́к* м. — Акц., Раг., Лельч. (Мат. Гом.), *сяву́шка* ж. — Рэч. (Мат. Гом.), *сямяну́шка* ж. — Лоеў. (Янкова).

Гатункі цыбулі: *адзіно́чкі* мн. 'цыбуля, якую адразу расходалі' — Слон. (Мат. апыт.), *лук зялёны* — Слон. (Мат. апыт.), *зуба́тка* ж. 'куставая цыбуля' — Ваўк. (Мат. Гродз., Сцяшковіч), *ды́мка* ж. — Ваўк. (Мат. Гродз.), *дубня́нская цыбу́ля* — Ваўк. (Мат. Гродз.), *чарну́шка* ж. — Стол., Лоеў. (ТС, Янкова), *карчавая́ цыбу́ля* — Свісл. (Сл. Гродз.), *рэпчачка* ж. — Хойн. (Мат. Гом.).

Зімовая цыбуля: *трэмбу́лька* ж. — Стаўб., Стол. (ТС, ЖС), *трыбу́лька* ж. — Гродз. р. (Верас, Станкевіч), *зімо́вы лук* — Слон. (Мат. апыт.).

Дзікая цыбуля: *цыбу́ля лугавая́, цыбу́ля палявая́* — Маг. р. (Кісялеўскі), *цыбу́лька* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *часно́к (часны́к) палявы́* — зах.-пал. г., Гродз. р., Віц. р. (Кісялеўскі), *часно́к дзікі* — Мін. р. (Кісялеўскі), *трыбу́лька* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Часнок

Агародная расліна з ядомай цыбулінай, якая мае востры смак і рэзкі характэрны пах.

часно́к м. — агульн. (АЛА, ЛАБНГ, Мат. Гродз., ТС, ГЧ, Кісялеўскі, Каспяровіч, Станкевіч, Ластоўскі, Бялькевіч, Мат.

апыт.), *часна́к* м. — паўдн.-усх. з., Беш., Сморг., Астр., Вілен. р. (АЛА, ЛАБНГ, СПЗБ, НС, Кісялеўскі, Янкова), *часны́к* м. — зах.-пал. г. (заходняя частка), Паням. р., Беластоц. р., Капат., Жытк., Лельч., Віц. р., Мін. р. (АЛА, ЛАБНГ, СПЗБ, ДСБ, ЖС, 3 нар. сл., Мат. Гродз., Верас, Кісялеўскі, Цыхун, Мат. апыт.), *часнэ́к* м. — Кам. (СПЗБ), *чо́снак* м. — паўн. р., Латгал. р., спарадычна ўсх.-маг. р., Смал. (АЛА, ЛАБНГ, СПЗБ, ЖНС, Мат. мін.-мал.), *чо́снык* м. — спарадычна паўн.-зах. з., паўдн.-усх. з., зах.-пал. г. (цэнтр. і ўсх. часткі) (АЛА, ЛАБНГ, СПЗБ, ГЧ, СЦБ, Мат. Гродз., Кісялеўскі), *чо́снук* м. — Брасл. (СПЗБ), *чэ́снак* (*чэ́снок*) м. — Пруж., Лун., Стол. (ЛАБНГ, СПЗБ), *чо́сніна* ж. — Шчуч. (СПЗБ).

Ячмень

Злакавая расліна, зерне якой ідзе на прыгатаванне круп і мукі.

ячме́нь м. — агульн. (АЛА, СПЗБ, ТС, ЛП, Сл. Гродз., Мат. Гродз., ГЧ, Насовіч, Станкевіч, Шатэрнік, Бялькевіч, Верас, Кісялеўскі, Сцяцко, Шаталава, Юрчанка, Дабравольскі, Мат. апыт.), *ячэ́нь* м. — Віл. (СПЗБ), *ачме́нь* м. — Жлоб. (Мат. Гом.).

Гатункі ячменю: *о́ргіш* м. — мясц. (Насовіч), *яргіш* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *во́ркш* ж. — мясц. (ЭСБМ), *галайда́* ж. — Малар. (ЛП), *двухра́дка* ж. 'ячмень з двума радамі зярнят у коласе' — Хойн. (Мат. Гом.), *пляска́ч* м. — Зэльв. (Сцяцко), *плаи́ча́к* м. — Лід. (Сл. Гродз.), *шасціра́дка* ж. — 'ячмень з коласам у шэсць радоў' — Вілен. р. (СПЗБ), *вуса́ч* м. — Лаг. (Мат. мін.-мал.).

1.7 КВЕТКАВЫЯ АГАРОДНЫЯ І ПАКАЁВЫЯ РАСЛІНЫ

Абутылон, канатнік, або пакаёвы клён

Пакаёвая расліна з лісцем, падобным да лісця клёна, і з буйнымі кветкамі ў форме званочка аранжавага і іншага колеру.

клянóк м. — Лоеў., Калінк. (Мат. Гом.), *клёнік* м. — Навагр. (Мат. апыт.).

Адоніс вясенні, гарыцвет веснавы

Шматгадовая травяністая расліна з жоўтымі кветкамі на раскідзіста-галінастых сцяблах.

маркавіннік м. — Лельч. (ЛП), *ванюшка* ж. — Лун. (ЛП), *пад'яварнік* м. — Жытк. (ЛП), *крындульнік* м. — усах.-пал. р. (ЛП), *гарыцвёт* м. — мясц. (ЭСБМ), *панчошнік* м. — Маладз. (СЦБ).

Аканіт, гл. 1.4. Боцікі.

Аksamіткі, бархатцы

Дэкаратыўная расліна з пахучымі жоўтымі, аранжавымі або карычневымі кветкамі, сабранымі ў кошык.

аксамітка ж. — Навагр. (Мат. Гродз., Насовіч), *бархатка* ж. — Лоеў. (Насовіч, Янкова), *кудравец* м. — Лоеў. (Янкова), *чарнабрыўцы* мн. — Лоеў. (Янкова), *шалудзіўкі* мн. 'аксаміткі жоўтага колеру' — Лоеў. (Янкова), *арабінавая кветка* — Слон. (Мат. апыт.).

Аksamітнік, амарант гл. 1.3. Аksamітнік, амарант.

Дэкаратыўная расліна з зялёнымі лістамі і дробнымі кветачкамі.

аксамітнік м. — мясц. (Насовіч), *шчыр* м. 'аксамітнік хвастаты, або лісіны хвост' — Жытк. (ТС, ЭПБ), *бурачок* м. 'аксамітнік адкінуты' — Стол. (ТС), *падбурачнік* м. 'аксамітнік адкінуты' — мясц. (ЭПБ), *зайцоў бурак*, *зайчыкаў бурак* 'аксамітнік адкінуты' — Жытк. (ТС), *васільчыкі* мн. — Жытк. (ТС).

Альяс, алоэ

Пакаёвая расліна з тоўстымі прадаўгаватымі калючымі па краях лістамі.

альяс м. — мясц. (ЭСБМ), *алиос* м. — мясц. (Насовіч), *аливэс* м. — Сен. (Каспяровіч), *альвас* м. — Мёр., Валож. (СПЗБ, ЖС, НС, СЦБ, Ластоўскі), *альвэс* м. — мясц. (Станкевіч), *сталётнік* м. — Мёр., Слон., Мсцісл., Слаўг., Касц. (ЖС, Мат. апыт.), *стагадун* м. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *бальсан* м. — Слон. (Мат. апыт.), *бальшан* м. — Слон. (Мат. апыт.), *вальсон* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *бадак* м. — Зэльв. (Сцяцко), *калючы вазон* — Драг., Стол., Жытк. (ТС, Мат. апыт.), *разак* м. — Стаўб. (ЖС).

Амарант, гл. Аксамітнік.

Антарынум, гл. Ільвіны зеў.

Астра

Дэкаратыўная расліна з белымі, фіялетавымі, блакітнымі і сінімі адзіночнымі буйнымі кветкамі белага, чырвонага, жоўтага або сіняга колеру.

а́стра ж. — агульн. (ЭСБМ, ГЧ, Мат. апыт.), *айстра* ж. — Жытк. (ТС), *гайстра* ж. — Лоеў. (Янкова), *катрынкі* мн. — Бяроз. (ДСБ), *кацярынкі* мн. — Бяроз. (ДСБ), *кыжанка* ж. — Брэсц., Нараўл. (ДСБ, ЭСБМ, Мат. Гом.), *тарэлачка* ж. — Буда-Каш., Ельск., Лоеў. (Мат. Гом.), *раструха* ж. — Гродз. (Верас).

Ахіменес мексіканскі

Пакаёвая расліна з буйнымі светла-блакітнымі, ружовымі або пурпуровымі кветкамі.

удовушка ж. — Люб. (Мат. апыт.).

Бальзамін

Дэкаратыўная расліна з кветкамі рознага колеру са шпоркай і плодам-каробачкай, якая ад дотыку трэскаецца.

бальзамін м. — мясц. (ЭСБМ), *бальзаміна* ж. — Астр. (ЭСБМ, Мат. Гродз.), *бальзамэнка* ж. — Буда-Каш. (Мат.

Гом.), *бальсавінка* ж. — Віл. (ЭСБМ, СПЗБ), *бальсамітка* ж. — Мядз. (СЦБ), *нечапайка* (*нечэпайка*) ж. — Стол. (ЭСБМ, ТС), *аганёк* м. — Лоеў. (Янкова), *бальсаміна лесавая* — мясц. (ЭПБ), *бельсаміна* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *прыгаўка* ж. — мясц. (ЭПБ), *пстрыкаўка* ж. — мясц. (ЭПБ).

Вяргіня

Дэкаратыўная клубневая расліна з буйнымі кветкамі рознага колеру, якая цвіце ўвосень.

вяргіня ж. — усх. з. (ЭСБМ, ГЧ, Станкевіч, Шатэрнік, Каспяровіч, Янкова), *вяргінія* ж. — Валож. (СЦБ), *яргіня* ж. — Чашн., Сен., Паням. р., Лун. (СПЗБ, Мат. Гродз., Каспяровіч, Станкевіч, Шаталава, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *яргэня* ж. — Малар. (ДСБ), *аргіня* ж. — Ваўк., Слон., Навагр., Лях., Браг. (ДСБ, Мат. Гом., Сцяшковіч, Мат. апыт.), *аргэня* ж., *аргэнія* ж. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *оргіня* ж. — Слон., Драг. (Мат. апыт.), *юргіна*, *юргіня* ж. — паўн.-зах. з., Сен., Чашн., Гродз. (СПЗБ, НС, ЖС, Мат. Гродз., Станкевіч, Каспяровіч, Ластоўскі, Цыхун), *эргіна* ж. — Стол. (ТС), *іргіня* ж. — Краснап. (Бялькевіч), *іргінія* ж. — Брэсц. (ДСБ), *рагіня* ж. — Стол. (ТС), *гаргіня* ж. — Брэсц. (ДСБ), *гергіня* ж. — Жытк. (ТС), *гяргіня* ж. — Гродз. (Сцяшковіч), *гіяргіна* ж., *гіяргіня* ж. — Слаўг. (Бялькевіч), *віргліна* ж. — Рэч. (Мат. Гом.), *варгёнія* ж. — Нараўл., Хойн. (ГЧ), *варгёшка* ж. — Ельск. (Мат. Гом.), *жаржына* ж. — Лоеў. (Янкова).

Гатункі вяргіні: *чорны барон* — Стол. (ТС), *жоўты кóрань* (*жоўты кóрэнь*) — Жытк. (ТС), *ро́жа* ж. 'асенняя вяргіня' — Лун., Жытк. (ДСБ, ТС).

Вяргіня жоўтая: *аргіня жоўта* — Слон. (Мат. апыт.), *разлу́ка* ж. — Гор. (Бялькевіч), *кучараўка* ж. — Лоеў. (Янкова).

Гартэнзія, гідрангія

Дэкаратыўная расліна з белымі кветкамі ў буйных шчытападобных або мяцёлчатых суквеццях.

гартэнзія (г выбухное) ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *ба-рыня* ж. — Жлоб. (Мат. Гом.), *цуд* м. — Мядз. (Мат. мін.-мал.).

Гарыцвет, гл. Адоніс.

Гваздзік

Дэкаратыўная расліна з рознакаляровымі адзіночнымі кветкамі або ў мяцёлках, з махрыстымі або зубчастымі пялёсткамі.

гваздзік м. — Мёр. (ЖС), *гваздзіка* ж. — Астр., Слон. (Мат. Гродз., Мат. апыт.), *гваздзікі* мн. — мясц. (Насовіч), *гваздзюкі* (*гвыздзюкі*) мн. — Смален. р. (Дабравольскі), *гваздзюк* м. — Віл., Лаг. (СЦБ), *гвóздзікі* мн. — Гродз. р. (Верас), *індыкі* мн. — мясц. (Насовіч), *гашт* (г выбухное) м. — Гродз. р. (Верас), *гашта* (г выбухное) ж. — Латгал. р. (СПЗБ), *гаштаўка* (г выбухное) ж. — Брасл. (СПЗБ), *гаштва* (г выбухное) ж. — Латгал. р. (СПЗБ).

Гваздзік-травянка: *махрэ* — Мін. р., Чэрв. р. (ЭСБМ, Шатэрнік, Кісялеўскі), *іскра* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *іскарка* ж. памянш. — Маладз. (СЦБ), *іскаркі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *малánка* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *бáрхацец* м. — Ельск. (ЖС), *палявiя слёзкі* — Маг. р. (ЭПБ, Кісялеўскі), *слёзкі бóжай* (*бóжэй*) *ма́церы* — Стол. (ТС), *слёзка* ж. — мясц. (Насовіч), *бóжэсыя слёзкі* — Краснап. (Бялькевіч), *некерко* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *сардэ́чнік* м., *сардэ́чнік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *гвяздачка* (г выбухное) ж. — Мядз. (СЦБ).

Гваздзік пясчаны: *сталéц* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *гваздзікі* мн. — Гом. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *гваздзіка* ж. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі).

Гваздзік пышны: *махрэ* — Чэрв. р. (Шатэрнік).

Гваздзік картузіянскі: *гваздзікі* мн. — Петр. (ЛП), *бóжыя слёзкі* — Стол., Смален. р. (ЛП, Станкевіч), *гарлянка* ж. — Стол. (ЛП), *гваздзіка зімóва (зімня)* — Слон., Стол. (ЛП, Мат. апыт.).

Гваздзіка Борбаша: *бóгавы слёзкі* — Смален. р. (Кісялеўскі), *гашт* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Гідрангія, гл. Гартэнзія.

Дэндрантэма, хризантэма

Дэкаратыўная расліна з махровымі кветкамі рознага колеру.

палыно́к м. 'пакаёвая хризантэма, магчыма індыйская' — Лельч. (ЖС), *маро́з* м. — Стаўб. (СЦБ).

Ільвіны зеў, антырынум

Дэкаратыўная расліна з кветкамі рознага колеру няправільнай формы ў гронкападобным суквецці.

званёц м. — Стол. (ЛП), *саба́чкі* мн. — Мсцісл. (Бялькевіч).

Іпамея трохкаляровая

Павойная расліна з буйнымі кветкамі рознага колеру ў выглядзе званочкаў.

Садовая іпамея: *пані́ч* м. — Лоеў., Добр., Слаўг., Хойн. (Мат. Гом., Мат. апыт.), *наты́чнікі* мн. — Стол. (ТС).

Хатняя іпамея: *паво́і* мн. — Гл. (Янкоўскі), *паўдзённік* м. — Гл. (Янкоўскі).

Кактус

Расліна з патоўшчаным рабрыстым зялёным сцяблом, пакрытым калючкамі.

калю́чы вазо́н — Жытк. (ТС), *язы́к* м. 'від кактуса' — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *рачо́к* м. 'від кактуса без калючак' —

Жытк. (ТС), *дапрызыўнік* м. 'кактус, які цвіце вясной і восенню (калі прызываюць у армію)' — Маз. (ГЧ).

Календула, гл. **Наготкі**.

Канатнік, гл. **Абутылон**.

Колеус

Дэкаратыўная расліна з цёмна-чырвоным, амаль чорным лісцем.

краніўка ж. — Слаўг., Лоеў., Ветк., Чач. (Мат. Гом., Янкова, Мат. апыт.).

Крокус, гл. **Шафран**.

Лілея

Дэкаратыўная клубневая расліна з буйнымі кветкамі рознага колеру і формы.

лілёя ж. — агульн. (СПЗБ, Кісялеўскі, Ластоўскі, Бялькевіч, Мат. апыт.), *алілёя* ж. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *лялёя* ж. — Гом. р. (Кісялеўскі, Насовіч), *лілія* ж. — агульн. (СПЗБ, ЖС, Янкова, Сцяцко, Мат. апыт.), *лілэй* м. — Лоеў. (Янкова).

Лілея беласнежная: *лілёя* ж. — мясц. (Ластоўскі), *ма́-каўка* ж. — Лоеў. (Янкова).

Лілея мартагон, або царскія кучары: *пачканос* м. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *саранка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *рэхлікі* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *кульчыкі* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *звончыкі* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *галубіныя званочки* — мясц. (ЭПБ), *лілёя палява́я* — Віц. р. (Кісялеўскі), *му́жаскае сэрца* — Стол. (ЛП).

Лілея чырвонага колеру (магчыма адзін з гатункаў віда мартагон): *ка́зка* ж. — Гом. р. (Кісялеўскі), *ца́рска(я)*

каро́на — Жытк., Буда-Каш. (ТС, Мат. Гом.), *ца́рскія кудо́ры* — Жытк. (ТС).

Ляўконія, мацыёла

Дэкаратыўная расліна з кветкамі рознага колеру, якія маюць моцны пах.

ляўко́й м. — мясц. (ЭСБМ), *маце́йка* ж. — Карэл. (ЭСБМ, Сл. Гродз.), *вечарнікі* мн., *вечарнік* м. 'ляўконія двухрогая' — Мядз. (СЦБ), *начні́ца* ж. — Драг. (Мат. апыт.).

Мальва

Высокая расліна з яркімі буйнымі прыгожымі кветкамі ў пазухах лісця.

ма́льва ж. — зах.-пал. г., Гродз. р. (Мат. Гродз., Кісялеўскі, Верас, Сцяшковіч, Шаталава, Ластоўскі, Мат. апыт.), *ма́льва мо́лкая* — Жытк. (ЛП), *ро́жа* ж. — паўд.-ух. з., зах.-пал. г., Гродз. р., Гом. р., зах.-бран. р. (Мат. Гом., Кісялеўскі, Верас, Растаргуеў, Насовіч, Мат. апыт.), *ро́жа палява́я* (*ру́жа палява́я*) — Лёзн., Маг. р. (Кісялеўскі, Каспяровіч, ЭПБ, ЭБ), *ро́жа лясна́я* — Маг. р. (Кісялеўскі), *гу́зікі* мн. — Пін. (ЛП), *гу́зічкі* (г выбухное) мн. — Жытк. (ТС), *гу́зачкі* мн. — Лельч. (ЛП), *каро́лікі* мн. — Жытк. (ТС), *гардо́ўка* ж. — Віл. (СЦБ), *гардаві́ца* ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *гардо́віца* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *жардаві́ца* ж. — мясц. (Ластоўскі), *зярдóвіца* ж. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *шляз* (*шляс*, *шляз гаро́дны*) м. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *сляз* м. — Мін. р., Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Ластоўскі), *слясь* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *прасты́ сляз* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *сля́са* ж. — Мін. р. (Кісялеўскі), *слязю́к* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *шэ́лег* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *шалéжскі* мн., *шалéзкі* мн. — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас, Ластоўскі), *паце́ркі* мн. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭСБМ), *паце́рнік* м. — Стол. (ЛП), *скула́чнік*

(*скула́шнік*) м. — усх.-маг. р., Лёзн., (Кісялеўскі, Каспяровіч), *скула́рнік* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *ла́дышнік* м. — Краснап. (Бялькевіч, ЭСБМ), *перапéчкі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *праскурá* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч), *праскúркі* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *праскúрнік* м. — Мсцісл. (Бялькевіч), *паяргóня* ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *свіна́я рэ́на* — Маг. р. (Кісялеўскі).

Маргарытка, гл. Стакротка.

Мацыёла, гл. Ляўконія.

Мірт

Дэкаратыўнае дрэўца або куст са скурыстым лісцем і дробнымі белымі духмянымі кветкамі.

мірт м. — Стаўб., Драг. (СПЗБ), *мірта* ж. — Брасл., Круп. (СПЗБ), *шпара́гус* м. — Мядз., Ашм., Шчуч. (Сл. Гродз., ЖС), *шпара́га* ж. — Гродз. (Сл. Гродз.).

Наготкі, календула

Дэкаратыўная расліна з кветкамі ў суквецці-кошыку з вяночкам аранжава-жоўтых пялёсткаў, насенне нагадвае птушыны кіпцюрок.

нагаткі мн. — Гродз. р., Мсцісл., Гом. р., Хойн. (ГЧ, Верас, Кісялеўскі, Ластоўскі, Мат. апыт.), *наго́ткі* мн. — Мёр., Гл., Гом. р., Хойн. (ЖС, ГЧ, Кісялеўскі, Янкова), *наго́тка* ж., *наго́дка* ж. — Мёр. (ЖС, Насовіч), *аднаго́дкі* (*днаго́дкі*) мн. — Слаўг. (Мат. апыт.), *наво́дка* ж., *наво́дкі* мн. — Уздз., Жытк., Лоеў. (ТС, СЦБ, Янкова), *нагадо́к* м. — Віл. (СПЗБ), *нагі́тка* ж. — Бяроз. (СЦБ), *наге́тка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *но́гцікі* мн. — Гродз. р., Жытк. (ТС, Верас, Кісялеўскі), *не́гцікі* мн. — Драг. (Мат. апыт.), *ню́хцік* м., *ню́хцікі* мн. — Іван., Жаб. (ДСБ), *нюхто́к* м. — Беластоц. р. (СПЗБ), *крако́с* м., *крако́з* м. — Слон., Навагр., Ганц., Лях. (СПЗБ, Мат. апыт.), *крано́с* м. — Слон. (Мат. апыт.).

Нарцыс

Дэкаратыўная клубневая расліна з прыкаранёвым доўгім лісцем і белымі ці жоўтымі кветкамі на высокай кветаножцы.

нарцыс м., *нарцыз* м. — агульн. (ЭСБМ, Ластоўскі, Мат. апыт.), *нарцыз белы* — Гродз. (Верас), *цыбулька* ж. — Уздз., Капыл. (Мат. мін.-мал., ЖС), *прымак* м. — мясц. (Ластоўскі).

Настурка, капуцын

Дэкаратыўная расліна з зялёным або пурпуровым лісцем на доўгіх чаранках і духмянымі жоўтымі, аранжавымі кветкамі няправільнай формы.

настурцыя ж. — Мёр., Гродз., Мсцісл., Слаўг. (ЖС, Верас, Мат. апыт.), *настёрка* ж. — Лоеў. (Янкова), *настўлька* ж. — Маст., Лоеў. (Сл. Гродз., Янкова), *краселя* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *круглякі* мн. — Іван. (ДСБ), *дроздзік* м. — Лоеў. (Янкова), *нагódкі* мн. — Чач. (Мат. апыт.).

Пакаёвы клён, гл. Абутылон.

Пеларгонія

Дэкаратыўная расліна з апушаным лісцем і белымі, ліловымі, ружовымі кветкамі, сабранымі ў рыхлае суквецце.

палярго́ня ж. — Ашм., Мядз. (СЦБ, Сл. Гродз.), *палярго́нія* ж. — Бераст. (Мат. Гродз.), *паюрго́нія* ж. — Мядз. (ЖС), *павярго́ня* ж. — Гродз. (Цыхун), *павірго́ня* ж. — Карэл. (Сл. Гродз.), *павірго́н* м. — Люб. (Мат. апыт.), *юра́нь* ж. — Сен. (Станкевіч), *мушкёт* м. — Касц., Слаўг. (Мат. апыт.), *мушка́т* м. — Хоцім. (Бялькевіч), *калачы* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *калачы чырво́ныя* — Слон. (Мат. апыт.), *кала́чык* м. — Браг., Драг. (ЭСБМ, Мат. Гом., Мат. апыт.), *кала́шнік* м. — Лельч. (Мат. Гом.), *бабо́к* м. — Лаг., Буда-

Каш. (Мат. мін.-мал., Мат. Гом., СЦБ), *смярдзяча* ж. — Слон. (Мат. апыт.).

Півоня

Дэкаратыўная расліна з буйнымі белымі, ружовымі або чырвонымі адзіночнымі кветкамі.

півоня ж. — Латгал. р., Вілен. р., Слаўг., Нясв., Навагр., Стаўб., Хойн., Лоеў. (СПЗБ, Мат. Гродз., ГЧ, Станкевіч, Янкова, Мат. апыт.), *півона* ж. — Ваўк., Слон. (Сцяшковіч, Мат. апыт.), *півонія* ж. — Мёр., Астр., Стол., Жытк., зах.-бран. р. (СПЗБ, ТС, ЖС, Растаргуеў), *піванэя* ж. — Гродз. (Верас), *піона* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *піёнія* ж. — Стол., Жытк. (ТС), *пінёна* ж. — Стол., Жытк. (ТС), *пінявэй* м. — Шчуч. (СПЗБ), *пінавэя* ж. — Воран. (СПЗБ).

Размарын

Дэкаратыўная расліна са скурыстым лінейным лісцем і блакітнаватымі або белымі кветкамі ў гронкападобным суквецці.

разма́й м. — Жытк. (ТС, Станкевіч).

Ройцысус рамбічны

Дэкаратыўная ліяна з ромбападобным бліскучым лісцем.

бярóзка ж. — Лоеў. (Янкова).

Ружа

Дэкаратыўная расліна з духмянымі рознакаляровымі кветкамі і сцяблом, пакрытым калючкамі.

ру́жа ж. — паўн.-зах. з., Паням. р., Стол., Нараўл. (СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., Мат. Гом., Ластоўскі, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *ро́жа* ж. — усх. з., Драг. (ТС, НЛ, Шатэрнік, Насовіч, Янкова, Бялькевіч, Мат. апыт.), *ро́за*

ж. — Мёр., Стол., Лоеў. (ТС, ЖС, Янкова), *радаста* ж. — 'ружа махровая' — Гродз. (Верас), *русальница* ж., *руса́красвіца* ж. 'ружа махровая' — Гродз. (Верас).

Рута

Дэкаратыўная расліна з жоўтымі кветкамі ў паўпара-сонавым суквецці.

ру́та ж. — агульн. (ЖС, Мат. Гом., Мат. Гродз., Верас, Кісялеўскі, Ластоўскі, Каспяровіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *ру́ценька* ж. памянш. — Гом. р. (НЛГ), *ру́цька* ж. — Леп. (Мат. апыт.), *зіма́-зе́лень* — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Спаржа, аспарагус

Высокая расліна з тонкім, ледзь прыкметным лускава-тым лісцем і дробнымі жаўтавата-зялёнымі кветкамі, з якіх пры выпяванні ўтвараюцца ягады.

спаржа ж. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *шпарáга* ж. — Віц. р., Брасл., Стаўб. (СПЗБ, Каспяровіч, Ластоўскі), *шарáга* ж. — Слон. (Сл. Гродз.), *шпарáг* м. — Маг. р. (Кісялеўскі), *штурáгуш* м. — Мёр. (ЖС), *бóжа дзе́рава* (*бóжэ дзе́рэво*) — Жытк. (ТС), *бóжа дрэ́ўка* — Верхнядзв. (СПЗБ), *бóж'я трава́* — Жытк. (ТС).

Спірэя

Дэкаратыўны куст з прамастойнымі або паніклымі парасткамі, пакрытымі прадаўгаватым лісцем і белымі, чырвонымі або ружовымі кветкамі, сабранымі ў мяцёлчатае суквецце.

спірэ́я ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *спы́рнік* м. — Віц. р. (Кісялеўскі), *шпы́рнік балотны* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *пары́ла* ж. — Чэрв. (Шатэрнік), *медуні́ца* ж. — Віц. р. (Кісялеўскі).

Стакротка, маргарытка

Расліна з вузкім лісцем у прыкаранёвай разетцы і суквеццем у выглядзе кошыка на бязлістай стрэлцы.

стакро́тка ж. — Гродз. р., Маг. р. (Кісялеўскі, Верас, Насовіч), *сто́краць* ж. — мясц. (Насовіч), *маргары́тка* ж. — Мін. р., Маг. р., Стол., Гом. р. (ЛП, Кісялеўскі), *званцы́* мн. — Лельч. (ЛП), *званкунцы́* мн. — Лельч. (ЛП).

Традысканцыя

Дэкаратыўная расліна з зялёным, лілова-чырвоным лісцем на сцелістых сцяблах і дробнымі кветачкамі рознага колеру.

паву́к м. — Шчуч., зах.-бран. р. (Сл. Гродз., Растаргуеў).

Фіялка

Невысокая расліна з фіялетавымі, белымі ці рознакаляровымі кветкамі; адна з першых веснавых кветак.

фія́лка — Іўеў., Дзятл., Петр. (Мат. Гродз.), *бра́ткі* мн. — Маг. р., Гом. р., Мін. р., Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *бра́ткі лясны́я* — Гродз. р. (Кісялеўскі), *бра́тачкі* мн. — Гродз. р., зах.-пал. г., Чэрв. (Кісялеўскі, Шатэрнік, Ластоўскі), *брат з сястро́й(-ю)*, *брат і сястра́*, *бра́тка і сястры́ца*, *брат-сястра́* — Маг. р., Мін. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Шатэрнік, Насовіч, Ластоўскі, ЭПБ, ЭБ), *бра́ткі-махві́цы* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі), *махві́цы* мн. — Маг. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *трайцвѣ́т* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *травá трыцвѣ́тная* — Вілен. р. (Кісялеўскі, ЭПБ, ЭБ), *трыкра́ска* ж. — мясц. (Ластоўскі), *сярдзѣ́чнік* м. — Мін. р., Петр., Лельч. (ЛП, Кісялеўскі), *сярдзѣ́чнік мужы́чынскі* — Лельч. (ЛП), *парушѣ́нец мужы́чынскі* — Гродз. р., зах.-пал. г. (Кісялеўскі, Верас), *ура́жнік* м. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *ура́знік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі, Верас), *саба́чкі* мн. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *ба́бачка* ж. — Стол. (ТС), *залату́ха* ж. — Маг. р., Ветк. (Мат. Гом., Кісялеўскі), *ра́ннік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі), *пади́цэрнік* м. — Вілен. р. (Кісялеўскі), *іван-ды-мар'я* — Гродз. р. (Кісялеў-

скі), *аніюціны глázкі* — Гом. р., Гродз. р. (Кісялеўскі), *крупенька* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *званóчкі* мн. — Смален. р. (Кісялеўскі), *кураслёп* м. — Лельч. (ЛП), *пралёска-квётка* — мясц. (Ластоўскі), *сінюлька* ж. — мясц. (Ластоўскі), *сіне́ц* м. — мясц. (Ластоўскі), *сіненькія* — Слаўг. (Мат. апыт.), *блакі́тка* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Флёкс

Дэкаратыўная расліна з яркімі духмянымі кветкамі белага, ружовага, фіялетавага і чырвонага колеру.

флёкс м. — Іўеў. (Мат. Гродз.), *флёксы* мн. — Стол. (ТС), *флёксія* ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *гаиit* м. — Гродз. (Цыхун), *гаиitar* м. — Віл. (Мат. мін.-мал.), *гаиита* ж. — Стаўб. (СЦБ).

Фуксія

Пакаёвая расліна з простымі або махровымі кветкамі рознага колеру на доўгіх кветаножках.

слёзка ж. — Ушацк., Жытк. (ТС, ЖС), *сярбóжка* ж. — Добр. (Мат. Гом.), *канапéлькі* мн. — Старадарож., Браг., Касц. (Мат. Гом., Мат. апыт.).

Хризантэма, гл. Дэндратэма.

Цынія

Дэкаратыўная расліна з яркімі белымі, чырвонымі і ружовымі кветкамі, сабранымі ў суквецце-кошык.

маёркі мн. — Ветк. (ЭСБМ, Мат. Гом.).

Цюльпан

Дэкаратыўная расліна з вузкім лісцем у прыкаранёвай разетцы і буйнымі адзіночнымі кветкамі жоўтага, чырвонага і іншага колеру на высокай кветаножцы.

цюльпáн м. — агульн. (ЖС, Мат. апыт.), *кúрка* ж. — Беш. (ЭСБМ, Каспяровіч, Станкевіч), *гардúк* м. — мясц. (Ластоўскі), *мéчыкі* мн. — Паст. (ЭСБМ, СПЗБ).

Шафран, крокус

Дэкаратыўная клубневая расліна з вузкалінейным прыкаранёвым лісцем і адзіночнымі буйнымі кветкамі рознага колеру.

шафрáн м. — мясц. (Ластоўскі), *шапрáн* м. — Чэрв. р. (Шатэрнік, Станкевіч), *шахрáн* м. — Жытк. (ТС), *крóкус* м. — мясц. (ЭСБМ, Насовіч), *кракóс* м. — Гродз. (Верас), *ламо́тніца* ж. — мясц. (ЭСБМ), *сон* м. — Лельч. (ЛП), *со́ннік* м. — Лельч. (ЛП), *ба́бін сон* — Лельч. (ЛП), *ахі́лкі* мн. — Петр. (ЛП).

Шпажнік, гладыёлус

Дэкаратыўная клубневая расліна з высокім прамастойным сцяблом, вузкім лісцем і лейкападобнымі кветкамі рознага колеру.

гладзіво́лус м. — Мёр. (ЖС), *радзіо́лус* (*родзіо́лус*) м. — Стол. (ТС), *мéчыкі* (*мэ́чыке*) мн. — Драг. (ЭСБМ, Мат. апыт.).

2. НАЗВЫ ГРЫБОУ

Абабак

Ядомы губчасты грыб з буравата-шэрай шапкай на высокай ножцы.

абáбак м., *абáбачак* м. памянш. — паўн. р., паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, ЭСБМ, ЭПБ, ЖС, Н. сл-сць, Мат. Гом., Бялькевіч, Дабравольскі, Насовіч, Каспяровіч, Растаргуеў, Янкова, Яшкін), *палявы абáбачак* — Слаўг. (Яшкін), *бáбачак* м. памянш. — Тал., Клім. (Станкевіч, Яшкін), *падбярóзавы абáбак*, *падбярóзавы бáбачак* — Слаўг. (Яшкін), *падабáбак* м. — паўдн.-усх. з., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, Мат. Гом., Растаргуеў, Яшкін), *бярóзавы падабáбачак* — Слаўг. (Яшкін), *падабáбы* мн. — Ветк. (ЖС), *бáба* ж. — Лаг., Беласток. р. (ЖС, Яшкін), *бáбка* ж., *бáбачка* ж. памянш. — агульн. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЭСБМ, ДСБ, ЖС, ГЧ, Н. сл-сць, 3 нар. сл., Мат. Гродз., Каспяровіч, Шатэрнік, Гарэцкі, Станкевіч, Яшкін, Мат. апыт.), *мяккая бáбка* — Кір. (Яшкін), *мяккая, сівáя бáпка* — Бярэз. (Яшкін), *абáбка* ж. — Віц. р. (ЛАБНГ, Яшкін), *падабáбка* ж., *падабáбачка* ж. памянш. — Бярэз., Бял., Маг., Мсцісл. (ЛАБНГ, СПЗБ, Яшкін), *падбáбка* ж., *падабáбака* ж. — Тал., Бярэз., Бял., Маг., Краснап. (Яшкін), *бáбы* мн. — Беластоц. р. (ЖС), *бáбкі* мн. — агульн. (ЛАБНГ, ЖС, Мат. апыт.), *бáбкі* мн. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ЖС), *абáбкі* мн. — паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ), *бярóзавік* м. — Гродз., Дзятл., Ваўк., Уздз., Чэрык., Слаўг. (ЛАБНГ, Яшкін), *бярэзавік* м., *бярэзавік* м. — Уздз. (Н. сл-сць), *бярэ́знік* м. — Маст., Ваўк., Бабр. (ЛАБНГ, Яшкін), *бярэ́знік*

м. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ДСБ, ЖС, Н. сл-сць, Яшкін), *бярэзавец* м. — Драг. (ЖС), *бераза́к* м. — Слуц. (Яшкін), *бярэзавыя* — Бераст. (ЛАБНГ), *бярэзавы грыб*, *беразо́вы грыб* — Бераст. (Яшкін), *падбярэзавік* м. — паўн.-зах. з., Мін. р., Паням. р., віц.-маг. г., Стол. (ЛАБНГ, ТС, ЖС, ЭСБМ, Н. сл-сць, Бялькевіч, Яшкін, Мат. апыт.), *падбярэ́знік* м. — Чашн., Смарг., Воран., Гродз., Маст., Ивац., Ганц., Бяроз., Иван., Кліч., Шкл., Беластоц. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, Яшкін), *падбярэ́знік* м. — Віц. (ЛАБНГ, Яшкін), *падбярэ́зняк* м. — Бяроз. (ЛАБНГ), *падбера́зя-начка* ж. — Браг. (Яшкін), *падбярэ́завы* — Ганц. (Яшкін), *лядні́к* м., *леднічо́к* м. памянш. — Барыс., Круп., Кругл., Бял., Бых. (ЛАБНГ, СПЗБ, НС, ЖС, ЭСБМ, СПЗБ, Н. сл-сць, Мат. Маг., Мат. мін.-мал., Яшкін), *ляднѣ́к* м. — Барыс. (ЛАБНГ), *ледаві́к* м. — Леп. (ЛАБНГ, Яшкін), *чаі́шчаві́к* м. — паўн.-зах. з., Сен. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. мін.-мал., Каспяровіч, Станкевіч, Яшкін), *чаі́шчэ́вік* м., *чаі́шчэ́ві́чак* м. памянш. — Паням. р., Маладз., Мін. (ЛАБНГ, Мат. Гродз., Яшкін), *чэ́ішчаві́к* м. — Гродз. (Цыхун), *ачаі́шчэ́нік* м. — Мін. (Яшкін), *саі́шчаві́к* м., *саі́шчаві́чо́к* м. памянш. — Віл. (СПЗБ, Яшкін), *чатчаві́к* м. — Лаг. (Мат. мін.-мал.), *лаі́шчаві́к* м. — Докш. (Яшкін), *лапі́шук* м. — Паст., Шчуч., Вілен. р. (СПЗБ, ЭСБМ, Яшкін), *ляпі́шук* м. — Вілен. р. (СПЗБ, ЭСБМ), *лапі́шак* м. — Уздз., Краснап. (ЭСБМ, Н. сл-сць, Бялькевіч, Ластоўскі, Яшкін), *казя́к* м. — Шчуч., Кам., Брэсц., Пруж., Жытк. (ЛАБНГ, ДСБ, ЖС, ЭСБМ, Яшкін), *казля́к* м. — Беластоц. р. (ЖС), *асо́вік* м. — Гродз. (Яшкін), *падасо́вік* м. — Гродз. р. (Яшкін), *савя́к* м. — Шчуч., Карэл., Зэльв., Слон. (ЛАБНГ, Яшкін, Мат. апыт.), *асавя́к* м. — Слон. (Яшкін), *савякі́* мн., *савячкі́* мн. памянш. — Навагр., Слон. (Мат. апыт.), *грыбо́к* м. — Маг. р., Тал. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *падгры́баві́к* м. — Уздз. (Яшкін), *бяля́к* м. — Воран., Карэл. (ЛАБНГ, СПЗБ), *бе́лы грып* — Мсцісл. (ЛАБНГ), *пухля́к* м. — Маладз., Шчуч. (НЛ, Яшкін), *пахля́к* м. — Кам. (ЖС, Яшкін), *апу́хлі́к* м., *апу́хлі́чак* м. памянш. — Віц., Свісл. (Сл. Гродз., Яшкін), *мяшкі́нь* м. — Ашм., Воран.

(ЭСБМ, Сл. Гродз., Яшкін), *мішкінь* м. — Ашм. (ЭСБМ, Сл. Гродз., Яшкін), *мішкіні* мн., *мішкінькі* мн. памянш. — Вілен. р. (СПЗБ, ЭСБМ), *маслюк* м. — мясц. (Ластоўскі), *сушёнкі* м. — Мёр., Шарк., Глыб., Віц., Ушацк. (ЛАБНГ, Яшкін), *малёжавік* м. — Віц., Беш. (НС, ЭСБМ, Яшкін), *чума́к* м. — Гродз. (ЖНС), *капту́р* м. — Лід. (Сл. Гродз., Яшкін), *бальцук* м., *бальцюк* м. — Воран. (Сл. Гродз., Яшкін), *гурматка* ж. — Дзятл. (Сл. Гродз., Яшкін), *машарнік* м. — Пін. (Яшкін), *квасавік* м. — Клецк. (Яшкін), *плюха́* ж. — Валож. (Яшкін), *іва́нькі* мн. — Краснап. (ЛАБНГ).

Бабка балотная: *ба́бка* ж., *ба́бачка* ж. памянш. — Брасл., Пол., Тал., Круп., Маг. (ЛАБНГ, Яшкін), *бе́лая ба́бка* — Смал., Малар., Пін., Лун. (ЛАБНГ, Яшкін), *белавата́я ба́бка* — Круп. (Яшкін), *беленькая ба́бка* — Капыл., Стол. (ЛАБНГ, Яшкін), *бе́лая ба́бачка* — Жытк. (Яшкін), *падаба́бка* ж. — Ушацк., Маг. (ЛАБНГ, Яшкін), *падаба́бак* м. — усх.-маг. р., Ушацк. (ЛАБНГ, Яшкін), *слюмка́ты падаба́бак* — Бых. (Яшкін), *падба́бак* м. — Чэрык., Хоц. (ЛАБНГ), *аба́бак* м. — Краснап. (ЛАБНГ), *падбяро́завік* м. — Паст., Стаўб. (Яшкін), *бяля́к* м. — Воран., Карэл. (Яшкін), *чашчэ́вік* м. — Ашм., Нясв. (ЛАБНГ, Яшкін), *грыбо́к* м. — Чав. (ЛАБНГ, Яшкін), *бе́лы грыб* — Бял., Мсцісл., Чэрык. (ЛАБНГ, Яшкін), *сушёнкі* м. — Мёр. (ЛАБНГ).

Падбярозавік чорны: *чо́рная ба́бка* — Смал., Драг., Пін. (ЖС, Яшкін), *ба́бка* ж., *ба́бачка* ж. памянш. — Маладз., Капыл. (Яшкін), *чо́рны грыб* — Уздз., Гор. (Н. сл-сьц, Яшкін), *чарне́нькі грыбо́к* — Мсцісл. (Яшкін), *грыбо́к* м. — Тал. (Яшкін), *руды́ беразня́к* — Кобр. (ЖС, Яшкін), *лядні́к* м., *леднічо́к* м. памянш. — Тал., Барыс., Круп., Бял. (Яшкін), *лядня́к* м. — Барыс., Круп. (Яшкін).

Апенька

Ядомы грыб светла-карычневага колеру, які расце каля пнёў або каранёў дрэў.

апéнька ж., *апéнечка* ж. памянш., *апéнькі* мн. — агульн. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЭПБ, ЖС, ГЧ, Н. сл-сьц, Мат. Гродз., Растаргуеў, Шатэрнік, Яшкін, Мат. апыт.), *апéнка* ж., *апéначка* ж. памянш., *апéнкі* мн. — паўн.-усх. д., Паням. р. (ЛАБНГ, ЖС, Бялькевіч, Верас, Каспяровіч, Яшкін, Мат. апыт.), *апéнак* м. — Гродз., Бых., Слаўг. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *апéнёк* м. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ЖС, Н. сл-сьц, Яшкін), *апéнек* м. — Стаўб., Капыл., Гл., зах.-бран. р. (ЖС, Яшкін), *апёнак* м., *апёнкі* мн. — Пол., Кругл., Чэрык., Касц., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, ЖС, Бялькевіч), *апёнка* ж. — Мёр., Пол., Карэл., Смал., Маг., Чэрык., Бабр., Клім., Крыч. (Яшкін), *апéнік* м., *апéнікі* мн. — паўдн.-зах. д. (ЛАБНГ, ЖНС, НЛ, Яшкін, Мат. апыт.), *апянькі* мн. — Паст. (ЛАБНГ, СПЗБ), *апяно́к* м., *апянёнак* м., *апяичо́нак* м. памянш. — Слаўг. (Яшкін), *пé-нёк* м., *пéнькі* мн. — спарадычна паўдн.-усх. з., Драг. (ЛАБНГ, ЖС, Мат. Гом., Яшкін), *пéначка* ж. — Жытк., Калінк., Гом. (Яшкін), *падапéнькі* мн., *падпéнькі* мн. — Стол. (ТС), *падапéнка* ж. — Гродз. (Яшкін), *нямуні* мн. — паўн.-зах. з. (СПЗБ), *пашанцэйкі* мн. — Гродз. (Мат. Гродз.), *ужбоўка* ж. — Жытк. (Мат. Гом.).

Вясенняя апенька: *гавару́шка* ж., *гавару́шачка* ж. памянш. — усх. з., Дзятл. (ЛАБНГ, Сл. Гродз., Мат. Гом., Каспяровіч, Яшкін), *вару́шка* ж., *вару́шачка* ж. памянш. — цэнтр. з., усх.-маг. р. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Н. сл-сьц., Каспяровіч, Яшкін), *вяру́шка* ж., *вяру́шачка* ж. памянш. — Маладз. (Яшкін), *авяру́шка* ж., *авяру́шкі* мн. — Мін., Дзярж., Уздз. (ЭСБМ, Н. сл-сьц, Яшкін), *нівяру́шкі* мн. — паўн.-зах. з., Вілен. р. (СПЗБ, ЭСБМ), *весня́нкі* мн. — Уздз., Лун. (ЛАБНГ, Н. сл-сьц, Яшкін), *весня́нкі* мн. — Лельч. (ЛАБНГ), *весня́ны апенёк* — Пін. (ЖС), *весня́ная апéнька* — Пін. (Яшкін), *вясéнная апéнька* — Стол. (Яшкін).

Летняя апенька: *гавару́шка* мн. — Мсцісл. (Бялькевіч, Юрчанка), *вясёлка* ж. — Слаўг. (Яшкін), *вясня́нка* ж. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *жаўня́нка* ж. — Бярэз. (СЦБ), *асé-лак* м. — Лельч. (ЖС, Яшкін).

Асення апенька: *вóсеньская апéнка* — Глыб., Чашн. (Яшкін), *асéнна апéнька (опынька)* — Кобр. (ЖС), *асéнская апéнка* — Брасл. (Яшкін), *пяпушкі* мн. — мясц. (Станкевіч).

Апенька, што расце каля бярозы: *бярбавыя апéнькі* — Астр., Нясв., Кам. (ЭСБМ, ЖС, Мат. Гродз., Яшкін), *падбярэ́знік* м. — Лельч. (Яшкін).

Апенька, што расце каля альхі: *альхóвыя апéнькі* — Кам. (ЖС), *альхоўка* ж. — Старадарож. (Яшкін).

Апенька лугавая: *падарб́жнік* м. — паўд.-зах. д., зах.-пал. г., усх.-маг. р., Лід., Лаг., Пух. (ЛАБНГ, СПЗБ, СЦБ, ЭСБМ, ЖС, Мат. Гом., Яшкін), *падарб́жка* м. — Стаўб., Кобр. (СЦБ, Яшкін), *паддарб́жка* ж. — Валож., Дзярж. (Яшкін), *дарб́жанка* ж. — Пух. (Яшкін), *дарб́жка* ж. — Мін. (Яшкін), *лугаві́к* м. — Навагр. (ЭСБМ, Мат. Гродз.), *вару́шка* ж. — Тал. (ЖС), *муражб́ўка* ж. — Ветк. (ЭСБМ, Мат. Гом.), *гна́янка* ж. — Дзятл. (Мат. Гродз.), *гна́яўка* ж. — Браг. (Мат. Гом.), *танцб́ўка* ж., *танцу́шка* ж. — Ваўк. (Яшкін).

Апенька несапраўдная: *скры́пель* м. — Лун., Маз. (ДСБ, Шаталава), *сіняўка* ж. — Шкл., Мсцісл., Чав., Бабр., Клім., Брэсц., Малар., Добр. (Мат. Гом., Бялькевіч, Юрчанка, Яшкін), *сіню́ха* ж. — Чэрык. (Яшкін), *зялёнка* ж. — Смал. (Яшкін), *смаля́нка* ж. — Рэч. (Мат. Гом.), *воўчы апéнек* — Кобр. (Яшкін), *воўчая апéнька* — Уздз. (Яшкін), *и́зрая апéнька* — Леп. (Яшкін), *глухі ры́жык* — Слон. (Мат. апыт.), *танканб́жка* ж. — Иван. (ЖС, Яшкін), *суханб́жкі* мн. — Гродз. р. (Цыхун), *вужб́ўка*, *воўчы грыб* — Асіп. (Яшкін), *воўчы апéнек (опэ́нэк)* — Кам. (Яшкін).

Баравік

Ядомы губчасты грыб са светла-ці цёмна-карычневай шапкай на белай тоўстай ножцы.

бараві́к м., *баравічо́к* м. памянш. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ЭПБ, ЖС, Н. сл-сць, Мат. мін.-мал., Мат. Гродз., Мат. Гом., Бялькевіч, Верас, Каспяровіч, Ластоўскі, Насовіч, Растаргуеў, Юрчанка, Яшкін, Мат. апыт.), *барві́к* м. — Барыс., Круп. (СЦБ, Яшкін), *барвя́к* м. — Віл., Бярэз. (СЦБ, Мат. мін.-мал., Яшкін), *бярвя́к* м. — Мядз., Маладз. (СЦБ, Яшкін), *мало́жэвік* м. — Віц. (ЭСБМ, Каспяровіч), *пашаніцэ́вік* м. — Гродз. (ЭСБМ, Мат. Гродз.), *крушы́навік* м. — Бярэз. (СПЗБ), *грыб* м., *грыбо́к* м. памянш. — паўд.-зах. д., зах.-пал. г., Беластоц. р. (ЛАБНГ, АЛА, ТС, ЖС, Н. сл-сць, Насовіч, Сцяцко, Янкова, Яшкін, Мат. апыт.), *бе́лы грыб* — паўдн. р., Докш., Леп., Бабр. (СПЗБ, ЖС, ГЧ, Яшкін, Мат. апыт.), *бе́лы бараві́к* — Жытк. (Яшкін), *бялу́н* м., *грыб-бялу́н* — мясц. (НЛГ), *белагало́вік* м. — Лоеў. (Янкова), *бе́лы* прым. — Докш., Слон. (Яшкін, Мат. апыт.), *бе́ленькі* прым. — Лоеў. (Янкова), *до́бры грыб* — цэнтр. з., Бяроз., Пруж., Лельч., Ветк., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС, Н. сл-сць, Растаргуеў, Яшкін), *дабра́чы грыб* — Бых. (Яшкін), *до́бры добра́к* — Добр. (Яшкін), *дабра́к* м. — паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, НЛГ, Мат. мін.-мал., Яшкін), *до́брык* м. — Жлоб., Буда-Каш., Раг. (ЛАБНГ, ЖС, Станкевіч, Шаталава, Яшкін), *дабраві́к* м. — Ветк. (Яшкін), *и́чыранькі до́брык* — Пруж. (Яшкін), *до́бры* прым. — Капыл., Буда-Каш. (Н. сл-сць, Яшкін), *праўдзі́вы грыб* — зах. з., Раг. (ЛАБНГ, СПЗБ, ДСБ, Н. сл-сць, ЖС, Сл. Гродз., Ластоўскі, Сцяцко, Яшкін, Мат. апыт.), *праўдзі́вец* м. — Мядз., Брэсц., Малар., Кобр. (ЛАБНГ, ДСБ, ЖС, Мат. мін.-мал., Яшкін), *праўдзі́вік* м. — Гарад., Ваўк., Зэльв., Слон., Бар., Лях., Капыл., Ганц., Раг. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз., Яшкін, Мат. апыт.), *праўдзу́н* м. — Брэсц. (Яшкін), *праўдзя́к* м. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *праўдзі́ўкі* мн. — Беластоц. р. (ЖС), *праўдзі́вы* прым. — Гродз. р., Івац. (ЛАБНГ, Яшкін, Мат. апыт.), *справядлі́вы грыб* — зах.-пал. г., Гродз. р., сл.-маз. г., Краснап. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС, Яшкін), *справядлі́вы* прым. — Пух., Бяроз., Пруж., Кобр., Стол. (ЛАБНГ, Н. сл-сць, Яшкін), *спра́ведны* прым. — Пруж. (СПЗБ, Н. сл-сць, Яшкін), *и́чыры грыб* — Паням. р., Буда-Каш., Бяроз., Пін., Нараўл., Беластоц. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ЖС, Верас,

Ластоўскі, Станкевіч, Шаталава, Яшкін), *шчыра́к* м. — Мядз. (СПЗБ), *шчы́ры* прым. — Гродз. р. (Мат. Гродз., Цыхун, Яшкін), *харо́шы грыб* — Жытк., Рэч., Ветк., Браг. (ЛАБНГ, Яшкін), *чы́сты грыб* — Шчуч., Дзярж., Брэсц., Малар., Стол., Жытк. (ЛАБНГ, Яшкін), *наста́йшычы грыб* — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, АЛА, Яшкін).

Баравік, які расце пад дубам: *дубо́вы грыб* — Пух., Стол. (СЦБ, НЛ, ЖС), *дубо́вы баравік* — Бых. (Яшкін), *дубаві́к* м. — Уздз. (Н. сл-сць), *дубо́вік* м. — Лаг., Старадарож., Стол., Жытк. (СЦБ, Яшкін), *паддубо́вік* м. — Гарад., Круп., Слаўг., Жытк., Рэч. (Яшкін), *паддубні́к* м. — паўдн.-усх. з., Гродз., Маладз. (ЖС, Н. сл-сць, Янкова, Яшкін), *паддуба́к* м. — Лельч. (Яшкін), *дубня́к* м. — Ветк. (Яшкін), *падбараві́к* м. — Капыл. (Яшкін), *дубро́ўны грыб* — Ельск. (Яшкін), *градо́вы грыб* — Стол. (ЖС, НЛ, Яшкін).

Баравік, які расце ў беразняку: *бараві́к бяро́завы* — Стаўб., Бых. (СЦБ, Яшкін), *бяро́заві́к* м. — Бар., Бабр. (ЛАБНГ, СЦБ, Н. сл-сць), *бярэ́заві́к* м. — Лельч. (ЖС), *падбяро́завы бараві́к* — Барыс., Круп. (Яшкін), *падбяро́заві́к* м. — Воран., Чэрык. (Яшкін), *бе́лы грыб* — Драг., Кобр., Гом. (Яшкін), *гаяво́ў грыб* — Ельск. (Яшкін), *гаяві́к* м. — Уздз., Старадарож. (Н. сл-сць, Яшкін), *леса́воў грыб*, *луга́воў грыб* — Жытк. (Яшкін), *лага́вік* м. — Бярэз. (Яшкін), *бе́лы бараві́к* — Бых. (Яшкін), *белагало́вік* м. — Старадарож. (Яшкін), *бяля́к* м. — Воран., Навагр. (Яшкін), *падбе́льні́к* м. — Навагр. (Яшкін), *лазо́вік* м. — Гродз. (Яшкін), *лаза́вік* м. — Бых. (Яшкін), *грыб* м. — Лун. (Яшкін).

Баравік, які расце ў хвойніку: *чо́рны грыб* — Кобр., Драг. (ЖС, Яшкін), *чо́рны бараві́к* — Капыл. (Яшкін), *чорнагало́вы грыб* — Лельч. (Яшкін), *чорнагало́вік* м. — паўдн.-усх. з. (ТС, ЖС, Н. сл-сць, Янкоўскі, Янкова), *хваё́вік* м. — Бар. (Н. сл-сць, Яшкін), *бараві́к* м. — Смал., Драг., Лельч. (Яшкін), *бара́кві́к* м. — Капыл. (Яшкін), *бярва́к* м. — Мядз. (Яшкін), *параслё́вы грыб* — Жытк. (ТС,

Яшкін), *параслявы грыб* — Жытк., Лельч., Ельск. (Яшкін), *парасельны грыб* — Саліг., Старадарож. (Яшкін), *параслявік* м. — Стол., Жытк., Лельч. (Яшкін), *параслёвік* м., *параслёвік* м., *парасельнік* м. — Жытк. (ТС, Яшкін).

Баравік, які расце ў верасе: *верасавік* м. — Мядз., Маладз., Жытк. (СЦБ, Яшкін), *верасовік* м. — Барыс., Уздз., Жытк., Маз., Лельч., Рэч. (ЖС, Н. сл-сць, Яшкін), *верасовы грыб* — Лельч., Рэч. (Яшкін).

Баравік, які расце ў імху: *махавы грыб* — Драг., Пін. (ЖС), *махавік* м. — Кобр. (ЖС), *беламишанік* м., *падымишанік* м. — Уздз. (Н. сл-сць, Яшкін).

Баравік, які расце на высокім месцы: *баравы грыб* — Круп., Старадарож., Ганц., Жытк., Лельч. (ЖС, Яшкін), *баравы баравік* — Барыс., Уздз., Старадарож., Месцісл., Бых., Слаўг. (СЦБ, Яшкін), *гаравы грыб* — Іван., Пін. (ЖС, Яшкін), *баравы прым.* — Бых., Бабр. (Яшкін).

Баравік, які расце ў нізкім месцы: *нізавы (нізавый) грыб* — Іван., Пін. (ЖС), *даліновы грыб* — Іван. (ЖС), *балацяннік* м. — Уздз. (Н. сл-сць).

Баравік, які расце пры дарозе: *пўтнік* м. — Ельск. (ЖС, Яшкін).

Веснавыя баравікі: *мікольны грыб* — паўдн. р. (ЭСБМ, Яшкін), *міколін грыб* — Кам. (Яшкін), *мікольнік* м. — сл.-маз. г., Слон., Капыл. (ЭСБМ, ТС, ЖС, Н. сл-сць, Мат. Гродз., Яшкін), *нікольнік* м. — Жытк. (ЭСБМ), *мікольскі прым.* — Бяроз. (Яшкін), *майскі грыб* — Чав., Кір., Карм., Жытк. (Яшкін), *маёвы грыб* — зах.-пал. г. (ЭСБМ, ЖС, Яшкін), *маёвачка* ж. — Добр. (Яшкін), *вясняны грыб* — Бяроз. (Яшкін), *вяснянка* ж. — Лун. (Яшкін), *траецкі грыб* — Стол. (ТС, Яшкін), *траечнік* м. — Лельч. (Яшкін).

Летнія баравікі: *расавік* м. — Бар., Беластоц. р. (ЖС, Н. сл-сць, Яшкін), *расавальнік* м. — Лід., Навагр., Дзятл.

(СПЗБ, 3 нар. сл., Яшкін), *расаваннік* м. — Навагр., Дзятл. (СПЗБ, 3 нар. сл., Яшкін), *красавік* м., *красавічок* м. памянш. — Гродз. р., Хойн. (СЦБ, ЭСБМ, Мат. мін.-мал., Мат. Гом., Мат. Гродз.), *каласавік* м. — паўн.-усх. д., сярэд.-бел. г., Вілен. р. (СПЗБ, СЦБ, ЖС, НЛГ, Н. сл.-сць, Мат. Гом., Мат. Гродз., Яшкін), *каласовік* м. — Уздз. (Н. сл.-сць), *каласаўнік* м. — Бабр. (Яшкін), *каласавальнік* м. — Пух. (СЦБ), *пльвун* м., *пльвунец* м. — Уздз. (Н. сл.-сць, Яшкін), *выплываннік* м. — Маладз., Навагр., Стаўб., Дзятл. (ЭСБМ, 3 нар. сл., Яшкін), *выплывальнік* м. — Гродз., Лід., Дзятл., Капыл. (СПЗБ, Н. сл.-сць, Яшкін), *высыпальны грыб*, *высыпальнік* м. — Капыл. (Н. сл.-сць, Яшкін), *жніўнік* м. — Жытк., Маз. (ЭСБМ, ЖС, Яшкін), *жытнік* м. — паўдн.-усх. з. (Н. сл.-сць, Яшкін), *прасенік* м. — Жытк. (ТС), *ушэсны грыб*, *пятрoвіцкі грыб* — Стол. (Яшкін), *пятрoвачны грыб*, *пятрoўка* ж. — Жытк. (Яшкін), *юр'евы грыб* — Драг. (Яшкін), *юр'ёвік* м. — Іван. (Яшкін).

Старыя баравікі: *квасавік* м. — Клецк., Стол. (ЭСБМ, ТС, Яшкін), *баршчавік* м. — Стол., Жытк., Лоеў. (Янкова, Яшкін), *бабух* м. — Ушацк. (Яшкін), *пляха* м. — Уздз. (Н. сл.-сць, Яшкін), *пяхан* м. — Мёр. (Яшкін), *шэпшаль* м. — Слуц. (Яшкін), *высевень* м., *свюн* м. — Бял. (Яшкін), *грыбá-ціна* м. — Гл. (Яшкін), *ашлэпак* м., *махлák* м., *грыбáціна* м., *грыбёнь* м., *лапацёнь* м. — Слаўг. (Яшкін), *кісляк* м., *махлák* м., *псюк* м., *пясюк* м., *пясляк* м. — Хоц. (Станкевіч, Яшкін), *пясляк* м., *пяслячына* м. — мясц. (Насовіч), *жаўцяк* м. — Уздз. (Н. сл.-сць), *шлaпák* м. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *жаўтляк* м. — Лельч. (ЖС).

Маладзенькія баравікі: *кашчёрны грыб*, *кашчэрны грыб* — Стол. (Яшкін), *бёлы грыб* — Петр., Лельч. (Яшкін), *мамаратак* м. — Шчуч. (Яшкін), *падбаравік* м. — Слаўг. (Яшкін).

Дробненькія баравічкі: *калупáнец* м., *калупánчык* м. памянш. — Уздз. (Н. сл.-сць), *калупáнік* м. — Гл. (Янкоўскі).

Валуй

Ядомы пласціністы грыб з шарападобнай увагнутай шапкай з бугрыста-рубчастым краем, завернутым або апушчаным уніз, пакрыты слізю.

валуй м. — агульн. (СПЗБ, ЖС, ЭСБМ, Мат. Гродз., Каспяровіч, Шатэрнік, Дабравольскі, Бялькевіч, Насовіч, Станкевіч, Яшкін), *вялуй* м. — Уздз. (Яшкін), *валовік* м. — Чэрв., Уздз., Старадарож. (Н. сл-сць, Яшкін), *малюк* м. — Брэсц. (Яшкін), *бычок* м. — Слуц. (Яшкін), *сапляк* (*суплэк*) м. — Драг. (ЖС, Яшкін).

Ваўнянка

Ядомы пласціністы грыб чырванавата-ружаватага колеру з пушыстым падагнутым краем шапкі.

ваўнянка ж., *ваўняначка* ж. памянш. — агульн., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, ЭСБМ, ЭПБ, Н. сл-сць, Мат. Гродз., Каспяровіч, Насовіч, Станкевіч, Растаргуеў, Яшкін, Мат. апыт.), *ваўнянка бёлая* — Пруж. (Н. сл-сць), *ро́завая ваўнянка* — Ушацк., Пруж. (Н. сл-сць, Яшкін), *ваўнёнка* ж. — паўн. р., Чэрык., Лельч. (ЛАБНГ, Мат. Гродз., Яшкін), *ваўнёнка* ж. — Лаг., Гом., Рэч. (Яшкін), *ваўнёйка* ж. — Верхнядзв., Рас., Брасл., Паст. (ЛАБНГ), *ваўнушка* ж. — Круп., Гродз., Шчуч., Валож., Лаг., Кір., Раг., Кам., Брэсц., Лельч. (ЛАБНГ, ЖС, Цыхун, Яшкін), *ваўнуха* ж. — Слаўг. (Яшкін), *ваўняк* м. — Гродз., Маг., Калінк. (ЛАБНГ, Яшкін), *ваўнянак* м. — Віл. (СПЗБ, Яшкін), *ваўлянка* ж. — Дзярж. (Яшкін), *гаўнянка* ж. — Лёзн., Бярэз., Маг., Чэрык. (ЛАБНГ), *гамнянка* ж. — Малар. (Яшкін), *вавёнка* ж. — Гом. (Яшкін), *воўнянка* ж. — паўд.-зах. д., зах.-пал. г., Гарад., Віц., Кругл., Валож. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *воўнях* ж. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *воўнях* м. — Драг., Кобр. (ЛАБНГ, Яшкін), *воўненица* ж. — Ваўк. (Яшкін), *воўнік* м. — Гродз., Ваўк., Шкл. (ЛАБНГ, Яшкін), *воўлянка* ж. — Саліг., Акц. (ЛАБНГ, Яшкін), *воў-*

чанак м. — Кір. (Яшкін), *валнянка* ж. — спарадычна асн. мас. г. (ЛАБНГ, Яшкін), *валне́йка* ж. — Глыб., Гарад., Уздз., Смален. р. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Н. сл-сьць, Дабравольскі), *валу́шка* ж. — Краснап. (ЛАБНГ), *валу́шка* ж. — спарадычна агульн., пераважна цэнтр. з. (ЛАБНГ, Н. сл-сьць, Мат. Гродз., Мат. Гом., Яшкін), *валаня́нка* ж. — Ушацк. (Яшкін), *валну́ха* ж. — Уздз., Слаўг. (Н. сл-сьць, Яшкін), *валавя́нка* ж. — усх.-маг. р., Бар., Смал., Кам., Ветк. (ЛАБНГ, ЖС, Н. сл-сьць, Яшкін), *валве́ня* ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *валвя́к* м. — Кам. (Яшкін), *валавя́к* м., *валаўя́к* м. — Люб. (Яшкін), *вало́вік* м. — Смал., Чэрв., Івац., Петр. (ЛАБНГ, ЖС, СЦБ, Шатэрнік, Яшкін), *валмя́нік* м. — Чэрв. (Яшкін), *вало́йка* ж. — Валож., Рэч. (ЛАБНГ), *валу́йка* ж. — Валож., Стаўб., Бабр. (Яшкін), *во́лянка* ж. — Акц. (ЛАБНГ), *во́лненка* ж. — Петр. (Яшкін), *валася́нка* ж. — Лаг., Мін., Лельч., Лоеў. (СЦБ, Янкова, Яшкін), *валжа́нка* ж. — усх.-маг. р. (Яшкін), *каро́ва* ж. — Нясв. (Яшкін), *каро́ўка* ж. — Ашм., Слуц., Гл., Стол., Жытк., Лельч., Нараўл. (ЛАБНГ, ЖС, Мат. Гом., Яшкін), *каро́венка* ж. — Лельч. (ЛАБНГ, Яшкін), *каро́вяха* ж. — Иван., Лун. (ЛАБНГ, Яшкін), *кабы́ленка* ж. — Лун., Петр. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Шаталава, Яшкін), *кабылё́нка* ж. — Жаб. (ДСБ), *кабы́лы* мн. — Пол. (ЛАБНГ), *лось* м. — Бяроз., Иван. (ЛАБНГ, Яшкін), *ло́сеў грыб* — Стол. (ТС, Яшкін), *каза́* ж. — Ельск. (ЛАБНГ, Яшкін), *бара́н* м. — Гродз. р., Уздз. (Н. сл-сьць, ЭСБМ, Мат. Гродз., Яшкін), *малача́й* м. — Лід., Зэльв., Малар. (Яшкін), *малача́нік* м. — Краснап. (Яшкін), *мало́чнік* м. — Лун. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *мало́чніца* (*мало́шніца*) ж. — Маг. (ЛАБНГ), *мачо́нік* м. — Верхнядзв., Шарк., Пол. (ЛАБНГ), *мачо́нка* ж., *мачо́начка* ж. памянш. — Рас., Глыб., Віл., Круп. (ЛАБНГ, Яшкін), *ры́жкі* мн. — Пух., Пруж., Ельск. (ЛАБНГ), *дурны́ ры́жык* — Малар. (Яшкін), *салда́цкі ры́жок* — Кобр. (Яшкін), *тава́рычы ры́жок* — Ельск. (Яшкін), *падале́жка* ж., *падале́шнік* м. — Смал. (Яшкін).

Ваўнянка белая: *валвянка* ж. — усх.-маг. р. (Яшкін), *валвёнка* ж. — Хоц. (Яшкін), *белая воўненка* — Пруж. (Яшкін), *белая ваўнянка* — Лаг., Слаўг. (Яшкін), *белая валнушка* — Слаўг. (Яшкін), *бяляначка* ж. — Мядз. (Яшкін), *карбўка* ж. — Докш. (Яшкін), *сівы рыжык* — Леп. (Яшкін).

Вешанка вязавая

Вухападобны або круглаваты грыб няяркага колеру з мясістай часта слізкай шапкай.

мышак м. — Круп. (Яшкін), *дзіч* м., *нічогі грыб* — Кам. (Яшкін), *воўчы грыб* — Мін., Кам. (Яшкін), *воўчы губяк*, *глухі грыб* — Уздз. (Яшкін), *благі грыб* — Мін. (Яшкін).

Вешанка позняя: *дрэўнае вушка* — Круп. (Яшкін).

Вясёлка

Грыб з выцягнутаай белаай ножкай, зверху прыкрытай ячэйкавай шапачкай; мае вельмі моцны пах.

вясёлка ж. — Слон., Уздз., Краснап. (ЭПБ, ЭСБМ, Яшкін, Мат. апыт.), *весаю́ха* ж. — Лоеў. (ЭСБМ, Мат. Гом.), *смярдзю́к* м. — Кругл., Слаўг. (ЖС, Яшкін), *смярдзе́нь* м. — Слаўг. (Яшкін), *смярдзячы грыб* — Ивац., Лельч. (Яшкін), *смярдзючы грыб* — Старадарож., Бабр., Рэч. (Яшкін), *смярдзючы чо́ртам грыб* — Слаўг. (Яшкін), *ваню́чы грыб* — Тал., Бых., Ганц., Раг. (ЖС, Яшкін), *паху́чы грыб* — Бых., Клім., Рэч. (Яшкін), *ту́хлы грыб* — Добр., Карм. (Яшкін), *чо́ртаў грыб* — Бых., Рэч. (Яшкін), *чо́р-тава яйцо́* — Краснап. (Бялькевіч).

Гнаявік

Неядомы грыб беллага, шэрага або жаўтаватага колеру з яйцападобнай ці званочкавай шапкай.

Гнаявік шэры: *падбурáчнік* м. — Ушацк. (ЭПБ, ЖС).

Гнаявік белы: *гнааявік лахматы, наво́знік м., благу́шка ж.* — Смал. (ЭПБ, Яшкін).

Гнаявік кастровы: *пажса́рка ж.* — Нясв., Клім., Брэсц., Лельч. (Яшкін), *пажса́рнік м., палявы́ грыб* — Чэрык. (Яшкін), *ваўчы грыб* — Леп., Мін. (Яшкін), *ваўчыны грыб, мыша́к м., мышы́ны грыб* — Леп. (Яшкін), *благі грыб* — Мін. (Яшкін).

Грыбная капуста

Ядомы круглаваты моцна галінасты грыб з расшыранымі і пляскатымі канцавымі галінкамі ў акруглым зрастку.

га́рах м. — Кам. (ЖС, Яшкін), *го́рах м.* — Драг. (Яшкін), *о́рэх м., ку́рачка ж.* — Пруж. (Яшкін), *сяду́н м.* — Смал. (Яшкін), *капу́снік м.* — Лаг. (Яшкін), *грыбо́вы цвет* — Петр. (ЖС, Яшкін), *грыбавы́ цвет* — Пін. (ЖС, Яшкін), *ласёў грыб* — Жытк. (Яшкін), *свіно́е ву́ха* — Уздз. (Яшкін), *ко́зья баро́дка* — Беластоц. р. (ЖС).

Грузд

Ядомы пласціністы грыб з шырокай увагнутай шапачкай на кароткай тоўстай ножцы.

грузд м., гру́здзік м. памянш. — агульн. (ЭСБМ, ЭПБ, ЖС, Бялькевіч, Дабравольскі, Станкевіч, Яшкін), *груздзяві́к м.* — Стол. (Яшкін), *гру́здзелек м., груздзялёк м., груздэ́лька ж., бе́лы груздэ́ль* — Слаўг. (Яшкін), *грузды́* мн. — Віц., Дзятл., Латгал. р., Смален. р. (СПЗБ, Станкевіч, Дабравольскі), *груздзь м.* — усх.-маг. р., Круп., Стаўб., Уздз., Брэсц., Кам., Гом. (ЖС, Н. сл.-сць, Яшкін), *гру́здзі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *груздзі́* мн. — Паст. (СПЗБ), *гру́здзе н., падгру́дзе н.* — Пруж. (Н. сл.-сць, Яшкін), *груз м., бе́лы груз, сівы груз* — Лун. (ЖС, Яшкін), *грузь м.* — Лельч. (Яшкін), *груздж м.* — Чэрык. (Яшкін), *грудз м.* — Леп. (Мат. апыт.), *глузды́* мн. — Жытк. (ТС), *падгро́б м., падгробні́чак м.* памянш. — паўн. р., Маладз., Пух., Смален. р. (СПЗБ, ЭСБМ, СЦБ, Дабравольскі, Яшкін), *падгроба́к м.* —

Маг. (Яшкін), *падгробы* мн. — Брасл., Мёр. (СПЗБ, ЖНС), *падгрэбніцы* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *падагробы* мн. — Гарад. (НЛ, Яшкін), *падроб* м. — Глыб. (Яшкін), *паду́грэб* м. — Смален. р. (Дабравольскі), *бёлы падгроб* — Мёр. (Яшкін), *хрушч* м., *хрушчы* мн. — цэнтр. з., Сморг., Віл., Карэл., Бабр., Слаўг., Драг., Иван., Жытк., Петр., Карм., Гом., Добр. (СПЗБ, ЖС, Варлыга, Яшкін), *хрушчанка* ж. — Шкл. (Яшкін), *храшч* м., *храшчы* мн. — Дзярж., Жытк., Лельч., Беластоц. р. (СПЗБ, Яшкін), *храшэль* м. — Слон. (ЖС, Яшкін), *бёлы храшч* — Ваўк. (Яшкін), *хрошч* м. — Маладз. (Яшкін), *храст* м. — Нясв. (Яшкін), *хруст* м. — Пол. (Яшкін), *хрусты* мн. — Астр. (СПЗБ), *храслы* мн. — Зэльв. (Сцяцко), *храпчы* мн. — Гродз. (Сл. Гродз.), *свіні* мн. — Тал., Пруж., Драг. (ДСБ, ЖС), *скрытун* м. — Ушацк. (Яшкін), *скрытіца* ж. — Чэрв. (СПЗБ, Яшкін), *скрытацень* м. — Тал. (ЖС), *лашак* м. — Валож., Лун. (ЭСБМ, Шаталава, Яшкін), *лашавік* м. — Стол. (Яшкін), *лашук* м. — Кір., Лун. (Яшкін), *кабылка* ж. — Стаўб., Пух. (СЦБ), *гарчак* м. — Хоц., Малар., Жытк. (ДСБ, Яшкін), *гаркач* м. — Бярэз. (Яшкін), *падарэшніца* ж. — Рэч. (Мат. Гом.), *падарэшак* м., *бёлы падарэшак* — Тал. (Яшкін), *падсасноўка* ж. — Барыс., Уздз. (СЦБ, Н. сл-сць), *тоўсцік* м. — Ельск. (Яшкін), *таўстухі* мн. — усх.-пал. р. (Мат. Гом.), *таўстушкі* мн. памянш. — Жлоб. (Мат. Гом.), *таўстушкі* мн. памянш. — Гом. (Мат. Гом.), *путнік* м. — Жытк. (Яшкін), *валуй* м. — Маладз. (Яшкін), *бёлы валовік* — Смал. (Яшкін), *мачонік* м. — Ушацк. (Яшкін), *мачонка* ж. — Лаг. (ЖС), *бяляк* м. — паўн.-зах. з., Хоц., Жытк., Лельч., Ельск. (СПЗБ, ЖС, Мат. Гом., Яшкін), *бялун* м. — Дзярж., Мін., Чэрв. (СПЗБ, Яшкін), *белавік* м. — Дзярж. (Яшкін), *бяляй* м., *падбёл* м. — Тал. (Яшкін), *бялянка* ж. — паўн.-усх. д., Калінк. (Мат. Гом., Яшкін), *беляніца* ж., *белянічка* ж. памянш. — Маладз. (Яшкін), *біла свіня* — Кобр. (ЖС), *малачай* м. — сярэд.-бел. г., Гродз., Драг., Лельч. (ЭПБ, ЭСБМ, ЖС, Н. сл-сць, Мат. Гом., Сцяцко, Цыхун, Яшкін), *малачайка* м. — Кобр. (ЖС, Яшкін), *малачак* м. — Зэльв. (Яшкін), *малочнік* м. — Ушацк., Гродз., Уздз., Старадарож., Пруж., Маз. (ЭСБМ, ЖС, Н. сл-сць, Яшкін), *падмалочнік* м. — Смал. (Яшкін), *карова*

ж. — Нясв. (Яшкін), *карбўка* ж., *карбвы* мн. — Жытк. (ТС, Яшкін), *галуб* м. — Круп., Чэрв., Бял. (Яшкін), *галубок* м. — Дзярж., Мін., Кобр. (ЖС, Яшкін), *галубец* м. — Ушацк., Маг. (Яшкін), *галубка* ж. — Беластоц. р. (ЖС), *галубы* мн. — Леп., Круп., Чэрв. (СПЗБ, Мат. апыт.), *чарнуха* ж. — Смал., Нясв., Уздз. (Яшкін), *чарнушка* ж. — Глыб., Круп. (Яшкін), *чорны грузд* — Мёр., Пух. (Яшкін), *чорная свіння* — Тал., Кобр. (ЖС, Яшкін).

Грузд белы: *галубок* м. — Драг. (Яшкін), *карбўка* ж. — Чав., Кам. (Яшкін), *сілаччак* м — Мсцісл. (Бялькевіч).

Грузд дубовы: *крэмавы падгроб* — Тал. (Яшкін), *малачайка* ж. — Бых. (Яшкін).

Грузд жоўты: *паддубніца* ж. — Пруж. (Н. сл-сць, Яшкін), *хрушч* м. — Бабр., Жытк. (Яшкін), *жаўтаваты грузд* — Паст. (Яшкін).

Грузд чорны: *капітан* м. — Лоеў. (Мат. Гом.), *альхобўка* — Пруж. (Н. сл-сць, Яшкін), *альховец* м. — Уздз. (Н. сл-сць), *мачонік* м. — Верхнядзв., Брасл., Шарк., Пол. (Яшкін), *падмочнік* м. — Нараўл. (Яшкін), *мачонка* ж. — Мёр., Пол., Глыб., Віл. (Яшкін), *кабылкі* мн. — Уздз. (ЭСБМ), *салёнік* м. — Лёзн., Круп. (Яшкін), *саянка* м. — Глыб. (Яшкін), *саланінка* ж. — Ушацк. (Яшкін), *падалёшка* ж. — Тал. (Яшкін), *марушка* ж. — Віц. (Яшкін), *хрушч* м. — Карм. (Яшкін).

Губа

Тоўсты, у форме капыта ці нараста грыб, які паразітуе на дрэвах.

губа ж., *губачок* м. памянш. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, ТС, ДСБ, ЖС, ЭСБМ, Мат. Гродз., Варлыга, Янкова, Ластоўскі, Яшкін, Мат. апыт.), *губа* ж. — агульн. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЖС, ЭСБМ, Янкоўскі, Мат. апыт.), *губка* ж. — агульн., акрамя цэнтр. з., Вілен. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, ЖС, Мат. Гродз., Мат. Гом., Янкова), *губкі* мн. —

Кам., Кобр., Пін. (ЖС), *губіца* ж. — Віц. (ЛАБНГ), *губіна* ж. — Віц., Навагр., Дзятл., Карэл. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС, Шаталава), *губяк* м. — паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ЖС, Мат. Гом., Яшкін), *губяка* ж. — Лун., Жытк. (ТС, ЖС), *скрытэль* м., *скрыпель* м., *скрыпень* м. — паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, ТС, Яшкін), *скрытень* м. — зах.-пал. г., Барыс., Слаўг., Добр. (ЛАБНГ, АЛА), *скрытнік* м. — Бых., Слаўг. (Яшкін), *скрыль* м. — Жытк. (ТС), *гару́н* м. — паўн.-зах. з., Пол. (ЛАБНГ, АЛА, ЭСБМ, СПЗБ, НС, Шаталава, Яшкін), *го́ран* м. — Рас. (ЛАБНГ), *лу́па* ж. — Паст. (ЭСБМ, ЖС), *кура́шка* ж. — Касц., Чач., Гом. (ЛАБНГ, АЛА, ЭСБМ, ЖС, Мат. Гом.), *мумашка* ж. — усх.-маг. р. (ЭСБМ, Бялькевіч, Яшкін), *бума́к* м. *му́мка* ж., *мумак* м., *мумака* ж., *мамкель* м., *гума́к* м. — усх.-маг. р. (ЛАБНГ, Яшкін), *гу́ма* ж. — Смарг. (Шаталава), *го́рах* м. — Пруж., Драг. (ЛАБНГ, Яшкін), *о́рэх* м. — Пруж. (ЛАБНГ, Яшкін), *трут* м. (на алешыне) — Гарад. (ЛАБНГ), *трутаві́к* м. — Клім., Раг., Ветк. (ЛАБНГ, АЛА, Мат. Гом.), *баро́даўка* ж. — Пух. (СЦБ), *жа́гва* ж. — Брэсц., Бяроз., Жытк., Лельч. (ЛАБНГ, АЛА, ЭСБМ, Шаталава), *жа́гва* ж. — Чэрык. (ЛАБНГ), *жа́квіна* ж. — Лун. (ЛАБНГ), *цэль* ж. — Стол., Лельч. (ТС, ЖС), *цэр* м. — Віл., Лаг., Бярэз., Чач., Бяроз. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гом., Варлыга), *цэ́ра* ж. — Навагр., Чэрв., Уздз. (ЛАБНГ, 3 нар. сл.), *чэр* м. — Беластоц. р. (СПЗБ, ЖС), *цыр* м. — Зэльв., Лях., Старадарож., Ивац., Лельч., Ельск. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, НЛ, Сцяцко), *цмін* м. — Рас. (Шаталава), *уя́па* ж. — Ельск. (Мат. Гом.), *бяро́заўка* ж. — Лоеў. (Янкова), *бяро́завая ча́га* — Рэч. (ЛАБНГ), *блі́ца* ж., *трут* м., *жа́гра* ж., *жа́гар* м. — мясц. (Ластоўскі), *ха́хвіна* ж. — Лун. (Шаталава), *надство́льнік* м. — Гродз. (Сл. Гродз.), *камы́лгá* ж. — Малар. (ДСБ), *ча́да* ж., *на́расць* ж., *наро́сты* мн., *грып* м. — Слон. (Мат. апыт.), *ча́га* ж. — Верхнядзв., Слон., Гом. (ЭПБ, СПЗБ, ЖС, Мат. апыт.), *ча́бка* ж. — Воран. (Сцяшковіч), *гры́ба* ж. — мясц. (Станкевіч), *грыбы́* мн. — Астр. (ЛАБНГ), *ву́ха* ж. — Бярэз., Барыс., Саліг. (Яшкін).

Грыб на асіне: *бабскі клятбён, бабская клятва* — усь.-маг. р. (ЭСБМ, Бялькевіч).

Дубовік, гл. Каштанавік.

Жоўцевы грыб

Неядомы бураваты або буры грыб з падушкападобна-пукатай, гладкай, сухой шапкай.

дуляк м., удуляк м., гарча́к м. — Драг. (ЖС, Яшкін), *го́ркі грыб* — зах.-пал. г. (ЖС, Яшкін), *дубавік м., паляві́к го́ркі* — Уздз. (Яшкін), *палявы́ грыб* — Тал., Петр. (ЖС, Яшкін), *палёвы́ грыб* — Стол. (Яшкін), *паляны́ грыб* — Івац. (Яшкін), *пада́льхо́вік м.* — Леп. (Яшкін), *альхо́вы грыб* — Івац. (ЖС), *па́д'яло́вік м.* — Круп., Чэрв. (Яшкін), *па́д'яле́нец м.* — Круп. (Яшкін), *ваўча́нак м.* — Кір. (Яшкін), *шата́н м., шатаны́ мн.* — Беластоц. р. (ЖС).

Зялёнка

Ядо́мы пласціністы грыб з зялёнай ці зеленавата-бурай шапкай.

зялёнка ж., зялёнкі мн. — агульн. (ЭПБ, СПЗБ, ГЧ, Н. сл.-сць, Шатэрнік, Янкова, Яшкін, Мат. апыт.), *пазялёнка ж.* — Уздз. (Яшкін), *позе́ленка ж.* — Старадарож. (Яшкін), *зяля́нка ж., зяля́нкі мн.* — Сморг., Воран., Бераст. (СПЗБ, Яшкін), *зялё́ніца ж.* — Пін. (Яшкін), *зе́ляні́ца ж., зе́ляні́цы мн.* — зах. з., акрамя Віцебшчыны, Лельч. (СПЗБ, ЖС, НЛ, ДСБ, СЦБ, Сл. Гродз., Мат. Гом., Сцяцко, Яшкін, Мат. апыт.), *зе́ляні́чкі мн.* — Навагр. (Мат. апыт.), *зала́ніца ж.* — Івац., Пруж., Стол. (ДСБ, Яшкін), *жа́луні́ца ж., жа́луні́чка ж.* памянш.— Лун., Стол., Жытк. (Яшкін), *жа́лудні́ца ж.* — Ельск. (Яшкін), *зе́ляну́ха ж., зе́ляну́хі мн., зе́ляну́шкі мн.* памянш. — Гродз., Маст., Слон., Бар., Івац., Маладз., Уздз. (СПЗБ, ЖС, Н. сл.-сць, Яшкін, Мат. апыт.), *зе́ляну́шка ж.* — Раг. (Мат. Гом.), *зе́ляну́ха ж.* — Уздз. (Н. сл.-сць), *зе́лянькі мн.* — Вілен. р. (СПЗБ), *зе́лянкi мн.* — Кам. (ЖС), *зе́ленякі мн.* —

Шчуч. (Сл. Гродз.), *злая́нка* ж., *злая́начка* ж. памянш. — Круп., Бярэз. (Яшкін), *зялёны* прым. — Пух. (Яшкін), *пясча́нка* ж., *пясча́ніца* ж. — Ушацк., Уздз. (Н. сл-сць, Яшкін), *пясча́лка* ж. — Докш., Віл., Лаг., Барыс. (Яшкін), *пішча́лка* ж. — Докш., Барыс., Вілен. р. (СПЗБ, Н. сл-сць), *пішча́лка* ж. — Леп. (Мат. апыт.), *пясча́лка* ж. — Ушацк. (Яшкін), *кура́* ж. — Чач. (Мат. Гом.), *ку́рка* ж., *ку́ркі* мн. — Чач., Ветк. (ГЧ, Мат. Гом.), *ку́рачка* ж. — Гом. р., Ваўк., Касц., Слаўг., Карм. (ЖС, ЭСБМ, Мат. Гом., Яшкін), *жаўту́ха* ж., *жаўту́шка* ж. памянш. — Бых., Жлоб., Гом. (ЭСБМ, Мат. Гом., Яшкін), *жаўтабру́шка* ж. — Добр. (Яшкін), *бруся́нка* ж., *бруся́нкі* мн. — Верхнядзв. (СПЗБ, НС), *пруся́нкі* мн. — Беш. (НС), *падлі́пка* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *салаўя́нка* ж. — Шкл. (Яшкін).

Зялёнка фальшывая: *воўчы грыб* — Асіп., Кам. (Яшкін), *ваўчы́ны грыб*, *ваўко́вы грыб* — Докш. (Яшкін), *пага́ны грыб*, *нічо́гі грыб* — Кам. (Яшкін).

Каўпак кольчаты

Ядомы пласціністы грыб светла-жаўтавата-бураватага колеру з паўшарападобнай вялікай плоска-пукатай шап-кай на высокай ножцы.

ку́ра ж., *ку́рачка* ж. памянш., *ку́ры* мн., *ку́рачкі* мн. памянш. — паўдн.-усх. з., Чэрв. р., Гродз. р., Пруж. (СПЗБ, СЦБ, Мат. Гродз., Яшкін, Мат. апыт.), *ку́рка* ж. — Віл., Капыл., Бял., Карм., Ветк. (Яшкін), *палуку́рка* ж., *падуку́рка* ж. — Карм. (Яшкін), *куры́ца* ж. — Докш. (Яшкін), *балаця́нка* ж. — Лоеў. (Мат. Гом., Яшкін), *падбалаця́нка* ж. — Мядз., Пух., Светлагор., Калінк. (СЦБ, Мат. Гом., Яшкін), *падбало́ценка* ж. — Лаг., Мін. (Яшкін), *прыба-латка* ж. — Карм., Маз. (ЖС), *прыбало́туха* ж. — Жытк., Калінк. (ТС, Яшкін), *прыбалату́ха* ж. — зах.-пал. г. (ЖС, Н. сл-сць, Яшкін), *прэбалату́ха* ж. — Драг. (ЖС), *панчо́ха* ж., *панчо́шка* ж. памянш. — Дзятл., Мін., Бяроз., Дзярж., Уздз., Люб., Кам., Ельск. (Н. сл-сць, Мат. Гом., Яшкін),

кало́ша ж., *кало́шы* мн. — Навагр., Стаўб., Карэл. (Н. сл-сць, Яшкін), *казля́к* м., *бе́лы казля́к*, *плю́ха* ж. — Пін. (ЖС, Яшкін), *шарафаён* м. — Кобр. (ЖС, Яшкін), *шапі́рка* ж. — Смал. (Яшкін), *плі́ска* ж. — Мін. (Яшкін), *стажко́к* м. — Дзярж. (Яшкін), *жаўтарыбу́шка* ж. — Чэрык. (Яшкін), *чуба́рык* м. — Асіп. (Яшкін), *выскака́нец* м., *халану́ха* ж., *ту́рак* м. — Кам. (ЖС, Яшкін).

Каштанавік, дубовік

Ядомы грыб з амаль гладкай, карычнявата-бураватай ці каштанавай шапкай.

дубо́вік м. — Старадарож., Стол., Жытк. (ЭПБ, ТС, Яшкін), *дубаві́к* м. — Валож. (Яшкін), *паддубні́к* м. — паўн.-зах. з., паўдн.-усх. з. (СПЗБ, СЦБ, Мат. Гродз., Мат. Гом., Цыхун, Яшкін, Мат. апыт.), *паддубаві́к* м. — Паст., Мядз., Віл., Круп. (СЦБ, Яшкін), *паддубо́вік* м. — Стаўб. (Яшкін), *паддубя́нка* ж. — Маладз. (СЦБ), *сіня́к* м. — Навагр., Ваўк., Зэльв., Асіп., Кобр., Драг. (Яшкін), *паляві́к* м. — Хоц., Ветк., Добр., Рэч., Нараўл. (Яшкін), *палявы́ грыб* — Бабр., Стол., Карм., Лельч. (Яшкін), *палявы́ грыбо́к* — Бярэз. (Яшкін), *палявы́ бараві́к* — Круп. (Яшкін), *дзі́кі палявы́ грыб* — Стол. (Яшкін), *ко́нскі грыб* — Старадарож., Лун. (Яшкін), *паде́рыб кашта́навы* — Жытк. (Яшкін), *палё́вік сало́дкі* — Уздз., Пруж. (Н. сл-сць, Яшкін).

Лісічка

Ядомы пласціністы грыб жоўтага колеру.

лісі́чка ж., *лісі́чкі* мн. — агульн. (СПЗБ, ТС, ЭПБ, ЖС, Н. сл-сць, Каспяровіч, Станкевіч, Янкова, Яшкін, Мат. апыт.), *лісі́чка-плісі́чка* — Слаўг. (Яшкін), *лісі́чка* ж. — паўн. р., паўднёвы ўсход Мін. р., Гродз., Ганц., Стол., Вілен. р., Латгал. р. (СПЗБ, ТС, Яшкін), *лісі́ца* ж., *лісі́цы* мн. — агульн. (СПЗБ, ТС, ТСБМ, ЭСБМ, ЖС, Н. сл-сць, 3 нар. сл., Мат. Гом., Мат. Гродз., Бялькевіч, Каспяровіч,

Шатэрнік, Сцяцко, Янкоўскі, Яшкін, Мат. апыт.), *ліска* ж., *ліскі* мн. — Мёр., Лёзн., Уздз., Раг., Малар., Пруж., Светлагор., Беластоц. р. (СПЗБ, ЖС, ЭСБМ, Н. сл-сць, Мат. Гом., Каспяровіч, Яшкін), *ліска-пліска* — Слаўг. (Яшкін), *лісянка* ж., *лісянкі* мн. — Калінк., Рэч., Добр. (СПЗБ, ЭСБМ, Мат. Гом., Яшкін), *лісічанка* ж. — Лун., Жытк. (ЖС, Яшкін), *лісіча́нка* ж. — Старадарож., Стол. (ТС, Яшкін), *лісічык* м. — Шчуч. (3 нар. сл.), *лісма́чкі* мн. — Нараўл. (ЭСБМ, Мат. Гом.), *смаля́нка* ж., *смаля́начка* ж. памянш. — Лун., Стол. (ТС, ДСБ, Яшкін), *смало́вік* м., *смалю́га* ж. — Стол. (ТС, Яшкін), *пліска* ж. — зах.-пал. г., Беластоц. р. (СПЗБ, ЖС, Яшкін), *пліскі* мн. — Кам., Жаб., Кобр. (ДСБ, ЖС), *плісіца* ж. — Раг. (Яшкін), *плісічык* м., *плісічка* ж. — Ветк. (Яшкін), *ляпёшка* ж. — Воран. (СПЗБ, ЭСБМ), *ляпушкі* мн. — Гродз. р. (ЭСБМ, Мат. Гродз.), *раду́шка* ж. — Астр., Воран., Іўеў. (СПЗБ, Сцяшковіч), *мару́шкі* мн. — Віл. (СПЗБ, ЭСБМ), *жаўту́шка* ж. — Кам., Бярэз. (ЭСБМ, ЖС, Яшкін), *жабёўцікі* мн. — Стол. (ТС, Яшкін), *сасня́к* м. — Пол. (Яшкін), *сасня́нкі* мн. — Беш. (НС, Яшкін), *падсасо́нка* ж. — Кліч. (Яшкін).

Макруха

Ядомы буйны або сярэдніх памераў грыб, шапка якога звязана з ножкай слізіста-павуцінным прыватным пакрывалам, ад якога на ножцы застаецца слізістае кальцо.

макру́ха ж., *макру́шка* ж. памянш., *макру́хі* мн. — Уздз., Калінк. (ЭСБМ, Н. сл-сць, Мат. Гом., Яшкін), *сліма́к* м. — Мін. (Яшкін).

Малачай

Ядомы пласціністы грыб з пукатай, потым лейкападобнай шапкай, завернутым уніз або апушчаным краем.

малача́й м. — паўдн.-усх. з. (ЭПБ, Мат. Гом.), *малач-ня́к* м. — Хойн., Лоеў., Браг. (Мат. Гом.), *маладча́к* м. — Буда-Каш., Гом., Рэч. (Мат. Гом.), *маладча́й* м., *малака́н* м. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *малайча́к* м. — Калінк. (Мат. Гом.), *мало́чнік* м. — Ушацк. (Яшкін), *малача́нка* ж. — Рэч. (Мат. Гом.), *гарча́к* м. — Клім., Краснап., Жытк. (Яшкін), *гарка́ч* м. — Бярэз., Мсцісл. (Яшкін), *гарку́ш* м. — Маг. р. (Насовіч, Яшкін), *гарку́ша* ж. — Мін. р., Маг. р., Калінк. (Мат. Гом., Яшкін), *каро́ва* ж. — Кам. (ЭСБМ, ЖС, Яшкін), *каро́ўка* ж. — Паст. (ЖС, ЭСБМ), *каро́вяха* ж. — Драг., Иван. (ЖС, Яшкін), *каро́ўнік* м., *ру́дачка* ж., *руды́* прым. — Ушацк. (ЖС, Яшкін), *благу́шка* ж. — Маг. (Бялькевіч, Насовіч), *бяля́нка* ж. — Лёзн. (Каспяровіч, Насовіч), *паддубка* ж. — Лельч. (Яшкін), *паддубя́нка* ж. — Мсцісл. (Яшкін), *паддубнічо́к* м. — Клім. (Яшкін), *рудзя́к* м. — Лаг. (Яшкін).

Масляк

Ядомы губчасты грыб з жоўта-карычневай шапкай, пакрытай слізю.

масля́к м., *маслячо́к* м. памянш., *маслякі́* мн. — агульн. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, Н. сл-сць, ГЧ, ЭПБ, Шатэрнік, Станкевіч, Растаргуеў, Янкоўскі, Яшкін, Мат. апыт.), *маслю́к* м., *маслюкі́* мн. — паўд.-зах. д., сярэд.-бел. г., Мёр., Леп., Кам., Брэсц., Беластоц. р. (СПЗБ, ТС, ЖС, ГЧ, Сл. Гродз., СЦБ, НЛГ, Янкова, Цыхун, Яшкін, Мат. апыт.), *маслю́ка* ж. — Кам., Брэсц. (ЛАБНГ, ЖС), *маслё́к* м. — Драг. (ЖС, ЭСБМ), *маслё́нік* м. — паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, СЦБ, Мат. Гом., Мат. мін.-мал., Янкова, Яшкін), *маслё́нак* м. — Віц., Дубр., Мін., Рэч. (ЛАБНГ, Мат. Гом., Яшкін), *масля́н* м. — Барыс. (СЦБ, Н. сл-сць), *масля́нік* м. — Беш., Гродз., Гом. (ЛАБНГ, Яшкін), *масля́нка* ж. — Сен., Бял., Шкл., Мсцісл., Чэрык. (ЛАБНГ, Бялькевіч, Яшкін), *масля́й* м. — Гл. (Яшкін), *масля́т* м. — Стаўб., Гом. (ЖС), *масля́ты* мн. — Паст., Тал., Навагр., Касц. (ЖС,

Мат. апыт.), *лупя́к* м., *лупя́кі* мн. — Мёр., Лід., Навагр., Дзятл. (ЛАБНГ, СПЗБ, Яшкін), *лупя́ч* м., *лупічо́к* м. памянш. — Навагр., Свісл. (СПЗБ, Мат. апыт.), *лупякі́* мн., *лупячкі́* мн. памянш. — Навагр., Дзятл., Свісл. (СПЗБ, ЭСБМ, Мат. Гродз., Мат. апыт.), *луплякі́* мн. — Дзятл. (СПЗБ, ЭСБМ), *лупе́нік* м., *лупе́нікі* мн. — Шчуч., Лід., Навагр., Бар. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ, Сл. Гродз., Яшкін), *лупі́ннік* м., *лупле́нік* м. — Іўеў. (ЛАБНГ, Яшкін), *лю́пенік* м. — Гродз. (Яшкін), *лі́пня́к* м. — Маст. (Сл. Гродз., ЭСБМ), *казё́л* м., *ко́злік* м. памянш., *казе́льчык* м. памянш. — паўн.-усх. д., усх.-маг. р., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, СЦБ, ЖС, Мат. мін.-мал., Насовіч, Дабравольскі, Станкевіч, Шаталава, Юрчанка, Яшкін, Мат. апыт.), *казлы́* мн. — Круп., Гом. (СПЗБ, Мат. Гом.), *казе́лька* ж. — Сен., Арш., Кругл. (ЛАБНГ, Яшкін), *каза́к* м. — усх.-маг. р., Ваўк. (ЭСБМ, Бялькевіч, Сцяшковіч), *казя́к* м. — паўн.-зах. з., Гарад., Пруж. (ЛАБНГ, СЦБ, Мат. Гродз., Яшкін), *казякі́* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *казяло́к* м. — Мёр., Пол., Гарад., Ушацк., Віц., Лёзн. (ЛАБНГ, Каспяровіч, Яшкін), *казля́к* м., *казлякі́* мн. — паўн.-зах. з., Латгал. р., зах.-бран. р., Петр., Лельч. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ, ЖС, Н. сл-сць, Мат. Гродз., Шаталава, Яшкін), *казля́н* н. — Вілен. р. (СПЗБ), *пробы́ казлячо́к* — Стол. (Яшкін), *казля́т* м., *казля́ты* мн. — Стаўб. (ЖС), *казлю́к* м. — зах.-бран. р. (ЖС), *сліма́к* м. — Шчуч. (ЛАБНГ), *слізу́х* м. — Навагр., Хоц. (Мат. Гродз., Яшкін), *слізу́ха* ж. — Дзярж., Петр., Добр., Лельч., Ельск. (Мат. Гом., Яшкін), *слюзя́нка* ж. — Калінк. (Мат. Гом.), *смарка́ч* м. — Уздз. (Н. сл-сць), *грыбе́нікі* мн. — Браг. (Мат. Гом.).

Махавік

Ядомы губчасты грыб з падушкападобна-пукатай жоўта-бурай шапачкай.

махаві́к м., *махавічо́к* м. памянш. — агульн. (ЭСБМ, СПЗБ, ТС, Н. сл-сць, ЖС, Мат. Гродз., Каспяровіч, Ша-

тэрнік, Бялькевіч, Шаталава, Яшкін), *махавікі* мн. — Віц., Слон., Браг. (ГЧ, Станкевіч, Мат. апыт.), *мухóвік* м., *махавы грыб* — Слон. (Мат. апыт.), *мухóвікі* мн. — Бар. (СПЗБ, ЭСБМ), *амхавік* м. — Гарад., Смален. р. (Дабравольскі, Яшкін), *імхавік* м. — Слуц. (Яшкін), *мхóвік* м. — Слон. (Мат. апыт.), *імхóвік* м. — Ганц. (СПЗБ, Яшкін), *махóнік* м. — Лун., Пін. (ЭСБМ, Яшкін), *махóтка* ж. — Лун. (Шаталава), *махняўка* ж. — Лях., Брэсц. (ДСБ, Яшкін), *миар* м., *миа́рык* м. памянш., *іміа́р* м., *мііа́р* м., *мііа́рык* м. памянш. — Пруж., Бяроз., Стол. (ЖС, НЛ, Н. сл-сць, ЭСБМ, Яшкін), *маіа́рнік* м. — паўн. р., Латгал. р., Капыл. (СПЗБ, Н. сл-сць, Яшкін), *маіа́рнік* м. — паўн.-зах. з., Беш., Капыл., Стол. (ТС, НС, НЛ, ЭСБМ, Яшкін, Мат. апыт.), *іміа́рнік* м. — Леп., Стол. (ЖС, НЛ, ЭСБМ, Яшкін), *іміа́нік* м. — Уздз. (Н. сл-сць, Яшкін), *іміэ́нік* м., *аміэ́нік* м., *муіэ́нік* м. — Пух., Слуц., Старадарож., Гл. (Яшкін), *маіа́рэнік* м. — Саліг., Жытк. (Яшкін), *падмо́шнік* м. — Лях. (Яшкін), *падмо́шнік* м. — Пін. (ЖС, Яшкін), *раіа́ці́ок* м. — Лельч. (НЛ, Мат. Гом.), *раіа́ці́нік* м. — Петр., Калінк. (Мат. Гом.), *раіа́ці́к* м. — Рэч. (Мат. Гом.), *раіэ́тнік* м. — Буда-Каш., Жытк. (Мат. Гом.), *раіэ́туха* ж. — Пін. (Шаталава), *падраіэ́тнік* м. — Светлагор. (Мат. Гом.), *падраіэ́тавік* м. — Слон. (ЖНС), *падраіа́ці́нічак* м. — Лаг. (СЦБ), *сіня́к* м. — зах.-пал. г., Дзятл., Слон., Беластоц. р. (СПЗБ, Мат. апыт.), *сіні́ок* м., *сіні́шнік* м. — Уздз. (Яшкін), *жаўці́ак* м. — Уздз., Кам., Драг. (ЖС, ЭСБМ, Н. сл-сць), *багні́ок* м., *багніа́чок* м. памянш. — Пруж., Брэсц., Малар., Беластоц. р. (СПЗБ, ДСБ, ЖС, Н. сл-сць, Яшкін), *баго́лынік* м. — Старадарож. (Яшкін), *сітаві́к* м., *сітаві́чак* м. памянш. — Брасл., Ушацк., Гом. (Яшкін), *сітні́к* м. — Слаўг., Рэч. (Яшкін), *падсі́тнік* м. — Пол. (Яшкін), *сіта́рык* м. — Шчуч. (Яшкін), *казя́* ж., *ко́зачка* ж. памянш. — Маз., Браг. (З нар. сл., Яшкін), *казя́к* м. — Петр., Маз., Браг. (ЖС, Яшкін), *савя́к* м. — Маст. (ЖС, Яшкін), *шы́цік* м. — Віл. (СПЗБ), *крапя́г* м. — Стаўб., Карэл. (ЭСБМ, СЦБ, Сл. Гродз.), *барішча́вік* м. — мясц.

(НЛГ), *саснавік* м. — Астр. (Мат. Гродз.), *падліпавік* м. — Круп. (СПЗБ, Яшкін), *падарэшнік* м. — Ветк., зах.-бран. р. (ЖС, Яшкін).

Махавік зялёны: *махавік* м. — Лаг., Гл., Петр., Гом., Ветк. (ЖС, Яшкін), *миар* м., *миа́рык* м., *імиа́р* м., *міша́рык* м. — Пін. (ЭСБМ, ЖС), *миа́нік* м. — Уздз. (ЭСБМ, Н. сл-сць, Яшкін), *машарнік* м. — Лун. (ЭСБМ, ЖС), *маша́рнік* м. — Брасл., Верхнядзв., Шчуч. (Яшкін), *сіняк* м. — Маст., Кам., Кобр., Иван. (ЖС, Яшкін), *сініо́х* м., *сініо́шнік* м. — Уздз. (Н. сл-сць, Яшкін), *жаўця́к* м. — Драг. (ЖС), *чапчаві́к* м. — Лаг. (ЖС, Яшкін), *мухля́к* м. — Драг. (ЖС), *палёві́к* м. — Лун. (Яшкін), *паляві́к* м. — Кругл., Драг., Лун. (ЖС, Яшкін), *палявы́ грыб* — зах.-пал. г., а таксама Клім. (ЖС, Яшкін), *паляны́ грыб* — Пін., Стол. (ЖС, Яшкін), *за́яц* м. — Слон. (ЖНС), *за́ячы ба-раві́к* — Паст., Лаг., Слуц., Чэрык., Иван. (ЖС, Яшкін), *за́ячы грыб* — Кам., Иван., Беластоц. р. (ЖС, Яшкін), *за́йцаў бараві́к* — Пол., Лаг., Барыс. (СЦБ, Яшкін), *за́йчы грыб* — Кам., Иван. (Яшкін), *мукля́к* м. — Драг. (Яшкін), *рашэ́тнік* м. — Смал. (Яшкін), *махе́цька* ж., *рашэ́цька* ж. — Кір. (Яшкін), *падгры́бак* м. — Беластоц. р. (ЖС).

Махавік чырвоны: *за́ячае ву́шка* — Пух., Краснап. (Яшкін), *красне́нькі грыбо́к* — Краснап. (Яшкін).

Махавік, казляк паразітны: *паляны́ грыб* — Ивац. (Яшкін).

Махавік, казляк стракаты: *палёві́к* — Лун. (Яшкін), *палявы́ грыб* — Драг. (Яшкін), *паляны́ грыб* — Пін. (Яшкін), *падгры́б* м. — Маст. (Яшкін), *падгры́бнік* м. — Драг. (Яшкін), *падмо́шнік* м., *красі́к* м. — Уздз. (Н. сл-сць, Яшкін).

Млечнік

Грыб, шапка якога гладкая, слізкая, бліскучая, брудна-шараватая, з вохрыста-ружаватым або фіялетавым адценнем.

прася́нка ж. — Іван. (ЖС, Яшкін), *каро́ўка* ж. — Паст. (ЖС, Яшкін), *ву́жовік* м. — Лун., Петр., Буда-Каш., Лельч. (Яшкін), *ву́жовы грыб* — Лун. (Яшкін), *ву́жоўка* ж. — Жытк. (Яшкін), *глуха́я ву́жоўка* — Пін. (Яшкін), *ву́жа́чка* ж., *ву́жа́чы грыб* — Лельч. (Яшкін), *мыша́к* м. — Круп., Чав. (Яшкін), *мышы́ны грыб* — Леп., Круп. (Яшкін), *во́ўчанка* ж. — Лун. (Яшкін), *во́ўчы грыб* — Рас., Леп., Валож., Смал., Асіп., Бар., Кам., Пін., Лун., Лельч. (Яшкін), *ваўчы́ны грыб* — Леп. (Яшкін), *жабо́вік* м. — Жытк. (Яшкін), *жабы́ны грыб*, *жабя́чы грыб* — Лун. (Яшкін), *жа́бскі грыб* — Пін. (Яшкін), *пага́нка* ж. — Чав., Буда-Каш. (Яшкін), *пага́ны грыб* — Круп., Кам., Лельч. (Яшкін), *дзі́ч* м., *дзі́кі грыб* — Кам. (Яшкін), *саладча́к* м. — Смал. (Яшкін), *нічо́гі грыб* — Кам. (Яшкін), *нічо́гі казля́к* — Пін. (Яшкін), *саба́чы грыб* — Мядз., Сморг. (Яшкін), *дрэ́нны грыб* — Чав. (Яшкін).

Млечнік шэра-ружовы: *мало́чнік* м. — Пруж. (Н. сл-сць, Яшкін), *балотны хрушч* — Смал. (Яшкін).

Мухамор

Ядавіты грыб з чырвонай шапкай у белыя крапіны.

мухамо́р м. — агульн. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЭСБМ, ЖС, ЭПБ, Мат. Гродз., Каспяровіч, Бялькевіч, Верас, Янкова, Яшкін, Мат. апыт.), *чырво́ны мухамо́р* — Паст., Кобр., Драг., Стол. (ЖС), *кра́сны мухамо́р* — Барыс. (Яшкін), *махамо́р* м. — усах. з., акрамя ўсходу Гомельшчыны, а таксама Драг. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін, Мат. апыт.), *мухамáр* м., *му́хамор* м. — Бяроз. (ЛАБНГ, ЖС), *му́харан* м. — Кір., Лун. (ЛАБНГ, Яшкін), *муха́р* м., *мухаро́к* м., *мухамо́рык* м. памянш., *муха́рчык* м., *мухарчо́к* м., *мухарчо́* м., *му́хамаранак* м. — Слаўг. (Яшкін), *мукамо́р* м. — Леп. (Яшкін), *амхамо́р* м. — Гарад. (Яшкін), *мухамо́ра* ж. — сярэд.-бел. г., паўдн.-зах. д., спарадычна паўн. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЖС, Мат. Гом., Шатэрнік, Янкоўскі, Яшкін), *чырво́ная мухамо́ра* — Дзятл., Уздз., Пух. (Яшкін), *кра́сная мухамо́ра* — Навагр., Маладз., Пух.

(Яшкін, Мат. апыт.), *мухамóрка* ж. — Брэсц. (ЛАБНГ, Яшкін), *мухамóрына* ж. — Верхнядзв., Докш., Слаўг., Маз. (СПЗБ, ЖС, Яшкін), *муха́марына* ж. — Слаўг. (Яшкін), *му́харана* ж. — Лун. (Шаталава, Яшкін), *му́харанка* ж. — Івац., Ганц. (ЛАБНГ, ЖС, НС, ЭСБМ, Яшкін), *му́харні́ка* ж. — Івац. (Яшкін), *мухаро́нка* ж., *муха́рка* ж. — Брэсц. (ДСБ), *махамóра* ж. — Рас., Гарад., Леп., Кліч., Карм., Жытк., Петр., Лельч. (ЛАБНГ, Яшкін), *махамóрына* ж. — Рас., Гарад., Леп. (Яшкін), *махамары́на* ж., *махамарына́* ж. — Слаўг. (Яшкін), *краснагало́вік* м. — Жытк. (Яшкін), *чырвонаша́пка* ж. — Астр. (Сл. Гродз.), *пага́нка* ж. — Навагр. (Мат. Гродз.).

Павуці́ннік

Ядомы пласцінчаты грыб з шыроказваночкавай, у старых грыбоў распасцёртай, чырванавата-карычневай шапкай.

пры́балатка ж., *пры́балатачка* ж. памянш. — Кобр., Рэч., Маз., Нараўл. (Яшкін), *пры́балату́ха* ж. — зах.-пал. г., Капыл. (Яшкін), *пры́балатушка* ж. — Лельч. (Яшкін), *прыбалату́ха* ж. — Мядз., Старадарож. (Яшкін), *пры́балату́ха* ж. — Кобр., Жытк., Лельч. (Яшкін), *пры́балата́чак* м. — Маз. (Яшкін), *пры́балаце́нь* м. — Пух. (Яшкін), *бала́ту́ха* ж. — Ганц. (Яшкін), *падбалаці́нка* ж. — Слуц. (Яшкін).

Падасі́навік

Ядомы губчасты грыб з чырвонай або чырвона-бурай шапкай.

падасі́навік м. — агульн. (ЛАБНГ, ЭПБ, СПЗБ, ТС, ЭСБМ, ЖС, ГЧ, Н. сл-сць, Мат. Гродз., Бялькевіч, Станкевіч, Каспяровіч, Шатэрнік, Яшкін, Мат. апыт.), *падасі́навікі хрумскія* — Іўеў. (ЛАБНГ), *падасі́ннік* м., *падасі́ні́чак* м. памянш. — зах. з., Ельск. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЭСБМ, ЖС, Бялькевіч, Яшкін), *падасі́нвік* м. — Слаўг. (Яшкін), *падсі́навік* м. — Бял. (Яшкін), *асі́навік* м., *асі́на-*

вічак м. памянш. — паўдн.-зах. д. (ЛАБНГ, ЖС, Н. сл-сць, Яшкін, Мат. апыт.), *асовік* м. — Гродз. р., Старадарож., Гл., Стол. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЖНС, ЖС, 3 нар. сл., Янкоўскі, Яшкін), *гляблы асовік* — Ваўк. (Яшкін), *асавік* м. — Брасл., Паням. р., Люб. (ЛАБНГ, ЭСБМ, СЦБ, ЖС, Мат. мін.-мал., Мат. Гродз., Цыхун, Яшкін), *асовіч* м. — Гродз. (ЛАБНГ), *падасовік* м. — Гродз., Шчуч., Беластоц. р. (ЖС, 3 нар. сл., Сл. Гродз., Цыхун, Яшкін), *падласовік* м. — Шчуч., Лід. (Яшкін), *асавяк* м. — Карэл., Стаўб., Капыл., Слуц., Саліг. (ЛАБНГ, Мат. Гродз., Яшкін), *савяк* м., *савячок* м. памянш. — Гродз. р., Петр. (ЛАБНГ, СПЗБ, НЛ, Мат. мін.-мал., Яшкін, Мат. апыт.), *асаўяк* м. — Ваўк., Капыл., Слуц., Саліг. (Яшкін), *саўяк* м., *саўячок* м. памянш. — сл.-маз. г., Ивац. (ЛАБНГ, ДСБ, ЖС, 3 нар. сл., Яшкін), *саяк* м. — Гродз. р. (Яшкін), *краснагаловік* м., *краснагаловічак* м. памянш. — паўдн.-зах. д., акрамя паўднёвага ўсходу Гомельшчыны, сярэд.-бел. г., Брасл., Мёр. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, СЦБ, ДСБ, ЖНС, ЖС, 3 нар. сл., Н. сл-сць, Сл. Гродз., Мат. Гом., Янкоўскі, Яшкін, Мат. апыт.), *краснагаловец* м. — зах.-пал. г., Кір., Карм., Пруж., Ельск. (ЛАБНГ, ДСБ, ЖС, НЛ, Н. сл-сць, Шаталава, Яшкін), *красніок* м., *краснючок* м. памянш. — паўдн. р., Уздз., Беластоц. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭПБ, ТС, ДСБ, ЖС, НЛ, Н. сл-сць, Шаталава, Яшкін), *красніох* м. — Малар., Пін. (Яшкін), *красняк* м. — Уздз. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *краснік* м. — Лельч. (Яшкін), *красны* прым., *красны грыб* — Маг. (Яшкін), *грыбок краснагаловенькі* — Браг. (ГЧ), *чырвонагаловік* м. — Гродз. р., Беластоц. р. (ЛАБНГ, ЭПБ, ЖС, Мат. Гродз., Яшкін), *чырвонік* м. — Воран. (ЛАБНГ, Яшкін), *чырвонец* м. — Навагр. (Мат. Гродз., Яшкін), *падбярэзавік* м. — Уздз. (Яшкін), *падбярэзнік* м. — Бяроз. (Яшкін), *бярэзавік* м. — Стол. (Яшкін), *бярэзавец* м. — Драг. (ЛАБНГ, Яшкін), *падласовік* м. — Шчуч. (ЛАБНГ), *падбаравік* м. — Уздз. (Н. сл-сць), *маскаль* м. — Беш., Навагр., Дзятл. (ЛАБНГ, ЭСБМ, ЖС, Яшкін), *паніч* м. — Карэл., Дзятл. (ЭСБМ, Сл. Гродз.), *лось* м. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *раўдонік* м. — Воран., Вілен.

р. (СПЗБ, Мат. Гродз.), *казляк* м. — Навагр. (ЛАБНГ), *баблёк* м. — Гродз. (Сл. Гродз., Яшкін), *пухляк* м. — Дзягл. (Яшкін), *высётнік* м. — Калінк. (Мат. Гом.), *падбасак* м. — Гом. р. (НЛГ), *кошка* (*кэшка*) ж. — Івац. (ЭСБМ, ЖС, Яшкін), *квасавік* м. — Клецк. (Яшкін), *сінавік* м. — Слаўг., Калінк. (ЛАБНГ, Яшкін).

Падгруздак

Ядомы пласціністы грыб, шапка якога лейкападобная, гладкая, з загнутым уніз краем.

свіня ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *свінка* ж. — Віц. (Нікіфароўскі), *свіні* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *свінні* мн., *свінкі* мн. памянш. — Леп. (Мат. апыт.), *падгру́здзь* м. — Уздз. (Н. сл-сць).

Падгруздак белы 'шапка сухая, ад белага да брудна-белага колеру, з жоўта-бурымі плямамі': *свіння* ж. — Маст., Пруж., Кобр., Драг. (ЖС, Н. сл-сць, Яшкін), *свінка* ж. — зах.-пал. г. (ЖС, Яшкін), *свінька* ж. — Брасл. (СПЗБ), *свінюх* м. — Кам. (ЖС, Яшкін), *свінкі* мн. — зах.-пал. г. (ЖС), *свіна́рка* ж. — Мядз., Бярэз., Чэрв., Пін., Маз. (СПЗБ, ЖС), *губёня* ж. — Бяроз. (ЖС, Яшкін), *падгρόба* ж. — Тал. (ЖС, Яшкін), *сіву́ха* ж. — Кір. (Яшкін), *падгру́здак* м. — Уздз. (Яшкін).

Падгруздак чорны 'шапка клейкая, бурая або амаль чорная': *свіння* ж. — агульн. (Яшкін), *свінка* ж. — Пол., Карм. (Яшкін), *свіну́шка* ж. — Смал., Латгал. р. (СПЗБ, Яшкін), *чо́рная свіння* — Бабр., Ганц., Пруж., Кобр., Пін. (Яшкін), *сівава́тая свіння* — Ветк. (Яшкін), *плю́ха* ж. — Ашм. (Яшкін).

Падзялёнка

Ядомы пласціністы грыб з шапкай ад светла-шэрай да брудна-шэрай афарбоўкі.

падзялёнка ж. — Мін. р., сл.-маз. г., Паст., Карэл., Слон., Беластоц. р. (ЭПБ, СЦБ, ЖС, Мат. Гом., Янкова, Яшкін, Мат. апыт.), *падзялёнка* ж. — Старадарож. (Яшкін), *падзялянка* ж., *падзялянкi* мн. — Астр., Сморг., Воран., Вілен. р. (СПЗБ, Яшкін), *падзялёнка* ж. — Маз. (Яшкін), *падзялёння* ж., *падзялёнкi* мн. — Валож., Стаўб. (Яшкін), *бёлая падзялёнка* — Рэч. (Яшкін), *пóдзеленка* ж., *пóдзеленкi* мн. — гродз.-бар. г., зах.-пал. г., Старадарож., Лельч., Маз., Беластоц. р. (СПЗБ, ЖС, Сцяцко, Яшкін, Мат. апыт.), *пó-зеленка* ж. — Старадарож. (Яшкін), *плюс* м., *плюсы* мн., *плюсы́* мн., *плюскі* мн. памянш. — усх. з., акрамя Віцебшчыны (СПЗБ, ЖС, Яшкін), *плюса* ж. — Старадарож. (Яшкін), *плюска* ж. — Бярэз., Уздз. (Яшкін), *плюх* м., *плюхі* мн., *плюшкі* мн. памянш. — Навагр., Слон., Карэл. (ЖНС, Нар. сл-сць, Яшкін, Мат. апыт.), *плюха́* ж., *плюхі́* мн. — Валож., Мін., Стаўб., Дзярж. (Яшкін), *плюшоўкі* мн. — Лоеў. (Янкова), *хлюс* м. — Бял. (Яшкін), *курачка* ж. — Маг., Рэч. (Яшкін), *курыца* ж., *куры* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *гусь* ж., *гу́ска* ж., *гу́сачка* ж. памянш. — Гом. (Яшкін), *брусянка* ж. — Верхнядзв. (Яшкін), *лашiánка* ж. — Барыс. (СЦБ), *галубóк* м. — Віл. (СЦБ), *падвóльшiнiчак* м. — Драг. (ЖС, Яшкін), *сiвóулька* ж. — Ушацк. (Яшкін), *сiвóуш-ка* ж. — Віл., Мін. (Яшкін), *сiнióшiка* ж., *грамáдка* ж. — Пруж. (Яшкін), *сiвéнькая капцióшка* — Ваўк. (Яшкін), *сярúшка* ж. — Гродз., Лаг. (Яшкін), *альхóвiк* м. — Ивац. (Яшкін), *радóўка* ж. — Бярэз., Пух. (Яшкін), *рандóўка* ж. — Люб. (Яшкін), *рагáцiк* м., *кáчар* м., *шытúльнiк* м. — Уздз. (Н. сл-сць, Яшкін).

Перцавы грыб

Неядомы губчасты грыб з плоска-пукатай, жоўта- або аранжава-карычневай шапкай.

рашióтуха ж., *рашiэтнiк* м., *рашiэцька* ж. — Уздз. (Н. сл-сць), *падрашióтнiк* м. — Бераст. (Сл. Гродз.), *падрашiэтнiк* м. — Уздз. (Н. сл-сць), *падрашiэцiк* м. — Віл. (СЦБ), *гóр-*

кая рашэцеха — Драг. (ЖС, Яшкін), *казёл* м., *казляк* м. — Уздз. (ЭСБМ, Н. сл-сць), *паддубовік* м. — Стол. (ТС), *падгруд* м. — Дзярж. (СЦБ), *палёвік горкі* — Пруж. (Яшкін), *палёвы грыб* — Драг. (ЖС, Яшкін), *паляны грыб* — Івац. (Яшкін), *заячы грыб* — Кам. (Яшкін), *заячы баравік* — Чэрык. (Яшкін), *зайцаў грыб* — Рэч. (Яшкін).

Пеўнік стракаты

Ядомы пласціністы грыб з шапкай плоска-пукатай або злёгка ўвагнутай.

лось м., *ласі* мн. — Мядз., Віл., Лаг., Маладз., Уздз., Мін., Слуц., Люб., Бяроз., Стол., Жытк. (СПЗБ, ЭСБМ, ТС, Н. сл-сць, Яшкін), *лосік* м. — Гарад., Жытк., Петр. (Яшкін), *ласёвік* м. — Жытк. (Яшкін), *лашавік* м. — Стол. (ЭСБМ, ТС, Яшкін), *ласёвы грыб* — Лельч. (Яшкін), *казя* ж. — паўдн. р., Дзярж., Уздз. (ЭСБМ, ЖС, Н. сл-сць, Мат. Гом., Яшкін), *козка* ж. — Стол. (ЭСБМ, ТС), *казёл* м., *казлы* мн. — Маз. (ЖС, Яшкін), *казінец* м. — Лельч. (ЭСБМ), *кот* м. — Кобр., Драг. (ЭСБМ, ЖС, Яшкін), *кошка* ж. — Пух., Івац., Драг., Іван. (ЭСБМ, ЖС, Яшкін), *кабыла* ж. — Кам. (ЭСБМ, ЖС, Яшкін), *еж* м., *ёж* м., *ёжык* м. — Пруж. (ДСБ, Н. сл-сць, Яшкін), *вожык* м. — Маладз. (Яшкін), *ёрыш* м. — Лаг. (Яшкін), *пеўнік* м., *петушок* м. — Ветк. (Яшкін), *пеўнік стракаты*, *пупач* м. — Жытк. (ТС, Яшкін), *цяцэра* ж. — Беш., Леп., Старадарож., Рэч., Лельч. (НС, Яшкін, Мат. апыт.), *смалюга* ж. — Чэрв., Стол., Лельч. (Яшкін), *сямірога* ж. — Лун., Стол., Лельч. (ЖС, Яшкін), *валахіянка* ж., *валовы язык* — Беластоц. р. (ЖС), *скёпанка* ж. — Лельч. (Яшкін), *скёпнік* м. — Смал. (Яшкін), *паддубнік* м. — Лун. (Яшкін), *голуб* м., *галубы* мн. — Уздз. (Н. сл-сць), *галубец* м. — Маг. (Яшкін), *падласовік* м. — Шчуч. (ЭСБМ, СПЗБ), *васіль* м., *курачкі* мн., *голуб* м., *сівуля* ж. — Дзярж., Уздз. (Н. сл-сць, Яшкін), *рэпаныя* прым. — Уздз. (Н. сл-сць, Яшкін), *зайцаў грыб* — Стаўб. (Яшкін).

Пеўнік жоўты: *мядзвэдзь* м., *мядзвэдзікі* мн. — Драг., Пін. (ЖС, ЭСБМ, Яшкін), *мядзвэдзік* м. — Люб., Клім., Драг., Пін., Ельск. (ЖС, ЭСБМ, Яшкін), *вядзмэдзік* м. — Драг. (ЖС, Яшкін), *вядзмэдзіца* ж. — Стол. (ЖС, Яшкін), *мядзвэджае вўха (вўшка)* — Верхнядзв., Ушацк., Лід. (ЭСБМ, Яшкін), *мядзвэдзія вўшы* — Лід. (СПЗБ), *кароўка* ж. — Маз. (ЖС, Яшкін), *галубо́к* м. — Навагр. (Яшкін).

Польскі грыб

Ядомы губчасты грыб каштанава-карычневага, бурага або шакаладна-карычневага колеру.

падгры́бак м. — Івац., Беластоц. р. (ЖС, Яшкін), *пад-гры́бік* м. — Гродз. (Яшкін), *падгры́бнік* м. — Гродз., Шчуч., Бераст., Слаўг., Слуц., Кобр. (Яшкін), *падгры́бніца* ж. — Слон., Пруж. (Н. сл-сць, Яшкін, Мат. апыт.), *падгрэ́бнік* м. — Ваўк. (Яшкін), *падграбо́вік* м. — Уздз., Капыл. (Яшкін), *дубо́вік* м., *паддубо́вік* м. — Нясв., Жытк. (Яшкін), *дубо́вы грыб* — Стол. (ЖС, Яшкін), *паддубі́нік* м. — Гродз. (Яшкін), *паддуба́вік* м. — Паст. (ЖС), *палё́вік* м. — Лун. (ЖС, Яшкін), *палявы́ грыб* — Бых., Драг., Лун., Стол., Ветк. (ЖС, ТС, Яшкін), *палявы́ бараві́к* — Круп. (Яшкін), *падарэ́шнік* м. — Брасл., Дзярж., Уздз., Чэрв., Бых., Слаўг., Карм., Буда-Каш., Добр., Лельч. (Яшкін), *падарэ́хавік* м. — Гарад., Леп., Тал. (Яшкін), *падарэ́хавы бараві́к* — Гарад. (Яшкін), *падаро́хавік* м. — Раг. (Яшкін), *падгарэ́хавік* м. — Стаўб. (СЦБ), *арэ́хавы прым.* — Пух. (Яшкін), *за́ячы грыб* — Віл., Гом. (ЖС, Яшкін), *за́ячы грыбо́к* — Кам. (Яшкін), *за́ячы бараві́к* — Клім. (Яшкін), *за́йцаў грыб* — Лаг. (Яшкін), *за́йцаў бараві́к* — Леп. (Яшкін), *за́йчыкаў грыб* — Стаўб. (Яшкін), *за́йчыкаў до́брык*, *глухі́ грыб* — Ветк. (Яшкін), *за́йчыкавыя грыбы́* — Слон. (Мат. апыт.), *по́льскі грыб* — Навагр. (Мат. апыт.), *по́льскія грыбы́* — Слон. (Мат. апыт.), *по́льскі бараві́к* — Уздз. (Н. сл-сць, Яшкін), *маха́вы грыб*, *града́вы грыб* — Стол. (ЖС, Яшкін), *земляны́ бараві́к* —

Навагр. (Яшкін), *баравік* м. — Драг., Стол. (Яшкін), *сіняк* м. — Нясв. (Яшкін).

Порхаўка

Шарападобны грыб, мякаць якога пры высуханні ператвараецца ў цёмны пыл.

пóрхаўка ж. — агульн. (ЛАБНГ, ЭПБ, ТС, ЖС, Н. сл-сьц, Сл. Гродз., Насовіч, Шатэрнік, Ластоўскі, Станкевіч, Верас, Яшкін, Мат. апыт.), *пóрахаўка* ж. — Маст., Жытк. (Яшкін), *пóрхва* ж., *парахавёнька* ж. памянш. — Стаўб., Бераст. (Яшкін), *пóхка* ж. — Уздз. (Н. сл-сьц), *пўрхаўка* ж. — зах.-пал. г., Паст., Мядз. (ЛАБНГ, Шаталава, Яшкін), *пўхаўка* ж. — Леп. (ЛАБНГ, Яшкін), *пўрхватка* ж. — Беластоц. р. (СПЗБ), *пурхаўка* ж. — Гарад., Слаўг. (Яшкін), *пархаўка* ж. — Лёзн., Шкл., Слаўг. (Яшкін), *пархátка* ж. — Краснап. (Бялькевіч), *пархóўка* ж., *пархóвачка* ж. памянш. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *пурхóўка* ж. — Верхнядзв., Рас., Гарад., Беш., Віц., Слаўг., Карм. (ЛАБНГ, СПЗБ, Яшкін), *пухóўка* ж. — усх. з. (ЛАБНГ, Мат. Гом., Каспяровіч, Насовіч, Станкевіч, Яшкін), *пухóрка* ж. — Жытк. (Яшкін), *пўшка* ж., *пушкі* мн. — паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, ЖС, НС, Мат. Гом., Яшкін), *пушóк* м. — Лельч. (Яшкін), *пушáйка* ж. — Ельск. (ЛАБНГ, Яшкін), *пушóнка* ж. — Ветк. (Мат. Гом.), *пушы́каўка* ж. — Сморг., Барыс. (ЛАБНГ, СПЗБ, Яшкін), *пушы́калка* ж. — Сморг. (СПЗБ), *бздзюль* м. — Бых., Хоц. (ЛАБНГ), *бздзюх* м. — Гродз. (ЛАБНГ, СПЗБ, Яшкін), *бздзюхá* ж., *бздзюхі* мн. — Маст., Шчуч. (ЛАБНГ), *бздзю́шка* ж., *бздзюшкі* мн. — Паст., Астр., Ашм., Іўеў., Гродз., Лід. (ЛАБНГ, СПЗБ), *бадзю́шка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *біздзюхá* ж. — Стол. (ЛАБНГ), *кубіздзель* м. — Воран. (ЛАБНГ, Яшкін), *ваўчыныя бздзіны* — Глыб. (ЛАБНГ, СПЗБ), *панпў́ха* ж. — Лун. (ЛАБНГ, Шаталава, Яшкін), *панпў́шка* ж. — Бабр., Клім. (ЛАБНГ, Яшкін), *панпў́ха* ж., *капи́ук* м. — Стол. (Яшкін), *панпў́шка* ж. — усх.-маг. р., Лоеў. (ЛАБНГ, Яшкін), *бу́рая панпў́ш-*

ка — Чэрык. (Яшкін), *бўслеўка* ж., *бўшлеўка* ж. — Пін. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *бўснеўка* ж. — Кобр., Драг., Иван. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *бўськавае* прым. — Ивац. (Яшкін), *бусько́вае* прым. — Иван. (Яшкін), *бўськаў сыр* — Стол. (ЛАБНГ, Яшкін), *бўслава гаўно* — Іўеў. (ЛАБНГ), *кураўка* ж. — Навагр., Карэл. (ЛАБНГ, ЖС, 3 нар. сл., Сл. Гродз., Яшкін), *кураўка* ж. — Уздз. (Н. сл-сць), *шанту́х* м., *шантухі́* мн. — Гродз., Шчуч. (Сл. Гродз., Цыхун), *шанту́ха* ж. — Нясв. (ЛАБНГ, Яшкін), *мумак* м. — Слаўг. (Яшкін), *мумашка* ж. — Касц. (ЛАБНГ, ЖС, ЭСБМ, Яшкін), *машён-ка* ж. — Уздз., Слаўг. (ЭСБМ, Н. сл-сць, Яшкін), *пыль-хаўка* ж. — Гродз. (Сл. Гродз.), *бу́льба* ж. — Браг. (Мат. Гом.), *даждэжаві́к* м. — Уздз., Малар. (Н. сл-сць, Яшкін), *вясёлка* ж. — Уздз. (ЭСБМ), *гу́ба* ж. — Гарад. (ЛАБНГ, Яшкін), *дро́па* ж. — Драг. (ЖС), *мяшо́к* м. — Лельч. (ЛАБНГ, Яшкін), *паду́шачка* ж., *ды́мнік* м. — Бабр. (ЛАБНГ, Яшкін), *бо́мбачка* ж. — Кругл. (ЛАБНГ, Яшкін), *балабе́шка* ж. — Гл. (ЛАБНГ, Яшкін), *сыро́к* м., *сыркі́* мн. — Акц. (ЛАБНГ, Яшкін), *варо́нні сыр* — Гарад., Беш., Навагр., Карэл., Лоеў. (ЛАБНГ, Янкова, Яшкін), *варо́ны сыр* — Астр. (Яшкін), *бўськаў гной* — Иван. (ЖС, Яшкін), *воўчы табак* — Латгал. р. (СПЗБ), *ваўчы́нае* прым. — Глыб. (Яшкін).

Рагацік жоўты

Малавядомы ядомы грыб з булаватападобным або лапатападобным целам, шаравата-бураватага колеру.

лось м., *ласеў* *грыб* — Жытк. (ТС), *курачка* ж. — Пруж. (Н. сл-сць), *махра́ч* м. — Смал. (Яшкін), *га́рах* м. — Кам. (ЖС), *козь* *бародка* — Беластоц. р. (ЖС).

Рагацік язычковы: *валовы язык* — Ваўк. (Яшкін).

Радоўка

Ядомы пласціністы грыб.

радоўка ж., *радо́вачка* ж. памянш. — сярэд.-бел. г., віц.-маг. г., усх.-пал. р. (СПЗБ, ЭПБ, Мат. Гом., Насовіч, Станкевіч, Яшкін), *ра́даўка* ж. — Калінк. (Мат. Гом.), *радó-вік* м., *радавічóк* м. памянш. — Докш., Ушацк. (Яшкін), *ра́дўха* ж. — Дзятл., Брэсц., Лун. (Яшкін), *радўха* ж. — Стаўб., Кір. (Яшкін), *пара́духа* ж. — Брэсц., Лун. (ЖС, Яшкін), *пара́дўхі* мн. — Пін. (ЖС), *парадў́ха* ж. — Карэл., Кір. (Яшкін), *сі́вўшка* ж. — Лун. (ЖС), *красу́лька* ж. — Пруж. (Н. сл-сць), *го́луб* м., *галубы́* мн. — Иван. (ЖС), *галу́б* м. — Докш. (Яшкін), *пасча́лка* ж. — Валож. (Яшкін), *плюс* м., *плюсы́* мн. — Маз. (ЖС), *лаша́нка* ж. — Леп., Барыс. (СПЗБ, ЭСБМ, НС, Н. сл-сць, Яшкін), *сая́нка* ж. — Леп. (Яшкін), *пад'зялёнак* м. — Карэл. (Н. сл-сць).

Радоўка фіялетава: *сіні́о́ха* ж., *сіні́о́шка* ж. памянш. — Гродз. р., Уздз., Пруж. (Н. сл-сць, Яшкін), *сінька* ж., *сіня́ўка* ж., *сіняпу́ха* ж., *сіняпу́зка* ж., *сінь-грыб* м., *васі́ль* м., *васілё́к* м. — Мін., Дзярж., Уздз. (СЦБ, Н. сл-сць, Яшкін), *галу́бка* ж., *галубо́к* м. — Мін. (Яшкін), *кот* м., *каты́* мн. — Кам. (ЖС, Яшкін), *паддубак* м. — Лельч. (Яшкін), *паддубка* ж. — Шкл., Гор., Маг. (Яшкін), *паддубо́ўка* ж. — Клецк. (Яшкін), *паддубя́нка* ж. — Мсцісл. (Яшкін), *паддубня́ха* ж. — Кобр., Драг. (Яшкін), *макру́ха* ж., *макру́шка* ж. памянш. — Уздз. (ЭСБМ, Н. сл-сць)

Рапшэ́тнік

Ядомы губчасты грыб карычневага колеру.

рапшэ́тнік м., *рапшэ́тнікі* мн. — паўдн.-зах. д., сярэд.-бел. г. (ЖС, Мат. Гродз., Яшкін, Мат. апыт.), *падрапшэ́тнік* м. — паўн.-усх. д., сярэд.-бел. г., гродз.-бар. г., Стол. (СПЗБ, СЦБ, Дабравольскі, Яшкін), *рапшо́тнік* м., *рапшо́тнікі* мн. — паўд.-зах. д., Буда-Каш., Беластоц. р. (СПЗБ, ЖС, Сл. Гродз., Яшкін), *падрапшо́тнік* м. — Віл., Лаг., Круп., Гродз., Стаўб., Маст., Бераст., Ваўк., Рэч., Лоеў. (ЖС, Цыхун, Янкова, Яшкін), *рапшо́цік* м. — Лун.,

Лельч. Ельск. (ЖС, Яшкін), *рашэцік* м. — Пух. (Яшкін), *падрашэцік* м. — Рэч. (Яшкін), *рашэцянік* м. — Пін. (ЖС, Яшкін), *рашатняк* м. — Кам., Брэсц., Кобр. (ЖС, Яшкін), *рашацяк* м. — Стол. (Яшкін), *рашаці́ок* м. — Лун., Лельч., Ельск. (Яшкін), *рашатун* м. — Старадарож., Стол., Лельч., Ельск. (ТС, Яшкін), *рашатуха* ж., *рашатухі* мн. — Навагр. (Мат. Гродз., Яшкін), *рашутка* ж. — Кам. (ЖС, Яшкін), *рашóтка* ж., *рашóтачка* ж. памянш. — Тал., Дзятл., Клім., Жытк., Маз. (СПЗБ, ЖС, Яшкін), *падрашóтка* ж. — Маладз. (Яшкін), *рашóцька* ж. — Гл., Лун., Лельч., Ельск. (ЖС, Яшкін), *рашэцька* ж. — Гл. (Яшкін), *рашэценка* ж., *рашацянка* ж. — Стол. (Яшкін), *рашэцяха* ж. — зах.-пал. г. (ЖС, Н. сл-сць, Яшкін), *рашаці́оха* ж. — Пруж. (Яшкін), *рэшата* н. — Стол. (ТС, Яшкін), *ракішэ́тнік* м. — Пруж. (Н. сл-сць, Яшкін), *казяло́к* м. — Паст. (ЖС, Яшкін), *бацві́ннік* м. — Беластоц. р. (ЖС), *падсасно́ўкі* мн. — Докш. (СПЗБ, Яшкін), *асінаўка* ж. — Гродз., Лід. (Яшкін), *масля́к* м. — Смал. (Яшкін), *грэ́цкі ба-раві́к* — Бых. (Яшкін).

Рыжык

Ядомы пласціністы грыб пераважна рыжага колеру.

ры́жык м. — агульн. (ЖС, СПЗБ, Н. сл-сць, Бялькевіч, Каспяровіч, Ластоўскі, Яшкін, Мат. апыт.), *ры́жык свойскі* — Слон. (Мат. апыт.), *сасно́вы ры́жык*, *яло́вы ры́жык* — Мёр. (Яшкін), *ры́жыкі* мн. — паўн.-зах. з., Кобр., Драг., Латгал. р., Вілен. р. (СПЗБ, ЖС, Мат. апыт.), *ары́жык* м. — Гарад. (Яшкін), *рыжóк* м. — агульн. (ТС, СПЗБ, ЖС, ГЧ, Н. сл-сць, Сл. Гродз., Шатэрнік, Янкоўскі, Яшкін), *грыжóк* м. — Шчуч. (НЛ), *грышкі́* мн. — Гродз. (СПЗБ, 3 нар. сл., Яшкін), *рыж* м. — Бабр. (Яшкін), *рыжа́к* м. — Віц. р., Шчуч., Чэрв., Слуц. (Каспяровіч, Верас, Яшкін), *рыжкі́* мн. — зах.-пал. г., Маст., Пух., Беластоц. р. (СПЗБ, ЖС), *ры́жкі* мн. — Драг. (ЖС), *ры́жка* ж. — Беластоц. р. (ЖС), *рыжэ́ўха* ж. — Валож. (Яшкін), *ру́дзік* м. —

Уздз. (Н. сл-сць, Яшкін), *ружавец* м. — Калінк. (Мат. Гом.), *мачонік* м. — Пол. (Яшкін), *мачонка* ж. — Пол., Докш. (Яшкін), *балбатухі* мн. — Навагр. (Мат. Гродз.).

Свінуха

Ядомы пласціністы грыб з карычнева-бураватай шапкай.

свіння ж., *свінні* мн. — усах.-пал. р., Слон. (ЖНС, Мат. Гом., Мат. апыт.), *свінка* ж. — мясц. (Насовіч), *свінкі* мн. — усах.-пал. р. (Мат. Гом.), *свіна́рка* ж., *свіню́ха* ж., *свіню́шка* ж. памянш. — Чэрв. (Шатэрнік), *свіна́ркі* мн. — усах.-пал. р. (Мат. Гом.), *свінарэ́йка* ж., *свіну́ха* ж., *свіну́хі* мн., *свіну́шкі* мн. памянш. — Лельч., Гом., Чач. (ЖС, Мат. Гом.), *свіняўка* ж. — Лоеў. (Янкова), *свіні́цы* мн. — Жытк. (ТС), *шві́нкі* мн. — Віц. (Станкевіч), *свіно́е вў́ха* — Уздз. (Н. сл-сць), *сві́ныя вў́шы* — Навагр. (Мат. апыт.), *кабы́ла* ж. — Зэльв., Уздз. (СЦБ, Сцяцко), *кабы́ліца* ж. — Зэльв. (Сцяцко).

Свінуха тоўстая: *свіння* ж. — Ушацк., Тал. (Яшкін), *свінны́ грыб* — Хоц. (Яшкін), *свінка* ж. — паўн. р., паўдн.-усх. з., зах.-пал. г., Карэл. (ЖС, Н. сл-сць, Яшкін), *свіня́нка* ж. — Гл. (Яшкін), *свіна́рка* ж. — сярэд.-бел. г., Пруж., Пін. (Н. сл-сць, Яшкін), *свінарэ́йка* ж. — Лельч., Нараўл. (Яшкін), *свіну́ха* ж., *свіну́шка* ж. памянш. — Ушацк., Уздз., Бых., Чэрык., Жаб., Лун., Стол., Лельч. (ЭПБ, Н. сл-сць, Яшкін), *свіну́х* м. — Шчуч. (Яшкін), *свіню́ха* ж. — Кобр., Лельч. (Яшкін), *свіні́ца* ж. — Жытк. (Яшкін), *сіву́ха* ж. — Лун. (Яшкін), *сіву́ха́* ж. — Брэсц. (ДСБ), *сівы́ мачонік* — Ушацк. (Яшкін), *кабы́лка* ж. — Кругл. (ЖС).

Свінуха тонкая: *альхоўка* ж. — зах.-пал. г. (ЖС, Яшкін), *альші́анік* м. — Лёзн. (Яшкін), *алёхаві́к* м. — Беш. (Яшкін), *ільхо́вікі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *падале́шнік* м. — Гарад., Лёзн. (ЭСБМ, Яшкін), *падале́шніца* ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *падальхо́вік* м. — Ушацк., Беш., Леп. (ЖС, Яшкін, Мат. апыт.), *паддубняк* м. — Драг., Іван.

(ДСБ, ЖС, Яшкін), *пóддубень* м. — Кам. (ЖС, Яшкін), *паддубец* м. — Пін. (ЖС, Яшкін), *кабы́ла* ж. — Докш., Леп., Віл., Маладз., Лаг., Мін., Бярэз., Стаўб., Зэльв., Слон., Нясв., Капыл., Маг., Мсцісл., Кір., Смален. р. (ЭСБМ, ЖС, Мат. мін.-мал., Дабравольскі, Юрчанка, Сцяцко, Яшкін, Мат. апыт.), *кабы́лка* ж. — Навагр., Мін., Кругл., Карм. (Яшкін), *падкабы́лка* ж. — Маладз. (СЦБ), *кабыля́ха* ж. — Ваўк. (Яшкін), *кабыля́нка* ж. — Слуц., Гл. (Яшкін), *кабы́ленка* ж. — Кір., Лун. (Яшкін), *кабы́льнік* м. — Маг., Рэч. (Яшкін), *свіна́рка* ж. — сярэд.-бел. г., Гродз., Шчуч., Івац., Хойн., Лоеў. (Яшкін), *свіна́рэйка* ж., *свіну́ха* ж., *свіну́ха* ж. — Лельч. (Яшкін), *капы́т* м. — Верхнядзв., Тал., Арш., Шкл. (Яшкін), *капы́л* м. — Мін. р. (Яшкін), *кава́ль* м., *кава́лік* м. памянш., *бара́н* м. — Тал. (ЖС, Яшкін), *ко́нь* м. — Ветк. (Яшкін), *ко́нскі грыб* — Смал. (Яшкін), *ко́нская лу́па* — Паст. (ЭСБМ, ЖС).

Сіняк

Ядомы пласціністы грыб ад светла-бураватага да бледна-тэракотавага колеру, мякаць якога на зломе рэзка сінее.

сіня́к м., *сінякі́* мн. — Навагр., Зэльв., Калінк. (ЭПБ, Мат. Гом., Сцяцко. Мат. апыт.), *мядо́ўка* ж. — Ельск. (ЖС), *ке́пек* м. — мясц. (ЭСБМ), *дубаві́к* м. — Мін. (Яшкін), *паддубаві́к* м. — Паст. (ЖС), *падо́ми́нік* м. — Пін. (Яшкін), *палявы́ грыб* — Маз. (ЖС), *палёвы грыб*, *палёвы бе́лы грыб* — Драг., Лун. (ЖС, Яшкін), *палёві́к го́ркі* — Пруж. (Н. сл-сць).

Смаржок

Ядомы ранні веснавы грыб на кароткай ножцы з цёмна-карычневай ці жаўтаватай шапкай, паверхня якой маршчыністая, у звлістых складках.

смаржо́к м. — паўн.-усх. д., сярэд.-бел. г., Паням. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭПБ, ЖС, Бялькевіч, Яшкін, Мат. апыт.),

сморж м. — Глыб., Малар. (Яшкін), *смаўжок* м., *смаўжкі* мн. — Карм. (ЛАБНГ, Яшкін), *смарчок* м. — усх. з., Паням. р., Ганц. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, Мат. Гродз., Каспярковіч, Яшкін), *смарчкі* мн. — Уздз. (Н. сл-сць), *смаршок* м. — агульн., акрамя паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, Яшкін, Мат. апыт.), *смаршкі* мн. — Уздз. (Н. сл-сць), *шмаршок* м. — Чэрв., Пух., Хоц. (ЛАБНГ, Яшкін), *смаршы* мн. — Гарад. (ЛАБНГ), *смаршчок* м. — Паст., Ушацк., Ашм., Гродз., Слон., Лях., Чэрв., Старадарож., Слаўг., Краснап., Кам., Беластоц. р. (ЛАБНГ, ЖС, Шатэрнік, Бялькевіч, Станкевіч, Цыхун, Яшкін), *сморкі* мн. — Івац. (ЛАБНГ), *маршчок* м. — Чач. (ЛАБНГ), *маршчы* мн. — Раг. (ЛАБНГ), *маршчак* м. — Слаўг., Краснап. (Яшкін), *маршок* м. — Малар., Кір., Лун. (ЛАБНГ, Яшкін), *моришак* м. — Лун. (ЭСБМ, Шаталава), *старчок* м. — Пол., Стаўб., Дзятл., Клім., Акц., Лельч. (ЛАБНГ, Яшкін), *старшкі* мн. — Віл. (ЛАБНГ), *страчок* м. — агульн., акрамя Мін. р., Гом. р. (ЛАБНГ), *тарчок* м. — Пол., Круп., Асіп. (СПЗБ), *смаркач* м. — Мін. (Яшкін), *грузд* м. — Лельч. (ЛАБНГ), *глузд* м., *глузды* мн. — Клецк., Ганц., Стол., Жытк., Маз., Ельск. (ЛАБНГ, Яшкін), *хрпач* м. — Гродз., Уздз., Гл. (Сл. Гродз., Н. сл-сць, Янкоўскі), *хрпак* м. — Светлагор. (Мат. Гом.), *каўпак* м. — Лельч., Маз. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *вясёлка* ж. — усх.-маг. р., Бар., Уздз., Саліг., Бых., Гом. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ, Н. сл-сць, Яшкін), *глухая вясёлка* — Кір. (Яшкін), *вяселік* м., *вяселікі* мн. — Асіп., Старадарож., Саліг., Люб., Гл. (ЛАБНГ, ЖНС, ЭСБМ, Н. сл-сць, Янкоўскі, Яшкін), *вясёлк* м., *вясялкі* мн. — Бар., Лях., Клецк., Капыл., Калінк. (ЛАБНГ, СПЗБ), *асялók* м. — Уздз., Гом. (ЛАБНГ, Н. сл-сць), *васілёк* м. — Рэч. (ЛАБНГ, Мат. Гом.), *глухі васілёк* — Рэч. (ЛАБНГ, НС), *бабіна ўха* — Ваўк. (ЛАБНГ, СПЗБ), *ванючы грыб* — Лун. (ЛАБНГ), *грыбны цвет* — Стол. (Яшкін), *грыбаў цвет*, *грыбовы цвет* — Старадарож., Лун., Стол. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *грыбоў цвет* — Стол. (ТС), *маёвы грыбы* — Малар. (ЛАБНГ), *палявыя грыбы* — Чэрык. (ЛАБНГ),

драгэль м. — Стол. (Яшкін), *сняжскі* мн., *падснэжнікі* мн. — Гарад., Карм. (ЛАБНГ, Яшкін), *вўха* ж. — Гл. (Яшкін), *вужовікі* мн. — Ельск. (ЛАБНГ), *вужа́чкі* мн. — Хойн. (ЛАБНГ), *стаўбунчыкі* мн. — Стаўб. (ЛАБНГ), *танкано́жскі* мн. — Бераст. (ЛАБНГ, Яшкін), *труё́нцы* мн. — Ашм. (ЛАБНГ), *таўка́чыкі* мн. — Круп. (ЛАБНГ), *шмарго́нцы* мн. — Лун. (ЛАБНГ), *зрачкі* мн. — Клім. (ЛАБНГ), *ранкі* мн., *ра́пчыкі* мн. памянш. — Нясв. (ЛАБНГ).

Спарыння

Паразітны грыб у каласах жыта, пшаніцы, ячменю ў выглядзе чорных ражкоў.

спары́ння ж. — агульн. (ЛАБНГ, СПЗБ), *спары́нец* м. — паўн.-зах. з. (Верас), *спары́ш* м. — Слон., Слаўг., Бяроз. (ЛАБНГ), *спары́шнік* м. — Лёзн. (Каспяровіч), *спарэ́ц* м. — Пін., Стол. (ЛАБНГ, ЛП), *спор* м., *спо́рыкі* мн. — Воран., Слон., Лях., Клецк., Пін., Стол. (ЛАБНГ, ТС, ЛП, Мат. Гродз.), *спо́рнік* м., *спо́рнікі* мн. — Воран., Лун. (ЛП, Мат. Гродз.), *спарэ́хі* мн. — Ганц. (ЛАБНГ), *спры́ты* мн. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *галаўня́* ж. — усх. з., Гродз. р., Мёр., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, ЭСБМ, ЖС, Мат. Гродз., Растаргуеў), *алаўня́* ж. — Астр. (ЛАБНГ), *галаве́шка* ж. — Стол., Жытк., Маз., Ельск. (ЛАБНГ, ТС), *галаві́ца* ж. — Лаг. (СЦБ), *ражо́к* м. — Круп. (СПЗБ), *ражкі́* мн. — Стол., Лельч., Маз. (ЛАБНГ, ТС, ЛП), *зуб* м. — Лаг. (СЦБ), *зубе́ц* м. — Барыс. (СЦБ), *зубы́* мн. — Рас. (ЛАБНГ), *зубы́* мн. — Пух. (ЖС, ЭСБМ), *сняце́й* м. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ДСБ, НЛ, Шаталава), *сянце́й* м. — Драг. (ЛАБНГ), *смяце́й* м. — Карэл., Маст., Зэльв., Бар., Слон., Лях., Клецк. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. апыт.), *смяця́й* м. — Маст., Зэльв., Бар., Лях. (СПЗБ), *смяце́нь* м. — Бяроз. (Шаталава), *са́жа* ж. — Валож., Лаг., Чэрв., Асіп., Клецк., Малар., Стол., Жытк. (ЛАБНГ, ТС, Шаталава), *дзі́к* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *дзічы́* мн. — Віц. (ЛАБНГ), *піражо́к* м., *піражкі́* мн. — Паст., Чашн., Слуц., Карм., Чач. (ЛАБНГ,

Мат. Гом.), *малянчук* м., *малянчуковае зёрне* — Ганц. (СПЗБ), *маланчук* м. — пал. р., Беластоц. р (ЭСБМ, ЛП), *галу́за* ж. — Старадарож. (ЛАБНГ), *маткі* мн. — Бяроз. (ЛАБНГ), *бацькі* мн. — усх.-пал. р. (ЛП, ЭСБМ), *зярні́ок* м. — Воран. (СПЗБ), *аржа́* ж. — Іўеў. (СПЗБ), *пугачы́на* ж. — Драг. (ЛАБНГ), *кльшы́* мн., *кльшоўні́к* м., *во́чка варо́ня* — паўн.-зах. з. (Верас), *варо́нін зуб* — Гродз. (Мат. Гродз.), *чарто́ў зуб (клык)* — Ашм. (Станкевіч), *вало́ва сі́ла* — Пін. (ЛП).

Спарыння ў жыце: *спор* м., *спаро́к* м. — Лях., Клецк., Старадарож., Пін., Стол. (ЛАБНГ, ЛП), *спо́рнік* м. — Ганц., Лун., Стол. (ЛАБНГ, ЛП), *спарэ́ц* м. — Пін. (ЛАБНГ), *спары́ш* м. — зах.-пал. г., Арш., Навагр., Слон., Капыл. (ЛАБНГ, ЛП), *спары́на* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *спары́ня* ж. — Сен., Гом. (ЛАБНГ), *спо́рышча* н. — Лун. (ЛП), *спарэ́хі* мн. — Ганц. (ЛАБНГ), *галау́ня* ж. — спарадычна асн. мас. г. (ЛАБНГ, Дабравольскі), *галаве́шка* ж. — Мядз., Лун., Стол., Маз., Лельч. (ЛАБНГ), *галу́за* ж. — Гл. (ЛАБНГ), *ражо́к* м., *ражкі́* мн. — усх. з., Слон. (ЛАБНГ, ЛП, Станкевіч, Шаталава, Мат. апыт.), *рага́к* м. — Асіп., Рэч., Лельч. (ЛАБНГ), *рагаві́к* м. — Жытк. (ЛП), *ро́гі* мн. — Жытк. (ТС), *зуб* м. — паўн.-зах. з., Пол., Чэрв. (ЛАБНГ, НЛ, ЭСБМ), *зубе́ц* м. — Віл., Барыс., Мін. (ЛАБНГ), *ма́тка* ж., *ма́ткі* мн., *маткі́* мн. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ЛП, НЛ, ЭСБМ, Шаталава), *жы́тная ма́тка* — Смален. р. (Дабравольскі), *піражо́к* м. — віц.-маг. г., Паст., Бярэз. (ЛАБНГ, СПЗБ), *малянчук* м. — Ганц. (СПЗБ), *сняце́й* м. — Кам., Малар., Стол. (ЛАБНГ), *чарну́шка* ж. — Кір., Саліг. (ЛАБНГ), *са́жа* ж. — Кір. (ЛАБНГ), *курдзі́ок* м. — Паст. (ЛАБНГ), *дзі́чка* ж. — Віц. (ЛАБНГ), *ядро́* н. — Иван. (ЛАБНГ), *клык* м., *клыкі́* мн. — Мёр. (ЖНС), *но́гці* мн. — Рас. (ЛАБНГ), *пераско́кі* мн. — Чач. (ЛАБНГ), *гво́здзікі́* мн. — Драг. (ЛП), *варо́ніна жы́та* — пал. р., Слон. (ЛП, ЭСБМ, Мат. Гродз.), *варо́нне жы́та* — Гродз. р., пал. р., Карэл., Стаўб. (ЛАБНГ), *варо́нячае жы́та* — паўн.-зах.

з., Беластоц. р. (СПЗБ, Верас), *варо́ніна зярня́* — Слон. (ЛАБНГ), *варо́не во́чка* — Уздз. (ЛАБНГ), *варо́ні зуб* — Гродз., Бераст., Маст., Зэльв. (ЛАБНГ, СПЗБ), *варо́нін сыр, вало́вая сі́ла* — пал. р. (ЛП, ЭСБМ), *бу́слава дзю́ба* — Стаўб. (ЛАБНГ), *бу́снява жы́та* — зах.-пал. г. (ЛП, ЭСБМ), *чо́рна жы́та* — Навагр., Дзятл., Бар., Драг. (ЛАБНГ, СПЗБ), *чо́рнае зёрне* — Гродз. (ЛАБНГ), *чо́рны зярні́ок* — Воран. (ЛАБНГ), *чо́рны насо́к* — Нясв. (ЛАБНГ), *маланко́вае жы́та* — Лід., Навагр. (ЛАБНГ, Мат. Гродз.), *барава́я жыці́на* — Драг. (ЛАБНГ), *дзі́кае жы́та* — Иван. (ЛП), *за́йцаў піро́г* — Бых. (ЛАБНГ).

Спарыння ў пшаніцы: *таба́ка ж.* — Гродз., Ваўк. (Мат. Гродз., Цыхун), *п'янога́ ж.* — Іўеў. (СПЗБ), *галаўня́ ж., гуго́ль м., куко́ль м.* — мясц. (Насовіч), *ро́слікі мн.* — Браг. (ГЧ), *смяце́й м.* — Слон. (Мат. Гродз.).

Спарыння ў ячмені: *галаўня́ ж.* — Рас. (ЛАБНГ), *галаве́нька ж.* — Лун. (Шаталава), *ржа́ ж.* — Шум. (СПЗБ), *тражкі́ мн.* — Круп. (Мат. мін.-мал.).

Спарыння ў пшаніцы і ячмені: *галаўня́ ж.* — паўн. р., усх. з. (ЛАБНГ), *галаве́шка ж.* — цэнтр. і ўсх. Пал. (ЛАБНГ), *спор м.* — Пін. (ЛАБНГ), *спары́ш м.* — Гом. (ЛАБНГ), *са́жа ж.* — цэнтр. з., Паням. р., Стол., Лельч. (ЛАБНГ), *сажэ́ня ж.* — Брасл. (ЛАБНГ), *сняце́й м.* — зах.-пал. г., Пруж., Ганц. (ЛАБНГ), *сняча́й м.* — Ганц. (ЛАБНГ), *смяце́й м.* — Ваўк., Слон., Лях., Клецк. (ЛАБНГ), *смяцюга́ ж.* — Карэл. (ЛАБНГ), *п'яні́ца ж.* — Віл. (СПЗБ), *ля́да н.* — Иван. (ЛАБНГ), *таба́ка ж.* — Паням. р. (ЛАБНГ), *галу́за ж.* — Старадарож., Гл. (ЛАБНГ), *вузяльні́ца ж.* — Гродз. р. (ЭСБМ, Мат. Гродз.), *дзі́чкі мн.* — Віц. (ЛАБНГ), *рагакі́ мн.* — Рэч. (ЛАБНГ), *чо́рна пшані́ца, чо́рны ячме́нь* — Драг. (ЛАБНГ), *зубы́ чо́рныя* — Мядз. (ЛАБНГ).

Спарыння ў просе: *галаўня́ ж., галаўню́шка ж.* — агульн., акрамя паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, ГЧ), *галаве́шка ж.* — усх.-

пал. р. (ЛАБНГ), *са́жа* ж. — Чэрв. р., Слуц. р., Докш., Барыс., Круп., Слон., Уздз., Асіп. (ЛАБНГ), *сняце́й* м. — зах.-пал. г., Пруж., Івац. (ЛАБНГ), *сняча́й* м. — Ганц. (ЛАБНГ), *смяце́й* м. — Слон., Лях., Клецк. (ЛАБНГ), *галу́за* ж. — Старадарож., Гл. (ЛАБНГ), *таба́ка* ж. — Гродз., Маст. (ЛАБНГ), *ля́да* н. — Івац. (ЛАБНГ), *дзі́чкі* мн. — Віц. (ЛАБНГ), *ваўкі́* мн. — Драг. (ЛАБНГ), *дзюбы́* мн. — Карэл. (Сл. Гродз.).

Страчок

Ядомы ранні веснавы грыб, які мае карычневую звільста-маршчакаватую з глыбокімі складкамі шапку, часткова зрослую з высокай ножкай.

страчо́к м. — агульн. (ЭПБ, СПЗБ, Яшкін, Мат. апыт.), *страчкі́* мн. — Уздз. (Н. сл-сць), *старчо́к* м. — зах. з., Кругл., Слаўг., Клім., Акц. (СПЗБ, Н. сл-сць, Яшкін), *тарчо́к* м. — Пол., Круп., Асіп. (Яшкін), *смаричо́к* м. — Паст., Пруж., Кам. (Яшкін), *смарчо́к* м. — віц.-маг. г., цэнтр. з. (Яшкін), *старио́к* м. — Лёзн., Тал. (Яшкін), *смаржо́к* м. — Чэрв., Пух. (Яшкін), *смор́ка* ж. — Івац. (Яшкін), *шмарго́нка* ж. — Лун. (Яшкін), *строчка́* ж. — Петр. (Яшкін), *тарчо́к* м. — Круп., Асіп. (Яшкін), *моршч* м. — Раг. (Яшкін), *васілёк* м. — Пух., Стол., Рэч. (Яшкін), *глухі васілёк* — Рэч. (Яшкін), *вясёлка* ж. — паўдн.-усх. з., Бар., Лях. (Яшкін), *вясё́лік* м. — Саліг., Люб., Гл. (Яшкін), *вясё́лік* м. — Асіп. (Яшкін), *весьло́к* м. — Бар., Лях., Клецк., Капыл., Калінк. (Яшкін), *асяло́к* м. — Гом. (Яшкін), *глузд* м. — Дзярж., Ганц., Стол., Жытк., Лельч. (Яшкін), *каўпа́к* м. — Жытк., Лельч. (Яшкін), *пажар́ка* ж. — Нясв., Карм., Брэсц. (Яшкін), *пажаро́вік* м. — Жытк., Лельч. (Яшкін), *падсне́жнік* м. — Карм. (Яшкін), *вясня́нка* ж., *вясня́рка* ж. — Рэч. (Яшкін), *зрачо́к* м. — Клім. (Яшкін), *шмарго́нец* м. — Кір. (Яшкін), *ра́бчык* м. — Нясв. (Яшкін), *драге́ль* м. — Стол. (Яшкін), *грыбаў цвет* — Саліг., Люб., Кліч., Стол. (Яшкін), *грыбо́вы цвет* — Старадарож., Лун. (Яшкін), *ба́біна ву́ха* — Ваўк. (Яшкін).

Сыраежка

Ядомы грыб з пласціністай крохкай яркаафарбаванай шапкай.

сырае́жка ж., *сырае́жачка* ж. памянш. — агульн. (ЭПБ, ЛАБНГ, ТС, ЖС, ГЧ, Янкова, Яшкін, Мат. апыт.), *сыраве́жка* ж. — паўдн.-зах. д., сярэд.-бел. г., віц.-маг. г., Глыб. (ЛАБНГ, ЖС. 3 нар. сл., Каспяровіч, Яшкін, Мат. апыт.), *сыраве́жа* ж. — Віл., Маг., Краснап. (ЛАБНГ), *сыраве́жчына* ж., *сыравя́жына* ж., *сыравя́жка* ж., *сыравя́жачка* ж. памянш., *сыраве́га* ж. — Слаўг. (Яшкін), *сырае́жа* ж. — зах.-пал. г., Глыб., Шум., Мядз., Віл., Бярэз., Саліг. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *сырае́жына* ж., *сырае́жчына* ж. — Слаўг. (Яшкін), *сырае́га* ж. — зах.-пал. г., Гл. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *сырае́дка* ж. — Беластоц. р. (ЖС), *сырагі́жка* ж. — Пін. (ЛАБНГ, ЖС), *сырая́жка* ж. — Кам. (ЛАБНГ, ЖС), *сырадзёга* ж. — Драг. (ЖС, Яшкін), *сурае́жка* ж. — паўн.-усх. д., сярэд.-бел. г., спарадычна паўдн.-зах. д., Драг. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, Мат. Гом., Яшкін, Мат. апыт.), *сураве́жка* ж. — паўн.-усх. д., паўдн.-зах. д., сярэд.-бел. г., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, ЖС, Мат. Гродз., Станкевіч, Каспяровіч, Растаргуеў, Цыхун, Яшкін, Мат. апыт.), *сураве́жчына* ж. — Слаўг. (Яшкін), *сурае́жына* ж. — Верхнядзв., Рас. (ЛАБНГ), *сурае́жчына* ж. — Слаўг. (Яшкін), *сураве́жа* ж., *сураве́жы* мн. — Тал., Віл., Круп., Лаг., Бярэз., Бял. (ЛАБНГ, СПЗБ, Яшкін), *сураве́га* ж. — Слаўг., Краснап. (Яшкін), *сара́ве́жка* ж. — Бял., Гор., Мсцісл., Хоц. (Бялькевіч, Юрчанка, Яшкін), *сера́ве́жка* ж. — Чач. (Яшкін), *апла́ўка* ж., *апла́вачка* ж. памянш. — Барыс. (СЦБ, Н. сл.-сць), *лі́п’янка* ж. — Раг. (ЛАБНГ, ЭСБМ, СПЗБ), *аку́бкі* мн. — Гарад., Віц. (ЭСБМ, Каспяровіч), *ку́бак* м., *ку́бачак* м. памянш. — Ушацк. (ЛАБНГ), *грудзя́нка* ж. — Калінк. (ЛАБНГ), *пры́балатка* ж., *прыбалаця́нка* ж. — Нараўл. (ЛАБНГ), *галу́бка* ж. — Беластоц. р. (ЖС), *сура́йтка* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *красо́ткі* мн., *жаўці́шкі* мн. — Гарад. (ЛАБНГ).

Сыраежка чырвоная: *красотка* ж., *красо́ха* ж., *красо́шка* ж. — Гарад. (Яшкін), *саладу́ха* ж., *гарчакі* мн. — Івац. (ЛАБНГ).

Сыраежка бурая: *саладу́ха* ж. — Івац. (ЖС, Яшкін), *паддубніца* ж. — Гом. (ЖС, Яшкін).

Сыраежка жоўтая: *жаўту́ха* ж. — Чэрв., Бярэз., Пух., Люб., Кліч., Бых. (Яшкін), *жаўту́шка* ж. — Чэрв. (Яшкін), *жаўці́ошка* ж. — Гарад. (Яшкін), *жаўці́янка* ж. — Чэрв., Бярэз. (Яшкін), *жоў́тая лі́панка*, *лі́панка* ж. — Гл. (Яшкін), *лё́плянка* ж., *ле́пля́нка* ж., *саладу́ха* ж. — Івац. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *лі́пя́нка* ж. — Старадарож., Раг. (Яшкін), *ля́плыка* ж. — Раг. (Яшкін), *вясё́лка* ж. — Слаўг. (Яшкін).

Сыраежка сіняя: *сіню́га* ж., *сіню́гі* мн. — Пол., Бых., Чэрв. (ЛАБНГ, Яшкін), *сіню́шка* ж., *сіню́шкі* мн. — Гарад., Беш., Краснап., Хоц. (ЛАБНГ, Бялькевіч, Яшкін), *сіне́шка* ж. — Хоц. (Яшкін), *сіня́ўка* ж. — Шкл. (Яшкін), *сіні́ца* ж. — Капыл. (Яшкін).

Сыраежка шэрая: *сі́вачка* ж. — Іван. (Яшкін), *сі́ву́лька* ж. — Слаўг., Лельч. (Яшкін), *сі́ўка* ж. — Слаўг. (Яшкін).

Сыраежка горкая: *гарча́к* м. — Івац., Малар., Лельч. (ЖС, Яшкін), *гарца́шка* ж. — Гарад. (Яшкін), *гарча́ні* мн. — Смален. р. (Дабравольскі), *во́гнеўка* ж. — Драг. (ЖС, Яшкін).

Сыраежка з вострай шапачкай: *пры́балатка* ж., *пры́балату́ха* ж., *пры́балаця́нка* ж. — Лельч. (ЖС)

Таўкачык жоўта-карычневы

Ядомы пласціністы грыб са званочкападобнай шэра-карычневай шапкай з рабрыстым краем.

балату́ха ж. — Стаўб., Дзярж. (Яшкін), *балаця́нка* ж. — Пух., Слуц., Гом. (Яшкін), *бало́цянка* ж. — Старадарож.

(Яшкін), *балóцюха* ж. — Кобр. (Яшкін), *балóтніца* ж. — Маст. (Яшкін), *прыбалатуха* ж., *прыбалатушка* ж. — Малар., Стол., Жытк., Лельч. (Яшкін), *прыбалатка* ж. — Лельч. (Яшкін), *прыбалóтка* ж. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *прыбалацянка* ж. — Лельч., Нараўл. (Яшкін), *балóтны таўка́чык* — Мядз. (Яшкін).

Таўстуха

Ядомы пласціністы грыб з жаўтавата-бураватай плямістай шапкай.

таўсту́ха ж. — паўдн.-зах. д., зах.-пал. г., сярэд.-бел. г., Ушацк., а таксама Беластоц. р. (ЭПБ, СПЗБ, ЖС, Яшкін), *сіняя таўсту́ха* — Мін. (Яшкін), *таўсту́шка* ж. — паўдн.-зах. д., зах.-пал. г., сярэд.-бел. г. (СПЗБ, ЖС, Н. сл-сьц, Яшкін), *таўсто́лка* ж. — Рэч. (Яшкін), *талсту́ха* ж. — Карэл. (Яшкін), *талсту́шка* ж. — Уздз. (Н. сл-сьц), *таўсцёхі* мн., *таўсцёшкі* мн. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *цяцэ́ра* ж. — Леп., Беш., Гл. (Яшкін), *кабы́лкі* мн. — Сморг. (СПЗБ, Яшкін), *сіву́ха* ж. — Пін. (ЖС, Яшкін), *параду́ха* ж., *рагату́ха* ж. — Жаб. (Яшкін), *рубі́ха* ж. — Маг., Карм. (Яшкін), *ру́бчык* м., *маладу́шка* ж. — Воран. (Яшкін), *падгρόб* м. — Пол. (Яшкін), *падсасно́ўка* ж. — Шум. (Яшкін), *падсасо́нка* ж. — Бых. (Яшкін), *падсо́снік* м. — Петр. (Мат. Гом.), *лось* м. — Стол. (Яшкін), *сала́нінка* ж. — Ушацк. (Яшкін), *мачо́нка* ж. — Мёр. (Яшкін), *ба́бка* ж. — Мядз. (Яшкін), *маладзі́ца* ж. — Пух. (Яшкін).

Шампіньён

Ядомы пласціністы грыб з белай ці бураватай шапкай.

шампіньён м. — спарадычна усх. з. (ЭПБ, ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, Н. сл-сьц, Яшкін), *шампіньён* м. — Гродз. (ЛАБНГ), *шампаньён* м. — Гом. (ЖС), *шампінён* м. — Зэльв., Круп., Гор., Клім., Краснап. (ЛАБНГ, Яшкін), *шампілён* м. — Леп. (Мат. апыт.), *шампілёны* мн. — Бабр.

(ЛАБНГ), *шампііны* мн. — Краснап. (ЛАБНГ), *шампіёны* мн. — Дзятл. (ЛАБНГ), *шампіён* м. — агульн., акрамя зах.-пал. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, Яшкін, Мат. апыт.), *шампіён* м. — Верхнядзв. (Яшкін), *шампіена* ж., *шлапіён* м., *шампіёніна* ж. — Слаўг. (Яшкін), *шампініён* м. — Круп. (Яшкін), *шампі-вон* м. — Рэч. (ЛАБНГ, Яшкін), *шапіён* м. — усх. з., акрамя поўдня Гомельшчыны (ЛАБНГ, Яшкін), *шап'ёны* мн. — Люб. (Н. сл-сць), *шапён* м., *шапёнік* м. памянш. — Леп., Ашм., Капыл., Слуц., Хойн. (ЛАБНГ, Яшкін), *шапёнка* ж. — Стол. (Яшкін), *шапільён* м. — Бабр. (Яшкін), *шаппіён* м. — усх.-маг. р., Кругл. (Яшкін), *шаплуёны* мн. — Леп. (ЛАБНГ, Мат. апыт., Яшкін), *шафіён* м. — Ашм. (ЛАБНГ, Яшкін), *шафіён* м. — Дзярж., Уздз. (Яшкін), *шахаён* м., *шахіён* м. — Стол. (Яшкін), *шпіёны* мн. — Гарад., Шум., Беш., Клім., Петр. (ЛАБНГ, Яшкін), *шпініён* м. — Пруж. (Н. сл-сць, Яшкін), *чампіён* м., *чампіён* м. — Слон. (Мат. апыт.), *чампівон* м. — Гарад. (Яшкін), *чампіёны* мн. — Шарк., Гарад., Слон., Асіп. (Мат. апыт.), *печурыца* ж. — паўдн. р., Уздз., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, ТС, ЖС, ДСБ, НЛГ, Н. сл-сць, Станкевіч, Насовіч, Яшкін), *палявая пачурыца* — Смал. (Яшкін), *пачурыца* ж., *пачурыцка* ж., *пачарыца* ж., *пачарыцка* ж. — Жытк. (Яшкін), *качурыца* ж. — Саліг. (Яшкін), *пачу́рка* ж., *пачу́-рачка* ж. памянш. — зах.-пал. г., Бераст., Валож., Уздз., Капыл., Клецк., Чэрык., Маз. (ЛАБНГ, ЖС, ДСБ, Н. сл-сць, Яшкін), *пачуркі* мн. — Брэсц., Драг. (ДСБ), *печурыны* мн. — Навагр. (Мат. апыт.), *пачарка* ж., *печаркі* мн. — Ваўк., Слон., Стаўб., Нясв., Беластоц. р. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *пачорка* ж. — Гродз., Карэл., Стаўб., Клецк., Капыл., Стол. (ЛАБНГ, Сл. Гродз., Мат. мін.-мал., Цыхун, Яшкін), *гаўнянка* ж. — Зэльв. (ЛАБНГ), *гамнянка* ж. — Кам., Малар. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *гаўнянкі* мн. — Слон. (ЛАБНГ), *гаў-няныя грыбы* — Мядз. (ЛАБНГ), *гнайнка* ж. — Зэльв., Уздз., Пруж., Лельч., Нараўл. (ЛАБНГ, ЖС, Н. сл-сць, Яшкін), *гнайнікі* мн. — Бар., Беластоц. р. (СПЗБ), *гнайўка* ж. — Уздз. (Н. сл-сць, Яшкін), *гнайўкі* мн. — Валож., Пух. (ЛАБНГ, ЖС, Яшкін), *гнаёўкі* мн. — Маст. (Сл. Гродз.), *гнаёўкі* мн. — Брасл. (СПЗБ, Яшкін), *гнайкі* мн. — Кір. (ЛАБНГ,

Яшкін), *гнаякі* мн. — Бар. (ЛАБНГ), *гнаявік* м. — Леп., Лаг., Уздз. (ЛАБНГ, Н. сл-сць, Яшкін), *гнаявікі* мн. — Леп. (Яшкін), *пагно́йка* ж. — Гродз., Свісл., Чэрв., Пух., Беластоц. р. (ЛАБНГ, ЭСБМ, ЖС, Сл. Гродз., СЦБ, Станкевіч, Яшкін), *пагно́йнік* м., *пагно́йнікі* мн. — Гродз. р., Валож., Уздз., Беластоц. р., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, СЦБ, Н. сл-сць, ЖС, ЭСБМ, Сл. Гродз., Яшкін), *наво́знік* м. — Уздз. (Н. сл-сць, Яшкін), *бяля́к* м. — паўн.-зах. з., усх.-пал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, Яшкін), *белячо́к* м. — Клецк. (Яшкін), *бяля́нка* ж. — Слаўг., Карм. (ЛАБНГ, Яшкін), *белякі* мн., *падбёльнікі* мн. — Навагр. (НС), *бе́лы грыб* — Паст., Бераст. (ЖС, Яшкін), *ку́ркі* мн. — Беш. (НС, Яшкін), *чарапі́цы* мн. — Ивац., Иван. (ЛАБНГ, НС, Яшкін), *шапі́рка* ж. — Калінк. (Мат. Гом.), *кало́ша* ж., *кало́шкі* мн. — Дзятл., Карэл. (СПЗБ, Яшкін), *галава́ч* м. — Гродз. (Сл. Гродз.), *сіку́нчыкі* мн. — Маст. (СПЗБ, Яшкін), *ба́цькі* мн. — Стол., Жытк. (ЛАБНГ, Яшкін), *гукáлкі* мн. — Смален. р. (Станкевіч), *со́вы* мн. — Смарг. (ЛАБНГ, Яшкін), *саро́ка* ж. — Віл. (ЛАБНГ, Яшкін), *плю́ха* ж. — Віл. (Мат. мін.-мал.), *паплавя́нка* ж., *бе́лы каўпа́к* — Пруж. (ЛАБНГ, Яшкін), *паляві́к* м. — Пух., Ветк., Ельск. (СЦБ, Яшкін), *палявы́ грыб* — усх.-маг. р., Капыл., Слуц., Стол., Лельч. (Яшкін), *садаві́кі* мн. — Гродз. (ЛАБНГ, Яшкін), *садо́вы грыб* — Воран. (ЛАБНГ, Яшкін), *чапяры́ца* ж., *чапуры́чка* ж., *чыпуры́чак* м., *про́сты казля́к*, *казлячо́к* м. памянш. — Стол. (ДСБ, Яшкін), *па́нскія грыбы́* — Віл. (ЛАБНГ, Яшкін), *воўча́нка* ж., *ву́жові́к* м. — Лун. (Яшкін), *воўчы́ грыб* — Чэрв. (Яшкін), *стапта́рка* ж. — Глыб. (Яшкін), *пага́нка* ж. — Верхнядзв., Гарад., Беш., Тал., Бял. (Яшкін), *ву́жові́к* м. — Лельч. (Яшкін), *ву́жа́чка* ж. — Маз. (Яшкін), *ву́жа́чы грыб* — Лельч. (Яшкін), *паляны́ грыб* — Зэльв. (Яшкін), *паша́нцэві́к* м. — Ваўк. (Яшкін), *падві́шнік* м. — Слуц. (Яшкін), *мыш'я́к* м. — Краснап. (Яшкін), *мышы́ны грыб* — Пол. (Яшкін), *бе́лы мыша́к* — Бял. (Яшкін).

3. ТЭМАТЫЧНЫЯ ГРУПЫ ЛЕКСІКІ СА ЗНАЧЭННЕМ ХАРАКТАРЫСТЫКІ РАСЛІН І ГРЫБОЎ

3.1 АГУЛЬНЫЯ НАЗВЫ РАСЛІН І ГРЫБОЎ

Водарасці

Ніжэйшыя спаравыя вадзяныя расліны, у якіх адсутнічае падзел на сцябло, ліст і карань; усе расліны, якія жывуць у вадзе; ціна.

вóдарасці мн. — Леп. (Мат. апыт.), *вóдарасць* ж. — мясц. (Ластоўскі), *вóдараслі* мн. — Уздз. (СЦБ), *вóдарасль* ж. — Навагр. (Мат. Гродз.), *вóдарасліна* ж. адзінк. — Валож. (СЦБ), *вадóраслі* мн. — Жытк. (ТС), *пáраслі* мн. — Навагр. (НС), *багавінне* н. — Жаб. (ЛАБНГ, Станкевіч, ЭСБМ), *багно́* н. — Стол. (ТС), *балóтна* ж. — Люб. (Мат. апыт.), *балóцяна травá (зéлле)* — Драг. (Мат. апыт.), *жа-буры́нне* н. — Слуц. р., Гом. р. (Мат. апыт., ЭСБМ), *жабурэ́нне* н. — Слуц. р. (Мат. апыт.), *зéлле* н. — Уздз. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *вадзяно́е зéлле* — Драг. (Мат. апыт.), *ці́на* ж. — Паст., Чэрв., Слаўг., Чач. (СПЗБ, Мат. апыт.), *ці́на* ж. — Глыб. (СПЗБ, Мат. апыт.), *ці́ня* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *ра́ска* ж. — Мсцісл., Чач., Люб. (Мат. апыт.), *тва́нь* ж. і м. зборн. — паўдн.-усх. з., Смален. р. (Мат. Гом., Станкевіч), *ты́нь* ж. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *наплы́вуха* ж. — Стаўб. (СЦБ), *майна́* ж. — Жытк. (Н. сл.-сць, ЭСБМ), *мох* м. — Смален. р. (Дабравольскі), *расса́* ж. 'травы, якія густа растуць у вадзе' — Віц. р. (Каспяровіч), *броснь* ж., *бро́сня* ж. 'цвіль на вадзе' — паўн.-зах. з. (Мат. Гродз., Насовіч, ЭСБМ); **расліннае** **покрыва на балоце, на вадаёмах, якое ўспухае, узнімаецца, плаў:** *кажу́х* м. — Малар. (НЛ), *зды́мкі* мн. —

Кобр. (НЛ), *зыбёнь* м. — Віц. р. (Мат. апыт.), *зыбу́н* м. — пол.-мін. г. (ДАБМ, Мат. апыт.), *зы́баўка* ж. — Мядз. (ДАБМ, Мат. апыт.), *зыбі́на* ж., *зы́бка́та* ж., *зыбі́чына* ж., *зы́бчасць* ж., *зы́біна* ж., *зыбе́ча* н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *по́плаў* м. — Слаўг., Люб. (Мат. апыт.); **тонкае покрыва расліннасці і плесні на паверхні вады:** *на́валка* ж. — Віц. р., усх.-маг. р. (Каспяровіч, Юрчанка, Мат. апыт.), *на́валака* ж., *навалака* ж. — Слаўг. (Насовіч, Мат. апыт.).

Гародніна

Агульная назва раслін, якія растуць на гародзе.

гаро́дніна ж. — спарадычна зах. з. (СПЗБ, Мат. Гродз., Мат. апыт.), *ага́ро́дніна* ж. — Гл. (Янкоўскі, Насовіч), *гара́дні́на* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *ара́дні́на* ж. — Астр. (СПЗБ), *га́ро́дзі́на* ж. — Жытк., Драг., зах.-бран. р. (ТС, ЖНС, Растаргуеў), *ага́ро́дзі́на* ж. — Ветк. (Мат. Гом.), *гара́днё* н. — Бар. (СПЗБ), *ага́ро́дняе* н., *га́ро́дне* н. — Драг. (ЛП, Мат. апыт.), *грэ́даві́на* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *гардаві́на* ж., *га́ро́дві́ца* ж. — мясц. (Ластоўскі), *сыры́зна* ж. — Віц. р., Смарг. (Каспяровіч, Станкевіч), *сыраві́зна* ж., *сыраві́знъ* ж. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *ва́рыва* н. — Віц. р., Смарг., Віл., Чэрв., Гл., Петр., Браг. (СЦБ, Каспяровіч, Шатэрнік, Шаталава, Янкоўскі, Станкевіч), *ва́рава* н. — Смарг. (Сл. Гродз.), *ва́ра* ж. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *зяле́ніва* н. — Зэльв. (Сцяцко), *зеля́ні́на* ж. — мясц. (Ластоўскі), *яжы́на* ж. — Смарг. (СПЗБ), *сле́ціва* н., *сле́ціўе* н. зборн. — мясц. (Ластоўскі), *сыры́зна* ж. 'недаспелая гародніна' — мясц. (Станкевіч), *шуга́і* мн. 'збуялая гародніна' — Свісл. (Сл. Гродз.); *у́ро́д* м. 'ураджайная гародніна' — Жытк. (ТС); **малаўраджайная, дробная, невялікая гародніна:** *не́радзь* ж. — Стаўб., Жытк. (ТС, СЦБ), *не́расль* ж. — Стаўб. (СЦБ), *скараспе́йка* ж., *скараспе́лка* ж., *скараспе́лка* ж., *раннаспе́лка* ж. 'гародніна-скараспелка' — Жытк. (ТС).

Гародніна, якая высаджваецца на насенне: *высадкі* мн. — Чэрв. р., спарадычна гродз. р.; Гарад., Гл. (СПЗБ, ТС, ЖНС, Каспяровіч, Насовіч, Шатэрнік, Сцяцко, Станкевіч, Янкоўскі), *высáдкі* мн. — Навагр. (Мат. апыт.), *насе́ннік* м. — Зэльв. (Сцяцко), *се́менніца* ж. — Жытк. (ТС), *се́міны* мн. — Віц. р. (Станкевіч), *се́янка* ж. 'гародніна, вырашчанаая з насення' — Слон. (Мат. апыт.).

Расада, маладыя расліны, вырашчаныя ў парніках або спецыяльных градках для перасадкі на ўчасткі ў агародзе, на полі: *раса́да* ж. — спарадычна паўн.-зах. з., Мсцісл. (СПЗБ, Мат. Гродз., Бялькевіч, Насовіч), *паса́да* мн. — Віц. р. (Каспяровіч), *паса́дкі* мн. — Лоеў. (Янкова), *садзо́нкі* мн. — Лід. (СПЗБ), *фле́нсы* мн. — Іўеў (Мат. мін.-мал.), *фля́нсы* мн., *фля́нцы* мн. — Брасл., Вілен. р., Латгал. р. (СПЗБ), *пля́нсы* мн., *пля́нцы* мн. — Вілен. р. (СПЗБ); **адно каліва расады:** *фленс* м. — Іўеў. (Мат. мін.-мал.), *флянц* м. — Мядз. (Мат. мін.-мал.), *фля́нец* м. — Мядз., Іўеў. (Сл. Гродз., Мат. мін.-мал.); **расада з засохлым карэньчыкам:** *сухано́жка* ж. — Ашм., Раг. (СПЗБ), *суханя́тка* ж. — Раг. (СПЗБ).

Грыб

Ніжэйшая бесхларафільная расліна ў выглядзе шапачкі на ножцы.

грыб м., *грыбо́к* м. памянш., *грыбы́* мн. — агульн., Смален. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз., Сл. Гродз., ГЧ, Бялькевіч, Каспяровіч, Сцяшковіч, Шаталава, Шатэрнік, Юрчанка, Янкова, Дабравольскі, Мат. апыт.), *грыбцы́* мн. — Іўеў., Воран., Вілен. р. (СПЗБ, Мат. мін.-мал.), *грыба́та* ж. зборн. — Браг. (ГЧ), *губа́* ж., *гу́бы* мн. — Кам., Лоеў., зах.-бран. р. (СПЗБ, Растаргуеў, Янкова), *губя́к* м. — Лельч. (ЛАБНГ), *казля́к* м. — усх.-маг. р., Пін. (ЛАБНГ, Бялькевіч, ЭСБМ), *казя́к* м., *казякі́* мн. — спарадычна Паням. р. (НС, Сцяцко, ЭСБМ), *ба́тка* ж. — Гродз., Драг. (ЖС, Сл. Гродз.), *картуне́ц* м. 'маленькі грыб' — Гом. р.

(НЛГ); **стары грыб:** *кісляк* м. — Смален. р. (Дабравольскі, Насовіч), *ляпяк* м. — Карэл. (Сл. Гродз.), *махляк* м. — Докш. (Мат. дыял. сл.), *пляха* ж. — Уздз. (Н. сл.-сць), *пясляк* м., *песлячына* м. і ж., *пяслячка* н. зборн. — мясц. (Насовіч), *пяссюк* м., *псюк* м. — мясц. (Насовіч), *шланак* м. — Гродз. (ЖНС), *шлупак* м. — Мсцісл. (3 нар. сл.), *шупицўль* м. — Віл. (СПЗБ), *бабу́х* м. — Пруж. (ДСБ), *ро́спаднік* м., *ро́спадзень* м. — Жытк. (ТС), *рашэ́цька* м. — Гл. (Янкоўскі), *барышчавік* м. 'стары ядомы грыб' — Жлоб., Хойн. (Мат. Гом.); **першыя грыбы:** *высытальнікі* мн. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *салёнікі* мн. 'грыбы, якія толькі соляць' — Навагр. (Мат. Гродз.), *мачо́нікі* мн. 'грыбы, якія мочаць' — Леп. (Мат. апыт.), *сушэ́нікі* мн. 'грыбы, якія сушаць' — Ашм., Смарг. (Станкевіч), *варэ́нікі* мн. 'грыбы, якія ядуць варанымі' — мясц. (Станкевіч), *тава́рачыя грыбы́* 'грыбы, якія ядуць каровы, авечкі' — Маз. (ЖС), *гарку́шка* ж. 'горкі грыб наогул' — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *бе́лякі* мн. 'грыбы белага колеру' — Жытк. (ТС), *бубе́хі* мн., *баб'я́кі* мн. 'тоўстыя наздраватыя грыбы' — Смален. р. (Дабравольскі), *струтча́кі* мн. 'грыбы, якія маюць пад нізам струткі' — мясц. (Ластоўскі), *мясі́стыя грыбы́* 'трубчастыя грыбы' — Паст., Петр., Драг. (ЖС); **пласці́нчатыя грыбы:** *грыбы з пі́р'ем* — Кам. (ЖС), *грыбы з пі́р'ечкам* — Драг. (ЖС); **грыбы, якія вы́дзяляюць малако:** *мало́чныя грыбы́* — Драг. (ЖС), *грыбы́ з малако́м* — Паст. (ЖС); **першыя вясе́ннія грыбы:** *вясн́яныя грыбы́* — Драг., Пін. (ЖС), *вяснё́выя грыбы́* — Кам. (ЖС), *вясе́лікі* мн. — Слуц. р., цэнтральная частка пал. р. (Станкевіч), *маё́выя грыбы́* — спарадычна зах.-пал. г. (ЖС), *маяв́ія грыбы́* — Драг., Пін. (ЖС), *ма́йскія грыбы́* — Навагр. (Мат. апыт.), *міко́льныя грыбы́* — Лун. (ЖС), *міко́льныя грыбы́* — спарадычна зах.-пал. г. (ЖС), *міко́ліныя грыбы́* — Кам. (ЖС), *міко́льнікі* мн. — Лун. (ЖС), *ю́р'евыя грыбы́* — Драг. (ЖС), *ю́р'еві́кі* мн. — Іван. (ЖС), *трае́цкія грыбы́* — Пін. (ЖС); **асе́ннія**

грыбы: *асэ́ннія грыбы́* — Гом. (ЖС), *асе́нні грыбы́* — спарадычна зах.-пал. г. (ЖС), *гасе́нні грыбы́* — Драг. (ЖС); **грыбы, якія растуць на полі:** *палявы́я грыбы́* — Паст. (ЖС), *паляны́я грыбы́* — Пін. (ЖС), *паляві́кі* мн. — Хоц. (Бялькевіч), *стапта́ркі* мн. — Лоеў. (Янкова); **грыбы, якія растуць на месцы пажарышчаў:** *пажарны́я грыбы́* — Іван. (ЖС), *пажаро́вікі* мн. — Жытк. (ТС), *шмарго́нкі* мн. — Лун. (Шаталава).

Неядомыя грыбы: *воўчы́я (грыбы́)* — цэнтр. з., акрамя паўночна-заходняй часткі, Беластоц. р., спарадычна зах.-пал. г., Лельч. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС, Мат. апыт.), *воўчы́я грыбы́* — зах.-пал. г., Капыл. (ЛАБНГ, ЖС), *воўча́ грыбы́* — Шчуч. (СПЗБ), *воўчы́я губя́кі* — Лельч. (ЛАБНГ, АЛА), *воўчы́я казякі́* — Зэльв., Слон. (ЛАБНГ), *воўчы́я ба́ткі* — Драг. (ЖС), *ваўчы́ныя (грыбы́)* — спарадычна паўднёва-ўсходняя частка паўн. р., Бых., Краснап. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *ваўко́выя грыбы́* — Віц., Докш. (ЛАБНГ, АЛА), *ваўча́кі* мн. — Шчуч., Карэл., Нясв. (ЛАБНГ, Сл. Гродз., 3 нар. сл.), *ваўча́ншкі* мн. — Карэл. (Сл. Гродз.), *ваўчы́нікі* мн. — Леп. (Мат. апыт.), *воўча́нкі* мн. — Лун. (ЛАБНГ, Шаталава), *саба́чыя грыбы́* — заходняя частка паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз., ЖС, Мат. мін.-мал.), *саба́ччыя грыбы́* — Шарк., Шкл., Смарг. (ЛАБНГ, АЛА), *саба́ччыя грыбы́* — поўнач паўн.-зах. з., Кобр. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС, Мат. апыт.), *саба́чнікі* мн. — Шарк. (ЛАБНГ), *мышы́ныя (грыбы́)* — спарадычна паўн.-усх. д. (ЛАБНГ, ЖС, НС, ЭСБМ), *мышы́ныя грыбы́* — Беш., Слаўг. (ЛАБНГ, АЛА), *мышы́ччыя грыбы́* — Пол. (ЛАБНГ), *мышы́чча* н. зборн. — усх.-маг. р. (ЭСБМ), *мыша́кі* мн. — спарадычна віц.-маг. г. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС, НС, Бялькевіч, Насовіч, Юрчанка, ЭСБМ), *мышы́шкі* мн. — усх.-маг. р., Кругл. (ЛАБНГ, ЖС, Бялькевіч, Насовіч, ЭСБМ), *ву́жачы́я грыбы́* — Маз., Лельч. (ЛАБНГ, ЖС), *гу́жачы́я (грыбы́)* — Малар. (ДСБ), *ву́жовы́я грыбы́* — Ельск., Лельч. (ЛАБНГ), *ву́жовы́я грыбы́* — Драг. (ЛАБНГ, ЖС), *ву́жовы́я, ву́жовы́ казля́кі* — Пін. (ЛАБНГ, ЖС), *ву́жові́кі* мн. — спарадычна цэнтральная частка пал.

р. (ЛАБНГ, ТС, ЖС), *ужовікі* мн. — Лун. (ЖС), *вужоўкі* мн. — паўдн.-усх. з., акрамя паўднёва-ўсходняй часткі (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Мат. Гом., ЖС, Янкоўскі, ЭСБМ), *глухія вужоўкі* — Рэч. (ЛАБНГ), *вужаўкі* мн. — спарадычна паўдн.-усх. з. (Мат. Гом., Янкова), *вужа́чкі* мн. — паўднёва-ўсходняя частка паўдн.-усх. з., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, Мат. Гом.), *вужа́кі* мн. — Ветк. (Мат. Гом.), *жа́бечыя (грыбы)* — Стол., Браг. (ЛАБНГ, ТС), *жа́бечыя грыбы́* — Стол. (ЛАБНГ), *жа́бскія грыбы́* — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, АЛА, ДСБ, ЖС), *жабі́ны грыбы́* — Стол. (ЛАБНГ, ЖС), *жабі́кі* мн. — Маз. (ГЧ), *жабо́вікі* мн., *жаб'юкі* мн. — Стол. (ЛАБНГ, ТС), *пага́ныя (грыбы́)* — спарадычна паўн. р., спарадычна паўднёва-ўсходняя частка паўдн.-усх. з., а таксама Уздз., Бераст. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС), *пага́ныя грыбы́* — Камян. (ЛАБНГ), *пага́нкі* мн. — усх. з. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС, Каспяровіч), *пага́нка* ж. — Леп., Слон. (Мат. апыт.), *пага́ныш* м., *пага́нышы* мн. — мясц. (Насовіч), *по́гань* ж. зборн. — Буда-Каш. (ЛАБНГ), *дрэнныя грыбы́* — Чав., Бых. (ЛАБНГ), *благі́я грыбы́* — Віл., Маладз., Валож. (ЛАБНГ, АЛА), *благу́шкі* мн. — Віц. р., Смален. р. (Дабравольскі, Станкевіч), *дурнагу́бы* мн. — зах.-бран. р. (ЖС), *нічо́гія (грыбы́)* — Пруж. (ЛАБНГ), *нічо́гія, нічо́гі казлякі́* — Пін. (ЛАБНГ, ЖС), *глухія грыбы́* — Уздз., Стол., Лельч. (ЛАБНГ, ТС, Мат. мін.-мал.), *дзі́кія (грыбы́)* — Лёзн., Лід., Браг. (ЛАБНГ, АЛА), *дзі́кі (грыбы́)* — Кам., Іван. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС), *дзі́кары́* мн., *дзі́ч* ж. зборн. — Кам. (ЛАБНГ, ЖС), *некуца́выя (грыбы́)* — Маг. р. (Мат. Маг., ЭСБМ), *неядзі́мыя грыбы́* — Слон. (Мат. апыт.), *машарэ́нікі* мн. — Жытк. (ТС), *рэшату́хі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *ба́ткі* мн. — Гродз. (СПЗБ), *каты́* мн. — Кам. (ДСБ), *пане́нка* ж. — Ашм. (СПЗБ), *паляві́к* м. — Калінк. (Мат. Гом.), *сіні́оха* ж. — Лаг., Чэрык. (Мат. мін.-мал., Бялькевіч), *смярдзі́ок* м. — мясц. (Насовіч).

Ядомыя грыбы: *грыбы́* мн. — асн. мас. г. (ЛАБНГ, АЛА), *ядо́мыя грыбы́* — Лёзн., Шкл., Мін. (ЛАБНГ, АЛА), *з'ядо́мыя грыбы́* — Пол. (ЛАБНГ, АЛА), *ядзі́мыя грыбы́* — Віл., Слон. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *до́брыя грыбы́* — Маладз., Шчуч., Уздз. (ЛАБНГ, АЛА, Н. сл.-сць), *харо́шыя*

грыбы́ — Ветк. (ЛАБНГ, АЛА), *сво́йскія грыбы́* — Маст., Навагр. (СПЗБ, Мат. апыт.), *сво́йскі грыбы́* — Кам. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ), *свае́ грыбы́* — Навагр. (Мат. апыт.), *справядлівы грыбы́* — Кам. (ЖС), *бе́лыя грыбы́* — Лельч. (ЛАБНГ, АЛА), *чо́рныя грыбы́* — Пух. (ЛАБНГ), *праўдзі́вікі* мн. — Слон. (Мат. апыт.); **усе ядомыя грыбы, акрамя баравіка:** *казлякі* мн — паўдн.-зах. д., зах.-пал. г., Мёр., Барыс., Чэрык. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, ДСБ, ГЧ, ЖНС, ЖС, 3 нар. сл., Н. сл.-сць, ЭСБМ), *казлюкі* мн. — зах.-бран. р. (ЖС), *казякі* мн. — спарадычна гродз.-бар. г., Кобр. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, НЛ), *казлы́* мн. — Гом. р., спарадычна ўсх.-маг. р., а таксама Мёр., Бярэз., Карм. (ЛАБНГ, Мат. Гом., ЖС), *гу́бы* мн. — зах.-пал. г., Светлагор. (ЛАБНГ, АЛА, ЖС), *губякі* мн. — спарадычна ўсх.-пал. р. (ЛАБНГ, ЖС), *гу́біна* ж. зборн. — Рэч., Лоеў. (НС, Янкова), *бэ́ткі* мн. — Гродз. р., Беластоц. р., Свісл. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз., ЖС, 3 нар. сл.), *абáбкі* мн. — Слаўг. (ЛАБНГ), *абáбачкі* мн. — Акц. (ЛАБНГ), *маслякі* мн. — Ганц., Акц. (ЛАБНГ), *маслюкі* мн. — Гом. (ЛАБНГ), *падаро́жнікі* мн. — Сморг. (СЦБ), *пячу́ркі* мн. — Валож. (ЛАБНГ, АЛА).

Дрэва

Шматгадовая расліна з цвёрдым ствалом і галінамі, якія ўтвараюць крону.

дрэ́ва н., *дрэ́ўка* н. памянш., *дрэ́ўца* н. памянш. — паўн.-усх. д., сярэд.-бел. г., паўночная частка паўдн.-зах. д. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Мат. Гродз., Сл. Гродз., Бялькевіч, Каспяровіч, Насовіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *драві́на* ж. — мясц. (Ластоўскі), *дравя́чына* ж. — Гом. р. (НЛГ), *драўё* н. — Смален. р. (Дабравольскі), *дрыво́* н. зборн. — Дзятл. (СПЗБ), *дзэ́рва* н. і ж. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, АЛА, ДСБ, Станкевіч), *дзэ́рава* н. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., Сл. Гродз., ГЧ, Бялькевіч, Каспяровіч, Цыхун, Янкоўскі, Мат. апыт.), *дзера́ва* н. — Дзятл. (Мат. Гродз.), *дзераво́* н., *дзераўчо́* н. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі), *дзераві́на* ж. адзінк., *дзераві́нка* ж. памянш. — паўн.-зах. з., Гом. р., Латгал. р., Лун., Петр.

(СПЗБ, НЛГ, Шаталава), *дзеравяка* н. экспр. — агульн. (Мат. апыт.), *дзяроўя* мн. зборн. — Лоеў. (Янкова), *лясіна* ж. — Сен. (Каспяровіч), *лясініна* ж. адзінк. — Лёзн. (Каспяровіч), *пень* м. 'адно дрэва' — Чэрв. р. (Шатэрнік, Станкевіч), *карчак* м. 'дрэва з карча' — Пух. (СЦБ), *смаліна* ж. 'смольнае дрэва' — Драг. (ЛП), *дзерць* ж. 'тоўстае дрэва' — Паст., Іўеў., Пух. (СПЗБ), *калатоўка* ж. 'нізкае і грубае дрэва' — Іўеў. (ЛАБНГ), *кракаціна* ж. 'нізкае дрэва на нізкім, балоцістым месцы' — Драг. (ЛП), *жэбрасць* ж., *жэрасць* ж. 'нятоўстае высокае дрэва без сукоў' — Стол. (ТС); **дрэва без сукоў ці малагалінастае:** *луціца* ж. — Лоеў. (Янкова), *галамёнь* м. — мясц. (Станкевіч); *старчак* м. 'дрэва з абламанымі сукамі' — Лун. (Шаталава); **сукаватае, разгалінаванае дрэва:** *вілакі* мн. — Карм. (Мат. Гом.), *вілкі* мн. — Слаўг. (Мат. апыт.), *вілы* мн. — Шчуч. (Мат. апыт.), *рагалина* ж. — Нясв. (Мат. апыт.), *рагаль* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *рагатае дрэва* — Слон. (Мат. апыт.), *галалядзь* ж. — Тал. (Мат. апыт.), *барсу́к* м., *балбучча* н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *ралó* н. — Старадарож. (Мат. апыт.); *дзярту́ха* ж. 'невысокае дрэва з густымі суччамі' — Лаг. (Варлыга, Станкевіч), *галава́ч* м. 'раскідзістае дрэва на адкрытым месцы' — Ваўк. (Мат. Гродз.), *гай* м. 'дрэва з раскошнай кронай' — Ветк. (Мат. апыт.); **каржакаватае дрэва:** *карэмза* ж. — Жытк. (ТС), *карэмза́чына* ж., *карэмза́ч'е* н. зборн. — Стол. (ТС), *карамжа́* ж., *карамжа́к* м. — Сморг. (Станкевіч); **крывое дрэва:** *кыві́на* ж. — Паст. (СПЗБ), *кыву́ля* ж. — Лаг. (Варлыга), *каса́пля* ж. — Віц. (Мат. апыт.), *гарбе́ль* м. — Гродз. (ЖНС), *гну́цікі* мн. — Раг. (СПЗБ), *кля́ты* мн., *кляпо́е дрэва* — усх.-пал. р. (ЭСБМ), *ардзілі́на* ж. — Паст. (СПЗБ); **крывое дрэва, у якім сарцавіна не ў цэнтры:** *крэ́ж* м. — спарадычна зах.-пал. г. (ЛП, Шаталава, ЭСБМ), *гражэ́стае дрэва* н. — Іўеў. (Мат. Гродз.); **крывое, сукаватае, непрыгожае дрэва:** *кара́чына* ж. — Стол. (ТС), *кара́ч'е* н. зборн. — Жытк. (ТС), *карачу́н* м. — Малар., Драг. (ЛП, НЛ), *карачы́нь* ж. — Кам. (ЖНС), *каркалі́на* ж. — Верхнядзв. (НС); *капа́нь* м., *капане́ц* м. 'дрэва, корань якога

надае ствалу кручкаватасць' — Віц. р. (Станкевіч), *кульба́ка* ж. 'сагнутае дрэва' — мясц. (Станкевіч); **дрэва з пакручастымі валокнамі:** *зві́вач* м., *зві́тач* м. — Стол. (ТС), *сува́ртко́ка* ж., *сува́ртчы́на* ж. адзінк. — мясц. (Насовіч), *ко́сае дрэ́ва* — Лаг. (Варлыга), *ко́са дзе́рава* — Стол. (ТС), *буйнасло́й* м. 'дрэва з буйнымі сляямі' — Лаг. (Варлыга), *праві́лец* м. 'прамое, роўнае дрэва' — Стол. (ТС), *кара́нік* м. 'дуплаватае дрэва' — Ашм. (Сл. Гродз.), *гару́н* м. 'дрэва з нарастам, які ідзе на выраб труту' — мясц. (Мат. апыт.), *смо́льнік* 'абгарэлае дрэва' — Гродз. (Сл. Гродз.), *громабо́й* м. 'дрэва, пашкоджанае громам' — Лельч. (ЖС), *марозабо́й* м. 'дрэва, пашкоджанае марозам' — Стаўб. (СЦБ); **лясное дрэва:** *лясі́на* ж. — Віц. р., усх.-маг. р., Рас., Пух., Лоеў., Стол. (СПЗБ, ТС, Бялькевіч, Станкевіч, Шаталава, Юрчанка, Янкова), *лесі́на* ж. — Стаўб., Стол. (ТС, Станкевіч); *ку́зня* ж. 'дрэва ў лесе і мноства шышак пад ім, якія налушчыў дзяцел' — Мсцісл. (Мат. апыт.), *межа́ву́ха* ж. 'балотнае дрэва' — Зэльв. (Сцяцко), *хва́йна* ж. 'хваёвае дрэва' — Лід. (Мат. Гродз.); **садовыя пладовыя дрэвы:** *садаві́на* ж. — Слаўг., Пух., Жытк., Драг., Стол. (СПЗБ, ТС, Мат. апыт.), *садаві́на* ж. — Чэрв., Слаўг. (СПЗБ, Мат. апыт.), *прыса́дкі* мн. — Зэльв. (Сцяцко), *паса́дкі* мн. — Лоеў. (Янкова), *паса́дзі́на* ж. — Стол. (ТС), *зі́мка* ж. 'садовае дрэва, плады якога спеюць позна і добра захоўваюцца зімой' — Гл. (Янкоўскі); **дзікае пладовае дрэва:** *дзі́чка* ж. — Лаг., Стол. (ТС, Варлыга, Насовіч), *ляско́ўка* ж. — Чач., Буда-Каш., Ветк. (Мат. Гом.), *самаса́дка* ж. — Жытк. (ТС), *не́радзь* ж. 'малаўраджайнае пладовае дрэва' — Жытк. (ТС); **непладовае дрэва ў агародзе:** *прыса́днік* м. — зах. з. (Мат. апыт.); **спарыш, два дрэвы з аднаго караня:** *спары́ш* м. — Слон. (Мат. апыт.), *спарышы́* мн. — Лоеў. (Янкова), *блі́зні́ок* м., *блі́знюкі́* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *двайні́к* м. — Гом. (Мат. Гом.), *злі́нак* м. — Навагр. (ЖС), *зро́стак* м. — Воран. (Мат. Гродз.), *суро́сці́на* ж. — Дзятл., Лоеў. (Мат. Гродз., Янкова), *ро́суха* ж. — Драг. (СПЗБ), *ра́ла* н. — Лун. (Шаталава); **дрэва-самец:** *саме́ц* м. — Слон., Стол. (ТС, Мат. апыт.); **дрэва-самка:** *самка́* ж., *ма́тка* ж. — Слон. (Мат. апыт.).

Маладняк, маладыя дрэвы: *маладнік* м. зборн. — Дзягл. (Мат. Гродз.), *маладніча* н. зборн. — Буда-Каш. (Мат. Гом., ЭСБМ), *падробст* м. зборн. — Навагр. (Мат. Гродз.), *падробтак* м. 'адно маладое дрэва' — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *падгён* м. — Уздз. (СЦБ), *адгоны* мн. 'маладыя дрэўцы, якія размнажаюцца з пнёў, каранёў' — мясц. (ЭСБМ), *астрыжанак* м. 'маладое сукаватае дрэва' — мясц. (Насовіч), *прут* м. 'малады садовы саджанец' — Слаўг. (Мат. апыт.), *сáжанец* м. 'маладое дрэва, вырашчанае ў гадавальніку' — Навагр. (Мат. Гродз.).

Старое дрэва: *старадрэвіна* н. — Лаг., Воран., Слаўг. (Мат. Гродз., Варлыга, Мат. апыт.), *старына* ж. — Навагр. (Мат. Гродз.), *старык* м. — Браг. (Мат. Гом.), *пераста́рак* м. — Карм. (Мат. Гом.), *пераро́стак* м. — Жлоб. (Мат. Гом.), *перастой* м. — Ветк. (Мат. Гом.).

Сухастоіна, засохлае на карані дрэва: *сухастоіна* ж. — агульн., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. мін.-мал., Сцяш-ковіч, Янкоўскі), *сухастовіна* ж. — Верхнядзв. (СПЗБ), *сухастойца* ж. — Ельск. (ЖС), *сухастойка* ж. — Ашм., Чэрв. (ЛАБНГ), *сухастой* м. — паўдн. р., Чэрв. р. (ЛАБНГ, Шатэрнік), *суханастой* м. — зах.-пал. г., Чэрв. р. (ЛАБНГ, Шаталава, Шатэрнік), *суханастойна* ж. — спарадычна зах. з. (ЛАБНГ), *суханаста́віна* ж. — Сморг. (Сл. Гродз.), *сухадрэ́віна* ж. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *сухалі́на* ж. — Верхнядзв., Гарад. (ЛАБНГ, Станкевіч), *сухра́к* м. — Рэч. (Мат. Гом.), *сухаўя́ліца* ж. — Ельск. (ЖС), *вялі́ца* ж. — усх.-пал. р., Стол. (ЛАБНГ, ТС, ЖС, Мат. Гом.), *вя́лка* ж. — Лельч. (ЖС), *сушы́на* ж. — Навагр. (ЖС), *сушы́як* м. — Гом. р., Лаг., Асіп. (СПЗБ, НЛГ, Варлыга), *су́шка* ж. — Астр., Віл., Лаг., Кругл., Пруж. (ЛАБНГ), *самасу́шка* ж. — Лаг. (Мат. мін.-мал.), *засмо́лак* м. — Валож. (ЛАБНГ), *стурчмя́к* м. — Пух. (ЖС), *чары́янка* (*чэры́янка*) ж. — Пін. (ЛАБНГ), *шаві́на* ж. — Верхнядзв. (СПЗБ), *хаву́тнае* н. — Лун. (Шаталава); **дрэва з засохлым верхам:** *сухаве́рх* м. — Барыс., Карэл. (ЛАБНГ, СПЗБ), *сухаве́рышка* ж. — Валож. (ЛАБНГ); *усу́х* м. 'дрэва з амярцвелай унутранай часткай' — Лельч. (ЖС).

Парахнявае дрэва: *парахно́* н. — пал. р., Лаг. (ТС, ЛП, ЖС, Мат. Гом., Варлыга), *парахня́к* м. — Драг., Стол. (ТС, ЛП), *парахня́* ж. — Стол. (ТС), *парахня́віна* ж. — Жытк. (ТС), *парахо́нне* н. — Мёр. (ЖНС), *трупе́шка* ж. — Мсцісл., Шчуч. (Сл. Гродз., Юрчанка), *сітава́* ж. — Жытк., Чач. (Мат. Гом.), *агно́ек* м. — Бяроз. (Шаталава), *му́ришыны* мн. — Ваўк. (СПЗБ, ЭСБМ), *пцель* ж. 'паўзгнілае, паўспарахнелае дрэва' — Віц. р. (Станкевіч), *трухлё́* н. 'гнілое дрэва' — Добр. (Мат. Гом.), *жабярдзі́на* ж. 'дрэва з гніліной' — Жытк. (ТС), *бердзь* ж. 'падгнілае слаістае дрэва' — Стол. (ТС), *ха́ут* м. 'дрэва з гнілым стрыжнем, асяродкам' — Жытк., Стол., Лельч. (ТС, ЖС).

Зламанае дрэва: *стырч* м. — Жытк., Стол. (Мат. апыт.), *старча́к* м. — Лях. (СПЗБ), *стаўбу́р* м. — Вілен. р., Паст. (СПЗБ), *саранка* ж. — Свісл. (Сл. Гродз.), *свёчка* ж. — Жытк. (ТС); **дрэва, зламанае ветрам у навальніцу:** *лом* м., *злом* м., *бурало́м* м., *гразало́м* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *гра́нды* мн. — мясц. (Мат. апыт.).

Выварацень, вывернутае бурай дрэва: *вы́варацень* м. — усх. з., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, Шатэрнік, Станкевіч), *вывараце́нь* м. — Шум. (СПЗБ), *вы́вараці́н* м. — Докш. (СПЗБ), *вы́вараці́на* ж. — пол.-мін. г., Шум., Слаўг., Гл. (ЛАБНГ, СПЗБ, Каспяровіч, Станкевіч, Янкоўскі, Мат. апыт.), *вы́вараць* ж. — віц.-маг. г., цэнтр. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. дыял. сл., Каспяровіч, Шатэрнік, Станкевіч, Юрчанка), *вы́варат* м. — паўдн.-зах. д. зах.-пал. г., Паст., Касц. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, Бялькевіч, Сцяцко, Янкоўскі, Мат. апыт.), *вы́варатні́к* м. — Гом. р. (Мат. Гом.), *вы́варата́к* м. — Буда-Каш. (ЛАБНГ), *вы́варатка* ж. — пераважна паўночная частка паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, СПЗБ), *вы́варатня* ж. — цэнтральная частка паўн.-зах. з., Вілен. р., Слаўг. (ЛАБНГ, СПЗБ, Станкевіч, Мат. апыт.), *вываро́тніца* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *вы́верці́на* ж. — Віл. (Мат. мін.-мал.), *вы́вернутае дрэ́ва* — Краснап. (ЛАБНГ), *вы́вернутае дзе́рава* — Брэсц. (ЛАБНГ), *вы́скідзь* ж. —

Чэрв. р., спарадычна паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, НС, Шатэрнік, Янкоўскі, ЭСБМ), *вы́скадзь* ж. — заходняя частка сл.-маз. г. (СПЗБ, ЭСБМ, Станкевіч, Мат. апыт.), *вы́складзь* ж. — Лельч. (ЛАБНГ), *вы́валы* мн. — Свісл. (СПЗБ), *пóваль* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *нава́ла* ж. — Чэрв. р. (Шатэрнік, Станкевіч), *нава́л* м. — Віц. р., Гл. (ЛАБНГ, Станкевіч), *ветрава́л* м. — Барыс. (ЛАБНГ, СПЗБ), *ветрава́к* м. — Кам. (ЛАБНГ), *бурва́лак* м. — Віл. (СПЗБ), *бурало́міна* ж. — Пух. (СЦБ), *віхрава́та дзе́рава* — Стол. (ЛАБНГ), *вы́зваленае дзе́рава* — Лоеў. (ЛАБНГ), *ляжа́к* м. — Навагр., Жытк. (СПЗБ, ТС), *самава́л* м. 'дрэва, якое само ўпала' — Стол. (ТС); **гни́лое, струхле́лае ляжа́чае дрэ́ва:** *ле́жань* м. — Жытк., Лоеў. (ЭСБМ), *ляжэ́няк* м. — Маз. (ЭСБМ), *вале́ж* м., *валю́га* н., *валі́шча* н. — Жытк., Стол. (ЭСБМ).

Патанулае дрэ́ва: *макля́к* м. — Бял., Лельч. (ЖС, НС), *тапля́к* м., *то́пленік* м. — Лельч. (ЖС), *чапы́* мн. — Віц. р. (Станкевіч), *чы́пы* мн. — Віл. (Станкевіч), *на́псінь* ж. 'дрэва, пасіনেлае ці пачарнелае ад вільгаці' — мясц. (Насовіч).

Збожжа, злакі

Агульная назва хлебных злакавых раслін, з зерня якіх вырабляецца мука і крупы.

збо́жжа н. — агульн. (АЛА, ЛП, Насовіч, Мат. апыт.), *збо́ж'е* н. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *збо́ж* ж. — зах.-пал. г. (АЛА, ТС, ЛП), *зба́жына́* ж. — Сморг., Смал., Пух. (АЛА), *дабро́* н. — паўн.-зах. з., цэнтральная частка сярэд.-бел. г. (АЛА, СПЗБ, СЦБ, ЖС, Мат. мін.-мал., Шатэрнік), *па́ш-ня* ж. — Гом. р. (НЛГ), *па́шня* ж. — цэнтральная частка пал. р. (АЛА, ТС, НЛ), *па́шніца* ж. — спарадычна зах.-пал. г. (ТС, ДСБ, НЛ), *па́шніца* ж. — Гом. р. (НЛГ), *хлеб* м. — паўн.-усх. д., паўдн.-усх. з., Уздз. (АЛА, ТС, ГЧ, Мат. мін.-мал., Янкова), *хлебта́* ж. — Лоеў. (Янкова), *ураджáй* м. — Гор. (АЛА), *каласні́к* м., *каласі́ца* ж., *калас-*

нічныя мн. — мясц. (Ластоўскі), *зэлень* ж. 'збожжа да высыпання коласа' — Смален. р., Слаўг. (Дабравольскі, Мат. апыт.), *самасейка* ж. 'збожжа, што само насеялася' — Лаг. (Варлыга), *пазія́к* м. 'позна пасеяная збажына' — мясц. (Станкевіч), *падса́да* ж. 'збажына другога ўзыходу ці пасля кушчэння' — Слаўг., Ветк., Рэч. (Мат. апыт.), *радабо́ддзе* н. 'рэдкая збажына на полі' — Маладз. (Станкевіч), *палё́гліца* ж., *палёгліца* ж. 'палеглыя збожжавыя расліны' — спарадычна гродз.-бар. г., Лаг., Пух., Калінк. (СПЗБ, ЖС, Мат. мін.-мал.); **збожжавая расліна з пустым коласам:** *дуддэ́* н. зборн. — Лаг. (СЦБ), *стая́н* м. — Жытк., Стол. (ТС); **прарослае збожжа:** *праро́ст* м. — Лоеў. (Янкова), *паро́сце* н. — Стол. (ТС).

Яравое збожжа, якое высаіваецца і прараітае вясной і дае ўраджай восенню таго ж года: *яравы́я* мн. — агульн. (ЛАБНГ), *яраво́е* н. — Смален. р., Слаўг. (Дабравольскі, Мат. апыт.), *яраві́на* ж. — Краснап., Жытк., Стол. (ДСБ, Бялькевіч), *яраві́на* ж. — спарадычна пал. р. (ЛП), *ераві́на* ж. — Калінк. (ЛАБНГ), *яраві́шча* н. — Мсцісл. (Бялькевіч), *яры́на* ж. — зах. з., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., Насовіч, Станкевіч, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *яры́ня* ж. — Чэрв. (Станкевіч, Шатэрнік), *яры́на* ж. — Слон. (Мат. Гродз.), *яры́на* ж. — Беш., Сен. (Каспяровіч), *еры́на* ж. — Маст. (СПЗБ), *іры́на* ж. — усходняя частка паўн.-зах. з. (СПЗБ, Варлыга), *яры́нь* ж. — Валож. (ЛАБНГ), *яраці́на* ж. — Стол. (ЛАБНГ, ТС), *яры́ца* ж. — спарадычна паўдн.-зах. д., Барыс., Малар. (ЛАБНГ, ТС, ДСБ, Сл. Гродз., Мат. апыт.), *яра́я* н. — Стол. (ЛАБНГ), *яра́* ж. — Стаўб., Ваўк. (ЛАБНГ), *я́рка* ж. — Свісл. (Сл. Гродз.), *я́р* ж. — віц.-маг. г., Мін. р., Слуц. р., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, Растаргуеў, Юрчанка), *я́р* (*ярь*) м. — Беш., Сен. (Каспяровіч), *я́р* н. — Мсцісл. (Бялькевіч), *суя́рак* м. — спарадычна Бярэз. р., Нараўл. (ЛАБНГ).

Азімае збожжа, якое высаіваецца, прараітае і кусціцца восенню, зімуе пад снегам, а потым летам спее: *азі́-*

мыя мн. — агульн. (АЛА), *азімае* н. — спарадычна зах. з., Докш., Слаўг. (Мат. апыт.), *азіма* ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *азіміна* ж. — Слаўг., Нясв. (Ластоўскі, Мат. апыт.), *азіміна* ж. — мясц. (Насовіч), *зіміна́* ж. — Жытк. (АЛА, ТС), *зімняе* н. — Капат. (АЛА), *зімны* мн. — Лун. (АЛА), *зімó-выя* мн. — спарадычна агульн. (АЛА, Мат. апыт.), *зімка* ж. — Навагр., Буда-Каш. (Мат. Гом., Мат. апыт.), *назімка* ж. — Гродз. (Цыхун).

Усходы збожжа: *рунь* ж. — цэнтр. з., Беластоц. р., Вілен. р. (ДАБМ, Мат. Гродз., Насовіч, Станкевіч, Мат. апыт.), *руна́* ж. — Лоеў. (Янкова), *ру́на* н. — Бых. (ДАБМ, Насовіч, Станкевіч), *ру́ня* ж. — Віл. (ДАБМ), *ру́нья* ж. — Мядз., Лаг. (ДАБМ), *уру́на* ж. — зах.-пал. г., Слуц. р. (ДАБМ), *уру́на* н. — Бар., Пін. (ДАБМ), *уру́н* м. — Лун., Жытк. (ДАБМ), *уру́нь* ж. — Иван., Стол. (ДАБМ), *сялба́* ж. — Маз., Малар. (ЛП), *сялби́ца* ж. — Малар. (ЛП), *скарада́* ж. — сл.-маз. г. (ДАБМ, ЛП), *усходы* мн. — мясц. (Насовіч), *усход* м. — Слаўг., Кір., Кам. (ДАБМ, Мат. апыт.); **усходы азімага збожжа:** *рунь* ж. — агульн. (акрамя Слуц. р.), Беластоц. р., Вілен. р. (ДАБМ, СПЗБ, Бялькевіч, Каспяровіч, Шатэрнік, Станкевіч), *ру́на* ж. — Крыч. (ДАБМ), *ру́ня* ж. — Віл., Чэрык. (ДАБМ), *ру́нья* ж. — Докш., Віл., Лаг. (ДАБМ), *ру́нія* ж. — Паст., Докш., Віл. (ДАБМ, СПЗБ), *руно́* н. — Стол. (ТС), *ру́ні* мн. — Сморг. (ДАБМ), *уру́нь* ж. — Гродз., Иван., Стол. (ДАБМ, Сл. Гродз.), *уру́н* м. — пал. р., за выключэннем зах.-пал. г. (ДАБМ, ДСБ, ЛП, ТС, Мат. Гом., Янкова), *уру́на* ж. — сл.-маз. г., зах.-пал. г., Бярэз. (ДАБМ, ДСБ, ЖС, ЛП, НЛ, Мат. мін.-мал., Мат. Гом., Янкова, Мат. апыт.), *гуру́на* ж. — Пін. (ЛП), *уру́на* н. — пал. р., акрамя зах.-пал. г. (ТС, ЛП), *уру́на* н. — Бар., Пін. (ДАБМ), *уру́нішча* н. — Астр. (ДАБМ), *скарада́* ж. — Верхнядзв., Бабр., Хойн. (ДАБМ, Шаталава, Янкова, Мат. апыт.), *сяўба́* ж. — зах.-пал. г. (ДАБМ), *усходы* мн. — Пух., Слуц. (ДАБМ), *жніўні* мн. — Лоеў. (Янкова), *веснаво́е* н. — Добр. (Мат. Гом.), *уру́нь* ж. 'вялікія ўсходы азімых' — Капат. (ДАБМ); **усходы яравога збожжа:** *рунь*

ж. — Слуц. р., Рэч., Драг. (ДАБМ), *уруна́* ж. — Лоеў. (Янкова), *абход* м., *абходы* мн. — Віл. (ДАБМ), *усходы* мн. — Бярэз. р., Чэрв. р., Слуц. р., Мін., Ваўк. (ДАБМ), *усход* м. — Бярэз. р. (ДАБМ), *ярына́* ж. — спарадычна паўн.-зах. з. (ДАБМ), *яр* м. — Кір. (ДАБМ), *ячына́* ж. — Воран. (Мат. апыт.).

Кветка

Травяністая расліна, якая прыгожа і пахуча цвіце.

квѣтка ж., *квѣтачка* ж. памянш. — зах. з., зах.-бран. р., спарадычна ўсх.-пал. р. і Бярэз. р., Хоц., Краснап. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Сл. Гродз., Мат. Гродз., ГЧ, Бялькевіч, Насовіч, Растаргуеў, Станкевіч, Мат. апыт.), *квя́тка* ж. — спарадычна зах. з. (ЛАБНГ, АЛА), *квет* м. — Жытк., Лоеў. (ТС, Насовіч, Станкевіч, Янкова), *квят* м. — спарадычна паўн.-зах. з., Вілен. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, СЦБ, Мат. мін.-мал., Мат. дыял. сл., Н. сл.-сць, Каспяровіч, Шаталава, ЭСБМ), *квѣцень* ж. зборн. — Круп. (НС), *цвет* м. — агульн., паўн.-зах. з. і зах.-пал. г. спарадычна, зах.-бран. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, ЖС, Растаргуеў, Янкова, Мат. апыт.), *цвятко́к* м., *цвятко́чак* м. памянш. — усх. з., спарадычна зах.-пал. г. (ЛАБНГ, АЛА, Мат. Гом.), *краска́* ж., *красачка* ж. памянш. — цэнтр. з. (акрамя Паням. р.), Маг. р., усх.-маг. р., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Мат. Гом., Мат. Гродз., Мат. мін.-мал., Бялькевіч, Каспяровіч, Насовіч, ЭСБМ), *краса́та* ж. зборн. — Пін. (ЭСБМ), *ца́цка* ж., *ца́цачка* ж. памянш. — спарадычна ўсх.-пал. р. (ТС, Янкова), *зѣлка* ж. — Глыб. (ЛАБНГ, Насовіч), *зѣле* н. зборн. — Люб. (ЛАБНГ), *до́да* ж. — Бераст. (Мат. Гродз.), *маро́знік* ж. 'позняя кветка' — Бяроз., Кам. (ДСБ), *лаба́тка* 'небахматая кветка, няпоўнага квету' — мясц. (Ластоўскі), *ду́шкі* мн. 'духмяныя кветкі' — Лоеў. (Мат. Гом.), *сіня́ўка* ж. 'любая кветка, якая цвіце сінім колерам' — Навагр. (ЖС).

Куст

Нізкарослая дравяністая расліна, у якой галіны пачынаюцца амаль ад самай паверхні глебы; травяністая расліна, сцябліны якой растуць пучком.

куст м., *ку́сцік* м. памянш., *кусто́к* м. памянш., *кусто́чак* м. памянш. — агульн., зах.-пал. г. спарадычна, Беластоц. р., Вілен. р., Латгал. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, ГЧ, Бялькевіч, Насовіч, Станкевіч, Шаталава, Юрчанка, Янкова, ЭСБМ, Мат. апыт.), *корч* м., *ко́рчык* м. памянш. — зах.-пал. г., паўдн.-зах. д., спарадычна сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, ДСБ, ГЧ, ЖС, ЖНС, 3 нар. сл.), *карча́к* м. — спарадычна Гродз. р. (ЛАБНГ, 3 нар. сл.), *курга́н* м. — Беш., Чашн. (Каспяровіч); **асобны куст, корч гародніны:** *ка́ліва* н. — Сен., Ваўк., Лоеў. (Мат. Гродз., Каспяровіч, Янкова), *гра́нка* ж. — Мядз. (СЦБ), *гро́зень* — Лаг. (СЦБ); **куст бульбы:** *ка́ліва* н. — асн. мас. г. (акрамя сл.-маз. г.), зах.-бран. р. (ЛАБНГ, Растаргуеў), *былі́на* ж. — Рас. (ЛАБНГ), *гняздо́* н. — Віц. р. (ЛАБНГ), *гра́нка* ж. — Тал. (ЛАБНГ), *грузно́* н. — Віц. (ЛАБНГ), *гро́зень* м. — Лаг. (Мат. мін.-мал.), *ко́рань* м. — Брасл., Іўеў., Хоц. (ЛАБНГ), *цяві́на* ж. — Капыл. (ЛАБНГ), *цяўві́на* ж., *ціві́на* ж., *цяці́віна* ж. — Чэрык. (ЛАБНГ), *цяці́ўка* ж. — Арш., Дубр. (ЛАБНГ); **куст, корч цыбулі:** *гразно́* н. — віц.-маг. г., Докш., Віл. (ЛАБНГ, Шаталава), *гразён* м. — Докш. (СПЗБ), *гра́нка* ж. — спарадычна паўн. р. і паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. мін.-мал., Шаталава), *гняздо́* н. — Клім. (ЛАБНГ), *гало́ўка* ж. — Лельч. (ЛАБНГ), *карбо́ўка* ж. — Ашм. (Мат. мін.-мал.), *ка́ліва* н. — Лаг. (ЛАБНГ), *карчу́к* м. — Карэл. (ЛАБНГ), *курга́н* м. — Паст. (ЛАБНГ), *ко́рань* м. — Гродз., Бяроз. (ЛАБНГ), *клычо́к* м. — Маладз. (Мат. мін.-мал.), *шып* м. — Навагр. (ЛАБНГ), *луки́но* н. — мясц. (Ластоўскі), *ке́ча* ж. — Паст. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ), *цыбу́ліна* ж. — Брасл. (СПЗБ).

Лішайнік

Расліна ніжэйшага тыпу, якая складаецца з грыба і водарасці, утвараючы адзін арганізм.

лішайнік м. — Мєсцісл. (Ластоўскі, Мат. апыт.), *лішай* м. — Чач. (Мат. апыт.), *мох* м. — Драг., Жытк., Стол. (ТС, Мат. апыт.), *плюснік* м. — мясц. (Ластоўскі), *шалуднікі* мн. — мясц. (Ластоўскі).

Мох

Спорава я расліна без каранёў і кветак, якая сцелецца або расце ў вільготных мясцінах, на дрэвах, каменні.

мох м., *машóк* м. памянш. — агульн. (ТС, Мат. Гродз., Сл. Гродз., ГЧ, ЭСБМ, Каспяровіч, Насовіч, Станкевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *іміóк* м. памянш. — Шум. (ЭСБМ), *імчэчак* м. памянш. — Ганц. (СПЗБ), *махавіца* ж. — Віл. (СПЗБ), *саманіца* ж., *саманы* мн. — Вілен. р. (СПЗБ), *альсавы мох* 'мох, які расце на тарфяніках' — мясц. (Ластоўскі), *страявы мох* 'мох, які выкарыстоўваецца ў будаўніцтве', *дубóвы мох* 'мох, які расце на дубах', *зялёны мох* 'мох, які расце на дрэвах', *мох бёлы* 'мох, які расце на лузе', *мох жоўты*, *мох чорны* 'іншыя разнавіднасці моху' — Слон. (Мат. апыт.), *жыве́ц* м. 'зялёны лугавы мох' — Клім. (Бялькевіч, Мат. апыт.).

Пустазелле

Дзікарослая расліна, якая засмечвае пасевы культурных раслін.

зёлле н., *зёлейка* н. памянш. — агульн. (ЛАБНГ, ТС, Мат. Гродз., ДСБ, ЖС, Сцяшковіч, Янкоўскі, Мат. апыт.), *пустазёлле* н. — мясц. (Мат. апыт.), *зялі́на* ж. — Драг. (Мат. апыт.), *зялі́на* ж. адзінк., *зялі́нка* ж. памянш. — Жытк., Стол. (ТС), *зё́лкі* мн. — спарадычна паўн.-зах. з. (ЛАБНГ), *травá* ж. — Чач. (Мат. апыт.), *пыр'ё* н. — Свісл. (Шаталава), *сабакáрнік* м. — Жытк. (ТС), *гавы́ла* ж. — Смarg. (Сл. Гродз.), *ахрáп'е* н. 'пустазелле, прыдатнае для кармлення свіней' — Глыб. (Мат. апыт.); **высакарослае сцяблістае пустазелле:** *бур'ян* м. — Верхнядзв., Слаўг., Карэл.,

Жытк. (СПЗБ, ТС, Мат. апыт.), *бур'яніна* ж. — мясц. (Мат. апыт.), *бур'ё* н. — Лоеў. (Янкова), *бура́н* м. — Барыс. (СЦБ), *байра́н* м. — Жытк. (ТС), *байра́к* м. — Жытк., Пін. (ТС, ЭСБМ), *быльня́к* м. — Пух. (СПЗБ), *быльня́г* м. — Іўеў. (СПЗБ), *бы́льнік* м. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *бы́лле* н. — Краснап. (Бялькевіч), *буйлякі* мн. — Воран. (СПЗБ), *бады́ллё* н. — Глыб., Зэльв. (СПЗБ), *бады́льнік* м. — Жытк. (ТС), *блё́кат* м. — мясц. (ЭСБМ), *лабаза́* ж. — Слуц. р., Ашм. (СПЗБ, ЭСБМ), *лабуза́* ж. — Слуц. р., Дзятл. (СПЗБ, ЭСБМ), *лабаззё* н. — Бых. (ЖНС), *лабы́знік* м., *лабы́рнік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *гай* м. — Жытк. (Мат. апыт.).

Расліна

Арганізм, які развіваецца звычайна ў нерухомым становішчы, атрымлівае пажыўныя неарганічныя рэчывы з глебы і паветра і ператварае іх у арганічныя.

раслі́на ж., *раслі́нка* ж. памянш. — Віц. р., Слон., Драг. (Каспяровіч, Насовіч, Станкевіч, Мат. апыт.), *расці́на* ж. — Навагр., Жытк. (ТС, Мат. апыт.), *расце́ніе* н. — Мсцісл. (Юрчанка), *зяло́* н. — Малар. (НЛ), *малажа́ва* ж. 'расліна, якая мае добры выгляд' — Лаг. (ЭСБМ), *су́валка* ж. зборн. 'засохлыя расліны' — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *раслі́на* ж. 'культурная расліна' — Стол. (ТС), *па́дбёл* м. 'дзікія і культурныя расліны з белымі кветкамі ці апушэннем' — Жытк., Стол. (ТС), *дзераза́* ж. 'усякая паўзучая расліна' — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *чужапа́с* м. 'расліна-паразіт' — мясц. (Ластоўскі), *яўнасе́мныя расці́ны* 'яўнашлюбныя расліны' — мясц. (Ластоўскі), *се́янка* ж. 'расліна-сеянец' — Жытк., Стол. (ТС); **раслі́на-самасей:** *самасе́й* м. — Астр., Жытк. (СПЗБ, ТС), *самасе́ў* м. — Беластоц. р. (СПЗБ), *самасе́йка* ж. — Верхнядзв., Глыб., Жытк., Латгал. р. (СПЗБ, ТС); **раслі́на-пустацвет:** *пустацве́т* м. — Латгал. р., Мсцісл., Ганц., Жытк., Стол. (СПЗБ, ТС, Бялькевіч), *пустазвóн* м. — Лельч. (Мат. Гом.); **раслі́на, якая расце ўгору:** *стаяро́с* м. —

Лаг. (Варлыга), *стаярósіна* ж. — Мсцісл. (Мат. апыт.); **адна-гадовая расліна**: *аднагóдак* м. — Мсцісл. (Юрчанка), *былі́на* ж., *былі́нка* ж. памянш. — Лаг. (Варлыга); **калючая расліна**: *калю́к* м., *калюкі́* мн. — Стол. (ТС), *дзед* м. — Лаг. (Варлыга).

Адна асобна ўзятая расліна: *ка́ліва* н. і ж., *ка́ліўца* н. і ж. памянш. — паўн.-зах. з., пал. р. (СПЗБ, ЭСБМ, Варлыга, Станкевіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *ка́льва* н. — спарадычна Паням. р. (Мат. Гродз., НЛ, Сцяцко, Цыхун), *каліўка* ж. — Карм. (Мат. Гом.), *ка́лівіна* ж. — Стол. (ТС), *ка́ліўе* н. зборн. — Навагр., Лоеў. (Мат. Гродз., Янкова), *ко́рань* м. — Жытк. (ТС), *грэ́нка* ж. — Лаг. (СЦБ), *сяні́нка* ж. — Гом. р. (НЛГ).

Дэкаратыўная, звычайна пакаёвая расліна: *вазо́н* м., *вазо́ны* мн. — зах. з., пал. р. (ЖС, ЭСБМ, Мат. апыт.), *цвяты́* мн. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *цвет* м. — Брасл., Ашм. (СПЗБ), *квяты́* мн. — Вілен. р., спарадычна паўн.-зах. з. (СПЗБ), *ца́цкі* мн. — Лоеў. (Янкова).

Расліны, якія растуць з аднаго караня, звычайна разам: *спары́ш* м., *спары́шак* м. памянш. — Віц. р., Паням. р., Чэрв. р. (Мат. Гродз., Каспяровіч, Шатэрнік, Станкевіч, Мат. апыт.), *спарышы́* мн., *спарышы́кі* мн. памянш. — спарадычна паўдн.-усх. з., Слон. (Мат. Гом., Мат. апыт.), *спары́шнік* м. — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч), *спарэ́ц* м. — Слон. (Мат. апыт.), *спарта́* ж. — Ветк. (Мат. Гом.), *суро́б-ці́на* ж. — Раг., Чач., Ельск. (Мат. Гом.), *блі́зніцы* ж. мн., *блі́зні́чка* ж. — Стол. (ТС).

Расліна, звычайна культурная, у самым пачатку свайго развіцця, парастак: *расто́к* м. — Глыб., Калінк. (СПЗБ), *ро́сцік* м. — Верхнядзв., Латгал. р. (СПЗБ), *ро́слік* м. — Рэч. (Мат. Гом.), *ро́сля* ж. — Чашн. (Каспяровіч, Станкевіч), *храсто́к* м. — паўдн.-усх. з., Стаўб., Брэсц. (ДСБ, Мат. Гом., ЖС, Станкевіч), *храсткі́* мн. — Драг. (ЛП), *усходы́* мн. — Жытк. (ТС); **парастак цыбулі**: *шыпо́к* м. — Навагр. (Мат. Гродз.), *ко́зка* ж. — Мсцісл. (Юрчанка).

Садавіна

Агульная назва садовых раслін, а таксама іх пладоў.

садавіна ж. — Чэрв. р., Лаг., Лях., Жытк., Драг., Пін. (СПЗБ, ТС, Шатэрнік, Станкевіч, Мат. апыт.), *садавіна* ж. — Слуц. р. (СПЗБ, Мат. апыт.), *сadbовіна* ж. — зах.-бран. р., Мін. р., спарадычна Паням. р. (СПЗБ, Мат. Гродз., Растаргуеў, Станкевіч, Мат. апыт.), *сад* м. — Чач. (Мат. апыт.), *сырызна* ж. — Віц. р., Смарг. (Каспяровіч, Станкевіч), *сыравізна* ж., *сыравізнъ* ж. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *сырынніча* н., *сырніича* н. — Зэльв. (Сцяцко), *вінаград* м. — пал. р. (Насовіч, ЭСБМ), *яжына* ж. — Смарг. (СПЗБ), *вадзянкі* мн. 'вадзяністая садавіна' — Смарг. (Станкевіч), *райка* ж. 'садавіна нахштальт яблыкаў' — Лоеў. (Мат. Гом.); **недаспелая садавіна:** *зялёніва* н. — Зэльв. (СПЗБ, Сцяцко), *зеленіна* ж. — Жытк. (ТС), *зелянчак* м., *зелянчук* м. — Жытк. (ТС), *зэлень* ж. — Жытк., Стол. (ТС), *надзелень* ж. — Гродз., Карэл. (СПЗБ, Цыхун), *зялёпуха* ж. — Чэрв., Свісл. (СПЗБ), *зялёпуха* ж. — Гродз. (СПЗБ), *кісяк* м. — Лаг. (ЭСБМ).

Трава

Расліна з аднагадовымі зялёнымі неадзервянелымі парасткамі і сцяблом; зялёнае покрыва зямлі з такіх раслін.

травá ж., *траўка* ж. памянш., *травачка* ж. памянш., *травіца* ж. памянш., *травіича* ж. экспр. — асн. мас. г., Вілен. р., Смален. р. (СПЗБ, ТС, Сл. Гродз., Мат. Гродз., Мат. мін.-мал., ГЧ, Дабравольскі, Насовіч, Мат. апыт.), *травіцка* ж. памянш. — Верхнядзв. (СПЗБ), *троўка* ж. памянш. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *травіна* ж. адзінк. — асн. мас. г. (АЛА, Мат. апыт.), *травіна* ж. адзінк. — паўн.-усх. д., паўн.-зах. з., Акц. (АЛА, СПЗБ), *зэлле* н. — Паням. р., пал. р., Беластоц. р., Вілен. р., Мсцісл., Пух. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз., ГЧ, НЛ, Бялькевіч, Мат. апыт.), *зэліна* ж. адзінк. — Слон. (Мат. апыт.), *зэльска* н. — Гродз.,

Ваўк., Беластоц. р. (СПЗБ), *зёлкі* мн. — Гарад., Іўеў. (ЛАБНГ), *зялёніва* н. — Віц. р., Уздз. (СЦБ, Станкевіч), *зялёна* н. — Навагр. (СПЗБ), *зэлень* ж. — Маст. (СПЗБ), *зелянёк* м. 'адна зялёная травінка' — Ушацк. (НЛ), *шчы-кавіца* ж. 'першая трава' — Ельск. (Мат. Гом.), *падсада* ж. 'маладая і нізкая трава ў высокім травастой' — Слаўг., Рэч., Смален. р. (Дабравольскі, Мат. апыт.), *валасень* 'моцная высокая трава' — усх.-пал. р. (ЭСБМ), *лабазá* ж., *лабаззё* н. 'грубая, тоўстая трава' — Мёр. (НЛ), *казіна* ж. 'вельмі жорсткая дзікая трава' — Стаўб. (ЭСБМ), *лónух* м. 'шырокалістая трава наогул' — мясц. (Насовіч), *пярó* н. 'перыстая трава' — Жытк., Стол. (ТС), *травá* ж., *травіна* ж. адзінк. 'толькі вузкалістая травяністая расліна, у якой няма сцябла' — зах.-пал. г. (АЛА, Мат. апыт.); **калючая трава:** *бадзю́к* м. — Віл. (СПЗБ), *іжóкіла* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч); **жорсткая сцябліністая трава:** *быллё* н., *быль-нік* м. — Віц. р., Мёр. (Каспяровіч, Насовіч, Станкевіч), *быльнёг* м. — мясц. (Станкевіч); **мяккая сцябліністая кусцістая трава:** *быльні́чак* м. — мясц. (Насовіч), *мучка* ж. — Лельч. (ЖС); **сухая на корані трава:** *пасу́шнік* м. — Гл. (Янкоўскі), *быллё* н., *былі́нка* ж. адзінк. — Смален. р. (Дабравольскі), *былі́на* ж. адзінк. — Лід. (Мат. Гродз.), *після́к* м. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *навіха́* ж. — Старадарож. (Мат. апыт.), *казя́нка* ж. — Лід. (Сл. Гродз.), *ко́зарыца* ж. — Гродз. (Сл. Гродз.), *шума́вінне* н. — Гом. (НЛГ), *цыбу́ллё* н. зборн. 'доўгія сухія травы' — Чэрв. (Шатэрнік, Станкевіч); **любая трава, якая мае непрыемны пах:** *смярдзю́ха* ж., *смярдзю́ча зéлле* — Слон. (Мат. апыт.), *тухля́нка* ж. — Касц. (Бялькевіч); *гарка́ч* м. 'горкая трава' — Краснап. (Бялькевіч); *дубро́ва* ж. 'трава, якая расце ў лесе' — цэнтральная частка пал. р. (Мат. апыт.), *лагу́н* м. 'трава на лагчынах, якая сцелецца па зямлі' — Карэл. (ЖНС), *па́ша* ж., *па́жа* ж. 'трава на папасе' — Жытк., Стол. (ТС), *папа́рына* ж. 'трава на папары' — Гродз. (Сл. Гродз.), *пажаро́ўка* ж. 'трава на выгаралых участках' — Жытк. (ТС), *трынь-травá* ж., *тынь-травá* ж. 'трава, якая расце пад тынам' —

мясц. (Насовіч), *шупіна* ж. 'рачная трава' — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *беражніца* ж. 'розная буйная трава, якая расце па берагах азёр, рэк' — Пол. (НЛ), **трава, што расце ў балоце, на купінах:** *ку́павіца* ж. — Чэрв. (НЛ, ЭСБМ), *купіца* ж. — Уздз. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *куптыры́* мн. — Гом. р. (Мат. Гом.); *з'ёдзіны* мн. 'трава, патраўленая жывёлай' — мясц. (Насовіч), *зялёніва* н. 'трава, якая ідзе на корм свінням' — Уздз. (Мат. мін.-мал.); **непрыгодная для корму трава:** *нёсмак* м. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *неціка́вая трава́* — Уздз. (Мат. мін.-мал.); *бліску́ха* ж. 'трава, якую цяжка касіць' — Пух. (ЖС), *яжá* ж. 'трава, якую немагчыма скасіць' — Пух. (ЖС), *сця́рнуё* н. 'трава, якую косяць на полі, дзе вырвуць лён' — Навагр. (Сл. Гродз.); **трава другога ўкосу:** *ата́ва* ж. — Чэрв. р., Смарг., Ваўк., Слон., Жытк., Стол. (ТС, Сл. Гродз., Каспяровіч, Насовіч, Сцяшковіч, Шатэрнік, ЭСБМ, Мат. апыт.), *ата́ўка* ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *вята́ра* ж. — Лях. (ДСБ), *віш* м. — Лун., Лельч. (ЖС, Шаталава), *віша́р* м. — Светлагор., Ельск. (Мат. Гом.), *малажэ́й* м., *малажэ́й* м. — Драг. (ДСБ, ЖС, ЛП), *пакóс* м., *другі пакóс* — Стол. (ТС), *пакóша* ж. — Навагр. (Мат. апыт.); **трава, якая засталася на зіму няскошанай:** *віш* м. — усх.-пал. р., Чэрв. р., Ушацк., Асіп., Бар., Лях., Гл., Ганц. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ДСБ, СЦБ, Мат. Гом., 3 нар. сл., Шаталава, Янкоўскі, ЭСБМ), *віс* м. — пал. р. (ЭСБМ), *віша́* ж. — Слуц. р., Дзярж., Гл., Светлагор. (ЛАБНГ, СПЗБ, 3 нар. сл., Янкоўскі, ЭСБМ), *віша́р* м. — зах.-пал. г., акрамя заходняй часткі, усходняя частка ўсх.-пал. р., Ушацк., Бых., Пух., Гл. (ЛАБНГ, СПЗБ), *віша́р* м. — Чэрв. р., Брэсц., Гл. (ЛАБНГ, Шаталава, Шатэрнік, Янкоўскі, ЭСБМ), *вішча́р* м. — Жаб. (ЛАБНГ), *віжа́р* м. — Кам. (ЛАБНГ), *вішэ́й* м. — спарадычна зах.-пал. г., Слон., Івац. (ЛАБНГ, ДСБ, ЖС, НС), *вішуга́* ж. — Маз., Лельч. (ЛАБНГ), *пасу́ш* ж. — Віц. р., Лаг., Раг., Маз. (СПЗБ, Варлыга, Каспяровіч, Шаталава, ЭСБМ), *пасу́ш* ж. — Хойн. (ЭСБМ), *пасушні́к* м. — Маг. р., Гл., Гом. (Мат. Маг., Янкоўскі, ЭСБМ), *не́кась* ж. — спарадычна паўн.-зах. з. (СПЗБ, НС), *не́га́р* ж. —

Кобр. (ДСБ), *асяніна* ж. — Свісл. (Сл. Гродз.), *асянчына* ж. — Віл., Іўеў. (СПЗБ, Сл. Гродз.), *асянчэць* ж. — Іўеў. (СПЗБ), *асянча* ж. — мясц. (Станкевіч).

Густая зялёная сакавітая трава: *мурава* ж., *мураўка* ж. памянш. — паўн.-зах. з., зах.-бран. р., Беш., Слаўг., Краснап., Лоеў. (СПЗБ, СЦБ, Бялькевіч, Варлыга, Каспяровіч, Насовіч, Растаргуеў, ЭСБМ, Мат. апыт.), *мурава* н. — Карэл., Навагр., Беластоц. р. (СПЗБ, Мат. апыт.), *мурава́* ж., *мураўка* ж. памянш. — зах.-бран. р., спарадычна зах. з. (Насовіч, Станкевіч, ЭСБМ), *мурáва* ж. — мясц. (ЭСБМ), *мурóва* ж., *муро́ўка* ж. памянш. — Докш., Краснап., Бяроз. (ЛП, Мат. дыял. сл., Бялькевіч, Насовіч, ЭСБМ), *мураўца* ж. — Пух. (СЦБ), *мураўца́* ж. — Навагр. (СПЗБ), *мураў* м. — Лаг. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *мур* м. — зах.-бран. р., Лід., Лоеў. (Сл. Гродз., Насовіч, Растаргуеў, Янкова, ЭСБМ), *муро́г* м., *муражо́к* м. памянш. — паўн.-зах. з., усх.-пал. р., Вілен. р., Беш. (СПЗБ, ТС, Каспяровіч, Станкевіч, Мат. апыт.), *муро́жына* ж. адзінк. — Жытк. (ТС), *мураг* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *муро́жнічак* м. — Пух. (СЦБ), *муражы́на* ж. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *муро́жніца* ж. — Стаўб. (Мат. апыт.), *муро́жка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *муро́жжа* н. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *пóдмураж* м. — Жытк. (ТС), *морг* м. — Петр. (Шаталава), *мяку́ха* ж. — Ушацк. (НЛ), *мяку́шка* ж. — Брасл. (СПЗБ), *мяку́ш* м. — Пол., Докш. (Мат. дыял. сл., ЭСБМ), *мякіш* м. — Гл. (Янкоўскі), *мякішы́* мн. — Жытк. (Мат. апыт., ЭСБМ), *мя́каць* ж., *намя́каць* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *намяку́ша* ж. — Докш. (Мат. апыт.), *віша́р* м. — Рэч. (Мат. апыт.).

Лекавыя травы: *зэ́ле* н., *зэ́лейка* н. памянш. — агульн. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ЖС, ГЧ, Мат. апыт.), *тро́йзеле* н. — Гом. р. (НЛГ), *зэ́лі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *зэ́лкі* мн. — паўн.-зах. з. Вілен. р., Лёзн., Кобр., Бяроз., Хойн. (ЛАБНГ, СПЗБ, СЦБ, ЖС, Каспяровіч, Станкевіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *тра́вы* мн. — Леп. (Мат. апыт.), *ца́цкі* мн. — Лоеў. (Янкова).

Ягады

Агульная назва ягадных раслін.

ягады мн. — переважна агульн. (Сл. Гродз., ГЧ, Шаталава, Мат. апыт.), *ягада* ж. — Іўеў., Буда-Каш., Смален. р. (Мат. Гом., Мат. Гродз., Дабравольскі), *буба* ж. дзіц. — Кам. (ЖНС), *збіркi* мн. 'ягадныя расліны, якія засталіся неабабранымі' — Гродз. (ЖНС), *мамарáнкi* мн. 'ягадныя расліны, якія даюць мала ўраджаю' — Гродз. (Сл. Гродз.), *воўчыя ягады* 'ягадныя расліны, плады якіх нельга есці' — Слон., Стол., Жытк. (ТС, Мат. апыт.).

3.2 НАЗВЫ ГРУП РАСЛІН І ГРЫБОЎ

Агрэстнік

Кусты агрэсту

агрэ́стнік м., *агрэ́снік* м., *агры́снік* м. — у межах назвы расліны *агрэ́ст* (ЭСБМ), *а́грыстнік* м. — мясц. (Насовіч), *агрэ́ст* м. — Глыб., Леп., Старадарож. (Мат. апыт.), *а́грэст* м. — Люб., Драг., Пін. (Мат. апыт.), *я́граснік* м., *я́грыснік* м. — Маг. р., усх.-маг. р., Сморг. (Бялькевіч, Станкевіч, Мат. апыт.), *я́грэст* м. — Мсцісл. (Мат. апыт.).

Аернік

Зараснік аеру.

э́рнік м. — Гл. (Янкоўскі, Мат. апыт.), *а́ір* м. — Глыб., Леп., Мсцісл., Люб. (Мат. апыт.), *я́вар* м. — усх.-маг. р. (Мат. апыт.), *я́варышча* н., *я́варнішча* н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *я́рай* м. — Рэч. (Мат. апыт.), *я́рый* м. — Жлоб. (Мат. апыт.), *сво́йскі плісня́к* — Драг. (Мат. апыт.), *пляшні́як* м. — Пін. (Мат. апыт.), *плéшнік* — Жытк., Стол. (Мат. апыт.), *курдо́ўнік* м. — Маг. р. (Мат. апыт.), *ніо́нькі* мн. — Чач. (Мат. апыт.).

Ажынік

Кусты, зараснік ажын.

ажы́ннік м. — паўдн.-зах. д., Пін. (СПЗБ, ТС, ГЧ, Насовіч, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *ажы́ннык* м., *гажы́ннык* м. — Драг. (Мат. апыт.), *ажы́ны* мн., *гажы́ны* мн. — Драг., Жытк. (Мат. апыт.), *ажы́нне* н. — Леп. (Мат. апыт.), *ажаві́ннік* м. — паўн.-зах. з., Слаўг. (Мат. Гродз., ЖС, Мат. апыт.), *аржаві́ннік* м. — Брасл. (СПЗБ), *ажаві́ны* мн. — Тал. (Мат. апыт.), *жаві́ннік* м. — віц.-маг. г. (пераважна Маг. р.), зах.-бран. р., Чач. (Каспяровіч, Растаргуеў, Юрчанка, Яўсееў, Мат. апыт.), *жэ́віннік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *ажэ́ўнік* м. — Віл., Навагр. (СПЗБ, Мат. апыт.), *іжэ́ўнік* м. — Шум. (СПЗБ), *мядзвэ́днік* м. — зах.-пал. г. (ДСБ, ЖС, Мат. апыт.), *сурмалі́ннік* м. — Віц. (Каспяровіч), *сурмалі́ны* мн. — Шум. (СПЗБ), *сербалі́ннік* м. — Віц. р. (Каспяровіч, Мат. апыт.), *ичабалі́на* ж. — Віц. р. (Каспяровіч, Мат. апыт.).

Алешнік

Зараснік альховых кустоў.

алё́шнік м., *алё́шнічак* м. памянш. — асн. мас. г., зах.-бран. р., Вілен. р. (ЛАБНГ СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., НЛГ, ГЧ, Мат. дыял. сл., Каспяровіч, Шаталава, Шатэрнік, ЭСБМ, Мат. апыт.), *галё́шнік* м. — спарадычна паўн.-зах. з. (СПЗБ, Сл. Гродз.), *лё́шнік* м. — Краснап., Калінк. (ЛАБНГ), *алё́шнік* м. — Рэч. (Мат. Гом.), *лё́шка* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *алё́шняк* м. — Слаўг., Гом. (Мат. апыт.), *алі́шнік* м. — Мін. (Мат. апыт.), *алё́шаннік* м., *лё́шаннік* м., *алё́шанне* н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *алё́шша* н. — Смален. р. (Дабравольскі), *алё́шына* ж. — Лях. (СПЗБ), *алы́шы́на* ж., *алы́шына́* ж. — зах.-пал. г., гродз.-бар. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сцяцко, Цыхун, Мат. апыт.), *валы́шы́на* ж., *ляы́шы́на* ж. — Брэсц. (ДСБ), *галы́шына́* ж. — Драг. (СПЗБ), *алы́шы́на* ж. — Зэльв. (Сцяцко, ЭСБМ), *алы́шнік* м. — Бяроз., Малар. (ЛАБНГ), *о́лышані́к* м. — Пол. (ЛАБНГ), *алы́шэўнік* м., *алы́шэўнічак* м. памянш. — цэнтральная частка паўн.-зах. з., Гом. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, СЦБ, НЛГ, Шаталава, Мат. апыт.),

альшобу́нік м. — Гродз. (ЛАБНГ), *альшэ́віннік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *альшэ́віна* ж. — Лаг. (Мат. апыт.), *альші́нік* м. — Пол., Чэрв. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *альшы́ннік* м. — Слон., Брэсц. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *альшы́ннык* м. — Бяроз., Кобр. (ЛАБНГ), *альші́тнік* м. — мясц. (Мат. апыт.), *альха́* ж. — Бял., Бых., Слаўг., Добр. (ЛАБНГ), *во́льха* ж. — Астр., Слаўг., Кам. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *альхо́віца* ж. — Чэрв. (НЛ), *альхо́ўнік* м. — Мёр., Мсцісл., Слаўг., Саліг. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *альхаўня́к* м., *альхо́віннік* м., *але́хаўнік* м., *альхо́ўе* н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *але́хаўе* н. — Стол. (ТС), *але́х* м. — Лельч. (ЖС), *лехі* мн. — Слаўг. (Мат. апыт.), *карчы́ альхо́выя* — Пруж., Іван. (ЛАБНГ), *кусты́ во́льхі* — Маладз. (ЛАБНГ), *алёс* м. — Віц. р., спарадычна пал. р., Краснап. (ЛАБНГ, Бялькевіч, ЭСБМ), *альса́* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *вальса́* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *ляпе́шнік* м. — Гом. р., Віц., Слаўг. (Мат. Гом., Каспяровіч, ЭСБМ, Мат. апыт.), *шалё́ннік* м. — Петр., Лельч. (Мат. Гом.), *су́варата* ж. — Уздз. (ЛАБНГ), *луг* м. 'алешнік у нізіне' — Слуц. р. (ЭСБМ).

Арэ́шнік

Арэхавае кустоўе.

арэ́шнік м. — пераважна ўсх. з., спарадычна зах. з., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ГЧ), *арэ́шнікі* мн. — Кобр., Брэсц. (ЛАБНГ), *за́раслі арэ́шніку* — Браг. (ЛАБНГ), *гарэ́шнік* м. — зах. з., пераважна Паням. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. мін.-мал., Мат. апыт.), *гарэ́шнікі* мн. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *рэ́шнік* м. — усх.-маг. р., Калінк. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *аварэ́шнік* (*аворэ́шнік*) м. — Ельск. (ЛАБНГ), *ара́шнік* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *арэ́шы́ннік* м., *рэ́шаннік* м., *ара́шы́ннік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *арэ́шанне* н. — Слаўг., Пруж. (Мат. апыт.), *арэ́шня* ж. — Воран. (ЛАБНГ), *арэ́шша* н. — Жытк. (ТС), *арэ́хаўнік* м., *рэ́хаўнік* м., *арахо́ўнік* м., *арэ́х* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *арэ́хава гра́дка* — Стол.

(ЛАБНГ), *ляшчыннік* м. — паўн.-зах. з., Вілен. р., спарадычна зах.-пал. г. (ЛАБНГ, СПЗБ), *ляхчыннік* м. — Шарк. (ЛАБНГ), *ляшчэ́ннік* м. — Смарг. (ЛАБНГ), *ляшчэ́ўнік* м. — цэнтральная частка паўн.-зах. з., цэнтральная частка віц.-маг. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, Каспяровіч, Станкевіч), *ляшчэ́йнік* м. — Смарг. (ЛАБНГ), *ляшчы́на* ж. — Віц. р., Гродз. р., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, Станкевіч), *лешчаві́ннік* м. — мясц. (Насовіч), *лешчыно́вы лес* — Ваўк. (ЛАБНГ), *алеи́чыня́к* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *ляско́ўнік* м. — Слаўг. (Насовіч, Мат. апыт.), *лясо́к* м. — спарадычна цэнтральная частка пал. р., а таксама Івац. (ЛАБНГ, НС, ЭСБМ), *лёска* ж., *ляскі́* мн. — Драг. (ЭСБМ), *ляско́вы карчы́* — Кам. (ЛАБНГ), *пу́зін* м. — Навагр. (3 нар. сл.).

Асакоўнік

Зараснік асакі.

асако́ўнік м. — Карм. (Мат. апыт.), *асака́* ж. — Глыб., Леп., Мсцісл., Слуц. р. (Мат. апыт.), *курдо́ўнік* м. — Маг. р. (Мат. апыт.), *раза́к* м. — Драг. (Мат. апыт.).

Асі́ннік

Асінавы хмызняк.

асі́ннік м., *асі́ннічак* м. памянш. — агульн. (ЛАБНГ, СПЗБ, НЛГ, ГЧ, Бялькевіч, Мат. апыт.), *асі́нік* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *сі́ннік* м. — спарадычна ўсх.-маг. р., Калінк. (ЛАБНГ), *асі́ннік* м. — Навагр. (Мат. апыт.), *асі́нняк* м. — зах.-пал. г., акрамя заходняй часткі, Астр. (ЛАБНГ, НЛ), *асі́няк* м. — Астр., Вілен. р. (СПЗБ), *асня́к* м. — Слуц. р., Паням. р., Кам., Стол. (ЛАБНГ, НЛ, ЭСБМ), *асні́к* м. — паўдн.-зах. д., Пін. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Сл. Гродз., ЖНС, 3 нар. сл., ЭСБМ, Мат. апыт.), *асі́на* ж. — пераважна зах.-пал. г., спарадычна Паням. р. (ЛАБНГ), *асі́навы маладня́к* — Арш., Ваўк. (ЛАБНГ), *асі́навы карчы́* — Кам. (ЛАБНГ), *аса́* м. — мясц. (Мат. апыт.), *асаво́к* м. —

Докш., Краснап. (ЛАБНГ, ЭСБМ), *асавéц* м. — Стаўб., Саліг. (Мат. апыт.), *асóвы маладнiяк* — Арш., Ваўк. (ЛАБНГ), *яварнiк* м. — Слуц. р., Лун. (ЛАБНГ, СПЗБ), *явар* м. — Старадарож. (ЛАБНГ), *ясéннiчак* м. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі).

Асотнік

Зараснік травы асоту.

асóтнiк м. — Беш. (Каспяровіч), *асóт* м. — Глыб., Люб., Драг., Пін. (Мат. апыт.), *дзяды́* мн. — Чач. (Мат. апыт.), *калю́кі* мн. — Старадарож. (Мат. апыт.).

Бабоўнік

Зараснік расліны бабку балотнага.

бабо́ўнiк м. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *бабо́ўняк* — Драг. (Мат. апыт.), *раме́ннiк* м., *кубаркí* мн. — Жытк. (Мат. апыт.).

Багуннік

Кусты, зарасці багуну.

багу́ннiк м. — Астр. (Мат. Гродз.), *багу́льнiк* м. — Мсцісл., Старадарож., Чач., Пін. (Мат. апыт.), *багу́н* м. — усх.-маг. р., Люб. (Мат. апыт.), *ба́гун* м. — Тал. (Мат. апыт.), *бугу́н* м. — Чач. (Мат. апыт.), *ба́ган* м. — Леп. (Мат. апыт.), *баго́н* м. — Жытк., Драг. (Мат. апыт.), *баго́ннiк* м. — Рэч. (Мат. Гом.), *баго́льнiк* м. — Слаўг., Саліг. (Мат. апыт.), *баго́ўнiк* м. — Люб. (Мат. апыт.).

Блякотнік

Зараснік травы блёкату.

бляко́тнiк м. — мясц. (Мат. апыт.), *блёкат* м. — Мсцісл., Старадарож., Чач. (Мат. апыт.), *дурма́н* м. — Драг. (Мат. апыт.).

Бруснічник

Зараснік дробнай кустовай расліны, на якой растуць брусніцы.

бруснічник м. — Смален. р., спарадычна паўдн.-зах. д., Леп., Мсцісл., Пін. (ТС, Дабравольскі, Мат. апыт.), *брушнічник* м. — Мсцісл., Іўеў. (Мат. Гродз., Юрчанка), *бруснічняк* м., *брусніцы* мн. — Драг. (Мат. апыт.), *бруслянічник* м., *бруслёнік* м. — Стол. (ТС, Мат. апыт.), *брушэчник* м. — Гродз. (Сл. Гродз.).

Брызгліннік

Зараснік брызгліны.

брэзко́льнік м. — Жытк. (ТС).

Бузіннік

Зараснік бузіны.

бузіннік м. — Навагр. (Мат. Гродз.), *бузіна́* ж. — Драг. (Мат. апыт.), *багудзі́ннік* м. — Навагр. (Мат. апыт.), *бзо́ўнік* м. — мясц. (Насовіч), *бэ́заўе* н. — мясц. (ЭСБМ, Мат. апыт.).

Буячнік

Буяковыя кусты, буяковы зараснік.

буя́чнік м. — Чэрв. р., Старадарож., Гл. (СПЗБ, Янкоўскі, Мат. апыт.), *буя́шнік* м. — паўдн.-усх. з., Бераст. (ТС, Мат. Гом., Мат. Гродз., ЖС, Мат. апыт.), *буякі́* мн. — Мін. р., Маг. р. (Кісялеўскі), *дурні́чнік* м. — Вілен. р., Смален. р., Леп., Мсцісл., Чач. (Кісялеўскі, Станкевіч, Мат. апыт.), *дурні́шнік* м. — Навагр., Чач., Смален. р. (Мат. Гродз., Дабравольскі, Мат. апыт.), *дурні́цы* мн. — Мін. р., Леп. (Кісялеўскі, Мат. апыт.), *дурні́ца* ж. — Маг. р., Гродз.

р. (Кісялеўскі), *дурні́ка* ж. — Смален. р. (Кісялеўскі), *ду-
рава* ж. — Маг. р. (Кісялеўскі), *буга́ннік* м. — Бярэз.
(СЦБ), *буга́і* мн. — Мін. р. (Кісялеўскі), *п'яні́чнік* м. —
Верхнядзв., Мёр. (ЖС, Шаталава), *п'яні́шнік* м. — Сма-
лен. р. (Кісялеўскі), *п'яні́цы* мн. — Гродз. р. (Кісялеўскі),
п'яні́ца ж. — зрэдку зах.-пал. г. (Кісялеўскі), *лахі́ннік* м. —
Слон., Свісл. (СПЗБ, Шаталава, ЭСБМ), *лаха́чнік* м., *лаха-
чы́* мн. — зах.-пал. г. (Кісялеўскі, ЭСБМ, Мат. апыт.),
ганабо́льнік м. — Рас. (Шаталава), *галавабо́ль* ж. — Вілен.
р. (Кісялеўскі), *белагало́ўнік* м. — Вілен. р., Гродз. р.
(Кісялеўскі), *бяля́шнік* м. — Дзятл. (Мат. Гродз.), *валу́і*
мн. — Мін. р. (Кісялеўскі), *ваўчкі́* мн. — Стол. (ТС).

Бярэ́знік

Бярозавы хмызняк, зараснік.

бярэ́знік м., *бярэ́знічак* м. памянш. — агульн., Смален.
р., Вілен. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Сл. Гродз., Мат.
Гродз., Дабравольскі, Насовіч, Станкевіч, Кісялеўскі,
Мат. апыт.), *бярэ́зняк* м. — зах.-пал. г., за выключэннем
заходняй часткі (ЛАБНГ, АЛА), *бера́зні́к* м., *бера́знічо́к* м.
памянш. — зах.-пал. г., Паням. р., Беластоц. р., Вілен. р.,
спарадычна агульн. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Насовіч,
Юрчанка, Янкова, Мат. апыт.), *бара́зні́к* м., *берзні́чо́к* м.,
бера́зня ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *бера́зні́каў* *за́расні́к* —
Старадарож. (ЛАБНГ), *бяро́зні́к* м. — Маст., Лун., Ельск.
(ЛАБНГ, АЛА), *бера́зні́к* м. — Гродз., Лельч. (ЛАБНГ,
АЛА), *бера́за́к* м. — Слуц. р., цэнтральная частка пал. р.,
Пух. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, СЦБ, 3 нар. сл., Мат.
апыт.), *бера́зі́к* м., *бера́зі́ка* м. — Слаўг. (Мат. апыт.),
бяро́заві́к м. — Віл. (Мат. апыт.), *бяро́ззе* н., *бярэ́ззе* н. —
Жытк., Стол. (ТС), *бярэ́зі́на* ж. — спарадычна пал. р.
(ЛАБНГ, ЖС, Мат. апыт.), *бера́зі́на́* ж. — спарадычна
гродз.-бар. г. і цэнтральная частка пал. р., Жлоб.
(ЛАБНГ, АЛА, Мат. Гом., Сцяцко, Цыхун, ЭСБМ), *бера-
зу́га* ж., *беразу́ха* ж. — Віц. р. (Мат. апыт.), *бяро́за* ж. —

пал. р., Чэрв., Слуц. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *мало́жа бяро́-
зак* — Чашн. (ЛАБНГ), *бе́рка* ж. — Віц. р. (Каспяровіч,
Мат. апыт.), *дубро́ва* ж. — Смарг. (Мат. апыт.), *ста́йкі* мн.
'малады бярэзнік каля старога лесу' — Рэч. (Мат. апыт.),
вясе́лка ж. 'бярэзнік з бяроз павіслых' — Лёзн. (Мат.
апыт.).

Верасняк

Суцэльны зараснік верасу.

верасня́к м., *верасе́нь* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *вера-
саві́шча* н. — Астр. (Сл. Гродз.), *ве́рас* м. — Леп., Мсцісл.,
Чач., Старадарож., Драг., Пін. (Мат. апыт.), *бараві́на* ж.
'верас з іншымі травамі ў хвойным лесе' — Віц. р., Чэрв.
р. (Каспяровіч, Станкевіч, Шатэрнік).

Вінаграднік

Кусты вінаграду.

вінагра́днік м. — мясц. (Ластоўскі), *вінагра́д* м. — Люб.,
Драг. (Мат. апыт.), *віні́шча* н. — мясц. (Станкевіч), *віці́н-
нік* м. — мясц. (Мат. апыт.).

Вішняк

Вішнёвы зараснік.

вішня́к м. — паўн. р., зах.-бран. р., Мсцісл., Чач.
(СПЗБ, Каспяровіч, Насовіч, Растаргуеў, Мат. апыт.),
ві́шнік м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *ві́шаннік* м. — Мсцісл.,
Чач., Люб. (Мат. апыт.), *вішэ́ннік* м. — Слаўг., Уздз. (СЦБ,
Мат. мін.-мал., Мат. апыт.), *вішанне* н. — Смален. р.,
зах.-бран. р., Пол., Слаўг. (Дабравольскі, Растаргуеў, Мат.
апыт.), *ві́шні* мн. — Глыб. (Мат. апыт.), *вішні́* мн. — Драг.,
Пін. (Мат. апыт.).

Вязнік

Зараснік вязу.

в'язнік м. — Віл., Гом., Стол. (СПЗБ, ТС, Мат. Гом.), *в'язнік* м. — Стаўб., Стол. (ТС, Мат. апыт.), *в'язовішча* н. — Іўеў. (СПЗБ), *в'язы* мн. — Чач., Пін. (Мат. апыт.), *в'язы* мн. — Мсцісл., Драг. (Мат. апыт.).

Грабняк

Зараснік грабу.

грабняк м. — усх.-маг. р., спарадычна паўдн. р., Мёр., Ушацк., Карэл. (ЛАБНГ, СПЗБ), *грабнік* м. — спарадычна паўдн.-зах. д. (ЛАБНГ), *грабнік* м. — Старадарож. (СПЗБ), *грабёўнік* м. — Бяроз. (ЛАБНГ), *грабіна* ж. — Зэльв. (Сцяцко), *(маладая) грабіна* — зах.-пал. г., Дзятл., Ганц. (ЛАБНГ), *(малады) граб* — спарадычна паўдн.-зах. д. і зах.-пал. г., Ашм. (ЛАБНГ), *грабкі* мн. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *грабовы лес* — Ваўк., Клецк., Іван. (ЛАБНГ).

Грушнік

Зараснік груш, пераважна дзічковых.

грушнік м., *груш'е* н. — Жытк. (Мат. апыт.), *грушкі* мн. — Драг. (Мат. апыт.), *дзічкі* мн. — Глыб., Чач., Люб. (Мат. апыт.).

Грыбовішча

Грыбная сям'я, калонія грыбоў.

грыбовішча н. — Стол. (ТС), *сад* м. — Слаўг., Слуц. (Мат. апыт.), *сэджа* ж. — Карэл. (Сл. Гродз.), *куча* ж., *кучка* ж. — Шчуч., Слаўг. (Мат. апыт.), *рад* м. — Леп. (Мат. апыт.), *лапіна* ж., *лапянок* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *шарэн* м. — Мсцісл., Жытк., Стол. (ТС, Мат. апыт.), *чарэня* ж. — Драг. (Мат. апыт.), *асавец* м. 'калонія грыбоў асавікоў, падасінавікаў' — Мін., Слуц. (Мат. апыт.); **калонія грыбоў-паразітаў скрыпнікаў**: *скрыпнік* м., *скрыпень* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *скрыпель* м. — усх.-пал. р. (Мат. апыт.).

Дзядоўнік

Густы зараснік расліны дзяды.

дзядоўнік м. — Люб. (Мат. апыт.), *дзяды* мн. — Слаўг. (Мат. апыт.), *брылеўнік* м. — Беш. (Каспяровіч, Мат. апыт.).

Дубняк

Малады дубовы зараснік.

дубняк м. — агульн. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. апыт.), *дубеняк* м. — Калінк. (ЛАБНГ), *дубнях* м. — Ашм., Сморг. (ЛАБНГ), *дубнѣх* м. — Валож. (ЛАБНГ), *дубнік* м. — асн. мас. г., пераважна цэнтральная частка паўдн.-зах. д. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, ГЧ, Мат. апыт.), *дубнік* м. — паўн. р., спарадычна ўсх.-маг. р. (ЛАБНГ, Юрчанка, Мат. апыт.), *дубоўнік* м. — Шум., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *дубіна* м. — спарадычна зах.-пал. г., гродз.-бар. г., Рэч. (ЛАБНГ, НС, Сцяцко, Мат. апыт.), *дубіна* ж. — Валож., Лельч. (ЖС, Мат. апыт.), *дуб'ё* н. — паўн. р. (СПЗБ, НС), *дуб'е* н. — Стол., Лельч. (ТС, ЖС), *дуб'е* н., *дуб'я* н. — усх.-маг. р. (Бялькевіч, Юрчанка), *дубаўе* н. — Маз. (ГЧ), *дубы* мн. — Стаўб. (Мат. апыт.), *дубкі* мн. — Гродз., Кобр. (ЛАБНГ), *маладыя дубкі* — Хоц. (ЛАБНГ), *дубочки* мн. — Іўеў. (ЛАБНГ), *дуброва* ж. — Акц. (ЛАБНГ), *дуброўка* ж. — Бераст. (ЛАБНГ), *дубоўка маладая* — Іўеў. (ЛАБНГ).

Ельнік

Малады зараснік елкі.

ельнік м. — асн. мас. г. (ЛАБНГ, ТС, Мат. Гродз., Бялькевіч, Мат. апыт.), *эльнік* м. — Пін. (ЛАБНГ), *яльнік* м. — Навагр. (Мат. Гродз.), *яльняк* м. — спарадычна Паням. р., Мін., Лоеў. (ЛАБНГ, СПЗБ), *(маладая) ельніна* ж. — Маст. (ЛАБНГ), *ельня* ж., *эльна* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *(маладая) элка* ж. — спарадычна цэнтр. з., Гарад. (ЛАБНГ),

ёлачка ж. — Кір. (ЛАБНГ), (*маладая*) *ёлка* ж. — спарадычна асн. мас. г., акрамя Паням. р. (ЛАБНГ), *ёлачкі* мн. — Слаўг., Стаўб. (Мат. апыт.), *ёла* ж. — Кам. (ЛАБНГ), *маладая ялушка* — Пол. (ЛАБНГ), *яловы зараснік* — Віл. (ЛАБНГ), *яловая малюжа* — Чашн. (ЛАБНГ), *яліннік* м. — Стол. (ЛАБНГ), *яліняк* м., *яліннячак* м. — Драг. (ЛАБНГ), (*маладая*) *яліна* ж. — зах.-пал. г., спарадычна Паням. р. і ўсх. з. (ЛАБНГ, Сцяцко), *яліна-маладняк* — Іван. (ЛАБНГ), *ялінка* ж. — Драг., Пін. (ЛАБНГ), *ялінкі* мн. — Драг. (ЛАБНГ), *маладняк яліновы* — Іван. (ЛАБНГ), *яляжнік* м. — Беш. (ЛАБНГ), *яляжнік* м. — Смарг. (ЛАБНГ, СПЗБ), *ілага* ж. — Верхнядзв. (ЛАБНГ, СПЗБ), *яляга* ж. — Ашм. (ЛАБНГ, СПЗБ), *ялуга* ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *ялюга* ж. — Бар., Светлагор. (ДСБ, Мат. апыт.).

Журавіннік

Ягаднік журавін.

журавіннік м. — Мёр., Старадарож. (ЖС, Ластоўскі, Мат. апыт.), *журавіны* мн. — Глыб., Леп., Люб. (Мат. апыт.), *журавінне* н. — Люб. (Мат. апыт.), *журахліны* мн. — Драг. (Мат. апыт.), *журахвіны* мн. — Пін. (Мат. апыт.).

Зараснік

Густа парослыя дрэвы, кусты, травы.

зараснік м. — цэнтр. з., спарадычна ўсх.-маг. р., Чашн. (ЛАБНГ, СПЗБ, Варлыга, Ластоўскі, Шатэрнік, Мат. апыт.), *зарасняк* м. — Воран. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *зарэшнік* м. — Добр. (ЛАБНГ), *зарослае* н. — Лельч. (Мат. апыт.), *зарасля* ж. — усх.-пал. р., Віл. (СПЗБ, ТС, Мат. апыт.), *зарасля* ж. — Лун., Жытк. (ТС, ДСБ), *заросля* ж. — Смарг. (СПЗБ), *зарослі* мн. — Іўеў., Гродз. (СПЗБ, Мат. Гродз.), *заросліны* мн. — Вілен. р. (СПЗБ), *зарасліна* ж. — Свісл. (ЛАБНГ), *зараслі* мн. — Лаг., Навагр., Ваўк. (ЛАБНГ,

Станкевіч, Мат. апыт.), *за́расль* ж. — Лёзн., Ваўк. (Станкевіч, Мат. апыт.), *за́расель* ж. — Лёзн., Навагр., Слаўг. (Мат. апыт.), *за́расень* м. — Рэч. (Мат. апыт.), *за́расцень* м. — Верхнядзв., Рас., Бярэз., Крыч. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *за́расцель* ж. — Гарад. (НЛ), *за́расці* мн. — Лаг. (Варлыга), *за́расць* ж. — віц.-маг. г., Жытк., Стол. (ЛАБНГ, ТС, Мат. апыт.), *за́рашч* ж. — Жытк. (ТС), *хво́раснік* м. — Старадарож. (СПЗБ, НС), *хварасця́нка* ж. — Астр. (Сл. Гродз.), *бры́днік* м. — Люб. (СПЗБ), *мышня́к* м. — Вілен. р. (ЭСБМ, Мат. апыт.), *шалы́знік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *чага́р* м. — Лельч. (НЛ), *чага́рнік* м. — пал. р. (ТС, Мат. апыт.), *чыгі́рнік* м. — Маз. (ГЧ), *дром* м. — Карэл. (Сл. Гродз.), *лоўж* м. — Ветк. (Мат. апыт.), *іміа́р* м. — зах. з. (ЭСБМ), *іміа́ра* ж. — мясц. (ЭСБМ), *кракаці́на* ж. 'нізкарослыя зарасці па нізкіх балоцістых месцах' — Драг. (ЛП), *абла́м* м. 'зараснік у нізіне; зараснік з лужкамі' — Слаўг. (Мат. апыт.), *падишы́ў* м. 'зараснік-самасейка на месцы ляда' — мясц. (Мат. апыт.), *дзярэ́ўе* н. 'значная колькасць, зарасці дрэў' — мясц. (Насовіч), *дро́ва* мн. 'зарасці дрэў у лесе' — Навагр. (Мат. апыт.), *ку́дра* ж. 'некалькі дрэў на полі' — Навагр. (ЛАБНГ), *лужо́к* м. 'некалькі дрэў у лагчыне сярод поля' — Стаўб. (Мат. апыт.), *качагу́рка* ж., *кучугу́рка* ж., *качагу́рына* ж., *кучугу́рына* ж. — Стол. (ТС), *дром* м. 'зараснік крапівы, ажыны, малінніку, павою-бязрозкі і іншай высокай травы ў лесе на нізкім месцы' — Слаўг. (Мат. апыт.), *плюшні́ак* м. 'зараснік асакі, плюшчаю, цыкуты ядавітай на балоцістых лугах' — Рэч. (Мат. апыт.), *гусна́к* м. 'густы зараснік асакі, чароту' — Слаўг. (Мат. апыт.), *асава́ок* м. 'густы зараснік маладога асінніку, бярэзніку на расчышчаным месцы' — Докш., Смал. (Мат. апыт.), *брыгва́* ж. 'густыя зараснікі дробнага лазняку, алешніку' — Беш. (НС).

Густыя зарасці ў лесе: *гушча́р* м., *гушча́ро́к* м. памянш — асн. мас. г. (пераважна цэнтр. з.), Вілен. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Каспяровіч, Мат. апыт.), *гушча́р* м. — Паням. р., Чэрв. р., Капат., Рэч. (ЛАБНГ, АЛА, СЦБ, Мат. мін.-

мал., Шатэрнік, Мат. апыт.), *гушчы́р* м. — Кам. (ЛАБНГ, АЛА), *кушча́р* м., *кушча́рнік* м. — Валож. (ЛАБНГ, АЛА), *гушчэ́рнік* м. — Івац. (ЛАБНГ, АЛА), *гушча́рня* ж. — Паням. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ), *гушчына́* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *гушчына* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *гушчыня́* ж. — Лёзн., Слаўг. (Мат. апыт.), *гушча́віна* ж. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, АЛА), *гушчалéвіна* ж. — Брэсц., Кобр. (ЛАБНГ, АЛА), *гушчэ́ча* ж. — Карэл., Петр. (ЛАБНГ, АЛА, Мат. Гом.), *гушча́нь* ж., *гушчы́нь* ж., *гушчэ́нь* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *гушчыно́* н. — Віл. (Мат. апыт.), *гушча* ж. — цэнтральная частка пал. р., спарадычна Паням. р., Лёзн., Слаўг. (ЛАБНГ, АЛА, ТС, Мат. апыт.), *га́шча* ж. — мясц. (Ластоўскі), *гушч* ж. — Свісл. (ЛАБНГ, АЛА), *гушчэ́ж* м. — Акц. (ЛАБНГ, АЛА), *гусце́ж* м. — Чэрв. р. (СПЗБ, СЦБ), *гусце́жнік* м. — Калінк. (ЛАБНГ, АЛА), *гусця́ж* м., *густы́ж* м., *гусці́ж* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *гусця́р* м. — паўн. р., Вілен. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Мат. апыт.), *гусці́р* м. — Браг. (ЛАБНГ, АЛА), *гусцёр* м., *гусця́рва* ж. — Віц. р. (Мат. апыт.), *гусця́рняк* м. — Лаг., Вілен. р. (СПЗБ, СЦБ, Мат. мін.-мал.), *гусцві́нь* ж., *гусцвіна́* ж., *густэ́ча* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *гусце́ча* ж. — спарадычна паўдн.-усх. з. (Мат. Гом., ЖНС, Мат. дыял. сл., Мат. апыт.), *гусці́ня* ж. — Докш. (СПЗБ), *густата́* ж., *густо́та* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *густы́ лес* — Бых., Жлоб. (ЛАБНГ, АЛА), *гусня́* ж., *гусна́к* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *чашчы́ня* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *чашчо́ба* ж. — Пол., Слаўг. (ЛАБНГ, АЛА), *чашчэ́ба* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *чашчо́жнік* м., *чашчэ́жнік* м., *часце́ж* м., *часцёр* м. — Саліг. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *часцёрнік* м. — Маст., Саліг. (СПЗБ, Мат. апыт.), *за́раснік* м. — спарадычна Паням. р., Лаг., Пух. (ЛАБНГ, АЛА), *зарасня́к* м. — Воран. (ЛАБНГ, АЛА), *за́расць* ж. — віц.-маг. г. (ЛАБНГ, АЛА), *за́расце́нь* м. — Рас., Крыч. (ЛАБНГ, АЛА), *за́раслі* мн. — Лаг. (ЛАБНГ, АЛА), *за́расліна* ж. — Свісл. (ЛАБНГ, АЛА), *чагарні́к* м. — Жытк. (ЛАБНГ, АЛА), *чагарэ́ча* ж. — Стол. (ТС), *немярэ́-*

ча ж. — зах.-бран. р., Мсцісл. (Бялькевіч, Растаргуеў), *немарэча* ж. — Карэл. (Сл. Гродз.), *немярэчча* ж. — Смален. р., Мсцісл. (Бялькевіч, Дабравольскі), *немарачча* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч), *немерача* ж. — Клім. (Бялькевіч), *немарач* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч, Насовіч), *немярэч* ж. — Смален. р., Мсцісл. (Бялькевіч, Дабравольскі), *хамярэча* ж. — Жытк. (ТС), *мярэча* ж. — спарадычна віц.-маг. г. (ЛАБНГ, АЛА, Каспяровіч, Мат. апыт.), *мярэчча* ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *ме́рач* ж. — Стол. (ТС), *няце́ча* ж. — Драг. (ЭСБМ), *гнеч* ж., *гне́ча* ж. — Стол. (ТС), *хаиш* м., *ха́ишча* ж. — Жытк., Стол. (ТС), *хаишча́га* ж., *хаишчо́ўнік* м. — Жытк. (ТС), *пу́шча* ж. — Валож., Бял., Слаўг., Жытк., Стол., Смален. р. (ЛАБНГ, АЛА, ТС, Дабравольскі, Мат. апыт.), *глухме́нь* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *глуш* ж. — мясц. (Насовіч), *глу́ша* ж. — Бабр., Слаўг. (Мат. апыт.), *глушы́ца* ж. — Стол. (Мат. апыт.), *глу́пасць* ж. — спарадычна паўдн.-усх. з. (ГЧ, Мат. апыт.), *не́тра* ж. — спарадычна пал. р. (ТС, ЖНС, Мат. апыт.), *не́руш* м. — Карэл. (Мат. Гродз.), *це́мень* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *це́мрач* ж. — Рэч. (Мат. апыт.), *цямрэ́жнік* м. — Светлагор. (Мат. апыт.), *непрала́зь* ж. — Свісл. (Сл. Гродз.), *дзе́бра* ж. — Мсцісл. (3 нар. сл.), *трэ́мля* ж. — Маз. (ГЧ), *ты́ня* ж. — Стол. (ТС), *чмура́* ж. — Сен., Гом. (Мат. Гом., Каспяровіч), *ламарня́* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *кне́я* ж., *кня́я* ж. — мясц. (Ластоўскі, ЭСБМ, Мат. апыт.), *бе́зна* ж. і н., *бе́здна* ж. — Стол. (ТС), *трашчо́ба* ж. — Жытк. (ТС), *тлума́* ж. перан. — Чач. (Мат. Гом.), *чысця́дзь* ж. — Віц. р. (Мат. апыт.), *падырэ́чча* н. — Смален. р. (Дабравольскі), *радо́вішча* мн. — Слон. (Сл. Гродз.), *карчы́* мн. — Пін. (ЛАБНГ, АЛА), *хмыза́* ж. — Жытк. (ТС), *хмызня́к* м. — Сморг., Бярэз. (ЛАБНГ, АЛА), *во́мшар* м. — Навагр. (Мат. апыт.), *цяпцё́жнік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *по́цябнік* м. — мясц. (Ластоўскі), *памельні́к* м. — Стол. (ТС), *смы́жнік* м. — Гродз. (ЖНС), *смаро́знік* м., *смуры́знік* м., *сумуры́знік* м. — Жытк. (Мат. апыт.), *во́ступ* м. — Жытк., Стол. (ЭСБМ), *балота́* н. — Смален. р., спарадычна віц.-маг. г. (Дабравольскі, Мат. апыт.), *але́с* м. — Свісл. (ЛАБНГ, АЛА,

Шаталава), *ваўчарнёча* ж. 'гушчар, у якім водзяцца ваўкі' — Жытк. (ТС), *ма́тачнік* м. 'гушчар, сярэдзіна пушчы, цалкам недасягальная' — мясц. (ЭСБМ), *пішчуга́* ж. 'гушчар маладога лесу' — Сен. (Каспяровіч, Станкевіч); **глухое, зацішнае, непраходнае месца ў лесе, звычайна мокрае: вуха** н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *вўшка* н. — Краснап. (Мат. апыт.).

Ільменнік

Зараснік ільмы.

лімі́ння н. — Асіп. (СПЗБ, ЭСБМ), *берасты́* мн. — Драг. (Мат. апыт.).

Каліннік

Зараснік каліны.

калі́ннік м. — Астр. (Мат. Гродз.), *калі́на* ж. — Люб., Чач., Драг., Пін. (Мат. апыт.).

Клубнічнік

Травяністыя кусты клубніц.

клубні́чнік (клубні́шнік) м. — Мёр., Мсцісл., Люб. (ЖС, Мат. апыт.), *клубні́ка* ж. — Глыб., Леп. (Мат. апыт.), *клубні́цы* мн. — Старадарож. (Мат. апыт.), *трускаўкі* мн. — Драг. (Мат. апыт.).

Кляноўнік

Зараснік маладога клёну.

кляноўні́к м. — Валож., Браг. (Мат. Гом., Мат. мін.-мал.), *кля́ннік* м. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *кляны́* мн. — Глыб., Чач., Драг. (Мат. апыт.), *клён* м. — Слуц. р. (Мат. апыт.).

Крапіўнік

Зарасці крапівы.

крапіўнік м. — Люб. (Мат. апыт.), *крапі́ва* ж. — Глыб., Леп., Мсцісл., Чач., Слуц. р. (Мат. апыт.), *крапі́ва* ж. — Пін. (Мат. апыт.), *пракі́ва* ж. — Жытк. (Мат. апыт.), *пракі́ва* ж. — Драг. (Мат. апыт.).

Крушыннік

Зараснік крушыны.

крушы́ннік м. — Віц. р., Астр., Іўеў., Мсцісл., Люб. (Мат. Гродз., Станкевіч, Мат. апыт.), *крышы́ннік* м. — Дзярж. (СЦБ), *крушы́на* ж. — Мсцісл., Старадарож. (Мат. апыт.), *карушы́на* ж. — Драг. (Мат. апыт.), *крушні́к* м. — Жытк. (ТС, Мат. апыт.), *кру́шні* мн. — мясц. (Станкевіч), *круха́* ж. — Стол. (Мат. апыт.).

Лазняк, вярбняк

Зараснік розных парод вярбы.

лазня́к м. — зах. з. (СПЗБ, ТС, Цыхун, Мат. апыт.), *лазні́к* м. — Брасл., Паст., Чэрв., Люб. (СПЗБ, Станкевіч, Мат. апыт.), *ло́знік* м. — паўн. р. (СПЗБ, НЛ, Станкевіч), *лазо́ўнік* м. — Шчуч. (СПЗБ), *ло́ззе* н. — Жытк., Смален. р. (ТС, Дабравольскі), *лаза́* ж. — Глыб., Леп., Мсцісл., Навагр., Слон., Старадарож., Драг., Жытк., Стол. (ТС, Мат. апыт.), *ло́за* ж. — Жытк., Стол. (ТС), *ло́зка* ж. — Чэрв. р. (Шатэрнік, ЭСБМ), *вярбня́к* м. — Рэч. (Мат. Гом.), *вярбні́к* м. — Пух. (СПЗБ, СЦБ), *ве́рбнік* м. — Мсцісл., Жытк. (ТС, Мат. апыт.), *ве́рбы* мн. — Глыб. (Мат. апыт.), *вярбе́ж* — Слаўг. (Мат. апыт.), *вярэ́ма* ж. — Слуц. р. (ЭСБМ), *кусты́* мн. — Леп. (Мат. апыт.), *верба-ло́з* м. 'малады зараснік вярбы, лазы' — Мсцісл. (Мат. апыт.), *ло́зы* мн. 'вялікі лазовы зараснік' — Драг. (Мат.

апыт.); **зараснік вярбы пруткападобнай:** *іўнік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *сілега* ж., *шыбілега* ж. — цэнтральная частка пал. р. (НЛ, Мат. апыт.); **зараснік вярбы казінай:** *лаза́* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *брóднік* м. — Гарад. (Каспяровіч, Мат. апыт.); **зараснік вярбы пяцітычынкавай:** *вербалóзнік* м. — Слаўг., Дзятл., Гл. (СПЗБ, Янкоўскі, Мат. апыт.), *вербалэ́знік* м. — Чэрв. (СПЗБ), *вербалóз* м. — Сен. (Каспяровіч, Насовіч, Станкевіч), *бералóзнік* м., *беларóзнік* м. — Стол. (ТС); **зараснік вярбы ломкай:** *лаза́* ж. — Крыч., Слаўг. (Мат. апыт.), *вербалóзнік* м. — Слаўг., Гл. (Янкоўскі, Мат. апыт.), *бералóз* м. — Стол. (Мат. апыт.); **зараснік вярбы размарыналістай:** *та́лька* ж. — Рэч. (Мат. апыт.); **зараснік вярбы востралістай ці ракіты:** *ракі́тнік* м. — Іўеў., Чэрв., Люб., Жытк. (СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., Станкевіч, Мат. апыт.), *ракі́та* ж. — Старадарож., Драг. (Мат. апыт.), *шаўлю́га* ж., *шаўлю́жнік* м., *шальы́знік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.); **зараснік вярбы попельнай:** *ракі́тнік* м. — Гродз. р. (Кісялеўскі).

Лапушнік

Зараснік лапуху.

лапу́шнік м. — паўн.-зах. з. (ЭСБМ), *лапу́х* м. — Драг. (Мат. апыт.), *ло́пух* м. — Старадарож., Пін. (Мат. апыт.), *лапухі́* мн. — Старадарож. (Мат. апыт.), *брылёўнік* м. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *дзядо́ўнік* м. — Глыб., Леп., Мсцісл. (Мат. апыт.), *дзяды́* мн. — Чач. (Мат. апыт.).

Лес

Дрэвы на корані, якія займаюць значную прастору; масіў зямлі, зарослы дрэвамі.

лес м., *лясо́к* м. памянш. — агульн., Вілен. р., Латгал. р., Смален. р. (СПЗБ, ТС, Сл. Гродз., Мат. Гродз., ГЧ, Бялькевіч, Дабравольскі, Юрчанка, Мат. апыт.), *лэ́сік* м. памянш. — Гом. р. (НЛГ), *лясю́га* м. экспр., *лесюга́н* м. экспр., *лясі́шча* м. экспр. — Мсцісл. (Юрчанка), *бор* м.,

барок м. памянш. — Слаўг., Раг., Лоеў. (Янкова, Мат. апыт.), *луг* м. — Віц. р. (Мат. апыт.), *лом* м. — Віц. р. (ЭСБМ), *чаішча* ж. 'чысты, гонкі, тоўсты лес адной пароды' — Лёзн. (Мат. апыт.), *абсэвак* м. 'лес-самасейка' — Слаўг. (Мат. апыт.), *сэянка* ж. 'пасеяны лес' — Стол. (Мат. апыт.), *чапыжнік* м. 'каржакаваты лес, які дрэнна расце' — Слаўг. (Мат. апыт.), *сахран* м. 'лес, пакінуты расці на доўгі тэрмін' — Віц. р. (Каспяровіч), *лясэнства* н., *край* м. 'вялікі лясны масіў' — Слаўг. (Мат. апыт.); **вялікі векавы лес, звычайна густы, непраходны:** *пўшча* ж. — агульн. (ТС, Каспяровіч, Станкевіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *лясішча* н. — Гом. р. (НЛГ), *балота* н. — Віц. р., Смален. р. (Каспяровіч, Дабравольскі, Мат. апыт.); **густы лес:** *гусцяк* м. — Астр. (Сл. Гродз.), *густы лес* — Слон. (Мат. апыт.), *пагудасты лес* — мясц. (Ластоўскі), *непраходзімы лес* — Мядз. (Мат. мін.-мал.), *ваўкаўня* ж. — Стол. (ТС); **запаведны лес:** *запрэтнік* м. — Арш. (Мат. апыт.), *заказнік* м. — Пух. (Шатэрнік); **рэдкі лес, які чаргуецца з палямі, паллямі:** *пералёсак* м. — Крыч., Слаўг., Шчуч., Нясв. (Мат. апыт.), *пралёсак* м. — Віц. р. (Каспяровіч); *палуж* ж. 'рэдкалессе каля рэк' — мясц. (Станкевіч), *лагбёе* н. 'лес у лагчыне' — Барыс. (Станкевіч); **балюцісты лес:** *балота* н. — Віц. р. (Каспяровіч), *балюцішча* н. — Смален. р. (Дабравольскі), *багён* м. — зах.-пал. г. (Мат. апыт.), *алёс* м. — Гродз., Маз. (ГЧ, Цыхун, Станкевіч), *альсá* ж., *альсэ́* н. зборн. — мясц. (Станкевіч); *рамень* м. 'вялікі балотны лес' — Крыч. (Мат. апыт.), *луг* м. 'забалочаны лес, парослы травой' — пал. р. (Мат. апыт.); **лес, парослы мохам:** *іміяр* м., *іміяры́на* ж. — зах. з. (Мат. апыт.), *іміярнік* м. — Нясв., Светлагор. (Мат. апыт.); *ляда* ж. 'сухадольны лес' — усх.-пал. р. (ДАБМ, ЭСБМ), *ляда* ж. 'цёмны лес без травы' — Лаг. (ДАБМ), *насна* ж. 'лес, які расце на ўскраіне поля' — мясц. (ЭСБМ), *крутаяр* м. 'лес на абрыве' — Лоеў. (Мат. Гом.), *сумёсніца* ж. 'лес, якім карыстаюцца сумесна некалькі вёсак' — Валож. (Мат. мін.-мал.), *купак* м. 'участак лесу з аднастайнай расліннасцю' — зах.-пал. г. (Мат. апыт.), *бараві́на* ж. 'участак лесу, парослы мала-

дымі дрэўцамі' — Пух. (СЦБ), *абсэвак* м. 'абнасенены ўчастак лесу' — Слаўг. (Мат. апыт.), *асэча* ж. 'участак лесу сярод высечкі' — Слаўг. (Мат. апыт.), *ку́дравіна* ж. 'рог лесу, які адыходзіць ад асноўнага масіву' — Маладз. (СЦБ); **выгаралы ўчастак лесу:** *гарэлік* м. — Докш. (Мат. апыт.), *пажарына* ж. — Карэл. (ЖНС).

Стары лес: *старалёс* м. — Паст. (СПЗБ), *старалёсіца* ж. — Стол. (ТС), *старадзярэўе* н. — Жытк., Стол. (ТС), *старадзярэвіца* ж. — Стол. (ТС), *старадрэвіца* ж. — Жытк. (Мат. апыт.), *старадрэвіна* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *выс-тай* м. — Слаўг. (Мат. апыт., ЭСБМ), *галавач* м. — Ваўк. (Сцяшковіч, Мат. апыт.), *перастой* м. 'стары, смалісты без абалоні лес' — Слаўг. (Мат. апыт.), *бор* м. 'высокі стары лес з розных парод' — спарадычна паўдн.-усх. з. (Мат. апыт.).

Малады, звычайна дробны лес: *маладняк* м. — агульн., Латгал. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз., Каспяровіч, Шатэрнік, ЭСБМ, Мат. апыт.), *маладняг* м., *маладнях* м. — Сморг., Ашм., Іўеў. (ЭСБМ, СПЗБ), *малазняк* м. — Астр. (ЛАБНГ), *маладняча* н. зборн. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *маладнік* м. — спарадычна заходняя частка паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, Мат. Гродз.), *маладзіна* ж. — Карэл., Маст. (СПЗБ, ЭСБМ), *маладзёна* ж., *маладзён* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *моладзь* ж. — Маладз. (Мат. апыт.), *вобмаладзь* ж. — Старадарож. (ЛАБНГ), *вотмаладзь* ж. — Жытк., Стол. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *мало́жа* ж. — спарадычна Віц. р. (ЛАБНГ, Каспяровіч, ЭСБМ), *малады лес* — зах.-пал. г., спарадычна Гом. р., спарадычна ўсх.-маг. р., спарадычна паўн.-зах. з., Бабр. (ЛАБНГ), *маларобст* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *па́раснік* м. — віц.-маг. г. (акрамя усх.-маг. р.), Лаг., Капыл. (ЛАБНГ, Насовіч, Станкевіч), *па́раснічак* м. — Калінк. (Мат. апыт.), *па́роснік* м., *па́роснічак* м. памянш. — Лёзн. (Насовіч, Мат. апыт.), *па́расля* ж. — гродз.-бар. г., Ушацк., Драг. (ЛАБНГ, СПЗБ), *па́раслі* мн. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *па́расля* ж. — Бабр., Стол., Лельч. (ЛАБНГ, ЖС,

340

лыга); **дробны лес, годны на жэрдзе:** *жардзё* н., *жэрднік* м., *жардзёўнік* м., *кру́чка* н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *драбясцё* н., *ла́тнік* м. — мясц. (Насовіч), *кро́ква* ж. — Краснап. (Мат. апыт.).

Засохлы на пні лес: *сухастой* м. — Лёзн., Докш., Чэрв., Гл., Жытк., Вілен. р. (СПЗБ, ТС, Каспяровіч, Янкоўскі), *сухастойна* ж. — Пух. (Мат. мін.-мал.), *сухапастой* м. — гродз.-бар. г., Лаг., Чэрв. (СПЗБ, Сл. Гродз., Варлыга, Станкевіч, Цыхун, Шатэрнік), *сухалёс* м. — мясц. (Станкевіч), *сухалёссе* н. — зах. з. (Мат. апыт.), *сухавіна* ж., *суховіна* ж. — Лельч. (Мат. Гом.), *усо́х* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *сушнік* м. — Чэрв., Маст. (СПЗБ, Шатэрнік), *сушняк* м. — Слаўг., Асіп. (СПЗБ, Мат. апыт.), *суш* м. — мясц. (Насовіч), *сухавёриша* н. зборн. 'лес, дзе многа сухіх вяршынь' — Ганц. (СПЗБ).

Паламаны бурай, ветрам лес: *пováль* ж. — Слаўг., зах.-бран. р. (Растаргуеў, Мат. апыт.), *павáл* м. — мясц. (Ластоўскі), *валі́на* ж. — Слуц. (Мат. апыт.), *валё́жнік* м. — Навагр. (Мат. Гродз.), *валюжэўнік* м. — мясц. (Станкевіч), *валка́н* м. — Рэч. (Мат. апыт.), *ветравáл* м. — мясц. (ЭСБМ), *буравáл* м. — мясц. (Станкевіч), *ветралом* м., *лесалом* м. — мясц. (Ластоўскі), *ламы́* мн., *зламы́* мн. — Слаўг. (Мат. апыт.), *вывёртка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *лёгаў* м., *лёгліна* ж., *лёгля* ж., *лоск* м. — Слаўг. (Мат. апыт.).

Ліставы лес: *лісцёўнік* м. — Карм. (Мат. Гом.), *лісцвя́нік* м. — Гом. р. (НЛГ), *ліставы́ лес* — Навагр. (Мат. апыт.), *чарналёссе* н. зборн. — Жытк., Стол. (ТС), *чарналёсіца* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *чарналёс* м. — Рэч., Стол. (ТС, Мат. апыт.), *чо́рны лес* — спарадычна ўсх.-Маг. р., Стол. (ТС, Мат. апыт.), *бор чо́рны* — мясц. (Мат. апыт.), *дубро́ва* ж. — пал. р., Старадарож. (Мат. апыт.), *луг* м. 'лісцёвы лес на абалоні' — Маг. р., пал. р. (ЭСБМ, Мат. апыт.), *лес* м. 'вільготны лісцёвы лес' — усх.-пал. р. (ЭСБМ).

Змешаны лес: *бор* м. — спарадычна агульн. (ЛАБНГ, АЛА, Мат. апыт.), *дубро́ва* ж. — спарадычна ўсх.-маг. р.,

Саліг. (Бялькевіч, Мат. апыт.), *мяшніак* м. — Зэльв. (Сл. Гродз.), *змесь* ж. — Уздз. (СЦБ), *чарналёссе* н. 'змешаны лес, які расце па нізкіх месцах' — пал. р. (Мат. апыт.); **лес сасновы і яловы:** *хвёйнік* м. — спарадычна паўдн.-усх. з. (Мат. апыт.), *чарналёссе* н. — зах. з. (Мат. апыт.), *бор* — спарадычна заходняя частка паўн.-зах. з., Чашн., Чэрв. (ЛАБНГ), *бор красны* — мясц. (Мат. апыт.).

Сасновы лес: *бор* м., *барочак* м. памянш. — агульн. (ЛАБНГ, АЛА, Сл. Гродз., Мат. Гродз., СЦБ, НЛГ, Каспяровіч, Станкевіч, Янкова, Мат. апыт.), *баравіна* ж. — Слаўг. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *барына* ж. — мясц. (Насовіч), *хвёйнік* м. — паўдн.-зах. д., сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ, АЛА, Мат. Гродз., Станкевіч, Шатэрнік), *хвайнік* м. — Чэрык., Саліг. (ЛАБНГ, АЛА), *хвайняк* м. — Віц. р., спарадычна Паням. р., а таксама Люб., Ветк., Малар. (ЛАБНГ, АЛА, Мат. Гродз., Каспяровіч), *файняк* м. — Брэсц. (ЛАБНГ, АЛА), *хвоняк* м. — Бяроз. (ЛАБНГ, АЛА), *хво́я* ж. — спарадычна паўдн.-усх. з., Маладз. (ЛАБНГ, Янкоўскі, Мат. апыт.), *хвайна* ж. — пал. р. (ЛАБНГ, ТС, Мат. апыт.), *хваіна* ж. — усходняя частка зах.-пал. г., Ушацк., Іўеў., Буда-Каш. (ЛАБНГ), *хвайна* ж. — Паням. р., Маг. р., Глыб., Лун. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ), *хвайна* ж. — Паням. р. (СПЗБ), *квайня* ж. — Брасл. (СПЗБ), *хваёвы лес* — зах.-пал. г., спарадычна паўдн.-зах. д., спарадычна сярэд.-бел. г. і ўсх.-маг. р. (ЛАБНГ, АЛА), *фаёвы лес* — Драг. (ЛАБНГ, АЛА), *хвёйны лес* — спарадычна ўсх.-пал. р., Шчуч., Свісл. (ЛАБНГ, АЛА), *хваёвы бор* — Чэрв. (ЛАБНГ), *сасняк* м. — спарадычна агульн., але пераважна паўн.-усх. д. (ЛАБНГ, АЛА), *соснік* м. — спарадычна Віц. р. (ЛАБНГ, АЛА), *сасноўнік* м. — Зэльв. (ЛАБНГ, АЛА), *сасоннік* м. — паўн.-усх. д., Паням. р., Калінк., Пін. (ЛАБНГ, АЛА, Каспяровіч), *сасонне* н. — Касц. (ЛАБНГ), *сасна* ж. — Добр., Драг. (ЛАБНГ), *сасновы лес* — спарадычна агульн. (ЛАБНГ, АЛА), *сасновы бор* — Верхнядзв., Леп., Воран., Касц. (ЛАБНГ, АЛА), *смольнік* м. — цэнтральная частка пал. р. (ЛАБНГ, АЛА), *смальнік* м. — Жытк. (Мат. апыт.), *краж-*

няк м. — Чэрык., Слаўг., Карм. (ЛАБНГ, АЛА), *кражнік* м. — Маг. р. (Мат. Маг., ЭСБМ), *красналёссе* н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *цёмны лес* — цэнтральная частка віц.-маг. г. (Мат. апыт.), *дубро́ва* ж. — Старадарож. (Мат. апыт.), *дуброўка* ж. — Краснап. (Бялькевіч), *ля́да* ж. — усх.-пал. р. (ДАБМ, ЭСБМ), *шчы́ры бор* 'выключна хвойны лес' — мясц. (Станкевіч), *часці́к* м. 'чысты хвойнік, без падлеску' — Светлагор. (Мат. апыт.), *па́расля* ж., *по́расля* ж. 'чысты рэдкаваты сасновы лес, у якім расце мох і рэдкія травінкі ці верас' — пал. р. (Мат. Гом., Мат. апыт.), *кулі́са* ж. 'сасновы лес, парослы мохам і папараццю' — Гродз. (Сл. Гродз.), *сухале́ссе* н. — 'хваёвы лес, дзе няма забалацяў, вільгаці' — Гл. (Янкоўскі), *градня́к* м. 'сасновы лес з высокімі стромкімі дрэвамі' — Стаўб. (3 нар. сл.); **сасновы абалоністы лес:** *маркоўні́к* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *буя́к* м. — Жытк. (ТС); **малады хваёвы лес:** *па́раснік* м. — віц.-маг. г., Латгал. р., Глыб. (ЛАБНГ, СПЗБ), *па́расля* ж. — спарадычна паўдн.-зах. д. і ўсх.-маг. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гом.), *парасля́* ж. — сл.-маз. г., спарадычна Бярэз. р., Бабр. (ЛАБНГ, Мат. Гом.), *памяльні́к* м. — Навагр. (ЭСБМ), *кудра́вы лес* — Гарад. (СПЗБ); **стары хваёвы лес:** *па́раснік* м. — Арш., Круп., Бярэз. (ЛАБНГ), *па́расля* ж. — Дубр., Хоц., Шчуч. (ЛАБНГ), *парасля́* ж. — цэнтральная частка пал. р., Барыс., Краснап. (ЛАБНГ), *гай* м. — спарадычна цэнтр. з. (ДАБМ, Мат. апыт.).

Яловы лес: *э́льнік* м. — асн. мас. г., Вілен. р., Латгал. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Каспяровіч, Станкевіч), *э́льнік* м. — Старадарож. (Мат. апыт.), *яльня́г* м. — Ашм. (СПЗБ), *э́льніна́* ж. — Маст. (ЛАБНГ, СПЗБ), *э́лле* н. — Мін. (Мат. апыт.), *яллё́* н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *ель* — Докш. (ЛАБНГ), *э́лка* ж. — спарадычна асн. мас. г. (ЛАБНГ), *ё́лка* ж. — Гарад., Паст., Краснап., Слуц., Ганц., Лун. (ЛАБНГ, АЛА), *ялі́на* ж. — зах.-пал. г., спарадычна паўдн.-зах. д. і віц.-маг. г. (ЛАБНГ, АЛА, Мат. апыт.), *ялі́на́* ж. — спарадычна зах. з. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Сцяцко), *ялі́ннік* м. — Маст. (ЛАБНГ, АЛА), *яльні́к* м. — Івац. (ЛАБНГ,

АЛА), *ялушка* ж. — Пол. (ЛАБНГ), *яляшнік* м. — Слаўг. (ЛАБНГ, АЛА), *яляжнік* м., *ялага* ж. — Верхнядзв. (СПЗБ, НС), *яляжачка* ж. — Ашм. (СПЗБ), *яловы лес* — цэнтр. з., спарадычна зах.-пал. г., Гарад., Шкл. (ЛАБНГ, АЛА), *ялавы лес* — спарадычна паўн. р., Бяроз., Хойн. (ЛАБНГ, АЛА), *яліновы лес* — Драг., Іван. (ЛАБНГ), *ядловы лес* — Воран. (ЛАБНГ, АЛА), *гай* м. — Маладз., Мін., Слуц. (ДАБМ).

Дубовы лес: *дуброва* ж. — спарадычна агульн. (акрамя паўн.-зах. з.), пераважна зах.-пал. г. і паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, АЛА, Бялькевіч), *дубрава* ж. — паўн.-усх. д. (ЛАБНГ, АЛА), *дубняк* м. — асн. мас. г. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ), *дубнік* м. — пераважна цэнтральная частка паўдн. р., Чэрв. р., спарадычна паўн.-усх. д., Дзятл. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ), *дубнік* м. — Рас., Пол. (ЛАБНГ, АЛА), *дубоўнік* м. — Вілен. р., Шум. (СПЗБ), *дубоўка* ж. — паўн. р., Іўеў. (ЛАБНГ), *дубіна* ж. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, АЛА), *дуб* м. — Слаўг., Кам. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *дубы* мн. — Стол. (ЛАБНГ), *дуб'ё* н. — Гом. р., Слаўг. (НЛГ, Мат. апыт.), *дуб'ё* н. — Стол. (Мат. апыт.), *дуб'е* н. — мясц. (Насовіч), *дубовы лес* — зах.-пал. г., цэнтр. з., пол.-мін. г. (ЛАБНГ, АЛА).

Асінавы лес: *асіннік* м., *асіннічак* м. памянш. — спарадычна паўн.-зах. з., Беш., Чэрв. (СПЗБ, Каспяровіч, Станкевіч), *асінік* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *асіняк* м. — Астр., Вілен. р. (СПЗБ), *аснік* м. — Слуц. р., Лях., Жытк., Стол. (СПЗБ, Мат. апыт.), *асінавы лес* — Кам., Кобр. (ЛАБНГ), *асавец* м. — Стаўб. (ЭСБМ), *асовы лес* — Кобр. (ЛАБНГ), *чаішчык* м. 'густы асінавы лес' — Навагр. (Сл. Гродз.).

Альховы лес: *альшэўнік* м., *альшэўнічак* м. памянш. — паўн.-зах. з. (СПЗБ, СЦБ, Мат. мін.-мал.), *альші́нік* м. — мясц. (Станкевіч), *альшы́на* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *але́шнік* м. — Чэрв. р., Вілен. р. (Шатэрнік, Станкевіч), *але́сьнік* м. — мясц. (Станкевіч); **альховы лес на балоце:** *алёс* м. — паўдн.-усх. з., Віц. р., спарадычна зах.-пал. г. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *ольс* м. — мясц. (Мат. апыт.), *вольс* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *круг* м. — усх.-пал. р. (Мат. апыт.).

Бярозавы лес: *бярэ́знік* м., *бярэ́знічак* м. памянш. — Беш., Мсцісл. (Бялькевіч, Каспяровіч), *беразня́к* м. — Барыс. (СЦБ), *бераза́к* м. — Капыл., Гл. (3 нар. сл., Янкоўскі), *бярóзы* мн. — Смален. р. (Дабравольскі), *бярóзавы лес* — Дубр., Бяроз. (ЛАБНГ, АЛА), *бе́рка* ж. — мясц. (Мат. апыт., ЭСБМ), *на́спа* ж. 'лес, які складаецца толькі з бяроз вышэй чалавечага росту' — Віц. р. (Станкевіч); **малады бярозавы лес:** *бе́знік* м. — мясц. (Мат. апыт.), *ро́шча* ж. — Крыч. (Мат. апыт.); **лес з бяроз павіслых:** *веса́лу́ха* ж. — Дубр., Крыч. (Мат. апыт.), *веса́льнік* м. — Лёзн. (Мат. апыт.).

Ліпавы лес: *лі́пнік* м. — мясц. (Насовіч), *лі́павы лес* — Слон. (Мат. апыт.).

Кляновы лес: *кляно́ўнік* м. — Валож. (СЦБ), *клянні́к* м. — Віц. р., Слаўг. (Каспяровіч, Станкевіч, Мат. апыт.), *клё́н-нік* м. — Лёзн. (Мат. апыт.), *клён* м. — Слаўг. (Мат. апыт.).

Ясеневы лес: *ясе́ннік* м. — Сморг. (Станкевіч).

Невялікі, звычайна малады лес, часцей лісцёвы: *гай* м., *гаё́к* м. памянш., *гаё́чак* м. памянш., *гайнічо́к* м. памянш. — пераважна агульн., Смален. р., зах.-бран. р. (ТС, Сл. Гродз., Мат. Гродз., НС, Дабравольскі, Каспяровіч, Насовіч, Растаргуеў, Станкевіч, Шатэрнік, Янкова, ЭСБМ), *за́ймак* м. — Маг. (Мат. апыт.), *кыве́ч* м. — Ваўк. (Сцяшковіч), *ку́дра* ж., *ку́дзэ́рка* ж. — паўн.-зах. з., усх.-маг. р., Вілен. р. (ЛАБНГ, СЦБ, НС, 3 нар. сл., Мат. мін.-мал., Бялькевіч, Насовіч, Мат. апыт.), *кружо́к* м. — пал. р. (Мат. апыт.), *хоўп* м. 'астравок лесу' — Малар. (НЛ), *хмы́знік* м. 'гаёк з маладых дрэваў' — Лаг. (Варлыга), *мацяро́з* м. 'гай каля хаты' — мясц. (ЭСБМ), *чы́сцядзь* ж. 'гай сярод лесу' — Віц. р. (Станкевіч); **гай у полі:** *на́се́ка* ж. — Жытк. (ТС), *клачо́к* м. — мясц. (Мат. апыт.), *абэ́рац* м. — Івац. (ЖНС); *ля́да* ж. 'чубок лесу сярод поля' — Мядз. (ДАБМ); **гай на высокім месцы:** *на́спа* ж. — Віц. р. (Мат. апыт.), *гарава́тка* ж. — Пол., Ушацк. (Мат. апыт.), *ку́па* ж. 'гай з адной

пароды дрэў на высокім месцы сярод лесу' — Віц. р. (Мат. апыт.), *карчы* мн. 'гай з перавагай вольхі' — зах.-пал. г. (ДСБ, 3 нар. сл.), *лазняк* м. 'лазовы гай' — Лаг. (Варлыга); **бярэзавы гай**: *бярэ́знік* м. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *бярэ́завец* м. — Стаўб. (Мат. апыт.), *бярэ́завая ро́шча* — Гарад., Асіп. (ЛАБНГ, АЛА), *ро́шча* ж. — Мсцісл. (Мат. апыт.); **дубовы гай**: *дубро́віца* ж. — Саліг. (Мат. апыт.), *дубо́вая ро́шча* — Лях. (ЛАБНГ, АЛА); **хвойны гай**: *ку́дра* ж., *ку́дзэ́рка* ж. — Сморг., Вілен. р. (Насовіч, Станкевіч), *бара́вінка* ж. — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч).

Ліпняк

Зараснік маладых ліпавых дрэў.

ліпня́к м. — пераважна зах. з., Старадарож. (Мат. апыт.), *лі́пняк* м. — Драг. (Мат. апыт.), *лі́пнёг* м. — Віл. (СПЗБ), *лі́пяк* м., *лі́пак* м., *лі́пня* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *лі́пнік* м. — пераважна ўсх.з. (ТС, СЦБ, Мат. Гом., Шаталава, Кісялеўскі, Мат. апыт.), *лі́пы* мн. — Леп., Чач., Пін. (Мат. апыт.), *лі́пкі* мн. — Глыб., Слаўг., Жытк. (Мат. апыт.), *лі́па* ж. — Слаўг., Драг. (Мат. апыт.), *лы́чнік* м., *лы́кі* мн. — Слаўг. (Мат. апыт.).

Луг

Роўная прастора, пакрытая шматгадовай травяністай расліннасцю.

луг м., *лу́жок* м. памянш. — пераважна агульн. (АЛА, СПЗБ, ТС, Бялькевіч), *лу́жэйка* м. — Калінк. (СПЗБ, ЭСБМ), *лог* м. — усх.-маг. р. (АЛА, Бялькевіч), *лаўка* ж. — мясц. (Мат. апыт.), *ло́нка* ж. — зах. з., Беластоц. р., Вілен. р., Латгал. р. (СПЗБ, ДСБ, Сцяшковіч, ЭСБМ), *ло́нак* м. — Драг. (СПЗБ, ЭСБМ); **заліўны луг**: *по́плаў* м. — Уздз., Бяроз., Жытк., Брэсц. (АЛА, ТС, Мат. мін.-мал., НЛ), *паплаў* м. — Слаўг., Стол. (Мат. апыт.), *паплавы́* мн. —

пал. р. (Мат. апыт.), *наплаве́ц* м. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *аплаў* м. — Пол. (Мат. апыт.), *плаў* м. — Стол. (Мат. апыт.), *по́плава* ж. — Старадарож. (Мат. апыт.), *абало́нь* ж. — Пол., Слаўг., Гл. (Янкоўскі, Мат. апыт.), *абало́нне* н. — Віц. р., Рэч. (Мат. апыт.), *бало́нне* н. — Пух., Гом., Жытк. (СЦБ, Мат. апыт.), *блё́нне* н. — Краснап. (Бялькевіч), *блонь* ж. — Бабр. (Мат. апыт.), *баго́нне* н. — Чашн. (Каспяровіч), *дол* м. — Кобр. (Мат. апыт.), *зalıў* м. — Лаг. (Мат. мін.-мал.), *плёса* ж., *плёса* ж. — пал. р. (Мат. апыт.), *алёс* м. — Бых. (Мат. апыт.), *аржаўка* ж. — Докш. (Мат. апыт.), *паго́ня* ж. — зах.-пал. г. (ЭСБМ), *мо́ра* н. экспр. 'поўнасю заліты вадою луг' — Стол. (НЛ); **сухадольны луг**: *муро́г* м., *муро́га* ж., *муражы́на* ж., *муражо́к* м., *маржо́к* м., *муро́жніца* ж., *муро́жжа* н. зборн. — паўн.-зах. з., Гродз. р., Віц. р., Чэрв. р., усх.-маг. р., спарадычна ўсх.-пал. р. (ТС, Мат. Гродз., Сл. Гродз., Бялькевіч, Каспяровіч, Шатэрнік, Насовіч, Янкова, ЭСБМ), *по́ле* н. — Лёзн., Слаўг., Ваўк., Стол. (Мат. апыт.), *сёліца* ж. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *лугаві́тка* ж. 'прадаўгаваты вузкі сухадольны луг' — Мсцісл. (Юрчанка, ЭСБМ); *супёсак* м., *супёзак* м. 'замыты пяском луг' — Слаўг. (Мат. апыт.), *адсы́п* м. 'частка лугу, замытая пяском у час вясенняга разводдзя ці летняй паводкі' — Слаўг. (Мат. апыт.), *не́каш* ж. 'някошаны луг, поплаў' — Пін. (НЛ), *бічаўні́к* м., *бічоўні́к* м. 'луг наўсцяж ракі' — Жытк. (Мат. апыт.); **забалочаны луг**: *луг* м. — Карэл., Ганц. (СПЗБ), *альса́* ж. — Віц. р., Слаўг. (Каспяровіч, Мат. апыт.), *вальса́* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *альса́віна* ж. — Смален. р. (Дабравольскі); **нізкі луг, парослы мохам**: *аміа́ра* ж., *аміарня́* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *аміа́рына* ж. — Лёзн. (Каспяровіч), *машо́к* м. — Слаўг., Стаўб. (Мат. апыт.); **луг сярод лесу**: *астраві́нка* ж. — Віц. р., Слаўг. (Мат. апыт.), *церабе́жык* м. — Чэрв. (Мат. мін.-мал.), *перало́г* м. — Пух. (Шатэрнік); **луг паміж балотамі**: *стано́к* м. — Чэрв. (Мат. мін.-мал.), *гай* м. 'луг каля лесу' — Крыч. (ДАБМ); **невялікі лужок на ўскраіне або сярод лесу**: *паля́на* ж., *паля́нка* ж. памянш. — паўн.-зах. з., пал. р., усх.-маг. р., Лёзн., Старадарож. (СПЗБ, ТС,

ЭСБМ, Бялькевіч, Мат. апыт.), *астравінка* ж. — Рэч. (Мат. апыт.), *балонне* н. — мясц. (Насовіч), *прыгалак* м. 'невялікая паляна ў лесе на месцы пажару' — Чэрв. р. (Шатэрнік); **луг сярод поля:** *лужавінка* ж. — Жытк. (Мат. апыт., ЭСБМ), *абораг* м., *аборак* м. — мясц. (Насовіч), *пералог* м. — Пух. (Шатэрнік), *выгар* м. 'балоцісты лужок сярод поля' — Краснап. (Бялькевіч), *абцінак* м. 'луг сярод поля ў выглядзе ўпадзіны, у якой збіраецца веснавая вада' — Лід. (Мат. апыт.); **лужок на краю сядзібы:** *сэліца* ж. — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч), *асэліца* ж. — Месцісл. (Бялькевіч), *алліца* ж. — Сен. (Каспяровіч); *асёлак* м. 'лугавіна на прысядзібным участку' — Чэрв. р. (Шатэрнік), *лўкі* мн. 'луг прысяле' — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *насэліца* ж. 'лужок за гумном' — Сен. (Каспяровіч), *гумнішча* н., *гумёне* н. 'лужок вакол гумна' — Віц. р. (Каспяровіч), *раскός* м. 'луг з кочкамі і пнямі' — Сен. (Каспяровіч), *гай* м. 'луг, зарослы лазой' — поўдзень зах.-пал. г. (ДАБМ), *палуж* ж. 'луг, зарослы кустамі' — мясц. (Станкевіч), *абсёвак* м. 'луг, які сам абнасьваецца' — Слаўг. (Мат. апыт.), *вітка* ж. 'луг, дзе нельга павсвіль жыць, пакуль не будзе скошаны травастой' — Слаўг. (Мат. апыт.); **страўлены жывёлай ці птушкамі луг:** *з'ёддзе* н., *аб'ёддзе* н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *з'едзь* ж., *з'едзішча* н. — мясц. (Насовіч), *збой* м., *збóйшча* н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *страва* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.); *кудзёрка* ж. 'невялікі лужок' — Стаўб. (СЦБ), *лужавіна* ж. 'лугавіна, невялікая палоска лугу' — Жытк. (ТС), *лугавіна* ж. 'участак лугу на нізкім месцы' — Слаўг. (Мат. апыт.); **іржавы луг на нізкім месцы:** *аржавіна* ж. — Віц. р., Слаўг. (Каспяровіч, Мат. апыт.), *аріавіна* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *аржавіня* ж. — Віц. р. (Мат. апыт.), *аржавінне* ж. — спарадычна зах. з., Лёзн., Слаўг., Смален. р. (Каспяровіч, Дабравольскі, Мат. апыт.).

Маліннік

Зараснік малін.

маліннік м. — пераважна агульн. (СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., ЖС, Станкевіч, Мат. апыт.), *малінняк* м. — Драг.

(Мат. апыт.), *маліняк* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *маліны* мн. — цэнтральная частка пал. р., спарадычна паўн. р. і паўн.-зах. з. (Мат. апыт.), *маліна* ж. — Шчуч., Слаўг. (Мат. апыт.).

Папаратнік

Зараснік папараці.

па́паратнік м. — усх.-маг. р., Слуц. р., Леп., Пін. (Мат. апыт.), *па́параць* ж. — Старадарож., Чач., Драг. (Мат. апыт.), *па́паратніна* ж. — Леп. (Мат. апыт.), *па́парнік* — Навагр. (Мат. апыт.), *па́пернік* м., *па́пнік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *па́суш* м. 'калонія сухой папараці ў лесе ўвосень' — Слаўг. (Мат. апыт.).

Плюшчайнік

Зараснік плюшчаю.

плюшча́ннік м., *плюшчэ́й* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *плюшчы́ннік* м. — Пол. (Мат. апыт.), *плю́шнік* м. — Люб., Браг. (Мат. апыт.), *плісня́к* м. — Драг. (Мат. апыт.), *лепяха́* ж., *ляпе́ха* ж. — Жытк., Стол. (Мат. апыт.), *лепяшні́к* м. — Пін. (Мат. апыт.).

Рабіннік

Зараснікі рабіны.

рабі́ннік м. — Воран. (СПЗБ), *ярабі́ннік* м. — Стаўб. (Мат. апыт.), *гарабі́нец* м. — Гродз. (Цыхун), *арабі́нніца* ж. — Гл. (Янкоўскі), *рабі́наўка* ж., *рабі́ннаўка* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *рабі́на* ж. — Мсцісл., Чач. (Мат. апыт.), *гарабі́на* ж. — Драг. (Мат. апыт.), *рабі́ны* мн. — Глыб. (Мат. апыт.), *верабі́ны* мн. — Старадарож. (Мат. апыт.).

Рагознік

Зарасці рагозу.

раго́знік м., *раго́за* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *раго́з* м. — Слаўг., Люб., Стол. (Мат. апыт.), *лу́чай* м. — Жытк., Стол. (ЭСБМ, Мат. апыт.), *кіёўкі* мн. — Глыб. (Мат. апыт.), *шы́шкі* мн. — Старадарож. (Мат. апыт.); **зараснік рагозу шыракалістага**: *мячэўнік* м. — Чашн. (Каспяровіч, Мат. апыт.), *мэчаўнік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *тросць* ж. — (Мат. апыт.).

Расліннасць

Сукупнасць раслін пэўнай тэрыторыі; расліннае покрыва зямлі ў цэлым; усё, што расце.

расліннасць ж. — Гарад., Слон. (Мат. апыт.), *расці́ннасць* ж. — Навагр., Жытк. (Ластоўскі, Мат. апыт.), *расці́масць* ж. — Жытк. (ТС), *ро́шча* ж. — Гродз. р., Драг. (ЖНС, Станкевіч), *расту́чае* н. — Зэльв. (Мат. Гродз.), *зэ́льячка* н. — Ваўк. (Сл. Гродз.); **зялёная расліннасць**: *зеляні́на* ж. — паўн.-зах. з., Вілен. р. (СПЗБ, Ластоўскі), *гардаві́на* ж., *сле́ціва* ж. — мясц. (Ластоўскі), *ку́чма* ж. 'густая зелень' — Ваўк., Гл., Светлагор. (ЭСБМ); **балотная расліннасць**: *балотні́на* ж. — Мёр. (ЖС); **расліннае покрыва** (з моху, травы, лісцяў, цвілі) **на беразе возера, ракі, сярод балота**: *успла́віна* ж. — Пух. (Шатэрнік), *зялёні́ва* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.).

Сліўняк

Зараснік сліў.

сліўня́к м. — Віц. р., Слаўг., Старадарож. (Каспяровіч, Насовіч, Мат. апыт.), *сліўні́к* м. — Слаўг., Старадарож., Жытк., Стол. (Мат. апыт.), *слівоўні́к* м. — усах.-маг. р., Віл. (Мат. апыт.), *сліваши́к* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *слівы*

мн. — Глыб., Люб. (Мат. апыт.), *слўкі* мн. — Драг., Пін. (Мат. апыт.).

Смароднік

Зараснік, кусты пераважна чорных парэчак.

смароднік м. — Леп. (Мат. апыт.), *смуроднік* м. — усх.-маг. р., Старадарож., Стол. (Мат. апыт.), *смуродзіннік* м., *смурода* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *смарода* ж. — Чач. (Мат. апыт.), *смародзіна* ж. — Драг., Пін. (Мат. апыт.), *смародзіны* мн. — Люб. (Мат. апыт.).

Сунічнік

Кусцікі сунічнага ягадніку.

сунічнік м. — Слуц. р., Беш., Чач., Стол. (ТС, Каспяровіч, Мат. апыт.), *сунішнік* м. — Чач. (Мат. апыт.), *сунічняк* м., *суніцы* мн. — Драг. (Мат. апыт.), *пазёмачнік* м. — зах. з. (Ластоўскі), *пазёмкі* мн. — Глыб. (Мат. апыт.), *ягаднік* м. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *землянічнік* м. — Леп. (Мат. апыт.).

Талакняннік

Зараснік талакнянкі.

мучанічнік м. — Жытк., Стол. (ТС), *мучанік* м. — Жытк. (Мат. апыт.), *мядзведжыя вушкі* — Старадарож. (Мат. апыт.).

Тапольнік

Зараснік таполевых дрэў, таполяў.

топальнік м. — Лёзн. (Мат. апыт.), *топалі* мн. — Слаўг. (Мат. апыт.), *топілі* мн. — Ушацк. (Мат. апыт.), *тапалі* мн. — Драг. (Мат. апыт.), *таполя* ж. — Старадарож. (Мат. апыт.), *тапаліна* ж. зборн. — Беластоц. р. (СПЗБ), *тофаль* н. зборн. — Вілен. р. (СПЗБ).

Трасценнік

Зараснік трыснягу.

трасцённік м. — Слон. (Мат. апыт.), *трасціна* ж. — Слаўг., Ваўк. (Станкевіч, Мат. апыт.), *тросць* ж. — Ушацк., Слаўг. (Мат. апыт.), *трасцёлкі* мн. — Смален. р. (Дабравольскі), *траснік* м. — Беш., Лёзн., Леп., Шчуч. (Каспяровіч, Мат. апыт.), *траснікі* мн. — Мсцісл., Люб. (Мат. апыт.), *чаротнік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *чарот* м. — Віц. р., Слаўг., Нясв., Рэч., Драг., Стол. (Каспяровіч, Мат. апыт.), *ачарот* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *сітнік* м. — Віц., Стол. (Каспяровіч, Станкевіч, Мат. апыт.), *сіта* ж. — Віц. (Мат. апыт.), *мятла* ж. — Лёзн. (Мат. апыт.), *мятліца* ж. — Стол. (Мат. апыт.), *ячмёніца* ж. — Лёзн. (Мат. апыт.).

Хвойнік

Маладыя зараснікі хвоі.

хвойнік м., *хвойнічак* м. памянш. — паўдн.-зах. д., ся-рэд.-бел. г., спарадычна паўн. р., Крыч. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., ГЧ, Янкова, Мат. апыт.), *хвайнік* м. — Пол., Пін., Стол. (ЛАБНГ), *хвайнічок* м. — Гродз. (ЛАБНГ), *хвойняк* м. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *хвойнячак* м. — Іван. (ЛАБНГ), *хвайняк* м. — спарадычна паўн.-зах. з. і зах.-пал. г., а таксама Чэрык., Слаўг., Ветк., Рэч. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. апыт.), *хвайнячок* м. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *хваінняк* м. — Пін. (ЛАБНГ), *хваіна* ж. — Зэльв., Драг. (ЛАБНГ, Сцяцко, ЭСБМ), *маладая хваіна* — Іван. (ЛАБНГ), *хваіна* ж., *хваінка* ж. памянш. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *маладая хваіна* — Кобр. (ЛАБНГ), *хвайна* ж. — гродз.-бар. г. (ЛАБНГ, СПЗБ), *хвайня* ж. — Люб. (СПЗБ), *хвойка* ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *хвойка маладзёнька* — Маз. (ЛАБНГ), *сасоннік* м. — паўн.-усх. д., зах.-бран. р., Астр., Сморг. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз., Бялькевіч, Растаргуеў, Станкевіч, Юрчанка, Мат. апыт.), *сасоннічак* м. —

Слаўг. (Мат. апыт.), *сасо́нік* м. — Паст., Ашм., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *сасня́к* м. — паўдн.-усх. з., паўн.-зах. з., Вілен. р., спарадычна зах.-пал. г. і ўсх.-маг. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гом., Янкова, Мат. апыт.), *малады́ сасня́к* — Брасл. (ЛАБНГ), *саснячо́к* м. — Мёр., Пол., Клім., Лоеў. (ЛАБНГ), *саснякі́* мн. — Кобр. (ЛАБНГ), *сасня́г* м. — Сморг. (СПЗБ), *со́сняка* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *со́снік* м. — пол.-мін. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, НЛ, Мат. апыт.), *сасні́к* м. — Круп., Жытк. (ТС, СПЗБ), *сасо́нкі* мн. — Брэсц. (ЛАБНГ), *малада́я сасна́* — Добр. (ЛАБНГ), *сасно́вы маладня́к* — Лун. (ЛАБНГ), *смо́льнік* м. — пал. р. (ЛАБНГ, ТС, ГЧ), *яле́ц* м. — Петр., Лельч. (Мат. Гом.), *байрачкі́* мн. — Брэсц. (ЛАБНГ), *кражэня́к* м. — Карм. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *паме́льнік* м. 'малады сасоннік-самасейка' — Стол. (ЭСБМ, Мат. апыт.), *мярэ́ча* ж. 'рэдка сасоннік на імшары' — Смален. р. (ЭСБМ).

Хмызняк, кустоўе

Кусты, зараснікі дробных маладых дрэўцаў.

хмызня́к м., *хмызнячо́к* м. памянш. — Сморг., Дзятл., Чач., Стол., Латгал. р. (СПЗБ, Мат. Гродз., ГЧ, Мат. апыт.), *хвызня́к* м. — Навагр. (Мат. Гродз.), *хмызня́чча* н. — Гом. р. (НЛГ), *хмызя́к* м., *хмызю́к* м., *хмызяно́к* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *хмы́знік* м. — віц.-маг. г., Мёр., Сморг. (СПЗБ, НС, Бялькевіч, Станкевіч, Шаталава, Юрчанка, Мат. апыт.), *хмы́знічак* м. — Крыч., Слаўг. (Мат. апыт.), *хмыз* м. — Гом. р., Карэл. (Мат. Гродз., НЛГ), *хмызо́к* м. — Рас. (Бялькевіч), *хмез* м. — Лельч. (Мат. Гом.), *хмызь* ж. — Драг. (СПЗБ), *хмыза́* ж. — зах. з. (СПЗБ, Мат. апыт.), *хымаза́* ж. — Жытк. (Мат. Гом.), *кусто́ўе* н. — пол.-мін. г., усх.-маг. р., Гом. р., Чэрв., Слон., Жытк. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, НС, Мат. Гродз., НЛГ), *кустаўё́* н. — спарадычна ўсх. з., Навагр., Лях. (ЛАБНГ, СПЗБ), *кустаўе́* н. — спарадычна паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ), *ку́стаўе* н. — Чэрв., Бых. (ЛАБНГ, НЛ), *кустаўні́к* м., *кусто́ўнік* м. — Слаўг. (Мат.

апыт.), *куста́рнік* м. — спарадычна Паням. р., Слаўг., Маз. (СПЗБ, Мат. Гродз., Мат. апыт.), *куста́р* м. — Бела-стоц. р. (СПЗБ), *кустарня́* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *кусто́ча* н. — спарадычна ўсх.-маг. р. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *кусты́* мн. — Сморг., Крыч., Маст. (Мат. Гродз., Станкевіч, Мат. апыт.), *кусе́ўе* н. — Пол., Слаўг. (ЛАБНГ, АЛА, Мат. апыт.), *куся́ўё* н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *кусе́* н. — спарадычна паўн.-зах. з., Калінк. (ЛАБНГ, АЛА), *ку́сце* н. — спарадычна ўсх. з., пераважна ўсх.-маг. р. (ЛАБНГ, АЛА, Юрчанка, Мат. апыт.), *паку́сце* н. — Жытк. (ТС), *куся́* н. — Навагр. (3 нар. сл.), *куся́рнік* м. — Іўеў., Воран. (СПЗБ), *куся́рня́* ж. — Мядз. (НС), *ку́снік* м. — Бярэз. (СПЗБ), *карчы́* мн., *карчакі́* мн. памянш. — зах.-пал. г. (ТС, ДСБ, ЖС, Шаталава, Мат. апыт.), *ку́дра* ж. — паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, Сл. Гродз.), *кружо́к* м. — пал. р. (Мат. апыт.), *па́мег* м., *памяжо́к* м. памянш. — Саліг. (Мат. апыт.), *хво́раст* м. — Крыч. (Мат. апыт.), *хварабні́к* м. — Лоеў. (Янкова), *хмурэ́жнік* м. — Ветк. (Мат. Гом.), *хлуд* м., *хруст* м. — Навагр. (Мат. Гродз., Мат. апыт.), *вялаўцы́* мн. — Ваўк. (Мат. апыт.), *вілашні́к* м., *шалы́знік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *мышня́к* м. — Вілен. р. (ЭСБМ), *дзярмо́знік* м. — Жытк. (ТС), *эры́к* м. — Дзятл. (Сл. Гродз.), *ша́кі* мн. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *шыле́нняк* м. 'густое кустоўе' — Брэсц. (ДСБ), *вярце́п* м. 'кустоўе ў вялікім рове' — Смален. р. (Дабравольскі), *па́расля* ж. 'кустоўе ў полі' — Рэч., Стол. (ЛАБНГ), *чы́сцік* м. 'кустоўе на месцы вырубленага лесу' — Чашн. (Каспяровіч); **дробны, невялікі хмызняк:** *па́раснік* м., *паро́снічак* м. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі), *па́цпенні́к* м. — віц.-маг. г. (Каспяровіч, Насовіч, Юрчанка, Мат. апыт.), *по́цяпні́к* м. — Слаўг., Смален. р. (Мат. апыт.), *по́цябні́к* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *пашы́йнік* м. — Лёзн. (Мат. апыт.), *агаё́к* м. — Рас. (ДАБМ), *хі́м* м., *хіміна́* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.).

Чарнічнік

Кусты, на якіх растуць чарніцы.

чарнічнік м. — Астр., Мсцісл., Дзятл., Люб., Чач., Жытк. (ТС, Мат. Гродз., Мат. апыт.), *чарнішнік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *чарніцы* мн. — Леп., Слаўг., Жытк. (Мат. апыт.), *ягаднік* м. — Слаўг., Чач., Люб. (Мат. апыт.), *ягаднік* м. — Драг., Пін. (Мат. апыт.), *ягобнік* м. — Старадарож., Акц., Жытк., Стол. (ТС, Мат. Гом., Мат. апыт.).

Чарэмшыннік

Зараснік кустоў чаромхі.

чарэмишыннік м. — Навагр. (Мат. апыт.), *чарамшы́на* ж. — Драг. (Мат. апыт.), *чаробмуха* ж. — Глыб., Леп., Старадарож. (Мат. апыт.), *калакалу́шыа* н. — усх.-маг. р. (Мат. апыт.).

Чаротнік

Зарасці чароту.

чаро́т м. — Люб., Драг., Пін. (Мат. апыт.), *сітнік* м. — Віц. (Каспяровіч, Станкевіч), *камьіш* м., *камышы́* мн. — Леп. (Мат. апыт.), *пукі* мн. — Мсцісл. (Мат. апыт.).

Чарэшнік

Чарэшневае кустоўе, зараслі.

чарэ́шнік м. — Беш., Навагр. (Каспяровіч, Станкевіч, Мат. апыт.), *чараі́нік* м. — Драг. (Мат. апыт.), *чарэ́шаннік* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *чарэ́шні* м. — Драг., Пін. (Мат. апыт.).

Шыпшынік

Кусты, зараснік шыпшыны.

шы́пшы́нік м. — Тал., Слаўг., Дзятл., Жытк., Стол. (ТС, Мат. Гродз., Мат. апыт.), *шупшы́нік* м. — Навагр. (Мат. апыт.), *чы́тчыннік* м. — Астр. (Мат. Гродз.), *шчып-*

чы́ннік м. — Леп., Тал. (Мат. апыт.), *шы́пшы́ннык* м. — Драг. (Мат. апыт.), *шы́пшы́на* ж. — Слаўг., Старадарож., Драг., Жытк., Стол. (ТС, Мат. апыт.), *шы́пшы́ны* мн. — Жытк. (Мат. апыт.), *шчы́тчы́на* ж. — Леп. (Мат. апыт.).

Ягаднік

Ягадныя кусты, ягадныя расліны.

ягаднік м. — Іўеў., Навагр., Мсцісл., Люб., Ганц. (СПЗБ, Ластоўскі, Станкевіч, Мат. апыт.), *ягадні́к* м. — Слон. (Мат. апыт.), *яго́днік* м. — Мёр., Паст., Ушацк., Пух. (СПЗБ, ЖС, НЛ), *яго́ннік* м. — Віл. (СПЗБ), *ягады* мн. — Мёр., Глыб. (ЖС, Мат. апыт.).

Ядлоўцы

Зараснікі ядлоўцу.

ядлоўцы мн. — Глыб., Драг., Пін. (Мат. апыт.), *ядло́вец* м. — Люб. (Мат. апыт.), *верасні́к* м. — Гарад. (НЛ), *жаламу́здзіна* ж. — Гарад. (Каспяровіч, Мат. апыт.).

Ясеннік

Зараснік ясеню.

ясеннік м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *ясянні́к* м. — Слаўг., Стол. (ТС, Мат. апыт.), *ясе́ніна* ж. — Іўеў. (Мат. Гродз.), *ясяні́на* ж. — Стол. (Мат. апыт.), *ясе́ніна́* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *ясе́нь* м. — Старадарож. (Мат. апыт.), *ясяні́* мн. — Драг. (Мат. апыт.).

3.3. НАЗВЫ ЧАСТАК РАСЛІН І ГРЫБОЎ, ІХ ОРГАНАЎ

ЧАСТКІ ГРЫБОЎ

Грыбніца

Веgetатыўнае цела грыба, якое складаецца з бяско-
лерных тонкіх ніцей — гіфаў, пераплеценых паміж сабой;
міцэлій.

грыбніца ж. — Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.),
грыбны́ цвет м. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *грыбня́* ж. —
мясц. (Мат. апыт.).

Ножка

Ніжняя частка грыба.

но́жка ж. — Навагр., Слон., Стол., Жытк., Буда-Каш.,
Жлоб., Чач. (ТС, Мат. апыт.), *нага́* ж. — Слон. (Мат.
апыт.), *карашо́к* м. — Верхнядзв. (Шаталава), *ко́рань* м. —
Мсцісл. (Юрчанка), *ко́рнішак* м. — Бярэз. (СЦБ).

Шапачка

Верхняя, расшыраная частка грыба.

ша́пачка ж., *ша́пка* ж. — Ашм., Навагр., Буда-Каш.,
Жлоб., Чач. (Станкевіч, Мат. апыт.), *гало́ўка* ж. — Лаг.,
Навагр., Слон., Бярэз. (Мат. апыт.), *плёшка* ж. — Стол.,
Ельск. (ТС, ЖС), *капту́рык* м. — Гом. р. (НЛГ), *капляю́-
шык* м. — Маз. (ЖС), *каўпа́к* м. — Навагр. (Мат. Гродз.),
иля́пка ж. — Мсцісл. (Юрчанка), *падиша́пка* ж. 'ніжняя
частка шапачкі грыба' — Пух., Чэрв., Лельч., Буда-Каш.
(СЦБ, Мат. Гом.).

Назвы іншых частак грыба

каморка ж. 'сітавіна, наздра ў шапачцы ці ножцы гры-
ба' — Смален. р. (Дабравольскі), *ко́бачка* ж. — 'варонка-

падобнае паглыбленне на шапачцы грыба' — Барыс. (СЦБ), *пёр'е* н., *пёр'ечка* н. памянш. 'пласцінкі, якія знаходзяцца пад шапачкай у пласцінчатых грыбоў' — Драг., Кам. (ТС, ЖС).

КВЕТКА І ЯЕ ЧАСТКІ

Бутон

Зародак кветкі, пупырышка; кветка, якая яшчэ не распусцілася.

бутон м. — Навагр. (Мат. Гродз.), *бубалка* ж. — Пух. (СПЗБ), *бубе́ха* ж., *бубе́шка* ж. — Ваўк. (СПЗБ), *бубо́тка* ж. — Брэсц. (ДСБ), *булдоўка* ж. — Мядз., Ветк. (СПЗБ, Мат. Гом.), *булбу́шка* ж. — Лоеў. (Янкова), *бублікі* мн. — Навагр. (ЖС), *пупенак* м. — Брэсц. (ДСБ), *пупёл* м. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *пуплік* м. — Пух. (ЖС), *пуплу́х* м. — Ветк., зах.-бран. р. (Мат. Гом., Растаргуеў), *пупы́шка* ж. — мясц. (Станкевіч), *пупях* м. — Слон. (Мат. апыт.), *пиплух* м., *пипух* м. — зах.-бран. р. (Растаргуеў); **назвы з іншымі каранямі:** *букля* ж. — Мсцісл. (НЛ), *коўпак* м. 'бутон лілеі' — Нараўл. (Мат. Гом.), *ку́кла* ж. — мясц. (Станкевіч), *за́квець* ж., *на́квець* ж. — мясц. (Ластоўскі), *папу́ха* ж. зборн., *папу́шка* ж. зборн. памянш. 'пчкі на дрэвах, бутоны кветак' — Стол. (ТС), *пача́ткі* мн. — Навагр. (ЖС), *пу́калка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *пу́шка* ж. — Гом. (Мат. Гом.), *пыч* м. — Карэл. (3 нар. сл.); **завязь кветкі:** *адно́леткі* мн. — Стаўб. (ЖС, СЦБ), *пупыро́к* м. — мясц. (Ластоўскі), *пучо́к* м. — мясц. (Ластоўскі).

Кветка

Орган размнажэння ў пакрытасемянных раслін, які развіваецца з пупышкі (бутона) і складаецца з кветкаложа, кветканожкі, чашачкі, вяночка, звычайна каляровага, тычынак і пясціка; частка расліны разам са сцяблом.

кветка ж. — Віц. р., паўн.-зах. з., Бяроз., Кам., усх.-маг. р. (СПЗБ, Бялькевіч, ДСБ, Каспяровіч, Н. сл.-сць,

Насовіч, ЭСБМ, Мат. апыт.), *квет* м. — Жытк., Лоеў. (Насовіч, Станкевіч, ТС, Янкова), *цвет* м. — Леп., Ашм., Слон., усх-маг. р. (Бялькевіч, Станкевіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *цвятók* м. — Слон., Крыч. (Бялькевіч, Мат. апыт.), *цвятóчак* м. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *цвё-цік* м. памянш. — Мсцісл. (Бялькевіч), *цвет* м. 'кветкі пры цвіценні дрэў' — Лаг. (Варлыга), *цвяты́ (цвятэ́)* мн. 'кветкі на дрэвах і травяністых раслінах' — Навагр. (Мат. апыт.), *цвё́це* н. зборн. — Рас. (СПЗБ), *краска* ж. — Беш., Пух., Чэрв., Лоеў., Лаг. (Каспяровіч, СЦБ, Шатэрнік, Янкова), *краска* ж. 'палявая кветка' — Лаг. (Варлыга), *красачка* ж. памянш. — мясц. (Насовіч); **кветка без завязі плода:** *пустацвёт* м. — Лаг., Дзятл., Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Варлыга, Мат. Гродз., Мат. апыт.); **кветкі белага і жоўтага гарлачыка:** *куўшы́нчыкі* мн. — Навагр. (Мат. апыт.); **кветка жыта:** *краса́* ж. — Бяроз., Драг., Чэрв. р. (ЛП, Шатэрнік), *краска* ж. — Стол., Петр., Ельск., Нараўл. (ЛП), *кава́лік* м. — Нараўл. (ЛП); **кветка чырвонай лугавой канюшыны:** *мяду́лька* ж. — Мёр. (ЖС), *смактун* м. — Добр. (Мат. Гом.); **кветка дзяцеліны (белай канюшыны):** *мяду́йка* ж. — Круп. (СЦБ); **ліпавы цвет:** *ліпа* ж., *ліпа́* ж. — Іўеў. (СПЗБ), *лі́пнік* м. — Іўеў. (СПЗБ), *ліпавы цвет* — Слон., Буда-Каш., Жлоб., Чач. (Мат. апыт.); **кветкі лотаці:** *маслё́нкі* мн., *масля́чкі* мн., *масля́начкі* мн. — Сморг. (СПЗБ, Сл. Гродз.), *маслё́нкі* мн. — Навагр. (Сл. Гродз.); **кветкі ляшчыны:** *макраскі́-рабаскі́* — Астр. (СПЗБ); **кветка ружы:** *ражы́на* ж. — Гом. р. (НЛГ).

Венчык 'верхняя частка кветкі': *кару́нка* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Нектарнікі 'часткі кветкі ў сярэдзіне венчыка, якія выдзяляюць цукрысты сок': *маду́нцы* мн. — мясц. (Ластоўскі).

Песцік 'частка кветкі, з якой пасля апладнення ўзнікае завязь і плод': *таўка́чык* м. — мясц. (Ластоўскі).

Пылок 'клеткі, якія развіваюцца ў пыльніках тычынак і ўдзельнічаюць у размнажэнні': *пыло́к* м. — Вілен. р.

(СПЗБ), *пальга́* ж. — паўн.-зах. з. (СПЗБ, ЭСБМ), *пярга́* ж. — Карм., Добр., Ветк. (Мат. Гом.), *пярга́* ж. 'пылок з кветак, сабраны пчоламі і прынесены ў вулей' — Гродз. (Цыхун), *пярха́* ж., *пярхні́к* м., *перхнічо́к* м. — мясц. (Ластоўскі), *пыле́ц* м. — Стол., Браг., Акц. (ТС, Мат. Гом.), *пыльця́* ж. — Ветк., Браг. (Мат. Гом.), *краса́* ж. 'пылок у жыце, пшаніцы' — Жытк. (ТС), *краска́* ж. 'тое, што і краса' — Стол. (ТС).

Пялёстак 'асобны лісток з вяночка кветкі': *пялюсто́к* м. — мясц. (Ластоўскі), *махо́р* м., *махры́* мн., *махо́рчыкі* мн., *мо́хрыкі* мн. 'пялёсткі ў махрастых кветках' — мясц. (ЭСБМ).

КОРАНЬ

Корань

Падземная частка расліны.

ко́рань м. — агульн. (АЛА, ЛАБНГ, Дабравольскі, Мат. Гом., Сл. Гродз., СПЗБ, ТС, Мат. апыт.), *карэ́нь* м. — паўн. р., спарадычна Паням. р. (АЛА, ЛАБНГ, Ластоўскі, СПЗБ), *карэ́нне* н. зборн. — агульн. (Каспяровіч, Мат. Гом., СПЗБ, Станкевіч, ЭСБМ, Мат. апыт.), *карэ́нні* мн. зборн. — Гродз., Раг., Буда-Каш., Жлоб. (Сл. Гродз., Мат. Гом., Мат. апыт.), *карэ́не* н. зборн., *карэ́нё* н. зборн. — Астр., Ваўк., Навагр., Слон. (Сл. Гродз., Сцяшковіч, Мат. апыт.), *карэ́нья* мн. зборн. — Слон., Стол., Смален. р. (Дабравольскі, ТС, Мат. апыт.), *карэ́нніна* н. зборн., *карэ́нніца* н. зборн. — Мсцісл. (Юрчанка), *карэ́нечча* н. зборн. — Лоеў. (Янкова), *карэ́ннейка* н. памянш. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *карняві́шча* н. зборн. — мясц. (ЭСБМ), *кляк* м. — Бяроз., Лун. (ДСБ, Шаталава), *карчэ́ўе* н. зборн. — мясц. (Насовіч), *расткі́* мн. зборн. — Лід. (СПЗБ), *каранёк* м. 'бакавы тоненькі карэньчык на якой-небудзь расліне' — Мядз. (СЦБ), *кры́кішка* ж. 'выступ кораня' — Кобр. (ДСБ), *махра́чык* м., *махра́чыкі* мн., *махо́рчыкі* мн. — Пух., Уздз., Лоеў. (СЦБ, Янкова), *махо́р* м., *махры́* мн. зборн., *мо́хрыкі* мн. — паўн.-зах. з. (СПЗБ, Шаталава, ЭСБМ), *махра́* ж. зборн. — Уздз. (СЦБ).

Корань дрэва: *корч* м. — Гродз., Валож., Воран., Лоеў. (ЛАБНГ, Сл. Гродз.), *карчы́га* ж. 'корань, які выйшаў на паверхню' — мясц. (Насовіч), *карчы́жэжа* н. зборн. 'карэнне, выкапанае з зямлі і пакінутае сушыцца' — мясц. (Насовіч), *кара́к* м. 'крывы корань, крывіна' — Стол. (ТС), *адзэмак* м. — Кам. (ДСБ), *ла́па* ж. 'бакавы корань дрэва' — Стол., Жытк. (ТС), *чачо́тка* ж. 'камель, корань бярозы' — Стол. (ТС); **галоўны корань дрэва, старчак:** *старча́к* м. — зах.-пал. г., паўдн.-зах. д., спарадычна сярэд.-бел. г. (ЖС, ЛАБНГ, СПЗБ), *старчма́к* м. — Пух. (ЖС), *тарча́к* м. — Паст. (ЛАБНГ), *тарчма́к* м. — Бял. (ЛАБНГ), *старчавы́ ко́рань* — паўд.-усх. г., паўд.-усх. з. (ЛАБНГ, ЖС, Мат. Гом.), *старчо́вы ко́рань* — Бяроз., Драг., Иван., Стол. (ЛАБНГ), *настарна́к* м. — цэнтр. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ), *ко́рань* м. — спарадычна агульн., пераважна паўн.-усх. д. (ЛАБНГ), *галоўны ко́рань* — Мёр., Гор., Шчуч. (ЛАБНГ), *цэнтра́льны ко́рань* — Чашн., Барыс. (ЛАБНГ), *ствол* м. — Чэрв., Чав., Бых., Кір., Стол. (ЛАБНГ, ТС), *ствалавы́ ко́рань* — паўн.-зах. з. (ЛАБНГ), *стры́жань* м. — усх. з., пераважна Маг. р. і прылягаючыя тэрыторыі (ЛАБНГ), *стры́жэнь* м. — Віц., Леп., Дзятл. (ЛАБНГ, Сл. Гродз.), *ма́ціца* ж. — Гродз., Шчуч., Бяроз., Воран., Беластоц. р. (Сл. Гродз., СПЗБ, ЭСБМ), *мацяры́к* м. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *маці́чны ко́рань* — Воран. (ЛАБНГ, СПЗБ), *стая́к* м. — Пух., Старадарож., Чач. (ЛАБНГ), *стая́н* м. — Ашм. (Станкевіч), *све́рдзел* м., *све́рдлік* м. памянш., *шве́рдзел* м. 'вертыкальны корань у пладовага дрэва' — Стол., Жытк. (ТС), *сце́бель* м. — Чэрв. (ЛАБНГ), *сцеблавы́ ко́рань* — Гродз. (ЛАБНГ, СПЗБ), *штыль* м. — Докш. (ЛАБНГ), *штыля́к* м. — Акц. (ЛАБНГ), *бура́к* м. — Жытк. (ТС), *матня́* ж. — Жлоб. (Мат. Гом.), *све́кла* н., *связа́ло* н. — Капыл. (ЛАБНГ), *све́чка* ж. — Драг. (ЛАБНГ), *смаля́к* ж. 'галоўны корань хвой' — Іўеў. (Сл. Гродз.), *стаўмава́ты ко́рань* — Асіп. (ЛАБНГ), *стацявы́ ко́рань* — Сморг. (ЛАБНГ), *сярацо́вы ко́рань* — Карэл. (СПЗБ), *стратко́вы ко́рань* — Ваўк. (ЛАБНГ), *сярдзе́чнік (сярдзе́шнік)* м. — Бял. (ЛАБНГ, НС), *таўма́к* м. — Слуц. (ЛАБНГ).

Корань травяністай расліны: *карэньчык* м. — Пух. (СПЗБ), *карэнніка* н. — мясц. (Насовіч), *кёрнік* м. — Свісл., Калінк. (Мат. Гом.), *каранькі* мн. — Навагр., Калінк. (СПЗБ), *каранцы* мн. — Лоеў. (Янкова), *карэне* н. зборн. — Слон. (Мат. апыт.), *карашбк* м. — Верхнядзв. (СПЗБ), *караішак* м. — Смален. р. (Дабравольскі), *карчы* мн. 'рэшткі капусных храпак з коранем' — Пух. (СЦБ), *дудка* ж. 'карэньчык' — Віл. (СЦБ), *жы́лка* ж. — Пух., Уздз. (СЦБ), *камлю́шка* ж. — Гом. (НЛГ), *пень* м. (у выразе: пагарэць на пні) — Лоеў. (Янкова), *хвост* м. — Бяроз., Пін. (БДС, Шаталава), *цыбі́на* ж. — Лоеў. (Янкова), *па́нка* ж. 'корань аеру' — Зэльв., Ветк. (СПЗБ, Мат. Гом., ЭСБМ), *хра́па* ж. 'корань лілеі' — Лоеў. (Янкова), *шулякі* мн. 'нарослы на корані капусты' — Драг. (НЛ).

Корань караняплодаў: *махры* мн. — Рас., Лоеў. (БДС, Шаталава, Янкова), *махрачы* мн. 'карэнні часнаку і іншай гародніны' — Капыл., Мін., Мал. (Н. сл.-сць), *махра́* ж. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *махорчык* м. — Пух. (Мат. мін.-мал.), *мо́хрык* м. — Петр. (Шаталава), *матлу́зе* н. зборн. — Лоеў. (Янкова), *зямя́нка* ж. 'карнявішча бручкі' — Лёзн. (ДАБМ), *кі́рна* ж. 'раздвоены корань у караняплодах' — паўн.-зах. з. (СПЗБ, ЭСБМ), *ко́сы* мн. 'карэнні ў часнаку, цыбулі' — Пін. (ДСБ); **карэнне цыбулі:** *до́нца* н. — Навагр. (Сл. Гродз.), *кусныкі* (*кусныкэ*) мн. — Малар. (НЛ), *махрашы* мн. — Іўеў. (ЖС, СЦБ), *мухраны* мн. — Пух. (СЦБ), *цыбу́к* м. 'адгалінаванне, з якога вырастае асобная галоўка цыбулі' — Навагр. (Сл. Гродз.).

ЛІСТ

Ліст

Жывая тканіна ў выглядзе тонкай пласцінкі звычайна зялёнага колеру, якая прымацоўваецца чаранком да галіны або сцябла.

ліст м. — агульн. (СПЗБ, ТС, Бялькевіч, Дабравольскі, Шатэрнік, Каспяровіч, Мат. Гродз., Сл. Гродз.,

Станкевіч, ЭСБМ), *лісцінка* ж. памянш. — Пол., усх.-маг. р., Стол., Жытк. (ТС, Насовіч, ЭСБМ, Юрчанка.), *лісто́к* м. памянш. — Слон., Буда-Каш., Смален. р. (Мат. апыт., Насовіч, Дабравольскі), *лісюча́к* м. памянш. — Леп., Слон., Буда-Каш. (Мат. апыт.), *лісці́к* м. памянш. — усх.-маг. р. (Бялькевіч, Насовіч), *лісцейка* н. памянш., *лісці́ка* н. памянш. — зах.-бран. р. (Насовіч, Растаргуеў), *лістві́к* м. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі), *лісці́к* (*лесты́к*) м. памянш. — Свісл. (СПЗБ), *лісці́на* ж. 'адзін, асобны ліст' — усх.-маг. р., Краснап., Пол., Стол., Жытк. (ТС, Бялькевіч, ЭСБМ, Юрчанка), *ла́на* ж. 'шырокі ліст' — Жытк. (ТС), *ла́нка* ж. памянш., *ла́пша* ж. памянш. — Жытк. (ТС); **назвы са зборным значэннем:** *лісце* н. — Ваўк., Беш., Слон., Чэрв., усх.-маг. р., паўдн. р. (АЛА, ЛАБНГ, Бялькевіч, Каспяровіч, Насовіч, Шатэрнік, ЭСБМ), *лісця* н. — асн. мас. г. (АЛА, ЛАБНГ), *лісцё* н. — Паст., Слаўг., Карэл., Зэльв., Слон. (АЛА, ЛАБНГ, Сцяцко, Мат. апыт.), *лісцье* н. — Стол., Жытк. (ТС), *лісці́* мн. — Брасл., Мёр. (АЛА, ЛАБНГ), *лісць* ж. — Гом. р. (Ластоўскі, НЛГ., ЭСБМ), *лісты́* мн. — спарадычна агульн. (АЛА, ЛАБНГ), *ліст* м. — зах.-пал. г., спарадычна ўсх. з. (АЛА, ЛАБНГ, ТС), *лісто́та* ж. — Астр., Ваўк. (Станкевіч, Сцяшковіч, ЭСБМ); **іншыя назвы:** *бабко́вы ліст* 'лаўровы ліст' — Лаг. (СЦБ), *вішня́к* м. 'вішнёвае лісце' — Чэрв., Пух. (СПЗБ, Шатэрнік), *лі́пнёг* м. 'сушанае лісце ліпы' — Лаг. (Мат. мін.-мал.); **завязь ліста, пупышка:** *брысто́к* м. — мясц. (Ластоўскі), *папу́ха* м. — Стол. (ТС), *пучо́к* м. — мясц. (Ластоўскі), *то́фаль* м. 'пупышкі таполі' — Астр. (СПЗБ); **нарасць на лістах:** *папу́шка* ж. 'нарасты на лістах вяза' — Жытк. (ТС), *я́блучка* н. 'нарасць на дубовым лісту' — Стол. (ТС); **чаранок ліста:** *сцімбу́р* м., *сцімбі́р* м., *сцымбу́р* м. — Астр., Ашм., Слон., Вілен. р., (СПЗБ), *цурбуно́чкі* мн. 'цвёрдыя часткі лісцяў агародніны' — Пух. (СПЗБ).

Ліст травяністай расліны: *лакно́* н. 'лісты вадзяных раслін на паверхні вадаёма, лапушыстая вадзяная расліннасць' — Стол., Жытк. (ТС), *махры́* мн. зборн., *махро́це* н.

зборн. 'лісце агародніны' — Гом. р. (Мат. Гом.), *сніць* ж., *иніць* ж. 'маладое лісце агародніны' — Віц. р. (Станкевіч); **ліст аеру:** *паішка* ж. 'малады лісточак аеру' — Свісл. (Шаталава, ЭСБМ); **ліст алэ:** *лапка* ж. — Слон. (Мат. апыт.); **ліст асакі:** *асачына* ж. — Жытк. (ТС); **ліст белага гарлачыка:** *капляюшына* ж. — Жытк. (ТС); **ліст гароху:** *прыліснік* м. 'маленькія лісточкі каля стручкоў гароху' — Свісл. (Сл. Гродз.); **лісце жыта:** *пёр'е* н. зборн. — Свіл. (Шаталава), *апука* ж. зборн. 'лісце жыта на пэўным этапе развіцця' — Арш., Мядз. (ЭСБМ); **ліст капусты:** *капу́сник* м. зборн. — асн. мас. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гом.), *капу́сник* м. зборн. 'лісце ачышчанай капусты' — Бярэз. (ЛАБНГ), *капустэ́нне* н. зборн. — Гродз., Нясв., Клецк., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ДСБ, Сл. Гродз.), *капустэ́нё*, *капустэ́не* (*капустэ́ня*) н. зборн. — Зэльв., Шчуч. (СПЗБ), *капу́сціна* ж. — Лоеў. (Янкова), *капусты́нне* н. зборн. — Брэсц. (ДСБ), *капу́шчанне* н. зборн. — Ельск. (ЛАБНГ), *капу́сніска* н. зборн. — Бераст., Ганц. (ЛАБНГ, Сл. Гродз.), *капу́сны ліст* — агульн., акрамя паўн. р. (ЛАБНГ), *капу́сня лісці́на* — Драг. (Мат. апыт.), *ліст(ы) з капу́сты* — спарадычна сярэд.-бел. г., паўд.-зах. д., зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *ліст* м., *лісце* н. — Круп., Чач., Добр., Івац. (ЛАБНГ), *лісці́на* ж., *лісці́нка* ж. памянш. — Мін. р., Верхнядзв. (ЭСБМ), *лісці́нка* ж. памянш. — Верхнядзв. (Шаталава), *лісці́на* ж. — Мядз. (Мат. мін.-мал., СЦБ), *хры́па* ж. — Гарад. (ЛАБНГ), *ахра́п'я капу́сная* зборн. — Віл. (ЛАБНГ), *пацяро́лкі* мн. — Бярэз. (ЛАБНГ), *пялю́тчына* ж. 'верхнее лісце капусты' — Драг. (ДСБ); **ліст крону:** *пёр'ечка* н. — Пін. (Шаталава); **лісце лопуху:** *дзядо́ўнік* м. зборн. — Мёр. (ЖС), *рапо́ўнік* м. зборн. — Віл. (СПЗБ), *ша́патнік* м. — Мёр. (ЖС); **ліст пырніку:** *пыр'явы ліст* — Слон. (Мат. апыт.); **лісце цыбулі, часнаку:** *пёр'е* н. зборн. — асн. мас. г. (ЛАБНГ, Мат. Гродз., ТС, Шаталава), *пёрка* ж., *пёркі* мн. — Слуц. р., Жлоб., Гом., Чач., Лоеў. (ЛАБНГ, Янкова, Мат. апыт.), *пёры* мн. — Верхнядзв., Брасл., Мёр., Гл. (ЛАБНГ), *пяры́на* ж. 'асобнае пярэ' —

Лун., Жытк. (ТС, Шаталава), *пяр'іначка* ж. памянш. — Віл. (СПЗБ), *пяр'іна* ж. зборн. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *пёр'я* мн. — Слон., зах.-бран. р. (Растаргуеў, Мат. апыт.), *пэра* н. зборн. — Навагр. (З нар. сл., Мат. Гродз.), *цыба́х* м., *цыбахі́* мн. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ДСБ, ЖС, НС), *цыба́к* м. — Пін. (ДСБ, Шаталава), *цюба́х* м. — Драг. (ДСБ), *цыбу́лёне* н. зборн. — Зэльв., Слон., Бяроз., Ивац. (ЛАБНГ, СПЗБ), *цыбу́льнік* м. зборн. — Лёзн., Добр., Акц. (Каспяровіч, Мат. Гом.), *ичы́ітер* м. — Гродз. р., Астр., Ашм., Зэльв., Іўеў. (ЛАБНГ, З нар. сл., Сцяцко), *ичы́ітары́* мн. — Баран., Зэльв. (ДСБ, Сцяцко), *сты́іпыр'е* н. зборн. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ДСБ), *стыбе́лле* н. зборн. — Кобр. (ЛАБНГ), *бы́лле* н. зборн. — Паст., Глыб., Мядз., Віл., Лаг., Добр. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гом.), *гламбякі́* мн., *ламбякі́* мн. — Воран. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЭСБМ), *лама́нка* ж. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *татаркі́* мн. — Кам. (ЛАБНГ), *цяў'е́* н. зборн. — Петр. (ЛАБНГ), *ичымбуры́* мн. — Маст. (Сл. Гродз.), *ичыбе́лка* ж. — Брасл. (ЛАБНГ).

Ігліца

Іголкападобнае лісце хвойных дрэў і кустоў.

іглі́ца ж. — асн. мас. г., акрамя Віц. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Варлыга, Мат. Гом., Мат. Гродз., Станкевіч, Цыхун, Янкова, Янкоўскі), *глі́ца* ж. — Жытк., Лун., Маз., Браг., Лоеў. (ТС, Шаталава, Янкова), *іго́лкі* мн. — асн. мас. г., акрамя паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *го́лкі* мн. — Навагр. (Шаталава), *ігла́* ж. зборн. — Мядз., Арш., Дубр. (ЛАБНГ), *го́льнік* м. — Барыс. (ЛАБНГ), *іля́га* ж. зборн. — Сморг. (СПЗБ), *калю́чкі* мн. — агульн. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз., НС, Шаталава, Шатэрнік, Мат. апыт.), *калю́кі* мн. — Ивац., Светлагор., Кобр. (ЛАБНГ), *калюкі́* мн. — Карэл., Кам., Пін. (СПЗБ, Шаталава), *калюшкі́* мн. — Вілен. р., Гродз., Кам. (СПЗБ), *ко́лцы* мн. — Пол. (ЛАБНГ), *баду́лькі́* мн. — Ивац., Иван., Пін. (ДСБ, ЖНС, ЖС, НЛ), *бадзі́ок* м.,

бадзюкі мн., *бадзіюкі* мн., *бадзіючкі* мн. — Чэрв. (ЛАБНГ, СПЗБ), *бадзюркі* мн. — Малар. (ДСБ, ЖС), *бадзюры* мн. — Беластоц. р. (СПЗБ), *бодка* ж., *бадкі* мн. — Пін. (ЛАБНГ), *бодзя* ж., *бадзякі* мн. — Кобр. (ЛАБНГ), *бадзеха* ж. зборн. — Бяроз. (СПЗБ), *бадзюлі* мн. — Лун. (ДСБ), *абодкі* мн. — Івац. (ЛАБНГ), *кастрыца* ж. — Гродз., Шчуч., Свісл., Слон., Пруж. (ЛАБНГ, ДСБ, 3 нар. сл., Шаталава, Мат. апыт.), *касцярыца* ж. — Пін. (Шаталава), *кастра* ж., *кастрама* ж. — Дзятл., Слон. (Сл. родз., Мат. апыт.), *скуйна* ж. — Гродз. (Сл. Гродз.), *ікуйна* ж. — Шчуч., Ваўк. (3 нар. сл., Сл. Гродз.), *скуётнік* м. зборн. — Навагр., Дзятл. (ЛАБНГ, ЖС), *хво́я* ж. зборн. — Пол., Лун. (ЛАБНГ), *хвой* м. зборн. — Сен. (ЛАБНГ), *хвайна* ж. зборн. — Шкл. (ЛАБНГ), *чаі́ча* ж. зборн. — Верхнядзв., Рас., Гарад., Беш., Сен. (ЛАБНГ, НЛ, НС), *ча́і́ча* ж. зборн. — Рас. (Шаталава), *шпі́лькі* мн. — Вілен. р., Мядз., Сморг., Слон., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, Шаталава), *шпі́лё* н. зборн. — Маст. (Сл. Гродз.), *шпі́льнік* м. зборн. — Шчуч. (СПЗБ), *шпі́льняк* м. зборн. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *шыту́лі* мн. — Уздз., Дзярж. (СПЗБ), *шыту́лі* мн. у выразе: *шыту́лі абіра́ць 'абгаворваць'* — Слон. (Сл. Гродз.), *шыту́лькі* мн. — Пух., Слуц. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *шыту́лькі* мн. — Драг. (ДСБ), *шыту́льнік* м. зборн. — Пух. (СПЗБ), *шы́пата* ж. зборн. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ДСБ), *пашы́та* ж. зборн. — Іван. (ДСБ), *шы́бада* ж. зборн. — Слон., Бяроз., Кобр. (ЛАБНГ, ДСБ, Шаталава), *шы́бад* м. зборн. — Кобр. (ДСБ, НЛ), *шы́ката* ж. зборн. — Пруж., Стол. (ЛАБНГ, ДСБ), *шы́кат* м. зборн. — Кам. (ДСБ), *шы́галле* н. зборн. — Бых., Слаўг., Хоц., Кам., Краснап., Буда-Каш., Чач., Нараўл., Добр. (ЛАБНГ, ЖНС, Мат. Гом., Мат. апыт.), *шы́галле* н. зборн., *шы́го́лле* н. зборн., *шы́го́лкі* мн. 'сухая лета́шняя і́гліца' — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *шы́галё* н. зборн. — Гом. р. (НЛГ), *шы́галь* м., *шы́го́ль* м. зборн. — Буда-Каш., Чач., Ветк. (Мат. Гом.), *шы́гальнік* м. — Ашм. (СПЗБ), *шыг* м. зборн. — Стол. (ТС), *шы́га* ж. зборн. — Жытк. (ТС), *шы́льнік* м. зборн. — паўн.-зах. (ЛАБНГ, Мат. Гродз., Мат. мін.-

мал., НС, СПЗБ, Шаталава), *шыллё* н. зборн. — Віл. (СПЗБ, Шаталава), *шылле* н. зборн. — Лоеў. (Янкова), *шыішальнік* м. зборн. — Валож., Іўеў. (ЛАБНГ, ЖС), *шыха́* ж. зборн. — Стол. (ТС), *шып'ё* н. зборн. — Віл. (СПЗБ), *шэ́пка* н. зборн. — Кам. (ДСБ), *асцякі* мн. — Брэсц. (ЛАБНГ), *бо́ткі* мн., *ба́ткі* мн. — Гродз. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз.), *э́лка* ж. зборн. — Мін. (ЛАБНГ), *ла́сучнік* м. зборн. — Драг. (ЛАБНГ), *лі́ска* ж. — Шчуч. (Мат. Гродз., Сл. Гродз.), *лі́чнік* м. зборн. 'апаўшая ігліца з хвой або елкі' — Івац. (НС), *пи́бікі* мн. — Дзятл. (Сл. Гродз.), *сці́біклі* мн. — Воран. (ЛАБНГ, СПЗБ), *шко́льнік* м. зборн. 'сухая ігліца з хвої' — Шчуч. (Сл. Гродз.), *шылáльнік* м. зборн. — Добр. (Мат. Гом.), *шы́шкі* мн. — Нясв. (ЛАБНГ), *яле́нец* м. зборн. — Пол. (ЛАБНГ).

ПАРАСТАК

Парастак

Маладая галінка, якая вырасла ад больш старога ствала або сцябла, флянс.

па́растак м. — Навагр., Жлоб., Буда-Каш., Кам., Стол., Жытк. (СПЗБ, ТС, Мат. апыт), *па́раска* ж. — Ваўк. (СПЗБ), *па́расць* ж., *па́расці* мн. — мясц. (Ластоўскі, Станкевіч), *адрóстак* м. — Лоеў. (Янкова), *адрóсце* н. — мясц. (Ластоўскі), *атрóстак* м. — Мецісл. (Юрчанка), *атурóстак* м. — Лёзн., Мядз. (Каспяровіч, СПЗБ), *атурóсце* н. зборн. — Пол. (НЛ), *атурóсці* мн. — Вілен. р. (СПЗБ), *о́трасля* ж. — Жытк. (ТС), *о́трасцень* м., *о́трасць* ж. — Жытк. (ТС), *во́трасць* ж. — Стол. (ТС), *на́растачак* м. — Жытк. (ТС), *прырóстак* м. — Слон. (Мат. апыт.), *расто́к* м. — Воран., Стол., Жытк. (Сл. Гродз., ТС), *расты́* мн. — Леп., Астр. (Мат. Гродз., Мат. апыт.), *расця́к* м. — Стол. (ТС), *ро́слі* мн. — Навагр. (Сл. Гродз.), *ато́жылак* м. — Лаг., Уздз. (Варлыга, Мат. мін.-мал.), *ато́жылка* ж. — Навагр. (3 нар. сл.), *ато́жылкі* мн. — Верхнядзв., Брасл., Паст., Докш., Смарг., Віл., Гродз., Шчуч., Вілен. р. (СПЗБ), *ато́жыльнік* м. зборн. — Верхнядзв., Ашм., Вілен. р. (СПЗБ), *ато́жыл* м., *ато́жыль* м., *ато́жал* м., *ато́жыла* ж. —

Брасл., Іўеў., Воран., Вілен. р. (СПЗБ), *ато́жылле* н. зборн. — Пол., Глыб., Віл., Сморг. (НЛ, Сл. Гродз., СПЗБ), *па́сынак* м. — Карэл., Дзятл., Слон., Жлоб., Чач., Буда-Каш., Драг., Стол., Жытк., Лоеў. (Мат. Гродз., Янкова, Мат. апыт., ЭСБМ), *па́сын* м., *пасы́нне* н. зборн. — Старадарож. (НС, СПЗБ), *паго́н* м. зборн. — Воран. (Сл. Гродз.), *паго́н* м. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *паго́ня* ж. зборн. — Жытк. (ТС), *адго́нец* м. — Лоеў. (Янкова), *па́маладак* м. — Драг. (ДСБ), *па́маладзень* м. — Лельч. (ЖС), *о́тмаладзь* ж. зборн. — Стол., Жытк. (ТС), *гук* м. — Віл., Лаг. (Варлыга, СПЗБ), *пуч'ё* н. зборн. — Лід. (Сл. Гродз.), *пу́чка* н. зборн. — Браг. (Шаталава), *атро́дак* м., *атро́дачак* м. памянш. — мясц. (Насовіч), *ла́пкі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *махо́р* м., *махры́* мн., *махо́рчыкі* мн., *мо́хрыкі* мн. — Беластоц. р. (СПЗБ), *пэнд* м. — Ваўк. (СПЗБ), *ра́зік* м. — Жытк. (ТС), *ра́ла* н., *рало́* н. — Жытк., Стол. (ТС), *стало́н* м. — Браг. (Мат. Гом.), *сцебялёк* м. памянш. — Вілен. р. (СПЗБ); **парасткі вярбы:** *жыгулі* мн., *жы́гулі* мн. — Іўеў. (СПЗБ); **парастак хваёвых:** *засмо́лкі* мн. — Віл. (СПЗБ), *зе́лкі* мн. — Лоеў. (ЛАБНГ); **парасткі ад пня:** *па́сыны* мн. — Слаўг., Старадарож. (Яшкін), *ты́чка* ж. — Стол., Жытк. (ТС), *карча́кі* мн. — Драг. (3 нар. сл.), *па́расля* ж. зборн. — Барыс. (ЛАБНГ).

Насенны парастак: *па́расткі* мн. — паўн. р. (ЛАБНГ), *расткі* мн. — паўн.-усх. д., усх.-маг. р., спарадычна паўдн. р. (ЛАБНГ), *расты́* мн. — Брасл., Пол. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *ра́ска* ж. — Драг., Иван. (ЛАБНГ, ЛП), *расля́к* м. — Чэрв. (Шатэрнік), *ро́слі* мн. — Воран., Лід., Навагр., Рэч. (ЛАБНГ, ЖС, 3 нар. сл.), *ро́слік* м. — Лід. (СПЗБ), *ро́сля* ж. — Чашн. (Каспяровіч), *росць* ж. — Стол. (ТС), *вы́расткі* мн. — Брэсц. (ЛАБНГ), *храсто́к* м., *храсткі́* мн. — Вілен. р., Верхнядзв., сярэд.-бел. г., акрамя усх.-маг. р., паўдн.-зах. д. (ЛАБНГ, СПЗБ, Варлыга, ЖНС, Мат. Гродз., Сцяцко, Шаталава, Цыхун, Мат. апыт.), *храсты́* мн. — Ашм., Шчуч., Зэльв., Слуц. (ЛАБНГ, СПЗБ), *атро́сткі* мн. — Карм.

(Мат. Гом.), *храішчы* мн. — Воран. (Сл. Гродз.), *храішчыкі* мн. — Бабр. (ЛАБНГ), *хрэшч* м. — Смарг. (СПЗБ), *хрэшчык* м. — Жытк. (ТС), *хросць* м., *хросці* мн., — Зэльв. (Мат. Гродз., Сцяцко), *хросцікі* мн. — Слуц. (ЛАБНГ), *хрослі* мн. — Карэл. (Сл. Гродз.), *зубец* м. — Калінк., Гом. (Мат. Гом.), *зубкі* мн. — Верхнядзв., Барыс., Асіп., Кам. (ЛАБНГ), *кручок* м. — Слаўг., Рэч. (ЛАБНГ, Яшкін), *цюплік* м. — Стол. (ТС), *цюпцік* м. — Жытк. (ТС), *дзюбачкі* мн. — Брэсц. (ЛАБНГ), *клычкі* мн. — Пол. р. (ЛАБНГ), *кóпачка* ж. 'парастак у бульбе' — Мядз., Барыс. (Мат. мін.-мал.), *пáсынкi* мн. 'парасткі ў бульбе' — Лаг. (Мат. мін.-мал.), *вóчка* ж. 'насенны парастак у самым пачатку свайго развіцця' — Чач., Жлоб., Буда-Каш. (Мат. апыт.), *пупышка* ж. 'тое, што і вочка' — мясц. (Станкевіч), *шчы́-кавіца* ж. зборн. 'парасткі травы вясноу' — Стол. (ТС); **адрoсткі ў пазухах памідорных лісцяў**: *пáсынкi* мн. — Смарг., Маладз., Уздз., Стаўб., Дзярж., Пух. (Мат. мін.-мал.), *грóнкi* мн. — Астр. (Мат. Гродз.).

ПЛАДЫ І ІХ ЧАСТКІ

Плод

Частка расліны, якая развіваецца з кветкі (завязі) і змяшчае ў сабе насенне.

плод м. — Гродз., Дзятл. (Мат. Гродз., Сл. Гродз.), *буба* ж. дзіц. 'гарох', *бубка* ж. дзіц. 'ягады' — усх.-маг. р. (Бялькевіч, ЭСБМ); *бубка* ж. дзіц. 'семечка, зярнятка, ягадка' — Стол., Жытк. (ТС), *бэ́блаx* м. 'недаразвіты плод' — Драг. (ЛП), *навіна́* ж. 'першы даспеўшы плод або першая зелень, прыгодная для спажывы' — усх.-маг. р. (Насовіч), *насе́ннік* м. 'насенны плод' — Іўеў. Карэл., Пін. (СПЗБ), *па́расля* ж. 'маладыя плады садавіны і гародніны' — Воран. (ЛАБНГ), *скарóзда* ж. 'скараспелы плод' — Бела-стоц. р. (СПЗБ).

Гарoдні́на: *ага́рoдні́на* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *га́рoд-няе* н. — Драг. (Мат. апыт.), *бары́шнае* н. 'плады гарoд-

ніны' — Віц. р. (Каспяровіч), *вашчобуна* ж., *вашчэўна* ж., *вашчэўе* н. — Віц. р. (Каспяровіч), *сырызна* ж. 'сырая гародніна, плады' — Віц. р. (Каспяровіч).

Садавіна: *садавіна* ж. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *плод* м. — мясц. (Ластоўскі), *наліто́к* м. 'сакавітая спелая садавіна' — Рэч. (НС), *чарвято́к* м. 'чарвівая садавіна' — Гом. р. (НЛГ), *чарватобчыны* мн. 'чарвівая садавіна' — Драг. (Мат. апыт.), *ичапа́ны* прым. 'пра плод з прышчэпленага дрэва' — Лаг. (ЖС), *ўшчэ́пы* мн. 'плады з прышчэплёных дрэў' — Драг. (Мат. апыт.), *дзі́чкі* мн. 'плады з непрышчэплёных дрэў' — агульн. (Мат. апыт.).

Апаўшыя плады: *па́далица* ж. — Лёзн., Маг. р., зах.-бран. р. (Насовіч, Каспяровіч, Растаргуеў, Станкевіч), *па́далицы* мн. — Маг. р. (Насовіч), *па́дальніца* ж. — Стол. (ДСБ.), *па́далка* ж. — Гом. р. (НЛГ), *па́далкі* мн. — Старадарож. (ЖНС), *па́далікі (па́дылікі)* мн. 'пра яблыкі ці грушы' — Краснап. (Бялькевіч), *па́данак* м. — Бых., Ветк. (Мат. Гом., ЖНС), *апа́д* м. — мясц. (Варлыга), *пад* м. — Гл., Пруж., Брэсц. (ДСБ., ЭСБМ), *апа́дак* м. — Капыл., Драг. (ЖС, ДСБ), *апа́дкі* мн. — Чэрв. р., Слон., Драг. (Шатэрнік, Сл. Гродз., Мат. апыт.), *апа́даш* м. — Мёр., Ушацк., Леп. (ЖНС, НС, Мат. апыт.), *па́даш* м. — Леп. (Мат. апыт.), *спа́дыш* м. — Круп. (ЖС), *пу́канка* ж. — Ветк. (Мат. Гом.), *адму́рак* м. — Лельч. (ЖС).

Дробныя плады: *мальга́* ж. 'дробная неўрадлівая бульба, плады, ягады' — усх. маг. р. (ЭСБМ, Насовіч, Бялькевіч), *не́радзь* ж. 'дробныя ягады, заморкі, неўрадлівая гародніна' — Мін. р., Маладз., Верхнядзв. (ЭСБМ), *паслё́д* м. 'дробныя плады, ягады' — Драг. (Мат. апыт.).

Плод круглай формы: *галю́ка* ж. (цыбулі, часнаку і інш.) — Астр., Навагр., Гродз., Драг., Стол., Жытк., Лоеў. (Сл. Гродз., ТС, Янкова, Мат. апыт.), *бу́льбах* м., *бу́льбаха* ж.; памянш.: *бу́льба́шка* ж., *бульбу́шка* ж., *бу́льбушачка* ж., *бульба́шачка* ж. — Стол., Жытк. (ТС).

Гнілы плод: *гніляк* м. — Жытк. (ТС), *гнілік* м. — Рэч. (НС).

Плод з «крыламі»: *крылатка* ж. — мясц. (ТСБМ, ЭСБМ).

Малыя плады: *бубехі* мн. — Зэльв. (Сцяцко, ЭСБМ), *друбязак* м. — Драг. (Мат. апыт.).

Няспелыя плады: *зялёпуха* ж. — Верхнядзв., Мсцісл., Зэльв. (Шаталава, Юрчанка, Сцяцко, ЭСБМ), *зялёпуха* м. і ж. 'няспелы плод садавіны' — Карэл., Дзярж. (ЖНС, СЦБ), *зялёпухі* мн. — Чав., Старадарож. (НС, ЖНС), *зялёпуха* ж., *зялёпухі* мн. 'недаспелыя ягады' — Нясв., Ветк. (Мат. Гом., Мат. мін.-мал.), *зялёпух* м. — Чав. (НС), *зеляпан* м., *зелепані* мн. — Драг. (Мат. апыт.), *зелявынь* ж. — Кам. (ЖНС), *зелянуха* ж. — Лун. (Шаталава), *зелянчук* м. — Жытк. (Н. сл-ць), *сырызна* ж. — Уздз. (Мат. мін.-мал.).

Зросткі пладоў: *спарыш* м. — паўн.-усх. д., Мін. р., Чэрв. р., Лід. (Бялькевіч, Шатэрнік, Каспяровіч, ЛАБНГ, ЖС, Варлыга), *спарышак* м. — Маг. р. (Насовіч), *спарышка* ж. — Маг. р., Брасл. (Насовіч, ЛАБНГ), *шпарышчы* мн. — Брасл., Ваўк. (ЛАБНГ), *спарэх* м. — Брасл., Лун. (ЛАБНГ), *спарыння* ж. — Брасл., Лід. (ЛАБНГ), *спарня* ж. — Брасл., Паст., Шум. (ЛАБНГ), *пярка* ж. — Стол., Жытк. (ТС, ЭСБМ), *шпарышка* ж. — Гродз. (Сл. Гродз.), *блізнёц* м. — Стол., Жытк. (ТС), *блізніок* м. — Стол., Жытк. (ТС), *вётка* ж. — Лаг. (ЭСБМ, Варлыга), *двайнік* м. — Лельч. (ЖС).

Струк (зростак пладоў бабовых раслін): *струк* м., *струкі* мн. — асн. мас. г. (АЛА, СПЗБ, ЛАБНГ, ДАБНГ, ТС, Варлыга, Сл. Гродз., Сцяшковіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *стручок* м., *стручкі* мн. — агульн., акрамя Віц. р. і усх.-маг. р. (АЛА, Мат. апыт.), *стручка* н. зборн. — агульн. (Шатэрнік, Дабравольскі, Мат. мін.-мал., ТС, Мат. апыт.), *лапатачка* ж. (зялёны стручок) — агульн. (ЭСБМ, Мат. Гом., ТС, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *лапатка* ж., *лапаткі*

мн. (зялёны стручок) — Мядз., Лях., Жытк. (ЭСБМ, СПЗБ, НС, Станкевіч).

Завязь 'узнікненне, утварэнне плода': *завязь* ж. — Паст., Навагр., Пух. (СПЗБ, Мат. Гродз.), *завезь* ж., *завез* м., ж. — Жытк., Стол. (ТС), *завезка* ж. — Жытк., Стол. (ТС), *завезак* м. — Стол. (ТС), *завязак* м., *завязкі* мн. — Драг. (Мат. апыт.), *зародак* м. — Жытк. (ТС), *мархаткі* мн. — Паст. (СПЗБ, ЭСБМ), *плёха* ж. (у яблыку) — Свісл. (Шаталава), *пуплёнак* м. — Светлагор. (Мат. Гом.), *заплёўка* ж. (у агурках) — Лельч. (ЖС).

Пупышка, пупышкі 'зародак ліста, парастка або кветкі': *пупаха* ж. — Петр. (Мат. Гом.), *пупышка* ж. — Жытк., Лоеў. (Мат. Гом.), *пуплік* м. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *пупях* м. — Карэл. (Сл. Гродз.), *пупях* м., *пупяхі* мн. — Драг. (Мат. апыт.).

Ягада

Невялікі сакавіты плод некаторых кустовых і травяністых раслін.

ягада ж. — агульн. (СПЗБ, Мат. Гом. Сл. Гродз., Сцяшковіч, Бялькевіч, Дабравольскі, Станкевіч, Ластоўскі), *ягадзіна* ж. — Драг., Жытк., Маз. (ТС, ГЧ, Мат. апыт.), *ягадзіна* ж. — Ганц., Лоеў. (СПЗБ, Янкова), *ягадзіца* ж. — Верхнядзв. (СПЗБ), *ягадка* ж. — Чэрв. р., Маг. р., Рас., Астр. (СПЗБ, Шатэрнік, Насовіч), *ягодка* ж. — Рас. (СПЗБ), *ягодкі* мн. — Смален. р. (Дабравольскі), *бубка* ж. — Смален. р., Хойн. (Дабравольскі, Мат. Гом.), *бубачка* ж. — Паст., Гродз. (СПЗБ), *бубачкі* мн. — Пух. (ЖС), *буба* ж. дзіц. — Чэрв. р., зах.-пал. г. (Шатэрнік, ЛП).

Недаспелыя ягады: *зялёнуха* ж. — Гродз. р., Чэрв. р., Маг. р., Лаг. (Насовіч, Бялькевіч, Шатэрнік, Сцяцко, Варлыга, Станкевіч, Мат. апыт.), *залёнух* м., *залёнухі* мн. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *зялёнухі* мн., *зелянушачка* ж. памянш., *зелянушка* ж. памянш., *зелянушачкі* мн. — Смален. р. (Дабравольскі, Станкевіч), *недаго́ніца* ж. — Жытк. (ТС).

Дробныя ягады: *не́радзь* ж. — Верхнядзв., Стаўб. (Шаталава, Мат. мін.-мал.), *не́расль* ж — Стаўб. (Мат. мін.-мал.), *няро́да* ж. — Драг.(Мат. апыт.).

Неядомыя ягады: *воўчыя ягады* — Слон., Драг., Жытк. (ТС, Мат. апыт.), *ягады ваўко́выя* — Краснап. (Бялькевіч), *ваўчалы́к* м., *воўчае лы́ка* 'ягады расліны воўчая ягада' — Лаг. (СЦБ).

ПЛАДЫ АСОБНЫХ РАСЛІН

(не прыводзяцца назвы пладоў, калі назва плода супадае з назвай расліны).

Арэх

Плод некаторых дрэў ці кустарнікаў, мае ядоме ядро і цвёрдую абалонку.

арэх м. — агульн. (ЭСБМ, ДАБМ, ТС, Станкевіч, Ластоўскі, Дабравольскі), *арэхі* мн. — агульн. (ДАБМ, Мат. апыт.), *арэ́шак* м. памянш. — агульн. (Ластоўскі, Мат. апыт.), *арэ́шык* м. памянш. — мясц. (Станкевіч), *арашо́чак* м. памянш. — Гом. р. (НЛГ), *гарэх* м., *гарэхі* мн. — Паням. р., зах.-пал. р. (ДАБМ, ЭСБМ, Сл. Гродз., Мат. Гродз., Сцяцко, Мат. апыт.), *варэхі* мн. — Ельск. (ДАБМ), *рэхі* мн. — Круп., Мсцісл. (ДАБМ, Растаргуеў), *арахі* мн. — паўдн.-усх. з. (ДАБМ, Мат. Гом.), *варахі* мн. — Жытк., Ельск. (ДАБМ), *рахі* мн. — усх.-маг. р., зах.-бран. р., Ветк., Калінк. (ДАБМ, Растаргуеў), *кача́нік* м. — Чэрв. (Мат. мін.-мал., СЦБ), *калатуны́* мн. — Слон. (Сл. Гродз.); **чорны арэх:** *мала́нка* ж. — усх.-пал. р., Чэрв. (ЭСБМ, СПЗБ), *маланко́вы арэх* — Маст. (СПЗБ), *маланчу́к* м. — Гродз. (Сл.Гродз.), *малянчу́к* м. — Ганц., Люб. (СПЗБ), *спа́ленка* ж., *спа́ленкі* мн. — Лун. (ДСБ, Шаталава); **арэх без ядра, пусты арэх:** *пу́стка* ж. — Маг. р. (Насовіч, Станкевіч), *свісту́н* м. — Верхнядзв., Лёзн., Маг. р. (Насовіч, Каспяровіч, Шаталава); **спелы арэх, які сам вылушчваецца:** назвы з **коранем -лушч-:** *лушчане́ц* м. — Паням. р., Вілен.

р. (СПЗБ, ЭСБМ, Сцяцко, Мат. апыт.), *лушчóнік* м. — Ушацк., Лаг. (Шаталава, ЖС), *лушчáк* м. — Лаг., Рэч. (Варлыга, Мат. Гом., Станкевіч), *лушчык* м. — Стол. (ТС); **назвы з каранем -луз-:** *лузán* м. — мясц. (ЭСБМ), *лузанéц* м. — усх.-пал. р., Бял., Ветк. (ЭСБМ, Мат. Гом.), *лузанік* м. — Жытк. (ТС), *лузánчык* м. — Гл., Ветк. (Янкоўскі, Мат. Гом., ЭСБМ), *лузóнік* м. — Гл. (Янкоўскі, ЭСБМ); **назвы з каранем -лузг-:** *лузгán* м. — Маг. р., Смален. р. (Насовіч, Дабравольскі, Станкевіч), *лузгánéц* м. — Маг. р. (Насовіч, ЭСБМ), *лузгánік* м. — Маг. р. (Насовіч, ЭСБМ), *лузгánчык* м. — Маг. р. (Насовіч, ЭСБМ); **назвы з каранем -лузк/луск-:** *лузкán* м. — Мсцісл. (Юрчанка), *лузкánчык* м. — Мсцісл. (Юрчанка), *лузкánік* м. — Мсцісл. (Юрчанка), *лузканóк* м. — Мсцісл. (Юрчанка), *лузкánéц* м. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *лусканéц* м. — Мсцісл., Лун. (Шаталава, Мат. апыт.), *лусканéц* м. — Карэл., Мсцісл. (Юрчанка, Сл. Гродз.), *лузканнё* н. зборн. — Мсцісл. (Юрчанка); **назвы з каранем -кач-:** *качáнік* м. — Паням. р. (Сцяцко).

Плод бульбы пасля цвіцнення

Невялікі, памерам з арэх, зялёны плод круглай формы, цвердаваты на вобмацак; шматнасенная ягада.

бу́льба ж. — Зэльв. (Сцяцко), *бу́лдаўка* ж. — Круп. (НС), *бу́льбаткі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *бу́льбачкі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *бэ́блаx* м., *бэ́блаxі* мн. — Драг. (Мат. апыт.), *галу́шка* ж. — Петр. (Шаталава), *жалу́д* ж. — Рас. (Шаталава), *зялёныя жалуды́* — Рас. (Шаталава), *зайцавы картóплі* — Стол. (ТС), *каця́чыя я́блыкі* — Стол. (ТС), *тронка* ж. — Віц. р. (Каспяровіч).

Жолуд

Плод дуба.

жóлуд м. — паўдн.-зах. д., сярэд.-бел. г., зах.-пал. г., спарадычна Віц.-Маг. р. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., Каспяровіч, Шатэрнік, Насовіч, ЭСБМ, ГЧ,

Бялькевіч, Ластоўскі, Мат. апыт.), *жсалуд* м. — паўн.-ўсх. д., сяр.-бел. г., Стол., Жытк. (ЛАБНГ, АЛА, Станкевіч, Мат. апыт.), *жсалуды* мн. — агульн. (Сцяшковіч, Мат. апыт.), *жбóлад* м. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, АЛА, Мат. апыт.), *жбóлудзь* м. — спарадычна агульн., акрамя паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, АЛА, СПЗБ, Шаталава, ГЧ, ТС, Мат. апыт.), *жсалудзь* м. — Стол., Жытк. (ТС), *жсалудзіна* ж. — пал. р. (ЛАБНГ, ТС, ГЧ, Мат. апыт.), *жлуд* м. — Драг. (ЛАБНГ), *жсалуддзе* н. зборн. — Чач., Ветк., Брэст. (Мат. Гом., ЛАБНГ), *жсалóддзе* н. зборн. — зах.-пал. г. (Мат. апыт.).

Качан

Плод капусты: шчыльна звітыя ў галоўку капусныя лісты.

кача́н м. — паўн.-усх. д., сяр.-бел. г., паўдн.-усх. з., Жытк. (ЛАБНГ, ТС, ЭСБМ, Сцяшковіч, Варлыга, Ластоўскі), *галóўка* ж. — зах. з., Мін. р., спарадычна паўн.-усх. д. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. апыт.), *галава́* ж. — Лаг., Стаўб. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *палю́тка* ж., *палу́тка* ж. — Брэст., Драг. (ДСБ), *палудка* ж. 'палавіна качана' — Стол. (ТС), *палудак* м. 'палавіна качана' — Жытк. (ТС), *пялю́стка* ж. — Лях. (ЛАБНГ, СПЗБ), *палóйка* ж. — Пух. (СЦБ), *палу́йка* ж. — Пух. (СЦБ), *палу́чына* ж. — Бяроз. (Шаталава, БДС), *віло́к* м. — зах.-бран. р., Асіп. (Растаргуеў, ЛАБНГ, ЭСБМ), *вяло́к* м. — Ельск (ЖС); **мяккі, рыхлы качан капусты:** *шуля́к* м. — Стаўб., Драг., Лоеў, Лельч, Ельск., Браг. (Мат., Гом., Мат. мін.-мал., Янкова, ЖС, Мат. апыт.), *шулячо́к* м. памянш. — Драг., Ельск., Браг. (Мат.Гом., Мат. апыт.), *шуля́чка* н. зборн. — Лоеў. (Янкова), *шула́к* м. — Дзятл. (Сл. Гродз.), *шамля́к* м. — Люб., Хойн. (Мат. Гом., ЖС), *шапля́к* м. — Хойн. (Мат. Гом.), *шу́пляк* м. — Зэльв. (Сцяцко), *шаўля́к* м. — Рэч. (Мат. Гом.), *ашамóтак* м. — Уздз. (СЦБ, Мат. мін.-мал., ЭСБМ), *ашо́мак* м. — Стаўб. (СЦБ, Мат. мін.-мал., ЭСБМ), *марха́т* м. — Лаг. (Варлыга), *ну́жліс* м. — Воран. (СПЗБ),

шамашы́нне н. зборн. — Чач. (Мат. Гом.), *шуга́й* м. — Пруж. (Сл. Брэст.), *шу́пачка* ж. — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч).

Яблык

Сакавіты плод яблыні, звычайна акруглай формы.

яблык м. — Падзвінне, Мін. р., Гродз. р., Чэрв. р., Вілен. р. (ДАБМ, СПЗБ, Каспяровіч, Сл. Гродз., Шатэрнік, Сцяцко, Шаталава, Варлыга, Станкевіч, ГЧ, Мат. апыт.), *яблы́ка* н. — паўдн.-зах. д., зах.-пал. г., паўдн.-усх. з., Маг. р., Сен., Талач. (ДАБМ, СПЗБ, ДСБ, Мат. Гродз., Бялькевіч, Сцяцко, Цыхун, Шатэрнік, Ластоўскі, Мат. апыт.), *яблыкі* мн. — асн. мас. (ЛАБНГ, ГЧ, Сл. Гродз., Шаталава, Сцяцко, Мат. апыт.), *яблы́кі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *яблычка* н. памянш. — агульн. (Ластоўскі, Мат. апыт.), *ябка* н. памянш. — Маг. р., Драг. (Насовіч, Мат. апыт.), *яблака* н. — зах.-бран. р., Лоеў. (Янкова, Растаргуеў), *яблачка* н. памянш. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *яблакі* мн. — Лоеў. (Янкова, Мат. апыт.), *яблачак* м. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі), *яблука* н. — Жытк. (ТС), *яблыніё* н. зборн. 'яблыкі' — Круп. (СПЗБ), *гарка́ўка* ж. 'горкі яблык' — Маг. р. (Насовіч), *гарку́ш* м., *гаркуша́* ж. 'горкі яблык' — Лаг. (Варлыга), *кісля́ўка* ж. 'кіслы яблык' — Маг. р. (Насовіч, Юрчанка), *альхо́вікі* мн. 'плады з яблыні, прывітай на алешыне' — Мёр. (ЖНС), *асі́навікі* мн. 'плады з яблыні, прывітай на асіне' — Мёр. (ЖНС), *лазо́вік* м. — 'плод з яблыні, прывітай на лазе' — мясц. (Станкевіч), *лёжанец* м. 'яблык, які працяглы час праляжаў' — Бых. (ЖНС), *галэ́паўка* ж. 'няспелы яблык' — Лід. (Сл. Гродз.), *гни́ліца* ж., *гни́лка* ж. 'гнилушка' — Лельч. (ЖС).

Дзічкі і лясныя яблыкі: *дзічка* ж. — агульн. (ЛАБНГ, Шатэрнік), *дзі́кія яблыкі* — Паням. р. (ЛАБНГ), *лёскаўка* ж. — Добр., Гом. (Мат. Гом., ЭСБМ), *ляско́ўка* ж. — Чач., Буда-Каш., Ветк. (Мат. Гом.), *ляско́ўкі* мн. — віц.-маг. г.

(ЛАБНГ), *ліскавыя яблыкі* — Калінк. (ЛАБНГ), *алёскавыя яблыкі* — Светлагор., Рэч. (ЛАБНГ), *ляснўішка ж.* — Беш. (НС), *ляснўішкі мн.* — Верхнядзв., Сен. (Каспяровіч, Шаталава, Станкевіч), *ляснўія яблыкі* — Глыб., Віл. (ЛАБНГ), *лыснўішка ж.*, *лыснўішкі мн.* — Сен. (Каспяровіч, Станкевіч, ЭСБМ), *лясоўкі мн.* — Віц.-Маг. р. (ЛАБНГ), *лясаўка ж.*, *лясаўкі мн.* — Маг. р. (Бялькевіч, ЭСБМ), *ляснікі мн.* — Верхнядзв., Мёр., Леп. (ЛАБНГ, Шаталава, ЭСБМ), *лясунак м.*, *лясу́нкі мн.* — Кругл., Бял., Бых. (ЛАБНГ, ЖНС), *лесавікі мн.* — Віц. р., Пух. (ЛАБНГ, Каспяровіч, Станкевіч), *лесавыя яблыкі* — Бярэз., Чэрв., Старадарож., Маз., Лельч. (ЛАБНГ), *лясу́шка ж.* — Барыс. (СПЗБ), *лясу́шкі мн.* — Круп., Барыс. (ЛАБНГ, НС), *касця́нкі мн.* — Пруж. (ЛАБНГ), *паля́ўкі мн.* — спарадычна паўн.-усх. д., Бяроз. (ЛАБНГ), *по́льныя яблыкі* — Брасл., Астр. (ЛАБНГ).

Часткі пладоў

Знешняя абалонка: *лупі́на ж.* — паўн.-зах. з., зах.-пал. г. (СПЗБ, ЭСБМ, Станкевіч, Мат. апыт.), *лупі́нка ж.* — Дзятл. (Сцяшковіч), *лупі́нка ж.* памянш. — Лельч. (ЛП), *лупа́йка ж.*, *лупэ́йка ж.*, *лупа́йкі мн.*, *лупа́ўкі мн.* — зах.-пал. г., усх.-пал. г., Гом. р., Маг. р., Гродз. р. (ЭСБМ), *лупя́йка ж.* — Драг. (ЛП), *лушпа́йкі мн.* — Маз. (ГЧ), *лушпа́ўка ж.* — Пін. (НЛ), *лушпа́і мн.* — Старадарож. (ЖНС), *лушпа́віна ж.* — Пін. (НЛ), *лушпа́екі мн.* — Малар. (НЛ), *лушча́віны мн.* — Панямонне, Вілен. р. (СПЗБ, Сцяцко, ЭСБМ), *лушча́віна ж.* — Зэльв. (Сцяцко), *лузга́ ж.* — усх.-маг. р., зах.-пал. г., Беластоц. р. (ЭСБМ, Бялькевіч, Насовіч, СПЗБ, Ластоўскі), *луска́ ж.* — агульн. (Насовіч, Шатэрнік, Растаргуеў, ЭСБМ), *плюска́ ж.* — Маг. р. (Насовіч), *лухта́ ж.* — Маг. р. (Насовіч), *шалу́па ж.* — мясц. (Станкевіч, Ластоўскі), *шалу́пка ж.* — Віц. р., Мёр., Пух. (Каспяровіч, Станкевіч, НС, Ластоўскі), *шалу́пкі мн.* — Мёр, Буда-Каш. (ЖНС, ГЧ), *шалу́шка ж.* — Віц. р., Мёр. (Каспяровіч, НС), *шарлу́пка ж.* — Мёр. (НС), *шкарлу́пка ж.* — Мёр.

(НС), *шулунá* ж. — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч), *шалупі́на* ж. — Лаг., Чэрв. р. (Варлыга, Станкевіч), *шалупі́нка* ж. памянш. — Лаг., Чэрв. р. (Станкевіч), *шалупі́нне* н. — Лаг, Чэрв. р. (Станкевіч, Ластоўскі), *шалупа́йка* ж. — Чэрв. р., Драг. (Шатэрнік, ДСБ), *шалупа́йкі* мн. — Браг., зах.-бранск. (3 нар. сл., Растаргуеў), *шалупа́я* ж. — Пух. (3 нар. сл.), *шалупа́і* мн. — Лаг. (Мат. мін.-мал.), *шалупа́хі* мн. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *шалупа́шкі* мн. памянш. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *шалу́п'е* н. — Віц. р., Барыс. (Каспяровіч, Мат. мін.-мал., Станкевіч), *шалуп'е́* н. — Лаг. (Варлыга), *шалуха́* ж. — Маз. (ГЧ), *шакві́ны* мн. — мясц. (Станкевіч), *шакі́ны* мн. — Віц. р., Маг. р. (Насовіч, Станкевіч), *шакі́віны* мн. — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч), *шакóвіны* мн. — Віц. р. (Станкевіч), *шакóлы* мн. — Віц. р. (Станкевіч), *шакóліна* ж. (з грэчкі, ячменю і інш.) — Маг. р. (Насовіч), *шакóлінка* ж. памянш. — Маг. р. (Насовіч), *шакóліны* мн. — Віц. р. (Каспяровіч), *шаро́йка* ж. (з грэчкі) — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *шкарлупа́йкі* мн. (з бульбы) — Хойн. (Шаталава), *шкарлу́па* ж. (у арэхах і інш.) — Маг. р., Слон. (Насовіч, Мат. апыт.), *шуся́к* м. (на зярнятах) — Малар. (ЛП), *кажура́* ж. — мясц. (ЭСБМ), *кажу́рка* ж. — Маладз. (СЦБ), *скары́нка* ж. (у высахлай агародніне) — Лоеў. (Янкова), *кажушо́к* м. (на бульбе) — Мядз. (СЦБ), *мундзі́р* м. (на варанай бульбе) — Драг. (Мат. апыт.), *цыбу́льнік* (на цыбулі) м. — Стол., Жытк. (ТС, Мат. Гом.), *цыбу́льніца* ж. (на цыбулі) — Жытк. (ТС), *цыбу́лькі* мн. (на цыбулі) — Лельч. (ЖС), *жаро́нкі* мн. (на канапляным семені) — Віц. р. (Каспяровіч), *жамяра́* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *тоу́ч* ж. (з прасеянага абтоўчанага зерня) — Малар., Стол. (ДСБ, ТС), *асцо́к* м. (са збожжа) — Чэрв. р. (Шатэрнік), *ашакі́* мн. (са збожжа) — Верхнядзв., Вілен. р., Латгал. р. (СПЗБ), *пух* м. (з асіны) — Слон. (Мат. апыт.).

Долька часнаку: *зуб* м. — Драг., Лоеў. (Янкова, ЛП), *зубо́к* м. — Навагр., Стол. (Сцяшковіч, ТС), *друбо́к* м. — Іўеў. (Мат. мін.-мал.).

Мякаць гарбуза: *мяздрá* ж. — паўн.-усх. д, паўн.-зах. з., Жытк. (ЛАБНГ, ТС, ЭСБМ, Каспяровіч, Сцяшковіч, Шаталава), *наздра́* ж. — Докш., Віл. (СЦБ., Мат. мін.-мал., ЭСБМ), *мязгра́* ж. — Лёзн., Маладз., Іўёў., Навагр., Карэл. (ЛАБНГ, Сл.Гродз., ЭСБМ), *мязга́* ж. — спарадычна ўсх. з., Мін. р., Паням. р., Гом. р., Стол. (ЛАБНГ, ТС, Цыхун, Сцяшковіч, Мат. Гом., ЭСБМ), *мязка́* ж. — Стол. (ТС), *мазга́* ж. — Свісл., Ганц., Маз. (ЭСБМ), *мазгі́* мн. — Маг. р., Глыб., Маладз., Круп. (ЛАБНГ, Насовіч, СЦБ, Мат. мін.-мал., НС, ЭСБМ), *мязо́к* м. — Клім. (ЛАБНГ), *мя́са* н. — спарадычна агульн., акрамя Віц. р. (ЛАБНГ, ТС, ЖС, Мат. мін.-мал., СЦБ, Шаталава, Янкова, Сцяшковіч, НС), *гарбузо́ва мя́са* — Бял. (НС), *кішкі́* мн. — паўдн.-зах.д, сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ, 3 нар. сл., СЦБ, Янкова, Мат. мін.-мал., ГЧ), *кішкі́* мн. — Зэльв., Слон., Кам., Кобр., Драг., Иван. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *кішчы́ны* мн. — Капыл. (СПЗБ, ЛАБНГ), *мя́кіш* м. — паўдн.-усх. з., Шчуч., Маст. (ЛАБНГ, ТС), *мякішá* ж. — спарадычна паўдн.-усх. з. (ЭСБМ, Мат. Гом., Мат. Маг., Юрчанка), *мякішá* ж. — Маст. (СПЗБ), *мя́каць* ж. — асн. мас. г. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Мат. апыт), *мя́касць* ж. — Жытк. (ТС), *вы́чаўкі́* мн. — Ивац., Лун., Пін., Стол. (ЛАБНГ, Шаталава, ЭСБМ), *вант́робы́* мн. — Месцісл., Дзярж. (ЛАБНГ), *жы́лля* мн. — Кругл. (ЛАБНГ), *клет́ка* ж. 'секцыя ўнутры гарбуза' — Стол. (ТС), *кложча́* н. — Стол., Жытк. (ТС), *кудзэ́ля* ж. — Ваўк. (ЛАБНГ), *муза́* ж. — Навагр. (3 нар. сл., ЭСБМ), *м'яцэ́* ж. — Старадарож. (ЛАБНГ), *плéва* ж. — Иван. (ЛАБНГ), *са́ла* н. 'мясістая абалонка гарбуза' — Навагр. (3 нар. сл.), *сярэ́дзіна* ж. — Дзятл., Слон. (Сцяшковіч, Мат. апыт.), *шў́т-рык* м. — Барыс. (ЛАБНГ).

Хвосцік у гарбузе: *гу́ска* ж. — Жытк. (ТС), *каза́* ж. — Стол. (ТС), *кара́к* м. — Стол., Жытк. (ТС), *сук* м. — Стол. (ТС), *сучо́к* м. — Стол. (ТС), *цё́цік* м. — Жытк. (ТС), *цё́ць-ка* ж. — Маз. — (3 нар. сл.), *шпéнік* м. — Стол., Жытк. (ТС), *шпанё́к* м. — Стол., Жытк. (ТС).

Ядро арэха: *ядро́* н. — Маг. р., Беластоц. р., Паст., Лаг., Драг., Стол. (Насовіч, СПЗБ, Варлыга, ТС, Ластоўскі), *зе́рка*

н. — Брасл. (СПЗБ, ЭСБМ), *зэрашка* н. — Брасл. (СПЗБ), *зярнё* н. — Віл. (СПЗБ), *зярня* н. — Навагр., Зэльв., Слон. (СПЗБ, Сцяцко, Мат. апыт.), *зярніок* м. — Воран. (СПЗБ), *зэрнушкі* мн. — Зэльв., Слон. (Мат. апыт.), *брандук* м. — Воран. (СПЗБ).

Часткі жолуда: *пята* ж. 'тупы канец' — Лаг. (Шаталава), *місачка* ж. 'пладаножка' — Лаг., Драг. (Шаталава, Мат. апыт.), *шадпачка* ж. 'пладаножка' — Лаг., Петр., Браг. Шаталава), *шкарлупка* ж. — Слон. (Мат. апыт.).

Часткі качана капусты: *лялюшачка* ж. 'качан-парас-так у качане капусты' — Паст. (СПЗБ, ЭСБМ), *пасынак* м. 'тое, што і лялюшачка' — Маг. р. (Насовіч), *цыцкі* мн. 'маленькія качанчыкі пад асноўнымі качанамі' — Стол. (ТС); **храпка** 'ствол качана капусты без лістоў': *храпка* ж. — усах. з., акрамя Віц. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Бялькевіч, Насовіч, Растаргуеў), *храпа* ж. — Слуц.-Маз. г., Гом. р. (ЛАБНГ, Мат. Гом., Янкова, Шаталава, ЖС), *храпіна* ж. — Стол., Лельч. (ЛАБНГ, Мат. Гом.), *храпун* м. — Мядз. (ЛАБНГ), *храпушнік* м. — Светлагор. (Мат. Гом.), *храп'е* н. зборн. — Маг. р. (Насовіч), *ахрапка* ж. — віц.-маг. г. (ЛАБНГ, Шаталава), *ахрапак* м. — Беш., Лаг. (ЛАБНГ, Каспяровіч, Станкевіч), *ахрап'е* н. зборн. — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч), *качан* м. — зах. з., Мін. р., Чэрв. р. (ЛАБНГ, Шаталава, Станкевіч), *качарыжска* ж. — Падзвінне, Гродз. р. (ЛАБНГ, ЭСБМ, Шаталава, Мат. Гродз., Каспяровіч), *качарыга* ж. — Рас., Гарад., Шум. (ЛАБНГ, ЭСБМ), *качарэжска* ж. — Рас., Мёр., Маладз., Барыс., Валож. (ЛАБНГ), *качарэжына* ж. — Верхнядзв., Рас., Гарад., Віц., Паст (ЛАБНГ), *качарыжнік* м. — Нараўл. (Мат. Гом.), *качэргі* мн. — Бераст. (Сл. Гродз.), *карак* м. — Лун., Жытк. (ЛАБНГ, ТС, Мат. апыт.), *курак* м. — Лун. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *крышан* м. — Пух. (Мат. мін.-мал.), *сэрца* н. — Зэльв., Верхнядзв. (ЛАБНГ), *асёрдак* м. — мясц. (Станкевіч); **цвёрдая частка ліста капусты:** *хрумэль* м. — Астр. (СПЗБ), *хрумліна* ж. — Астр. (СПЗБ).

Часткі яблыка: *пéнчык* м. 'хвосцік у яблыку, ігрушы' — Стол. (ТС), *хвост* м. 'хвосцік у яблыку' — Драг. (Мат. апыт.), *мяса* н. 'сакавітая частка яблыка' — Драг. (Мат. апыт.), *ядра* мн. 'зярняткі ў яблыку' — Драг. (Мат. апыт.), *шкúра* ж. 'абалонка ў яблыку' — Драг. (Мат. апыт.), *лупа́йка* ж. 'тое, што і шкура' — Драг. (Мат. апыт.).

Часткі караняплодаў

Вочка на бульбіне: *во́чка* н. — Петр. (Шаталава), *ачко́* н. — Драг. (Мат. апыт.), *казлы́* мн. — Смarg., Шчуч., Браг. (СПЗБ, Мат. мін.-мал., СЦБ), *казю́лька* ж. — Жытк. (ТС), *мандзюры* мн. — Мёр. (ЭСБМ, Нар. сл.), *мандзюры́* мн. — Мёр. (НС), *дупéльца* н. (на бульбе, моркве) — Лоеў. (Янкова), *плясні́ўка* ж. (на гародніне) — Раг. (Мат. Гом.), *ямачка* ж. (на клубні) — Гродз. р. (Цыхун).

Вярхушка бурака, на якой расце бацвінне: *гало́ўка* ж. — Круп. (НС), *лы́чык* м. — Маг. р. (Насовіч, Станкевіч), *вы́чык* м. — Маг. р. (Насовіч).

Стрыжань морквы: *сэ́рца* н. — Верхнядзв., Рас., Слон., Лун. (Шаталава, Мат. апыт.), *сяро́дак* м. — Навагр. (Сцяш-ковіч), *сяро́давік* м. — Бярэз. (Мат. мін.-мал.), *сярдóк* м. — Драг. (Мат. апыт.), *сярэ́дзіна* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *хра́шчык* м. — Добр. (Мат. Гом.).

Частка цыбуліны, якую зразаюць, калі садзяць клубень: *вяріо́к* м. — Маладз. (СЦБ), *маку́шка* ж. — Ельск. (Мат.Гом., ЭСБМ), *плéшка* ж. — Лоеў. (Янкова).

Іншыя назвы: *дзі́ч* ж. 'чарвяточына' — Верхнядзв. (Шаталава), *нары́ца* ж. 'пашкоджаная частка бульбіны' — Стол. (ТС), *нос* м. 'востры канец бульбіны' — Драг., Петр. (Шаталава, Мат. апыт.), *но́сік* м. — Гом. р. (Мат. Гом., ЭСБМ), *ня́тка* 'частка бульбіны без вочак' ж. — Маст. (Сл. Гродз.).

СУКВЕЦЦІ І СУПЛОДДЗІ, ЗРОСТКІ ПЛАДОЎ І КВЕТАК

Агульныя назвы: *суквёцце* н. — Навагр. (Мат. Гродз., Станкевіч), *вётка* ж. — Жытк., Стол., Лаг. (ТС, ЭСБМ), *кісці* мн. — Ваўк. (ЭСБМ), *бук* м. 'бутон, суквецце з сцяблом' — Стол., Жытк. (ТС), *буцік* м. памянш., *буціок* м. памянш., *буцічак* м. памянш., *бучок* м. памянш., *буточки* мн. памянш. 'тое, што і бук' — Стол., Жытк. (ТС).

Гронка

Зростак плодоў на адной галінцы ці караняплодаў пад адным калівам.

гронка ж. 'галінка з ягадамі' — Ваўк. (Мат. Гродз.), *гранже* ж. — Верхнядзв., Шум., Барыс., Бярэз., Докш., Лаг., Чэрв. (СПЗБ, Варлыга.), *шын* м. 'гронка арэхаў, корч цыбулі' — Навагр. (НС), *шын* м., *шыпачка* ж. 'зростак арэхаў, ягад' — Жытк. (ТС), *шыпак* м., *шупак* м., *шыпняк* м., *шчыпак* м., *шыпах* м., *шупах* м. 'зростак арэхаў, ягад' — Стол., Жытк. (ТС), *шып* ж. 'зростак арэхаў, ягад' — Стол. (ТС), *шыш* м. — Стол. (ТС), *шышак* м. — Пін. (ДСБ), *шышакé* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *шышка* ж. — Слон., Круп. (НС, Мат. апыт.), *шышачкі* мн. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *кістка* ж. — Стаўб. (АЛА, ЛАБНГ), *кітка* ж. — Карэл. (3 нар. сл.), *кічка* ж. — Гом. (Мат. Гом.), *казёл* м. 'гронка арэхаў, адно гняздо, корч цыбулі' — Мёр. (ЖНС), *каўціок* м. — Жытк. (ТС), *кучмы* мн. — Карэл. (Мат. Гродз.); **гронка арэхаў:** *шын* м. — Навагр., Стол., Кам., Петр. (ЛАБНГ, СПЗБ, Шаталава), *шыпак* м. памянш. — Навагр., Стол. (ЛАБНГ), *шыпак* м. — Саліг., Лун., Кам., Стол., Маз. (ЛАБНГ, СПЗБ), *шытэх* м. — Хойн. (ДСБ), *шыпых* м. — Лельч. (НЛ), *шышка* ж. — цэнтр. з., Паням. р., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, Шаталава, Мат. апыт.), *шышачка* ж. памянш. — Слон. (Мат. апыт.), *шышак* м. —

зах.-пал. г., Карэл., Уздз., Слон., Нясв., Клецк. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. апыт.), *гра́нка* ж. — усх. з., спарадычна паўн.-усх. з. (ЛАБНГ), *гро́ня* ж. — Верхнядзв., Мсцісл. (ЛАБНГ), *гразно́* н. — Лёзн., Арш., Дубр. (ЛАБНГ), *грузно́* н. — Віц. р., Беш., Лельч. (ЛАБНГ, НС), *гро́зень* ж. — Віл. (ЛАБНГ), *грузён* м. — Гарад. (ЛАБНГ), *граздо́* н. — Беш. (НС), *кісць* ж. — усх.-маг. р., Гом. р. (ЛАБНГ), *кісцёнь* м. — Зэльв., Маст., Карэл., Шчуч., Іўеў., Лун., Рэч. (ЛАБНГ, СПЗБ), *кістка* ж. — Шкл., Стаўб., Дзярж., Гом. р. (ЛАБНГ), *казёл* м. — Брасл., Шарк., Сен., Ганц., Лун. (ЛАБНГ), *казлы́* мн. — Паст. (СПЗБ), *корч* м. — Бяроз., Лун. (ЛАБНГ, ДСБ, Шаталава), *куст* м. — спарадычна зах. з., Рэч. (ЛАБНГ), *ку́сцік* м. — Пух. (СЦБ), *кусцёнь* м. — Шчуч. (СПЗБ), *кусцёнчык* м. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *вётка* ж. — Гор. (ЛАБНГ), *вя́сла* н. — Слаўг. (ЛАБНГ), *гняздо́* н. — Слон. (Мат. апыт.), *ке́ча* ж., *ке́чка* ж. — Паст. (ЛАБНГ), *кукрéк* м., *кукрéх* м. — Маладз. (ЛАБНГ), *купéх* м. — Хойн. (Шаталава), *ку́па* ж. — Івац., Лельч. (ЛАБНГ), *кутлу́ха* ж. — Гарад. (ЛАБНГ), *ку́ча* ж. — Калінк. (ЛАБНГ), *плёнка* ж. — Карм. (ЛАБНГ), *рапа́х* м. — Светлагор., Ельск. (ЛАБНГ), *ша́пка* ж. — Рас. (ЛАБНГ); **гронка вінаграду:** *вётка* ж., *вётачка* ж. — спарадычна агульн. (АЛА), *гро́нка* ж. — Валож., Маст., Стаўб., Слон., Слаўг. (АЛА, Мат. апыт.), *гра́нка* ж. — Бял., Сморг., Бярэз., Пух., Капыл., Лях., Івац., Акц., Бяроз., Калінк. (АЛА, Шаталава), *шы́шка* ж. — Віл., Стаўб., Пух., Капыл., Саліг., Пін., Лельч. (АЛА), *галі́нка* ж. — Старадарож., Драг. (АЛА), *галэ́ндзя* ж. — Воран. (АЛА, Шаталава), *галэ́нсьць* ж. — Воран. (АЛА), *галя́чка* ж. — Кам. (АЛА), *кісць* ж. — Маст., Свісл., Касц., Ветк. (АЛА), *кісці́на* ж. — Навагр. (АЛА), *кісцёнь* ж. — Шчуч., Зэльв. (АЛА), *кіста* ж. — Свісл. (АЛА), *гроздзь* ж. — Слаўг. (АЛА), *гро́здзя* ж. — Віц. (АЛА), *гро́здзі* мн. 'аб любых ягадах, калі цэлы камок іх на адной ветцы' — мясц. (Ластоўскі), *вінагра́дачка* ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *пучо́к* м. — Воран., Жытк. (АЛА), *ла́пка* ж. — Карэл. (АЛА, Шаталава).

Катах

Суквецце з патоўшчаным асяродкам, воссю.

катахі мн., *катахэ* мн., *кіяхі* мн., *шы́шкі* мн. — Ганц., Маст. (СПЗБ), *катахі*, *катахэ*, *катухі* мн. — Гродз., Кам. (СПЗБ), *каток* м. — Мёр., Стаўб. (ЖС, СЦБ), *каткі* мн. 'катахі на сцяблах падарожніка' — Бар. (СПЗБ), *каты́* мн., *катэ́* мн. — Чэрв., Карэл., Дзярж., Бар. (СПЗБ), *таўка́ч* м. — Слон. (Мат. апыт.), *таўкачык* м. — Іўеў., Шчуч., Навагр. (СПЗБ, Мат. апыт.), *стаўбу́н* м. 'суквецце некаторых раслін, напрыклад шчаўя' — Навагр. (Мат. апыт.), *стаўбунок* м. — Маст. (СПЗБ), *булаўкі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *бычо́к* м. — Віл. (СПЗБ), *кала́чык* м. — Лях. (СПЗБ), *кача́н* м. — Бяроз. (Шаталава), *кіёўка* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *кіцо́х* м., *кіцюшо́к* м. памянш. — Жытк. (ТС), *папу́х* м. — Іўеўск. (Сл. Гродз.), *пéсік* м. — Стаўб. (ЖС), *жы́чка* ж. — Верхнядзв. (СПЗБ), *шы́шка* ж., *шы́шачка* ж. памянш. — Мёр., Леп., Слон. (ЖС, Мат. апыт.).

Каташковыя суквецці на дрэвах: *кіціцы* мн. 'катахі бярозы, асіны, але не на алешыне' — Стол. (ТС), *ко́цікі* мн. — Пух., Слон. (3 нар. сл., Мат. апыт.), *авéчка* ж., *авéчачка* ж. памянш. — Жытк. (ТС), *кілба́скі* мн., *кілба́ска* ж. 'суквецце на бярозе, алешыне' — Мёр. (ЖС), *ме́калка* ж. 'коцік на дрэвах' — Гл. (Янкоўскі), *шы́шка* ж., *шы́шкі* мн. 'суквецці бярозы, вольхі' — Навагр. (Мат. апыт.); **катах на алешыне:** *шы́шачкі* мн. — Слон., Стол. (ТС, Мат. апыт.); **суквецці на бярозе:** *калачы́* мн. — Свісл. (Шаталава), *ко́цікі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *піражкі́* мн. — Браг. (Шаталава), *сяро́жскі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *таўка́чык* м. — мясц. (Шаталава); **суквецці вярбы:** *каткі́* мн. — Ашм., Астр., Лун., Навагр. (Ластоўскі, Мат. Гродз., СПЗБ, Станкевіч, Шаталава), *ко́ткі* мн. — мясц. (Насовіч), *каташкэ́* мн. — Маст. (СПЗБ), *ко́цікі* мн. — Навагр. (Мат. Гродз.), *каца́нкі* мн. 'касмая наклець на вярбе' — мясц.

(Ластоўскі), *авёчачка* ж. — Ветк. (Мат. Гом.), *авёчачкі* мн. — Мсцісл., Браг. (Шаталава, Юрчанка) *ба́гня* ж. — мясц. (Насовіч), *бы́рачкі* мн. — Добр. (Мат. Гом.), *бэ́бачкі* мн. — Жытк. (ТС), *во́лікі* мн. — Петр. (Шаталава), *куніо́ткі* мн. — мясц. (Насовіч), *навучкі* мн. — Верхнядзв. (СПЗБ), *ся-ро́жскі* мн. — Гом. (Мат. Гом.); **суквецце елкі**: *ялты́чынка* ж. 'яловая тычынка' — Латгал. р. (СПЗБ); **суквецце та-полі**: *пу́няхі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *то́фаль* м., *то́фель* м., *то́піль* м. — Астр. (СПЗБ); **суквецці хвоі**: *ка́шка* ж. 'пупышка хвоі' — Лоеў. (Мат. Гом.).

Каташковыя суквецці і суплодзі травяністых раслін:
катах аера: *баро́лік* м. — Стол. (ТС); **катах кукурузы (ку-курузны пачатак)**: *кіёўка* ж. — Мядз., Жлоб., Чач., Буда-Каш., Бых. (ЖНС, Шаталава, Мат. апыт.), *кію́шка* ж. — Краснап., Чач., Ветк., Гом., Нар. (Бялькевіч, ЖНС, Мат. Гом.), *кія́х* м. — Маладз., Рэч., Хойн., Жытк., Буда-Каш., Ельск., Петр., Браг., Добр., Ветк. (Мат. Гом., СЦБ), *кіяхі́* мн. — Лельч. (ЖС); *кня́х* м. — Пін. (НЛ), *к'ях* м. — Браг. (Мат. Гом.), *кія́к* м. — Старадарож. (ЖНС, Янкоўскі), *кіё́к* м. — Гом., Добр., Ветк. (Мат. Гом.), *кійке́* мн. — Кір. (НС), *кія́н* м. — Гом., Буда-Каш. (Мат. Гом.), *кій* м. — Барыс. (Мат. мін.-мал.), *кія́ш* м. — Шчуч. (НЛ), *кача́н* м. — Паням. р., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, Мат. Гродз., Сцяцко, Цыхун, Мат. апыт.), *таў́качы́* мн. — Свісл., Маст., Дзятл. (СПЗБ), *кала́ч* м. — Лях., Лід. (СПЗБ); вусікі ў кукуруз-ным катаху: *ко́скі* мн. — Рэч., Калінк., Буда-Каш., Браг. (Мат. Гом.), *ко́сы* мн. — Лоеў. (Янкова), *вала́скі* мн., *валасо́к* м. — Стаўб. (СЦБ), *махрачы́* мн. — Дзятл. (Мат. Гродз.); **катах рагозу**: *кіёўкі́* мн. — паўн.-зах. з., усх.-маг. р., а таксама Бярэз. (ЛАБНГ), *кіёўка* ж. — Мёр., Віл., Бял. (ЖС, НС, СЦБ), *кіёўні́к* м. зборн. — Мёр., Чэрв. (ЛАБНГ, ЖС), *кія́ўкі* мн. — спарадычна. паўн.-зах. з., Мядз., Сморг. (ЛАБНГ), *кійкі́* мн. — Мсцісл. (ЛАБНГ), *кіяхі́* мн. — паўдн.-зах. д., спарадычна Паням. р., Жытк. (ЛАБНГ, ТС), *кія́х* м. — Маз., Лоеў. (ГЧ, Янкова), *кію́ха* ж. — Гродз.

(СПЗБ), *кіяшы* мн. — спарадычна паўдн.-зах. д. (ЛАБНГ), *кіяш* м. — Пух. (СЦБ), *кіяшнік* м. зборн. — Пух. (ЛАБНГ), *каты* мн. — сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ), *катахі* мн. — спарадычна Паням. р., Чэрык. (ЛАБНГ), *кацяхі* (*кацяхе*) мн. — зах.-пал. г., Лельч. (ЛАБНГ), *коцікі* мн. — Бых., Стаўб., Бар., Саліг., Рэч., Добр. (ЛАБНГ), *шышкі* мн. — пераважна паўн. р., спарадычна агульн. (ЛАБНГ), *шышка* ж. — Рас. (Шаталава), *булаўкі* мн. — спарадычна Паням. р. (ЛАБНГ), *булаўнік* м. зборн. — Іўеў., Лід. (ЛАБНГ), *булах* м., *булахі* мн. — Гродз. (ЛАБНГ, 3 нар. сл.), *булашнік* м. зборн. — Бяроз. (ЛАБНГ), *булдоўка* ж., *булдоўкі* мн. — Мядз., Клім., Карм. (ЛАБНГ, СПЗБ), *буяхі* мн., *буякі* мн. — Стол. (ЛАБНГ, ТС), *біях* м. — Стол. (ТС), *пухоўкі* мн. — паўн.-усх. д., усх.-маг. г. (ЛАБНГ), *пухоўка* ж. — Мёр., Чашн., Бял., Лоеў. (ЖС, НС, Каспяровіч, Мат. Гом.), *пухоўнік* м. зборн. — Докш. (ЛАБНГ), *пушкі* мн., *пушкі* мн. — Буда-Каш., Гом. (ЛАБНГ), *пушак* м. — Жытк. (ТС), *пушына* н. — Жытк. (ТС), *калч* м. — Лях., Лід. (СПЗБ), *качалкі* мн. — Чэрв. р., Лаг., Кам. (ЛАБНГ), *качалка* ж. — Стол., Жытк. (ТС), *таўкачы* мн. — Паням. р., Бабр. (ЛАБНГ, СПЗБ), *таўкач* м. — Навагр. (ЖС); *галкі* мн. — Гл., Кобр. (ЛАБНГ), *качаньі* мн. — Бяроз., Кобр. (ЛАБНГ), *мячэўнік* м. зборн. — Докш., Чав. (ЛАБНГ), *пурхаўка* ж. — Жлоб. (Мат. Гом.), *пурхоўка* ж. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *авечачкі* мн. — Хойн. (ЛАБНГ), *балабушкі* мн. — Ельск. (ЛАБНГ), *бойкі* мн. — Драг. (ЛАБНГ), *ваўцкі* мн. — Гарад. (ЛАБНГ), *галавачы* мн. — Лельч. (ЛАБНГ), *казакі* мн. — Слон. (ЛАБНГ), *калатоўкі* мн. — Бярэз. (ЛАБНГ), *панпушкі* мн. — Леп. (ЛАБНГ), *сыціна* ж. — Ашм. (ЛАБНГ), *цыганы* мн. — Кобр. (ЛАБНГ); **катах чароту (пладовая шышка):** *амял* ж. — Віл. (СПЗБ), *булава* ж. — Бераст. (Сл. Гродз.), *булдавеха* ж. — Гродз. (Сл. Гродз.), *кіёўка* ж. — Віл. (Мат. мін.-мал.), *пухоўка* ж. — мясц. (Насовіч); **катах шчаўя:** *казятнік* м. 'пладовая шышка дзікага шчаўя' — Круп. (СЦБ).

Колас

Суквецце большасці злакаў і некаторых іншых раслін, у якіх кветкі не маюць кветканожак і размяшчаюцца ўздоўж канца сцябла; суквецце з пладамі, насеннем гэтых раслін.

колас м. — агульн. (АЛА, СПЗБ, ТС, Ластоўскі, ЛП, Мат. Гродз., Сл. Гродз., Станкевіч), *каласок* м. памянш. — Чэрв., Краснап., Карэл., Навагр., Жлоб., Чач., Вілен. р. (Бялькевіч, СПЗБ, Шаталава, Шатэрнік, Мат. апыт.), *трос* м. — Гродз. (Сл. Гродз.); **назвы са зборным значэннем:** *кало́ссе* н. — агульн. (АЛА, Каспяровіч, ЛП, ТС, Юрчанка), *калассе́* н. — Круп. (СЦБ), *каласы́* мн. — Воран., Слон. (Мат. Гродз., Мат. апыт.), *каласавінне* н. — Тал. (Шаталава), *кало́сейка* ж. — Стол. (ТС); **пусты колас:** *глухо́е жыта* 'каласы з дробнымі пустымі зярнятамі' — Астр., Воран. (СПЗБ), *плёвы* мн. — мясц. (Насовіч); **назвы коласа паводле іншых прыкмет:** *блізні́ок* м. 'адзін з двух каласоў, што зрасліся' — Драг., Пін., Іван., Стол., Лун. (ЛП), *падгони́ч* м. 'заморак, недаразвіты колас, кволы парастак і інш.' — Стол. (ТС), *пысы* мн. 'нявымалачаныя каласы' — Чэрв. (НЛ); *стаян* м. 'сухі колас у жыце' — Бяроз., Пін. (ДСБ, Шаталава), *сто́раж* м. 'першы колас у жыце' — Жытк. (ТС).

Часткі коласа

Асцюк 'тонкі доўгі вусік на каласах некаторых злакаў': *асцю́к* м. — агульн., акрамя паўн. р. (ЛАБНГ, Каспяровіч, Мат. Гродз., Насовіч, СПЗБ, Станкевіч), *асцю́кі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *асцю́лька* ж. — віц.-маг. г. (ЛАБНГ, Насовіч, Станкевіч), *аўсцю́к* м. — Астр. (Мат. Гродз.), *гасцю́к* м. — Воран., Зэльв. (Мат. Гродз., Сцяцко), *асця́к* м. — Гродз., Шчуч., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, СПЗБ), *гасця́к* м. — Гродз., Шчуч. (СПЗБ), *вусця́й* м. — Драг., Малар. (ДСБ), *асце́нь* м. — усх-маг. р. (Бялькевіч, На-

совіч), *асці́на* ж., *асці́на* ж. — Пол. р., Вілен. р., Карэл. (СПЗБ, ЛАБНГ, НЛ), *асце́віна* ж. — Барыс. (ЛАБНГ), *асце́* н. зборн. — Пол., Віл., Лаг., Бераст., Пруж. (ЛАБНГ, Варлыга, СПЗБ), *гасце́* н. зборн. — Докш., Паст., Глыб., Лаг., Маст. (СПЗБ), *асцяўё* н. зборн. — Беш., Докш., Барыс. (ЛАБНГ, СПЗБ), *асцяге́і* мн. — Гродз. (Сл. Гродз.), *аксны́* мн. — Смarg., Воран. (Мат. Гродз., Сл. Гродз.), *аксюкі́* мн. — Астр., Воран. (СПЗБ), *аксе́н* м. зборн. — Шчуч. (СПЗБ), *акóт* м. зборн. — Вілен. р., Брасл., Мёр., Чэрв. р. (ЖНС, СПЗБ, ЭСБМ), *акóта* ж. — Брасл., Паст. (ЛАБНГ, СПЗБ), *акóці́на* ж. зборн. — Вілен. р., Верхнядзв., Брасл., Паст., Мёр. (ЛАБНГ, ЖНС, СПЗБ), *акóцце* н. зборн. — Вілен. р., Верхнядзв., Стаўб. (СПЗБ, СЦБ), *асё́клі* мн. — Воран. (СПЗБ), *асю́кля* ж., *асю́клі* мн., *сю́клі* мн. — Вілен. р. (СПЗБ), *восць* ж., *вось* ж. — Верхнядзв., Пух., Віц. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Шаталава), *осць* ж., *ось* ж. — Віц., Лёзн., Пол. (ЛАБНГ), *вус* м. — усх.-маг. р., спарадычна паўдн. р., Малар., Драг., Стол. (ЛАБНГ, ТС, ЛП), *вусы́* мн. — Барыс., Жлоб., Чач., Буда-Каш., Малар., Драг., Стол. (ЛП., Мат. мін.-мал., Мат. апыт.), *вуссе* н. зборн. — Мсцісл., Чав., Бых. (ЛАБНГ), *вусьві́ца* ж. зборн. — Пух. (ЛАБНГ), *усні́ца* ж. зборн. — Стол. (ДСБ, ЛП), *касціо́лька* ж., *касціо́лькі* мн. — Сен., Барыс., Краснап. (Бялькевіч, Каспяровіч, Мат. мін.-мал., СЦБ), *касціо́к* м., *касцю́кі* мн. — Чэрв., Пух. (Мат. мін.-мал., СЦБ), *аша́к* м., *ашака* ж., *аша́кі* мн., *аша́кі* мн., *аша́кі* мн. — Брасл., Лід., Воран., Паст., Дзятл. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гродз.), *бадзю́к* м. — Чэрв., Кір., Раг. (ЛАБНГ, СПЗБ), *бадзю́ка* ж. — Чэрв., Кір. (ЛАБНГ), *калю́к* м. — Бяроз., Стол. (ДСБ, ЛП), *калю́кі* мн. — Гл. (ЛАБНГ), *бры́сы* мн. — Гродз., Шчуч. (ЛАБНГ, СПЗБ, Цыхун), *бры́са* ж. — Гродз. (СПЗБ), *валасо́к* м. — Гом. (ЛАБНГ), *валоссе* н. зборн. — Чэрв. (Шатэрнік), *вало́тка* ж. — Кір. (ЛАБНГ), *во́лаць* ж. зборн., *во́лацце* н. зборн., *вало́цце* н. зборн. — Верхнядзв. (ЛАБНГ, СПЗБ), *поўсьць* ж. зборн. — Пух., Асіп. (ЛАБНГ), *гуля́кі* мн. — Жаб. (ЛАБНГ), *жыбу́лька* ж. — Пух. (СПЗБ), *кастры́ца* ж. — паўн.-зах. з. (СПЗБ), *пысі́кі* мн. — Барыс.

(СПЗБ), *ражскі* мн. — Хойн. (ГЧ), *рача́к* м. зборн. — Лельч. (ЖС), *шўста* ж., *шусты́* мн. — Драг. (ДСБ, НЛ), *шусты́нка* ж. — Бяроз. (ЛАБНГ), *шусце́* н. зборн. — Бяроз., Драг. (ЛАБНГ).

Машонка 'месца ў коласе, дзе знаходзіцца зерне': *машо́нка* ж. — Пін. (Шаталава).

Пятка 'ніжня частка коласа, яго пачатак, які набывае закругленую форму (становіцца бачным), калі пачынае поўніцца': *пя́тка* ж. — Рас., Пін. (Шаталава).

Трубка 'месца ў сцябле, адкуль выплывае колас': *тру́бка* ж. — Петр. (Шаталава).

Мяцёлка

Суквецце некаторых раслін, якое нагадвае па форме мятлу (пераважна ў злакавых).

мяцёлка ж. — Пол., Стаўб., Навагр., Раг., Жлоб., Чач., Буда-Каш. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *вётка* ж. — асн. мас. г., спарадычна зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ЛП, СЦБ, Шаталава), *вітка* ж. — Малар., Пін., Беластоц. р. (НЛ, СПЗБ), *вець* ж. — Верхнядзв., Сен., Клім., Іўеўск. (ЛАБНГ, Сл. Гродз.), *квётка* ж. 'мяцёлка проса, аўса, грачыхі' — Малар., Драг., Бяроз. (ЛП), *каласо́к* м. — Слон. (Мат. апыт.); **аўсяная мяцёлка**: *квётка* ж. — Ашм., зах.-пал. г. (ЛАБНГ, СПЗБ), *квітка* ж. — Кам. (СПЗБ), *кістка* ж. — Маст., Стаўб., Кам. (ЛАБНГ), *кіста* ж. — Маст. (СПЗБ), *кісьць* ж., *кісьця* ж. — Чэрык., Касц., Нясв., Слон. (ЛАБНГ), *кістка* ж. — Малар. (ЛАБНГ, ЛП), *кіто́к* м. — Кам. (ЛАБНГ), *ко́лас* м. — Паням. р., Шум. (ЛАБНГ), *сцяблё* н., *сцяблі́* мн. — Лід., Навагр., Бераст. (ЛАБНГ), *аўсяні́ца* ж. — Навагр. (Сл. Гродз.), *галінка* ж. — Зэльв. (ЛАБНГ), *каліво́* н. — Шум. (ЛАБНГ), *калі́тка* ж. — Кам. (ЛАБНГ), *ке́чка* ж. — Барыс. (ЛАБНГ), *прэ́рвачкі* мн. 'сцяблінкі аўса, зярняты' — Гродз. (Сл. Гродз.), *се́ргі* мн. — Арш. (ЛАБНГ); **мяцёлка проса**: *вало́тка* ж. — Пін., Стол. (ДСБ,

ЛП), *веха* ж. — Рэч. (Мат. Гом.), *квётка* ж. — Брэсц. (ДСБ), *прóсеница* ж. — Лун. (Шаталава).

Калючка

Суквецце ў раслін, якія адносяцца да роду калючых.

калю́чка ж. — Слон. (Мат. апыт.), *ваўкі́* мн. 'калючкі чарады, лопуху' — Слон. (Мат. апыт.), *каўту́ннік* м. зборн. 'калючыя галоўкі, суквецце дзядоўніку, лопуху' — Лельч. (ЖС), *шыту́шка* ж. Чэрык. (Бялькевіч), *бадзю́ка* ж. — мясц. (Насовіч); **калючка лопуху:** *ваўкі́* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *ку́кса* ж. — Лоеў. (Мат. Гом.), *рапе́й* м., *рапе́йнік* м. — Гродз. (Цыхун), *саба́чка* ж. — Буда-Каш. (Насовіч, Мат. апыт.).

Парасон

Суквецце парасонавых раслін.

парасо́н м. — Іўеў. (Мат. Гродз.), *зо́нцік* м. — Ваўк., Дзярж., Чач. (Мат. Гродз., Мат. Гом.).

Шышка

Прадаўгаватае суквецце хваёвых і некаторых іншых раслін, пакрытае лускай.

шы́шка ж. — Чэрв., Іўеў., Астр., Дзятл., Стол., Жытк. (Мат. Гродз., ТС, Шатэрнік), *шы́шачка* ж. памянш. — Стол., Жытк. (ТС), *шы́шачкі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *шыш* м. — Жытк. (ТС), *шупу́ль* м. — Петр. (Шаталава), *шупу́льнік* м. зборн. — Петр. (Шаталава).

СУКВЕЦЦІ АСОБНЫХ ТРАВЯНІСТЫХ РАСЛІН

суквецце дзеразы: *качо́лачкі* мн. — Пух. (СПЗБ), *кіяшо́к* м. — Люб. (СПЗБ); **суквецце канюшыны:** *като́к* ж. — Жытк. (ТС), *ку́камка* ж. — Калінк. (СПЗБ), *смакту́шка* ж. — Стол. (ТС); **суквецце сланечніку:** *каце́лка* ж. — Слаўг., Чач. (Мат. апыт.), *каце́лачкі* м. — Ветк. (Мат. Гом.), *круг* м. — Буда-Каш. (Мат. Гом.), *кружо́к* м. — Браг., Светлагор.

(Мат. Гом.), *кружёлка* ж. — Рэч., Ветк. (Мат. Гом.), *кружэлка* ж. — Ветк. (Мат. Гом.), *галава́* ж. — Мядз., Круп. (СЦБ), *галоўка* ж. — Рас., Мядз. (СЦБ, Шаталава), *калясо́* н. — Петр., Лоеў. (Шаталава, Янкова); *ала́ва* ж. — Астр. (Мат. Гродз.), *вяно́к* м. — Стол. (ТС), *плёшка* ж. — Навагр. (Мат. апыт.), *лупо́ны* мн. — Карэл. (СПЗБ), *сон* м. — Браг. (3 нар. сл.), *ша́пка* ж. — Кам. (СПЗБ), *шы́шка* ж. — Навагр. (Мат. Гродз.); **суквецце цыбулі: бульбачка** ж. — Раг., Чач., Хойн. (Мат. Гом.), *бульбу́шачка* ж. — Ельск. (Мат. Гом.), *каце́х* м. — Бяроз. (Шаталава).

Суплоддзе насенная каробачка

галоўкі мн. — Верхнядзв., Чач., Буда-Каш., Жытк. (ТС, Шаталава, Мат. апыт.), *гало́вачка* ж. — Лаг. (СЦБ), *бала́бушка* ж., *балабу́шка* ж., *балабе́шка* ж., *була́бушка* ж. 'галоўка ў расліны, бутон, насенная каробачка, завязь' — Стол., Жытк. (ТС), *баламбу́шачка* ж. 'шарык, насенная каробачка' — Жытк. (ТС), *ба́нка* ж., *ба́нька* ж. 'насенная каробачка ў гарлачыкаў' — Стол. (ТС), *бо́мчык* м. — Жытк. (ТС); **галоўка маку: ма́каўка** ж. — Ашм., Лаг., Чэрв., Мсцісл., Лях., Навагр., Светлагор., Буда-Каш., Рэч., Стол., Жытк. (Бялькевіч, Варлыга, Мат. Гом., Мат. Гродз., СПЗБ, Станкевіч, ТС, Шатэрнік), *ма́кавіна* ж. — Віц. р., Жлоб., Ветк., Раг. (Каспяровіч, Мат. Гом.), *макаві́ца* ж. — Жытк. (ТС), *макаўні́ца* ж. — Браг. (Мат. Гом.), *маку́шка* ж. — Смал. (Станкевіч), *мачы́на* ж. — Драг. (ДСБ); **галоўка льну: галоўкі** мн. — Зэльв., Пін. (Мат. Гродз., Шаталава), *галаўкі́* мн. — Стаўб., Гл. (ЖС, Янкоўскі), *галоўка* ж. — Верхнядзв., Барыс. (Мат. мін.-мал., СЦБ, Шаталава), *асмóржыны* мн. 'абрэзаныя галоўкі льну' — Іўеў. (СПЗБ).

ІНШЫЯ АГУЛЬНЫЯ НАЗВЫ

Верх расліны, макушка: вярио́к м. 'самы верх у вялікай ці малой расліне, макушка дрэва' — зах.-пал. г., паўд.-зах. д., спарадычна сярэд.-бел. г., Астр., Стаўб., Маладз., Лаг. (ЛАБНГ, Варлыга, СЦБ, Сцяшковіч, ЭСБМ), *вяри́шчак*

м. — Стол. (ТС), *ичык* м. 'вярхушка дрэва, коласа' — Светлагор., Петр., Рэч. (Мат. Гом.), *ичыкавіна* ж. — Жытк. (Мат. Гом.), *ичыкавіца* ж. — Жытк. (ТС).

Сэрацавіна 'сярэдзіна ў ствале, галіне, сцябле': *асяро́-
дак* м. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *сэ́рца* н. — Ашм. (Станкевіч).

ЧАСТКІ ДРЭЎ

Вершаліна

Верхняя частка дрэва з суччамі.

вершалі́на ж. — Ашм., Мядз., Жытк. (ЛАБНГ, Мат. Гом., ЭСБМ), *вяри́а́ліна* ж. — Ашм. (Станкевіч), *вяри́а́лка* ж. — Мёр., Пол. (ЛАБНГ), *вяри́а́лле* н. зборн. — Ушацк. (НЛ), *вяри́а́льнік* м. 'верхаўё лесу' — Светлагор. (ЭСБМ), *вяри́ы́ня* ж. — паўн.-усх. д., сярэд.-бел. г., паўн. частка паўдн.-зах. д. (ЛАБНГ, СЦБ, Шаталава), *вери́ы́на́* ж. — Валож., Іўеў. (ЛАБНГ), *вяри́ы́ня* ж. — мясц. (ЭСБМ), *верх* м. 'макушка дрэва' — зах. з., пераважна зах.-пал. г. і Панням. р., Пін., Жытк., Стол. (ЛАБНГ, ТС, Шаталава), *вяр-
ху́шка* ж. — усх. з., Круп., Смален. р. (ЛАБНГ, Дабравольскі, СЦБ, Мат. апыт.), *вярхо́ўка* ж. 'вершаліна маладняку' — мясц. (ЭСБМ), *верха́віна* ж. — паўн.-зах. з., Мін. р., Чэрв. р., зах.-бран. р., Сен., Светлагор., Лельч. (ЛАБНГ, СПЗБ, Варлыга, Каспяровіч, Мат. Гродз., Растаргуеў, Шатэрнік), *верхаўё* н. — Чэрв. р., Бяроз. (ЖНС, Шатэрнік), *вярхо́ўе* н., *вярхо́ўя* мн. зборн. — усх.-маг. р. (Бялькевіч), *верха́ве́ц* м. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *маку́ш-
ка* ж. — усх. з., Брасл. (ЛАБНГ, Бялькевіч, Каспяровіч, Мат. Гом., Насовіч, СПЗБ, Шатэрнік, Юрчанка), *ма́кавіна* ж. — Лёзн., Слон., Мсцісл. (Каспяровіч, Мат. Гродз., Насовіч, Станкевіч, Юрчанка), *ма́каві́нне* н. зборн. 'зрубленыя верхавіны дрэў' — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *ма́каўка* ж. — Чэрв. р., Слаўг., Шчуч., Навагр., Зэльв., Слон. (ЛАБНГ, Насовіч, Станкевіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *макаўё* н. — Рас., Краснап. (Бялькевіч, Насовіч), *ичык* м., *ичыт* м. — паўд.-усх. з. (3 нар. сл., ЛАБНГ, Мат. Гом., НС, Шатала-

ва, Янкова), *вільчык* м. — Пін., Стол., Жытк., Ветк., Хойн. (ЖНС, Мат. Гом., ТС), *вёнчык* м. — Жытк. (ТС), *рочкі* мн. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *хамёлка* ж. 'самы верх дрэва' — Слаўг. (Ластоўскі, Мат. апыт.), *цары́к* м. — Бял. (НС), *шаламо́чак* м. — Стол. (ЛАБНГ), *ша́пка* ж. — Брэсц. (ДСБ).

Крона

Верхняя галінастая частка дрэва.

кро́на ж. — Навагр. (Мат. Гродз.), *куро́на* ж. — Астр. (Мат. Гродз.), *верх* м. — Слон. (Мат. апыт.); **ні́жня галіны ў кроне дрэва, якія навісаюць над зямлёй, шаты:** *асо́нне* н. — Свісл. (Сл. Гродз.), *на́вісь* ж. — Карэл. (Мат. Гродз.).

Галіна

Бакавы адростак на ствале дрэва; сук з веццем.

галі́на ж., *галі́нка* ж. памянш. — Чэрв. р., Касц., зах.-бран. р., Чэрык., Жытк. (Бялькевіч, Растаргуеў, ТС, Шатэрнік, ЭСБМ), *галі́на́* — Віл., Чэрв., Навагр. (СПЗБ, Шатэрнік), *галя́ка* ж. — Брэсц., Пін. (ДСБ, ТС), *галя́чкі* мн. памянш. — Кам. (СПЗБ), *галі́ня́ка* ж. — Гл. (Янкоўскі), *галю́ка* ж., *галю́чка* ж. — Гом. р. (Мат. Гом., НЛГ, СПЗБ), *га́ліўя* н. — мясц. (Ластоўскі), *го́лька* ж. — Рэч., Чач., Буда-Каш., Лоеў. (НС, Янкова, Мат. апыт.), *гу́лькі* мн. — Калінк. (СПЗБ), *галу́за* ж. — Віл., Ашм. (Сл. Гродз., СЦБ), *галу́ска* ж. — Іўеў. (Мат. Гродз.), *гало́нзка* ж. — Ваўк. (Сцяшковіч), *галэ́нзі* мн. — Вілен. р., Воран. (СПЗБ), *ве́тка* ж. — Віц. р., усх.-маг. р., Смален. р., Лоеў. (Бялькевіч, Дабравольскі, Каспяровіч), *ве́тачка* ж. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі), *ве́тхі* мн. — Карэл. (СПЗБ), *вець* ж. — Жытк. (ТС), *ве́цце* н. зборн. — Чэрв. р. (Насовіч, Шатэрнік), *ве́ці́ка* н. зборн. памянш. — мясц. (Насовіч), *ко́кат* м. — Буда-Каш., Чач., зах.-бран. р. (Станкевіч, Растаргуеў, Мат. апыт.), *каката́* ж. — Свісл. (Сл. Гродз.), *каката́к* м. памянш. — мясц. (Насовіч), *ла́па* ж. — Стаўб., Слон. (ЖС, Мат. апыт.), *ла́пка* ж. 'галінка, травінка' — Слон. (Мат. апыт.), *вало́тка*

ж. — Пін. (ЭСБМ), *гук* м. — Чэрв. (Шатэрнік), *квётка* ж. — пал. р. (ЭСБМ), *лабазá* ж. зборн. — Гродз. (Сл. Гродз.), *лагáзіна* ж. — Навагр. (Сл. Гродз.), *лúзік* м. — Слаўг. (ЭСБМ), *рагу́ліна* ж. — Лоеў. (Янкова), *разгáч* ж. — Стаўб. (Мат. мін.-мал.), *ро́зка* ж. — Пін. (Шаталава), *чаи* м. 'галіна з лісцем' — Жытк. (ТС); **крывая галіна:** *кляк* м. 'загнутая галіна ці корань' — Стол., Жытк. (ТС), *гарама́ха* ж. 'крывая галіна' — Кобр. (ДСБ), *кукаба́ка* ж. 'самарослая кривуля да бычынага ярма' — Лаг. (Варлыга), *рагу́лька* ж. 'сук, галіна, якая нагадвае вілы' — мясц. (Станкевіч); **тонкая галіна:** *галі́нка* ж. — агульн., акрамя Віц. р. (ЛАБНГ), *галіна́* ж. — паўн.-зах. з. (ЛАБНГ), *галля́* ж. — Лоеў., Браг. (ЛАБНГ), *галле́чка* ж. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *галю́ка* ж. — Гом. р. (ЛАБНГ), *го́лька* ж. — Рэч., Нараўл. (ЛАБНГ), *галу́за* ж. — Ашм., Іўеў., Мсцісл., усх.-пал. р. (ЛАБНГ), *галэ́ндзя* ж. — Воран. (ЛАБНГ), *гук* м. — цэнтр. з. (ЛАБНГ), *сучо́к* м. — паўдн.-усх. д., спарадычна сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ), *ато́грыш* м. — Пух. (ЛАБНГ), *квётка* ж. 'галінка, сцяблінка' — мясц. (Насовіч), *ламбучо́к* м. — Гродз. (Цыхун), *по́хвіст то́нкi* — Хойн. (ЛАБНГ), *сты́йна* ж. 'доўгая тонкая галіна' — Карэл. (Сл. Гродз.), *тані́на* ж. — Мёр. (ЛАБНГ), *хлю́ба* ж. — Жаб. (ЛАБНГ), *цы́бінка* ж. — Браг. (Шаталава); **тоўстая галіна:** *галі́на* ж. — зах.-пал. г., паўд.-зах. д., Гом. р. (ЛАБНГ), *галіна́* ж. — Асіп., Кір., Раг. (ЛАБНГ), *галля́* ж. — Кам., Кобр., Лоеў., Браг. (ЛАБНГ), *галля́ка* ж. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *галю́ка* ж. — Гом., Добр. (ЛАБНГ), *галу́за* ж., *галуза́* ж. — усх.-пал. р. (ЛАБНГ), *гру́ба галэ́ндзя* — Воран. (ЛАБНГ), *сук* м. — асн. мас. г. (ЛАБНГ), *гук* м. — Віл., Чэрв., Уздз., Старадарож. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *ла́па* ж. — Дзятл., Ваўк., Раг. (ЛАБНГ), *кача́к* м. — Кліч. (ЖС), *ко́кат* м. — Чач. (ЖНС), *ра́ля* ж. — Капыл. (ЛАБНГ), *ламы́* мн. 'тоўстыя сукі, наваленыя на зямлю, ці тыя, што схіліліся да зямлі' — мясц. (Насовіч); **галіна лісцёвага дрэва:** *галі́на* ж. — паўд.-зах. д., зах.-пал. г. (АЛА, ЛАБНГ), *галіна́* ж. — спарадычна цэнтр. з. (АЛА, ЛАБНГ), *галю́ка* ж. — Чач., Ветк. (АЛА, ЛАБНГ), *галя́* ж. —

Жлоб. (АЛА, ЛАБНГ), *гальяка* ж. — зах.-пал. г. (АЛА, ЛАБНГ), *галэндзь* ж. — Воран. (АЛА, ЛАБНГ), *вётка* ж. — паўн.-усх. д., сярэд.-бел. г. (АЛА, ЛАБНГ), *сук* м. — паўн.-усх. д., спарадычна сярэд.-бел. г. (АЛА, ЛАБНГ), *лапа* ж. — Мёр., Валож., Лях., Ганц. (АЛА, ЛАБНГ); **галіна арэшніка:** *гарэшына* ж. — Слон. (Мат. апыт.); **дробныя галінкі бярозы, з якіх робяць венікі:** *вёцце* н. зборн. — Гродз., Зэльв., Сморг. (Сцяцко, Цыхун, Шаталава), *віццё* н. зборн. — Рас., Сморг. (Шаталава), *вёцё* н. зборн. — Слон. (Мат. апыт.), *вішніш* н. зборн. — Рас. (Шаталава), *ро́ззе* н. зборн. — Пін. (Шаталава), *лапка* ж. — Мсцісл. (Юрчанка); **галіны вішні:** *вішнік* н. зборн. — Лельч. (ЖС), *вішняк* м. зборн. — Леп. (Мат. апыт.); **галіны вяза:** *в'язнік* м. зборн., *вязнік* м. зборн. 'тонкія галінкі вяза' — Жытк. (ТС); **галіны вятлы:** *вёцельнік* м. зборн., *вяцельнік* м. зборн. — Жытк. (ТС); **галіны вярбы:** *вярба* ж. — мясц. (Насовіч), *вярбіна* ж. — мясц. (Насовіч), *вілаголле* н. зборн. 'вісячыя галіны вярбы' — мясц. (ЭСБМ), *вяцельнік* м. зборн. — Жытк. (ЭСБМ); **галіна жавіны:** *жавініна* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *сербалініна* ж. — Віц. р. (Каспяровіч); **галіна клёна:** *лапа* ж. — Слон. (Мат. апыт.); **лазовыя галінкі:** *лаза* ж. зборн. 'галлё некаторых парод вярбы, вінаграду' — паўн.-зах. з., усх.-маг. р. (ЭСБМ), *лазіна* ж. — Слон., Жытк. (Мат. апыт., ТС), *лазінка* ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *лазіца* ж. 'дробная і тонкая лавая галінка' — мясц. (Насовіч), *лозанька* ж. памянш. — мясц. (Насовіч), *шылег* м. зборн. — Лельч. (ЖС); **галінкі малін:** *маліннік* м. зборн. — Сморг. (СПЗБ), *малінаўкі* мн. — Слон. (Мат. апыт.); **галінкі чорных парэчак:** *смурбоднік* м. зборн. — Глыб., Паст., Чэрв., Стол. (СПЗБ, ТС); **галіна хваёвага дрэва:** *лапка* ж. — агульн. (АЛА, ЛАБНГ, Каспяровіч, Насовіч, Станкевіч, Шатэрнік), *лапа* ж. — Глыб., Навагр., паўдн.-зах. д., Касц., Раг. (ЛАБНГ, Станкевіч), *лапнік* м. — усх.-маг. р. (Бялькевіч), *галіна* ж. — паўн.-усх. д., спарадычна сярэд.-бел. г. (АЛА, ЛАБНГ), *галіна* ж. — Валож., Кліч., Бабр. (АЛА, ЛАБНГ), *галіюка* ж. — Чач., Добр. (АЛА, ЛАБНГ), *галія* ж. — Жлоб. (АЛА, ЛАБНГ),

галіяка ж. — зах.-пал. г. (АЛА, ЛАБНГ, СПЗБ), *галэндзь* ж. — Воран. (АЛА, ЛАБНГ), *голька* ж. — Рэч. (АЛА, ЛАБНГ), *сук* м. — паўн.-усх. д., паўн. частка сярэд.-бел. г. (АЛА, ЛАБНГ), *вётка* ж. — спарадычна сярэд.-бел. г. (АЛА, ЛАБНГ), *хво́я* ж. — Пол. (ЛАБНГ), *хвайё* н. зборн. — Воран. (Мат. Гродз.), *яла́га* ж. зборн. 'яловыя сукі, галінкі' — Ашм. (Сл. Гродз.), *яла́жнік* м. зборн. 'яловыя лапкі' — Верхнядзв. (СПЗБ), *сасніна́* ж. зборн. 'галінкі хвоі' — Гродз. (СПЗБ), *ко́стачка* ж. 'сухая яловая галіна без кары, па знешнім выглядзе нагадвае косць' — Ушацк. (НЛ), *лі́чнік* м. зборн. 'апаўшыя камлючкі з хвоі або елкі' — Івац. (НС), *ру́дачка* ж. 'сухая галінка хвоі або елкі з рудой ігліцай' — Ушацк. (НЛ), *рэ́ней* м. 'галінка хвоі, упрыгожаная кветкамі' — Хойн. (Мат. Гом.).

Сук 'галіна, што расце непасрэдна ад ствала': *сук* м., *сучо́к* м. памянш. — Беш., Мсцісл. (Каспяровіч, Ластоўскі, Станкевіч, Юрчанка), *сучча* н. зборн. — Беш. (Каспяровіч, Ластоўскі, Насовіч), *ко́кат* м. 'тоўсты сук у вілаватым дрэве' — Мін., Гом. р., зах.-бран. р. (НЛГ, Растаргуеў, Станкевіч, СЦБ, Мат. апыт.), *кляк* м. — Свісл. (СПЗБ, Шаталава), *ра́ла* н. 'тоўсты сук' — Пін. (Шаталава), *ра́ля* ж. 'тоўсты сук, адгалінаванне, два ствалы з аднаго кораня' — Жытк. (Яшкін), *ра́ліцэ* н., *ра́льцэ* н. 'адгалінаванне, сук' — Стол. (ТС), *канча́р* м. — Гродз., Шчуч. (ЛАБНГ), *зо́бзель* м. — Кобр. (ДСБ), *казёл* м. — Гл. (ЭСБМ), *кі́жык* м. 'сучок' — Кліч. (ЖС), *кі́рна* ж. 'тоўсты сук' — Шчуч. (СПЗБ), *ляшчы́ніна* ж. 'сук ляшчыны' — Глыб. (СПЗБ), *свяча́* ж. 'прамы сук у хвоі' — Стол. (ТС).

Сухая галіна: *галы́шык* м. — Лід. (Сл. Гродз.), *галэ́ндзіна* ж. — Лаг. (СЦБ), *канча́р* м. 'корч, сухая галіна' — Іўеў., Ваўк. (Мат. Гродз.), *ражсо́н* м. — Ваўк. (Мат. Гродз.), *ралі́на* ж. — Слон. (Сл. Гродз.), *ставару́к* м. — Воран. (СПЗБ), *вяріа́льнік* м. зборн. 'сухія галіны з верхавіны дрэва' — Гом. р. (НЛГ).

Галіна без лісця: *хварасці́на* ж. — Жлоб., Буда-Каш., Лоеў. (Янкова, Мат. апыт.), *дубе́ц* м. — Чэрв. р., Драг.,

Стол., Жытк., Гом. р. (ЛП, НЛГ, ТС, Шатэрнік), *дубішча* ж. экспр. — Гом. р. (НЛГ), *вітка* ж. — Воран., Шчуч., Вілен. р. (Сл. Гродз., СПЗБ), *віціна* ж. — мясц. (ЭСБМ), *ро́жга* ж., *ро́зга* ж., *ро́зка* ж., *ро́зачка* ж. памянш. — Вілен. р., Ашм., Шчуч., Ганц., Люб., Чэрвен. (СПЗБ, Шатэрнік), *ро́ска* ж. — Пух. (Мат. мін.-мал.), *хлю́ба* ж. 'тонкі лазовы дубец' — Брэсц., Бяроз., Кам. (ДСБ), *хлабаздзі́на* ж., *хлабазі́на* ж., *хлабзі́на* ж. — мясц. (Насовіч), *лаб́азі́на* ж. 'доўгі дубец, хварасціна' — Маладз. (СЦБ), *хлудзі́на* ж. 'дубец, хварасціна' — Бых., Гом. р. (ЖНС, НЛГ, Насовіч), *хлудзі́нка* ж. памянш. — мясц. (Насовіч), *шы́лежы́на* ж. 'тонкі прут' — Гом. р. (НЛГ), *шы́лега* ж. зборн. 'тонкія пруты, розгі' — Гом. р. (НЛГ), *а́расі́на* ж. — мясц. (Насовіч), *галя́жы́на* ж. 'дубец, лазіна' — Маст. (СПЗБ), *жы́дзі́на* ж. 'тонкі прут' — Сен. р. (Каспяровіч), *жы́дзі́на* ж. — мясц. (Насовіч), *клі́бі́на* ж. 'бярозавы або лазовы дубец' — Пол. (ЖНС), *ламе́сі́на* н. 'адламаная частка галіны' — Нясв. (Станкевіч), *лазі́на* ж., 'лазовы дубец' — Мсцісл., Жлоб., Буда-Каш. (Бялькевіч, Насовіч, Мат. апыт), *лагéзі́на* ж. 'дубец, лазіна, прут' — Іўеў. (СПЗБ), *лазі́нка* ж. памянш., *лазі́начка* ж. памянш. — мясц. (Насовіч), *лёмзі́на* ж. 'доўгая тонкая галіна без лісця, дубец' — Карэл (ЭСБМ), *лёмні́ца* ж. 'нешта доўгае, гнуткае, важнае, чым можна ўдарыць (галіна і інш.)' — Слон. (ЖС), *ля́ска* ж. 'галінка дрэва, дубец' — Ваўк. (Мат. Гродз.), *пруто́к* м. — мясц. (Насовіч), *пярэ́вітка* ж. 'бярозавы пруток, якім перавязваюць жэрдкі ў плоце' — Чэрв. (Шатэрнік), *расаха́ці́на* ж. 'сукаватая хварасціна' — Чэрв. (Шатэрнік).

Галлё 'сухія галіны ў мностве': *галлё* н. зборн. — Беш., Віл., Чэрв., Мсцісл., Шчуч., Слон., Пух., Ганц., Івац., Жлоб., Чач., Буда-Каш., Беластоц. р., Смален. р., зах.-бран. р. (Бялькевіч, Дабравольскі, Каспяровіч, Насовіч, Растаргуеў, СПЗБ, Шатэрнік, Мат. апыт.), *го́лме* н. зборн. — Віц., Ганц., Шчуч., Стол., Жытк., Лоеў., зах.-бран. р. (Каспяровіч, Растаргуеў, СПЗБ, ТС, Янкова), *галéчча* н. зборн. — Брэсц., Кам. (ДСБ, СПЗБ), *галéндзя* мн. — Гродз. (Сл. Гродз.), *галéнне* н. зборн. — мясц. (Насовіч),

го́ллейка н. зборн. памянш. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *ламáчча* н. зборн. — Чэрв., Свісл., Брэсц., Лоеў. (ДСБ, Мат. Гродз., Шатэрнік, Янкова), *ламатá* ж. зборн. — Карэл., Зэльв., Слон. (Мат. Гродз., Сл. Гродз., Сцяцко), *гарамáчча* н. зборн.—Кобр. (ДСБ), *лам'е́* н. зборн. — Свісл. (Мат. Гродз.), *ламяйко́* н. зборн. — Карэл. (Мат. Гродз.), *лом* м. зборн. — Сен., Іўеў., Кам. (ЖНС, Каспяровіч, Сл. Гродз., Станкевіч), *жагары́* мн., *жага́ры* мн., *жагяры́* мн. зборн. 'тонкае сучча, лом' — Брасл., Воран., Беластоц. р., Вілен. р. (СПЗБ), *хво́раст* мн., *хваро́ст* м. — Вілен. р., Мядз., Паст, Ваўк., Пух., Крыч. (СПЗБ, Яшкін), *ві́шша* н. зборн. — Мядз., Сморг. (СПЗБ, СЦБ), *пашы́на* ж. 'галлэ, якім пакрывалі лён пры мачэнні' — Рас. (Шаталава), *пашы́на* ж. 'галлэ ці зрубленыя маладыя дрэвы з галінамі' — Віц. р., Драг. (Каспяровіч, ЛП), *рагаці́е* н. зборн. — Беш. (Каспяровіч), *рага́чча* н. зборн. — Чэрв. (Станкевіч), *рагачо́* н. зборн. — мясц. (Насовіч), *сухаллэ́* н. зборн. — Гарад., Лаг. (Варлыга, НЛ), *суш* ж. зборн. — мясц. (Насовіч), *труск* м. 'дробныя галінкі' — Стол. (ТС), *трусо́к* м. 'тое, што і труск' — Жытк. (ТС), *ба́рва* ж. зборн. — Малар. (ДСБ), *бу́ч'е* н. зборн. — Стол. (ТС), *валéжнік* м. — Навагр. (Мат. Гродз.), *дру́чча* н. зборн. — Малар. (ДСБ), *ігруши́о* н. зборн. 'сухое грушавае галлэ' — Ушацк. (НЛ), *карчэўейка* н. зборн. — Віл. (СЦБ), *лабазá* ж. зборн. — Гродз. (Сл. Гродз.), *лагазэ́* н. зборн. — Карэл. (Шаталава), *лазны́* мн. 'сучча ў лесе' — Смален. р. (Дабравольскі), *лазня́чча* н. зборн. — Гом. р. (НЛГ), *падбо́р* м. 'дробнае сучча, галіны, лапкі' — Чэрв. (СЦБ), *палéчча* н. зборн. — Драг. (ЛП), *пацу́рбалкі* мн. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *па́цэпні́чак* м. — мясц. (Насовіч), *сучча* н. зборн. — Верхнядзв. (СПЗБ), *хлабазэ́* н. зборн. — мясц. (Насовіч), *хлуд* м. — мясц. (Насовіч), *хмыз* м., *хмызня́к* м. — мясц. (Ластоўскі), *хруст* м., *хрусто́к* м., *хрусто́чак* м. памянш. 'дробнае сухое галлэ' — мясц. (Насовіч), *шакалі́* мн. — Воран. (Сл. Гродз.); **галлэ з лісцем, зялёнае веще:** *ве́цце* н. зборн. — Чав., Мсцісл., Смален. р. (Дабравольскі, НС, Юрчанка), *ве́це* н. зборн. — Навагр. (З нар. сл.), *ве́ццыйка* н. зборн. памянш. —

Гом. р. (НЛГ), *дымніца* ж. зборн. — Лельч. (Мат. Гом.), *май* м. 'зялёнае веще, галінкі з дрэва і кустоў' — Віл. (СЦБ); **куча галля:** *груд* м. — Круп. (СЦБ), *угруд* м. — Верхнядзв., Нясв., Слаўг. (НС, Яшкін), *гура* ж. — Стол. (Яшкін), *хура* ж. — Слаўг. (Яшкін), *ламók* м. — Люб. (СПЗБ), *лоўж* м. — Барыс. (Мат. мін.-мал.), *шуркі* мн. — Чач. (ЖС).

Драўніна

Цвёрдае шчыльнае рэчыва пад карой дрэва.

дэрава н. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *жыве́ц* м. 'драўніна ў жывым дрэве' — мясц. (Станкевіч), *касталéжына* ж. 'усохлае дрэва з сукаватымі сляямі' — Лаг. (Варлыга), *набры́згліна* ж. 'драўніна, якая набухла і пачарнела ад вады, сырасці' — Валож. (Мат. апыт.), *пярэ́бардзь* ж., *пярэ́барць* ж. 'драўніна з чаргаваннем здаровых і гнілых праслоек' — Жытк. (ТС), *чачо́тка* ж. 'драўніна бярозы са скручанымі сляямі' — Жытк. (ТС); **гні́лое дрэ́ва, чурбан:** *пагні́лак* м. — Чэрв. (Станкевіч, Шатэрнік), *па́гнілле* н. зборн. — Чэрв. (Шатэрнік), *гніля́к* м. 'кавалак гнілога дрэва' — Нав. (Мат. Гродз.), *трухля́к* м. 'тое, што і гніляк' — Воран., Ваўк. (Мат. Гродз.).

Абалона 'знешнія вільготныя слаі дрэва, якія знаходзяцца пад карой': *абало́на* ж. — Чэрв., Стол. (ТС, Шатэрнік), *абало́нь* ж. — Гом. р., Лаг., Мсцісл., Жытк. (Бялькевіч, Варлыга, НЛГ, ТС), *абало́нка* ж. — Гом. р., Краснап. (Бялькевіч, НЛГ), *абало́ніна* ж. — Воран. (Мат. Гродз.), *бало́ніна* ж. — Краснап., Лун., Смален. р. (Бялькевіч, Дабравольскі, Мат. Гом.), *бало́нь* ж. — Краснап., Хоц. (Бялькевіч), *баланá* ж. — Беш. (НС), *бало́на* ж. — Жытк. (ТС), *бало́нька* ж. — Карм. (Мат. Гом.), *бальна́* ж. — Круп. (НС), *бало́чка* ж. — Ветк. (Мат. Гом.), *за́балань* ж. — мясц. (Ластоўскі), *абзо́л* м. — Бяроз., Ветк., Лоеў., Браг. (Мат. Гом., Шаталава, Янкова), *абзо́ль* ж. — Кобр. (НЛ), *абза́* ж. — Віц. р. (Каспяровіч, ЭСБМ), *абзо́й* м. — Воран. (Мат. Гродз.), *за́бердзь* ж. — Жытк. (ТС), *блэ́нка* ж. 'паласа абалоні, з якой плятуць кашы' — Пін. (ДСБ).

Аскабалак 'кавалак дрэва, палена': *аскаба́лак* м., *аскабо́лак* м. — Чэрв. р. (Станкевіч, Шатэрнік), *аскаба́лак* м.

‘кавалак дрэва, адломлены ветрам’ — Лоеў. (Янкова), *аи́ча-бо́лька* м. — Чэрв. р. (Станкевіч, Шатэрнік), *аскялёпак* м., *аськялёпак* м. — Мсцісл. (Насовіч, Станкевіч), *аськёпак* м. — мясц. (Станкевіч), *аи́калёпак* м. — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч), *аскрамётак* м. — Смален. р. (Дабравольскі), *аскрóтак* м. — Віц. р., Мсцісл. (Каспяровіч, Станкевіч), *паплéціна* ж. ‘тонкі прадаўгаваты кавалак дрэва’ — Пух. (Мат. мін.-мал.), *хлуст* м., *хлыст*, м. ‘тое, што і паплэціна’ — Стол. (ТС); **смалісты кавалак дрэва**: *смаля́к* м. — Чэрв. р., Навагр. (Мат. Гродз., Шатэрнік), *асмо́лак* м. — Карэл. (Шаталава), *асмы́лкі* мн. — Лун. (Шаталава), *асмо́лак* м. ‘смалістае палена’ — Чэрв. р. (Станкевіч, Шатэрнік), *асмо́л* м. ‘смалісты кавалак сасны’ — Лельч. (ЖС).

Асмол ‘амярцвелая смалістая частка хвоі’: *асмо́л* м. — Лун., Хойн. (Мат. Гом., Шаталава), *смо́ль* ж. ‘смалістая сухая сярэдзіна дрэва’ — Браг. (Шаталава).

Краж ‘унутраная амярцвелая частка ствала дрэва’: *кра́ж* м. ‘патоўшчаныя і больш цвёрдыя слаі ў дрэве, якія ўтвараюцца з сонечнага боку ствала, асабліва на яго выгнутай частцы’ — Стаўб. (ЖС), *крэ́ж* м. — Лельч. (ЖС).

Лета ‘слаі драўніны, па якіх вызначаюць ўзрост дрэва; гадавое колца ў дрэве’: *ле́та* н. — Малар., Драг., Бяроз. (ДСБ, ЛП, Шаталава), *лётавішча* н. — Віц. р., Ельск. (ЭСБМ), *пале́так* м. — Стол., Жытк. (ТС), *абало́нь* ж. — Чэрв. р., Дзятл., Лун., Браг. (Сл. Гродз., Шаталава, Шатэрнік), *балёначкі* мн. — Браг. (Мат. Гом.), *кругі́* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *па́скі* мн. — Шчуч. (СПЗБ).

Кара

Паверхневая частка ствала і галін дрэва.

кара́ ж. — агульн. (ГЧ, Ластоўскі, Мат. Гродз., СПЗБ, ТС, Мат. апыт.), *кары́на* ж. — Верхнядзв., Віл. (СПЗБ), *кары́ца* ж. — Лід., Віл., Лаг. (СПЗБ), *кары́чка* ж. памянш. — Іўеў. (СПЗБ), *гара́* ж. — Лях. (СПЗБ), *абало́на* ж. — Уздз. (Мат. мін.-мал.), *скару́па* ж. — мясц. (Насовіч); **бярозавая**

кара: *бярóста* ж. — Верхнядзв., Слон., Чэрв., Гом. р., Смален. р. (Дабравольскі, НЛГ, СПЗБ, Шаталава, Шатэрнік, Мат. апыт.), *бэраст* м. — Стол., Маз., Браг. (ГЧ, Мат. Гом., ТС), *бярэста* ж. — мясц. (Станкевіч), *бераста́* ж. — Смален. р. (Дабравольскі), *цэр* м. — Стаўб. (Мат. мін.-мал.); **ліпава́я кара:** *лі́па* ж., *ліпа́* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *лі́піна* ж., *ліпо́ўе* н. — Лельч. (ЖС), *лі́пнік* м. — Чэрв. (СПЗБ), *карна́* ж. — Вілен. р. (СПЗБ), *луб* м. — Сен., Лаг. (Варлыга, Каспяровіч); **ліпавае лы́ка:** *лы́ка* н., *лы́чка* н. памянш. — Ашм. (Станкевіч), *лут* м. — Маз., Браг. (Насовіч, Шаталава), *лу́цік* м. памянш. — Сен. (Каспяровіч, Станкевіч), *лу́цце* н. зборн. — Лун., Лоеў. (Станкевіч, Шаталава, Янкова), *луб* м. — Сен. (Каспяровіч, Станкевіч); **іншы́я назвы кары:** *ліма́к* м. 'кара вяза' — усх-пал. р., Рэч. (ЭСБМ), *лі́мінне* н. зборн. 'кара ільмы' — Асіп. (СПЗБ), *лу́цце* н. 'кара з лазы або вяза на лапці' — Маз. (ГЧ); *зая́б* м., *шаві́на* ж. 'пашкоджанне на кары дрэва ад марозу, калі тое месца зарастае' — Лаг. (Варлыга), *кары́нка* ж. 'кавалак, абломак кары' — Гом. р. (НЛГ), *раме́за* ж. 'луска верхняга слоя кары ў хвоі' — Лід., Петр. (Сл. Гродз., Шаталава).

Мязга

Мяккая частка дрэва паміж карой і драўнінай, камбій.

мязга́ ж. — асн. мас. г. (АЛА, ЛАБНГ, Ластоўскі, Станкевіч, ТС, Мат. апыт.), *мазга́* ж. — Свісл., Бярэз., Ганц., Бяроз., Пін., Маз., Браг. (АЛА, ЛАБНГ, Шаталава), *мязка́* ж. — паўдн.-усх. з., Круп., Стол. (ЛАБНГ, Насовіч, СЦБ, ТС), *маска́* ж., *мазгі́* мн. — Круп. (НС, СЦБ), *ме́зак* м. — Гор., Ваўк., Капат. (АЛА, ЛАБНГ), *мяздрá* ж. — паўн.-зах. з., Віц. р., Касц. (АЛА, ЛАБНГ, Варлыга, Каспяровіч), *мяздрó* н. — Шчуч. (АЛА, ЛАБНГ), *мязгра́* ж. — Валож. (АЛА, ЛАБНГ), *абало́на* ж. — Івац. (АЛА, ЛАБНГ), *балóніна* ж. — мясц. (Насовіч), *абáлак* н. 'пасак мязгі дрэва' — Лаг. (ЭСБМ), *было́к* м. — Кам. (АЛА, ЛАБНГ), *абза́* ж. — Віц. р., Лаг. (Варлыга, Каспяровіч, Станкевіч), *ка́шка* ж. — Капыл. (АЛА, ЛАБНГ).

Нарасць

Бакавое патаўшчэнне на ствале, галіне.

нарасць ж. — Воран., Чэрв., Чач., Ельск., Стол., Акц., Жытк. (Мат. Гом., Мат. Гродз., Станкевіч, ТС, Мат. апыт.), *нарасцень* м. — Мсцісл., Стол., Жытк. (Насовіч, Станкевіч, ТС, Юрчанка), *нарасля* ж., *наросля* ж. — Стол., Жытк. (ТС), *валбўка* ж. — Кір., Чач., Гом. (Мат. Гом., НС), *вальбўка* ж. — Гродз. (Сл. Гродз.), *валбўчка* н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *балбўка* ж., *балбўчка* ж. памянш. — мясц. (Насовіч), *япа* ж. — Ельск., Акц., Маз., Жытк. (ГЧ, Мат. Гом., ТС), *уяпа* ж. — Стол., Жытк. (ТС), *уяп* м. — Стол. (ТС), *уяліна* ж. — Лельч. (Мат. Гом.), *цяпа* ж. — Лун. (Шаталава), *балабушка* ж., *балабўшка* ж., *балабёшка* ж., *булабушка* ж. — Стол., Жытк. (ТС), *булава* ж., *булавá* ж., *булаўка* ж. памянш. — Стол., Жытк. (ТС), *варгуль* м. — пал. р. (ЭСБМ), *варгуляце* н. — Лоеў. (Янкова), *гуз* м. — Чэрв. (Шатэрнік), *гузак* м. — Гом. р. (НЛГ), *галўза* ж. — Стол. (ТС), *гуліга* ж. — Драг. (ДСБ), *гуліза* ж. — Гродз. (ЖНС), *гómза* ж. — Воран. (СПЗБ), *какишун* м. — Касц. (Бялькевіч), *мумак* м. 'нараст на дубовых пнях' — Краснап. (Бялькевіч), *навар* м. — Стол., Жытк. (ТС), *цэр* м. — Лаг., Чэрв. (НЛ, Шаталава), *чачóтка* ж. — Слаўг. (Мат. апыт.), *чачóчына* ж. — Бяроз. (Шаталава); **адзінкавыя назвы:** *баку́ла* ж. 'нарасць, якая, паводле павер'я, з'яўляецца на дрэве ў выніку закліяцця' — Стол. (ТС), *байора* ж. — Жытк. (ТС), *гарбўль* м., *гарбыль* м. — мясц. (Насовіч), *гару́н* м. — мясц. (Ластоўскі), *гі́га* ж. — Рэч. (НС), *гу́та* ж. — Малар. (ДСБ), *камылгá* ж. — Малар. (НЛ), *корж* м. — Стол. (ТС), *кру́чанне* н. — Слаўг. (Мат. апыт.), *куля́біна* ж. — Маз. (ГЧ), *мачу́ла* ж. — Стол. (ТС), *на́плыў* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *пу́нец* м., *пупе́ц* м. — Стол. (ТС), *ра́кавіна* ж. — Стол. (ТС), *свіль* ж., *свілавіна* ж. 'нарасць у форме выпуклага клуба, дзе дрэва гаіла рану на кары' — мясц. (Ластоўскі), *скры́тель* м. — Лоеў. (Янкова), *скула́* ж. — Стол. (ТС), *шыша́к* м., *шышачо́к* м. памянш. — Мсцісл.

(Юрчанка); **нарасць на бярозе:** *чачатá* ж. 'самарослая булава на бярозавым дрэве' — Лаг. (Варлыга), *чачóта* ж. — Лун. (Шаталава), *чачóтка* ж. — Лях. (ДСБ), *курáтка* ж. — усах.-маг. р. (Бялькевіч), *субярэ́зіна* ж. — Гарад. (Каспяровіч).

Пень

Ніжняя частка ствала з каранямі, якая застаецца ад зламанага або ссечанага, спілаванага дрэва.

пень м. — Астр., Гродз., Іўеў., Чэрв., Жлоб., Чач., Буда-Каш., Стол., Жытк., Лоеў. (Сл. Гродз., Мат. Гродз., ТС, Шатэрнік, Янкова, Мат. апыт.), *пенюшо́к* м. памянш. — Кліч., Чэрв. (ЖС, Насовіч, Шатэрнік), *пнюшо́к* м. — Кліч. (ЖС), *пелюшо́к* м. памянш. — Бераст. (Сл. Гродз.), *пяне́к* м., *пенячо́к* м. — Стол., Жытк. (ТС), *пянчу́к* м. памянш. — Чэрв. (Шатэрнік), *пні́шча* н. зборн. — Ваўк., Слаўг. (Мат. Гродз., Ластоўскі, Яшкін), *пне́ўя* н. зборн. — Лаг. (Варлыга, Ластоўскі), *пяне́ўе* н. зборн. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *пянне́* н. зборн. — мясц. (Станкевіч), *глухі пень* 'пень без парасткаў' — Жытк. (ТС), *івярэ́нь* м. — Светлагор. (Мат. Гом.), *галаме́нь* м., *галам'ё* н. зборн. — мясц. (Ластоўскі), *заро́сціна* ж. 'пень-спарыш' — Валож. (СЦБ), *кура́шка* ж. 'сухі гнілы пень' — Сен. (Каспяровіч), *страп* м. — Петр. (Мат. Гом.), *стырка́ч* м. — Лід. (Мат. Гродз.), *стырча́к* м. 'ствол зламанага дрэва, пень' — Ганц. (СПЗБ); **пень, вывернуты з зямлі з карэннем, корч:** *корч* м. — Брасл., Віл., Віц. р., Маст., Дзятл., Лаг., Чэрв., Жытк., Лях., Лельч. (Варлыга, ЖС, Каспяровіч, Ластоўскі, Сл. Гродз., СПЗБ, Станкевіч, ТС, Шатэрнік), *карчавéшка* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *карча́га* ж. — Бяроз. (СПЗБ), *карчэ́нь* м. — Смален. р. (Дабравольскі), *кара́к* м. — Стол., Жытк. (ТС), *дзярты́шка* ж. — Івац. (НС), *ву́скідзь* м. — Лельч. (ЖС), *кічка* ж. — Лоеў. (НЛГ, Янкова), *прастарча́ка* ж. — Лоеў. (Янкова); **назвы са зборным значэннем:** *карчэ́ўе* н. — паўн.-усх. д., сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ, Шатэрнік), *карчэ́ўя* н. — Лаг. (Варлыга), *карча́ўе* н. — спарадычна паўн.-зах. з., а таксама Бых.,

Рэч. (ЛАБНГ), *карчаўё* н. — Шчуч., Хойн. (ЛАБНГ), *карчоўе* н. — спарадычна паўдн. р. (ЛАБНГ), *карчы́ска* н. — Бераст. (Сл. Гродз.), *карчажы́на* ж. 'смалякі, трэскі, гнілушкі з карча' — Стаўб. (СЦБ); **невялікі корч:** *карчо́к* м. 'маленькая карчага, пянёк' — паўн.-зах. д. (СПЗБ, ЭСБМ), *карчу́к* м. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *карчачо́к* м. — Навагр. (ЭСБМ); **смольны корч:** *смаля́к* м. — Віц. р. (Каспяровіч), *смалячо́к* м. памянш. — Навагр. (Мат. Гродз.), *смала́* ж. — Чач. (Мат. апыт.), *сма́льняк* м. — Слон. (Мат. апыт.), *су́крак* м. — Гродз., Лельч. (ЖС, Сл. Гродз.), *кі́чка* ж. — Браг. (Шаталава), *пэ́ханік* м. — Гродз. (Сл. Гродз.).

Пупышка

Драўняная почка.

пупы́шка ж. — Верхнядзв., Брасл., Віц. р., Іўеў., Слон., Мін., Мсцісл. (Бялькевіч, Каспяровіч, Мат. Гродз., Насовіч, СПЗБ, Станкевіч), *пупу́шка* ж. — Вілен. р., Астр., Лаг., Люб. (Варлыга, Мат. Гродз., СПЗБ, Станкевіч), *папу́шынка* ж. — Чэрв. (СПЗБ, Шатэрнік), *пупа́шка* ж., *пупу́шачка* ж., *пупа́шачка* ж. памянш. — Стол., Жытк. (ТС), *пупі́шак* м. — Ганц. (СПЗБ), *пупы́шак* м. — Слон. (Мат. апыт.), *пупушо́к* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *пупу́шык* м. — Пух. (СПЗБ), *пу́пах* м. — Стол., Жытк. (ТС), *пу́пех* м. — Гродз., Брэсц. (ДСБ, Цыхун), *пу́пек* м. — Івац. (ДСБ), *бубы́шка* ж. — Беш., Леп. (Каспяровіч, Мат. апыт.), *бубы́шачка* ж. памянш. — Леп. (Мат. апыт.), *пампу́шачка* ж. — Ваўк. (СПЗБ), *по́каўка* ж. — Карэл. (Мат. Гродз.), *поўпры́ца* ж. — Пух. (Станкевіч, Шатэрнік), *пучо́к* м. — Свісл. (Шаталава), *шупу́шка* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч); **назвы са зборным значэннем:** *по́пушкі* мн. — Люб. (СПЗБ), *пу́пахі* мн., *пу́пехі* мн., *пупі́хі* мн., *пупухі* мн. — Пруж., Пін., Лях., Свісл., Вілен. р. (СПЗБ), *пу́няхі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *пупу́шычкі* мн. — Чэрв. (СПЗБ), *пупи́э* мн. — Дзятл. (СПЗБ), *пупушы́* мн. — Вілен. р. (СПЗБ), *по́чачкі* мн. — Паст. (СПЗБ), *пучы́нкі* мн. — Шчуч., Ваўк. (СПЗБ), *пучкі* мн., *пучке́* мн. — Вілен. р., Маст., Шчуч. (СПЗБ), *пуччэ́* н., *пуч'ё́* н., *пуч'е́*

(*пуч'я*) н. — Гродз., Ваўк., Свісл., Кам., Драг. (СПЗБ), *крыпенкі* мн. — мясц. (ЭСБМ), *ліпачкі* мн. 'ліпкія пупяхі на бярозе' — Слон. (Мат. апыт.), *пўшкі* мн. — Калінк. (СПЗБ), *ябрадзь* ж. — Стол., Жытк. (ТС).

Развіліна

Разгалінаванне на два ствалы дрэва.

атвіліна ж., *атвілінка* ж. памянш. — Месцісл. (Юрчанка), *вілакі* мн. — Карм. (Мат. Гом.), *вілы* мн. — Свісл. (Мат. Гродз.), *ра́ла* н. — Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *ра́ля* ж. — Драг. (ЛП), *расо́ха* ж. — Стол. (ТС).

Ствол

Надземная частка дрэва ад каранёў да верхавіны.

ствол м. — Астр., Шчуч., Леп., Слон., Слаўг., Жлоб., Буда-Каш., Чач., Стол. (Мат. Гродз., СПЗБ, ТС, Мат. апыт.), *ствало́* н. — Слон. (Мат. апыт.), *сцябло́* н., *сцяблі́на* ж., *сцябе́льца* н. памянш. — Жытк. (ТС), *сцебялёк* м. памянш. — Шчуч. (СПЗБ), *абало́н* м. — Рэч. (Мат. Гом.), *галаме́нь* м. — мясц. (Ластоўскі), *кало́да* ж. 'ствол без сукоў' — Петр. (Шаталава), *ра́ла* н. 'раздвоены ствол' — Лельч. (ЖС), *стрэ́ва* н. — Калінк. (Мат. Гом.), *цэўка* ж. — мясц. (Станкевіч), *цяле́ш* м. — мясц. (Станкевіч), *чачо́тка* ж. 'ствол бярозы з кручанымі валокнамі' — Навагр. (ЖС).

ЧАСТКІ СТВАЛА, ПАШКОДЖАННІ І ІНШ.

Дупло 'пустата ў ствале дрэва на месцы выгніўшай драўніны': *ду́пло* н. — агульн. (Варлыга, ЛАБНГ, Мат. апыт.), *ду́плё* н. — паўн.-усх. д., сярэд.-бел. г. (ЖНС, ЛАБНГ, НС, СЦБ), *ду́плé* н. — Слуц., Акц., Петр. (ЛАБНГ), *ду́пля* ж. — Астр., Ашм., Іўеў. (ЛАБНГ), *ду́пель* м. — Смarg. (ЛАБНГ), *дзю́пло* н., *дзю́плаві́на* ж., *ду́плéнка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *шупло́* н., *шупла́віна* ж., *шупле́нка* ж. — мясц. (Ластоўскі).

Засмолак 'месца на ствале, галінцы, дзе выступае смала': *засмо́лак* м. — Лід. (СПЗБ).

Зачоска 'пралысіна на ствале дрэва': *зачо́ска* ж. — Стол. (ТС).

Месца ў ствале дрэва, дзе зрастаюцца галіны, сукі: *зро́ставіна* ж. 'месца на дрэве, дзе зрастаюцца вілы дрэва ці тоўстыя сукі' — Лаг. (Варлыга), *раёўка* ж. 'густы зростак сучкоў на дрэве' — Лаг. (Варлыга), *галалéдзь* ж. — Тал. (Мат. апыт.), *барсу́к* м., *барсу́чка* н. зборн., *балбу́чка* н. зборн. — Слаўг. (Мат. апыт.), *ві́лкі* мн., *ві́лы* мн. — Слаўг., Шчуч. (Мат. апыт.), *рага́ль* м. — Слаўг. (Мат. апыт.), *раёўка* ж. 'густы зростак сучкоў на дрэве' — Лаг. (Варлыга), *ралó* н. — Старадарож. (Мат. апыт.).

Камель 'ніжняя патоўшчаная частка ствала, якая прылягае да караня': *каме́ль* м. — Віц. р., Воран., Гродз., Лаг., Слон., Дзярж., усх.-маг. р., Лях., Бар., Гарад., усх-пал. р., зах.-бран. р. (Бялькевіч, Варлыга, Каспяровіч, Мат. Гродз., Мат. апыт., СПЗБ, ЭСБМ), *ко́мель* м. — Стаўб., Чэрв. р. (СЦБ, Шатэрнік), *камбе́ль* м. — Гродз. (СПЗБ), *камёл* м., *камлю́к* м. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *гузы́р* м. — Стол., Жытк., Лельч. (ЖС, ТС), *гуз* м. — Лельч. (ЖС), *кражні́к* м. — Ветк. (Мат. Гом.), *то́ўшчык* м. 'камель у дрэва, а таксама ніжняя частка снапа' — Жытк. (ТС), *це́леса* н. — Лельч. (ЖС), *чачо́тка* ж. 'камлёвая частка бярозы з цвёрдай і пакручастай драўнінай' — Гродз. (Цыхун), *штамб* м. 'камель садовага дрэва' — Светлагор. (Мат. Гом.); **тоўстая частка ствала, бервяна:** *стари́шч* м. — Драг. (ДСБ), *адзё́мак* м. 'тоўстая частка бервяна, 1—2 метры ад зямлі' — Брэсц., Малар. (НЛ).

Стрыжань 'унутраная частка ствала, асяродак, сэрцавіна': *стры́жань* м. — Вілен. р., Віл., Астр., Лаг., Чэрв. р., Стол., Браг. (Варлыга, СПЗБ, ТС, Шаталава, Шатэрнік), *астры́жонак* м. — Стаўб. (ЖС), *стры́жонак* м. — Ветк. (Мат. Гом.), *астры́жань* м. — мясц. (Насовіч), *сэ́рца* н. — Іўеў., Дзятл., Слон. (Мат. Гродз., Мат. апыт.), *сэрца́віна* ж. — Ветк., Лоеў. (Мат. Гом.), *сарца́віна* ж. — Лоеў. (Янкова), *асяро́дак* м. — Віл., Ашм. (СПЗБ), *жарало́* н., *жарло́* н. — Стол. (ТС), *суха́рына* ж. — Раг. (Мат. Гом.);

месца ў ствале, дзе стрыжань праходзіць не па цэнтры: *укрóm* м. — Чач., Карм. (Мат. Гом.), *воўчы сук* м. — Стол. (ТС), *рагавіна* ж. 'дрэва, дзе з аднаго боку буйны слой, а з другога дробны' — Лаг. (Варлыга).

Стрымб 'расшчэп у дрэве': *стрымб* м. — Гродз. (СПЗБ).

Сук 'пянёк на дрэве ад галіны': *сук* м. — Жлоб., Чач., Буда-Каш., Стол. (ТС, Мат. апыт.).

СЦЯБЛО І ЛІСЦЕ ТРАВЯНІСТЫХ РАСЛІН

Сцябло

Надземная частка травяністай расліны, якая нясе на сабе лісце, кветкі і плады.

сцябло н. — агульн., Беластоц. р. (СПЗБ, Мат. Гродз., ГЧ, Каспяровіч, Насовіч, Станкевіч), *сцябэліка* н. памянш. — мясц. (Станкевіч), *сцебяльцо* н. памянш. — Лях. (СПЗБ), *сцібла* н. — мясц. (Насовіч), *сцябэль* м. — Мсцісл., Іўеў. (Сл. Гродз., Бялькевіч), *сцэбэль* м., *сцебялёк* м. памянш. — Паст., Віл., Слон. (СПЗБ, Мат. апыт.), *сцябліна* ж. — Маст., Слон. (СПЗБ, Мат. апыт.), *сцебяліна* ж. — Бяроз. (ДСБ, Шаталава), *сцеблавіна* ж. — мясц. (Ластоўскі), *бадыль* м. — паўн.-зах. з., Беластоц. р., Вілен. р. (СПЗБ, Сл. Гродз., ЭСБМ), *бадуль* м. — Шчуч. (СПЗБ), *бадыліна* ж., *бадылінка* ж. памянш. — цэнтральная частка пал. р. (СПЗБ, ТС), *бадылле* н. зборн. — спарадычна ўсх.-пал. р. (ТС, Янкова), *бадыллё* н. зборн. — усх.-маг. р., Ваўк. (Мат. Гродз., Бялькевіч), *бадыля* н. зборн. — Бар. (СПЗБ), *бадыліёне* н. зборн. — Беластоц. р. (СПЗБ), *быліна* ж., *былінка* ж. памянш., *быліначка* ж. памянш. — Жытк., Стол. (ТС, Насовіч, Станкевіч), *быльнік* м. — Астр. (Сл. Гродз.), *ладыга* ж., *ладыжка* ж. памянш. — спарадычна паўн.-зах. з., Вілен. р., Беластоц. р. (СПЗБ, СЦБ, Насовіч), *цыбіна* ж., *цыбінка* ж. памянш. — Браг. (Шаталава), *цыбіна* ж. — Лаг. (Варлыга), *цубінка* ж. — Старадарож. (СПЗБ, НС), *цыбу́к* м., *цыба́к* м., *цуба́к* м., *цыбла́х*

м. — Стол. (ТС), *дзыба́к* м. — Навагр. (ЖС), *цыба́лка* ж. — Віц. (Каспяровіч, Насовіч), *цабалка́* ж. — Шум. (СПЗБ), *цыбулле́* н. зборн. — Пух. (Мат. мін.-мал.), *цымбу́р* м. — гродз.-бар. г., Вілен. р. (СПЗБ, Насовіч), *сцімбу́р* м. — Паням. р., Вілен. р. (СПЗБ, Сл. Гродз.), *сцымбу́р* м. — Астр. (СПЗБ), *цурба́лка* ж. — Старадарож. (ЖНС), *цурба́лка* ж., *цурбы́лка* ж. — Мсцісл. (Бялькевіч), *цурпа́лка* ж. — Стол. (ТС), *цурпа́лак* м., *цуруба́лак* м. — Жытк., Стол. (ТС), *цуру́балы* мн. — Беш. (Каспяровіч, Станкевіч), *цуру́балле* н. зборн. — Гродз., Жытк. (ТС, Сл. Гродз), *цурка́* ж. — Люб. (СПЗБ), *турбаві́на* ж., *турбаві́нка* ж. памянш. — Лельч. (ЖС), *цаві́на* ж. — Гл., Жытк. (Мат. Гом., Янкоўскі), *цаві́на* ж., *цаўё́* н. — Люб. (СПЗБ), *цяці́ва* ж., *цяці́ўка* ж. памянш., *цяці́ўе* н. зборн., *ця́ціўе́* н. зборн. — Беш., Смарг. (Каспяровіч, Насовіч, Станкевіч), *наць* ж., *нацьва́* ж., *на́ціва* ж., *наці́нне* н. зборн. — мясц. (Ластоўскі), *батаўё́* н. зборн., *батагі́* мн. зборн. — мясц. (Ластоўскі), *ламбу́к* м., *лымбу́к* м., *ламбя́к* м., *ламбячо́к* м. памянш., *ломб* м., *лэмб* м. — Паням. р., Вілен. р. (СПЗБ, Сл. Гродз.), *лёмбас* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *дуда́н* м. — зах.-пал. г. (ДСБ), *стоу́б* м. — Астр. (Мат. Гродз.), *стаўбу́н* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *стаўпа́н* м. — Драг. (ЛП), *стабаро́к* м. памянш. — Латгал. р. (СПЗБ), *стэ́рба́к* м. — Беластоц. р. (СПЗБ), *гі́ц* ж. — Лоеў. (Янкова), *гічы́на* ж. адзінк. — Жытк., Маз. (ТС, ГЧ), *гічы́* мн. зборн., *гічаўё́* н. зборн. — мясц. (Ластоўскі), *кі́сцік* м. — Смарг. (СПЗБ), *хвасці́ок* м. — Гродз. (Сл. Гродз.), *гали́нка* ж. памянш. — Гом. р. (НЛГ), *квётка́* ж. — мясц. (Насовіч), *ка́ліўе́* н. зборн. — Чэрв. р. (Насовіч, Станкевіч, Шатэрнік), *ка́ліва* н. і ж. 'асобная сцябліна' — Жытк., Стол., Латгал. р., Смален. р. (ТС, Дабравольскі), *падса́да* ж. 'бакавыя сцёблы, якія растуць ад кораня пры падрослым ужо асноўным сцябле' — Чэрв. (Станкевіч), *стаўбу́р* м., *бату́г* м. 'пень травяністай расліны' — мясц. (Ластоўскі), *стумбе́ль* м. 'цвёрдая частка сцябла' — Вілен. р. (СПЗБ); **голае, без лісця сцябло:** *стрыч* м. — Жытк. (ТС), *стырч* м., *сторч* м., *старч* м. — Стол. (ТС), *стрыча́н*

м. — Жытк. (ТС), *стырча́н* м., *старча́н* м. — Жытк., Стол. (ТС), *стрымбу́ль* м. — Гродз., Дзятл., Вілен. р. (СПЗБ, Цыхун), *быллё* н. зборн. — мясц. (Насовіч), *лады́га* ж. — Гродз., Ашм. (Мат. мін.-мал., Цыхун), *стаўбу́р* м. — Зэльв. (Сцяцко), *цуру́балка* ж. — Лельч. (ЖС), *ражы́ны* мн. — Браг. (Шаталава), *пу́га* ж. — Лоеў. (Янкова), *дзярка́ч* м. перан. — Стол. (ТС), *цабе́лле* н. зборн., *цабе́ўле* н. 'сцёблы гародніны з абарваным лісцем' — Рас. (Шаталава), *цы́б'е* н. зборн. 'табачныя сцёблы без лісця' — Гл. (Янкоўскі), *бінджу́р* м. 'аб'едзенае сцябло расліны, дрэўца' — Слон. (НЛ), *дуда́н* м. 'сцябло адна-ці двухгадовай расліны з малай колькасцю лісця і адросткаў' — Драг. (ЛП); **сухое сцябло**: *быллё* н. зборн. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *бадзі́ль* м. — Паст. (СПЗБ), *цуба́ліна* ж. 'ссохлае сцябло буйной травяністай расліны' — Мсцісл. (Юрчанка); **буйное, тоўстае і доўгае сцябло**: *лабазá* ж. — Карэл. (3 нар. сл.), *лабод́дзе* н. зборн. — Мсцісл. (3 нар. сл.), *лазга́н* м. — Беластоц. р. (ЭСБМ), *балё́ўе* (*балёўя*) н. зборн., *бадлё́ўе* н. зборн., *бадло́ўе* н. зборн. — Мёр. (ЖС); *лобудзь* ж. 'тоўстае сцябло гародніны' — Стол. (ДСБ), *ду́дачка* ж. 'сцябліна, на якой трымаюцца ягады (у парэчак і інш.)', *ду́дка* ж. 'больш тоўстая сцябліна ў параўнанні з папярэдняй' — Леп. (Мат. апыт.), *ду́дка* ж. 'сцябло, звычайна полае ўнутры' — Мядз. (СЦБ), *калю́чка* ж. 'калючае, з ігліцамі сцябло' — мясц. (Насовіч), **сцябло караняплодных раслін**: *цецява́* ж., *цецяві́на* ж. адзінк., *цяці́ўнік* м. — Віц. р. (Станкевіч), *бэ́мбаль* м. — Шчуч. (3 нар. сл.); **кветаноснае сцябло некаторых гародніх раслін (цыбулі, часнаку, шчаўя і інш.)**: *стрэ́лка* ж. — паўдн.-зах. д. (акрамя Гродз. р.), віц.-маг. г., Мін. р., Чэрв. р., Брасл. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гом., НС, Станкевіч, Шаталава, Шатэрнік, Янкова, Мат. апыт.), *стаўбу́н* м. — зах. з. (акрамя зах.-пал. г.), Вілен. р., Беластоц. р., спарадычна паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гом., Мат. мін.-мал.), *стаўбу́нне* н. — Старадарож. (ЖНС), *стоу́б* м. — пераважна цэнтральная частка пал. р. (ЛАБНГ, ТС, Шаталава), *стаўпа́к* м. — зах.-пал. г.

(ЛАБНГ, НЛ, Шаталава), *стунáк* м. — Жаб. (ЛАБНГ), *стоўнняк* м. — Брэсц. (ДСБ), *сту́нняк* м., *стапня́к* м. — Драг. (ДСБ, НЛ), *стаўбу́р* м. — Зэльв., Лельч., Вілен. р. (СПЗБ, ЖС, Сцяцко), *сцімбу́р* м., *сцімбі́р* м. — Вілен. р. (СПЗБ), *стрымбу́ль* м. — Гродз. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз., 3 нар. сл), *страбу́ль* м., *страбу́к* м. — Гродз. (Сл. Гродз.), *пук* м. — паўн.-усх. д., Вілен. р., Беластоц. р., Латгал. р., спарадычна сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, ЖС, ЖНС, Мат. мін.-мал., Варлыга, Шаталава), *пучча* н. зборн. — спарадычна віц.-маг. г., а таксама Верхнядзв., Лоеў. (ЛАБНГ, СПЗБ), *гук* м. — Лельч. (ЛАБНГ, ЖС), *ствол* м. — Брасл., Гарад., Віл., Бых., Ветк. (ЛАБНГ, СПЗБ), *цэбу́р* м. — спарадычна Паням. р. (ЛАБНГ), *цыбу́р* м. — Стаўб. (3 нар. сл.), *цымбу́р* м. — Навагр. (ЖС), *цыбу́к* м. — пераважна цэнтр. з., а таксама Докш., Івац., Лельч. (ЛАБНГ, Мат. Гродз., Мат. мін.-мал., Шаталава, Янкоўскі), *цыбу́х* м. — Пін. (ЖС), *цыба́к* м. — Бяроз., Лун. (ЛАБНГ, Шаталава), *цыба́х* м. — Драг., Пін. (ДСБ, НЛ), *цэбах* м. — Драг. (ЛП), *цымба́х* м. — Кам. (ДСБ), *цыб* м. — Малар. (НЛ), *дудáр* м. — Акц. (ЛАБНГ), *дудачка* ж. — Леп. (Мат. апыт.), *семянíк* м. — Лун. (ДСБ, Шаталава); *шчаўні́к* м. 'кветканоснае сцябло шчаўя з насеннем' — Дзятл. (Мат. Гродз.), *грыжа́н* м. 'кветканоснае сцябло морквы' — Стаўб. (Мат. мін.-мал.); **стрэлка, кветаноснае сцябло ў цыбулі:** *цыбу́ль* м. — Воран. (ЛАБНГ), *дубе́ц* м. — Маз. (ЛАБНГ), *ламбя́к* м. — Воран. (СПЗБ), *маска́ль* м. — Карэл. (ЛАБНГ), *паля́к* м. — Дзярж. (ЛАБНГ), *поп* м. — Гом. (ЛАБНГ), *цвёл* м. — Стаўб. (Мат. мін.-мал.), *сёўка* ж. — Кам. (ЛАБНГ), *лады́га* ж. — Воран. (СПЗБ), *сты́тыр'е* н. — Малар. (НЛ).

Назвы сцябла асобных раслін: *кміно́ўнік* м. зборн. 'сцёблы кміну' — Паст. (СПЗБ), *жаві́ніна* ж. 'сцябло, лазіна ажавіны' — мясц. (Насовіч), *касцяні́чнік* м. 'сцёблы касцяніцы' — мясц. (Станкевіч), *пыр'і́на* ж. 'адно сцябло пырніку' — Жытк. (ТС), *трусці́нка* ж. 'сцябло трыснягу' —

Вілен. р. (СПЗБ), *чарэціна* ж. 'сцябліна чароту' — Стол. (ТС), *цыбуллё* н. зборн. 'сцёблы сіту' — Пух. (СПЗБ), *хміс* м. 'сухія сцёблы хмелю' — Стол. (ТС), *вітка* ж. 'сцябло гарбуза' — Астр. (Мат. Гродз.), *сцімбур* м., *ламбук* м. 'сцябло гарбуза без лісцяў' — Навагр. (3 нар. сл.), *повад* м. 'паўзучае сцябло ў гарбузах, агурках' — усх.-пал. р. (ТС, Мат. Гом.), *драбы* мн. 'сцёблы агуркоў без лісцяў' — Навагр. (3 нар. сл.), *звірслакі* мн. 'капусныя сцёблы' — Карэл. (Сл. Гродз.), *радзькоўнік* м. 'сцёблы рэдзькі' — Шчуч. (Сл. Гродз.), *памідорнік* м. 'сцябло памідораў' — Лельч. (ЖС); **бульбяное сцябло:** *бульбяніна* ж. — мясц. (Насовіч), *цытурык* м. — Навагр. (Мат. апыт.); **сцябло бурачніка:** *цурка* ж. — Петр. (Шаталава), *бадыліна* ж. — Лоеў (Янкова), *бацвіна* ж., *бацвінка* ж. памянш., *бацвініна* ж. — мясц. (Насовіч); **сцябло сланечніку:** *саламёшына* ж. — Віц. р. (Каспяровіч), *сонашнакавіна* ж., *сонашнакавінне* н. зборн. — Жытк. (ТС), *соннік* м. — Гом. (Мат. Гом.), *цымбрук* м. — Гродз., Воран. (Сл. Гродз., 3 нар. сл.), *кацёлачнік* (*кацёлышнік*) м. — Краснап. (Бялькевіч), *дудка* ж. — Бял. (НС), *цурка* ж. — Ветк. (Мат. Гом.); **сцябло тытуню:** *цыбурэнне* н. зборн. — Зэльв. (Сцяцко), *бадылле* н. зборн. — Драг. (СПЗБ); **сцябло шчаўя:** *апуцка* ж. — Гом. р. (Мат. Гом.), *карушок* м. — Астр. (Мат. мін.-мал.), *пук* м. — Навагр. (Мат. Гродз.), *цымбур* м. — Капыл. (ЖС); **сцёблы канопляў:** *канаплянік* м. — Браг. (Мат. Гом.), *калапня* ж. — мясц. (Насовіч), *пасканіна* ж. 'сцябло маніц (жаночай разнавіднасці канопляў)' — Мсцісл. (Юрчанка); *лініна* 'сцябліна лёну' — Мёр. (Н. сл.-сць), *зелянкі* мн. 'недапелыя адгалінаванні на сцябле лёну' — Лоеў. (Янкова), *кол* м. 'сцябло аўса' — Гродз. (Сл. Гродз.), *кіяшына* ж. 'сцябло кукурузы' — Хойн. (Мат. Гом.); **сцябло жыта:** *жыціна* ж. — Жытк., Стол. (ТС), *жыцінка* ж., *жыціначка* ж. памянш. — Мсцісл. (Юрчанка).

Ніткападобныя парасткі на сцёблах некаторых раслін (агуркоў, гарбузоў, клубніц і інш.): *вусы* мн. — агульн.

(ДАБМ, ТС, Мат. апыт.), *вўсікі* мн. — Дзятл., Драг., Жытк. (ТС, ДСБ, Мат. Гродз.), *кóсы* мн. — пераважна паўдн.-усх. з., а таксама Чэрв. р., Верхнядзв., Лаг., Барыс. (ДАБМ, СЦБ, Мат. Гом., Мат. мін.-мал., Шаталава), *кóс-кі* мн. — спарадычна паўдн.-усх. з. (Мат. Гом.), *кóссе* н. зборн. — Касц. (ДАБМ), *армóшкі* мн. — Астр. (Мат. Гродз.), *пóвад* м., *навады* мн. — Петр. (Шаталава), *пўгі* мн. — Рэч., Калінк. (Мат. Гом.).

Калючы шып на сцёблах некаторых раслін: *калюшкі* мн. — Маст. (СПЗБ), *калю́к* м. — Карэл., Стол. (ТС, Шаталава), *шыта́к* м. — Лельч. (ЖС), *го́лка* ж. — Зэльв. (Шаталава), *бадзю́лька* ж. — Віц. р., Смален. р. (Бялькевіч, Каспяровіч, Насовіч).

Міжвузелле, сучляненне ў сцябліне расліны: *калё́нца* н. — Іўеў., Малар., Стол. (Мат. Гродз., ЛП), *калё́нка* н. — Слон. (Мат. апыт.), *калё́на* н. — Лаг., Навагр., Зэльв. (Мат. Гродз., Варлыга), *сукалё́нца* н. — Светлагор. (Мат. Гом., Насовіч), *сукалё́нка* н. — Беш., Круп. (НС, Каспяровіч), *сукалё́на* н. — Жлоб. (Мат. Гом.), *кало́дачка* ж. — Бяроз. (Шаталава), *чы́каладка* ж. — цэнтральная частка пал. р. (ЛП, Шаталава), *чы́каладак* м. — Драг. (Мат. апыт.), *перато́чка* ж. — Стол. (ТС), *кóстачка* ж. — Жытк. (ТС), *бу́ркалка* ж., *бу́ркаўка* ж. — Стол. (ТС); *пук* м. 'патоўшчаная частка сцябла збожжавых раслін, з якой выходзіць колас' — Барыс., Латгал. р. (СПЗБ, Мат. мін.-мал.).

Ніжняя частка капуснага сцябла: *качарэ́жка* ж. — мясц. (Ластоўскі), *качары́жка* ж. — Шчуч. (3 нар. сл.).

Ніжняя ад караня частка сцябла аеру, якую любяць есці дзеці: *ля́лька* ж. — Уздз. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *па́нна* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *ка́шка* ж. — Чач. (Мат. апыт.).

Націна

Сцябло і лісце агародных і некаторых іншых раслін.

націна ж., *націнка* ж. памянш. — паўдн.-зах. д., паўн. р., усх.-маг. р., Беластоц. р. (СПЗБ, ТС, СЦБ, Сл. Гродз., Бялькевіч, Каспяровіч, Насовіч, Станкевіч, Янкоўскі, ЭСБМ), *націнне* н. — Жытк. (ТС), *мацінне* н. — зах.-пал. г. (ЭСБМ), *націва* ж., *нацвінне* н. — мясц. (Ластоўскі), *бацвінне* н. — Чэрв. р., Віц. р., Смален. р., Рас. (Дабравольскі, Каспяровіч, Шаталава, Шатэрнік), *бацвіннік* м., *бацвіннічак* м. памянш. — Мсцісл. (Юрчанка), *батва* ж. — паўдн.-усх. з. (ТС, Насовіч, Янкова), *батóўе* н. — Віц. р., Круп., Светлагор., Лоеў. (ДАБМ, СЦБ, Мат. Гом., Мат. мін.-мал., Каспяровіч, Насовіч, ЭСБМ), *батаўе* н., *бату́дзе* н. — мясц. (Ластоўскі), *буцяўе* н. — Ашм. (Сл. Гродз., Ластоўскі), *буцявіна* ж. — мясц. (Ластоўскі), *бу́тлы* мн. — мясц. (ЭСБМ), *цяўнік* м. — Слуц. (СПЗБ), *цяўнёк* м. — Пух. (СПЗБ), *цяціўнік* м. — Віц. р. (Станкевіч), *цяцёўнік* м. — Дзярж. (НС), *цяцёўе* н. — Дзярж. (НС), *цяціўе* н. — паўн.-зах. з. (СПЗБ, Сл. Гродз., ЖС), *цяціве* н. — Гарад. (СПЗБ), *цеці́ва* ж. — Зэльв., Пруж. (ДСБ, Сцяцко), *цяцёва* ж. — Свісл. (СПЗБ), *цяцівіна* ж. адзінк. 'адна асобна ўзятая націна' — Верхнядзв. (СПЗБ), *татавіна* ж. — Івац. (ДСБ), *цавіна* ж. — Дзятл., Гом. (Сл. Гродз., Мат. Гом.), *мяці́ва* н. — Паням. р. (Сл. Гродз., Мат. мін.-мал.), *мяціўя* н. — Бял. (НС), *гіч* м. — усх.-пал. р. (ТС, ГЧ, ЖС, Шаталава, Станкевіч), *гічы́* мн. — мясц. (Ластоўскі), *гіча́н* м. — мясц. (ЭСБМ), *гіча́ннік* м., *гічыўнік* м. — спарадычна паўдн.-зах. д. (ЭСБМ), *гіча́рнік* м. — Петр. (ЖС), *гічка* ж. — Жытк., Пін., Драг. (ТС, НЛ, ДСБ), *гічка* н. — Жытк. (ТС), *гічэўе* н. — Валож. (СЦБ), *гіча́нне* н. — Карэл., Стаўб. (СЦБ, Шаталава), *зіча́нне* н. — Навагр. (З нар. сл.), *гічанне* н. — Жытк. (ТС), *гічанне́* н. — мясц. (ЭСБМ), *гічавінне* н. — Стол. (ТС), *бы́льнік* м. — Навагр., Жытк. (ТС, Шаталава), *бады́лле* н. — Іван.

(ЖНС), *бадыллё* н. — Зэльв. (СПЗБ), *цыбуллé* н., *цыбуллё* н. — Чэрв. р. (СПЗБ, Шатэрнік), *цыбур'ё* н. — Гродз. (Сл. Гродз.), *цыб'ё* н. — Навагр., Браг. (Сл. Гродз., Шаталава), *лабу́ззе* н., *лабу́знік* м. — Жытк., Стол. (ТС), *лабу́з* м., *лобуз* м., *лобудзь* м. — Стол. (ТС), *лабу́зіна* ж. адзінк. 'асобная націна' — Жытк. (ТС), *ахра́нак* м. — Віц. р., Лаг. (Каспяровіч, ЭСБМ), *ахра́нка* ж. — Бял. (Яўсееў, ЭСБМ), *ахра́н'е* н. — Чашн. (Мат. дыял. сл., Каспяровіч, ЭСБМ), *хра́ны* мн. — Рас. (Шаталава), *ва́рыва* н. — Шум., Круп. (НС, Каспяровіч, Станкевіч), *дуд́дзе* н. — Мёр. (Шаталава), *кабачы́нне* н. — Малар. (ДСБ), *гмыль* ж. — Добр. (Мат. Гом.), *ка́ліва* н. і ж. 'націна аднаго клубня' — паўн.-зах. з. (СПЗБ), *матарля́сы* мн. 'рэшткі пабітага градам бацвіння' — Маз. (ГЧ).

Націна агуркоў: *агуро́чнік* м. — агульн. (ДАБМ, СПЗБ, Шатэрнік), *агуро́шнік* м. — Бярэз. р., спарадычна паўн. р. і паўн.-зах. з. (ДАБМ), *гуро́чнік* м. — Паням. р., Слуц. р., Бярэз. р., спарадычна віц.-маг. г., а таксама Гл., Буда-Каш. (ДАБМ, Сл. Гродз., СЦБ, Мат. Гом., ЖНС, Янкоўскі), *гуро́шнік* м. — пераважна ўсх. з., Брэсц. (ДАБМ, Янкова), *агурэ́чнік* м. — усх.-маг. р., Беластоц. р., пераважна поўнач паўн. р., спарадычна гродз.-бар. г., пал. р. (ДАБМ, СПЗБ, Бялькевіч, Ластоўскі), *агурэ́шнік* м. — пераважна поўнач паўн. р. (ДАБМ), *гурэ́чнік* м. — спарадычна Паням. р., а таксама Гарад., Брасл., Кобр. (ДАБМ, Сл. Гродз., Станкевіч), *гурэ́шнік* м. — спарадычна ўсх. з. (ДАБМ), *гуро́вачнік* м. — Добр. (ДАБМ), *гурачкаве́нне* н. — Слон. (Сл. Гродз.), *гуро́чніска* н. — Барыс. (Шаталава), *гурко́ўнік* м. — Маг. р., усх.-маг. р., Мядз., Нясв., Чач. (ДАБМ, СЦБ, Мат. Гом., Мат. мін.-мал., Насовіч, Станкевіч, Юрчанка), *агурко́ўнік* м. — Воран. (ДАБМ), *агу́рнік*, *агуры́ннік* м. — Брасл. (ДАБМ), *гуркаве́нне* н. — зах.-пал. г., спарадычна гродз.-бар. г. (ДАБМ, СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., 3 нар. сл., Сцяшковіч, Мат. апыт.), *гураве́нне* н. — Лун. (ДАБМ), *гуркаві́нне* н. — спарадычна пал.-гродз. р. (ТС, Сл. Гродз., ЛП, Сцяцко), *гуракві́нне* н. — Кам. (ДАБМ),

гуркавѣніска н. — Свісл. (ДАБМ), *гуркаўніска* н. — Бераст. (Сл. Гродз.), *гуркавіна* ж. — Гродз. р. (ДАБМ), *гуркавіца* ж. — Пін. (ДАБМ), *гуркі* мн. — Драг., Кобр., Брэсц. (ДАБМ), *лабу́ззе* н. — Драг., Стол. (ДАБМ), *лабузя́к* м. — Стол. (ДАБМ), *бацві́нне* н. — Ашм., Чав., Кам. (ДАБМ), *батва́* ж. — Кір. (ДАБМ, ЭСБМ), *бата́ўе* н., *батно́ўе* н. — Верхнядзв. (ДАБМ), *гурко́вая наці́на* — Буда-Каш., Браг. (ДАБМ), *наці́на* ж. — Чач., Лоеў. (Янкова, Мат. апыт.), *маці́на* ж. — Кам. (ДАБМ), *цецява́* ж. — Бар., Ивац. (ДАБМ), *цяці́ўе* н. — Віл., Карэл. (ДАБМ), *бады́лле* н. — Люб., Кобр., Пін. (ДАБМ), *буракавѣ́нне* н. — спарадычна Паням. р. і зах.-пал. г. (ДАБМ), *мілі́нне* н. — Пруж. (ДАБМ), *хмелі́но* н. — Жытк. (ДАБМ), *ка́ліва* н. — Шарк. (ДАБМ), *ка́ліўе* н. — Ушацк., Глыб. (ДАБМ), *касні́кі* мн. — Лёзн. (ДАБМ), *павады́* мн. — Лун. (ДАБМ).

Лісце і сцёблы бобу: *бабоўні́к* м. — асн. мас. г. (ЛАБНГ, СЦБ), *бабаўня́к* м. — Кобр. (ЛАБНГ), *бабавѣ́ннік* м. — Жаб., Лун. (ЛАБНГ), *бабавѣ́нне* н. — Паням. р., Беластоц. р., спарадычна зах.-пал. г. (ЛАБНГ, СПЗБ), *бабаві́нне* н. — Гродз. (Сл. Гродз.), *бабо́вінне* н. — зах.-пал. г., Гарад., Люб., Лельч. (ЛАБНГ), *бабо́віна* ж. — Мёр., Пол. (ЛАБНГ), *бабаві́на* ж. — Рас. (СПЗБ), *бабаві́ны* мн. — Уздз. (СЦБ), *бабо́вішча* н. — Рас., Шум., Іўеў. (ЛАБНГ), *бабо́віска* н. — Лях., Ивац. (ЛАБНГ), *бабавя́ніска* н. — Карэл. (Шаталава), *бабо́ўе* н. — цэнтральная частка паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, Варлыга), *бабо́ўне* н. — Лельч. (ЛАБНГ), *боб* м. — спарадычна пал.-гродз. р., а таксама Асіп., Чэрык. (ЛАБНГ), *бабі́шча* н. — Гродз. (ЛАБНГ), *бабо́выя бады́ллі* — Шчуч. (ЛАБНГ), *бады́лі бо́бу* — Воран. (ЛАБНГ), *па́лкі з бо́бу* — Лельч., Маз. (ЛАБНГ), *сало́ма із бо́бу* — Ганц. (ЛАБНГ), *сцяб́ло (сцябѣ́лле)* (з) *бо́бу* — цэнтральная частка пал. р., а таксама Бар., Хоц. (ЛАБНГ), *сцё́бла* мн. — Ивац. (ЛАБНГ), *ду́дкі* мн. — Смарг. (ЛАБНГ), *цыруба́лкі* мн. — Люб. (ЛАБНГ), *лісце́ і стаўбуры́ зялёныя* — Зэльв. (ЛАБНГ).

Бацвінне бульбы: *бульбоўнік* м. — паўн.-усх. д., Вілен. р., зах.-бран. р., Смален. р. (ДАБМ, СПЗБ, Бялькевіч, Варлыга, Каспяровіч, Насовіч, Растаргуеў, Мат. апыт.), *бульбеўнік* м. — паўн. р. (ДАБМ, СПЗБ, СЦБ, ЖНС, НЛ), *бульбейнік* м. — Віл. (СПЗБ), *бульбяўнік* м. — Валож. (ДАБМ), *бульбоўе* н. — Шкл. (ДАБМ), *бульбянік* м., *бульбяннік* м. — спарадычна асн. мас. г. (ДАБМ, СПЗБ, НЛ, Насовіч, Шатэрнік), *бульба́нік* м. — Арш., Тал. (ДАБМ), *бульбо́нік* м. — Астр. (Мат. Гродз.), *бульбёнік* м., *бульбённік* м. — Пол., Ушацк., Леп., Лаг., Барыс., Стол. (ДАБМ, СЦБ, Мат. мін.-мал.), *бульбінік* м. — Валож., Пін. (ДАБМ), *бульбя́нне* н. — Барыс. (ДАБМ), *бульбё́нне* н. — Чашн. (ДАБМ), *бульбавё́нне* н., *бульбавё́не* н., *бульбавё́ня* н. і ж. — зах. з. (ДАБМ, СПЗБ, Сл. Гродз., 3 нар. сл., Цыхун), *бульбаві́нне* н. — зах.-пал. г. (ДАБМ), *бульбавя́нне* н. — Карэл. (ДАБМ), *бульбавё́ннік* м. — Воран. (ДАБМ), *бульба́шнік* м. — спарадычна паўн.-усх. д. (ДАБМ, СПЗБ, СЦБ, Мат. Гом., Мат. мін.-мал.), *бу́льбаши́нік* м. — Віл., Маладз., Бярэз., Уздз. (СЦБ), *бульбя́шнік* м. — спарадычна сярэд.-бел. г. (ДАБМ, Мат. Гом., ЖС), *бульбо́шнік* м. — зах.-бран. р., спарадычна сярэд.-бел. г. (ДАБМ, СЦБ, Мат. мін.-мал., Растаргуеў), *бульбо́чнік* м. — Лельч. (ДАБМ), *бульбё́шнік* м. — сярэд.-бел. г., спарадычна паўн.-усх. д. (ДАБМ, ЖС, Мат. мін.-мал.), *бульбё́чнік* м. — Ганц. (ДАБМ), *бульбі́шнік* м. — Чач., Ветк. (ДАБМ), *бульбо́ваши́нік* м. — Гродз. (ДАБМ), *бульбя́нішнік* м. — Карм. (ДАБМ), *бульбя́к* м. — Маладз. (ДАБМ), *бульбя́нка* ж. — Воран. (ДАБМ), *бульбя́ніска* н. — Гродз., Шчуч. (ДАБМ), *бульбо́віска* н. — Бяроз. (ДАБМ), *бульвя́нік* м. — Бераст. (ДАБМ), *бульві́нік* м. — Іван. (ДАБМ), *бульваве́йка* ж., *бульваві́нка* ж. — Пруж. (ДАБМ), *бульваве́нне* н. — Карэл. (ДАБМ), *бульваві́нне* н., *буляві́нне* н., *буляве́нне* н., *булё́вене* н. — Пруж. (ДАБМ, СПЗБ), *бульмя́нік* м. — Віл., Пух. (ДАБМ), *бульме́ннік* м. — Чэрв. (СПЗБ), *буле́ўнік* м. — Віл., Кліч. (ДАБМ), *булёўнік* м. — Пруж. (ДАБМ), *булё́ннік* м. — Лях. (ДАБМ), *булё́ннік* м. — Пол. (ДАБМ), *буле́шнік* м. — Лаг. (ДАБМ), *картафля́нік* м. —

паўдн.-усх. д. (ДАБМ, СПЗБ, Мат. Гродз., ЖС, ЭСБМ, Мат. апыт.), *картафлёнік* м., *картафлённік* м. — Паням. р., Жытк., Лун. (ДАБМ, СПЗБ), *картафліннік* м. — Слуц. р., Маз. (ДАБМ), *картафэльнік* м. — Ганц. (ДАБМ), *картафлённе* н. — Паням. р., зах.-пал. г. (ДАБМ, Мат. Гродз.), *картафлінне* н. — спарадычна паўдн.-зах. д. і зах.-пал. г. (ДАБМ), *картафліска* н. — Гродз., Бераст., Малар. (ДАБМ), *картафляніска* н. — спарадычна гродз.-бар. г. (ДАБМ), *картафлёніска* н. — Свісл. (ДАБМ), *картофлішча* н. — Саліг., Івац., Лельч. (ДАБМ), *картахлянік* м. — Нар. (Мат. Гом.), *картаплянік* м. — Чэрв. р., спарадычна Паням. р. і ўсх.-пал. р. (СЦБ, Мат. Гродз., Мат. Гом., ЖС, ЭСБМ, Шаталава, Шатэрнік), *картоплянік* м. — спарадычна паўдн.-зах. д. (ДАБМ), *картаплёнік* м. — Слон., Ганц. (СПЗБ, Мат. апыт.), *картапляшнік* м. — усх.-пал. р. (ДАБМ, Мат. Гом.), *картаплёшнік* м. — Лельч. (ДАБМ), *картопнік* м. — Слон., Івац. (ДАБМ, Мат. Гродз.), *картапліна* ж. — Пін. (ДАБМ), *картаплённе* н. — пал.-гродз. р. (СПЗБ, ТС, ДСБ, СЦБ, Мат. Гродз., Сл. Гродз., ЖНС, ЭСБМ, Сцяцко, Шаталава), *картаплінне* н. — спарадычна паўдн.-зах. д. і зах.-пал. г. (ДАБМ, ДСБ, Мат. Гом.), *картаплявінне* н. — Жытк. (ТС), *картаплянішча* н. — Саліг. (ДАБМ), *картапляніска* н. — Карэл. (Шаталава), *картапліска* н. — Свісл. (ДАБМ), *картопліска* н. — Іван. (ДАБМ), *картопшнік* м. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *кардаплянне* н. — Лоеў. (Янкова), *кардаплінне* н. — Малар. (ДАБМ), *кардахлянне* н., *кардахлінне* н. — Смален. р. (Бялькевіч), *курдопнік* м. — Івац. (ДАБМ), *гіч* м., *гіча́нік* м. — усх.-пал. р. (ДАБМ, Мат. Гом.), *гіча́льнік* м., *гіча́рнік* м. — Жытк. (ДАБМ), *гічнік* м., *гіча́й* м. — Люб. (ДАБМ, СПЗБ), *гіча* ж. — Жытк. (ДАБМ), *гічка* ж. — спарадычна зах.-пал. г., а таксама Лях. (ДАБМ, СПЗБ, ДСБ), *гіча́нне* н. — Паням. р., усх.-пал. р. (ДАБМ, СПЗБ, ДСБ), *гічавённе* н. — Шчуч. (СПЗБ), *каліўе* н. — спарадычна паўдн.-усх. з., а таксама Ушацк., Чашн., Лаг. (ДАБМ, ЭСБМ), *каліўе* н. — Віл., Круп., Чач. (СПЗБ, Мат. мін.-

мал., Мат. апыт.), *каліўнік* м. — Браг. (ДАБМ), *каліўнік* м. — Барыс., Хойн. (ДАБМ, Мат. Гом.), *каліўянік* м. — Браг. (ДАБМ), *каліўяшнік* м. — Лоеў. (Мат. Гом.), *калівяшнік* м. — Кір. (ДАБМ), *калівашнік* м. — Добр. (Мат. Гом.), *цяўнік* м. — Слуц. р., спарадычна паўдн.-усх. з. (ДАБМ), *цяціўнік* м. — Дубр. (ДАБМ), *цяўня* ж. — Капыл. (ДАБМ), *цяўе* н. — Слуц. р. (ДАБМ), *цяцёўе* н., *цяціўе* н. — Стол. (ДАБМ, ТС), *цеціва́* ж. — усх.-маг. р. (ДАБМ), *цецявіна* ж. — Стол. (ТС), *цявіна* ж. — Капыл. (ДАБМ), *цыбуллё* н., *цырубільнік* м. — Чэрв. (Мат. мін.-мал., Шатэрнік), *былі́нник* м. — Верхнядзв. (ДАБМ), *быльнік* м. — Мёр., Маст., Ганц., Жытк., Лун., Стол. (ДАБМ, СПЗБ, Сл. Гродз., ЖС), *быліна* ж. — Иван., Лун. (ДАБМ), *бы́лле* н. — зах.-пал. г., (ДАБМ), *быллé* н., *быллё* н. — зах.-пал. г., Докш. (ДАБМ, СПЗБ), *бады́лле* н. — Бяроз., Стол. (ДАБМ), *бадыльнік* м. — Лун. (ДАБМ), *наці́на* ж. — Маг. р., Пін., Драг. (ДСБ, Мат. Маг., ЭСБМ), *маці́на* ж. — Ганц. (СПЗБ), *наці́нне* н. — Іўеў. (ДАБМ), *маці́нне* н. — Кам. (ДАБМ), *бацві́нне* н. — Акц. (ДАБМ), *батва́* ж. — Кір., Добр., зах.-бран. р. (ДАБМ, ЭСБМ), *батобу́ка* ж. — Тал. (ДАБМ), *батобу́е* н. — Мёр. (ДАБМ), *лабу́ззе* н. — Лун. (ДАБМ), *лабуззё* н. — Драг. (ДАБМ), *лабу́знік* м., *лобуз* м. — Стол. (ДАБМ), *дзягі́лле* н., *дзіга́лле* н., *гіга́лле* н. — Ивац. (ДАБМ, ЭСБМ), *сябё́лле* н. — Драг. (ДАБМ), *бе́лле* н. — Стол. (ДАБМ), *бе́цце* н. — Пін. (ДАБМ), *стаціўнік* м. — Лун. (ДАБМ), *хмялі́на* ж. — Пін. (ДАБМ), *хмялі́нне* н. — Брэсц. (ДАБМ), *пакóпішча* н. — Гродз. (Сл. Гродз.), *дудкі* мн. — Паст. (ДАБМ), *лапкі́* мн. — Ганц. (ДАБМ), *баліўкі́* мн. — Леп. (ДАБМ).

Наці́на бручкі: *бручкоўнік* м. — цэнтр. з., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. Гом., НС), *брушкоўнік* м. — Докш. (СПЗБ), *бручоўнік* м. — Барыс. (ЛАБНГ), *бруча́нник* м. — Леп. (ЛАБНГ), *бру́шнік* м. — Ельск. (ЛАБНГ), *бручи́шнік* м. — Гродз., Шчуч. (ЛАБНГ), *бруи́шнік* м. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *бручкаві́нне* н. — Зэльв., Жаб. (ЛАБНГ, Сцяцко),

бручкавѣня н. і ж., *бручкавѣнне* н., *брушкавѣнне* н. — Паям. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз., 3 нар. сл., НС, Цыхун), *бручкоўе* н. — Лаг. (Варлыга), *бручкаўніска* н. — Лун. (ДСБ), *брукоўнік* м. — пераважна паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, ЖС, Мат. Гом., Янкоўскі), *брукѣннік* м. — Лун. (ЛАБНГ), *брукавян* м. — Гродз. (Сл. Гродз.), *брукавінне* н. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ДСБ), *брукавѣнне* н. — Івац., Пруж., Бяроз. (ЛАБНГ), *брукавішча* н., *бруквішча* н. — Слаўг. (ЛАБНГ), *бруквѣннік* м. — Ганц., Лельч. (ЛАБНГ), *бруквельнік* м. — Стол. (ТС), *бруквянік* м., *брук'янік* м. — Жытк. (ТС), *бруква́ннік* м. — Лоеў. (Янкова), *бруква́шнік* м. — Кір., Раг. (ЛАБНГ), *бруквя́нішча* н. — Рэч. (ЛАБНГ), *бруквѣніца* ж. — Лельч. (ЛАБНГ), *бруксоўнік* м. — Клім. (ЛАБНГ), *буксоўнік* м. — Касц. (ЛАБНГ), *ліст (лісця) бру́чкі* — спарадычна паўдн. р., а таксама Мсцісл. (ЛАБНГ), *бруквяны ліст* — спарадычна паўдн. р. (ЛАБНГ), *наці́на бруква́шная* — Раг. (ЛАБНГ), *гручкоўнік* м. — Паст. (ЛАБНГ, СПЗБ), *кручкоўнік* м. — Мядз., Астр., Сморг., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *кручкавѣня* н. — Вілен. р. (СПЗБ), *грыжсоўнік* м. — паўн. р. (ЛАБНГ, Каспяровіч), *грыжса́ннік* м. — Ушацк. (ЛАБНГ), *гры́жнік* м. — Гарад. (ЛАБНГ), *гры́жа* ж. — Рас., Пол. (ЛАБНГ), *калі́чнік* м. — Пол. (ЛАБНГ), *калі́шнік* м. — Рас. (Шаталава), *бульбоўнік* м. — Петр. (ЛАБНГ), *бульбе́нік* м., *бульбе́нне* н. — Жытк. (ТС), *бульбавѣнне* н. — Стол. (ТС), *бульмоўнік* м. — Старадарож. (ЛАБНГ, СПЗБ), *бульма́шнік* м. — Асіп. (ЛАБНГ), *бура́чнік* м. — Верхнядзв., Брасл., Лаг., Чэрв. (ЛАБНГ), *буракавѣнне* н. — Гродз. (Цыхун), *бацві́нне* н. — спарадычна паўн. р., а таксама Чэрык, Лях., Рэч. (ЛАБНГ), *баці́ўе* н. — Круп. (ЛАБНГ), *мя́ціва* ж. — Чэрв. (ЛАБНГ), *гіч* м. — Стол. (ЛАБНГ), *гічы́ бру́квы* — Ганц. (ЛАБНГ), *го́лле* н. — Нясв. (ЛАБНГ), *сіну́шнік* м. — Гарад. (ЛАБНГ).

Наці́нне буракоў: *бура́чнік* м., *бура́шнік* м. — асн. мас. г. (акрамя Маг. р. і паўночнай часткі паўн.-зах. з.), зах.-бран. р., спарадычна паўдн.-усх. з. (ДАБМ, Растаргуеў, Шатэрнік, Мат. апыт.), *бурачвя́нік* м. — Нясв. (ДАБМ),

бурачѣнне н. — Пруж., Бяроз., Брэсц. (ДАБМ), *бурачынне* н. — Кам., Драг., Пін. (ДАБМ), *бурачѣнне* н. — Бар. (ДАБМ), *бурачанне* н. — зах.-пал. г., Смал., Свісл. (ДАБМ), *бурачанне* н. — Свісл. (ДАБМ), *бурачкавѣнне* н. — Маст., Свісл., Драг. (ДАБМ), *бурач'ѣ* н. — Лях. (ДАБМ), *бурачышча* н. — Маст. (ДАБМ), *бурачѣнішча* н. — Бар. (ДАБМ), *бурачнішча* н. — Верхнядзв. (ДАБМ), *бурачкавѣніска* н. — Свісл. (ДАБМ), *бурачніска* н. — Івац. (ДАБМ), *буракоўнік* м. — спарадычна віц.-маг. г., а таксама Лун. (ДАБМ), *буркоўнік* м. — Лоеў. (Янкова), *бураквіннік* м. — Лун. (ДАБМ), *буракавінне* н. — зах.-пал. г., Лаг., Чэрв., Зэльв., Свісл. (ДАБМ, СЦБ, Мат. мін.-мал., Сцяцко), *буракавѣнне* н. — спарадычна пал.-гродз. р. (ДАБМ, Мат. Гродз., Сцяшковіч), *буракавѣня* н. і ж. — Карэл., Свісл. (СПЗБ), *свакоўнік* м. — Лёзн., Хоц. (ДАБМ), *бацвінне* н. — агульн., Вілен. р. (ДАБМ, СПЗБ, ТС, СЦБ, Мат. Гродз., Бялькевіч, Варлыга, Сцяцко, Янкова), *бацвѣнне* н. — Жытк., Стол. (ТС), *бацвіннік* м. — спарадычна асн. мас. г. (ДАБМ), *бацвіна* ж. — Астр. (СПЗБ), *бацвінішча* н., *бацьвініска* н. — спарадычна гродз.-бар. г. (ДАБМ, СПЗБ), *батойе* н. — спарадычна паўн.-усх. д. (ДАБМ), *батлоўе* н. — Верхнядзв. (ДАБМ), *батойнік* м. — Віц. р. (ДАБМ), *батойкі* мн. — Паст. (ДАБМ), *батва* ж. — спарадычна віц.-маг. р. (ДАБМ), *гічанне* н. — Паням. р., цэнтральная частка пал. р. (ДАБМ, Мат. Гродз., Мат. мін.-мал., ЖС, НЛ), *гічанне* н. — Карэл. (ДАБМ), *гічанне* н. — Драг. (ДАБМ, Мат. апыт.), *гічавінне* н. — Жытк., Стол. (ДАБМ), *гічэйе* н. — усходняя частка Паням. р. (ДАБМ), *гічойе* н. — Навагр. (ДАБМ), *гічыѣ* н. — Слуц. (ДАБМ), *гічойнік* м. — Акц. (ДАБМ), *гічаннік* м. — Саліг. (ДАБМ), *гічарнік* м. — Лельч. (ДАБМ), *гіч* м. — Ганц., Лун., Стол. (ДАБМ, СПЗБ), *гічка* ж. — Шчуч., Капыл., Ганц., Іван. (ДАБМ, Сл. Гродз.), *гічкі* мн. — Драг. (ДАБМ), *гічань* мн. — спарадычна Паням. р. (ДАБМ), *націна* ж. — спарадычна агульн. (ДАБМ, Сцяшковіч), *націнне* н. — спарадычна зах. з., а таксама Хойн. (ДАБМ), *цяўнік* м. — Слуц. р., Пух. (ДАБМ), *цяў-*

нік м. — Уздз. (ДАБМ), *цяўе* н. — Слуц. (ДАБМ), *цяціўе* н. — паўн.-зах. з. (ДАБМ), *цяціўе́* н. — Мядз., Карэл. (ДАБМ), *цяцеўе* н. — Свісл. (ДАБМ), *ціцяўе* н. — Лаг. (Варлыга), *цецявё́нне* н. — Шчуч., Маст. (ДАБМ), *цяві́на* ж. — Капыл. (ДАБМ), *татаві́на* ж. — Ивац. (ЖС), *ка́ліўе* н. — Леп. (ДАБМ), *каліўе* н. — Маг., Бабр. (ДАБМ), *ва́рыва* н. — Маг. р., Ваўк. (ДАБМ, ЭСБМ), *варо́ўнік* м. — Сен. (ДАБМ), *бады́лле* н. — Иван. (ДАБМ), *бы́льнік* м. — Рас. (ДАБМ), *ламбякі́* мн. — Воран., Вілен. р. (ДАБМ, СПЗБ), *лампякі́* мн. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *ламбукі́* мн. — Гродз. (СПЗБ), *ламбы́* мн. — Вілен. р. (СПЗБ), *лыч* м., *лычы́к* м., *лычы́кі* мн. — Віл. (СПЗБ, Насовіч, ЭСБМ), *по́цяраб* м., *по́цярабкі́* мн. — Шчуч. (СПЗБ), *хмялі́на* ж. — Ивац. (ДАБМ), *лады́га* ж. — Воран. (СПЗБ), *ламза́* ж. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *цыдо́ве* (*цыдо́вя*) н. — Ваўк. (Мат. Гродз., Сцяшковіч), *па́дбураце́нне* н. 'маладое бацвінне буракоў' — Слон. (Сл. Гродз.).

Гарбузовая наці́на: *гарбу́знік* м. — асн. мас. г. (ДАБМ, ТС, Мат. Гродз., Растаргуеў, Янкоўскі), *арбу́знік* м. — спарадычна паўн.-зах. з., а таксама Раг. (ДАБМ), *гарбузе́ннік* м. — спарадычна гродз.-бар. г., а таксама Лельч. (ДАБМ), *гарбузя́нік* м. — Жытк. (ЖС), *гарбузя́тнік* м. — Брасл., Шарк. (ДАБМ), *гарбузо́ўнік* м. — усх.-маг. р., Сен., Навагр. (ДАБМ, Мат. Гродз., Каспяровіч, Насовіч, Юрчанка), *гарбузе́нне* н. — пал.-гродз. р. (ДАБМ, СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., ЖС, ЖНС, Сцяшковіч, Мат. апыт.), *гарбузі́нне* н. — Жытк. (ТС), *гарбузаве́нне* н., *арбузаве́нне* н. — Гродз. р. (ДАБМ), *гарбузя́ня* н. — Уздз. (СЦБ), *гарбузя́нішча* н. — Мёр. (ДАБМ), *гарбузе́ніска* н. — спарадычна гродз.-бар. г. (ДАБМ), *гарбузя́нка* ж. — Мёр. (ДАБМ), *гарбузі́ца* ж. — Пін. (ДАБМ), *дудкі гарбуза́* — Глыб. (ДАБМ), *гарбузо́выя лады́ні* — Старадарож. (ДАБМ), *дынаві́нне* н. — Кобр. (ДАБМ), *ды́ннік* м. — Малар. (ДАБМ), *лабу́знік* м. — Стол. (ДАБМ), *лабузі́нне* н. — Жытк. (ТС), *лабу́ззе* н.,

лабузо н. — Навагр., Драг., Стол. (ДАБМ), *бацвінне* н. — Брэсц. (ДАБМ), *батоўе* н. — Рас. (ДАБМ), *батва* ж. — Віц. (ДАБМ), *каліўе* н. — Віц., Глыб. (ДАБМ), *былле* н. — Кам., Брэсц. (ДАБМ), *быльнік* м. — Пін., Стол. (ДАБМ), *націна* ж. — спарадычна паўн. р. і Маг. р., а таксама Лях. (ДАБМ), *ціцява* ж. — Крыч., Бар., Слуц. (ДАБМ), *цыбуллё* н. — Чэрв. (СПЗБ), *хмялінне* н. — Брэсц. (ДАБМ), *каса* ж. — Мсцісл. (Мат. апыт.), *павады* мн. — Ганц., Лун., Жытк. (ДАБМ).

Сцёблы і лісце гароху: *гарохаўнік* м. — сл.-маз. г. (ДАБМ), *гарахоўнік* м. — Пух. (СЦБ), *гарахвянік* м. — паўдн.-усх. з., спарадычна віц.-маг. г. і Паням. р. (ДАБМ), *гарахавянік* м. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *гаро́хнік* м. — Леп., Барыс. (ДАБМ), *гаро́хаўніца* ж. — Гл. (ДАБМ), *гарахвянне* н. — зах.-пал. г., спарадычна Чэрв. р., Слуц. р. і ўсх.-пал. р. (ДАБМ), *гарахвённе* н. — Стаўб. (ЖС), *гаро́хвінне* н. — Брэсц., Драг. (ДСБ), *гарахавённе* н. — Гродз., Ваўк. (Мат. Гродз., Сцяшковіч), *гарахвёня* н. і. ж. — Шчуч. (3 нар. сл.), *гарахавіска* н. — спарадычна зах. з. (ДАБМ), *гаро́ха-віска* н. — Шчуч. (Мат. Гродз.), *гаро́хаўе* н. — цэнтральная і паўднёва-ўсходняя частка паўн.-зах. з., спарадычна Маг. р., а таксама Верхнядзв., Мсцісл., Гл. (ДАБМ, Юрчанка), *гаро́хавіны* мн. — пераважна паўночная частка паўн.-зах. з. (ДАБМ, Мат. Гродз.), *гаро́хвіны* мн. — віц.-маг. г. (акрамя ўсх.-маг. р.), *гаро́шнік* м. — паўдн.-усх. з. і спарадычна яе сумежжа (ДАБМ), *гаро́шы́нне* н. — зах.-пал. г. (ДАБМ), *гаро́шы́ска* н. — Ваўк., Свісл., Івац., Пруж. (ДАБМ, Мат. Гродз., Сцяшковіч), *гаро́шы́на* ж. — Шчуч. (Мат. Гродз.), *гаро́шыны* мн. — паўдн.-зах. д., спарадычна Маг. р. і паўднёвая частка паўн. р. (ДАБМ), *гаро́швіны* мн. — Гарад. (СПЗБ), *гаро́шміны* мн. — Навагр. (ДАБМ), *цяціўе* н. — Верхнядзв. (ДАБМ), *цяці́ва* ж. — Слаўг., Пін. (ДАБМ), *цяці́на* ж. — Добр. (ДАБМ), *маро́чыны* мн. — Рас. (ДАБМ).

Сцябло кукурузы разам з лісцем: *кіяшнік* м. — Гом. р. (НЛГ, Янкова), *кія́чнік* м. — Гл. (Янкоўскі), *кіо́шнік* м. —

Гом. (Мат. Гом., ЭСБМ), *кіёвашнік* м. — Чач. (Мат. Гом.), *кіёўнік* м. — Хоц., Ветк., зах.-бран. р. (Мат. Гом., Бялькевіч, Растаргуеў).

Макавыя сцёблы з лісцем: *макоўнік* м. — асн. мас. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., Мат. Гом., ЭСБМ, Каспяровіч), *ма́каўнік* м. — усх. з., Лід., Навагр. (ЛАБНГ, СПЗБ, СЦБ, Мат. Гом., 3 нар. сл.), *маркоўнік* м. — Тал. (ЛАБНГ), *макаўнік* м. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *макаві́ннік* м. — Навагр. (3 нар. сл.), *макаве́ннік* м. — Буда-Каш., Лун. (ЛАБНГ), *макаве́шнік* м. — Карм. (ЛАБНГ), *макаві́нне* н. — паўдн. р., Беластоц. р., Навагр. (ЛАБНГ, СПЗБ, ДСБ, Мат. Гом., Мат. Гродз., 3 нар. сл., ЭСБМ, Янкова), *ма́каві́нца* н. — Кобр. (ЛАБНГ), *макаве́нне* н. — Гродз. (Цыхун), *макаве́ня* н. і ж., *макаві́еня* н. і ж. зборн. — зах.-пал. г., Паням. р., Беластоц. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *маркаве́ня* н. і ж. — спарадычна Паням. р. (ЛАБНГ), *мако́вішча* н. — Светлагор. (Мат. Гом.), *макаўё* н. — спарадычна поўдзень паўн. р. (ЛАБНГ), *ма́каўе* н. — Лаг. (СЦБ, Станкевіч), *мо́кавіны* мн. — Круп. (ЛАБНГ), *мак* м. — спарадычна паўдн.-зах. д. і сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ), *сцяблы́ (ма́ку)* — Верхнядзв., Кобр., Стол. (ЛАБНГ), *лісце ма́ку* — Сен., Смарг., Барыс. (ЛАБНГ), *ма́кавы ліст* — Віл. (ЛАБНГ), *лабу́ззе* н. зборн. — Верхнядзв., Дзярж. (Мат. мін.-мал., Шаталава), *лабу́ззе* н. — Дзярж. (СЦБ), *цыбо́ўка* ж. — Добр. (ЛАБНГ).

Наці́нне морквы: *маркоўнік* м. — асн. мас. г., акрамя Гродз. р., усходняя частка гродз.-бар. г. (ЛАБНГ, ТС, Сл. Гродз., Каспяровіч, Мат. апыт.), *маргоўнік* м. — паўн.-зах. з. (ЛАБНГ, СЦБ), *мархоўнік* м. — Мядз., Іўеў. (СЦБ), *маркаўнік* м. — Навагр. (3 нар. сл.), *мархаўнік* м. — Астр. (Мат. Гродз.), *маркаве́ннік* м. — спарадычна паўд.-зах. д., а таксама Чашн. (ЛАБНГ), *маркаве́нне* н. — пал.-гродз. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, ТС, Мат. Гродз., 3 нар. сл., Мат. апыт.), *маргаве́нне* н., *маргаве́ня* н. і ж., *маркаве́ня* н. і ж. — Шчуч. (СПЗБ, Сл. Гродз.), *маркаві́нне* н. — Навагр., Бяроз., Стол., Жытк. (ТС, ЖНС, Шаталава), *марко́ўе* н. — Лаг. (Варлыга), *марко́ўнае лісце* — Рэч. (ЛАБНГ), *мо́ркавае лісце* — Лоеў.

(ЛАБНГ), *лісце мórквы* — Мсцісл., Навагр., Лоеў. (ЛАБНГ), *бады́лле з мórквы* — Кобр. (ЛАБНГ), *наці́на мórквы* — Дубр., Акц. (ЛАБНГ), *бацві́нне* н. — Гом., Калінк. (ЛАБНГ), *бато́ўе* н. — спарадычна паўн. р. (ЛАБНГ), *батва́* ж. — Гарад., Краснап., Люб. (ЛАБНГ), *ба́лле* н. — Кобр. (ЛАБНГ), *дзягі́лле* н. — Лях. (ЛАБНГ), *ціця́ўе* н. — Маст. (ЛАБНГ), *ціці́ва* ж. — Хоц. (ЛАБНГ), *цяці́ўкі* мн. — Арш. (ЛАБНГ), *гіч* м. — цэнтральная частка пал. р. (ЛАБНГ), *гі́чка з мórквы* — Малар., Пін. (ЛАБНГ), *гічы́ марко́ўніка* — Ганц. (ЛАБНГ), *гры́жэ́н* м. — Стаўб. (СЦБ).

Сце́блы і лі́сце рэпы: *рапо́ўнік* м. — Віц. р. (Станкевіч), *рапо́ўе* н. — Лаг. (Варлыга), *наці́на* ж. — Рэч. (ЭСБМ).

Сце́блы і лі́сце фасолі: *фасо́льнік* м. — асн. мас. г., Вілен. р. (ЛАБНГ, СПЗБ, Сл. Гродз.), *фасаляве́нне* н. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *фасаляве́ня* ж. і н. — Іўеў., Шчуч. (ЛАБНГ), *фасале́нне* н. — Бяроз. (ЛАБНГ), *фасо́льнішча* н. — Латгал. р. (СПЗБ), *фасо́ліска* н. — Бераст., Бар. (ЛАБНГ, Сл. Гродз.), *фасо́ль* ж. — Паст., Барыс., Бял., Рэч. (ЛАБНГ), *ліст(ы) ад (з) фасо́лі* — спарадычна агульн. (ЛАБНГ), *фасо́льны ліст* — спарадычна Віц. р., а таксама Старадарож., Лоеў. (ЛАБНГ), *калі́ўя фасо́лі* — Глыб. (ЛАБНГ), *сяяблё(ы) з (ад) фасо́лі* — спарадычна агульн. (ЛАБНГ), *бады́лі фасо́лі* — Воран. (ЛАБНГ), *бато́ўя фасо́лі* — Верхнядзв., Брасл. (ЛАБНГ), *ду́дкі ад фасо́лі* — Смарг. (ЛАБНГ), *пру́цця фасо́лі* — Верхнядзв. (ЛАБНГ), *квасо́льнік* м. — Ветк., Лун., Стол. (ТС, Мат. Гом., Шаталава), *квасалі́нне* н. — Кобр. (ЛАБНГ), *квасале́нне* н. — Бяроз. (ЛАБНГ), *квасаве́нне* н. — Пруж. (ЛАБНГ), *квасаля́нне* н. — Слаўг. (ЛАБНГ), *квасо́лішча* н. — Паст., Маст., Слон., Слаўг. (ЛАБНГ), *аха́пак квасо́лі* — Бял. (ЛАБНГ), *пасо́льнік* м. — гродз.-бар. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, Мат. мін.-мал., ЖС, 3 нар. сл., Мат. апыт.), *пасале́нне* н. — спарадычна ўсходняя частка паўн.-зах. з. (ЛАБНГ), *пасале́ня* н. і ж. — Шчуч., Дзятл. (СПЗБ, Сл. Гродз.), *пасаляве́ня* н. і ж. — Карэл., Свісл. (СПЗБ),

басал'янне н. — Карэл. (ЛАБНГ), *пасо́лішча* н. — спарадычна Паням. р., а таксама Лаг., Слаўг. (ЛАБНГ, СПЗБ), *пасо́льніска* н. — Шчуч. (СПЗБ), *пасо́ля* ж. — Слон., Івац. (ЛАБНГ), *пасо́льныя дудкі* — Віл. (ЛАБНГ), *бабоўняк* м. — Драг. (ЛАБНГ), *бабаві́нне* н. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *бабінне* н. — Кобр. (ЛАБНГ), *бабо́віна* ж., *бабо́віны* мн. — Пол. (ЛАБНГ), *бабо́выя* мн. — Драг. (ЛАБНГ), *боб* м. — Стол. (ЛАБНГ), *шальбабо́нік* м. — Паст. (ЛАБНГ), *шальбабо́н* м. — Шчуч. (ЛАБНГ), *ша́блі* мн., *шабе́льнік* м. — Малар. (ЛАБНГ), *быллё* н. — Валож. (ЛАБНГ), *наці́на* ж. — Дубр. (ЛАБНГ).

Насенне

Зародак вышэйшых раслін з абалонкай, а таксама зерні раслін, прызначаныя для пасеву.

насе́нне н. — агульн., акрамя паўн.-усх. і усх.-маг. р. (ЛАБНГ, Каспяровіч, Мат. Гродз., СПЗБ, Станкевіч, ТС, Шаталава, Мат. апыт.), *насе́на* н. — Брасл., Мёр., Шарк., Глыб. (ЛАБНГ), *насе́нка* ж., *насе́нка* ж. — Лід., Вілен. р. (СПЗБ), *насе́на* н., *насе́ны* мн. — Вілен. р., Сморг., Паст., Воран. (СПЗБ), *надзубленае насенне* 'насенне, якое толькі пачынае прарастваць' — мін.-мал. г., Гом. р. (ЭСБМ), *се́мя* н. — Воран., Дзятл., Мсцісл., Стол. (Бялькевіч, Мат. Гродз. Насовіч, Станкевіч, ТС, Мат. апыт.), *се́мя* н., *се́м'ё* н., *се́мне* н., *сі́мне* н. — Шчуч., Маст., Свісл., Паст., Вілен. р., Іўеў., Лід., Віл., Валож., Навагр., Ганц., Пін., Драг. (АЛА, ЛАБНГ, СПЗБ), *се́мяно́* н. — Верхнядзв., Брасл., Лаг., Пух., Бабр., Слон., усх. з., Вілен. р. (АЛА, ЛАБНГ, Мат. Гом., Мат. мін.-мал., Растаргуеў, СПЗБ, Мат. апыт.), *се́мяна́* мн. — Пол. р., віц.-маг. г., Зэльв., Карэл., Стол., Жытк. (АЛА, ЛАБНГ, ТС), *се́міны* мн. — Лёзн., Арш. (ЛАБНГ, Каспяровіч), *се́мянё* н., *се́мяна* н. — Карэл., Воран. (СПЗБ), *сяме́не* н. — Брасл., Слуц., Воран. (АЛА), *зярно́* н., *зярнё* н., *зя́рня* н. — Астр., Пух., Мядз., усх.-маг. р., Чач. (Бялькевіч, СПЗБ, СЦБ, Мат. апыт.), *зе́рне* н. — Ашм. (Сл. Гродз.), *зя́рка* н. 'насенне траў' — Вілен. р. (СПЗБ), *зяро́шка* н. памянш. 'зярка' — Верхнядзв. (СПЗБ), *зя́рнкі* мн. па-

мянш. 'зярняткі' — Смарг. (СПЗБ); **адно зярнятка збожжа, маку і інш.:** *каліва* н. — Чэрв. р., Мсцісл. (Бялькевіч, Насовіч, Станкевіч, Шатэрнік), *каліўка* н. памянш. — Рас. (Бялькевіч, Насовіч), *каліўца* н., памянш. — мясц. (Насовіч), *бубка* ж. — Гродз., Лоеў., Чач. (Мат. Гродз., Насовіч, Янкова, Мат. апыт.), *буба* ж. — Жытк. (ТС), *бубачка* ж. памянш., *бубенка* ж. памянш. — зах.-бран. р. (Растаргуеў, Насовіч); **пустое насенне, няякаснае, слабое:** *заморак* м. — Браг. (Шаталава), *заморнік* м. — Браг. (Шаталава), *заморыш* м. — Чач. (Мат. апыт.), *зелянкі* мн. 'заморкі насення канापель' — Лаг. (Варлыга), *плюшчак* м. — Жытк., Стол., Акц. (Мат. Гом., ТС), *плюшка* ж. — Ельск. (Мат. Гом.), *пужыла* ж., *пужыла* ж. — Стол., Жытк. (ТС).

Зерне, семя раслін, прызначанае для пасеву: *насевак* м. — Астр., Гродз., Мядз. (Мат. Гродз., Мат. мін.-мал., Сл. Гродз., СЦБ), *засевак* м. — мясц. (Насовіч), *насе́не* н. — Ваўк., Зэльв. (Мат. Гродз.), *насе́нне* н. — Дзятл., Лаг., Чач. (Мат. Гродз., Мат. апыт., Варлыга), *насе́нне* н. 'семя збожжавых' — Чэрв. р. (Шатэрнік), *насе́на* н. — Лаг. (СЦБ), *насе́нак* м. — Навагр. (Сл. Гродз.), *насе́нка* ж. 'семянная канюшына ці бульба' — Чэрв. р. (Шатэрнік), *семянó* н. — Лоеў. (Янкова), *семянё* н. — Карэл. (Шаталава), *сяме́нне* н. — Смарг. (Шаталава), *сяўба́* ж. — Астр. (Мат. Гродз.), *парні́на* ж. зборн. 'насенне пад пар' — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *паи́ня* ж. зборн., *паи́ніца* ж. зборн. 'насенне ўсіх збожжавых культур, лёну, бульбы, гародніны' — Слаўг. (Яшкін); **насенне гародніны:** *насе́нне* н. — мясц. (Насовіч), *зярня́ткі* мн. — Навагр. (Мат. Гродз.); **насенне садавіны:** *зе́рка* м. — мясц. (ЭСБМ); **насенне злакаў, збожжа:** *зярно́* н. — Слон., Навагр., усх. з., Вілен. р. (АЛА, ГЧ, Мат. Гродз., СПЗБ, Мат. апыт.), *зярнё́* н. — Вілен. р., паўн.-зах. з. (АЛА, Сцяшковіч), *зе́рне* н. — Стол., Капыл., Бяроз., Калінк., Хойн., Маз., Лельч. (АЛА, Насовіч, ТС), *зе́рня* н. — Смарг., Валож., Гродз., Ганц., Лун., Кам., Драг. (АЛА, ЛП, СПЗБ), *зярня́ты* мн. — Слон., Зэльв. (Мат.

Гродз., Насовіч), *зёрнета* н. — Брасл., Воран., Краснап., Маз. (ГЧ, СПЗБ), **пам'янешальныя назвы:** *зёрнетка* н. — Шчуч., Маст., Віл., Леп. (СПЗБ, Мат. апыт.), *зярнятка* н. — мясц. (Ластоўскі), *зярняткі* мн. — Слон. (Мат. апыт.), *зёрнышка* н. — Леп. (Мат. апыт.), *зярэнушка* н. — Гарад. (ЛАБНГ), *зёрка* н., *зёрачка* н., *зёранка* н. — мясц. (Насовіч), *збóжжа* н. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *збóжа* н. — Навагр. (Мат. Гродз.), *збажá* ж. — Навагр. (Мат. Гродз.), *збажына́* ж. — Гродз. (Мат. Гродз.), *збóжа* н. і ж., *збóж'е* н. зборн., *збóж'ё* н. зборн., *збои* н. зборн. — Шчуч., Лях., Ганц., Барыс., Пруж., Вілен. р., Беластоц. р. (СПЗБ), *дабрó* н. — Гродз. (Мат. Гродз.), *дабрына́* ж., *дабрыня́* ж. — Брасл., Глыб. (СПЗБ); **азімае збожжа:** *азіміна* ж. — Жытк. (ТС); **яравóе збожжа:** *яра* ж. зборн. — Жытк. (Мат. Гом.), *яры́ца* ж. зборн. — Ельск., Браг. (Мат. Гом.); **іншыя назвы збожжа:** *бúба* ж. дзіц. — Ваўк. (СПЗБ), *кóлас* м. — Лоеў. (Янкова); **адборнае, найбольш буйное зерне:** *чалó* н. — Воран., Гродз., Ваўк., Карэл., Браг. (Цыхун, Шаталава), *адбры́зак* м., *абры́зак* м., *бры́жчык* м. — усх.-маг. р. (Бялькевіч), *бры́зак* м., *бры́зачка* ж. пам'янш. — мясц. (Насовіч), *галаві́ца* ж. — 'самыя лепшыя буйныя зярняты пры вянні ўручную збожжа, канапель' — Стол., Пін. (ДСБ, ТС); **дробнае зерне:** *азáдкі* мн. зборн. — Жытк. (ТС), *азáдак* м. — Стол. (ТС), *азáддзе* н. зборн. — Драг. (ЛП), *выты́чкі* мн. — усх.-маг. р. (Бялькевіч), *ка́ліўца* н. — мясц. (Насовіч), *сúбар* м. 'дробнае зерне з розных відаў злакаў' — Рэч. (НС); **недаразвітае зерне ў коласе:** *недагóніч* м. — Стол. (ТС), *недагóніца* ж. — Жытк. (ТС); **збожжа, пакінутае на насенне:** *сяўба́* ж. зборн. — Віл. (Станкевіч), *сеўбяно́е* (*жы́та*) — Паст., Мядз. (ЛАБНГ), *семяно́* н. зборн. — Асіп. (Шаталава), *се́міны* мн. — Віц. р. (Станкевіч), *сяме́не* н. — Іўеў. (Мат. мін.-мал.); **адно зерне злакаў:** *зёрне* н. — паўн. р., Чэрв. р., Беластоц. р. (ЛАБНГ, СПЗБ), *зярня́* н. — Паням. р. (АЛА, ЛАБНГ, Сцяцко, Цыхун), *зёрнета* н. — Пол. (ЛАБНГ, ЖНС), *зярню́к* м. — Паст., Воран., Іўеў., Пін., Стол. (ЛАБНГ, СПЗБ), *бúбка* ж. — Ветк., Гом., Рэч., Лоеў. (ЛАБНГ, Мат. Гом.), *бúба* ж. дзіц. — Ваўк. (СПЗБ), *крупі́на* ж. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *аўсі́на* ж. 'зярнятка аўса' — Бяроз. (ЖНС), *жыт-*

неўка ж. 'жытняе зерне' — Гом. р. (НЛГ), прасінка ж. 'каліўца проса, прасяное зярнятка' — Гл., Пруж. (СПЗБ, Янкоўскі), ячмёніна ж. 'ячменнае зерне' — Жытк. (ТС).

Насенне траў, пустазелля

зэлле н. — віц.-маг. г. (ЛАБНГ), зяло н. — Лаг. (Варлыга, СПЗБ), зэліва н. — мясц. (Насовіч), буза́ ж. 'насенне пустазелля ў збожжы' — Чэрв. р. (Шатэрнік), кукальва́н м. 'семя кукаля (пустазелля)' — Гом. р. (НЛГ), не́пша ж. 'примесь у зерні проса' — Лоеў. (Янкова).

Назвы насення асобных раслін

насенне буракоў: *буракі* мн. — Паст. (СПЗБ); **насенне сланечніку і гарбузоў:** *сёмкі* мн. — Жлоб., Чач., Буда-Каш. (Мат. апыт.), *сёмачкі* мн. — Зэльв., Астр., Навагр., Слон., Дзятл., Ваўк. (Мат. Гродз., Мат. апыт.), *сёмачкі* мн. — Астр., Уздз. (Мат. Гродз., Мат. мін.-мал.), *пэсткі* мн. — Брэсц. (ДСБ), *ядро́* н. — Кобр. (НЛ); **насенне гарбуза:** *гарбу́зікі* мн. — Гл., Лун., Пруж., Ивац., Ганц., Драг., Стол. (ДСБ, ЖНС, СПЗБ, ТС, Янкоўскі), *гарбу́зік* м. 'адно зерне гарбуза' — Чэрв. р., (Шатэрнік), *гарбузы́* мн. — Слон., Уздз. (Мат. мін.-мал., Мат. апыт.), *гарбузяня́ты* мн. — Шчуч., Кам. (ЖНС, СПЗБ), *гарбузя́нікі* мн. — Жытк. (ТС), *сёмка* ж. 'зернейка гарбуза' — Ветк., Карм., Калінк., Светлагор., Жлоб., Буда-Каш., Чач., Лоеў. (Мат. Гом.), *сёмака* ж. — Ветк. (Мат. Гом.), *сёмачка* ж. — Хойн. (Мат. Гом.), *сёмкі* мн. — Сморг., Буда-Каш., Чач. (СПЗБ, Мат. апыт.), *семяно́* н. — Слон. (Мат. апыт.), *зярня́ты* мн. — Стол., Жаб., Жытк. (3 нар. сл., ДСБ), *зе́рнеты* мн. — Лоеў. (Янкова), *бу́ба* ж. зборн. — Маз. (3 нар. сл.), *ды́нька* ж. 'адно семя гарбуза, сырое або пражанае' — Малар. (НЛ), *насе́ннік* м. 'зернейка гарбуза' — Чэрв. р. (Шатэрнік), *пэсткі* мн. — Бар. (ЖС); **насенне гароху:** *гару́шкі* мн. — Уздз. (СЦБ); **насенне дзьмухаўца:** *адувáчка* ж. 'сухая галоўка з насеннем' — Брэсц. (НЛ); **насенне з ільну:**

сѣмя н. — Сен., Чэрв. р., Валож., Буда-Каш. (Варлыга, Насовіч, ГЧ, Мат. мін.-мал., Шатэрнік), сѣм'е н. — Лаг. (Мат. мін.-мал.), сіме н., сімя н. — Брэсц. (ДСБ), сѣмя ад лёну — Уздз. (ЛАБНГ), сѣм'е з ілну — Лун. (ЛАБНГ), сѣмянё н. — Слон., Зэльв. (НЛ, Сцяцко, Шаталава), сѣмянё н. — Гродз. (Цыхун), сѣмене н. — Гл. (Янкоўскі), сямѣня н., сямѣнне н. зборн. — Брасл., Астр., Віл., Ашм., Воран., Навагр., Смарг., Гродз., Вілен. р. (СПЗБ), сямѣнне н. зборн. — Мядз., Ашм., Воран. (ЛАБНГ, Станкевіч, Шаталава), сімень м. — Брэсц., Пін. (ДСБ, НЛ), сѣмялінка ж., толькі адз. — Гом. р. (НЛГ), ільняное сѣме — спарадычна агульн. (АЛА, ЛАБНГ), ільнянае сѣмя — спарадычна паўдн.-зах. д., спарадычна сярэд.-бел. г., акрамя усх.-маг. р., (АЛА, ЛАБНГ), ільное сѣмя — Бярэз. (ЛАБНГ), ілляное сѣмя — паўн. р., спарадычна усх. з. (АЛА, ЛАБНГ), іллянае сѣме — Віл., Барыс., Асіп., Жлоб., Браг. (АЛА, ЛАБНГ), іляное сѣмя — Мёр., Пол. (АЛА, ЛАБНГ), ілліна́я прым. — Шарк. (ЛАБНГ, АЛА), ілліяну́ прым. — Леп. (ЛАБНГ), альняное сѣмя — Ушацк., Круп., Краснап. (ЛАБНГ), альнянае сѣмя — Калінк. (ЛАБНГ), альняна́я прым. — Калінк. (ЛАБНГ), аляное сѣмя — віц.-маг. г., усх.-маг. р. (ЛАБНГ), аллянае сѣмя — Бых., Ветк. (АЛА, ЛАБНГ), сѣмя альняное — Віл. (ЛАБНГ), льяное сѣмя — спарадычна агульн. (АЛА, ЛАБНГ), льянае сѣмя — спарадычна паўдн.-зах. д., а таксама Барыс., Валож., Пін. (АЛА, ЛАБНГ), льняное сѣмя — спарадычна агульн. (АЛА, ЛАБНГ), льнянае сѣмя — спарадычна агульн., акрамя усх.-маг. р. (АЛА, ЛАБНГ), льяное сѣмя — зах.-пал. г., а таксама Ашм., Гродз., Акц., Івац., Слон. (ЛАБНГ), льянае сѣмя н. — паўн.-зах. з., Гродз. р., Рэч. (ЛАБНГ), льяно сѣмя — Гродз. (ЛАБНГ), сѣмя льняное — Маз. (ГЧ), сѣмя льяно́ — Нараўл. (ЛАБНГ), ленавое насѣнне — Добр. (ЛАБНГ), льяне́ н. — Пін. (ЛАБНГ), льянічы́ м. — Пін. (АЛА, ЛАБНГ), насѣнне лёну н. — Кам. (ЛАБНГ); **насенне кано́пляў:** кано́плі мн. — паўн.-зах. д., цэнтр. з., віц.-маг. г., усх.-маг. р. (АЛА, ЛАБНГ, ГЧ),

канаплі мн. — паўн.-зах. з., Пол., Віц. р., зах.-пал. г., Лельч. (АЛА, ЛАБНГ), *канапелька* ж. — Жытк., Стол. (ТС), *канапелькі* мн. памянш. — мясц. (Станкевіч), *канаплянае сёмя* — агульн. (ЛАБНГ), *каноплянае сёмя* — Гродз., Драг., Пін., Лельч. (ЛАБНГ), *канопнае* прым. — Дзятл., Ваўк., Слон., Бяроз. (ЛАБНГ), *калапні* мн. — Пол., Мядз., паўн.-зах. з., Кам. (АЛА, ЛАБНГ), *калопні* мн. — Віл., Леп. (ЛАБНГ, Насовіч, Станкевіч. СЦБ), *калапнянае сёмя* — паўн.-зах. з. (ЛАБНГ), *калаплянае* прым. — Верхнядзв., Ушацк., Докш., Калінк. (ЛАБНГ), *калапнё* н., *калапня* ж. — Мядз. (СЦБ), *калапёнькі* мн. памянш. — мясц. (Насовіч), *сёмне* н. — Малар. (ЛАБНГ), *сёмене* н. — Кам. (ЛАБНГ), *сёмне з канапель* — Драг. (ЛАБНГ), *насэнне з канапель* — Лельч. (ЛАБНГ), *зярónкі* мн. — мясц. (Насовіч); **насенне маку:** *мак* м. — Браг. (ГЧ), *ма́кавінка* ж. — Раг. (Мат. Гом.), *ма́каўка* ж. — Браг. (ГЧ), *мачы́на* ж. — Стол. (ТС), *мáчына* ж. — Лоеў. (Янкова), *мáчынка* ж. — мясц. (Станкевіч), *зяры́нка* ж. — Калінк. (Мат. Гом.); **насенне сланечніку:** *сёмачкі* мн. — Пух., Жытк. (СПЗБ, ТС), *сёмечкі* мн. — Клім., Гл., зах.-бран. р. (Бялькевіч, Растаргуеў, Янкоўскі), *ся́мечка* н. 'адно зернейка сланечніку' — Гл. (Янкоўскі), *сёмкі* мн. — Чач., Лоеў. (Янкова, Мат. апыт.), *зёрне* н. — Лоеў. (Янкова), *зёрнета* мн. — Стол., Жытк. (ТС), *пэ́сткі* мн. — Гродз., Лід. (Мат. Гродз., Цыхун), *фэ́сткі* мн. — Гродз. (Цыхун), *падсо́лнушкі* мн. — мясц. (Шаталава), *сло́нкі* мн. — Чэрв. (ЖС), *со́нчыкі* мн. — Пін. (ДСБ), *стралкі* мн. — Драг. (ДСБ); **насенне шыршыны:** *во́шы* мн. — Маз. (ГЧ).

Костачка

Семя ў некаторых пладах, пакрытае цвёрдай абалонкай.

ко́стачка ж. — Гарад., Слон. (СПЗБ, Мат. апыт.), *ко́стка* ж. — Чач. (Мат. апыт.), *каме́ньчык* м. — Старадарож., Драг., Жытк., Нараўл., Лоеў. (ЖНС, Мат. Гом., ТС, Янкова).

Часткі насення

ва́та ж. 'каланасенны валакністы прыдатак у некаторых раслін' — мясц. (Ластоўскі), *клёк* м. 'жыццёвая сіла ў зерні, клейкавіна' — Чэрв. (Насовіч, Станкевіч), *якар* м. 'ядро збожжавага зерня' — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч).

РЭЧЫВЫ, ЯКІЯ ЗНАХОДЗЯЦЦА Ў ЖЫВЫХ ТКАНКАХ РАСЛІН ЦІ ВЫДЗЛЯЮЦЦА РАСЛІНАМІ

Алей 'тлушч з раслінных зярнят': *алей* м. — пашыр. (Варлыга, Мат. апыт.), *алёя* ж. — Драг. (Мат. апыт.), *аліва* ж. — Гродз. р., Віц. р., Чэрв. р. (Мат. Гродз., Сцяшковіч, Насовіч, Каспяровіч, ЭСБМ), *бальса́м* м. 'раслінны тлушч з прыемным пахам' — мясц. (Насовіч).

Нектар 'цукрысты сок, які выдзяляецца нектарнікамі вышэйшых раслін (цукрысты сок з кветак) ': *асэ́ж'е* н. — Бераст. (Сл. Гродз.), *манá* ж. — Лельч. (НЛ), *ме́д* м. — Стол. (ТС), *салóдзіна* ж. — Жытк. (ТС).

Падзь 'салодкая клейкая вадкасць на лістах раслін': *падзь* ж. — Добр., Стол. (Мат. Гом., ТС), *пад* м. — Стол. (ТС), *мядні́ца* ж. — Вілен. р. (3 нар. сл., СПЗБ).

Смала 'ліпкае пахучае вязкае рэчыва, якое выдзяляюць хваёвыя і некаторыя іншыя расліны': *смала́* ж. — пашыр. (ЖС, Станкевіч, Мат. апыт.), *смо́ль* ж. 'глеючае смалістае рэчыва' — мясц. (Насовіч), *вар* м. — мясц. (Насовіч), *канфо́ра* ж. 'смо́лка канфорнага дрэ́ва' — мясц. (Ластоўскі); **смала з ві́шнёвых і і́вавых дрэў**: *кле́й* м. — Стол. (ТС), *ме́д* м. — Жытк. (ТС), *смала́* ж. — Стол. (ТС), *шпíк* м. — Жытк. (ТС); **смала з хваё́вых дрэў**: *смала́* ж. — Астр., Слон., Жытк., Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Насовіч, Мат. Гродз., ТС, Мат. апыт.), *жы́віца* ж. — Ашм., Лаг., Чэрв., Клім., Дзятл., Слон., Жытк. (Бялькевіч, Варлыга, СПЗБ, Станкевіч, ТС, Шатэрнік, ЭСБМ, Мат. апыт.), *жыва́я смала́* — Слон. (Мат. апыт.), *смо́лка* ж. 'мяккая

вадкая смала з маладых хваёвых шышак' — Чэрв. (Шатэрнік).

Сок 'вадкасць з жывых тканак раслін і пладоў': *сок* м. — пашыр. (ТС, Мат. апыт.), *цок* м. — Стол. (ТС), *сядзёр* м. — Пол., Барыс., Леп. (Станкевіч), *сакавік* м. 'сок бярозы, клёна, які ўжываецца як пітво' — Чэрв. р. (Станкевіч, Шатэрнік), *клёк* м. 'сок з ягад' — Гродз., Навагр., усх-маг. г. (ЛАБНГ), *манна* ж. 'застылы сок манніка і некаторых іншых раслін' — Маг. (ЭСБМ), *гумілястыка* ж. 'сок дрэва гумілястыка (каўчука)' — мясц. (Ластоўскі); **бярозавы сок**: *бяро́завік* м. — Навагр., Старадарож., Чэрв., Жлоб., Буда-Каш., Чач., зах.-бран. р., Смален. р. (Дабравольскі, Мат. Гродз., Растаргуеў, СПЗБ, Шатэрнік, Мат. апыт.), *бе́рка* ж. — Віц. р. (Каспяровіч, Ластоўскі, ЭСБМ), *бірка* ж. — Пруж. (ЖС), *квас* м. — Маз. (ГЧ); **кляновы сок**: *кляно́вік* м. — Віц. р., Гл., Гом. (Каспяровіч, Мат. Гом., Станкевіч, ЭСБМ), *клена́вік* м. — зах.-бран. р., Смален. р. (Дабравольскі, Растаргуеў), *кляно́ўнік* м. — Светлагор. (Мат. Гом.), *кляно́вы сок* — Брасл. (СПЗБ).

Млечны сок 'вадкасць белага ці белаватага колеру ў сцёблах, лісці і каранях некаторых раслін': *малако́* н. — усх.-маг. р., паўн.-зах. з., Пол. (Бялькевіч, НС, СПЗБ), *дзягно́* н. 'канаплянае малако' — паўн. р., віц.-маг. г. (ЛАБНГ), *зalıўка* ж. 'канаплянае малако' — мясц. (Насовіч).

Хларафіл 'рэчыва, што надае лісту зялёны колер': *лістазэ́лень* м. — мясц. (Станкевіч).

3.4. ЛЕКСІКА ЖЫЦЦЯДЗЕЙНАСЦІ РАСЛІН І ГРЫБОЎ

АГУЛЬНЫЯ З'ЯВЫ, ПРАЦЭСЫ, ПРЫКМЕТЫ, ЗВ'ЯЗАНЫЯ З РОСТАМ РАСЛІН

Расці

У выніку жыццёвага працэсу станавіцца большым, даўжэйшым, вышэйшым.

расці незак. — агульн. (Станкевіч, ТС, Мат. апыт.), *расту́чы* прым. 'які хутка расце, размнажаецца' — Лаг. (Мат. мін.-мал.), *пуска́ць рошч* незак. — Драг. (ЛП), *жыць* незак. — Пух. (З нар. сл.), *ісці* незак. 'расці, прарастваць' — Лоеў. (Янкова), *ні́ціць* незак. — Хойн. (Мат. Гом.), *удава́цца* незак. 'добра расці, даваць плён' — Стол., Жытк. (ТС), *сла́цца* незак. 'расці, пакрываючы паверхню, прылягаючы да паверхні чаго-небудзь' — мясц. (Станкевіч), *расціла́шчы* прым. 'які сцелецца' — Жытк. (ТС), *сядзё́ць* незак. 'расці ў пэўным месцы' — Слон. (Мат. апыт.), *узя́цца* зак. 'прыняцца, пайсці ў рост' — Жытк. (ТС); **рост**: *рост* м. — пашыр. (ДСБМ, Мат. апыт.), *ро́сласць* ж. — мясц. (Насовіч), *ро́сля* ж. — Лун. (БДС), *ро́шча* ж. — Лоеў., Зэльв., Брэст., Драг. (ЖС, ЛП, Сцяцко, Янкова), *паго́нь* ж. 'хуткі рост' — Сморг. (Сл. Гродз.); **слаба расці**: *выцяка́цца* незак., *выцячы* зак. 'расці кволым, выцягвацца ўверх' — Сморг., Іўеў. (СПЗБ), *сядзё́ць* незак. — Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *сядзё́ць дзе́бам* незак. 'не расці' — Уздз., Лоеў. (Мат. мін.-мал., Янкова), *ма́кам сядзё́ць* незак. — Калінк. (ЭСБМ), *гне́сціся* незак. — Жытк., Стол. (ТС), *заярэ́ць* зак., *з'ярэ́ць* зак. 'перастваць расці' — Бял. (НС), *каржане́ць* незак. 'не расці' — Лоеў. (ЭСБМ), *цві́гнуць* незак., *зацві́гнуць* зак., *сцві́гнуць* зак. 'жаўцець, глохнуць' — мясц. (Насовіч), *шчырэ́ць* незак. 'расці кволым' — Сморг. (СПЗБ), **хутка расці**, **буяць**: *гусці́* незак. — Уздз., Стаўб. (Мат. мін.-мал., СЦБ), *бахта́ць* незак. — Стол. (ТС), *ле́зці* (з поля) незак. — Жытк. (ТС), *раскашава́цца* незак. — Гом. р. (НЛГ), *адбурьі́ць* зак. 'прайсці перыяд буйнага росту' — Стол. (ТС), *пусці́цца* зак. 'пачаць хутка расці' — мясц. (Станкевіч), *буялы* прым. 'густы, добра прарослы' — Лід. (Сл. Гродз.).

Адрасці, адрастваць

Вырасці зноў пасля таго, як было зрэзана, падстрыжана.

адрасці́ зак. — Стол., Жытк. (ТС), *адро́стваць* незак. 'адрывацца' — Стол. (ТС), *адско́чыць* зак. 'хутка адрасці' —

Чэрв., Жытк. (ТС, Станкевіч, Шатэрнік), *падско́чыць* зак. 'хутка вырасці, з'явіцца (пра траву)' — Жытк. (ТС), *адхо́дзіць* незак. 'адростаць, даваць парасткі' — Стол. (ТС).

Вырасці

Закончыць рост, стаць большым, падрасці.

вы́расці зак. — пашыр. (ТС, Станкевіч, Мат. апыт.), *па-расці* зак. — Стол., Жытк. (ТС), *узрасці* зак. — Мін. (Станкевіч), *вы́гнаць* зак. 'хутка вырасці, выперці' — Жытк. (ТС), *ура́сці* зак. 'змагчы вырасці, развіцца' — Жытк. (ТС).

Нарасці

Вырасці ў вялікай колькасці.

нара́сці зак., *нараста́ць* незак. — Стол., Жытк. (ТС), *панара́стаць* зак. — Жытк. (ТС), *наспары́ць* зак. — Пол. (ЭСБМ), *паўпіра́ць* зак. 'парасці вялікім' — Лоеў. (Янкова).

Зарастваць

Пакрывацца расліннасцю.

зара́стаць незак., *зарасці* зак. — Бар., Пух., Жытк., Стол., Вілен. р. (СПЗБ, ТС), *зарасці* зак. — Чэрв. (Станкевіч), *абра́стаць* незак., *абрасці* зак. 'зарасці з усіх бакоў' — мясц. (Станкевіч), *пазара́стаць* зак. — Жытк. (ТС), *парас-та́ць* незак. — мясц. (Станкевіч), *ура́стаць* незак., *ура́сці* зак. — Ашм. (Станкевіч), *заро́станы* дзеепрым., *заро́ицаны* дзеепрым. 'зарослы' — Жытк. (ТС), *засяда́ць* незак., *засе́сці* зак. — Жытк., Стол. (ТС), *заясе́ць* зак., *заясе́ца* зак. 'зарасці лесам' — Мсцісл. (Юрчанка), *лясі́сты* прым. 'зарослы лесам' — Верхнядзв., Паст. (СПЗБ), *лясно́* прысл. 'лясісты' — Стол. (ТС), *укамяне́ць* зак. 'знерухомець, зарасці, узяцца дзірваном (пра палеткі)' — Карэл. (Сл. Гродз.); **зарастваць травой:** *траве́ць* незак. — Віц., Воран., Смален. р. (Дабравольскі. Каспяровіч, Сл. Гродз., Станкевіч), *утраве́ць* зак. — Карэл., Смален. р. (Дабравольскі, Сл. Гродз.),

утраві́цца зак. — Пух. (З нар. сл.), *затраве́ць* зак. — Мёр. (НС), *забі́ць (гра́ды)* зак. — Стол. (ТС), *заши́рыць* зак. — Дзягл. (Сл. Гродз.), *ся́жкі* зак. 'зарасці пустазеллем' — Шчуч. (Сл. Гродз.); **зарослы травой:** *затраве́лы* прым. — Гродз., Іўеўск. (Сл. Гродз.), *траўлі́вы* прым. 'зарослы пустазеллем' — Пух., Уздз. (Мат. мін.-мал.), *траўляны́* прым. — Чэрв. (СПЗБ), *утраве́лы* прым. — Астр. (Сл. Гродз.), *неўтраве́лы* прым. 'не зарослы травой' — Карэл. (Сл. Гродз.); **зрастаць імхом:** *імізі́ць* незак. — мясц. (Станкевіч), *замізі́ць* зак. — мясц. (Станкевіч); **зарослы імхом:** *аміа́лы* прым. — Жытк., Стол. (ЭСБМ), *іміа́рысты* прым. — Віл. (СПЗБ), *міа́рысты* прым. — мясц. (Насовіч), *маіші́сты* прым. — Стол. (ТС); **зарослы (іншыя назвы):** *задры́му-ичаны* дзеепрым. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *заха́ичаны* дзеепрым. — Жытк. (ТС), *аса́чысты* прым. 'зарослы асакой' — Лід. (СПЗБ), *лебядо́вы* прым. 'зарослы лебядой' — Мсцісл. (Юрчанка).

Прарастаць

Выпускаць расткі, парасткі.

прарасці́ зак. — агульн. (ЛАБНГ), *прарасці́цца* зак. — Кам., Стол. (ЛАБНГ), *прараста́ць* незак. — Лун. (ЛАБНГ), *парасці́цца* зак. — Кам., Кобр., Драг., Иван., Пін. (ЛАБНГ), *парасці́* зак. — Рас., Лельч., Зэльв. (ЛАБНГ, Мат. Гродз.), *параслі́цца* зак. — мясц. (Насовіч), *зарасці́* зак. — Уздз. (СЦБ), *ро́сліцца* незак. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *пусці́ць расту́* зак. — Леп. (Мат. апыт.), *пуска́ць расту́чкі* незак. — Стол. (ЛАБНГ), *пазу́біцца* зак. — Лід., Асіп., Бых., Бяроз., Драг., Иван., Акц. (ЛАБНГ, ЛП, Мат. Гом.), *празу́біцца* зак. — Навагр. (НС), *назу́біцца* зак., *назу́біцца* зак. — Рэч., Чач., Ветк. (ЖНС, Мат. Гом.), *вызу́біцца* зак., *вызу́бвацца* незак. — Ашм., Воран., Чач. (Сл. Гродз., Мат. апыт.), *засу́біцца* зак. — Лаг. (СЦБ, Мат. мін.-мал.), *пахрасці́цца* зак. — паўдн.-зах. д., акрамя усх.-пал. р., ся-

рэд.-бел. г., акрамя усх.-маг. р. (ЛАБНГ, НС, Мат. мін.-мал., СПЗБ, Сцяцко, НЛ, Шаталава), *храсці́ца* незак. — Гарад., Навагр., Маст., Дзятл., Лях. (Мат. Гродз., СПЗБ), *кльчы́ца* незак. — Мін. (СПЗБ), *наклёну́ца* зак. — Калінк. (Мат. Гом.), *ніце́ць* незак. 'расці ў парасткі' — Бераст. (Сл. Гродз.); **які прарос, прарослы**: *ро́слы* прым. 'пра насенне збожжавых: якое пусціла парасткі' — мясц. (Насовіч), *паро́слы* прым. 'які прарос у снапах (пра жыта, пшаніцу)' — мясц. (Насовіч), *назу́блены* прым. — Жытк. (ТС), *назу́блены* прым. 'пра насенне, якое толькі пачынае прарастваць' — Чэрв., Бяроз., Уздз. (Мат. мін.-мал.), *наклё́нуты* прым. 'які толькі пачынае прарастваць, назублены' — Ашм., Смал., Мядз. (Мат. мін.-мал.).

Разрастацца

Захопліваць у выніку росту больш месца.

гусці́ца незак. — Гом. р. (НЛГ), *лапушы́ца* незак. 'пышна разрастацца, выпускаць многа лісця' — Ваўк. (ЭСБМ), *параска́даца* зак. 'разрасціся' — Стол. (ТС), *парастапу́рыца* зак., *парастапу́рваць* зак. 'рассунуцца ў бакі' — Стол., Жытк. (ТС), *разыйці́ся* зак. 'разрасціся, распаўсюдзіцца' — Жытк. (ТС), *раскалясі́ца* зак. 'разрасціся ў кроне' — Слон. (ЖС), *раскапу́сціца* зак. — Гом. (Мат. Гом.), *распоў́зваца* незак. — Стол. (ТС), *разгаліна́ца* незак., *разгаліна́ць* незак. 'разрастацца ў галінах' — мясц. (Ластоўскі), *разро́слы* прым. 'які ў выніку росту захапіў больш месца, разросся' — мясц. (Насовіч).

Узыходзіць

Даваць усходы, прарастваць, паказвацца з-пад зямлі.

усходзі́ць незак. — Малар., Маз., Стол., Пін., Лун. (ЛП), *узайці́* зак. — Жытк. (ТС), *паўсходзі́ць* зак. — Лід. (Сл. Гродз.), *схадзі́ць* незак. — Петр., Нараўл. (ЛП), *схóдзіць* незак. — Драг., Стол., Иван. (ЛП), *абысці́* зак. — Віл.,

Навагр. (ЖС, Мат. апыт.), *вытыка́цца* незак. 'пра першыя ўсходы' — Бяроз., Стол. (ЛП), *навуска́каць* зак. — Жытк. (ТС).

ІНШЫЯ ПРАЦЭСЫ, ЗВ'ЯЗАНЫЯ З РОСТАМ РАСЛІН

Адходзіць

Пра заканчэнне росту грыбоў, ягад.

адходзіць незак. — Смален. р., Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Дабравольскі, Станкевіч, Мат. апыт.).

Акапурыцца

Абсесці нарастаі (пра капусту).

акапу́рыцца зак. — Жытк. (ТС).

Буяць

Пра гародніну: праз меру расці ў сцябло, націну і не даваць добрых пладоў (на шкоду пладам).

буяць незак. — Лаг., Уздз. (Варлыга, Мат. мін.-мал.), *збуяць* зак. — Воран., Іўеў., Шчуч., Гродз., Лях., Навагр., Гл., Малар., Лун., Стол. (ЛП, СПЗБ, Мат. Гродз., ТС, Шаталава, Янкоўскі), *набуяць* зак. — Гл., Раг., Стол. (СПЗБ, ТС, Янкоўскі), *выбуянець* зак. — Астр. (Мат. Гродз.), *зніцець* зак. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *зніціцца* зак. — Гом. (Мат. Гом.), *выцянець* зак. — Астр. (Мат. Гродз.), *збуцець* зак. — Старадарож. (ЖНС), *збуша́віць* зак. — Слон. (Мат. апыт.), *звіша́ць* зак. — Лях. (СПЗБ), *лахну́ць* незак. 'пра бульбу: расці ў сцябло, а не ў клубень' — Драг. (ЛП).

Выкідацца

Пра грыбы, ягады: з'яўляцца ў пэўных месцах і ў досыць вялікай колькасці.

выкіда́цца незак., *выкі́нуцца* зак. — Бых. (ЖНС), *пракі́дацца* незак., *пракі́нуцца* зак. — Буда-Каш., Чач. (Мат.

апыт.), *пракінуцца* зак. 'пачаць расці зрэдку (пра грыбы)' — Мсцісл. (Юрчанка).

Даць семянную сцябліну:

пайсці ў пукі зак. — Стаўб., Бярэз., Круп. (СЦБ), *пайсці ў стоўп* зак. (пра цыбулю, моркву, капусту) — Стол. (ТС), *пукаваты* прым. 'пра расліну, якая пайшла ў пукі, дала семянную сцябліну' — Сморг. (Мат. мін.-мал.), *пукавы* прым. 'тое, што і пукаваты' — Верхнядзв. (СПЗБ).

Даць старчака

Вырасці ўніз (пра галіну на хвой).

даць старчака зак. — Стол. (ТС).

Зацяняць

Разрастаючыся, перашкаджаць росту іншых раслін.

глушыць незак. — Стол., Чач. (ТС, Мат. апыт.), *забуць* зак. 'быць падаўленым другой раслінай, зарасці' — зах.-бран. р. (Растаргуеў).

Звіцца

Пра капусту: зрабіцца качаном.

звіцца зак. — пашыр. (Мат. апыт.), *навіцца* зак. — Жытк., Стол. (ТС), *вялія* прым. 'пра капусту: якая звіваецца ў качан' — Смален. р. (Дабравольскі).

Зрастацца

Злучацца ў працэсе росту, утвараючы адно цэлае.

зрастацца незак., *зрасціся* зак. — пашыр. (Насовіч, Станкевіч, ТС, Мат. апыт.), *зрасляцца* незак., *зрашчэцца* незак. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *зрасціцца* зак., *зросціцца* зак. 'сплесціся паміж сабой парасткамі (гаворыцца

пра збожжа, асабліва ў снапах) — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *спарышаваны* прым. 'пра дрэвы: зрошчаны' — Раг. (Мат. Гом.).

Зелянець

Набываць зялёны колер.

зеляніць незак. — Зэльв. (ЖС), *замуражэць* зак. 'зазелянець (пра траву)' — Ветк. (Мат. Гом.), *зёлкі* прым. 'пазелянелы (пра бульбу)' — Вілен. р. (СПЗБ), *парутнёць* зак. 'пазелянець' — мясц. (Ластоўскі).

Караніцца

Пускаць карэнне.

караніцца незак. — Ваўк., Віц. р., Чэрв. р. (Каспяровіч, Станкевіч, Шатэрнік), *укараніцца* зак. — Віц. р., Чэрв., Чач. (Каспяровіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *укамельвацца* незак. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *укамлицца* зак. — Навагр. (Сл. Гродз.), *прыняцца* зак. — Навагр., Дзятл. (Мат. Гродз.).

Кусціцца

Разрастацца карчом.

кусціцца незак. — Ваўк. (Мат. Гродз.), *накушчвацца* незак. — Стол. (ТС), *раскусціцца* зак. — Чач., Жытк., Стол. (ТС, Мат. апыт.), *куставаты* прым. 'кусцісты' — Гродз. (СПЗБ), *карчыцца* незак. — Слон. (Мат. апыт.), *раскарчыцца* зак. 'разрасціся карчом (пра гародніну)' — Бераст., Зэльв. (Сл. Гродз., Сцяцко), *раскорчыцца* зак. — Стол. (ТС), *карчысты* прым. 'кусцісты' — Гл. (Янкова), *гразніцца* незак. — Тал. (Шаталава), *караніцца* незак. — Пруж. (СПЗБ), *каркаліцца* незак. — Верхнядв. (СПЗБ), *кашлатэць* незак. 'пускаць парасткі, кусціцца' — Раг. (СПЗБ), *на рала* (пайсці, разбіцца) 'пра разгалінаванне, кушчэнне' — Жытк., Стол. (ТС); **кусцісты (іншыя назвы): растуць**

прым. — Рэч. (Мат. Гом.), *расны* прым. 'кусцісты (пра бульбу)' — Браг., Ельск. (Мат. Гом.).

Ліствяніца

Пакрывацца лісцем.

ліствяніца незак. — Навагр. (Сл. Гродз.).

Маладзіца

Пра расліны: свяжэць, станавіцца больш жыццяздольным.

маладзіца незак., *абмаладзіца* зак. — Смален. р. (Дабравольскі).

Межань

Веснавы рух сокаў у дрэвах.

межа́нь м., *ме́жынь* м. — усх.-маг. р. (Бялькевіч, ЭСБМ), *адсача́ць* незак., *адсычэ́ць* зак. 'пра кару падчас межані: няшчыльна прылягаць да абалоні, лёгка адставаць' — Лаг., Мсцісл. (Варлыга, Юрчанка).

Навыскаваць

Раптоўна з'явіцца (пра грыбы).

навыска́ваць зак., *наўска́ваць* зак. — Жытк., Чач. (ТС, Мат. апыт.).

Насявацца

Насейвацца, распаўсюджвацца ў пэўных мясцінах.

насява́цца незак. — Навагр. (Мат. апыт.).

Палегці

Ад цяжару схіліцца да зямлі.

палегці зак. — агульн. (Мат. апыт.), *палéч* зак. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *вы́легці* зак. — Жытк. (ТС), *палéглы* прым. 'які палёг' — Леп., Жлоб., Чач., Буда-Каш. (Насовіч, Станкевіч, Шатэрнік, Мат. апыт), *як раго́жэ ляжы́ць*

‘пра палеглае збожжа’ — Стол. (ТС), *кля́каць* незак. — Стол., Драг. (ЛП), *паклёкнуць* зак. — Навагр. (ЖС); **палеглае збожжа, лён, трава:** *палё́гліца* ж. — Лаг., Пух., Стол., Жытк. (СЦБ, ТС); *палё́гля* ж. — Стол. (ТС); **іншыя назвы:** *стая́к* м. ‘непалеглы лён’ — Навагр. (ЖС).

Радзець

Пра лес: стана́віцца рэ́дкім.

радзе́ць незак. — Віц. р. (Каспяровіч).

ПРАЦЭСЫ І ПРЫКМЕТЫ, ЗВЯЗАНЫЯ З РОСТАМ І ВЫСПЯВАННЕМ ЖЫТА, ПШАЊЦЫ

Абсыпацца

Пра зерне: не трымацца ў коласе.

аціра́цца незак. — Мсцісл. (Юрчанка), *выплыва́ць* незак. — Чэрв. (Шатэрнік), *спасці з ко́ласа* — Жытк. (ТС).

Выплываць

Утвараць колас, каласаваць.

выплыва́ць незак. — паўн.-зах. з., Паням. р., Лаг., Валож., Вілен. р. (ЛАБНГ, Насовіч, СПЗБ, СЦБ), *выплыва́нне* н. ‘з’яўленне каласоў’ — Астр., Лаг. (Варлыга, СПЗБ), *каласава́цца* незак. — Верхнядзв., віц.-маг. г., паўдн. р. (ЛАБНГ, Каспяровіч, СПЗБ), *каласава́ць* незак. — Гл. (Янкоўскі), *каласі́цца* незак. — Краснап. (Бялькевіч), *закаласі́цца* зак. ‘пачаць каласаваць’ — Чэрв. (Шатэрнік), *накаласі́цца* зак. ‘выпусціць колас’ — Жытк. (ТС), *высыта́цца* незак. — зах.-пал. г., паўдн.-усх. з. (ЛАБНГ, СПЗБ), *вы́сытацца* зак. — Жытк. (ТС), *усыта́цца* незак. — Петр. (Шаталава), *вырэ́звацца* незак. — Стол., Малар., Іван., Ельск., Пін., Маз. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *вымята́цца* незак. — Чэрв., Пін. (ЛАБНГ, СПЗБ), *выкіда́ць* незак. — Кам. (ЛАБНГ), *выру́ніваць* незак. — мясц. (Ластоўскі),

зцвітаць незак. — Мсцісл. (ЛАБНГ), узяцца ў колас — Бе-
раст. (Сл. Гродз.); **пра жыта, якое яшчэ не выкаласілася:**
жыта ў калодзе — Жытк. (ТС), *жыта ў трубку* — Стол. (ТС).

Красаваць

Цвісці: пра жыта, пшаніцу.

красаваць незак. — агульн., акрамя пал.-гродз. р. (ЛАБНГ, Варлыга, ДСБ, Ластоўскі, Каспяровіч, СПЗБ, ТС, Шатэр-
нік, Янкоўскі), *красавацца* незак. — зах.-пал. г., Глыб.,
Докш., Докш., Мядз., Рэч., Буда-Каш., Добр., Раг., Ветк.,
Лоеў., Хойн., Нараўл., Браг. (ЛП, Мат. Гом., СПЗБ, СЦБ,
ТС), *адкрасавацца* зак. 'адцвісці' — Жытк. (ТС), *скідаць*
краску 'адцвятаць' — Петр. (Шаталава), *краса* ж. 'цві-
ценне' — Сморг., Пух., Ганц. (СПЗБ), *расаваць* незак. —
пал.-гродз. р., Слон., Зэльв. (ЛАБНГ, ЛП, НЛ, Сл. Гродз.,
Сцяцко, Шаталава, Мат. апыт.), *здрасаваць* зак. 'зацвісці' —
Свісл. (Сл. Гродз.), *раса* ж. 'цвіценне' — Воран. (СПЗБ),
расаванне н. 'тое, што і раса' — Слон. (Мат. апыт.), *кві-
таваць* незак. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, ЛП), *граць* незак. —
Кам., Лун. (ЛАБНГ, Шаталава), *іграць* незак. — Лун.,
Маз. (ДСБ, ЛП), *цвісці* незак. — Віц. р., усх.-маг. р., Гом.,
Добр., Лун., Брэсц., Кобр. (ЛАБНГ), *цвіцець* незак. —
Шум., Латгал. р. (СПЗБ), *рабіць* незак. — Кобр., Малар.,
Бяроз., Драг., Стол. (ЛП, НЛ), *рабітка* ж. 'пара цвіцення' —
Кобр. (НЛ), *руніць* незак. — Слуц., Кам. (ЛАБНГ), *маць*
незак. — Брэсц. (ДСБ).

Налівацца

Напаўняцца сокам, спець.

налівацца незак. — агульн. (ЛАБНГ, ТС), *наліваць* не-
зак. — Слон. (Мат. апыт.), *наліцца* зак. — Стол. (ТС), *наліў*
м. 'наліванне' — Стол., Жытк. (ТС), *наспяваць* незак. —
Стол., Ельск., Драг., Иван., Бяроз., Нараўл. (ЛП), *спець*

незак. — Вало́ж. (ЛАБНГ), *поўні́ца* незак. — Бяроз., Драг., Пін. (ЛП, Шаталава), *спаўня́ца* незак. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *споўні́ца* зак. — Жытк. (ТС), *бяле́ць* незак. — Зэльв., Петр. (ЛП, Сцяцко, НЛ), *выраўня́ца* незак. — Бяроз. (СПЗБ), *назубрыва́ца* незак. 'вытыркацца з коласа' — Стол. (ТС), *наплыва́ць* незак. — Віц., Навагр., Пін. (ЛАБНГ, ЛП), *расці́* незак. — Воран., Ваўк. (ЛАБНГ), *сісярэ́ць* 'жаўцець, рудзець, спець' — Лаг. (Варлыга), *скарадзі́ца* незак. — Петр. (Шаталава), *тужа́ць* незак. 'цвярдзець' — Стол. (ЛП), *палаве́ць* незак. 'даспяваць (пра авёс)' — Пін. (ЛП), *э́дрыні́сты* прым. 'пра колас: поўны' — мясц. (ЭСБМ), *звалі́ца* зак. 'пераспець' — Ашм. (Мат. мін.-мал.).

Рунець

Узыходзячы зелянец, разрастацца.

руне́ць незак., *ру́нець* незак. — пашыр. (Насовіч, Станкевіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *заруне́ца* зак. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *уруне́ць* зак. — Чэрв. (Шатэрнік, Насовіч, Станкевіч), *руні́ць* незак. — Слон. (Мат. Гродз.), *руні́ца* незак. — Жытк. (ТС), *уру́ніца* зак., *уруні́ца* зак. — Драг., Пін., Стол., Жытк. (ЛП, ТС), *уру́ніць* зак. — Карм. (Мат. Гом.), *уру́ніва́ца* незак. — Пін., Стол. (ЛП), *уру́ніваць* незак. — Чэрв. (Шатэрнік), *пару́ніца* зак. — Жытк. (ТС), *абру́ніваць* незак., *абруне́ць* зак., *зару́ніваць* незак., *заруне́ць* зак., *нару́ніваць* незак., *нару́нець* зак. — мясц. (Насовіч), *вы́руні́ць* зак. 'выпусціць сцябло з пучка зелені' — мясц. (Насовіч, ЭСБМ), *руні́сты* прым. 'кусцісты, добра разрослы' — мясц. (Насовіч), *зеляне́ць* незак. — Слон. (Мат. апыт.), *зеляні́ца* незак. — Малар., Стол. (ЛП), *скарадзі́ца* незак. — Ельск. (ЛП), *храсці́ца* незак. — Бяроз. (ЛП); *кусці́стыя ў́сходы збожжавых*, *рунь*: *рунь* ж. — Слон. (Мат. апыт.), *уру́нь* ж. — Гродз. (Мат. Гродз.), *уру́нне* н. — Ушацк. (НЛ), *ру́на* н. — мясц. (Насовіч), *уру́ненне* н. — мясц. (Насовіч).

Узыходзіць

Паказвацца на паверхні глебы.

вызубвацца незак. — Зэльв. (Сцяцко), *назубвацца* незак., *назубіцца* зак. — Жытк. (ТС), *ярыцца* незак. 'пра пшаніцу' — Ваўк. (Мат. Гродз.), *усход* м. 'вырастанне з зямлі маладых збожжавых раслін' — Лаг. (Варлыга), *усходы* мн. 'усходы яравых культур' — Ваўк. (Мат. Гродз.), *неабходны* прым. 'пра зерне, якое не дае ўсходаў' — Мядз. (СЦБ).

Іншыя дзеянні

бусець незак. 'псавацца, пакрывацца іржой' — мясц. (ЭСБМ), *паласавіць* незак. 'пра калоссе: хістацца' — Верхнядзв., Мёр. (Шаталава), *спарыць* зак. 'добра пайсці ў рост, хутка вырасці' — Віл., Буда-Каш., Чач. (Мат. мін.-мал., Мат. апыт.).

ДЗЕЯННІ І ПРЫКМЕТЫ, ЗВ'ЯЗАНЫЯ З ЦВІЦЕННЯМ РАСЛІН І ВЫСПЯВАННЯМ ПЛАДОЎ

Ападаць

ападаць незак., *апасці* зак. — Чэрв. р., Стол. (ТС, Шатэрнік), *адпадаць* незак. — Жытк. (ТС), *адпасці* зак. — Стол., Жытк. (ТС), *адпадзены* дзеепрысл. *адпалы* прым. — Жытк. (ТС), *адпадлы* прым. 'які апаў' — мясц. (Насовіч), *паданы* прым. 'апалы' — Жытк. (ТС), *паданкі* мн. 'апалыя яблыкі, апад' — Стол. (ТС), *асытацца* незак. — Лаг., Стол., Жытк. (Варлыга, ТС), *абсытацца* незак. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *валіцца* незак., *зваліцца* зак. — Ашм., Пух. (СЦБ), *пукаць* незак., *папукаць* зак. 'пра садавіну: гулка ападаць' — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *пякаць* незак. 'тое, што і пукаць' — Бых. (ЖНС), *шпокаць* незак. 'тое, што і пукаць' — Бых. (ЖНС), *шпукаць* незак. 'тое, што і пукаць' — Ушацк. (НЛ), *адкаціцца* зак. 'апасці' — Стол. (ТС), *націпаць* зак. 'пра садавіну: нападаць' — Стол. (ТС).

Апыляцца

курыць незак. — Пін., Стол., Лун. (ЛП), *вытульвацца* незак. 'пускаць пылок' — Жытк. (ТС).

Буйнець

Спеючы, павялічвацца ў памерах, становіцца сакавітым.

буйнець незак. — Віц. р. (Каспяровіч), *пабуйнець* зак. — мясц. (Насовіч), *буйны* прым. 'вялікага памеру, большы, чым сярэдні' — Віц. р. (Каспяровіч), *ядранець* незак. — Гарад., Лёзн., Сен. (Каспяровіч, Насовіч), *паядранець* зак. — мясц. (Насовіч), *ядраны* прым. — Гарад., Сен., Буда-Каш., Чач. (Каспяровіч, Насовіч, Мат. апыт.).

Вылушчвацца

Пра плады: пазбаўляцца знешняй абалонкі.

вылушчвацца незак. — Слон. (Мат. апыт.), *лушчыцца* незак. 'лузацца, аблуплівацца' — Вілен. р. (СПЗБ), *вылупавацца* незак., *вылуплівацца* незак., *вылупляцца* незак. — мясц. (Насовіч), *пралуплівацца* незак. — мясц. (Насовіч),

Высеяцца

Даць насенне і распаўсюдзіцца.

высеяцца зак. — Воран. (СПЗБ).

Завязацца

У час цвіцення ўтварыць зародак плода.

завязіцца незак. — Жытк., Чач. (ТС, Мат. апыт.), *пазавязвацца* зак. 'завязацца ў вялікай колькасці' — Жытк. (ТС), *пазавязвацца* зак., *пазавязваць* зак. — Жытк., Чач. (ТС, Мат. апыт.), *звіцца* зак. — Стол. (ТС).

Набрыняць

Павялічыцца ў аб'ёме (пра пупышкі на дрэвах).

набрызціць незак. — мясц. (Ластоўскі), *напуцнець* зак. — Драг. (Мат. апыт.), *набубніцца* зак. — Верхнядзв. (НС), *напрыйшчыцца* зак. — Браг. (Шаталава); **набрынялы**: *набўх-*

шы прым. — Дзятл. (Мат. Гродз.), *набра́клы* прым. 'пра намочанае, але не прарослае насенне' — Мядз. (Мат. мін.-мал.), *набра́кшы* прым. 'тое што і набраклы' — Маладз., Смарг. (Мат. мін.-мал.).

Налівацца (сокам)

наліва́цца незак. — Жлоб., Буда-Каш., Чач., Жытк. (ТС); **наліты сокам, сакавіты:** *сакавісты* прым. — Жытк. (ТС), *сакавы́* прым. — Жытк. (ТС), *сакаўны́* прым. — Лаг. (Варлыга), *сачысты* прым. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *наліўны́* прым. — Воран., Жытк. (ТС), *сукрысты* прым. — Гродз. (Мат. Гродз.), *ядраны* прым. — Воран., Шчуч., Смарг. (СПЗБ), *ядро́ны* прым. — Навагр. (Мат. Гродз.), *сядравы* прым. — Рэч. (НС).

Пахнуць

Вылучаць які-небудзь пах.

пахну́ць незак. — пашыр. (Мат. апыт.), *пахню́чы* прым. 'які прыемна і моцна пахне, духмяны' — мясц. (Станкевіч), *запахы́сты* прым. 'тое, што і пахнучы' — Лоеў. (Мат. Гом.), *мане́ць* незак. — Драг. (ЛП), *мані́ць* незак. — Бяроз. (Шаталава), *троні́ць* незак. 'прыемна пахнуць' — Іўеў. (Сл. Гродз.); **пах:** *пах* м. — пашыр. (Мат. апыт.), *запах* м. — Буда-Каш., Жлоб. (Мат. апыт.), *ва́гер* м. 'водар' — Карэл. (Сл. Гродз.), *імпат* м. 'пах' — Стаўб. (СЦБ.).

Радзіць

Пра расліны: прыносіць плады.

радзі́ць незак. — пашыр. (Станкевіч, Мат. апыт.); **даць добры ўраджай:** *урадзі́ць* зак. — Чэрв., Гродз., Стол., Жытк. (ЛП, Насовіч, НЛ, Сл. Гродз., Станкевіч, ТС, Цыхун), *урадзі́цца* зак. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *зарадзі́ць* зак. — Чэрв., Люб., Стол., Жытк., Карм. (Мат. Гом., ТС, Шатэрнік, Мат. апыт.), *заўрадзі́цца* зак. 'пачаць пладаносіць' — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *вы́даць* зак. — Стол. (ТС), *упло́дзіць* зак. — мясц. (Насовіч); **які дае добры ўраджай, ура-**

джайны: *урадлівы* прым., *урóдлівы* прым. — Лёзн., Чэрв., Слуц., Гродз., Люб., Жлоб., Чач., Буда-Каш. (Каспяровіч, Станкевіч, Цыхун, Мат. апыт.), *урóдны* прым. — Чэрв. (НЛ, Станкевіч), *раджайны* прым. — Карэл. (Мат. Гродз.), *ражайны* прым. — Ашм. (Сл. Гродз.), *ро́сны* прым., *расны́* прым. — Жытк., Стол., Лоеў. (ТС, Янкова), *ядро́ны* прым., *я́драны* прым. — Зэльв., Пін. (ЖС, Сцяцко, НЛ), *вядро́ны* прым. — Ашм. (Сл. Гродз.), *сі́льны* прым. — Драг., Стол., Жытк. (НЛ, ТС), *пладзю́чы* прым. 'пладаносны (пра дрэва)' — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *плóдны* прым. 'тое, што і ўрадлівы' — Ашм. (Насовіч, Станкевіч), *плóднасць* ж. 'ураджайнасць' — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *бў́чна* прысл. 'густа, ураджайна' — Ваўк. (Сл. Гродз.), *карто́пелісты* прым. 'урадлівы на бульбу' — Астр. (Сл. Гродз.), *узбў́йнена* прысл. 'урадліва' — Лід. (Сл. Гродз.).

Распускацца (пра кветкі, пупышкі)

распуска́цца незак., *распусці́цца* зак. — Беш., Слон. (Каспяровіч, Насовіч, Мат. апыт.), *распука́цца* незак. — Жытк. (Насовіч, ТС), *распукну́цца* зак. — Гом., Буда-Каш., Гл. (Мат. Гом., Янкова), *распу́кнуць* зак. — Стол. (ТС), *распу́квацца* незак. — Стол., Жытк., Петр. (Мат. Гом., ТС), *распо́кацца* незак. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *по́кацца* незак. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *по́каць* незак. 'трэскацца, лопацца' — Карэл. (Мат. Гродз.), *пу́кацца* незак. — Чэрв., Жытк. (Ластоўскі, Насовіч, Станкевіч, ТС, Шатэрнік), *напукну́цца* зак. 'набухнуць, пачынаць распускацца' — Стол. (ТС), *напу́кацца* зак. 'распусціцца ў вялікай колькасці' — мясц. (Ластоўскі, Насовіч), *распу́кванне* н. 'раскрыццё пупышак, бутонаў' — Гл. (Янкова), *распу́кіны* дзеепрым. 'які распусціўся' — Стол. (ТС), *разві́ва́цца* незак., *разві́цца* зак. — Стол., Жытк. (ТС), *раскідá́цца* незак., *раскідну́цца* зак. — Віц. р. (Каспяровіч, Станкевіч), *распупы́шыць* зак. 'распусціць пупышкі' — Гом. р. (НЛГ), *распушы́цца* зак. 'раскрыцца, расцвісці (пра кветку)' — Стол.

(ТС), *трыішчыцца* незак., *патрыішчыцца* зак. 'пра пупышкі на дрэвах' — Беш. (Каспяровіч).

Рэпацца

Пра спелыя плады: трэскацца, лопацца.

рэпацца незак., *парэпацца* зак. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *парэпаны* прым. 'патрэсканы (пераважна пра яблыкі)' — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *лопаць* незак. — Зэльв. (Сцяцко, НЛ).

Семяніцца

Даваць насенне.

семяніцца незак. — Свісл. (Шаталава).

Спець

Станавіцца прыгодным для ўжывання.

спець незак. — агульн. (АЛА, Ластоўскі, Мат. Гродз., ТС, Шатэрнік, Мат. апыт.), *спіліць* незак. — Драг. (НЛ), *спялёць* незак. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *наспець* зак. — агульн. (Гарэцкі, Каспяровіч, Ластоўскі, Станкевіч, ТС, Шатэрнік, Мат. апыт.), *наспець* зак. — Ашм. (Станкевіч), *успець* зак. — мясц. (Станкевіч), *спэлы* прым. 'які паспеў' — агульн. (Каспяровіч, Ластоўскі, Станкевіч, ТС, Мат. апыт.), *саспэлы* прым. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *наспэлы* прым. — мясц. (Насовіч), *спялёйшы* прым. 'параўнальная ступень да спелы' — Чэрв. (Шатэрнік), *спялёцкі* прым. экспр. 'які добра выспеў' — Стол. (ТС), *спэласць* ж. 'уласціvasць спелага' — мясц. (Ластоўскі), *спённе* н. 'дзеянне паводле дзеяслова спець' — мясц. (Ластоўскі); **даспець, даспяваць** 'стана віцца, стаць поўнасю спелым': *даспéць* зак., *даспява́ць* зак. — Малар., Стол. (ЛП, Ластоўскі, Станкевіч), *даспéлы* прым. 'які даспеў' — мясц. (Ластоўскі), *даспява́нне* н. 'дзеянне паводле дзеяслова даспяваць' — мясц. (Лас-

тоўскі), *выспець* зак. — Лаг., Жытк., Стол. (Станкевіч, ТС), *выспяваць* незак. — Стол. (ТС), *падспець* зак., *падспяваць* незак. 'неканчаткова паспець, знаходзіцца ў стадыі выпявання' — мясц. (Станкевіч), *прыспець* зак. — Гродз. (3 нар. сл.), *дайці* зак. — Буда-Каш., Жлоб., Чач., Смален. р. (Дабравольскі, Станкевіч, Мат. апыт.), *вызраць* зак. — Лоеў. (Янкова), *зазрэць* зак. — Жытк. (ТС), *дасцігаць* незак. — Малар. (ДСБ, ЛП), *выжаўрэць* зак. — мясц. (Ластоўскі); *папапухаць* зак. 'паспець у вялікай колькасці' — Жытк. (ТС), *ядравець* незак., *ядрэць* незак. 'спець, налівацца' — мясц. (Ластоўскі); **даспяваць знятым, лежачы на сонцы (пра садавіну):** *адлёжвацца* незак. — Стол., Жытк. (ТС), *лёжыцца* незак. — Мёр. (НС), *зарыцца* незак. — Драг., Стол. (ЛП, ТС); **чырванец ад спеласці:** *пачырванець* зак. — мясц. (Насовіч), *бруснець* незак. — Чач. (Мат. апыт.), *бруснелы* прым. 'чырванаваты ад спеласці' — мясц. (Насовіч), *зарумёніцца* зак. — мясц. (Ластоўскі); **недаспелы:** *зялёны* прым. — пашыр. (Янкова, Мат. апыт.), *зёлены* прым., *зелянйвы* прым., *зелянцáвы* прым. — Карэл. (СПЗБ), *зелянцáвы* прым. — Стаўб. (СПЗБ), *зеленкаваты* прым. — Жытк. (Насовіч, ТС), *на́дзелень* ж. 'пра нешта недаспелае, крыху зеленаватае' — Карэл., Бярэз., Месцісл. (ЖНС, СЦБ, Юрчанка), *малады* прым. 'недаспелы, у малочна-воскавай стадыі' — Бярэз. (СЦБ), *зягра́ты* прым. — Зэльв. (Сцяцко), *недаспéлы* прым. — мясц. (Ластоўскі, Насовіч), *недаспеласць* ж. 'уласцівасць няспелага' — мясц. (Насовіч), *ядраны* прым. — мясц. (Насовіч).

Пераспець

Прайсці пару спеласці.

пераспець зак., *пераспяваць* незак. — Леп., Чэрв., Сморг., Слон., Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Ластоўскі, Станкевіч, Шатэрнік, Мат. апыт.), *пераспéліваць* незак., *пераспéліцца* зак. — мясц. (Насовіч), *пераспéлы* прым. — Леп., Слон., Шчуч., Буда-Каш. (Насовіч, Мат. Гродз., Мат. апыт.),

перажаўрэць зак. — мясц. (Ластоўскі), *лёжаны* прым. 'пераспелы' — зах.-бран. р. (Растаргуеў).

Цвісці

Пакрывацца кветкамі.

цвісці незак. — агульн., акрамя паўн.-усх.-д. (ЛАБНГ, Мат. Гродз., Станкевіч, ТС, Шатэрнік, Янкова, Мат. апыт.), *цвіцець* незак. — паўн.-усх. д., усх.-маг. р. (ЛАБНГ, Варлыга, СПЗБ), *цвісьць* незак. — усх.-маг. р., зах.-бран. р. (ЛАБНГ, Бялькевіч, Насовіч, Растаргуеў), *цвыць* незак. — Паст. (ЛАБНГ), *цвет* м. 'пара цвіцення' — Сен. (Каспяровіч), *цвет* м. 'цвіценне на дрэвах, ягадных раслінах' — Віл., Ашм. (СПЗБ), *цветабой* м. 'перыяд росквіту' — Гродз. (Мат. Гродз.), *квітнуць* незак. — Вілен. р., Воран., Паст., Брасл., Астр. (СПЗБ), *квіцець* незак. — Астр., Драг. (ДСБ, СПЗБ), *квісці* незак., *квісціся* незак., *квісьць* незак. — мясц. (Ластоўскі, Насовіч, Станкевіч), *паквітнуць* зак., *паквіцець* зак. 'цвісці на працягу некаторага часу' — мясц. (Ластоўскі), *гарэць* незак. 'цвісці' — Барыс., Паст., Люб., Пух., Жытк. (Мат. мін.-мал., СПЗБ, ТС), *расавіцца* незак. — Зэльв. (Сл. Гродз.), *расаванне* н. 'цвіценне кветак' — Шчуч. (Сл. Гродз.), *драмаць* незак. 'цвісці (пра лён)' — Драг. (ЛП), *кракосіца* незак. 'цвісці, красаваць' — Гом. (НЛГ), *лялёць* незак., *лялёіць* незак. — мясц. (ЭСБМ), *рунець* незак. — Старадарож. (НС, СПЗБ), *ичаніца* незак. — Брасл. (СПЗБ).

Адцвісці

Скончыць цвіценне.

адцвісці зак., *адцвятіць* незак. — Віц. р., Лаг., Жлоб., Чач., Буда-Каш. (Каспяровіч, Насовіч, СПЗБ, Мат. апыт.), *адцвісьць* зак. — усх.-маг. р. (Бялькевіч), *абцвісці* зак. — Стол. (ТС), *перацвісці* зак. — Стол., Жытк. (ТС), *перацвятіць* незак. — Зэльв. (ЖС), *паадцвятіць* зак. 'адцвісці ў мност-

ве' — Жытк. (ТС), *выцвілы* прым. 'які адцвіў' — мясц. (Станкевіч), *перагарэць* зак. 'адцвісці (пра гуркі)' — Стол. (ТС), *адквісіці* зак., *адквітаць* незак. — мясц. (Ластоўскі, Насовіч, Станкевіч), *адквітанне* н. 'адцвітанне' — мясц. (Ластоўскі, Насовіч), *выквітаць* незак. 'пераходзіць пару паўнакветнасці' — мясц. (Ластоўскі), *пераквітаць* незак. — мясц. (Ластоўскі), *пераквёт* м. 'адцвітанне' — мясц. (Ластоўскі), *вычаўрэць* зак. — мясц. (Ластоўскі).

Зацвісці

Пачаць цвіценне, пакрыцца кветкамі.

зацвісці зак., *зацвітаць* незак. — Астр., Віл., Ганц., Жлоб., Чач., Буда-Каш., Жытк. (СПЗБ, ТС, Мат. апыт.), *зацвітваць* незак. 'зацвітаць' — Жытк. (ТС), *перацвісць* зак. — мясц. (Насовіч), *расцвіваць* незак. 'расцвітваць' — Стол. (ТС), *заквітнёць* зак. — Астр., Сморг. (СПЗБ), *расквісіці* зак., *расквітаць* незак., *расквіціцца* зак., *расквёціцца* зак. — мясц. (Станкевіч), *расквёчаны* прым. 'пакрыты кветкамі' — мясц. (Станкевіч), *закрасаваць* зак. — Віц. р. (Каспяровіч), *распушыцца* зак. 'распусціцца' — Лоеў. (Янкова), *узвёсніцца* зак. — Гродз. (Сл. Гродз.).

Чарвівець

Станавіцца чарвівым.

чарвівець незак., *счарвівець* зак. — Жлоб., Буда-Каш. (Мат. апыт.), *пачарвёць* зак. — Навагр. (СПЗБ), *чарваваць* незак. — Жытк. (ТС), *чарвівы* прым. — Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *карóслівы* прым. 'пра бульбу: чарвівая' — Лоеў. (Янкова).

Іншыя дзеянні, звязаныя з выпяваннем пладоў

зажуравінець зак. 'пакрыцца журавінамі' — Іўеў. (Сл. Гродз.), *здрабнёць* зак. 'зрабіцца дробным' — зах.-бран. р. (Растаргуеў).

НЕКАТОРЫЯ СПАЖЫЎНЫЯ ЯКАСЦІ ПЛАДОЎ

Лёжкі

Які добра захоўваецца.

лёжкі прым. — Ашм., Лоеў. (Сл. Гродз., Янкова).

Разварысты

Пра бульбу: якая добра разварваецца.

зобкі прым. — Навагр. (Сл. Гродз.), *сónкі* прым. — Драг. (ЛП), *мы́лкі* прым. 'пра бульбу; якая не разварваецца, вадзяная' — Вілен. р. (ЭСБМ).

ДЗЕЯННІ, ЗВЯЗАНЫЯ З ЗАВЯДАННЕМ, АДМІРАННЕМ, ГНІЕННЕМ РАСЛІН І ПЛАДОЎ

Буцвець

Гнісці, прэць, парохнець.

буцвёць незак., *буцець* незак., *пабуцвёць* зак. — мясц. (Ластоўскі, Станкевіч), *перабуцвёць* зак. 'пра дрэва, палена: згнісці' — Хойн (Мат. Гом.), *збуцеўшы* прым. 'спарахнелы' — Хойн. (Мат. Гом.), *бутлёць* незак. — Беш., Слон. (ЖС, НС), *збутнёць* зак. 'збуцвець, сапрэць, струхлець' — Гродз. (Цыхун), *пцець* незак. — Віц. р. (Станкевіч), *пцёлы* прым. — Віц. р. (Станкевіч), *прэць* незак. — Жытк., Жлоб., Буда-Каш., Чач. (ТС, Мат. апыт.), *перапáрыцца* зак. 'збуцвець, перапрэць' — Жытк. (ТС), *скаладнець* зак. 'збуцвець, сапрэць' — Жытк. (ТС).

Вышышкацца

Спустошвацца, пазбаўляцца ядра, мякаці.

вышышка́цца незак. — мясц. (Насовіч, Станкевіч).

Вянуць

Страчваць вільгаць, свежасць.

вя́нуць незак., *вяць* незак. — пашыр. (Каспяровіч, Насовіч, Станкевіч, ЭСБМ, Мат. апыт.), *в'я́нуць* незак., *в'яць* незак. — Стол., Жытк., Маз. (ТС, ГЧ), *заўя́ць* зак. — Стол. (ТС), *звя́нуць* зак. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *звя́гнуць* зак. — (СПЗБ), *завя́лы* прым., *завя́ўшы* прым. 'пра расліну, часцей пра кветку, якая страціла вільгаць, свежасць' — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *звя́ты* прым. — Слон. (Мат. Гродз.), *непрывя́лы* прым. 'пра плады: свежы, сакавіты' — Бераст. (Сл. Гродз.), *паўя́ць* зак. 'звянуць' — Жытк. (ТС), *св'я́нуць* зак. — мясц. (Ластоўскі), *вядзець* незак. — Мін., Чэрв. р. (Шатэрнік, Станкевіч, ЭСБМ), *ба́бець* незак. 'вянуць, маршчыніцца, карабаціцца (пра плады)' — Зэльв. (НЛ), *зба́бець* зак. 'звянуць, пакарабаціцца (пра плады)' — Зэльв. (Сцяцко), *зба́біць* зак. 'тое, што і збабець' — Маст. (СПЗБ), *паба́бець* зак. 'тое, што і збабець' — Зэльв. (Сцяцко, НЛ), *бля́кнуць* незак. — мясц. (Насовіч), *бля́клы* прым. — мясц. (Насовіч), *збля́кнуць* зак. — мясц. (Насовіч), *збля́клы* прым., *зблё́клы* прым. — мясц. (Насовіч), *абля́гаць* незак. 'вянучы, абвісаць' — Маз. (ГЧ), *пасну́ць* зак. 'завяць' — Стол. (ТС), *смя́гнуць* незак., *сме́гці* незак., *асмя́гаць* незак. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *урэ́ць* незак., *ваўрэ́ць* зак., *саўрэ́ць* зак. — мясц. (Насовіч), *урэ́лы* прым. 'звялы ад гарачыні' — мясц. (Насовіч), *ча́нуць* незак. — мясц. (Ластоўскі), *чаўраць* незак. — Зэльв. (Сцяцко, НЛ); **вялы, звялы (іншыя назвы):** *буцвя́лы* прым. 'вялы, пажоўклы' — Шум. (СПЗБ), *зачэ́злы* прым. — Лід. (Сл. Гродз.), *карабава́ты* прым. 'вялы, маршчыністы' — Зэльв. (Сцяцко).

Гнісці

гні́сці незак. — пашыр. (ТС, Мат. апыт.), *згні́сці* зак. — пашыр. (ТС, Мат. апыт.), *пагні́ць* зак. 'згнісці ў вялікай

колькасці' — пашыр. (Мат. апыт.), *дагніць* зак. 'стаць зусім гнілым' — Стол. (ТС), *загніва́цца* незак. 'пачынаць гнісці' — Жытк. (ТС), *загніць* зак. 'згнісці' — Стол., Жытк. (ТС), *сагніць* зак. 'згнісці' — Стол. (ТС), *падгніва́ць* незак. 'гнісці знізу' — Стол. (ТС), *гнілы* прым. 'які згніў' — пашыр. (Мат. апыт.), *загнойны* прым. — Жытк. (ТС), *прагно́сты* прым. 'пра дрэва: падгніўшы, сітаваты' — Стол. (ТС), *прагно́й* м. 'загніванне, сітаватасць у драўніне' — Стол. (ТС), *выкіса́ць* незак. 'вымакаючы, гнісці (аб гародніне)' — пал. р. (ЭСБМ), *гарэць* незак. — Жытк. (ТС), *нало́йніваць* незак. 'гнісці, чарнець ад вільгаці (пра дрэва)' — мясц. (Насовіч), *псініць* незак. 'намакаць ад гніення, прымаючы сіні колер (пра дрэва)' — мясц. (Насовіч); **гнілы, гніль (іншыя назвы): мури́авы** прым. — Свісл., Ваўк., Смарг. (Сл. Гродз., СПЗБ, ЭСБМ), *мурашывы* прым. 'гнілы, струхнелы' — Маст. (Сл. Гродз.), *дупліна́ты* прым. 'пра дрэва, у якім выгніла нутро' — Лаг. (Варлыга), *казлівы* прым., *казлякава́ты* прым. 'паточаны, шашалеваты' — Стол. (ТС), *но́днар* м., *па́дпа́р* м. 'загніванне ў дрэве; тое, што і прагной' — Жытк. (ТС), *распа́даны* дзеепрым. 'гнілы, сапсаваны' — Жытк. (ТС).

Жоўкнуць

Рабіцца жоўтым, набываць жоўтае адценне пры завяданні.

жоўкнуць незак. — Сен., Буда-Каш., Чач., Жлоб., зах.-бран. р. (Каспяровіч, Насовіч, Растаргуеў, Мат. апыт.), *жоўк-лы* прым. — Сен., Жытк. (ТС, Каспяровіч), *пажоўкнуць* зак. — Маз., Буда-Каш., Жлоб., Чач., зах.-бран. р. (ГЧ, Насовіч, Растаргуеў, Мат. апыт.), *пажоўкці* зак. — мясц. (Насовіч), *пажоўклы* прым. — Чэрв., Буда-Каш., Чач. (Шатэрнік. Мат. апыт.), *ажоўкнуць* зак. — мясц. (Насовіч), *ажоўклы* прым. — мясц. (Насовіч), *зжоўкнуць* зак. — мясц. (Насовіч), *зжоўклы* прым. — мясц. (Насовіч), *іжжоўк-*

нуць зак. — Ганц. (СПЗБ), *жаўцець* незак. — Ашм. (Насовіч, Станкевіч), *жаўцецця* незак. — мясц. (Станкевіч), *зажаўцецця* зак. — мясц. (Станкевіч), *зажбўціцця* зак. — мясц. (Насовіч), *жбўты* прым. 'пажоўклы, пераспелы (пра агуркі)' — Віл., Стаўб. (СЦБ), *палавёць* незак. 'спеючы, жоўкнуць (пра жыта, пшаніцу)' — Стол., Жытк., зах.-бран. р. (ТС, Растаргуеў), *спалавёлы* прым. 'пажоўклы' — Гродз. (Сл. Гродз.).

Зарастаць, здзічаць

глухнуць незак. — мясц. (Насовіч), *загінаць* незак. — мясц. (Насовіч), *зацвігіваць* незак. — мясц. (Насовіч), *зацвіглы* прым. 'зарослы, здзічэлы' — мясц. (Насовіч), *траванець* незак. — мясц. (Ластоўскі), *пасіліваць* незак. 'заглушаць' — мясц. (Насовіч).

Ніцень

Рабіцца тонкім, кволым.

ніцень незак. — Верхнядзв., Пол., Пух. (НЛ, СПЗБ, СЦБ), *зніцень* зак. — паўн.-усх. д., сярэд.-бел. г. (ЛАБНГ, СПЗБ, Шаталава), *заницень* зак. — паўн.-зах. з. (СПЗБ, ЭСБМ), *паніцень* зак. 'пра бульбу: парасці тонкімі сцяблінкамі' — Валож., Стаўб., Кругл. (СЦБ), *ніціць* незак. — Лаг. (Варлыга), *сцякаць* незак. — зах.-пал. г., паўдн.-зах. д. (ЛАБНГ, НС, НЛ), *пасцякаць* зак. — Рэч. (НС), *сцэкаць* незак. 'марнець ад ценю' — Жытк. (ТС), *пасцэкаць* зак. — Драг., Стол. (ЛП, ТС), *ісцячы* зак. — Маст. (СПЗБ), *сцэкіся* зак. — Латгал. р. (СПЗБ), *сцёклы* прым. 'тонкі, слабы, кволы' — Латгал. р. (СПЗБ), *сценяцень* зак. — Паст., Чашн., Круп., Кругл., Касц. (ЛАБНГ), *защчырыць* зак. — Іўеў., Дзярж., Слуц. (ЛАБНГ), *звішэць* зак. — Лях., Лельч. (ЛАБНГ), *збутьвёць* зак. — Петр. (Шаталава), *пазбычаць* зак. 'зарасці пустазеллем і ад недахопу святла зрабіцца

вельмі малым (пра буракі)’ — Малар. (НЛ), *сцвіклы* прым.
'слабы, кволы (пра націну)’ — Гродз. (Сл. Гродз.).

Парахнець, трухлець

Разбурацца ад часу, ператварацца ў пацяруху, паранню, труху.

спарахнець зак. — Віц. р., Чэрв. (Каспяровіч, Шатэрнік), *парахнець* незак. — мясц. (Станкевіч), *спарахнелы* прым. 'які спарахнеў' — Драг. (ЛП), *параханава́ты* прым. 'спарахнелы, трухлявы' — Жытк. (ТС), *парахня́вы* прым. 'спарахнелы, трухлявы' — Жытк., Стол. (ТС), *парахня́* ж. 'дробныя, як пясок, сухія рэшткі сапрэлага або паточанага шашалем дрэва' — Чэрв. (Станкевіч, Шатэрнік), *парахно́* н. 'тое, што і парохня' — Віл. (Станкевіч), *парахонь* м. 'тое, што і парохня' — Віц. р. (Каспяровіч), *трухле́ць* незак. — Мін. (Станкевіч), *датрухле́ць* зак. 'струхлець да канца' — Мсцісл. (Юрчанка), *трупéхнуць* незак. — Віц. р., Мсцісл. (Каспяровіч, Станкевіч, Юрчанка), *затрупéхнуць* зак. — мясц. (Станкевіч), *патрупéхнуць* зак. — мясц. (Насовіч), *струпéхнуць* зак. — Беш. (Каспяровіч), *тру́хнуць* незак. — Стол. (ТС), *тро́хнуць* незак. — Драг. (ЛП), *патрухне́ць* зак. — Жытк. (ТС), *ператру́хаць* незак. — Жытк. (ТС), *ператру́хнуць* зак. — Жытк. (ТС), *пратру́хнуць* зак. — Стол. (ТС), *прухне́ць* незак. — Мясц. (Насовіч); **трухлявы:** *трухля́вы* прым. 'які струхлеў, ператварыўся ў труху' — Дзятл., зах.-бран. р. (Растаргуеў, Сцяшковіч), *тру́хлы* прым. 'трухлявы, крохкі, нямоцны' — Мін., Чэрв., Жытк., Стол. (Мат. Гом., Станкевіч, ТС, Шатэрнік), *патру́хлы* прым. — Петр. (Мат. Гом.), *тра́хлы* прым. — Добр. (Мат. Гом.), *трухня́вы* прым. — Буда-Каш., Лоеў., Калінк. (Мат. Гом.), *трухні́вы* прым., *трухня́вы* прым. — Жытк. (ТС), *трупéхлы* прым. — Віц. р., Воран., Лаг., Мсцісл. (Каспяровіч, Станкевіч, Варлыга, Юрчанка), *трупе́шлы* прым. — Ашм. (Сл. Гродз.), *прухня́вы* прым. — мясц. (Насовіч); **труха:** *труха́* ж. 'трухлявая драўніна' — Добр. (Мат. Гом.), *трухлё* н. — 'гнілое дрэва' — Навагр.

(ЖС), *трупéшка* ж. 'спарахнелае дрэва, сухая гніліна' — Мсцісл. (Юрчанка); **трухлявы, спарахнелы (іншыя назвы):** *хаўтны* прым. 'пра дрэва: з гнілым стрыжнем' — Стол., Жытк. (ТС), *хаўтны* прым. 'спарахнелы' — Лельч. (ЖС), *прытлэлы* прым. — Жытк. (Мат. Гом.).

Перарадзіцца

Страціць ранейшыя каштоўныя якасці, сапсавацца.

пєраражáцца незак. — мясц. (Насовіч), *вы́радачны* прым. 'які перарадзіўся' — мясц. (Насовіч).

Прапасці

вы́гібнуць зак. 'прапасці на корані' — Петр. (Шаталава), *вы́гінуць* зак. 'прапасці на корані' — Стаўб. (СЦБ), *па́даць* незак. 'гінуць, звальвацца з кораня' — Стаўб. (СЦБ), *начэ́пліць* зак. 'пра плады: прапасці' — Жытк. (Мат. Гом.).

Сітавець

Трухлець, парохнець (пра дрэва).

сітавэ́ць незак. — Чач. (Мат. Гом.), *сітава́ты* прым. 'пра драўніну: падгніўшая і таму мяккая, валакністая' — Астр., Лаг., Чэрв., Жытк. (Мат. Гродз., Варлыга, ТС, Шатэрнік), *сітава́тавы* прым. 'тое што і сітаваты' — Дзятл. (Мат. Гродз.), *асі́ты* прым. — 'тое, што і сітаваты' — Драг. (ЛП), *сітава́* ж. 'трухлявае дрэва' — Жытк., Чач. (Мат. Гом.); **сітаваты (іншыя назвы):** *бєрдзява́ты* прым. — Стол. (ТС), *жабєрдзява́ты* прым. — Жытк. (ТС), *забярэ́дзісба́сты* прым. 'абалонны, з нетрывалымі, спарахнелымі сляямі (пра драўніну)' — Жытк. (ТС), *забє́рдзєва́ты* прым., *забєрдзява́ты* прым. — Стол., Жытк. (ТС), *забрэ́дзісты* прым. — Стол. (ТС).

Скідаць лісце

скіда́ць незак. — Слон. (Мат. апыт.), *падалі́ст* м. 'лістапад' — Свісл. (Сл. Гродз.).

Сохнуць

Пазбаўляцца вільгаці.

сохнуць незак. — агульн. (ЛАБНГ), *сохці* незак. — усх.-пал. р., спарадычна сярэд.-бел. г., зах.-пал. г. (ЛАБНГ), *сухець* незак. — Маз. (ГЧ), *схнуць* незак., *схнуці* незак. — зах.-пал. г., сл.-маз. г., спарадычна Паням. р. (ЛАБНГ), *пасохнуць* зак. — Леп., Навагр., Слон., Люб., Буда-Каш., Жлоб., Чач. (Мат. апыт.), *пасохці* зак. 'высахнуць у мностве' — Жлоб., Буда-Каш. (Станкевіч, Мат. апыт.), *усохці* зак. 'высахнуць' — мясц. (Станкевіч), *сухі* прым. 'які высах' — Навагр., Слон., Леп., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *пасохлы* прым. 'тое, што і сухі' — Леп., Навагр., Слон., Люб., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *сухалінны* прым. 'пра дрэва: вельмі сухі' — Віц. (Станкевіч), *сухаліна* ж. 'высыхлае і гады два прастаяўшае на пні дрэва' — Віц. (Станкевіч), *пашиэрхлы* прым. 'пра траву: высахлая' — Лід. (Сл. Гродз.), *учаўрэць* зак. 'загінуць, засохнуць' — Верхнядзв., Лід. (Сл. Гродз., СПЗБ), *вычаўралы* прым. — Навагр. (Сл. Гродз.), *вышаштацца* зак. 'высахшы, зрабіцца ў сярэдзіне пустым (пра плады)' — Пол. (НЛ), *зачахнуць* зак., *счахнуць* зак. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *абчахнуць* зак. 'абсохнуць (пра траву)' — Кобр. (НЛ), *пазасу́квацца* зак. 'пра лісце: паскручвацца' — Стол. (ТС), *сэніцца* незак. 'высыхаючы, пераўтварацца ў сена' — Пух. (Шатэрнік), *спятрэць* зак. 'вянучы, высахнуць' — Сен. (Каспяровіч), *счэзнуць* зак. 'ссохнуць' — Хойн (Мат. Гом.), *шатырыцца* незак. 'пра траву і збожжавыя: высыхаючы, раздавацца ў бакі' — Мін. (Станкевіч, Шатэрнік); **засыхаць на корані:** *вішэць* незак. — паўдн. р. (ЛАБНГ, ТС), *звішэць* зак. — Бераст. (Сл. Гродз.), *звішаць* зак. — Нясв. (Мат. мін.-мал.), *вішавіць* незак. — Бар., Старадарож. (ЛАБНГ, СПЗБ), *вішыць* незак., *вышыці* незак. — Ганц., Пін. (ЛАБНГ), *вішараваць* незак. — Гл. (ЛАБНГ), *упалынець* зак. 'зарасці палыном, засохнуць' — Навагр. (Сл. Гродз.).

ІНШЫЯ ДЗЕЯННІ І ПРЫКМЕТЫ, ЗВЯЗАНЫЯ З ФІЗІЧНЫМІ ЎЛАСЦІВАСЦЯМІ РАСЛІН І ПЛАДОЎ

Брыняць, набіраць вільгаці

набрыняць зак. 'набрацца вільгаці' — Ваўк. (Сцяшко-віч), *адмякнуць* зак. 'увабраць у сябе вільгаць 'пра бульбу, збожжа' — Лёзн. (Каспяровіч), *адпівáцца* незак., *адпíцца* зак. 'пра насенне, зерне: увабраўшы ў сябе вільгаць, павялічыцца ў аб'ёме, брыняць' — мясц. (Насовіч), *распукáць* незак., *распúкнуць*, зак. 'тое, што і адпíвацца' — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *сплаўваць* незак., *сплывáць* (*сплывáць*) незак. 'аплываць ад вільгаці (пра грыбы)' — Жытк. (ТС).

Віцца

Размяшчаючыся вакол, на паверхні чаго-небудзь, заплятаць, пакрываць сабой.

віцца незак. — Леп., Слон., Навагр., Буда-Каш., Жлоб., Чач. (Мат. апыт.), *віну́цца* незак. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *дра́цца* незак. — Браг. (Мат. Гом.), *плéсціся* незак. — Слон. (Мат. апыт.).

Вылежацца

Набыць патрэбныя якасці, праляжаўшы пэўны тэрмін у адпаведных умовах.

вы́лежацца зак. — Леп., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *вы́легчыся* зак., *вы́лажацца* зак., *павыляга́цца* зак., *паўле́жыцца* зак. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *выле́гацца* незак. — Ашм. (Станкевіч).

Выветраны

Пазбаўлены вільгаці, высахлы.

вы́петрахлы прым. — Бераст. (Сл. Гродз.).

Гнуцца

Пад уздзеяннем чаго-небудзь станавіцца крывым, няроўным.

гну́цца незак. — пашыр. (Мат. апыт.), *гну́ткі* прым. 'які добра гнецца (пра галіну, дубец)' — Драг. (ЛП), *жыдкава́ць* незак. 'выгінацца і не ламацца' — Зэльв. (Сцяцко), *жы́ткі* прым. 'тое, што і гнуткі' — Слон. (НЛ), *кро́хкі* прым. 'які не гнецца, а ламаецца' — Лаг. (Варлыга), *хісла́вы* прым. 'пра малое тонкае дрэва' — мясц. (Насовіч).

Калючы

З мноствам калючак; такі, які колецца.

калю́чы прым. — пашыр. (Мат. апыт.), *калю́ічы* прым. — Шчуч., Пух. (З нар. сл., НЛ), *калю́ічавы* прым. — Кам. (ЖНС), *каля́чы* прым. — Лях. (СПЗБ), *бадзю́чы* прым. — мясц. (Насовіч), *шорсткі* прым. — Чэрв. (Шатэрнік).

Калыхацца

Мерна рухацца зверху ўніз ці збоку ў бок.

калыха́цца незак. — пашыр. (Мат. апыт.), *заважы́нцця* зак. — Шчуч. (Сл. Гродз.), *лялё́ць*, *лялё́ць* незак. 'калыхацца (пра збожжа, траву)' — усх.-пал. р. (ЭСБМ).

Пераплесціся

пераплэ́сціся зак., *сплэ́сціся* зак. — Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *сплы́ціцца* зак. 'пераплесціся галінкамі, лапкамі' — Стаўб. (Мат. мін.-мал.), *узя́цца ў руно́* 'сплесціся, збіцца' — Стол. (ТС).

Раскашляцца

Стаць кашлатым, разгалістым.

раскашля́ціцца незак. — Стол. (ТС).

Стрыкацца

Пра крапіву: апякаць скуру.

стрыка́цца незак. — Жлоб., Гом., Буда-Каш., Ветк., Чач. (Мат. Гом., Мат. апыт.), *стрыка́ць* незак. — Леп., Люб., Буда-Каш., Жлоб., Чач. (Мат. апыт.), *стрыклівы* прым. 'які пячэцца, стрыкаецца' — Краснап., Касц., Буда-Каш., Смален. р. (Бялькевіч, Дабравольскі, Мат. апыт.), *стры́кны* прым. — Мсцісл. (Бялькевіч), *стрыку́чы* прым. — зах.-бран. р. (Растаргуеў, Станкевіч), *джэ́гацца* незак., *джэгаць* незак., *джы́гнуць* зак. — Мсцісл., Чач. (Юрчанка, Мат. апыт.), *джы́гальць* незак., *джыга́сіць* незак., *джы́гаць* незак. 'стракаць крапівай' — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *джагі́вы* прым. 'які стрыкаецца, стрыклівы, пякучы' — Лоеў. (Янкова), *жыгка́вы* прым. 'тое, што і стрыклівы' — Віл. (СПЗБ), *пяку́чы* прым. 'тое, што і стрыклівы' — Люб. (Мат. апыт.), *непяку́шчы* прым. 'які не стрыкаецца' — Навагр. (Мат. апыт.).

Усмаліцца

Стаць смольным, набрацца смалы.

усмалі́цца зак. — Стол. (ТС).

Шалясцець

Утвараць шолах, шум; шапацець.

хлепята́ць незак. — Гом. (НЛГ).

3.5. СЛОВЫ СА ЗНАЧЭННЕМ КОЛЕРУ, ВЕЛІЧЫНІ, ВЫГЛЯДУ РАСЛІН І ГРЫБОЎ

Абалоністы

Які мае тоўстую абалонку.

абало́ністы прым. — Іўеў., Воран., Чэрв., Стол., Жытк. (Сл. Гродз., ТС, Шатэрнік), *бало́ністы* прым. — Жытк.

(ТС), *абзольны* прым. — Лоеў. (Янкова), *буехаваты* прым. — Жытк. (ТС).

Ажэвісты

З рознай прорасцю.

ажэвісты прым. — Астр. (Сл. Гродз.).

Азадні

Пра зерне: няякасны, дробны.

азадні прым. — Стол. (ТС).

Асцяваты

Пра зерне: з гірсой.

асцяваты прым. — мясц. (Ластоўскі), *асцюкаваты* прым. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *аськаваты* прым. — Ушацк. (НС), *асісты* прым. — Верхнядзв. (СПЗБ).

Атрутны

Які ўтрымлівае атруту; якім можна атруціцца.

ядавіты прым. — Лаг. (Варлыга).

Бадзюлькаваты

Які мае калючкі.

бадзюлькаваты прым. — мясц. (Насовіч).

Бадылісты

З мноствам камельчыкаў, што застаюцца ад сцёблаў буйной травы.

бадылісты прым. — Карэл. (Сл. Гродз.).

Бахматы

Пышны, разложысты.

бахма́ты прым. — мясц. (Ластоўскі), *валаха́ценькі* прым. — Хойн. (ГЧ), *купча́сты* прым. — Маст., Шчуч., Гродз. (СПЗБ).

Бацвіністы

З добрым бацвіннем.

бацві́ністы прым. — Шчуч. (Сл. Гродз.).

Безгрыбоўны

Такі, у якім няма грыбоў.

безгрыбо́ўны прым. — Мсцісл. (Юрчанка).

Безладыгі

Пра ліст, які не мае чаранка, з вельмі кароткім чаранком.

безлады́гі прым. — мясц. (Ластоўскі).

Бузяны

Пра ваду ў рацэ, возеры: мутна-зялёнага колеру, з вялікай колькасцю ілу.

бузя́ны прым. — Беш. (Каспяровіч).

Буйны

Вялікага памеру і добрай якасці (пра плады, часцей пра зерне).

буйны прым. — Верхнядзв., Глыб., Паст., Чэрв., Н-авагр., Іўеў., Сморг. (СПЗБ, Мат. Гродз.), *бо́йны* прым. — Рэч. (НС), *я́драны* прым. — Лаг. (Варлыга), *я́драны́* прым. — Драг. (НЛ), *я́драністы* прым. — Гом. р. (НЛГ), *ядро́ны*

прым. — Слон. (Мат. апыт.), *ядрысты* прым. — мясц. (Ластоўскі), *вадро́ны* прым. — Навагр. Зэльв., Маст. (СПЗБ), *чалавы́* прым. 'пра жыта' — Браг., Воран. (Шаталава), *якарны* прым. — мясц. (Насовіч).

Бязлузгі

Які не мае лускі.

бязлу́згі прым. — мясц. (Ластоўскі).

Бяскветны

Аб раслінах, што не выпускаюць кветак, не цвітуць.

бяскве́тны прым. — мясц. (Ластоўскі).

Бяскмельны

Пра расліну, якая не мае ствала (падаецца ў якасці прыкладу папаратнік).

бяскме́льны прым. — мясц. (Ластоўскі).

Варсаваты

З крапінкамі (пра плады).

варсавáты прым. — Беш. (Каспяровіч).

Вачакаваты

З парасткавымі вочкамі (пра бульбу).

вачакава́ты прым. — Вілен. р. (СПЗБ).

Вінны

Кісла-салодкі на смак (пра яблыкі).

ві́нны прым. — Бярэз. (СЦБ).

Воўчы

Пра плады: неядомыя, атрутныя.

воўчы прым — Леп., Слон., Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *ваўчыны* прым. — Ушацк. (ЖС).

Высокі

Пра расліну: з доўгім і моцным ствалом ці сцяблом.

высокі прым. — агульн. (Мат. апыт.), *дубцаваты* прым. — Іўеў. (Сл. Гродз.), *го́лкі* прым. 'пра высокія дрэвы ў лесе' — Чач. (Мат. апыт.).

Вярцісты

Пра капусту: пакручаная.

вярцісты прым. — Навагр. (ЭСБМ).

Вяцісты

Пра суквецце аўса, канопляў: з вялікай мяцёлкай.

вяцісты прым. — Мёр., Лаг. (ЖНС, СЦБ), *кунаты* прым. — Чэрв. (НЛ).

Галавісты

З вялікай галоўкай (пра капусту, цыбулю).

галавісты прым. — Рэч. (НС).

Галінасты

Пра дрэва: з вялікімі і моцнымі галінамі, разрослае, з буйной кронай.

ла́пісты прым. — Карэл., Лях., Слон. (СПЗБ, Мат. апыт.), *галіна́сты* прым. — Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *галіня́сты* прым. — Гарад., Жытк., Смален. р. (Дабравольскі, НЛ, ТС), *галі́сты* прым. — Жытк. (ТС), *гал-*

ністы прым. — Слон. (Мат. апыт.), *разгаліністы* прым. — мясц. (Ластоўскі), *галявісты* прым. — Рэч. (НС), *гамлісты* прым. — Гродз. (Сл. Гродз.), *вяцісты* прым. — Стол., Жытк., Петр. (ТС, ЭСБМ), *вяцьвісты* прым. — усх.-маг. р. (Бялькевіч, ЭСБМ), *вілаваты* прым. — Смален. р. (Дабравольскі), *вільён* м. 'эпітэт дуба ў выразе дуб-вільён' — Смален. р. (Дабравольскі), *кунаты* прым. 'галінасты, з густой пышнай кронай' — Лаг., Барыс., Пух., Чэрв. (НЛ, СЦБ, Станкевіч), *ралаваты* прым. — Лун., Стол. (ТС, Шаталава), *на ралцах*, у выразе: увесь на ралцах 'пра шматлікія разгалінаванні' — Стол. (ТС), *на дзве (тры) ралі* 'у два (тры) сукі, адгалінаванні' — Стол., Жытк. (ТС), *рассахаты* прым. 'пра шырокае дрэва з доўгімі сукамі' — Астр., Лаг. (Варлыга, Мат. Гродз.), *расахаваты* прым. 'пра дрэва з разгалінаваннем' — Стол. (ТС), *расахаты* прым. — Ашм. (Станкевіч), *сахаты* прым. — мясц. (Ластоўскі), *разліны* прым. — Астр. (Сл. Гродз.), *лапісты* прым. — Слон. (Мат. апыт.), *карчавы* прым. — Гродз. (Сл. Гродз.), *карчысты* прым. — Валож. (СЦБ), *галавачысты* прым. — Свісл. (Сл. Гродз.), *каранаваты* прым. 'нізкі і галінасты' — Лоеў. (Янкова), *каркалісты* прым. — Верхнядзв. (НС), *купкаваты* прым. 'з густой кронай' — Пух. (СЦБ), *кучаравы* прым. — Чач. (Мат. апыт.), *разлажысты* прым. — Навагр. (Сл. Гродз.), *разложысты* прым. — мясц. (Станкевіч), *расхілісты* прым. — Стол. (ТС), *развіслы* прым. — мясц. (Станкевіч), *разгаты* прым. — Чэрв. (Шатэрнік), *сукаваты* прым. — мясц. (Ластоўскі), *шатрасты* прым. — Гом. р. (НЛГ), *шатрысты* прым. — Дзятл. (НЛГ).

Галоўчысты

Пра лён: з вялікай колькасцю галовак.

галоўчысты прым. — Стол. (ТС).

Гірслівы

Пра збожжа: засмечанае гірсой, чорнае.

гірслівы прым. — Верхнядзв., Мядз. (СПЗБ, СЦБ), *гір-сяны* прым. — Вілен. р. (СПЗБ).

Гонкі

Пра дрэва з высокім роўным ствалом, які надта паволі танее да верху, а таксама пра лес, у якім растуць такія дрэвы.

гонкі прым. — Лаг., Чэрв. р., Стол., Смален. р. (Дабравольскі, Варлыга, ТС, Шатэрнік), *выганясты* прым. — Маст. (Сл. Гродз.), *узгоністы* прым. — Смален. р. (Дабравольскі), *падгалёністы* прым. — Смален. р. (Дабравольскі), *выносны* прым. — Драг., Стол., Жытк. (ТС, ЭСБМ), *вынёслы* прым. — Гродз. (Цыхун), *выносісты* прым. 'высокі і тонкі' — Ветк. (Мат. Гом.), *роўны* прым. — Жытк. (ТС), *стромкі* прым. 'высокі і тонкі' — Жытк. (ТС).

Горкі

Які мае своеасаблівы едкі смак.

горкі прым. — пераважна агульнае (Мат. апыт.), *гаркавы* прым. — Чач., Буда-Каш. (Мат. апыт.), *гаркі* прым. — Маладз. (Маз.), *горкач* ж. 'уласцівасць горкага, горыч' — Уздз. (СЦБ), *асінава́ты* прым. — мясц. (Насовіч).

Гургунаваты

Пра дрэва: пакрытае жаўлакамі, наростамі.

гургунава́ты прым. — Стол Жытк. (ТС), *мачу́лісты* прым. — Стол., Жытк. (ТС).

Густы

Пра лес: з мноствам дрэў і кустоў, што шчыльна параслі адно каля аднаго; непраходны.

густы прым. — агульн. (Мат. апыт.), *гусце́нны* прым. — Добр. (Мат. Гом.), *кало́даю* прысл. (у выразе: трава кало-

даю) — Жытк. (ТС), як *кало́да* (у выразе: жыта (трава) як кало́да) — Стол. (ТС).

Даўгалыты

Пра грыб: на доўгай ножцы.

даўгалы́ты прым. — Глыб. (СПЗБ).

Даўкі

Які перасядае ў горле, выклікае аскому.

даўкі прым. — Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт., Насовіч), *ко́рсткі* прым. — мясц. (Насовіч), *са́дкі* прым. — мясц. (Насовіч), *са́дкась* ж. — мясц. (Насовіч).

Двайнёвы

Пра расліну: што складаецца з дзвюх частак.

двайнёвы прым. — Буда-Каш., Чач. (Мат. Гом.), *двай-ня́сты* прым. — Ветк. (Мат. Гом.).

Драпчасты

Шурпаты, шорсткі; з дробнымі няроўнасцямі.

драпча́сты прым. (*вербалос: кара́ на ім драпча́стая, дзераскава́тая*) — Слон. (Мат. апыт.), *дзераскава́ты* прым. — Слон. (Мат. апыт.).

Драпчасты

Дробненькі, з дробнымі кветачкамі.

драпча́сты прым. — Драг. (ЖНС).

Дробны

Пра плады, караняплоды: невялікага памеру, малы.

дро́бны прым. — агульн. (Мат. апыт.), *дро́мны* прым. — Віл. (НС).

Дуплаваты

Які мае дупло, пусты ў сярэдзіне (пра дрэва ці караняплод).

дупліна́ты прым. — Бял. (НС), *дупляна́ты* прым. — Мядз., Стол. (НС, ТС), *дупляня́ты* прым. — Ветк. (Мат. Гом.), *дупленява́ты* прым. — Жытк. (ТС), *дупляня́сты* прым. — Стол. (ТС), *дуплі́сты* прым. — Чэрв. (Шатэрнік), *дзюплі́сты* прым. — мясц. (Ластоўскі). *дупля́вы* прым. — Гродз., Свісл. (Мат. Гом., Цыхун), *дуплёны* прым. 'пра бульбу' — Рэч. (Мат. Гом.), *дупля́ты* прым. — Рэч. (Мат. Гом.), *дра́блы* прым. 'пусты ў сярэдзіне (пра рэдзьку, радыску) — Лоеў. (Янкова).

Дуплісты

Пра качан капусты ці караняплод: мяккі, рыхлы, пус-таваты.

иуплава́ты прым. — Лід., Зэльв. (Сл. Гродз., Сцяцко), *ашо́мкі* прым. — Чач. (Мат. апыт.), *шулякава́ты* прым. — Стол. (ТС), *вы́иупцелы* прым. — Лоеў. (Янкова), *хлупя́ны* прым. 'пра рэдзьку' — Чач. (Мат. Гом.).

Духмяны

Які прыемна пахне.

духмя́ны прым. — Сен. (Каспяровіч), *бальса́мны* прым. — мясц. (Насовіч).

Жаўтлявы

Жоўтага колеру.

жаўкля́вы прым. — Мёр., Лельч., Чач. (ЖНС, Мат. Гом.).

Жухлы

Пра траву, што звяла і высахла.

жу́хлы прым. — Гом. р. (НЛГ).

Жывы

Які адносіцца да жывёльнага ці расліннага свету.

жывы́ прым. — пашыр. (Мат. апыт., Станкевіч).

Жырны

Цёмна-зялёны (пра траву, якая вырасла на месцы, дзе быў памёт).

жы́рны прым. — Вілен. р. (СПЗБ).

Заасянелы

Пра траву: што стаіць зялёнай да самай вясны.

заасяне́лы прым. — Слон. (Сл. Гродз.).

Занорысты

Пра бульбу: з няроўнай паверхняй, бугрысты.

зано́рысты прым. — Ваўк., Гродз. (Мат. Гродз., Цыхун).

Захвослівы

Пра дрэва з тонкай вершалінай.

захво́слівы прым. — Астр., Лоеў. (Мат. Гродз., Янкова), *захво́ставаты* прым. — Стол. (ТС), *захво́ставы* прым. 'пра вершаліну дрэва: закручаная, паперакручаная' — Мсцісл. (Юрчанка), *зво́дзісты* прым. — Стол. (ТС).

Звязісты

Пра дрэва: якое дрэнна шчапаецца.

звязісты прым. — Слон. (Мат. апыт.).

Зеленкаваты

Пра плады: зялёнага колеру, недаспелыя.

зеленкава́ты прым. — Жытк., Чач. (ТС, Мат. апыт.).

Зелляваты

З пустазеллем.

зеллява́ты прым. — Стол. (ТС).

Злосны

Пра лес: у якім растуць высокія і роўныя дрэвы.

зло́сны прым. — Малар. (НЛ).

Зяграты

Буйны (пра семя).

зягра́ты прым. — Зэльв. (Сцяцко).

Зялёначубы

Пра дрэва: з зялёным верхам.

зялёначубы прым. — Карэл. (Сл. Гродз.).

Зялёны

Недаспелы.

зялёны прым. — пашыр. (Мат. апыт.), *зе́лены* прым. — мясц. (Насовіч), *зелян'явы* прым. — мясц. (Ластоўскі).

Імшысты

Парослы мохам.

імішысты прым. — Чэрв. (Станкевіч, Шатэрнік),
міяны прым. — Пух. (СЦБ).

Каласісты

З буйным калоссем.

каласісты прым. — Лаг., Чач., Жытк. (Варлыга, ТС, Мат. апыт.), *каласён* прым. — Гом. (НЛГ), *каласавы* прым. — Чэрв. (Станкевіч, Шатэрнік), *каласаваты* прым. — мясц. (Ластоўскі), *кало́сны* прым. — мясц. (Ластоўскі).

Камлісты

З тоўстым камлём (пра дрэва, а таксама іншую расліну).

камлісты прым. — Астр. Чэрв. р. (Мат. Гродз.), *ко́млісты* прым. — Калінк. (Мат. Гом.), *камлява́ты* прым. — Добр. (Мат. Гом.), *закаме́лісты* прым. — Светлагор., Нар. (Мат. Гом.), *закамялісты* прым. — Лоеў. (Янкова), *гало́місты* прым. — мясц. (Ластоўскі), *дзядкава́ты* прым. — Хойн. (Мат. Гом.), *пні́сты* прым. — мясц. (Ластоўскі).

Камяністы

Цвёрды, падобны да костачкі.

камяністы прым. — Жытк. (ТС).

Карабаваты

Пра дрэва: пакрыты тоўстай растрэсканай карой.

карабава́ты прым. — Карэл., Слон. (Сл. Гродз., Мат. апыт.), *кара́бісты* прым. — Слон. (Мат. апыт.).

Каравы

Пакрыты карою, лускою, шурпаты, шорсткі.

кара́вы прым. — Стол. (ТС), *кары́кавы* прым. — Смален. р. (Дабравольскі), *кару́злы* прым. — Смален. р. (Дабравольскі), *кару́злы* прым. 'шурпаты (пра бульбу)' — Лоеў. (Янкова), *бальклі́вы* 'пра бульбу: карослівая, шурпатая' прым. — мін.-мал. г. (ЭСБМ).

Карамзаты

Нізкарослы і крывы (пра дрэва).

карамза́ты прым. — Чэрв. (Шатэрнік).

Караністы

З моцным каранем.

карані́сты прым. — Чэрв. (Шатэрнік), *карана́сты* прым. — Жытк. (ТС), *кака́цісты* прым. 'з багатай каранёвай сістэмай' — Мсцісл. (Юрчанка), *какаціце́нькі* прым. памянш. — Мсцісл. (Юрчанка).

Каржакаваты

Пра дрэва: нізкі, з тоўстым сукаватым ствалом.

каржакава́ты прым. — Сен., Чэрв. (Каспяровіч, Шатэрнік), *кра́жаваты* прым. — Стаўб., Стол. (ЖС, ТС), *карамза́ты* прым. — Стол., Жытк. (ТС), *карамзава́ты* прым. — Стол. (ТС), *карамзакава́ты* прым. — Жытк. (ТС), *каркалі́сты* прым. 'сукаваты, крывы' — Верхнядзв. (СПЗБ), *каркале́сты* прым. 'сукаваты' — Смален. р. (Дабравольскі), *карка́ты* прым. 'тое, што і каркалісты' — Верхнядзв. (СПЗБ), *карлава́ты* прым. — Гродз., Ваўк. (СПЗБ), *карна́ты* прым. 'прысадзісты' — Лід. (СПЗБ).

Карчысты

Які расце гронкамі.

карчы́сты прым. — Лун. (ЛАБНГ).

Касаты

Пра дрэва: калі галіны абвісаюць на дол.

касáты прым. — Лаг. (ЭСБМ).

Кастрывы

З примессю кастрыцы.

кастры́вы прым. — Чэрв. (Шатэрнік), *кайстры́вы* прым. — Чэрв., Лоеў. (Станкевіч, Янкова).

Качаністы

З вялікім качаном.

кача́ністы прым. — Ваўк., Гл. (Сл. Гродз., СПЗБ).

Квяцісты

З вялікай колькасцю кветак; з буйнымі кветкамі.

квяці́сты прым. — мясц. (Ластоўскі), *кваці́сты* прым. 'пра расліну, кветкі якой складаюцца з кветкавых лісткаў' — Лаг. (ЭСБМ).

Кілаты

Пра капусту: з нарастамі на карэнні.

кіла́ты прым. — Рас. (Шаталава), *кілава́ты* прым. — Лун. (Шаталава).

Кіслы

Пра плод: які мае своеасаблівы смак, падобны да смаку недаспелага яблыка.

кі́слы прым. — пашыр. (Мат. апыт., Станкевіч), *кісля́вы* прым. — мясц. (Станкевіч), *кісля́васць* ж. 'якасць кіслага, кіслінка' — мясц. (Станкевіч).

Кромлены

Раскідзісты; са спілаванай ці зламанай вершалінай (пра дрэва).

кромлены прым. — Стол. (ТС), *укромісты* прым. — Жытк. (ТС).

Крутасты

Пра капусту: пакручаная.

крутасты прым. — Пруж., Кобр., Пін. (ЭСБМ), *круцёсты* прым. — Навагр. (ЭСБМ).

Круты

Пра дрэва з няроўнымі, перавітымі сляямі, якое цяжка шчапаецца.

круты прым. — Жытк., Драг. (ТС), *кручаны* прым. — Пух. (СЦБ), *пакаручаны* прым. — Стол., Жытк. (ТС), *візаваты* прым. — Лаг. (ЭСБМ), *начосавы* прым. 'пакручасты, з няроўнымі сляямі' — Стол. (ТС), *павіты* прым. — Жытк. (ТС), *паворысты* прым. — Бяроз. (ЛАБНГ), *сுவярточысты* прым. — мясц. (Насовіч).

Крывы

Пра дрэва: з крывым ствалом.

крывы прым. — пераважна агульн. (Мат. апыт.), *карамкаты* прым. — Малар. (НЛ), *каракаваты* прым. — Стол. (ТС), *карачаваты* прым., *карачунаваты* прым. — мясц. (ЭСБМ), *украмаваты* прым. — Жытк. (Мат. Гом.), *укромісты* прым. — Светлагор. (Мат. Гом.).

Кусцісты

Які разрастаецца кустом, мае шмат парасткаў.

кусцісты прым. — Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *карчысты* прым. — Гл. (Янкоўскі), *карчаваты* прым. 'прысэдзісты, кусцісты' — Жытк., Стол. (ТС), *каракаваты* прым. — Стол. (ТС), *ралясты* прым. 'кусцісты шматпарасткавы' — Жытк. (ТС).

Ламбукаваты

Таўставаты, грубаваты (пра сцяблы).

ламбукаваты прым. — Карэл. (СПЗБ).

Лапушысты

Пра ліст: вялікі, шырокі, падобны на лісце лопуху.

лапушысты прым. — Віл., Мсцісл., Жытк. (3 нар. сл., СПЗБ, ТС), *лапушны* прым. — Жытк. (ТС), *лапухаваты* прым. — Жытк. (ТС), *лапаты* прым. — Кам. (СПЗБ), *раскладзісты* прым. — Стол. (ТС).

Лекавы

Які выкарыстоўваецца ў леках, якім можна лячыць якія-небудзь хваробы (пра расліны).

гаючы прым. — Гродз. (Мат. Гродз.), *намоцны* прым. — Гродз. (Сл. Гродз.).

Ліпаваты

Мяккі (пра драўніну).

ліпаваты прым. — Стол. (ТС).

Лясісты

Які парос лесам.

лясісты прым. — мясц. (Ластоўскі), *палёсісты* прым. — мясц. (Станкевіч).

Магутны

Пра стары лес, у якім растуць вялікія дрэвы.

магутны прым. — Віц. р. (Каспяровіч).

Малады

Які нядаўна вырас, свежы (пра гародніну).

малады прым. — Віц. р., паўн.-зах. з., Чэрв. р., усх-маг. р., Лоеў. (ЭСБМ).

Махнаты

З густой ігліцай.

махнаты прым. — Іўеў., Лаг. (ЭСБМ).

Махрысты

З мноствам махроў, дробных карэньчыкаў.

махрысты прым. — Петр. (Шаталава).

Мяккакоры

Пра плады: з мяккай скуркай.

мяккакоры прым. — Стол. (ТС).

Наворысты

Пахілы, нахілены (пра дрэва).

наворысты прым. — Жытк. (ТС).

Нарыцаваты

Пра караняплоды: з чарваточынай.

нарыцаваты прым. — Стол. (ТС).

Ніцы

Нізкі, паніклы (звычайна пра дрэва).

ніцы прым. — паўн.-зах. з., Віц. р., Пін. (СПЗБ, ЭСБМ).

Падгалы

Пра дрэва: з доўгім ствалом без галін знізу.

падга́лы прым. — Лаг., Нараўл., Ашм. (Варлыга, Мат. Гом.), *падга́лісты* прым. — Стол. (ТС).

Поўны

Пра насенне: дабраякасны.

поўны прым. — Ашм., Лоеў. (Янкова, Мат. мін.-мал.).

Праставерхі

Пра дрэва: з прамым верхам.

праставе́рхі прым. — мясц. (Ластоўскі).

Пульхनावаты

Мяккі, быццам надзьмуты, пухлы.

пухава́ты прым. — Стол. (ТС).

Пупышкавы

Які мае шмат пупышак.

струплі́вы прым. — Люб. (ЖНС).

Пусты

Недабраякасны (пра насенне).

пусты́ прым. — Лоеў. (Янкова), *няпэ́ўны* прым. — Уздз. (Мат. мін.-мал.).

Разнабокі

Пра кавун: неаднолькавага колеру; недазрэлы.

разнабо́кі прым. — зах.-бран. р. (Растаргуеў).

Расісты

Пра авёс: з вялікай мяцёлкай.

расі́сты прым. — Мсцісл. (3 нар. сл.).

Раскідзіста

Пра рост караня: шырока ў бакі і неглыбока, блізка да паверхні.

расклéі́ста прысл. — Стол. (Мат. апыт.)

Рослікавы

Пра збожжа: у якім многа спарынні.

ро́слікавы прым. — Браг. (ГЧ).

Руністы

Пра ўсходы збожжа: кусцісты, разрослы.

руні́сты прым. — мясц. (Насовіч, Станкевіч).

Рэдкі

Пра пасевы збожжавых.

рэ́дкі прым. — агульн. (Мат. апыт.), *пахаджэ́лы* прым. — Чав. (НС), *чэ́злы* прым. 'пра лес, у якім дрэвы параслі далёка адно ад аднаго' — Карэл. (Мат. Гродз.).

Сакавіты

Які ўтрымлівае многа соку.

сакавіты прым. — Ашм., Слуц. (Станкевіч), *сакавы* прым. — Ашм., Слуц. (Станкевіч), *сакаўны* прым. — Ашм., Слуц. (Станкевіч), *асотлівы* прым. — Чэрв. (Шатэрнік), *сядзёрысты* прым. — Пол., Леп., Барыс. (Станкевіч).

Семенны

Поўны спелага семя.

семенны прым. — мясц. (Насовіч, Станкевіч).

Слаісты

слаяваты прым. — Жытк. (ТС), *хлапаваты* прым. 'буйна слаісты, мяккі на буйных слаях (пра хваёвае дрэва)' — мясц. (Насовіч).

Смалісты

Які ўтрымлівае смалу, насычаны смалой (пра дрэва).

смалёвы прым. — усх.-маг. р. (Бялькевіч), *смольны* прым. — Жытк. (ТС), *смольны* прым. — Чэрв. (Насовіч, Станкевіч, Шатэрнік), *смолкі* прым. — мясц. (Станкевіч), *смальны* прым., *смаляны* прым. — мясц. (Насовіч), *укрэністы* прым. — Рас. (Шаталава).

Сопкі

Рассыпісты, з рыхлай мякаццю; маласакаўны, але мяккі (пра плады).

сопкі прым. — Брасл., Чэрв. (Ластоўскі, Станкевіч, Шатэрнік, Янкоўскі), *сопкасць* ж. 'уласціvasць сопкага' — мясц. (Ластоўскі).

Спічасты

Пра дрэва: з вострай і тонкай вяршыняй, вастраверхае.

мышахвосты прым. — Дзятл. (Мат. Гродз.).

Старакоры

З застарэлай карой.

старако́ры прым. — Стол. (ТС).

Стары

Пра дрэва, што расце многа гадоў.

стары́ прым. — агульн. (Мат. апыт.), *дравя́ны* прым. — Чач. (Мат. Гом.).

Стаўбурны

Які мае кветканоснае сцябло, стаўбур, стрэлку (пра травяністыя расліны).

стаўбу́рны прым. — Маз. (ГЧ).

Стручны

У якім многа струкоў.

стручны́ прым. — Ашм. (Станкевіч), *стручы́сты* прым. — Мядз. (НС), *струча́ны* прым. — Тал. (Шаталава), *стру́чны* прым. 'з мноствам ягад' — Бяроз. (Шаталава).

Стрыжнёвы

Які мае тоўстую сярэдзіну, стрыжань.

стрыжнёвы прым. — Стол. (ТС), *стрыжнява́ты* прым. — Стол. (ТС).

Сукаваты

З мноствам сукоў.

сукава́ты прым. — Слон., Мсцісл., Чач., Жлоб., Буда-Каш., Стол. (ТС, Мат. апыт.), *сука́ты* прым. — Віц. р., зах.-бран. р. (Каспяровіч, Растаргуеў, Насовіч), *сукалённы* прым., *сукалёнчаты* прым. — мясц. (Насовіч), *павіва́сты*

прым. — Лоеў., Браг. (Мат. Гом.). *ражनावаты* прым. — Свісл. (Сл. Гродз.).

Сцяблісты

Выносісты, з высокім моцным сцяблом.

сцяблісты прым. — Чашн., Навагр., Зэльв. (Каспяровіч, Мат. Гродз., СПЗБ, Станкевіч), *сцеблаваты* прым. — мясц. (Ластоўскі).

Сыры

Які ўтрымлівае многа вільгаці.

глейкаваты прым. — Ваўк. (Сл. Гродз.).

Травяністы

Які мае ўласцівасці травы.

траўляны прым. — Стол. (НЛ).

Траўлівы

На якім добра расце трава.

траўлівы прым. — Ашм. (Станкевіч).

Цвёрды

Пра дрэва: з плотнай драўнінай.

лубаваты прым. — Чэрв. (Шатэрнік).

Цягучы

Пра смалу.

расцягаты прым. — Слон. (Мат. апят.).

Шырматы

Шырокі і круглы, пляскаты (пра зерне сачавіцы).

шырма́ты прым. — Драг. (НЛ).

Шышкаваты

Пра рабіну, пакрытую гронкамі ягад.

шышкава́ты прым. — Слон. (Мат. апыт.).

Ядраны

Наліты сокам, жыццёвай сілай, добра развіты.

ядра́ны прым. — Чач. (Мат. апыт.).

Яркі

Які добра шчапаецца (пра дрэва).

я́ркі прым. — Лаг. (Варлыга), *скéпісты* прым. — мясц. (Насовіч, Станкевіч).

НАЗВЫ КОЛЕРАЎ ПАВОДЛЕ НАЗВАЎ РАСЛІН

Аранжавы

Падобны да колеру апельсінаў.

арэ́шкавы прым. 'светла-аранжавы' — Карэл. (Сл. Гродз.),
барко́ўны прым. 'аранжавы, маркоўны' — Іўеў. (Сл. Гродз.),
памара́нчавы прым. — Карэл. (Сл. Гродз.).

Бэзавы

Бледна-ліловы, колеру бэзу.

базовы прым., *бэзальтовы* прым. — Астр. (Сл. Гродз.),
бузкові прым. — зах.-бран. р.(Растаргуеў).

Зялёны

Колеру травы, зелёнi.

зелянцовы прым. 'светла-зялёны, пад колер маладой травы' — Шчуч. (Сл. Гродз.), *малашчавы* прым. 'ярка-зялёны, пра лісце на агурках' — Свісл. (Сл. Гродз.), *муравы* прым., *мураўцовы* прым. 'светла-зялёны' — Іўеў. (Сл. Гродз.), *маховы* прым., *мóхавы* прым. 'які мае колер моху' — Лід., Іўеў. (Сл. Гродз.).

Канапляністы

Колеру канапель.

канапляністы прым. — Мсцісл. (Бялькевіч), *канапéлісты* прым. — мясц. (Станкевіч).

Карычневы

Буравата-жоўты, колеру жолуда або карыцы.

баравіковы прым. 'цёмна-карычневы, колеру шапачкі баравіка' — Ашм. (СПЗБ), *табачковы* прым. 'зеленавата-карычневы, колеру тытуню' — Беластоц. р., Ашм., Гродз., Ваўк. (СПЗБ, Насовіч, Сцяшковіч, Цыхун), *табáчны* прым. — Рэч., Гом., Лоеў. (Мат. Гом.).

3.6. СЛОВЫ СА ЗНАЧЭННЕМ ПРЫКМЕТЫ ПАВОДЛЕ РОДАЎ І ВІДАЎ РАСЛІН, ІХ ЧАСТАК І ОРГАНАЎ

Агрэставы

Які адносіцца да агрэсту.

а́грэставы прым. — мясц. (Ластоўскі, Насовіч), *я́груса-вы* прым. — Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.).

Агурочны

Які мае адносіны да агуркоў.

агурко́вы прым. — Чэрв. (Шатэрнік), *гурко́вы* прым. — мясц. (Насовіч), *гуро́чны* прым. 'зроблены з агуркоў' — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *гурэ́шны* прым. — мясц. (Насовіч).

Аеравы

Які адносіцца да аеру, уласцівы яму.

аэ́равы прым. — Навагр., Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *яэ́равы* прым. — мясц. (Насовіч), *я́варавы* прым. — мясц. (Насовіч).

Ажынавы

Які адносіцца да ажыны.

ажы́навы прым. — мясц. (Насовіч), *жаві́навы* прым. — мясц. (Насовіч).

Альховы

Які адносіцца да альхі.

альхо́вы прым. — Навагр., Чэрв., Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Ластоўскі, Шатэрнік, Мат. апыт.), *але́хавы* прым., *але́шнєвы* прым. — Чэрв. (Шатэрнік).

Альясавы

Які адносіцца да альясу.

амóсавы прым. — мясц. (Насовіч).

Арэхавы

Які адносіцца да арэха.

арэ́хавы прым. — мясц. (Ластоўскі), *гарэ́хавы* прым. — Лід. (СПЗБ), *арэ́шнэвы* прым. — Чэрв. (Шатэрнік), *ляско́вы* прым. — мясц. (Насовіч).

Асінавы

Які адносіцца да асіны.

асі́навы прым. — Леп., Слон., Чэрв., Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Шатэрнік, Мат. апыт.).

Аўсюговы

Які адносіцца да аўсюга.

аўсюго́вы прым. — мясц. (Насовіч).

Аўсяны

Які адносіцца да аўса.

аўся́ны прым. — Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.).

Бабовы

Які мае адносіны да бобу.

бабо́вы прым. — Стол., Буда-Каш., Чач. (ТС, Мат. апыт.).

Бадзяковы

Які мае адносіны да бадзяку.

бадако́вы прым. — Ваўк. (Сл. Гродз.).

Балотны

Які расце ў балоце.

балотны прым. — асн. мас. г. (ЛАБНГ, Мат. апыт.), *балотні* прым. — зах. з. (ЛАБНГ), *балотлівы* прым. — Паням. р., Асіп., Мядз. (ЛАБНГ, ЖС), *балатавы* прым. — Віл. (СПЗБ), *балацяны* прым. — Мёр., Валож., Чэрв., Пух. (ЛАБНГ), *балацяны* прым. — Іван., Драг. (ЛАБНГ), *балоцяны* прым. — зах.-пал. г. (ЛАБНГ, 3 нар. сл.), *балоцісты* прым. — Дзятл., Нараўл. (ЛАБНГ), *багнавы* прым. — мясц. (Насовіч).

Бальзамінавы

Які адносіцца да бальзаміну.

бальзамёнкавы прым. — Буда-Каш. (Мат. Гом.).

Баравіковы

Які адносіцца да баравіка.

баравіковы прым. — Чэрв. (Шатэрнік).

Баравы

Які расце ў бары.

баравы прым. — Чэрв., Бярэз., Жытк., Стол., Лоеў. (СЦБ, ТС, Шатэрнік, Янкова, Мат. апыт.).

Баршчэўнікавы

Які адносіцца да баршчэўніку.

баршчовы прым. — мясц. (Насовіч).

Берасцяны

Зроблены з бярозавай кары.

берасцяны прым. — Чашн., Жытк. (Каспяровіч, ТС), *бяроставы* прым. — Чэрв. (Шатэрнік).

Бружмелевы

Які адносіцца да бружмелю.

бружмэ́левы прым. — мясц. (Насовіч), *жы́лама́тны* прым. — Мсцісл. (Насовіч, Юрчанка).

Бруснічны

Які мае адносіны да брусніц.

брусні́чны прым. — Іўеў. (Мат. Гродз.).

Бручкавы

Які адносіцца да бручкі.

бручко́вы прым. — мясц. (Насовіч).

Бузіновы

Які адносіцца да бузіны.

бзо́вы прым., *бэ́завы* прым. — мясц. (Насовіч).

Бульбяны

Які адносіцца да бульбы.

бульбяны́ прым. — Лёзн., Жлоб., Буда-Каш., Чач., зах.-бран. р. (Каспяровіч, Ластоўскі, Насовіч, Растаргуеў, Мат. апыт.), *бульба́вы* прым., *бульба́вы* прым., *бульбо́вы* прым., *бульбо́венькі* прым. — Мсцісл. (Юрчанка), *бу́льбіны* прым. — Леп. (Мат. апыт.), *карта́пляны* прым. — Калінк., Барыс., Жытк., Лоеў. (СПЗБ, ТС, Янкова), *карта́фляны* прым. — Рэч. (Мат. Гом.), *карта́хляны* прым. — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *карта́флёвы* прым. — Ваўк. (СПЗБ).

Бураковы

Які адносіцца да бурака.

бурако́вы прым. — Жлоб., Буда-Каш., Чач., Стол., зах.-бран. р. (ТС, Насовіч, Растаргуеў, Мат. апыт.), *баракóвы* прым. — Мецісл. (Юрчанка), *бурачкóвы* прым. — мясц. (Насовіч), *бура́чны* прым. — Смален. р. (Дабравольскі).

Буяковы

Які адносіцца да буякоў.

буя́ины прым. — Буда-Каш., Светлагор., Ветк., Лельч. (Мат. Гом.), *дурні́чны* прым. — Раг., Чач. (Мат. Гом.).

Бэзавы

Які адносіцца да бэзу.

бэ́завы прым., *бзо́вы* прым. — мясц. (Насовіч).

Бярозавы

Які адносіцца да бярозы.

бяро́завы прым. — Леп., Чэрв., Слон., Жлоб., Буда-Каш., Чач., Стол., Смален. р. (Шатэрнік), *берасто́вы* прым. — Лоеў. (Янкова), *чачо́ткавы* прым. 'зроблены з карэльскай бярозы' — мясц. (Насовіч).

Валяр'янавы

Які адносіцца да валяр'яну.

валя́р'янавы прым. — Слон. (Мат. апыт.).

Васільковы

Які адносіцца да васілька.

васі́лькóвы прым. — Воран., Смален. р. (Дабравольскі, Мат. Гродз.).

Верасовы

Які адносіцца да верасу.

верасо́вы прым. — Віл. (СПЗБ), *вераско́вы* прым. — Пух., Стол. (СПЗБ, ТС).

Вербалозавы

Які адносіцца да вербалозу.

берало́завы прым. — Стол. (ТС).

Вікавы

Які мае адносіны да вікі.

вы́кавы прым. — Чэрв. (СЦБ), *выко́вы* прым. — Мсцісл. (Юрчанка), *віча́ны* прым. — Віл. (СЦБ).

Вішнёвы

Які адносіцца да вішні.

вінёвы прым. — Леп., Слаўг., Жлоб., Буда-Каш., Чач., Жытк., Стол. (ТС, ГЧ, Мат. апыт.), *вішнёвенькі* прым. — Жытк., Стол., Чач. (ТС, Мат. апыт.).

Вязавы

Які мае адносіны да вязу.

вязо́вы прым. — Стол. (ТС), *берасто́вы* прым. 'які адносіцца да ільмы, разнавіднасці вяза' — Драг., Стол. (ТС, Мат. апыт.), *лямо́вы* прым. 'тое, што і берастовы' — Брасл. (СПЗБ).

Вярбовы

Які адносіцца да вярбы.

ве́рбны прым. — Чэрв., Смален. р. (Дабравольскі, Шатэрнік), *ве́рбны* прым. 'у спалучэннях тыпу вербная нядзеля, вербны тыдзень' — Жытк. (ТС), *вярбо́вы* прым. — Чэрв. (Шатэрнік), *вятло́вы* прым. — Стол., Жытк. (ТС).

Гарбузовы

Які адносіцца да гарбуза.

гарбузо́вы прым. — Верхнядзв., Вілен. р., Сен., Жлоб., Буда-Каш., Чач., зах.-бран. р. (СПЗБ, Каспяровіч, Насовіч, Растаргуеў, Шаталава, Мат. апыт.), *гарбузі́ны* прым., *гарбузя́ны* прым. — Жытк. (ТС).

Гарохавы

Які адносіцца да гароху.

гаро́хавы прым. — Брасл., Паст., Воран., Астр., Леп., Слон., Навагр., Краснап., Буда-Каш., Чач. (Бялькевіч, Мат. Гродз., СПЗБ, Мат. апыт.), *аро́хавы* прым. — мясц. (СПЗБ), *аро́шаны* прым. — мясц. (СПЗБ), *гарахвя́ны* прым. — Жытк. (ТС).

Гваздзічны

Які адносіцца да гваздзікі.

гваздзі́кавы прым. — мясц. (Насовіч).

Грабавы

Які адносіцца да граба.

грабо́вы прым. — Свісл., Жытк. (СПЗБ, ТС).

Грачаны

Які мае адносіны да грэчкі.

грача́ны прым. — Стол., Лоеў. (ТС, Янкова), *грача́нны* прым. — Кам. (СПЗБ), *грэ́чаны* прым. — Стол. (ТС), *грэ́чанны* прым. — Кам. (СПЗБ), *грыча́ны* прым. — мясц. (Ластоўскі), *грэ́цкі* прым. — Чашн., Чэрв., Навагр., Дзятл., Жытк., Смален. р. (СПЗБ, ТС, Дабравольскі, Мат. Гродз.), *грацко́вы* прым. — Лаг., Мсцісл. (СПЗБ, Юрчанка), *гра-*

чыіны прым. — Сен., Мсцісл., Смален. р. (Дабравольскі, Каспяровіч, Насовіч, Юрчанка), *грачычны* прым. — Круп. (СЦБ), *грэчнвы* прым. — Пух. (СЦБ), *грэчні* прым. — Докш. (СПЗБ).

Грыбны

Які мае адносіны да грыбоў.

грыбны прым. — агульн. (СПЗБ, Мат. апыт.), *грыбёвы* прым. — Свісл. (СПЗБ).

Двойчаты

Які належыць да двух сартоў.

дво́йчаты прым. — мясц. (Насовіч).

Дзівасільны

Які мае адносіны да дзівасілу.

дзе́вясі́льны прым. — Лоеў. (Мат. Гом.).

Драўляны

Які адносіцца да дрэва, зроблены з дрэва.

драўляны прым., *драўлясты* прым., *драўляністы* прым. — мясц. (Ластоўскі), *дзераўляны* прым. — Жытк. (ТС), *дзяр-вяны* прым. — Леп. (Мат. апыт.).

Дубовы

Які адносіцца да дуба.

дубо́вы прым. — Леп., Слон., Навагр., Хоц., Клім., Мсцісл., Жлоб., Буда-Каш., Чач., Жытк., Нараўл., Смален. р. (ТС, Бялькевіч, ГЧ, Мат. апыт., Дабравольскі, Юрчанка).

Жалудовы

Які адносіцца да жолуда, жалудоў.

жалудовы прым. — Брасл., Стол., Жытк. (СПЗБ, ТС),
жалудзёвы прым., *жалудзевы* прым. — Стол., Жытк. (ТС).
жалудны прым. — мясц. (Ластоўскі).

Журавінавы

Які адносіцца да журавін.

журавінавы прым. — Віц. р. (Каспяровіч), *журавінны*
прым. — мясц. (Ластоўскі, Насовіч, Станкевіч).

Жытнёвы

Які адносіцца да жыта.

жытні прым., *жытны* прым. — Паст., Ашм., Віл.,
Лаг., Чэрв., Шчуч., Кам., Чач., Стол., Жытк., Маз., Лоеў,
Вілен. р. (СПЗБ, ТС, Варлыга, ГЧ, Ластоўскі, Насовіч,
Сл. Гродз., Станкевіч, СЦБ, Мат. апыт.), *жытняны* прым.
'зроблены з жыта' — зах.-бран. р. (Растаргуеў), *аржань*
прым. — Верхнядзв., Чэрв., Навагр., зах.-бран. р. (СПЗБ,
Мат. Гродз., Насовіч, Растаргуеў, Шатэрнік), *ржань*
прым. — Жытк. (ТС), *іржань* прым. — мясц. (Станкевіч).

Зяберны

Які адносіцца да зябру.

зяберны прым. — мясц. (Насовіч).

Івавы

Які адносіцца да івы.

івавы прым. — Мсцісл. (Юрчанка), *яворавы* прым. —
мясц. (Насовіч).

Ільняны

Які адносіцца да льну.

ільняны́ прым., *ілля́ны* прым. — Верхнядзв., Глыб., Докш., Рас., Ашм., Жытк., Стол., Лоеў. (СПЗБ, ТС, Варлыга, Ластоўскі, Станкевіч, Янкова), *ільны́* прым. — мясц. (Ластоўскі), *альня́ны* прым. — Сен., Мсцісл. (Каспяровіч, Юрчанка), *алля́ны* прым. — Мсцісл., Слаўг., Ветк., Гом., Лоеў., Смален. р. (ГЧ, Дабравольскі, Мат. Гом., Насовіч, Юрчанка, Янкова), *алляне́нькі* прым. — Мсцісл. (Юрчанка), *ляны́* прым. — Рэч., Ветк. (Мат. Гом.), *ля́ны* прым. — Маладз., Навагр. (ЖС, Мат. Гродз.), *льня́ны* прым. — Слон., Смален. р. (Дабравольскі, Мат. Гродз.).

Імховы

Які адносіцца да імху.

імхо́вы прым. — мясц. (Ластоўскі), *імхавы́* прым. — Чэрв. (СПЗБ), *іміяны́* прым. — Чэрв. (СПЗБ), *мо́хавы* прым. — Стол. (ТС).

Калінавы

Які адносіцца да каліны.

калі́навы прым. — Верхнядзв., Ганц., Клім., Смален. р. (СПЗБ, Бялькевіч, Дабравольскі).

Калуфэравы

Які адносіцца да калуферу.

калу́фэравы прым. — мясц. (Насовіч).

Канапляны

Які адносіцца да канапель.

канапляны прым. — Шчуч., Жлоб., Буда-Каш., Чач., Стол. (СПЗБ, ТС, Бялькевіч, Мат. апыт.), *канапліны* прым. — Вілен. р. (СПЗБ), *калапляны* прым. — Верхнядзв., Глыб., Паст., Сморг. (СПЗБ), *калапняны* прым. — мясц. (Насовіч), *канопны* прым. — Ваўк., Свісл., Маст. (СПЗБ, Ластоўскі), *канопісты* прым. — мясц. (Ластоўскі), *пласкónны* прым. — Чэрв. (Насовіч, Шатэрнік).

Капусны

Які адносіцца да капусты.

капу́сны прым. — Вілен. р. (СПЗБ), *капусцяны* прым. — Астр., Іўеў., Вілен. р. (СПЗБ).

Кармавы

Звычайна пра бурак: які ідзе на корм свінням, каровам.

быдлярчы прым. — Мядз. (Мат. мін.-мал.).

Кіпарысавы

Які адносіцца да кіпарысу.

кіпрысо́вы прым. — мясц. (Ластоўскі).

Кляновы

Які адносіцца да клёна.

клянóвы прым. — Астр., Леп., Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Ластоўскі, Мат. Гродз., Мат. апыт.).

Кменны

Які адносіцца да кмену.

кмéнны прым. — мясц. (Станкевіч), *кмíнны* прым. — Мсцісл. (Насовіч, Юрчанка), *кмянóвы* прым. — мясц. (Насовіч).

Крушынавы

Які мае адносіны да крушыны.

крушынавы прым. — Мсцісл. (Бялькевіч), *крушыно́вы* прым. — Слон. (Мат. апыт.), *крухо́вы* прым. — Жытк. (ТС).

Кукурузны

Які мае адносіны да кукурузы.

кукуру́зны прым. — Рас. (Шаталава), *кіяхо́вы* прым. — Жытк., Браг. (Мат. Гом., ТС), *кіяшыны* прым. — Гом. р. (НЛГ).

Кустовы

Які мае адносіны да куста.

кусто́вы прым. — мясц. (Ластоўскі).

Лазовы

Які мае адносіны да лазы.

лазо́вы прым. — Паст., Сморг., Леп., Слон., Навагр., Жлоб., Буда-Каш., Чач., Драг., Стол., Смален. р. (СПЗБ, ТС, Дабравольскі, Мат. Гродз., Мат. апыт.), *лазяны́* прым. — Лоеў. (Янкова), *жылбуце́вы* прым. — Воран. (СПЗБ), *жылвіце́вы* прым., *жылгуце́ў* прым. — Вілен. р. (СПЗБ), *шыльго́вы* прым. — Браг. (Мат. Гом.).

Лаўровы

Які мае адносіны лаўра.

арло́вы прым. — зах.-бран. р. (Растаргуеў).

Лілейны

Які мае адносіны да лілеі.

ліле́йны прым. — Буда-Каш. (Мат. Гом.).

Лімонавы

Які адносіцца да лімона, уласцівы яму.

цытрыно́вы прым. — мясц. (Ластоўскі).

Ліпавы

Які мае адносіны да ліпы.

лі́павы прым., *ліпо́вы* прым. — паўн.-зах. з., Жлоб., Рэч., Чач., Буда-Каш., Стол., Жытк. (Мат. Гом., Мат. Гродз., СПЗБ, ТС, Мат. апыт.), *лу́тавы* прым. — Браг., Чач. (Шаталава, Мат. апыт.).

Лісцвяны, лісцёвы, лісцяны

Які мае адносіны да лісця, які мае лісце, з лістамі.

лісцёвы прым. — Глыб. (СПЗБ), *лісцявы́* прым. — Ветк. (Мат. Гом.), *лісця́сты* прым. — Астр., Вілен. р. (СПЗБ), *лісцява́ты* прым. — мясц. (Ластоўскі), *ліста́вы* прым. — Віл., Лід., Вілен. р. (СПЗБ).

Лубінавы

Які мае адносіны да лубіну.

лі́пінскі прым. — Вілен. р. (СПЗБ).

Лубяны

Які мае адносіны да лубу, зроблены з яго.

лубя́ны прым. — Чэрв. р. (Шатэрнік).

Лугавы

Які мае адносіны да лугу, расце на ім; сенажатны.

лугавы́ прым. — Жытк. (ТС).

Лыкавы

Які мае адносіны да лыку, зроблены з лыку.

лыкóвы прым. — Чэрв. р. (Станкевіч, Шатэрнік).

Лясны

Які мае адносіны да лесу.

лясны́ прым. — Брасл., Вілен. р., Віл., Гродз., Леп., Буда-Каш., Чач., Смален. р., Жлоб. (Дабравольскі, СПЗБ, Мат. апыт.), *лесавы́* прым. — Глыб., Пух., Воран., Гл., Светлагор., Добр., Буда-Каш., Стол., Жытк., Лельч., Лоеў. (Мат. Гом., Мат. Гродз., СПЗБ, ТС, Янкоўскі), *лясо́вы* прым. — Стол., Жытк. (ТС).

Ляшчынавы

Які мае адносіны да ляшчыны.

ляшчыно́вы прым. — Астр. (СПЗБ), *ляшчы́нны* прым. — Краснап. (Бялькевіч, Станкевіч), *ляско́вы* прым. — Слуц. (СПЗБ), *ляско́ўны* прым. — Зэльв. (Шаталава).

Майранавы

Які адносіцца да майрану.

майрано́вы прым. — мясц. (Ластоўскі).

Макавы

Які адносіцца да маку.

ма́кавы прым. — Леп., Слон., Дзятл., Навагр., усх.-маг. р., Жлоб., Буда-Каш., Чач., Жытк. (ТС, Мат. Гродз., Бялькевіч, Ластоўскі, Станкевіч, Мат. апыт.).

Малінавы

Які адносіцца да малін.

малінавы прым. — пашыр. (ГЧ, Ластоўскі, Станкевіч, Мат. апыт.).

Маркоўны

Які адносіцца да морквы.

маркоўны прым. — Лоеў. (Янкова).

Марэнавы

Які мае адносіны да марэны, атрыманы з карэнняў марэны.

прыстрэчны прым. — Стол. (ТС).

Міндальны

Які адносіцца да міндалю.

мігдаловы прым. — мясц. (Насовіч).

Мурожны

Які адносіцца да мурагу, лугавой травы, мае яе якасці.

муро́жны прым. — Віц. р., Беластоц. р. (СПЗБ, Бялькевіч, Каспяровіч, Ластоўскі, Насовіч, Станкевіч).

Мускатны

Які адносіцца да мускату.

мушкатовы прым. — мясц. (Ластоўскі, Насовіч).

Насенны

Які адносіцца да насення.

насе́нны прым. — Чэрв. р., Жытк. (ТС, Ластоўскі, Шатэрнік), *се́менны* прым. — мясц. (Ластоўскі), *семянны́* прым. — Мсцісл., Зэльв., Дзятл., Жлоб., Буда-Каш., Жытк. (ТС, Мат. Гродз., Юрчанка, Мат. апыт.).

Пагніўны

Які можа расці толькі ў вільготных месцах.

пагніўны прым. — Кам. (ЖНС).

Палыновы

Які адносіцца да палыну.

палынавы прым. — Круп., Маладз. (СЦБ).

Палявы

Які расце ў полі.

пальны прым. — Мёр. (ЖНС), *паляны* прым. — Зэльв. (ЖС).

Папаратнікавы

Які адносіцца да папараці.

папаратніковы прым. — Смал. (СЦБ), *па́паратны* прым. — Буда-Каш. (Мат. Гом.).

Парэчкавы

Які мае адносіны да парэчак.

парэчкавы прым. — Астр., Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Мат. Гродз., Насовіч, Мат. апыт.), *сму́родавы* прым. — Гом. р. (НЛГ).

Прасяны

Які адносіцца да проса.

прасяны прым. — Дзятл., Смален. р. (Дабравольскі, Мат. Гродз.), *прусяны* прым. — Воран. (Мат. Гродз.), *прася́начны* прым. — Кам. (СПЗБ), *пи́аняны* прым. — Стол. (ТС).

Пушчавы

Які адносіцца да пушчы, расце ў ёй.

пушчавы прым. — Светлагор. (Мат. Гом.).

Пшанічны

Які адносіцца да пшаніцы.

пшанічны прым. — Віц. р., усх.-маг. р., Паст., Чэрв., Ганц., Кам., Жлоб., Чач., Буда-Каш., Стол., Лоеў, Вілен. р. (СПЗБ, Бялькевіч, Каспяровіч, Ластоўскі, ТС, Янкова, Мат. апыт.), *пшанічні* прым. — Стол. (ТС), *пашанічны* прым. — Смален. р. (Дабравольскі), *пшённы* прым., *пшённы* прым. — Вілен. р., Паст., Віл., Беш., Воран., Лід., Сморг., Гродз., Нараўл. (СПЗБ, Каспяровіч, Ластоўскі, Насовіч, Цыхун).

Пырнікавы

Які адносіцца да пырніку.

пырнікавы прым. — мясц. (Насовіч, Станкевіч).

Пялёсткавы

Які адносіцца да пялёстка, пялёсткаў.

пелюсткавы прым. — мясц. (Ластоўскі).

Пярговы

Які адносіцца да пяргі.

пярговы прым. — Браг. (Мат. Гом.).

Пярцовы

Які адносіцца да перцу.

пярковы прым. — мясц. (Ластоўскі).

Рабінавы

Які адносіцца да рабіны.

рабінавы прым., *рабіны* прым. — Стол., Жытк. (ТС).

Рагозавы

Які адносіцца да рагозу, зроблены з яго.

рагбзавы прым. — Стол. (ТС).

Ракітавы

Які адносіцца да ракіты.

ракітавы прым. — Стол. (ТС).

Рамонкавы

Які адносіцца да рамонка.

румёнкавы прым. — мясц. (Насовіч, Станкевіч), *румянкавы* прым. — Іўеў. (Мат. Гродз.).

Ружовы

Які адносіцца да ружы.

ружбвы прым. — мясц. (Ластоўскі), *рбжавы* прым. — мясц. (Станкевіч).

Рутовы

Які адносіцца да руты, уласцівы ёй.

руцвяны прым. — мясц. (Станкевіч), *руцяны* прым. — Шчуч. (Мат. Гродз.).

Рысавы

Які адносіцца да рысу.

рысавы прым. — пашыр. (Ластоўскі, Мат. апыт.), *рыжоб-вы* прым. — мясц. (Ластоўскі), *рыжавы* прым. — зах.-бран. р. (Растаргуеў).

Садовы

Які расце ў садзе.

садбвы прым. — агульн. (Насовіч, Станкевіч, Мат. апыт.).

Саламяны

Які адносіцца да саломы.

саламяны прым. — Чэрв. р. (Шатэрнік), *салóменны* прым. — Жытк. (ТС).

Сачыўкавы

Які адносіцца да сачыўкі.

сачыўкавы прым. — мясц. (Станкевіч).

Свідзінавы

Які адносіцца да свідзіны.

швідóвы прым. — Жытк. (ТС).

Сілежавы

Які адносіцца да сілегі, зроблены з яе.

сілежавы прым. — Стол. (ТС).

Сланечнікавы

Які адносіцца да сланечніку.

сланéчнікавы прым. — мясц. (Насовіч).

Слівовы

Які адносіцца да слівы.

слівобы прым. — Слаўг. (ГЧ), *слівашыны* прым. — Жытк. (ТС), *слівініны* прым. — Стол. (ТС), *сліўкавы* прым. — Шчуч. (Сл. Гродз.).

Смолкавы

Які адносіцца да смолкі.

смолкавы прым. — мясц. (Насовіч, Станкевіч).

Стакроткавы

Які адносіцца да маргарыткі.

стакрёткавы прым. — мясц. (Ластоўскі).

Сталовы

Які ўжываецца ў ежу.

цвіклёвы прым. 'пра бурак' — Мядз. (Мат. мін.-мал.).

Сунічны

Які адносіцца да суніц.

сунічны прым. — Клім. (Бялькевіч, Насовіч), *пазёмкавы* прым., *пазёмкавы* прым. — Мядз., Маладз. (СЦБ).

Травяны

Які адносіцца да травы.

травяны прым. — мясц. (Ластоўскі, Станкевіч), *траўны* прым. — мясц. (Станкевіч), *траўляны* прым., *траўляны* прым. — Жытк. (ТС).

Трыпутнікавы

Які адносіцца да трыпутніку.

трыпуннікавы прым. — мясц. (Станкевіч), *падаробжнікавы* прым. — Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *вобаратнікавы* прым. — Лаг. (СЦБ).

Тытунёвы

Які адносіцца да тытуню.

тытунёвы прым. — Вілен. р. (СПЗБ), *цуюцінны* прым. — мясц. (Насовіч).

Тычковы

Які ўецца (пра фасолю).

тычковы прым. — Лельч., Ельск., Жытк., Петр. (Мат. Гом.).

Фасолевы

Які адносіцца да фасолі.

фасалёвы прым. — Астр. (СПЗБ), *квасолевы* прым. — Лоеў. (Янкова), *квасольны* прым. — Старадарож. (СПЗБ), *пасолевы* прым. — Слон. (Сл. Гродз.).

Хваёвы

Які адносіцца да хвоі, уласцівы ёй.

хваёвы прым. — Іўеў., Воран., Чэрв. (СПЗБ, Мат. Гродз., Станкевіч, Шатэрнік), *хвойны* прым. — Вілен. р., Дзятл. (Мат. Гродз., СПЗБ), *баравы* прым. — Вілен. р., Круп., Ганц. (СПЗБ), *саснёвы* прым. — Глыб., Леп., Мсцісл. (СПЗБ, Бялькевіч, Мат. апыт.), *смалёвы* прым. — Стол., Маз., Лоеў. (ТС, ГЧ, Янкова), *ялёвенькі* прым. памянш. — Слаўг. (ГЧ).

Цімафейкавы

Які адносіцца да цімафееўкі.

цімафэйкавы прым. — Браг. (Мат. Гом.).

Цісавы

Які адносіцца да цісу, уласцівы яму.

цісавы прым., *цісавенькі* прым. — мясц. (Насовіч).

Цыбульны

Які адносіцца да цыбулі, уласцівы ёй.

цыбу́льны прым. — Віц. р. (Ластоўскі, Насовіч, Станкевіч).

Цытварны

Які адносіцца да цытвару (глісніку).

цытва́рны прым. — мясц. (Насовіч).

Чабаровы

Які адносіцца да чабору, уласцівы яму.

чабаро́вы прым. — Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *чабо́равы* прым. — мясц. (Станкевіч), *чабрóвы* прым. — мясц. (Насовіч).

Чайны

Які адносіцца да чаю, уласцівы яму.

ча́йны прым. — Жлоб., Буда-Каш., Чач. (Мат. апыт.), *герба́тны* прым. — мясц. (Насовіч).

Чаромхавы

Які адносіцца да чаромхі, уласцівы ёй.

цярэ́мхавы прым. — мясц. (Насовіч).

Чаротавы

Які адносіцца да чароту, уласцівы яму.

чарацяны прым. — Лельч. (ЖС), *чарэцены* прым., *чарэчны* прым. — Стол. (ТС).

Чачотавы

Які адносіцца да карэльскай бярозы.

чачотавы прым. — Чэрв. р. (Шатэрнік).

Шчаўевы

Які адносіцца да шчаўя, уласцівы яму.

шчаўёвы прым. — Ашм. (Станкевіч), *шчаўлёвы* прым., *шчаўлёвы* прым. — Лоеў. (Янкова), *шчаўровы* прым. — Лельч. (ЖС), *са шчаўля*— Чач. (Мат. апт.).

Шыпшынавы

Які адносіцца да шыпшыны, уласцівы ёй.

шыпшынавы прым. — Іўеў., Навагр., Беластоц. р. (Мат. Гродз., СПЗБ), *супшынавы* прым. — Гом. р. (НЛГ).

Яблыневы

Які адносіцца да яблыні.

яблынавы прым. — Ашм. (Станкевіч).

Яблычны

Які адносіцца да яблыкаў, зроблены з іх.

яблычны прым. — Ашм. (Станкевіч).

Яваравы

Які адносіцца да явару.

яваробы прым. — Стол. (ТС), *яварны* прым. — Смален. р. (Дабравольскі).

Ягадны

Які адносіцца да ягад.

ягадны прым. — Жлоб., Буда-Каш., Чач., Жытк. (ТС, Насовіч, Мат. апыт.).

Ядлоўцавы

Які адносіцца да ядлоўцу.

ядлаўцовы прым. — Ваўк. (СПЗБ), *ялаўцовы* прым. — Чэрв. р., Слон., Лід., Шчуч., Гарад. (СПЗБ, Шатэрнік, Мат. апыт.), *ядлёнцавы* прым., *ялёнцавы* прым., *ялынцавы* прым. — Верхнядзв., Рас., Вілен. р. (СПЗБ), *велацовы* прым. — Маст. (СПЗБ), *пад'ялоўцавы* прым. — Лаг. (СЦБ).

Язмінавы

Які адносіцца да язміну.

язмённы прым. — мясц. (Станкевіч).

Яловы

Які адносіцца да елкі.

яловы прым. — Верхнядзв., Брасл., Глыб., Ашм., Віл., Леп., Стаўб., Краснап. (Бялькевіч, СПЗБ, Мат. апыт.), *ял'овенькі* прым. памянш. — Смален. р. (Дабравольскі), *эльны* прым. — Смален. р. (Дабравольскі), *іловы* прым. — Вілен. р. (СПЗБ), *ядловы* прым. — Воран., Вілен. р. (СПЗБ).

Яравы

Пра пшаніцу, якую пасеялі вясной.

яравы прым. — агульн. (Мат. апыт.), *яровы* прым. — Вілен. р., Навагр., Шчуч., Кам. (СПЗБ), *яравіны* прым. — Мін. (Насовіч).

Ясянёвы

Які адносіцца да ясеня.

ясянёвы прым. — Жытк. (ТС), *ясяно́вы* прым. — Клім.
(Бялькевіч, Станкевіч).

Ячменны

Які адносіцца да ячменю, уласцівы яму.

ячмё́нны прым. — Жытк. (ТС), *я́чны* прым., *я́шны* прым. —
Чэрв. р., Віц., Беш., Краснап. (Бялькевіч, Каспяровіч,
Ластоўскі, Шатэрнік).

ПРАДМЕТНЫ ПАКАЗАЛЬНІК

А

абабак 251, 253
абабачак 251
абабачкі 304
абабка 251
абабкі 251, 304
абадзюшка 52
абазок 25
абалак 401
абалон 405
абалона 399, 400, 401
абалоніна 399
абалоністы 461
абалонка 399
абалонне 347
абалонь 347, 399, 400
абарвінец 138
аб'еддзе 348
аберац 345
абёрдзіна 25
абжога 84
абза 399, 401
абзой 399
абзол 399
абзоль 399
абзольны 462
аблавуха 177
аблам 332
аблягачь 453
абмаладзіцца 440
абмарок 140
абодкі 366
абораг 348
аборак 348
абрастаць 434
абрасці 434
абрунёць 443
абруніваць 443
абрызак 427

абсэвак 338, 339, 348
абсыпацца 444
абход 312
абходы 312
абцвісці 450
абцінак 348
абчахнуць 458
абысці 436
абярэк 68
аварэшнік 323
авёр 174
авёс 208
авёчачка 384, 385
авёчачкі 198, 385, 386
авёчка 384
авёчкі 79
авёчы гарох 384, 385
авёс 208
авёс дзікі 52, 208
авёс заячы 77
авёс пусты 52
авір 174
авяр 174
авярушка 254
авярушкі 254
авяр'янка 184
авясёц 52, 77, 208
агаёк 354
аганёк 239
агародзіна 299
агародніна 299, 369
агародняе 299
агatkі 126, 135
агёр 174
агір 174
аглёт 46
агноек 308
аграбіна 22
аграза 198
аграст 31

аґруст 31
 аґрыснiк 32, 321
 аґрыстнiк 32
 аґрэснiк 32, 321
 аґрэст 31, 321
 аґрэставы 485
 аґрэта 213
 аґуркi 209
 аґуркóвы 485
 аґуркоўнiк 414
 аґурнiк 79, 414
 аґуро́к 209
 аґуро́чнiк 48, 414
 аґу́рыннiк 414
 аґурэц 209
 аґурэ́чнiк 414
 адбры́зак 427
 адбуры́ць 433
 адвара́чнiк 68
 адві́ліна 405
 адві́лінка 405
 адго́нец 368
 адго́ны 307
 аддо́хе 119
 адзе́мак 361
 адзе́мак 406
 адзіно́чкі 235
 адка́ціцца 444
 адка́шнiк 162
 адкві́сці 451
 адкві́танне 451
 адкві́таць 451
 адкрасава́цца 442
 адле́жвацца 449
 адме́нь 160
 адму́рак 370
 адмя́кнуць 459
 аднаго́дак 316
 аднаго́дкі 244
 адно́леткі 358
 адпа́дваць 444
 адпа́дзе́ны 444
 адпа́длы 444
 адпа́лы 444
 адпа́сці 444
 адпíвацца 459
 адпíцца 459
 адрас́ці 433
 адро́дак 368
 адро́дачак 368
 адро́стак 367
 адро́стваць 433
 адро́сткі 368
 адро́сце 367
 адсача́ць 440
 адско́чыць 433
 адсы́п 347
 адсы́чэць 440
 адува́нчык 49, 203
 адува́чка 428
 адхо́дзіць 434, 437
 адцві́сці 450
 адцвята́ць 450
 адцы́тнiк 110
 ае́р 173, 196
 ае́равы 485
 ажа́віка 33
 ажа́віна 32, 41
 ажа́віннiк 322
 ажа́віны 32, 322
 ажмі́н 48
 ажо́ўклы 454
 ажо́ўкнуць 454
 ажы́на 32, 41
 ажы́на не́ская 41
 ажы́навы 485
 ажы́нне 322
 ажы́ннiк 32, 102, 322
 ажы́нняк 322
 ажы́ны 32, 322
 ажэ́віны 32, 41
 ажэ́вісты 462

ажэўні 33, 41
ажэўнік 207, 322
азадак 427
азаддзе 427
азадкі 427
азадні 462
азіма 311
азімае 311
азімая пшаніца 228
азіміна 311, 427
азімка 228
азімыя 310
аіпснае жыта 218
аір 174, 176, 178, 321
айстра 238
акапурыца 437
акатнік 10
акаца 10
акацыя 10
акацыя жоўтая 10
акот 388
акота 388
акотціна 388
акотце 388
акроп 223
акропчык 223
аксамітка 237
аксамітнік 50, 237
аксны 388
аксцён 388
аксюкі 388
акубкі 293
алава 391
алаўня 289
алей 431
алер 174
алёскавыя яблыкі 377
алёснік 344
алёх 323
алёха 13
алёхавік 286
алёхавы 485

алёхаўе 3
алёхаўка 27
алёхаўнік 323
алёшанне 322
алёшаннік 322
алёшка 13
алёшневы 485
алёшнік 322, 344
алёшнічак 322
алёшняк 322
алёшчына 13
алешчыняк 324
алёшша 13, 322
алёшына 13, 322
алёшыніна 13
алёя 431
алёс 323, 334, 338, 344, 347
алёшка 13
алёшнік 322
аліва 431
алівэс 238
алілёя 242
аліос 238
алія 185
алксня 14
алліца 348
аллянае сёмя 429
алляненькі 494
алляное сёмя 429
алляны 494
алцей-корань 122
альвас 238
альвэс 238
альнянае сёмя 429
альняная 429
альняное сёмя 429
альняны 494
альса 323, 338, 347
альсавіна 347
альсавы мох 314
альссэ 338
альха 13, 323

альхаўняк 323
 альховец 265
 альховік 279
 альховікі 376
 альховіна 13
 альховіннік 323
 альховіца 323
 альховы 485
 альховы грыб 267
 альховыя апенькі 255
 альхоўе 323
 альхоўка 255, 265, 286
 альхоўнік 323
 альшавіна 14
 альшана 322
 альшанік 286, 323, 344
 альшатнік 323
 альшняк 322
 альшоўнік 323
 альшына 13, 322, 344
 альшына белая 14
 альшына чорная 14
 альшыніна 13
 альшынка 13
 альшыннік 323
 альшынняк 323
 альшэвіна 13, 323
 альшэвіннік 323
 альшэўнік 322, 344
 альшэўнічак 322, 344
 альяс 238
 аляшняк 322
 амёла 33
 амерыканка 109, 213
 амосавы 486
 амуркі 221
 амхавік 273
 амхамор 275
 амшалы 435
 амшара 347
 амшарня 347
 амшарына 347
 амшэнік 273
 амяла 33, 52, 95, 97, 386
 ананас 27
 ангёрка 23
 анорт 27
 антонаўка 27
 антёны 28
 аныж 209
 аныжоўка 28
 аныш 141, 209
 анюціны глэзкі 55, 249
 апавойнік 41, 99
 апад 370
 ападак 370
 ападаць 444
 ападаш 370
 ападкі 370
 апарэчкі 43
 апасці 444
 апёнак 254
 апёначка 254
 апёнек 254
 апёначка 254
 апёнёк 254
 апёнік 254
 апёнікі 254
 апёнка 254
 апёнкі 254
 апенька 254
 апенькі 254
 апёнак 254
 апёнка 254
 апёнкі 254
 аплавачка 293
 аплавічнік 203
 аплаў 347
 аплаўка 293
 апўка 364
 апўха 340
 апўхлік 252
 апўхлічак 252

апуціна 114
апуцка 411
апянёнак 254
апяно́к 254
апянькі 254
апяшчо́нак 254
арабі́на 22
арабі́навая кветка 237
арабі́ні́ца 349
арадні́на 299
арамо́нак 107
ара́сіна 397
арахі́ 373
арахо́ўнік 323
арашня́к 323
арашо́чак 373
арашы́ннік 323
арбу́з 216
арбу́завенне 421
арбу́знік 421
арге́нія 239
арге́ня 239
аргі́ня 239
аргі́ня жоўта 239
ардзілі́на 305
аржа́ 217, 290
аржа́віна 348
аржа́ві́нне 348
аржа́ві́ннік 322
аржа́віны 32
аржа́ві́ня 348
аржа́ні́на 217
аржа́ны 493
аржаў́ка 347
арлі́к 206
арлі́чык 49
арло́вы 496
армо́шкі 412
арні́к 153
аро́х 216
аро́хавы 491

аро́шаны 491
арша́віна 348
аршаў́ка 213
ары́жык 285
ары́ль 174
ары́ннік 174
ары́чнік 166
арэ́й 174
арэ́йнік 174
арэ́х 41, 323
арэ́х камё́нны 183
арэ́х вадзя́ны 183
арэ́х кале́ны 183
арэ́х м. 373
арэ́хава гра́дка 323
арэ́хавы 281, 486
арэ́хаўнік 323
арэ́хі 373
арэ́шак 373
арэ́шанне 323
арэ́шаўнік 123
арэ́шкавы 483
арэ́шкавы куст 41
арэ́шневы 486
арэ́шнік 41, 323
арэ́шнік сві́ны 124
арэ́шнікі 323
арэ́шні́на 41
арэ́шні́я 41, 323
арэ́шчы́на 41
арэ́шша 323
арэ́шык 373
арэ́шы́на 41
арэ́шы́ннік 323
аса́ 10, 324
аса́вец 325, 329, 344
аса́вік 277
аса́во́к 324, 332
аса́вя́к 252, 277
асака́ 175, 176, 202, 324
асакó́р 24

асакоўнік 324
асарно́ 176
асаўяк 277
асаце́ц 115
асачка 176
асачнік 176
асачы́на 176, 364
асачы́сты 435
асэлак 254
асэліца 348
асэнна апёнька 255
асэнні грыбы 302
асэннія грыбы 302
асёнская апёнка 255
асэча 339
асёкла 123
асёклі 123, 124, 388
асёлак 348
асёрдак 380
асі́ка 10
асі́на 10, 324
асі́на 10
асі́наваты 467
асі́навік 276
асі́навікі 376
асі́навічак 276
асі́навы 486
асі́навы карчы 324
асі́навы лес 344
асі́навы маладнёк 324
асі́наўка 28, 285
асі́ніна 10
асі́нка 10
асі́ннік 324, 344
асі́ннічак 324, 344
асі́нняк 324
асі́няк 324, 344
асі́сты 462
асі́та 202
асі́ты 457
аскаба́лак 399
аскабо́лак 399
аскё́пак 400
аскраме́так 400
аскрё́так 400
аскялё́пак 400
асмо́л 400
асмо́лак 400
асмо́ржыны 391
асмы́лкі 400
асмяга́ць 453
асні́к 324, 344
асня́к 324
асо́ва дрэ́ва 10
асо́вік 252, 277
асо́віч 277
асо́вы лес 344
асо́вы маладнёк 325
асо́к 176
асо́ка 176
асо́нне 393
асо́т 50, 52, 93, 130, 200, 325
асо́т палявы́ 130
асо́та 50, 200
асо́та азі́рная 200
асо́та вадна́я 200
асо́тлівы 480
асо́тнік 325
асо́харні́ца 25
асо́чнік 176
а́стра 238
астраві́нка 347, 348
астраго́н 133
астро́ва 20
астро́ўка 20
астро́ўка 115
астры́жанак 307
астры́жань 406
астры́жо́нак 406
астры́ца 64
асце́віна 388
асце́нь 387
асце́ 388
асці́на 388

асцюг 52
асцюк 52, 378, 387
асцюкаваты 462
асцюкі 387
асцюлька 387
асцяваты 462
асцягеі 388
асцяк 387
асцякі 367
асцяўё 388
асыпацца 444
аськаваты 462
асьмак 208
асэж'е 431
асюкле 123, 124
асюклі 123, 124, 388
асюкля 123, 124, 388
асялок 288, 292
асяніна 320
асянча 320
асянчына 176, 320
асянчэць 320
асяродак 392, 406
атава 319
атаўка 319
атмён 83
атмін 83
атогрыш 394
атожал 367
атожальнік 367
атожыл 367
атожыла 367
атожылак 367
атожылка 367
атожылкі 367
атожылле 368
атожыль 367
атуростак 367
атуросце 367
атуросці 367
атцот 50

аўдэлькі 135
аўёс 77
аўёх 206
аўран 179
аўрыян 184
аўсёц 77
аўсёх 77
аўсіна 427
аўсцюк 387
аўсюг 51, 52, 77, 208
аўсюга 51, 52, 77
аўсюган 51, 77
аўсюговы 486
аўсюк 51, 77, 208
аўсянік 76
аўсяніца 52, 65, 77, 389
аўсянка 77
аўсяны 486
аўцюкі 52
аўчкі 59
ахапак квасолі 424
ахілкі 250
ахла 86
ахлёй 86
ахрап'е капўснае 364
ахрапак 380, 414
ахрап'е 314, 380, 414
ахрапка 380, 414
ахрэн 125
ацірацца 441
ацот 50
ачарот 204, 352
ачарэт 204
ачашчэнік 252
ачко 381
ачмень 236
ачытак 110
ашак 388
ашака 388
ашакі 378, 388
ашамотак 375
ашкалёпак 400

ашлэпак 259
ашомак 375
ашомкі 469
ашчабольша 400
аэр 173

Б

баба 17, 49, 121, 251
бабавенне 415
бабавеннік 415
бабавіна 415
бабавінне 415, 425
бабавіны 415
бабавяніска 415
бабаўняк 415
бабачак 251
бабачка 121, 248, 251, 253
бабек польны 50, 137
бабець 453
бабін мур 147
бабін сон 250
бабін цвет 121
бабіна вуха 292
бабіна душыца 158
бабіна ўха 288
бабінне 425
бабішча 415
бабка 68, 121, 251, 253, 295
бабкі 80, 152, 175, 251
бабкі конскія 191
бабковы ліст 363
баблук 278
бабнік 121, 175
бабова трава 179
бабовіна 415, 425
бабовінне 415
бабовіны 425
бабовіска 415
бабовішча 415
бабовы 486
бабовыя 425

бабовыя бадыллі 415
бабок 49, 121, 160, 179, 190, 234, 245
бабоўе 415
бабоўка 214
бабоўне 415
бабоўнік 59, 87, 156, 160, 179, 187, 190, 193, 325, 415
бабоўнік гавяжы 186
бабоўнік заёчы 190
бабоўнік заячы 190
бабоўнік мыльны 95
бабоўнік палявы 95, 184
бабоўнік свінячы 190
бабоўня 190
бабоўняк 179, 325, 425
баброўнік 178, 179
бабская клятба 267
бабскі клятбён 267
бабух 259, 301
бабы 28, 251
баб'я кароўка 154
баб'які 301
багавінне 180, 298
баган 180, 325
багародзічнік 68
багароднік 166
багатка 49, 88
багаткі 135
багатыркі 49
багаўнік 180
багнавы 487
багнаўка 180
багнік 180
багно 180, 298
багноўка 180
багнюк 273
багнючок 273
багна 385
багольнік 273, 325
багон 180, 325, 338
багонне 347

багоннік 180, 325
багоўнік 180, 325
баграк 52
багудзіннік 326
багуднік 180
багульнік 180, 325
багун 82, 180, 325
багунец 180
багунне 180
багуннік 180, 325
багурнік 180
бадак 50, 91, 238
бадаковы 486
бадзёха 366
бадзіль 409
бадзюгі 51
бадзюк 50, 123, 318, 365, 388
бадзюка 388, 390
бадзюкі 59, 366
бадзюлі 74, 130, 366
бадзюлька 412
бадзюлькаваты 462
бадзюлькі 91
бадзюля 123
бадзюркі 366
бадзюры 366
бадзючкі 366
бадзючы 460
бадзюшка 282
бадзя 200
бадзяга 52, 110
бадзяжнік 52
бадзяк 36, 50, 52
бадзякі 366
бадкі 366
бадлёўе 409
бадлоўе 409
бадуль 407
бадулькі 59, 365
бадык 50
бадылёк 57

бадылі бобу 415
бадылі фасолі 424
бадыліённе 407
бадыліна 407, 411
бадылінка 407
бадылісты 462
бадылле 407, 411, 413, 415, 418, 421
бадылле з морквы 424
бадылле 315, 407, 414
бадыль 407
бадыльнік 315, 418
базановец 156
базіліка палявая 70, 74
базовы 484
баймана 182
байрак 315
байран 315
байрачкі 353
баклажан 227
бакула 402
бакун 233
балабёшка 283, 391, 402
балабон 73
балабоны 182, 188
балабушка 391, 402
балабушкі 386
баламбушачка 391
балана 399
балатавы 487
балатуха 276, 294
балацяннік 258
балацянка 268, 294
балацяны 487
балбатухі 286
балбўка 402
балбўткі 185
балбўчка 402
балбучча 305, 406
балёўе 409
балігалоў 53
баліўкі 418

балона 399
 балоначки 400
 балоніна 399, 401
 балоністы 461
 балонне 340, 347, 348
 балонь 399
 балонька 399
 балота 334, 338
 балотлівы 487
 балотна 298
 балотная мятла 164
 балотная пастрэлка 54, 181
 балотная роза 207
 балотная ружа 207
 балотная цень 201
 балотні 487
 балотні кроп 141
 балотнік 202
 балотніна 350
 балотніца 203, 295
 балотны 487
 балотны таўкачык 295
 балотны хрушч 275
 балотныя шышачкі 208
 балоцісты 487
 балоцішча 338
 балоцюха 295
 балоцяна трава 298
 балоцянка 294
 балоцяны 487
 балочка 399
 бальзамёнка 238
 бальзамёнкавы 487
 бальзамін 24, 138, 238
 бальзаміна 238
 бальзан 24, 138
 бальклівы 473
 бальна 399
 бальсавінка 239
 бальсам 431
 бальсамін 138
 бальсаміна лёкавая 137
 бальсаміна лесавая 239
 бальсамітка 239
 бальсамка 28
 бальсамны 469
 бальсан 238
 бальцук 253
 бальцюк 253
 бальшан 238
 бальшыя агуркі 209
 баляскі 206
 банавічкі 209
 банатка 228
 банка 391
 банька 187, 391
 барабас 133
 бараболя 212
 барабуля 212
 баравая жыціна 291
 баравік 256, 257, 282
 баравік бярозавы 257
 баравіковы 484, 487
 баравіна 328, 338, 342
 баравінка 28, 346
 баравіца 183
 баравічок 256
 баравое зэлле 116, 151
 баравухі 28
 баравы 258, 487, 505
 баравы баравік 258
 баравы грыб 258
 барада 114
 барада адамава 114
 барада чортава 114
 барадаўнік 67, 165
 барадач 114, 124
 барадачнік 63, 179
 барадачы 123
 барадўльнік 51
 баразняк 327
 барак 25

бараквік 257
баракóвы 489
баран 261, 287
бараначкі 128
баранец 147
баранкі 128
бараннія наскі 28
баранчыкі 118, 128
барачына 215
барбара 228
барбарыс 34
барбóля 212
барва 398
барвёнак 34, 138
барвік 256
барвінак 138
барвінец 138
барвінкі 142
барв'як 256
барвянец 138
барздаспейка 213
барздзюк 123
баркан 226
баркана 226
барканне 226
баркоўны 483
баркун 72, 138, 225
баркуха 210
барлінак 138
барніцы 220
барнэлька 62
бародаўка 266
барок 338
баролік 385
баромец 173
барочак 342
барсук 305, 406
барсучча 406
барўнка 139
барўўкі 140
баруха 210, 211

барханне 226
бархатка 237
бархаец 240
барчак 139
баршч 53, 152
баршчавік 259, 273, 301
баршчаўка 53
баршчóвы 487
баршчоўка 152
баршчоўнік 53, 145
баршчэўнік 53
барына 25, 342
барыня 240
барышнае 369
барэц 53
бар'як 25
басалённе 425
басоль 233
батагі 408
батаўе 408, 413, 415
батва 215, 413, 415, 418, 420, 422, 424
батланчык 90
батлачык 90
батлоўе 420
батноўе 415
батоўе 413, 418, 420, 422, 424
батоўе фасолі 424
батоўка 418
батоўкі 420
батоўнік 420
батуг 408
батўзе 413
бахматы 463
бахтаць 433
бахун 180
бацвенне 420
бацвіна 411, 420
бацвініна 411
бацвініска 420
бацвіністы 463
бацвінішча 420

бацвінка 146, 411
бацвінне 215, 413, 415, 418, 419,
420, 422, 424
бацвіннік 285, 413, 420
бацвіннічак 413
бацвінчык 134
баціўе 419
бацькі 290
бацянкi 107
бацяно́вы но́жкі 207
бацяны 56
баюра 402
баяк 25
байрышнік 38
беджанец 141
бедранец 141
без 36
бэзаўе 326
безгрыбоўны 463
бэздна 334
безладыгі 463
бэзна 334
бэзнік 345
бэла 81
белаватая бабка 253
белавік 264
белавус 114
белагаловец 86
белагаловік 86, 256, 257
белагалоўнік 183, 327
белакапытнік 54, 190
белаквят 109
беламшанік 258
беланы 213
белароз 37
беларознік 337
белая бабачка 253
белая бабка 253
белая булоўка 186
белая валнушка 262
белая ваўнянка 262
белая вётла 15

белая воўненка 262
белая дзятліна 80
белая ель 20
белая краска 109
белая лаза 15
белая лілея 186
белая падзялёнка 279
белая рэдзька 229
белая таполя 24
беленькая бабка 253
беленькі 256
белле 418
белы 256
белы баравік 256, 257
белы бук 16
белы валовік 264
белы груз 263
белы груздэль 263
белы грыб 256, 257, 259, 297
белы грыб 253
белы грып 252
белы казляк 269
белы каўпак 297
белы мышак 297
белы наліў 28
белы падарэшак 264
белы падгроб 264
белы топаль 24
белы храшч 264
белыя 221
белыя грыбы 304
белыя гускі 186
белыя курачкі 186
бель 28
бельсаміна 137, 239
беякі 183, 297, 301 ^
беяна 54
беяніца 264
беянічка 264
беячок 297
беражніца 319
беразавік 251

беразак 252, 327, 345
 беразіна 12, 327
 беразнік 327
 беразня 327
 беразняк 251, 327, 345
 беразнякоў зараснік 327
 беразнячок 327
 беразавік 251
 беразавы грыб 252
 беразуга 327
 беразуха 327
 беразяк 327
 беразяка 327
 бералёзка 69
 бералёз 37, 337
 бералёзавы 490
 бералёзіна 37
 бералёзнік 337
 берасклёт 35
 бераст 11, 14, 16, 401
 бераста 401
 берастоўвы 489, 490
 берасты 335
 берасціна 11
 берасцінка 11
 берасцяны 487
 бервянók 34
 бердзь 308
 бердзявіты 457
 берзнячок 327
 бёрка 12, 328, 345, 432
 беркун 138, 225
 беце 418
 бёз 36
 бздзюжнік 103, 144
 бздзюль 282
 бздзюх 282
 бздзюха 282
 бздзюхі 282
 бздзюшка 282
 бздзюшкі 282
 бзёвы 488, 489
 бзёўнік 36, 326
 біздзюжнік 103, 144
 біздзюха 282
 бізуннік 203
 біла свіння 264
 білухі 221
 білюк 141
 бінаград 37
 бінджур 409
 бірка 432
 бісочкі 68, 121
 біцухі 183
 бічаўнік 347
 бічоўнік 347
 біях 386
 благі грыб 262, 263
 благія грыбы 303
 благушка 263, 271
 благушкі 303
 блакітка 249
 блашчынец 71, 85
 блашчыннік 85
 блашчычнік 71, 130
 блашчышнік 76
 бледнік 78
 блёкат 53, 54, 148, 158, 315, 325
 блёкатнік 54
 блізнёц 371
 блізніца 316
 блізніцы 316
 блізнюк 306, 371, 387
 блізнюкі 118, 306
 блізняты 118
 блінда 15
 бліскунь 76
 бліскуха 319
 бліскучая трава 160
 бліскушка 76
 бліца 266
 блішнік 101
 блішчыкі 152

блонне 347
 блонь 347
 блошка 58
 блошкі 168
 блошнік 101
 блэнка 399
 блюжджай 177
 блюшч 44
 блюшчаўнік 69
 бляклы 453
 блякнуць 453
 блякотнік 325
 боб 210, 234, 415, 425
 боб кашачы 95
 боб цыганка 234
 боб ядóмы 210
 бобак 179
 бобалка 187
 бобік 179
 бобік баравы 129
 бобка 179
 бобрык 179
 богава крэсалка 143
 богава раса — 200
 богавы слёзкі 241
 бодзя 366
 бодка 366
 божа дзёрава 247
 божа дрэўка 247
 божа канапэлька 69
 божа(я) раса 200
 божае крэсла 164
 божае мацер сон 107, 167
 божае мацеры сон 154
 божае чалó 101
 божай мацеры сарóчка 49
 божай мацеры трóйца 72
 Божжа кроў 166
 Божжа крэўка 166
 божжа рúчка 135
 божыя слёзкі 240
 божыя слёзкі 241
 божыя слёзы 69
 бож'я трава 247
 боз 36
 бойкі 386
 бойкія ягады 188
 бойны 463
 бóлбаткі 185
 бóма 73
 бóмбачка 283
 бóмчык 391
 бор 56, 181, 227, 337, 339, 341, 342
 бор крэсны 342
 бор чорны 341
 бóрава трава 113
 бóрціна 25
 боршч 53, 120
 бóршчаўка 53
 бóткі 367
 боўлік 185
 бóцікі 139, 144, 189
 бóцікі сінія 64
 брадзініна 11
 бражджэль 34
 бразгуліна 35
 браздзельнік 35
 бразкаліна 35
 браківа 83
 брандýк 380
 бранёц 141, 147
 бра́ніцы 220
 бра́нкі 220
 браската 34
 брат з сястрой 139
 брат з сястрой(-ю) 248
 брат з сястрою 55
 брат і сястра 55, 72, 248
 бра́таўка 139
 бра́тачкі 55, 248
 бра́тачнік 55
 бра́тка і сястрыца 248
 браткі 55, 139, 145, 221, 248

браткі зайчы 110
браткі лясныя 248
браткі-махвіцы 248
братоўка 139
брат-сястра 248
брат-сястра 139
брацік-сястрыца 139
брацяtki 55
брод 11
брoднік 11, 337
брoнец 141, 147
броснь 298
брoснiя 298
бружамель 35
бружлявіна 35
бружмелевы 488
бружмеліна 34
бружмель 34, 35
бружмён 35
бружмён 34, 35
бружнёўнік 34, 35
бружыніцы 140
бружэліна 34, 45
бружэль 35
бружэльнік 45
брузгэль 34, 37
брузглявіна 35
брузлёвіна 35
брузлявіна 35
брука 210
брукава 210
брукавёне 419
брукавіне 419
брукавішча 419
брукавін 419
бруква 210
брукваннік 419
бруквачнік 419
бруквельнік 419
бруквеніца 419
бруквеннік 419
бруквішча 419

бруквянік 113, 419
бруквянішча 419
бруквяны ліст 419
брукеннік 419
брукоўнік 419
брукса 210
бруксёўнік 419
брукша 210
брук'янік 419
брунэлька 62
брунэляк 62
брусініцы 140
брусіны 140
бруслёнік 326
бруслён 34, 35
бруслявіна 35
брусляніна 35
брусляніцы 140
бруслянічнік 326
бруслёлы 449
бруслёць 449
брусніка 140
брусніцы 140, 326
бруснічнік 326
бруснічны 488
бруснічняк 326
брусянка 268, 279
брусянкі 268
брухва 210
бручаннік 418
бручка 210
бручкавёне 419
бручкавіне 418
бручкаўніска 419
бручкава 210
бручковы 488
бручкоўе 419
бручкоўнік 418
бручнік 418
бручоўнік 418
бруччына 210

бручэшнік 418
брушка 210
брушкавённое 419
брушкоўнік 418
брушляніна 35
брушніцы 140
брушнічнік 326
брушчка 210
брушэчнік 326, 418
брыгва 332
брыднік 332
брыжчык 427
брызак 427
брызаўка 138
брызачка 427
брызгеліна 35
брызгэль 34
брызгліна 35
брызгуліна 35
брызіна 35
брыква 210
брыкса 55
брыкун 138
брыкуха 210
брылёўнік 67, 330
брылёўнік 91, 337
брылі 91
брыль 91
брыса 388
брысатка 228
брысток 363
брысы 388
брыца 55, 92
брычка 210
брэд 11
брэднік 11
брэзкольнік 326
буба 321, 369, 372, 426, 427, 428
бубалка 358
бубачка 372, 426
бубачкі 372
бубенка 426

бубёнчыкі 187
бубёха 358
бубёхі 301, 371
бубёшка 358
бубка 214, 369, 372, 426, 427
бублікі 358
бубны 73, 150
буботка 358
бубушка 187
бубышачка 404
бубышка 404
бугаі 182, 327
бугайчыкі 124
буганнік 180, 327
буганы 182
бугун 180, 325
бугуны 182
будак 50, 114
будзяга 103
будзяк 130
буежаваты 462
буз 36
буза 428
буздзэрава 42
бузіна 36, 326
бузіннік 326
бузковы 484
бузок 36
бузяны 463
буіны 182
буйкі 182
буйлякі 315
буйман 182
буйміна 182
буйміна лугавая 181
буйнаслоі 306
буйнець 445
буйны 445, 463
бук 382
букавіца цвятная 165
букаўка 153, 165
буквіца 140, 153, 162

буклі 165
букля 358
буковіца 140
бўкса 211
буксінка 211
буксоўнік 419
булабушка 391, 402
булава 386, 402
булаўка 402
булаўкі 197, 384, 386
булаўнік 198, 205, 386
бўлах 386
бўлахі 198, 386
булачнік 198
булашнік 198, 386
булбўшка 193, 358
булдавеха 386
булдаўка 185, 374
булдоўка 186, 187, 358, 386
булдоўкі 386
булдоўнік 52, 130, 168
булённік 416
булеўнік 416
булешнік 416
булёвене 416
булённік 416
булєўнік 416
буліна 57
булоўка 185
бўльба 211, 283, 374
бульбавене 416, 419
бульбавєннік 416
бульбавінне 416
бульбавы 488
бульбавянне 416
бульбанік 416
бўльбаткі 374
бўльбах 370
бўльбаха 370
бульбачка 391
бўльбачкі 374
бульбашачка 370

бўльбашка 370
бульбашнік 416
бульбейнік 416
бульбєнік 416, 419
бульбєнне 416, 419
бульбєннік 416
бульбєўнік 416
бульбєчнік 416
бульбєшнік 416
бўльбіна 212
бульбінік 416
бульбіны 488
бульбішнік 416
бульбёвашнік 416
бульбёвенькі 488
бульбёвіска 416
бульбёвы 488
бульбонік 416
бульбоўе 416
бульбоўнік 416, 419
бульбочнік 416
бульбошнік 416
бульбушачка 370, 391
бульбўшка 370
бульбья 416
бульбьянік 416
бульбьяніна 411
бульбьяніска 416
бульбьянішнік 416
бульбьянка 416
бульбьянне 416
бульбьяннік 416
бульбьяны 488
бульбьяўнік 416
бульбьяшнік 416
бўльва 212, 232
бульвавейка 416
бульвавєнне 416
бульвавінка 416
бульвавінне 416
бульвінік 416

бульвінік 416
бу́льма 211, 212
бульма́шнік 419
бульме́ннік 416
бульмо́ўнік 419
бульмя́нік 416
бу́льнік 57
бульня́к 57, 102
бульня́чка 101
буляве́нне 416
буляві́нне 416
бума́к 266
бурава́л 341
бура́к 215, 361
бура́к ко́нскі 133
бура́к палявы́ 67
буракаве́нне 415, 419, 420
буракаве́ня 420
буракаві́нне 420
буракві́ннік 420
буракі́ 215, 428
буракі́ зайцавы́ 163
бурако́вы 489
бурако́ўнік 420
бурало́м 308
бурало́міна 309
бура́н 315
бурача́нішча 420
бурача́нне 420
бурачвя́нік 419
бурач'ё́ 420
бурачкаве́ніска 420
бурачкаве́нне 420
бурачко́вы 489
бура́чнік 87, 189, 419
бура́чніска 420
бура́чнішча 420
бура́чны 489
бурачо́к 215, 237
бурачы́нне 420
бурачы́шча 420

бурача́нне 420
бу́рая пампу́шка 282
бу́рбалка 187
бу́рбалкі́ 187
бурба́ло́чнік 187
бурва́лак 309
бурдзе́лка 165
бур'ё́ 315
бу́ркалка 412
бу́ркаўка 412
бурко́ўнік 420
бурку́н 64, 67, 138, 211
бурне́йка 172
бурну́ха 211
бурне́лька 62
бурне́ляк 62
бурча́к 216
бу́рчык 112
бурэ́ц 114
бу́р'ян 102, 314
бу́р'яні́на 315
бу́сельнік 56
бусе́ць 444
бу́слава гаўно́ 283
бу́слава дзю́ба 291
бу́сленні́к 93
бу́слеўка 283
бу́слікі 56, 67, 72, 93, 107, 138
бу́слі́ннік 72
бу́сло́ва рэ́па 201
бу́снеўка 283
бу́снява жы́та 291
бу́со́чкі 107
бу́ськава плю́шнія 191
бу́ськавае 283
бу́ськаў гной 283
бу́ськаў сыр 283
бу́ські 56, 107
бу́сько́вае 283
бу́сько́вы коскі́ 56
бу́сячкі 56

бутлёць 452
бўтлы 413
бутон 358
буточки 382
бухалцікі 95
бухнёвічыха 214
буцвёць 452
буцвялы 453
буцець 452
бўцік 382
бўцікі 64, 144, 145, 187
буцочак 382
буцюк 382
буцявіна 413
буцянчыкі 56
буцяўё 413
бўч'е 398
бўчна 447
бучок 382
бушлеўка 283
бушма 211
буйк 343
буйкі 182, 199, 326, 386
буйлы 433
буяніцы 182
буяны 182
буяхі 182, 199, 386
буйць 437
буйчнік 326
буйшнік 198
буйшны 489
буяшок 199
быдлярчы 495
быдлярчы бурак 215
быкі 44, 188
быліна 57, 313, 316, 318, 407, 418
быліначка 407
былінка 316, 318, 407
быліннік 418
быліца 102
былле 102, 315, 365, 418, 422
быллё 318, 409, 418, 425

былók 401
быльнёг 318
быльнік 57, 89, 101, 102, 315, 318,
413, 418, 421, 422
быльнічак 318
быльняг 315
быльняк 101, 102, 315, 407
бырачкі 385
бычкі 44, 188
бычók 260, 384
бэбачкі 385
бэблах 369, 374
бэблахі 374
бэж 48
бэз 36
бэза 36
бэзавы 488, 489
бэзальтовы 484
бэзг 36
бэзд 36
бэйцухі 183
бэлле 424
бэмбаль 409
бэра 17
бэст 36
бэтка 300
бэткі 303, 304, 367
бэцькі 297
б'ю здароўе 62
бядрынец 62, 141
бядрыца 53
бязвэршнік 148
бязлўзгі 464
бязыменнікі 156
бялёнчык 157
бялёць 443
бялкі 134
бялослёўка 23
бялун 70, 256, 264
бялұха 95, 221
бялұхі 221
бяльмёнчык 101

бяляй 264
бяляк 252, 253, 257, 264, 297
бяляначка 262
бялянка 264, 271, 297
бялянкi 28
бяляшнік 327
бярба 15
бярэнак 34, 138
бярвяк 256, 257
бярджынец 141
бярза 12
бярліна 35
бярлoз 37
бярoза 11, 327
бярoза бeлая 12
бярoза нiцая 12
бярoза чoрная 12
бярoзавая рoшча 346
бярoзавая чага 266
бярoзавая чачoтка 12
бярoзавец 346
бярoзавік 251, 257, 327, 432
бярoзавы 489
бярoзавы грыб бeразoвы грыб 252
бярoзавы лес 345
бярoзавы падабaбачак 251
бярoзавыя 252
бярoзавыя апeнькi 255
бярoзаўка 266
бярoза-чачoтка 12
бярoззе 327
бярoзiна 12
бярoзка 12, 57, 69, 99, 118, 166, 246
бярoзнік 327
бярoзухна 12
бярoзы 345
бярoста 401
бярoставы 487
бярэза 12
бярэзавец 252, 277

бярэзавік 257, 277
бярэза-самец 12
бярэззе 327
бярэзіна 12, 327
бярэзініна 12
бярэзінька 12
бярэзнік 251, 327, 345, 346
бярэзнічак 327, 345
бярэзнік 327
бярэста 401
бярэсціна 11
бясквeтны 464
бяскмeльны 464
бяссмeртнік 100, 126, 136, 141, 167
бятoніка лесавая 146

В

вaвeнка 260
вaгeр 446
вaдап'ян 88
вaдзяная зapaза 208
вaдзяная зoрачка 181
вaдзяная кapoста 201
вaдзяная кpaпiва 197
вaдзяная кyрка 207
вaдзяная сacoнка 206
вaдзяная cтpaкiва 197
вaдзяная чyмa 208
вaдзянiца 180, 181, 185
вaдзянка 23
вaдзянкi 317
вaдзянoe зeллe 298
вaдзяны apэшaк 183
вaдзяны acoт 200
вaдзяны кyраслeп 183
вaдзяны лoпyх 186
вaдзяны paзaк 199
вaдзяны yкpoп 93
вaдзяны yкpoп 158
вaдзяны xрэн 188
вaдзяны шылbнiк 207
вaдoраслi 298

важыны 32
вазён 316
вазоны 316
валавяк 261
валавянка 261
валамёкі 58
валамёні 58
валанянка 261
валасатнік 180
валасень 114, 134, 318
валаскі 385
валаснік 86
валаснікі 121
валасняк 134
валасок 385, 388
валасянка 261
валаўяк 261
валахаценькі 463
валахнянка 280
валашай 114
валашок 79
валбўка 402
валбўчча 402
валвёнка 262
валвёня 261
валвяк 261
валвянка 262
валёж 309
валёжнік 341, 398
валерыяна 184
валерыяна 184
валерыянка 184
валжанка 261
валіна 341
валіцца 444
валішча 309
валкан 341
валляковая трава 149
валмянік 261
валнёйка 261
валну́ха 261

валну́шка 261
валнянка 261
валова вочка 109
валова сіла 290
валовая сіла 291
валовік 215, 260, 261
валовы язык 101, 283
валовы язык 280
валодаўнік 58
валойка 261
валоссе 388
валотка 388, 389, 393
валоцце 388
валошка 28, 58
валуі 183, 327
валу́й 260, 264
валу́йка 261
валу́шка 261
валынка 58
вальбўка 402
вальса 323, 347
вальсён 238
вальха 13
вальшына 322
валюга 309
валюжэўнік 341
валяр'ян 184
валяр'яна 158, 184
валяр'янавы 489
валяр'янка 184
валяр'янна 184
вангёрка 23
вангэркі 23
ванжэўнік 143, 198
вантробы 379
ванюха 94
ванючы грыб 262, 288
ванюшка 237
вапнаўка 142
вар 431
ва́ра 299

варабейкаў шчавёр 153
варава 299
варальянка 184
варанец 141, 142, 147, 159
варахі 373
варвянка 184
варгонія 239
варгошка 239
варгуль 402
варгуляцце 402
варонін зуб 290
варонін сыр 291
вароніна жыта 290
вароніна зярня 291
варонне вока 159
варонне вочка 291
варонне жыта 290
варонні вочкі 33
варонні зуб 291
варонні очкі 166
варонні сыр 283
вароннік 87
вароннія ачкі 166
варонняе вока 159
вароны сыр 283
варонячае жыта 290
вароўнік 421
варсаваты 464
варушачка 254
варушка 254, 255
варшаўка 213
варшаўцы 213
варыва 299, 414, 421
варэнікі 301
варэхі 373
васе́лік 58
васі́лек 58
васі́лёк 58, 129, 214, 284, 288, 292
васі́ль 280, 284
васі́лька 58
васі́лькі 58, 129

васі́льковы 489
васі́льчыкі 237
вастры́ца 60
вастрэ́ц 60
ва́та 431
ва́тачнік 195
ваўкаўня 338
ваўкачэ 59
ваўкі 59, 91, 292, 390
ваўковы грыб 268
ваўковыя грыбы 302
ваўковыя ягады 40
ваўля́нка 260
ваўне́йка 260
ваўне́нка 260
ваўне́нка 260
ваўну́ха 260
ваўну́шка 260
ваўня́к 260
ваўня́нак 260
ваўня́начка 260
ваўня́нка 260
ваўня́нка бе́лая 260
ваўрэ́ць 453
ваўсю́г 118
ваўцкі 386
ваўчабо́й 139
ваўчакі 59, 302
ваўчалы́к 373
ваўча́нак 267
ваўча́ніца 40
ваўча́нюкі 302
ваўча́рка 114
ваўча́рне́ча 335
ваўчкі 53, 59, 205, 327, 390
ваўчкі сі́венькія 79
ваўчу́г 118
ваўчу́га 118
ваўчуны́ 59
ваўчы́нае 283
ваўчы́нец 36

ваўчынікі 302
 ваўчыны 465
 ваўчыны грыб 263, 268, 275
 ваўчыныя 302
 ваўчыныя бздзіны 282
 ваўчыныя грыбы 302
 ваўчыныя ягады 40
 ваўчыца 114
 ва́хка 191
 вачакава́ты 464
 вашо́нка 28
 вашо́ўнік 35
 вашчо́ўна 370
 вашчэ́ўе 370
 вашчэ́ўна 370
 вашы́вая трава́ 206
 вашы́ўка 18
 вашы́ўнік 160
 ваябо́й 166
 векта́нія 53
 вела́вец 47
 велацо́вы 508
 велі́грох 216
 велька́лён 224
 ве́нічкі 82
 ве́нчык 393
 ве́прычкі 46
 ве́рабе́йнік 156
 ве́раб'ё́ў шча́вер 132
 ве́рабі́на 22
 ве́рабі́нка 213, 214
 ве́рабі́ны 349
 ве́рабо́й 166
 ве́раба́йтнік 132
 ве́радні́к 85, 115, 153
 ве́рапе́й 90
 ве́рас 47, 142, 328
 ве́расаві́к 258
 ве́расаві́шча 328
 ве́расе́нь 142, 328
 ве́расе́н 142
 ве́раско́вы 490

ве́расні́к 142, 356
 ве́расня́к 328
 ве́расо́вік 258
 ве́расо́вы 490
 ве́расо́вы грыб 258
 ве́расо́к 142
 ве́расо́н 142
 ве́раст 142
 ве́рась 142
 ве́рба 14
 ве́рбалоз 37, 336, 337
 ве́рбалоза́ 37
 ве́рбалозі́на 37
 ве́рбалозні́к 37, 337
 ве́рбалозы́ 37
 ве́рбало́та 37
 ве́рбалэ́знік 337
 ве́рбачка́ 15
 ве́рбі́на 14
 ве́рбні́к 37, 336
 ве́рбны 490
 ве́рбы 336
 ве́рбяні́ца 129
 ве́рнік 173
 ве́рус 142
 ве́рх 392, 393
 ве́рхаве́ц 392
 ве́рхаві́на 392
 ве́рхаўё́ 392
 ве́ршалі́на 392
 ве́ршы́на 392
 ве́рыўя́нка саба́чча 108
 ве́снаві́ца 217, 228
 ве́снаво́е 311
 ве́сняная́ апе́нька 254
 ве́снянкі́ 254
 ве́сняны́ апе́не́к 254
 ве́сялкі́ 288
 ве́сяло́к 288, 292
 ве́сялу́ха 262, 345
 ве́сяльні́к 345
 ве́тачка́ 383, 393

вѣтка 207, 371, 382, 383, 389, 393,
 395, 396
 вѣтла 15
 ветравак 309
 ветравал 309, 341
 ветралом 341
 вѣтраніца 156
 вѣтхі 393
 вех 196, 206
 вѣха 34, 196, 206, 390
 вѣхатнік 123, 124
 вѣцѣлка 15
 вѣцельнік 37, 395
 вѣцце 393, 395, 398
 вѣццѣ 395, 398
 вѣцційка 398
 вѣцціка 393
 вець 389, 393
 вечарнік 243
 вечарнікі 243
 вешчанец 73, 150
 вешчаніца 73
 вѣтла 15
 вѣх 206
 вжос 142
 віга 215
 вігушка 216
 відлак 147
 відомец 148, 184
 відук 225
 відука 225
 відун 184, 225
 віжар 319
 візаваты 475
 віка 63, 215, 224
 віка сѣўная 215
 вікса 176
 віксва 176
 віксліна 37
 вілаваты 466
 вілаголле 395
 вілак 147
 вілакі 305, 405
 вілачнік 354
 вілкі 305, 406
 вілок 375
 вілы 305, 405, 406
 вільєн 466
 вільчык 393
 вінаград 37, 317, 328
 вінаградачка 383
 вінаградзік 37
 вінаграднік 328
 вінагрóддзе 37
 вінаўка 28
 вінёвы 490
 вінёўка 17
 вінішча 328
 вінная лаза 37
 вінны 464
 віно 37
 віноўка 17, 28
 вінуцца 459
 віняк 28
 віпціннік 37, 328
 віргліна 239
 вір'янка 184
 віс 319
 вісла 15
 віслуха 18
 вісхва 176
 вітка 348, 389, 397, 411
 вітуха 57, 234
 вітушка 234
 віха 206
 віхла 15
 віхрава трава 154
 віхравата дзэрава 309
 віціна 397
 віцца 459
 віццѣ 395
 вічаны 490
 вічка 63
 віш 178, 319

віша́ 178, 319
 вішава́ць 458
 вішанка́ 13
 вішанне́ 13, 328
 вішанніќ 13, 328
 вішанька́ 13
 вішанька-зеляпу́ха 13
 віша́р 160, 176, 178, 319, 320
 вішарава́ць 458
 вішнёвае́ зэлле́ 166
 вішнёвенькі́ 490
 вішні́ 13, 328
 вішніќ 328, 395
 вішні́на 13
 вішня́ 12
 вішня́к 328, 363, 395
 вішту́клі 76
 вішуга́ 319
 вішча́р 319
 вішша́ 398
 вішшо́ 395
 вішшэ́й 178
 вішы́ць 458
 вішэ́й 319
 вішэ́ннік 328
 вішэ́ць 458
 вію́ха 57
 вію́шчая́ фасо́ля 234
 во́баратні́к 121, 179
 во́баратнікавы́ 505
 во́бараце́нь 68
 во́бмаладзь́ 339
 во́бмара́к 140
 во́гнеўка́ 294
 во́гніќ 203
 во́дараслі́ 298
 во́дараслі́на 298
 во́дарасль́ 298
 во́дарасці́ 298
 во́дарасць́ 298
 во́дзіќ 185

во́дная́ була́ўка 198
 во́дны́ трыпу́тнік 207
 во́жыќ 280
 во́лацце́ 388
 во́лаць́ 388
 во́лікі́ 385
 во́лненка́ 261
 во́льс́ 344
 во́льха́ 13, 323
 во́льха́ бе́лая 14
 во́льха́ грудава́я 14
 во́льшні́ца 13
 во́льшы́на 13
 во́лянка́ 261
 во́меѓ 53, 206
 во́мша́р 334
 во́нчы́к 203
 во́ркіш́ 236
 во́рлікі́ 143
 во́рля́ во́чкі 108
 во́сака́р 24
 во́сакара́нь 24
 во́сенская́ апё́нка 255
 во́стры́ца 60
 во́ступ́ 334
 во́сць́ 388
 во́сь́ 388
 во́тмаладзь́ 339
 во́трасць́ 367
 воў́лянка́ 260
 воў́нені́ца 260
 воў́ніќ 260
 воў́нянка́ 260
 воў́нях́ 260
 воў́няха́ 260
 воў́ча́ грыбы́ 302
 воў́ча́ ла́да 143
 воў́ча́ лы́ка 35
 воў́ча́ малако́ 49
 воў́чае́ во́ка 159
 воў́чае́ во́ка 37
 воў́чае́ лы́ка 36, 373

воўчалык 37
 воўчанак 260
 воўчанка 275, 297
 воўчанкі 302
 воўчая апёнька 255
 воўчая крапіва 130, 149, 172
 воўчая мята 130, 172
 воўчая ступа 145
 воўчая ягада 40
 воўчы 465
 воўчы апёнек 255
 воўчы гарох 154
 воўчы грыб 255, 262, 263, 268, 275, 297
 воўчы грыбы 302
 воўчы губяк 262
 воўчы калючкі 60
 воўчы лык 37
 воўчы мак 54
 воўчы сук 407
 воўчы табак 283
 воўчы ягады 157
 воўчыя 103, 191, 302
 воўчыя бэткі 302
 воўчыя *грыбы* 302
 воўчыя губякі 302
 воўчыя казьякі 302
 воўчыя смародзіны 40
 воўчыя спічкі 189
 воўчыя ягады 36, 44, 321, 373
 вочка 369, 381
 вочка варонье 290
 вочнік 203
 вошкі 112
 вошы 58, 112, 119, 430
 врэск 142
 вуглод 38
 вужава зёлле 143, 145
 вужакава зёлле 143
 вужакі 303
 вужаўкі 303
 вужачка 275, 297
 вужачкі 191, 289, 303
 вужачы грыб 275, 297
 вужачыя грыбы 302
 вужовік 275, 297
 вужовікі 289, 302
 вужовы грыб 275
 вужовы грыбы 302
 вужовы казьякі 302
 вужовыя 302
 вужовыя грыбы 302
 вужовыя ягады 103
 вужоўка 255, 275
 вужоўкі 303
 вужоўнік 87, 143
 вужэўнік 143
 вузяльніца 291
 вус 114, 388
 вусач 236
 вусікі 412
 вускідзь 403
 вуссе 388
 вусцяй 387
 вусы 388, 411
 вусьвіца 388
 вуха 190, 266, 289, 335
 вуха мядзвэжае 190
 вушка 335
 вушкі 190
 вушывец 92
 выбіральнікі 220
 выбіранкі 220
 выбіранцы 220, 221
 выбіркi 220
 выбірніцы 220
 выбірыніцы 220
 выбуянец 437
 вывалы 309
 выварат 308
 вываратак 308
 вываратка 308
 вываратнік 308
 вываратня 308

выварацень 308
выварацін 308
вывараціна 308
вывараць 308
вываротніца 308
вывернутае дэрава 308
вывернутае дрэва 308
вывэртка 341
выверціна 308
выганясты 467
выгар 348
выгібнуць 457
выгінуць 457
выгнаць 434
выдаць 446
выжаўрэць 449
вызваленае дэрава 309
вызраць 449
вызубвацца 435, 444
вызубіцца 435
вык 63, 215
выка 63, 215
выкавы 490
выквітаць 451
выкідацца 437
выкідаць 441
выкінуцца 437
выкісаць 454
выковы 490
вылажацца 459
вылёгацца 459
вылегці 440
вылегчыся 459
вылежацца 459
вылупавацца 445
вылуплівацца 445
вылупляцца 445
вылушвацца 445
вымятацца 441
вынёслы 467
выносісты 467
выносны 467

выпетрахлы 459
выплывальнік 259
выплыванне 441
выплываннік 259
выплываць 441
выпўльвацца 444
вырадачны 457
вырасткі 368
вырасці 434
выраўняцца 443
вырачка 143
вырачкі 74
вырдоўнік 104
выруніваць 441
выруніць 443
вырэзвацца 441
высадкі 300
высевень 259
высеяцца 445
выскадзь 309
выскаканец 269
выскідзь 308
выскладзь 309
высокалітоўская 228
высокі 465
высотнік 278
выспець 449
выспяваць 449
выстай 339
выстрышчка 59
высыпальнік 259
высыпальнікі 301
высыпальны грыб 259
высыпацца 441
вытарапак 74
вытарапка 74
вытыкацца 437
вытычкі 427
выцвілы 451
выцераб 340
выцякацца 433

выцянець 437
выцячы 433
вычаўкі 379
вычаўралы 458
вычаўрэць 451
вычык 381
вышаптацца 458
вышупцелы 469
вышыці 458
вышышкацца 452
вэмбрух 211
вэнбрух 211
вэндбрух 211
вэх 206
вядзець 453
вядзмёдзік 281
вядзмёдзіна 33
вядзмёдзіца 281
вядзьмёдзіны 33
выдроны 447, 464
вяз 11, 14
вязель 63, 81
вязіна 14
вясменічак 48
вясмін 48
вяснік 329, 395
вясовішча 329
вясовы 490
вясы 329
вяслаўцы 354
вяслая 438
вяслікая кўрка 207
вясліца 307
вяслічак 224
вясліка 307
вяслок 375
вяслуй 260
вясгера 23
вясгёрка 23
вясжоўнік 68
вяснок 34, 391
вясночнік 141

в'януць 453
вянуць 453
вяпрыны 43
вярба 14, 37, 192, 395
вярба казіная 11
вярбёж 336
вярбёльнік 163
вярбіна 14, 395
вярбічнік 156
вярбішнік 192
вярбішнік паўзучы 192
вярбнік 336
вярбнік 336
вярбовы 490
вяргінія 239
вяргіня 239
вярлома 53
вярушачка 254
вярушка 254
вярхоўе 392
вярхоўка 392
вярхушка 392
вярцёп 354
вярцісты 465
вяршаліна 392
вяршалка 392
вяршале 392
вяршальнік 392, 396
вяршо́к 381, 391
вяршы́ня 392
вяршэ́чак 391
вярэ́днік 85, 164, 205
вярэ́ма 336
вясё́лік 288, 292
вясё́лікі 288, 301
вясё́лік 292
вясёлка 12, 169, 254, 262, 283,
288, 292, 294, 328
вясё́ння апё́нька 254
вясла 383
вяснё́выя грыбы 301
вясну́ха 217

вяснянка 228, 254, 258, 292
вяснянкі 254
вясняны грыб 258
вясняныя грыбы 301
вяснярка 292
вяснячка 228
вятара 319
вятліна 15
вятловы 490
вытроўнік 45, 61
вытроўніца 45
вяха 33, 164, 206, 215
вяхіль 206
вяцвісты 466
вяцельнік 395
вяцісты 465, 466
в'яць 453
вяць 453
вячорніца 61, 171
Г
габ 11, 16
габа 16
габіна 14, 16
гаварушачка 254
гаварушка 254
гавез 163, 189
гавёс 77, 208
гавыла 314
гадзіннік 115
гадзючнік 166
гаёк 345
гаёр 173
гаёц 104, 161
гаёчак 345
гажынняк 322
гажыны 32, 322
гай 305, 315, 343, 344, 345, 347, 348
гайнік 161, 185
гайнічок 345
гайстра 238
гайчынец 154

галабоні 182
галава 375, 391
галавабольш 183, 327
галавач 25, 59, 297, 305, 339
галавачы 386
галавачысты 466
галавённік 221
галавёнька 130, 172, 291
галавешка 289, 290, 291
галавісты 465
галавіца 71, 289, 427
галагончык 58
галадок 61, 144
галайда 236
галалёдзь 406
галалёдзь 305
галамёнь 305, 403, 405
галам'ё 403
галаўкі 391
галаўнюшка 291
галаўня 71, 289, 290, 291
галённае 397
галёчка 397
галёшнік 322
галёшына 13
галіна 393, 394, 395
галінасты 465
галінка 383, 389, 393, 394, 408
галіняка 393
галінясты 465
галісты 465
галіўе 393
галкі 198, 386
галлёчка 394
галлё 397
галля 394
галляка 394
галністы 465
галовачка 391
галомісты 472
галонзка 393
галоўка 313, 357, 370, 375, 381, 391

галоўкі 391
 галоўкі мядзвёжыя 59
 галоўны корань 361
 галоўчысты 466
 галуб 265, 284
 галубая 98
 галубая кветка 98
 галубец 265, 280
 галубіка 183
 галубікі 183
 галубіныя званочки 242
 галубіца 183
 галубка 265, 284, 293
 галубкі 98
 галубок 265, 279, 281, 284
 галубоні 183
 галубы 183, 265, 280, 284
 галуза 290, 291, 292, 393, 394, 402
 галу́ска 393
 галушка 374
 галышык 396
 гальманка 214
 гальтманка 213
 галышына 322
 галэндзіна 396
 галэндзь 395, 396
 галэндзя 383, 394, 397
 галэнзі 393
 галэнсць 383
 галэпаўка 376
 галюка 393, 394, 395
 галючка 393
 галя 394, 395
 галявісты 466
 галяжына 397
 галяка 393, 395, 396
 галячка 383
 галячкі 393
 гамлісты 466
 гамнянка 260, 296
 ганабобель 183

ганаболі 183
 ганабольнік 327
 гандзэль 63
 ганус 209
 гануш 83, 209
 ганьш 141, 209
 гара 400
 гарабейкаў шчавер 132
 гарабіна 22, 349
 гарабінец 349
 гарава́тка 345
 гаравы грыб 258
 гарадзічка 214
 гараднё 299
 гарадніна 299
 гарамаха 394
 гарамачча 398
 гарамбіна 22
 гарандлянка 58
 гарапа 113
 гарах 263, 283
 гарахавенне 422
 гарахавіска 422
 гарахавянік 422
 гарахвенне 422
 гарахвёня 422
 гарахвянік 422
 гарахвянне 422
 гарахвіны 491
 гарахоўнік 422
 гарашнік 41
 гарашыца 103
 гарбаваны гарох 216
 гарбэль 305
 гарбуз 216
 гарбуза 216
 гарбузавенне 421
 гарбузэніска 421
 гарбузэнне 421
 гарбузэннік 421
 гарбузік 428

гарбузікі 428
гарбузінне 421
гарбузіны 491
гарбузіца 421
гарбузка 216
гарбузнік 421
гарбузова мяса 379
гарбузовы 491
гарбузовыя ладыні 421
гарбузоўнік 421
гарбузы 428
гарбузянік 421
гарбузянікі 428
гарбузянішча 421
гарбузянка 421
гарбузяння 421
гарбузяны 491
гарбузянцэ 428
гарбузятнік 421
гарбуль 402
гарбыль 402
гаргіня 239
гардавіна 39, 299, 350
гардавіца 243
гардковіца 243, 299
гардоўка 243
гардоўнік 189
гардук 250
гаркавы 467
гаркаўка 101, 376
гаркач 264, 271, 318
гаркі 467
гаркуха 155
гаркуш 271, 376
гаркуша 68, 134, 271, 376
гаркушка 301
гарлавінка 62
гарладаўка 62
гарлачнік 62
гарлачоўка 102, 145
гарлачык 73, 186

гарлачыкі 54, 150, 186
гарлёўнік 129
гарлечнік 62
гарлінка 80
гарліца 62
гарляначка 62
гарлянка 62, 149, 241
гарлянка белая 78, 149
гарнік 66, 153
гарніца 169
гародзіна 299
гародне 299
гародніна 299
гародняе 369
гарох 216
гарох воўчы 63, 224
гарох дзікі 63
гарох злучы 63
гарох мышачы 63
гарохавіны 422
гарохавіска 422
гароховы 491
гарохаўе 422
гарохаўнік 422
гарохаўніца 422
гарохвінне 422
гарохвіны 422
гарохнік 422
гарошак 63, 127, 143, 216
гарошак баравы 232
гарошак лесавы 70
гарошак-мышшак 63
гарошвіны 422
гарошкавае дрэва 10
гарошміны 422
гарошнік 10, 63, 422
гарошына 422
гарошынне 422
гарошыны 422
гарошыска 422
гарпа 64, 113, 211

гартанка 167	гаўсюк 51
гартанная трава 149	гашт 240, 241, 249
гартэнзія 240	гашта 240, 249
гарулі 214	гаштар 249
гарун 266, 306, 402	гаштаўка 240
гарупка 113	гаштва 61, 240
гарушкі 428	гашча 333
гарцашка 294	гаючае зёлле 66
гарчай 68	гаючы 476
гарчак 56, 68, 70, 144, 187, 264, 267, 271, 294	гаюшчае зёлле 66
гарчакі 28, 294	гаявік 257
гарчані 294	гаявы грыб 257
гарчыца 64, 68, 113, 125, 216	гваздзік 240
гарчычнік 68, 113	гваздзік баравы 154
гарчышка 68	гваздзіка 240
гаршва 120	гваздзіка зімняя 241
гаршчокі 187	гваздзіка зімова 241
гаршчыца 216	гваздзіка лётняя 95
гарый 174	гваздзікавы 491
гарыца 64	гваздзікі 240, 241
гарыцвёт 237	гваздзічнік 102, 145
гарычка 125, 144	гваздзюк 240
гарэлачка 157	гваздзюкі 240
гарэлік 339	гвёздзікі 240, 290
гарэх 41, 373	гвіздачка 240
гарэхавы 486	гёмка 213
гарэхі 373	геранія 144
гарэц 68	гербатны 506
гарэць 450, 454	гергіня 239
гарэшнік 41, 323	гіга 402
гарэшнікі 323	гігаллэ 418
гарэшына 41, 395	гігель 123
гасенні грыбы 302	гігелькі 123
гаснік 162	гігельнік 123
гасце 388	гігялёк 123
гасцюк 387	гігялёўнік 123, 124
гасцяк 387	гіргель 124
гаткі 135	гіргуха 214
гаўнянка 260, 296	гіржамаліна 35
гаўнянкі 296	гірза 77
гаўняныя грыбы 296	гіроўка 186
	гірс 77

гірса 77
гірса́к 77
гірсла́вы 467
гірсяны́ 467
гірус 56
гіц 408
гіцьё 420
гіч 413, 417, 419, 420, 424
гіча 417
гічавё́нне 417
гічаві́нне 413, 420
гічай 417
гіча́льнік 417
гіча́н 413
гіча́нік 417
гіча́нне 413, 417, 420
гіча́ннё 413
гіча́ннік 413, 420
гічаны́ 420
гіча́рнік 413, 417, 420
гічаўё 408
гічка 413, 417, 420
гічка з мо́рквы 424
гічкі 420
гічні́к 417
гічоўё 420
гічоўні́к 420
гічча 413
гічы 408, 413
гічы бру́квы 419
гічы маркоўні́ка 424
гічы́на 408
гічыўні́к 413
гічэўё 413, 420
гіяргі́на 239
гіяргі́ня 239
гладзі́вóлус 250
глады́ш 157
глады́шачка 186
глады́шачкі 186
глады́шкі 186
глады́шнік 76

глады́шыкі 186
гламб́які 365
глан́дыш 157
глейкава́ты 482
глéчык 186
глéчыкі 186
глі́ва 17, 23
глі́снік 103, 105
глі́ца 365
глог 38
глод 38
гло́тка 38
глузд 288, 292
глузды́ 263, 288
глу́пасць 334
глух 46
глуха́ лепяха́ 191
глуха́я алéшына 14
глуха́я бракі́ва 134
глуха́я бяро́за 12
глуха́я вужо́ўка 275
глуха́я вясе́лка 288
глуха́я крапі́ва 111, 134, 140
глуха́я лаза́ 15
глуха́я пракі́ва 103
глухі́ аёр 199
глухі́ бабоўні́к 179
глухі́ васі́лёк 288, 292
глухі́ грыб 262, 281
глухі́ дуб 19
глухі́ мак 225
глухі́ пень 403
глухі́ раго́з 198
глухі́ ры́жык 255
глухі́я вужо́ўкі 303
глухі́я грыбы́ 303
глухі́я каноплі́ 221
глухме́нь 334
глу́хнуць 455
глухо́е жы́та 387
глуш 334
глу́ша 334

глушчэрыца 50
 глушыца 334
 глушыць 438
 глэчыкі 186
 гліяблы асавік 277
 глячкі 186
 гмыль 414
 гнаёўкі 296
 гнаюўкі 296
 гнаявік 297
 гнаявік лахматы 263
 гнаявікі 297
 гнаякі 297
 гнаялкі 296
 гнаянка 255, 296
 гнаянкі 296
 гнаяўка 255, 296
 гнаяўкі 296
 гнэсціся 433
 гнеч 334
 гнэча 334
 гніднік 112, 205
 гніды 112
 гнілік 371
 гніліца 18, 376
 гнілка 18, 376
 гнілушка 18
 гнілы 454
 гнільнік 205
 гніляк 214, 371, 399
 гнісці 453
 гнўткі 460
 гнўцікі 305
 гнўца 460
 гняздо 313, 383
 го́йнік 104, 119
 голендра 218
 го́лка 412
 го́лкі 365
 го́лле 397, 419
 го́ллейка 398
 го́луб 280, 284

го́лька 393, 394, 396
 го́льнік 94, 365
 го́мза 402
 го́нкі 465, 467
 го́ран 266
 го́рах 263, 266
 го́рац 68
 го́рд 39
 го́ркаўка 28
 го́ркач 467
 го́ркая рашэ́цеха 279
 го́ркі 467
 го́ркі грыб 267
 го́рлікі 143
 го́рпа 113
 граб 16, 329
 грабелы́кі 56, 102, 144, 145, 162
 грабелы́чыкі 56
 грабе́нчыкі 56
 гра́бік 16
 грабі́на 16, 22, 329
 грабі́нец 132
 грабі́нка 22
 грабкі́ 168, 329
 грабні́к 329
 грабня́к 329
 грабо́вы 491
 грабо́вы лес 329
 грабо́ўнік 329
 грабу́зда 200
 грабу́ст 51
 грабштэ́йн 28
 грабштэ́йна 28
 граві́лат 207
 градавы́ грыб 281
 градаўні́к 131
 гра́днік 94
 градня́к 343
 градо́вы грыб 257
 гража́стае дрэ́ва 305
 граза́лом 308
 граздо́ 383

гразе́н 313
 гразні́ца 439
 гразнó 313, 383
 грамабо́й 306
 грама́дка 279
 грамкі́ 72
 гра́нды 308
 гра́нка 313, 382, 383
 грацко́вы 491
 граць 442
 грача́нны 491
 грача́ны 491
 грачына́ 217
 грачы́ха 217
 грачы́ха палява́я 119
 грачы́чны 492
 грачы́шка 68, 217
 грачы́шны 491
 грóздзі 383
 грóздзь 383
 грóздзя 383
 грóзень 313, 383
 грóматні́к 169
 грóнка 382, 383
 гронкава́я яга́да 45
 грóнкi 369
 грóня 383
 гру́ба галэ́ндзя 394
 груд 399
 грудз 263
 грудзя́нка 293
 грудна́я трава́ 86
 грудні́ца 173
 грудні́чнік 122
 грудóк 80
 грудóлкі 221
 грудóўка 184
 груз 263
 грузд 263, 288
 груздж 263
 гру́здзе 263
 гру́здзелек 263
 груздзё́лька 263
 гру́здзі 263
 гру́здзік 263
 груздзь 263
 груздзя́вік 263
 груздзя́лёк 263
 грузды́ 263
 грузе́н 383
 грузно́ 313, 383
 грузь 263
 гру́чка 211
 гручко́ўнік 419
 гру́ша 17
 груша́нка 145
 гру́шаўні́к 103, 145
 гру́шачка 17
 груш'е́ 329
 гру́шка 17
 грушкі́ 329
 грушні́к 329
 гру́шні́ца 145, 161
 гру́шына 17
 гру́шыца 17, 18
 грыб 256, 257, 300
 гры́ба 266
 грыбавы́ цвет 263
 грыба́та 300
 грыбаў́ цвет 288, 292
 грыба́ціна 259
 грыб-бялúн 256
 грыбе́нікі 272
 грыбе́нь 259
 грыбі́на 22
 грыбні́ца 357
 грыбны́ 492
 грыбны́ цвет 288, 357
 грыбня́ 357
 грыбо́вішча 329
 грыбо́вы 492
 грыбо́вы цвет 263, 288, 292
 грыбо́к 252, 253, 256, 300
 грыбо́к краснага́ловенькі 277
 грыбоў́ цвет 288

грыбцы 300
 грыбы 266, 300, 303
 грыбы з малаком 301
 грыбы з пір'ем 301
 грыбы з пір'ечкам 301
 грывак 208
 грывац 208
 грыжа 210, 419
 грыжавая трава 159
 грыжан 210, 410, 424
 грыжанка 210
 грыжаннік 419
 грыжная трава 145
 грыжнік 154, 419
 грыжок 285
 грыжоўнік 419
 грыжына 210
 грыжынка 210
 грыза 210
 грызанка 210
 грызіна 210
 грызнік 64, 88, 101, 136, 196
 грызь 64
 грыка 217
 грымотнік 61, 62, 126, 144, 148,
 169, 222
 грынштэйн 28
 грып 266
 грыўка 114
 грычаны 491
 грычка 58
 грышкі 285
 грэбнік 65, 102, 207
 грэдавіна 299
 грэнка 316
 грэцкі 491
 грэцкі баравік 285
 грэча 217
 грэчанны 491
 грэчаны 491
 грэчка 217
 грэчкі 217
 грэчневы 492
 грэчні 492
 грэчуха 58, 217
 грэччына 217
 губа 265, 283, 300
 губачок 265
 губёня 278
 губіна 266, 304
 губіца 266
 губка 265
 губкі 265
 губы 300, 304
 губяк 266, 300
 губяка 266
 губякі 304
 гугаль 88, 123
 гугель 123, 124
 гуголь 124, 291
 гугольчык 123, 124
 гугыль 124
 гужачыя 302
 гужачыя грыбы 302
 гуз 402, 406
 гузак 402
 гузачкі 243
 гүзік 211
 гузіка 211
 гүзікі 115, 243
 гүзічкі 243
 гүзічнік 103
 гузы 91
 гузыр 406
 гузятнік 117
 гук 368, 394, 410
 гукалкі 297
 гүкаль 124
 гуліга 402
 гуліза 402
 гүлікі 214
 гүлькі 393
 гулякі 388
 гүма 266

гума́к 266
 гуме́нне 348
 гумілястыка 432
 гумні́шча 348
 гуне́ц 99
 гу́ра 399
 гураве́нне 414
 гуракві́нне 414
 гурачкаве́нне 414
 гургунава́ты 467
 гуркаве́ніска 415
 гуркаве́нне 414
 гуркаві́на 415
 гуркаві́нне 414
 гуркаві́ца 415
 гуркаўні́ска 415
 гуркі́ 209, 415
 гуркі́ гуськовы́я 192
 гуркі́ свіны́я 192
 гурко́вая наці́на 415
 гурко́вы 485
 гуркоўні́к 414
 гурма́тка 253
 гу́рочак 209
 гу́рочнік 414
 гу́рочні́ска 414
 гу́рочны 485
 гуру́на 311
 гу́рэчнік 414
 гу́рэчны 485
 гуса́кі 190
 гуса́чка 279
 гуса́чкі 186, 190
 гусе́льнік 65
 гусі́ная ла́пка 145, 149
 гусі́ная цыбу́лька 130
 гусі́ная цыбу́ля 146
 гусі́нец 56
 гусі́ннік 89, 190

усі́ны гаро́х 172
 гусі́ныя ла́пкі 65, 102
 гў́ска 185, 186, 190, 279, 379
 гў́ска бе́лая 186
 гў́скі 185, 186, 190
 гусна́к 332, 333
 гусня́ 333
 густата́ 333
 густо́та 333
 густы́ 467
 густы́ лес 333, 338
 густы́ж 333
 густэ́ча 333
 гусцві́на 333
 гусцві́нь 333
 гусце́ж 333
 гусце́жнік 333
 гусце́нны 467
 гусце́р 333
 гусце́ча 333
 гусці́ 433
 гусці́ж 333
 гусці́ня 333
 гусці́р 333
 гусці́цца 436
 гусця́ж 333
 гусця́к 338
 гусця́р 333
 гусця́рва 333
 гусця́рняк 333
 гусь 279
 гў́скі 186
 гуся́тнік 56, 68
 гуся́чы ла́пкі 76
 гуся́чыя ла́пкі 65, 200
 гў́та 402
 гушце́ж 333
 гушч 333
 гушча́ 333
 гушча́віна 333
 гушча́лёвіна 333
 гушча́нь 333

гушчар 332, 340
гушчарня 333
гушчарок 332
гушчына 333
гушчыно 333
гушчынь 333
гушчыня 333
гушчыр 333
гушчэнь 333
гушчэр 332
гушчэрнік 333
гушчэча 333
гэмка 213
гэнус 209
гяргіня 239

Д

дабаполь 146
даборкі 218
дабравік 256
дабрак 256
дабрачы грыб 256
дабро 309, 427
дабрына 427
дабрыня 427
дабэра 214
давуха 18
дагіль 130
дагніць 454
дажджавік 283
дажджоўнік 56
даждзераўё 102
дайнiчка 187
дайцi 449
даліновы грыб 258
дапрызыўнік 242
дарожанка 255
дарожка 255
дарожнік 117, 121
даршчi 147
даспёлы 448
даспёць 448

даспяванне 448
даспяваць 448
дасцігаць 449
датрухлець 456
даўгалыты 468
даўгунец 178, 209
даўкі 468
даць старчак 438
двайнёвы 468
двайнік 306, 371
двайнясты 468
двойчаты 492
двухрадка 236
двуяны 118
джагівы 461
джгацца 461
джгаць 461
джыгаліць 461
джыгасіць 461
джыгаць 461
джыгнуць 461
джыгучка 84
дзванец 72, 139
дзванкі 150
дзвіна 61
дзвонак 73
дзвонкі 150
дзвончыкі 150
дзэбра 334
дзевалюк 82
дзэвіца 18
дзевулюк 82
дзевясіл 67
дзевяціранка 148
дзевяцьсіл 67
дзевяцьсільны 492
дзед 49, 50, 52, 54, 90, 93, 136, 316
дзед і баба 49
дзедзвіль 51
дзедзвір 51
дзедзьва 51
дзедзьвір 51

дзедкі 130
 дзежнік 166
 дзекóкт 178
 дзекóп 207
 дзекóх 207
 дзёмедзь 133
 дзёмесь 133
 дзень і ноч 139
 дзёрава 304, 399
 дзёрава божжа 102
 дзеравіна 304
 дзеравінка 304
 дзеравó 304
 дзеравяка 305
 дзеравянка 62, 76, 143, 145, 148, 166
 дзеравянка польная 87
 дзерага 147
 дзераза 99, 146, 315
 дзёран 45
 дзераскаваты 468
 дзераўляны 492
 дзераўчо 304
 дзераўянка 59, 86
 дзёрва 304
 дзёрдзец 68
 дзермеза 147
 дзеруза 147
 дзерць 305
 дзёран 45
 дзёрань 45
 дзіван 66, 163
 дзівана 61, 66, 144
 дзіванна 50, 66, 147
 дзіванна дзікая 137
 дзіванна дзікая 50
 дзіваннік дзікі 50
 дзівасіл 67
 дзівасільнік 67
 дзівіна 66
 дзівірык 61
 дзівонна 66
 дзівук 61
 дзівян 66
 дзігáлле 418
 дзіда 25
 дзік 289
 дзіка канюшына 81
 дзіка цёрня 46
 дзіка цыбулька 130
 дзікае жыта 291
 дзікары 303
 дзікая беляна 54
 дзікая груша 18
 дзікая грэчка 205
 дзікая капўста 191
 дзікая марквa 83
 дзікая мóрква 158
 дзікая мýта 96
 дзікая рабінка 105
 дзікая рамашка 108
 дзікая рóза 46
 дзікая фіялка 116, 151
 дзікая яблыня 28
 дзікі 303
 дзікі аёр 199
 дзікі вінаград 41
 дзікі грыб 275
 дзікі грыбы 303
 дзікі лён 85
 дзікі палявы грыб 269
 дзікі пёрац 160
 дзікі румянак 108
 дзікі укрóп 83
 дзікія 303
 дзікія агуркі 192
 дзікія анюціны вóчкі 76
 дзікія грыбы 303
 дзікія яблыкі 376
 дзіндзілeя 100
 дзіндзілeй 100
 дзірса 77
 дзіч 262, 275, 303, 381
 дзічка 18, 28, 290, 306, 376

дзічкі 291, 292, 329, 370
 дзічы 289
 дзыбак 408
 дзьмухавец 49
 дзюбачкі 369
 дзюбы 292
 дзюплавіна 405
 дзюплісты 469
 дзюплё 405
 дзюравец 166
 дзяван 147
 дзяванна 66
 дзяванна дзікая 137
 дзягаль 148
 дзягель 141, 147
 дзягілле 418, 424
 дзягіль 51, 147
 дзягільнік 148
 дзягліца 148
 дзягно 432
 дзягцеліна 81
 дзядзёўнік 51
 дзядзівір 52
 дзядзёк 59
 дзядкаваты 472
 дзядкі 91, 107, 148
 дзядкі-трава 148
 дзядок 49, 124, 148
 дзядоўнік 51, 52, 91, 122, 130, 170, 330, 337, 364
 дзядоўнік дзікі 52
 дзядоўнік калючы 52
 дзядуны 51, 91
 дзяды 51, 90, 130, 325, 330, 337
 дзянгель 141
 дзянцеліна 80
 дзянцяліна 79
 дзяньчаль 127
 дзяра 147
 дзяраба 147
 дзяраз 147
 дзяразка 147
 дзярачка 94, 147
 дзярбённік 129
 дзярвянка 148
 дзярвяны 492
 дзяргун 94
 дзяркач 409
 дзярмознік 354
 дзярно 106
 дзяроўя 305
 дзяртуха 305
 дзяртышка 403
 дзяруга 147
 дзяружка лягушачча 201
 дзярун 234
 дзярунка лягушачча 201
 дзярэвій 86
 дзярэўе 332
 дзярэча 67
 дзятлавік 81
 дзятлавіна 79, 80, 81
 дзятлаўка 81
 дзятлаўнік 143
 дзятлевіна 81
 дзятленнік 81
 дзятлік 81
 дзятліна 80, 81
 дзятліна барава 80
 дзятліна белая высокая 80
 дзятліна жоўтая 79
 дзятліна красная 79
 дзятліца 81
 дзятлоўнік 81
 дзяццельнік 81
 дзяццелі 81
 дзяццеліна 80, 81
 дзяццеліна барава 80
 дзяццеліна белая 80
 дзяццеліца 81
 дзяццелька 80, 81
 дзяццельнік 79, 80, 81

дзяцельніна 80
дзяцельніца 81
дмухавец 49
дмухель 49
днагодкі 244
добры 256
добры грыб 256
добры дабрак 256
добры крэсцянін 28
добры плешнік 174
добрык 256
добрыя грыбы 303
дода 312
дол 347
дольнік 88
доля 88
доннік 138
донца 362
доўжык 224
драбінка 66
драблы 469
драбналіссе 340
драбы 411
драбясцё 341
дравіна 304
дравяны 481
дравячына 304
драгэль 289, 292
дракуць 68
драма 117, 150
драмаць 450
драмняк 340
драмотка 126
драмоткі 126
драмулі 126, 136
драноўнік 40
драплянка 213
драпун 234
драпчасты 468
драсён 68
драсён чырвоны 68
драсёнак 68

драслён 68
драўё 304
драўляністы 492
драўляны 492
драўлясты 492
драцца 459
дробная браківа 84
дробны 468
дробны падарожнік 117
дро́ва 332
дроздзік 245
дрок 39
дром 332
дромны 468
дрон 40
дропа 283
дросель 68
дросен 68
дросень 68
дроснік 68
дрост 68
дрохі 14
дрочак 68
друбок 378
друбязак 371
другі пакос 319
друзёля 70
дру́чка 398
дры́во 304
дрыёўка 12
дрыжка 69
дымель 168
дымотнік 168
дрыстўшкі 76
дрэ́ва 304
дрэ́ва свідавае 44
дрэ́ва сухое 35
дрэ́ма 73, 112
дрэмлік 169
дрэнны грыб 275
дрэнныя грыбы 303
дрэўка 304

дрэўка божа 102
 дрэўнае вўшка 262
 дрэўца 304
 дуб 19, 344
 дубавік 257, 267, 269, 287
 дубара 214
 дубарына 214
 дубаўё 330
 дуб'ё 330, 344
 дубеняк 330
 дубец 396, 410
 дубец 19
 дуб'ё 330, 344
 дубіна 19, 330, 344
 дубініна 19
 дубішча 397
 дубкі 330
 дубнёх 330
 дубнік 330, 344
 дубняк 257, 330, 344
 дубнянская цыбуля 235
 дубнях 330
 дубовая рошча 346
 дубовік 257, 269, 281
 дубовы 492
 дубовы баравік 257
 дубовы грыб 281
 дубовы грыб 257
 дубовы лес 344
 дубовы мох 314
 дубовыя 28
 дубок 19
 дубоўка 344
 дубоўка маладая 330
 дубоўнік 330, 344
 дубочкі 330
 дубрава 344
 дуброва 178, 318, 328, 330, 341,
 343, 344
 дубровіца 346
 дуброўка 33, 41, 145, 148, 149,
 155, 184, 330, 343
 дуброўны грыб 257
 дубцаваты 465
 дубы 330, 344
 дубэра 214
 дуб'я 330
 дубянітка 19
 дубанчык 49
 дудан 408, 409
 дудар 410
 дўдачка 409, 410
 дўлдзе 414
 дуддзё 310
 дўдка 362, 409, 411
 дўдкі 415, 418
 дўдкі ад фасолі 424
 дўдкі гарбуза 421
 дужэц 131
 дулёўка 17
 дўлёчка 17
 дўліна 17
 дўлька 17
 дўля 17
 дуляваха 17
 дуляк 267
 дупель 405
 дупельца 381
 дуплё 405
 дуплёнка 405
 дуплё 405
 дуплёны 469
 дупленяваты 469
 дуплінаты 454, 469
 дуплісты 469
 дупло 405
 дупля 405
 дуплявы 469
 дуплянаты 469
 дупляністы 469
 дупляніты 469
 дупляты 469
 дур 54
 дурава 182, 327

дур-зэлье 70
 дўрман 54, 69, 103, 105, 325
 дурман абыкнавенны 103
 дурмап'ян 70
 дурнагубы 303
 дурнап'ян 54, 69, 71
 дурнап'янкі 182
 дурнец 54
 дурніка 182, 327
 дурніца 182, 326
 дурніцы 182, 326
 дурнічнік 326
 дурнічны 489
 дурны рыжык 261
 дур-трава 54, 70
 дурыны 182
 дурэц 51, 54, 70, 77, 173, 176, 181
 духмяны 469
 душанка 158
 дўшкі 312
 душыца 70, 158
 душыца дзікая 96
 дыбыр 54
 дываньчык 49
 дыдар 54
 дымка 235
 дымнік 283
 дымніца 399
 дынавінне 421
 дыннік 421
 дынька 428
 дырса 77
 дэрэўлянка 76

Е

едлянэц 47
 едранэц 141
 едрыністы 443
 еж 280

елавэц 47
 елавіна 81
 ёлачка 19, 122, 124, 205, 331
 ёлец 47, 112
 ёлка 19, 122, 124, 330, 343, 367
 ёлле 343
 ёлна 330
 ёльнік 330, 343
 елца 122
 ель 20, 343
 ёльнік 330, 343
 ельніна 330, 343
 ёльніца 22
 ёльны 508
 ёльня 330
 ёля 20
 елянец 47
 ёра 173
 еравіна 310
 ерамбіна 22
 ёрнік 173, 321
 ёрык 354
 ерына 310
 ёсень 31
 есянец 31
 есянчук 31
 ешчавік 209

Ё

ёдавая трава 101
 ёдла 20
 ёж 280
 ёжык 280
 ёла 20, 331
 ёлачка 123
 ёлачкі 331
 ёлка 20, 122, 331, 343
 ёлка белая 20
 ёлка чырвоная 20
 ёльнік 124
 ёршык 280

Ж

жабарнік 56
 жабер 74, 149, 188, 200
 жабердзяваты 457

жабер'е 188
жабернік 98, 201
жабеча хвойка 124
жабечы грыбы 303
жабечы сітнік 202
жабечыя 303
жабечыя грыбы 303
жаб'ёрка 99
жабёрка 99
жаб'і ачкі 98
жабікі 303
жабіна дзярўжка 201
жабіна ікра 201
жабіна капуста 201
жабіна мыла 191
жабіна цыбуля 202
жабінец 179
жабіны грыб 275
жабіны грыбы 303
жабіны кўбачкі 102
жабіны хованкі 161
жабіныя вочкі 98
жабнік 56, 149, 188
жабовік 275
жабовікі 303
жабор 74, 188
жабрык 74
жабрэй 74
жабрэйка 74
жабрэль 74
жабрэц 127
жабскі грыб 275
жабскі грыбы 303
жабур 201
жабурнік 201
жабурына 200
жабурынне 200, 298
жабурэйка 74, 200
жабурэнне 200, 298
жаб'юкі 303
жабярдзіна 308
жабячы грыб 275
жабячы румянак 109

жавако́ст 107
жавікі 33
жавіна 32, 41
жавінавы 485
жавініна 395, 410
жавіннік 32, 41, 322
жавіны 32, 41
жа́га 84
жа́гар 266
жага́ры 398
жа́гаўка 84
жа́гва 266
жаглі́ўка 84
жа́гра 266
жа́гяры 398
жа́квіна 266
жаламу́дзіна 35, 47
жаламу́здзіна 356
жаламу́сцік 34
жа́лоддзе 375
жа́лта́чнік 100
жа́лу́д 374, 375
жа́лу́ддзе 375
жа́лу́дзевы 493
жа́лудзе́вы 493
жа́лудзі́на 375
жа́лу́дзь 375
жа́лудні́ца 267
жа́лу́дны 493
жа́лудо́вы 493
жа́луды́ 375
жа́луні́ца 267
жа́луні́чка 267
жа́лясці́на 38
жа́мяра 378
жа́но́чыя ка́но́плі 221
жа́раві́ны 188
жа́рало́ 406
жа́ралясці́на 47
жа́раўлі́ны 188
жа́рдаві́ца 243
жа́рдзе́ 341

жардзёўнік 341
 жаржына 239
 жарло 406
 жарлянка 62
 жарноўка 172
 жаронкі 378
 жарсціна 38
 жаруха 139, 182
 жарына 25
 жасмён 48
 жасмін 48
 жастыр 38
 жасцер 45
 жасцёр 23, 38
 жасцяліна 23, 38
 жаўклявы 469
 жаўнянка 254
 жаўрэц 131
 жаўсцень 39
 жаўтабрушка 268
 жаўтаваты грузд 265
 жаўтазель 39
 жаўтазёл 39
 жаўтаквет 142
 жаўтакруг 168
 жаўтарыбушка 269
 жаўтасот 50
 жаўтляк 259
 жаўточнік 156
 жаўтуга 109
 жаўтуха 119, 268, 294
 жаўтушка 18, 70, 268, 270, 294
 жаўтушкі 76, 193
 жаўтушнік 70, 193
 жаўтушнікі 76
 жаўтырка 18
 жаўцень 70
 жаўцеца 455
 жаўцець 455
 жаўцідла 39
 жаўціла 39
 жаўціха 39

жаўцічнік 39
 жаўціюха 39
 жаўціюшка 294
 жаўціюшкі 293
 жаўцік 259, 273, 274
 жаўцянка 294
 жаціцы 221
 жбанкі 187
 жбаночки 187
 жгучка 84
 жлуд 375
 жніўні 311
 жніўнік 259
 жолад 375
 жолад 374
 жоладзь 375
 жорасць 305
 жоўклы 454
 жоўкнуць 454
 жоўтагаловік 193
 жоўтае зёлле 39
 жоўтая булдоўка 187
 жоўтая лілея 187
 жоўтая ліпанка 294
 жоўтая цыкор'я 49
 жоўты 455
 жоўты збанок 187
 жоўты карань 239
 жоўты кураслёп 193
 жоўтыя кветкі 76
 жоўтыя краскі 76
 жоўцікі 270
 жуброўка 151
 жудрэц 51
 жульіца 16
 жульіца 16
 жураваны 188
 журавіна 188
 журавінавы 493
 журавінне 331
 журавіннік 331

журавінны 493
журавіны 188, 331
журавіца 188
жураўлёў шчавер 153
жураўліна 188
жураўліны 188
жураўліны гарох 154
жураўліны гарошак 172
журафіны 188
журахвіны 188, 331
журахлены 188
журахліны 188, 331
жўхлы 470
жўчка 84
жучкі 33, 201
жучок 201
жушмэль 57
жыбулька 74, 388
жыбуры 201
жывакоснік 189
жывакост 91, 107, 189
жывакосць 189
жывасіл 67
жыватабольнік 179
жывахвост 189
жывацельнік 164
жывая кветка 98
жывая смалá 431
жывец 314, 399
жывіца 71, 431
жывіцельнік 155, 164
жывічка 130, 172
жывотнік 156
жывучка 62
жывушка 84
жывы 470
жыгаўка 84
жыгkавы 461
жыгулі 368
жыгунец 99
жыгута 84

жыгўтка 84
жыгўха 84
жыгўчка 84
жыгўшка 84
жыдаўкі 186
жыдзіна 397
жыдкаваць 460
жыдок 49
жыжка 84
жыжўнка 84
жыжўтка 84
жыжўха 84
жыкўчка 84
жылапатнік 34
жылапатны 488
жыламаць 34
жыламу́сцін 34
жыламяць 37
жылбуцёвы 496
жылвіца 16
жылвіцёвы 496
жылвіць 16
жылвічнік 16
жылвічына 16
жылгуцеў 496
жылка 362
жылле 379
жылямасць 34
жымаласць 34, 47
жыны 32
жыр вадзяны 80
жырны 470
жыруха 181, 184
жыстар 38
жыстор 38
жысцёрына 38
жысцяр 38
жысцярына 38
жыта 217
жыта ў калодзе 442
жыта ў трубку 442
жытвіц 106

жытвіца 71
жыткі 460
жытная матка 290
жытнёўка 427
жытні 493
жытнік 28, 71, 77, 259
жытнікі 28
жытніца 71, 190
жытнічкі 58
жытнічкі белыя 109
жытны 493
жытняны 493
жытняя мятліца 71
жыцвіца 71, 77
жыцец 71, 77
жыцечка 217
жыцік 71, 77
жыціна 411
жыціначка 411
жыцінка 411
жыціца 71, 77
жыць 433
жычка 84, 384
жычкаўка 84
жычкая крапіва 84
жышкая крапіва 84
жэвіннік 322
жэґва 266
жэрасць 305
жэрднік 341
жэчка 84
жэшка 84

З

заасянёлы 470
забаланы 399
забэрдзеваты 457
забэрдзь 399
забэрдзяваты 457
забіць 435
забіць грады 435
забляклы 453

заблякнуць 453
забрэдзісты 457
забудкі 57, 102
забуць 438
забярджовасты 457
заважыняцца 460
заварат 340
завушніца 205
завушнічка 205
завяз 372
завязак 372
завязанца 445
завязка 372
завязкі 372
завязь 372
завялы 453
завяўшы 453
загадка 88
загадкі 88
загардўшка 200
загартўшка 200
загаткі 135
загіб 72
загінаць 455
загнівацца 454
загніць 454
загнойны 454
загранічная вярба 15
загранічная ёлка 21
загранічныя ягады 40
задзёрка 91
задрымушчаны 435
заёча куцэйка 117
заёчая рута 70
заёчы мак 167
заёчы часно́к 129
зажаўцецца 455
зажоўціцца 455
зажуравінец 451
зазрэць 449
зазубіцца 435

зазяб 401
 заімак 345
 зайцава гаршочка 191
 зайцава жыта 56
 зайцава капуста 136, 152, 167
 зайцава картопля 103
 зайцава цыбуля 130
 зайцавы гуркі 196
 зайцавы картоплі 374
 зайцавы ягады 157
 зайцаў баравік 274, 281
 зайцаў боб 167
 зайцаў грыб 280, 281
 зайцаў пірог 291
 зайцаў шчавёр 152
 зайцова жыта 77
 зайцовая капуста 110, 150
 зайцоў бурак 237
 зайцоў мак 225
 зайцоў часно́к 129
 зайцы 195
 зайча капуста 152
 зайчая рута 70
 зайчы гаршак 143, 154
 зайчы грыб 274
 зайчы мак 225
 зайчы шчавей 152
 зайчыкава капуста 150, 152
 зайчыкава цыбулька 65, 154
 зайчыкава цыбуля 130
 зайчыкавыя грыбы 281
 зайчыкаў бурак 237
 зайчыкаў грыб 281
 зайчыкаў добрык 281
 зайчыкаў мак 225
 зайчыкаў часно́к 129
 зайчыкаў шчавёр 132, 152
 заказнік 338
 закаласіцца 441
 закамёлісты 472
 закамялісты 472
 за́квець 358
 за́кві́тнець 451
 за́красава́ць 451
 за́лані́ца 267
 за́лататы́сячнік 125
 за́латні́к 140, 170
 за́лату́ха 55, 248
 за́лату́шнік мужчы́нскі 126
 за́лаця́нка 159
 за́лепух 372
 за́лепухі́ 372
 за́ле́тнік 116, 151
 за́ліў 347
 за́ліўка 432
 за́ложні́к 110, 150
 за́ло́знік 103, 110, 150
 за́ло́цнік 103
 за́льва 132
 за́лясе́цца 434
 за́лясе́ць 434
 за́мазы́ліна 138
 за́ма́шкі 220
 за́мо́рак 426
 за́мо́рнік 426
 за́мо́рская ё́лка 21
 за́мо́рыш 426
 за́муража́ць 439
 за́мшэ́ць 435
 за́ніце́ць 455
 за́но́вец 47
 за́но́рысты 470
 за́ноўні́к 16
 за́пах 446
 за́пашы́сты 446
 за́піка́нка 233
 за́плёўка 372
 за́прэ́тнік 338
 за́ра 73, 150
 за́радзі́ць 446
 за́ра́за 76
 за́расель 332

з́арасень 332
 з́араслі 331, 333
 з́араслі арэ́шніку 323
 з́арасліна 331, 333
 з́арасль 332
 з́арасля 331
 з́араснік 331, 333
 зарасня́к 331, 333
 зара́стаць 434
 з́арасцель 332
 з́арасцень 332, 333
 з́арасці 332, 434, 435
 з́арасць 332, 333
 з́арашч 332
 зарні́ца 71
 заро́дак 372
 заро́слае 331
 заро́слі 331
 заро́слік 156
 заро́сліны 331
 заро́сля 331
 заро́станы 434
 заро́сціна 403
 заро́шчаны 434
 зару́жа 76
 зару́за 76
 заруме́ніцца 449
 заруне́цца 443
 заруне́ць 443
 зару́ніваць 443
 зару́ха 76
 зары́цца 449
 зарэ́шнік 331
 засе́вак 426
 засе́сці 434
 засмо́лак 307, 405
 засмо́лкі 368
 засты́рына 45
 засці́р 38
 засяда́ць 434
 затраве́лы 435

затраве́ць 435
 затрупёхнуць 456
 заўзу́лін шча́вер 152
 заўзю́льнік 169
 заўрадзі́цца 446
 заўя́ць 453
 заха́шчаны 435
 захво́слівы 470
 захво́ставаты 470
 захво́ставы 470
 зацві́гіваць 455
 зацві́глы 455
 зацві́гнуць 433
 зацві́сці 451
 зацві́таць 451
 зацві́тваць 451
 зача́хнуць 458
 зачо́ска 406
 зачэ́злы 453
 зашчы́рыць 435, 455
 заярэ́ць 433
 за́яц 274
 за́яча капуста́ 58, 167
 за́яча мо́ркава 158
 за́ячае ву́шка 274
 за́ячае шча́ўе 150
 за́ячая капуста́ 150, 152
 за́ячая сала́т 101
 за́ячая сала́та 101
 за́ячнік 64
 за́ячча зёлле́ 157
 за́ячча каню́шына 152
 за́ячча капуста́ 152, 153
 за́ячча карто́шка 110
 за́ячча кроў 157
 за́ячча ру́та 70
 за́яччая капуста́ 150
 за́яччая кроў 166
 за́яччы гаро́х 39
 за́яччы шча́вель 152
 за́яччыя ягады́ 157

заячы баравік 274, 280, 281	звєрабой 166
заячы гарошак 172	звівач 306
заячы грыб 274, 280, 281	звірслакі 411
заячы грыбок 281	звітач 306
заячы мак белы 155	звіцца 438, 445
заячы скок 93	звішаць 437, 458
заячы хмель 143	звішэць 455, 458
збабєць 453	звѳдзісты 470
збабіць 453	звѳначкі 73
збажа 427	звѳнка 73, 150
збажына 309, 427	звѳнчык 167
збанкі 185, 187	звѳнчыкі 242
збанѳчкі 143	звѳньчыкі 168
збіркі 321	звягнуць 453
зблєклы 453	звяздзіца 66, 155
збож 309, 427	звязісты 471
збѳж'є 309	звяінуць 453
збѳжжа 309, 427	звярэц 232
збѳішча 348	звяты 453
збой 348	згнісці 453
збутвєць 455	здрабнєць 451
збутнєць 452	здрасаваць 442
збуцєўшы 452	здрыжнік 69
збуцєць 437	здрысавіца 68
збушавіць 437	здымкі 298
збуйць 437	зебракі 51, 74
зваліцца 443, 444	зебрыкі 55, 139
званєц 72, 73, 139, 167, 241	зєвіна 66
званкаўкі 168	з'єддзе 348
званкі 72, 150	з'єдзіны 319
званкоўкі 107	з'єдзішча 348
званкунцы 73, 248	з'єдзь 348
званніца 73	зелєніна 317
званок 72	зелєнкаваты 449, 471
званок купкаваты 73	зєлены 449, 471
званѳчак 72	зєлень 218, 310, 317, 318
званѳчкі 55, 64, 72, 107, 150, 157, 168, 249	зелєнякі 267
званѳчнік 73	зелєпаны 371
званцы 73, 248	зєліва 71, 201, 428
звєздзіянка 66	зєліна 317
звєздзіянїнка 155	зєлкі 439
	зєлле 298, 312, 314, 317, 320, 428

зёлле ад трасцы 134
зёлле мёртвае 136
зёлле Святога Івана 165
зёлле чырвонае 135
зёллейка 314, 320
зёллі 320
зелляваты 471
зельбор 50
зельборнік 50
зельска 317
зэльячка 350
зэлявынь 371
зелянёк 318
зелянёць 443
зеляніна 299, 350
зеляніца 267
зеляніцца 443
зеляніцы 267
зеляніць 439
зелянічкі 267
зелянкі 220, 267, 411, 426
зеляну́ха 39, 267, 371
зеляну́хі 267
зеляну́шка 267
зеляну́шкі 267
зелянцавы 449
зелянцовы 449, 484
зелянцы 220
зелянчак 317
зелянчук 74, 317, 371
зелянькі 267
зелянявы 449, 471
зеля-пан 371
зеляпу́ха 267
зеляпу́шачка 372
зеляпу́шачкі 372
зеляпу́шка 372
земляні́ка 169
земляні́кі 169
земляні́цы 169

земляні́чнік 351
земляны́ бараві́к 281
земляны́я арэ́хі 123
зе́рашка 380
зе́рка 379, 426
зе́рне 425, 426, 427, 430
зе́рнета 427, 430
зе́рнетка 427
зе́рнеты 428
зе́рніца 68, 118
зе́рня 426
зе́лка 312
зе́лкі 314, 318, 320, 368
зе́ранка 427
зе́рачка 427
зе́рка 427
зе́рнушкі 380
зе́рнышка 427
зжоўкы 454
зжоўкнуць 454
зімаву́ха 18
зіма-зе́лень 247
зімазылён 156
зімазылёнка 156
зіміна́ 311
зімка 228, 306, 311
зімны 311
зімняе 311
зімо́ва карто́шка 232
зімо́ва(я) пшані́ца 228
зімо́вы лук 235
зімо́выя 28, 311
зімо́дра 176
зімо́рда 176
зімоўка 28, 221
зіму́ха 18
зіча́нне 413
зіамы́ 341
златні́к 140, 170
зла́тчыск 145
злая́начка 268
злая́нка 268
злі́нак 306
злом 308
зло́сны 471

злётнік 80
змесь 342
змяёўка 145
змяёўнік лясны 126
знахорка 49
зніцець 437, 455
зніціцца 437
зобзель 396
зобкі 452
золата 164
зонцік 390
зорачка 92, 108
зорачкі 126
зорка 167
зоркаўка травяністая 92
зоркаўка-пырнік 92
зрасляцца 438
зрастацца 438
зрасціся 438
зрасціцца 438
зрачкі 289
зрачок 292
зрашчацца 438
зростаіна 406
зростак 306
зросціцца 438
зрочнік 131
зрыўнік 108
зуб 289, 290, 378
зубатка 235
зубец 289, 290, 369
зубкі 369
зубнік 49, 54, 73, 103
зубны цвет 172
зубок 378
зубрава трава 151
зубранік 54
зубровая трава 76
зуброўка 151
зубрэй 74
зубы 289
зубы чорныя 291

зцвітаць 442
зыбаўка 299
зыбень 299
зыбёча 299
зыбіна 299
зыбічына 299
зыбката 299
зыбун 299
зыбчасць 299
зыбша 299
зыска 84
зэнзэль 169
зюмазялён 34
зябер 74, 149
зяберны 493
зябёр 74
зябра 74
зябра палявая 131, 172
зягра́ты 449, 471
з'ядомыя грыбы 303
зязюліна мыла 205
зязюліны ручнікі 154
зязюліны ручнічкі 135
зязюліны слёзы 135
зязюлька 60, 127, 135, 142, 157
зязюлькі 69, 127, 135
зязюльнік 142
зязюльчын гашт 192
зязюльчын лён 88, 189
зязюльчын лянёц 189
зязюльчыны панчошкі 163
зязюльчыны ручнікі 85, 153
зязюльчыны слёзы 135
зялёначубы 471
зялёніва 201, 299, 317, 318, 319,
350
зялёніца 267
зялёнка 255, 267
зялёнкі 220, 267
зялёны 268, 449, 471
зялёны мох 314
зялёныя жалуды 374
зялень 179

зялёнькі 220
 зялёныя 318
 зялёпых 371
 зялёпуха 201, 317, 371, 372
 зялёпуха 201, 317
 зялёпухі 371
 зялёпухі 372
 зяліна 314
 зялінка 314
 зялкі 83
 зяло 315, 428
 зялянка 267
 зялянкi 220, 267
 зямлянка 362
 зямякі 212
 зяновец 16, 225
 зяноўка 158
 зяполькі 171
 зярдóвіца 243
 зярёнушка 427
 зярка 425
 зярнё 380, 425, 426
 зярно 425, 426
 зярнюк 290, 380, 427
 зярня 380, 425, 427
 зярнятка 427
 зярняткі 426, 427
 зярняты 426, 428
 зяронкі 430
 зярошка 425
 зярынка 430
 зярэнкі 425
 з'ярэць 433
 зяўзюліна зэлле 68, 172
 зяўзюлька 135, 175
 зяўзюльнік 68, 112, 135, 169, 172

I

іва 15
 івавы 493
 іван посны 88
 іванава галава 73, 150, 166

іванава кроў 86, 166
 іванавыг краскі 73, 150
 іван-да-мар'я 139
 іван-ды-мар'я 248
 іванец 88, 139
 іван-трава 88
 іванькавы шапачкі 73
 іванькі 253
 івенька 15
 івіна 15
 івінка 15
 івярэнь 403
 ігла 365
 ігліца 365
 іголки 365
 іграць 442
 ігруша 17
 ігрушка 17
 ігрушшó 398
 ігрушына 17
 іжжóўкнуць 454
 іжóкіла 318
 іжэўнік 322
 ізаф 48
 ізоп 75
 ікатнік 62
 іксва 176
 ілага 331
 ілім 11
 ілліная 429
 іллінка 18
 іллінянó 429
 іллінае сёмя 429
 іллінаое сёмя 429
 ілліны 494
 іловы 508
 ільм 11
 ільма 11
 ільмак 11, 14
 ільмачына 11
 ільмён 11
 ільміна 11

ільмінь 11
 ільнос сёмя 429
 ільны 494
 ільнянае сёмя 429
 ільнянос сёмя 429
 ільняны 494
 ільховікі 286
 іляга 365
 ілянос сёмя 429
 імалá 33
 імпат 446
 імператарка 213
 імхавік 273
 імхавы 494
 імхавік 273
 імховы 494
 імчэчак 314
 імшанік 273
 імшаны 494
 імшар 273, 274, 332, 338
 імшара 332
 імшарнік 273, 338
 імшарніца 176
 імшарына 338
 імшарысты 435
 імшók 314
 імшысты 472
 імшэнік 273
 імшэць 435
 імяла 33
 інгірычнік 173
 індыкі 240
 ір 174, 201
 іргінія 239
 іргіня 239
 іржа 217
 іржаница 71
 іржаны 493
 ірнік 174, 196
 ірны қорань 174
 ірына 310
 іскарка 240

іскаркі 240
 ісква 176
 іскра 240
 ісці 433
 ісцячы 455
 іўнік 337

К

каб 16
 кабак 216
 кабачынне 414
 кабыла 280, 286, 287
 кабыленка 261, 287
 кабылёнка 261
 кабыліца 286
 кабылка 264, 286, 287
 кабылкі 265, 295
 кабылы 261
 кабыльнік 287
 кабыляк 129
 кабылянка 287
 кабыляха 287
 кабяльнюх 133
 кавалік 287, 359
 каваль 287
 кавальнік 50
 кавязá 14
 кажурá 378
 кажурка 378
 кажух 298
 кажушок 378
 каза 113, 235, 261, 273, 280, 379
 казадрост бёлы 155
 казак 208, 224, 272
 казакі 49, 63, 75, 107, 121, 162, 386
 казарост 87, 156
 казарост жоўты 156
 казарэз 200
 казарэзнік 200
 казачкі 75

казачок 49
 казэдра 162
 казэдрышча 155
 казэлак 151
 казёлак 75
 казэлец 75, 113, 155
 казэліца 75
 казёлкі 107
 казёлчыкі 107
 казэлька 272
 казэлькі 75
 казельнік 75
 казельчык 272
 казельчыкі 75, 107
 казёл 75, 200, 272, 280, 382, 383, 396
 казіна 114, 318
 казінае масла 168
 казіная барада 114
 казінец 75, 113, 118, 280
 казіннік 75
 казірог 147
 казка 242
 казлівы 454
 казліная барада 114, 118
 казлінная дзятлеўка 179
 казліннік 114
 казлы 75, 155, 177, 272, 280, 304, 381, 383
 казлюк 272
 казлюкі 304
 казля 272
 казляк 252, 269, 272, 273, 278, 280, 300
 казлякаваты 454
 казлякі 272, 304
 казлят 272
 казляты 272
 казлячок 297
 казодра 162
 казодра бёлая 155
 казодры 155
 казодрыста 156
 казодрыца 155, 162
 казэлец 58
 казюлька 381
 казіюмкі 169
 казьяк 252, 272, 300
 казьякі 75, 272, 300, 304
 казьялец 75, 113, 193
 казьялец 156
 казьялкі 107
 казьялók 75, 151, 272, 285
 казьянэц 113
 казьянка 318
 казьярнік 119
 казьятнік 75, 155, 179, 386
 кайстрывы 474
 какалуга 26
 какалуха 26
 какалуша 26
 какарнак 223
 какаруза 223
 какарузя 223
 какарус 223
 каката 393
 какаток 393
 какацісты 473
 какаціценькі 473
 каколь 88
 како́ра 19
 како́рыца 223
 како́чнік 190
 како́ш 123
 како́шнік 179, 190
 какшун 402
 калабні 218
 калаваротнік 105
 калавёй 199
 калакалуга 26
 калакалуха 26
 калакалуша 26
 калакалушша 355

калакалұшына 26
 калакольчык 73, 168
 калакольчыкі 150
 калақұга 26
 калақұша 26, 40
 калақұшка 26
 калапёнька 69
 калапёнькі 430
 калаплёнае 430
 калаплёны 495
 калапнё 218, 430
 калапні 218, 430
 калапня 218, 411, 430
 калапнянае сёмя 430
 калапняны 495
 каласавальнік 259
 каласаваты 472
 каласаватца 441
 каласаватць 441
 каласавік 259
 каласавінне 387
 каласавы 472
 каласаўнік 259
 каласён 472
 каласісты 472
 каласіца 309
 каласіцца 441
 каласнік 309
 каласніца 78
 каласніца лётняя 74
 каласнічныя 309
 каласовік 259
 каласок 387, 389
 каласоўка 214
 каласоўнік 77
 калассё 387
 каласы 387
 калатовічкі 128
 калатоўка 89, 113, 198, 305
 калатоўкі 386
 калатуны 373
 калацёц 192
 калач 198, 385, 386
 калачнік 245
 калачы 245, 384
 калачы чырвоныя 245
 калачык 245, 384
 калачыкі 124
 калган 148
 калёна 412
 калёндра 218
 калёнік 69
 калёнка 412
 калёнца 412
 калёснік 76
 калёсы 34
 калётнік 167
 каліва 313, 316, 408, 414, 415, 426
 калівашнік 418
 калівіна 316
 калівó 389
 калівяшнік 418
 каліка 211
 каліна 39, 335
 калінавы 494
 калін-дзёрава 39
 калініца 39
 калінка 39
 каліннік 335
 калітка 185, 389
 каліткі 185
 калітнік 187
 каліўе 316, 408, 415, 417, 421, 422
 каліўе фасолі 424
 каліўка 211, 316, 426
 каліўнік 418
 каліўца 316, 426, 427
 каліўянік 418
 каліўяшнік 418
 калічнік 419
 калмус 175
 калода 405
 калодачка 412
 калодаю 467

- кало́кавіна 26
 кало́плі 218
 кало́пні 218, 430
 кало́сейка 387
 кало́сны 472
 кало́ссе 387
 кало́ша 269, 297
 кало́шкі 297
 кало́шы 269
 калту́н 34
 калту́ннік 64
 калужні́ца 193
 калу́ны 183
 калупа́нец 259
 калупа́нік 259
 калупа́нчык 259
 калу́фар 105
 калу́фер 105
 калу́феравы 494
 калу́ша 26
 калыха́цца 460
 ка́льва 316
 ка́лька 211
 калю́к 316, 388, 412
 калю́кі 118, 130, 316, 325, 365, 388
 калю́чка 130, 390, 409
 калю́чкі 110, 365
 калю́чнік 86
 калю́чы 460
 калю́чы вазо́н 238, 241
 калю́шкі 59, 365, 412
 калю́шчавы 460
 калю́шчы 460
 каля́ндра 218
 каляро́выя рамо́нкі 109
 каляса́йкі 231
 калясо́ 231, 391
 каляфе́ра 222
 каля́чы 460
 камані́ца 33, 78
 камані́чнік 103, 135, 161, 171
 камані́шнік 103
 кама́рыкі 112
 камбе́ль 406
 каме́ль 406
 камё́л 406
 каме́нічнік 114
 ка́менны цвято́к 141
 каме́ньчык 430
 каменяло́мнік бало́тны 189
 камлі́сты 472
 камлю́к 406
 камлю́шка 362
 камлява́ты 472
 камяло́м 159
 камяло́мнік 159
 камо́рка 357
 камо́ўнік 33
 камо́чнік 33
 кама́ы 33
 камы́лга 266, 402
 камы́ш 198, 204, 205, 355
 камы́шы 355
 камяні́сты 472
 камяні́ца 18, 194
 камяні́цы 152
 камяні́чка 157
 камяні́чнік 78
 ка́мянка 18
 канадры́ста 162
 канапе́лісты 484
 канапе́ль 218
 канапе́ль лясная 78
 канапе́лька 69, 74, 155, 218, 430
 канапелькі́ 74, 218, 249, 430
 канапе́лькі палявы́я 69
 канапе́льцы 69
 канаплі́ 218, 430
 канаплі́ны 495
 канаплі́ца 221
 канапля́ 218
 канапля́нае се́мя 430

канапляначка 218
канаплянік 411
канапляністы 484
канапляны 495
канапні 218
канаторжнік 57
канва́лія 135, 157
канва́лія лугавая 135
канві́ль 28
кандра́цікі 87
кане́чыя капы́ткі 190
канічы́на 79
кано́дры 155
кано́дрыс 155
кано́здра 155
кано́здрыца 155
кано́п'е 218
кано́пісты 495
кано́пка 218
кано́плі 218, 429
кано́пля 74, 218
кано́плянае сёмя 430
кано́пнае 430
кано́пны 495
кано́пы 218
канфо́ра 431
канцада́лы 212
канча́р 396
каншча́к 133
канюха́ 114
канюхі́ 205
каню́шкі 79
канюшы́на 78, 79, 80, 81
канюшы́на барава́я 181
канюшы́на бе́лая 80
канюшы́нка 78
каня́чыя капы́ткі 160
капа́нец 305
капа́нь 305
капі́тан 265
капро́ўнік 184
капро́ўнік лесавы́ 184
капту́р 91, 253
капту́рык 357
капу́лька 162
капу́рно 222
капу́снік 263, 364
капу́сніска 364
капу́сны 495
капу́сны лі́ст 364
капу́сныя лі́сціна 364
капу́ста 152, 221
капу́стачка 152
капу́стынне 364
капусце́не 364
капусце́нне 364
капусце́нне 364
капу́сціна 364
капусця́ны 495
капу́тнік 190
капу́цік 200
капу́шчанне 364
капцо́ўка 213
капшо́к 282
капы́л 287
капы́т 287
капы́ткі 190
капы́тнік 121, 160, 190
капы́цікі 190
капялю́ш 187
капялю́шнік 91, 160, 185, 190
капялю́шык 357
капялю́шыкі 187
капялю́шына 185, 364
кара́ 400
карабава́ты 453, 472
кара́бісты 472
кара́вы 473
каравя́к 66
кара́к 361, 379, 380, 403
каракава́ты 475, 476
каралё́к 222
каралё́ў цвет 234

карамжа 305
карамжак 305
карамзаваты 473
карамзакаваты 473
карамзаты 473
карамкаты 475
каранаваты 466
каранасты 473
каранёк 360
каранік 306
караністы 473
караніцца 439
каранцы 362
каранькі 362
карапкоўкі 28
караспёйка 213
караспёлка 213
каратулька 226
караўка 28
карачаваты 475
карач'е 305
карачун 305
карачунаваты 475
карачына 305
карачынь 305
карашак 362
карашок 357, 362
кардаплінне 417
кардаплянне 417
кардахлінне 417
кардахлянне 417
кардока 212
кардопа 212
кардоплі 212
кардопля 212
кардоўнік 175, 191, 196, 198, 199
кардохля 212
кардошка 212
кардуп 212
каржакаваты 473
каржанець 433

каркалёсты 473
каркаліна 305
каркалісты 466, 473
каркаліцца 439
каркаль 12
каркаты 473
карлаваты 473
карна 401
карнаты 473
карнач 133
карняваха 20
карнявішча 360
карова 261, 264, 271
каровенка 261
каровы 265
каровыха 261, 271
каролікі 243
карослівы 451
караста 76, 201
карастаўка 115
кароўка 261, 262, 265, 271, 275, 281, 313
кароўкі 175
кароўнік 271
карпач 133
карпунец 300
картаплёнік 417
картаплённе 417
картаплёшнік 417
картапліна 417
картаплінне 417
картапліска 417
картаплявінне 417
картаплянік 417
картапляніска 417
картаплянішча 417
картапляны 488
картапляшнік 417
картафэльнік 417
картафлёвы 488
картафленік 417
картафлёніска 417

картафлённе 417
картафлённік 417
картафлінне 417
картафліннік 417
картафліска 417
картафлянік 416
картафляніска 417
картафлянка 23
картафляны 488
картахлянік 417
картахляны 488
картопелісты 447
картопель 212
картоплі 212
картопліска 417
картопля 212
картоплянік 417
картопнік 417
картофлі 212
картофлішча 417
картофля 212, 232
картохі 212
картохлі 212
картохля 212
карточка 212
картошка 212
картошкі 212
картошнік 417
карузлы 473
карунка 359
карушок 411
карушына 40, 336
кархавінне 201
карчаваты 476
карчавая цыбуля 235
карчавёшка 403
карчавы 466
карчага 403
карчажына 404
карчак 305, 313
карчакі 354, 368

карчаўе 404
карчаўе 403
карчачок 404
карчок 404
карчоўе 404
карчохі 212
карчук 313, 404
карчы 334, 346, 354, 362
карчы альховыя 323
карчыга 361
карчыжжа 361
карчыска 404
карчысты 439, 466, 473, 476
карчышча 439
карчэнь 403
карчэўе 360, 403
карчэўейка 398
карыкавы 473
карына 400
карынка 401
карыца 400
карычка 400
карэмза 305
карэмзач'е 305
карэмзачына 305
карэнечча 360
карэнне 360, 362
карэннейка 360
карэнне 360
карэнні 360
карэнніка 362
карэнніна 360
карэнніца 360
карэнь 360
карэньчык 154, 362
карэнья 360
карэўка 86, 211
каса 422
касапля 305
касарыкі 191
касатар 175
касатнік 191

касатнік вадзяны 191
 касаты 474
 касацік 191
 касацікі 175
 касач 191, 196
 касач сіні 192
 касачкі 191
 касачнік 157, 196
 касачы 191
 касіца 192
 касмак 66, 147
 касмётка 78
 каснік 191
 каснікі 106, 196, 415
 каснічкі 106
 касталёжына 399
 касталом 82, 101
 касталомнік 82
 кастаец 69
 кастра 366
 кастражон 176
 кастрама 366
 кастрыва 83
 кастрывы 474
 кастрыца 366, 388
 кастрэц 77
 кастырва 56
 касцёр 77
 касцёруха 77, 106
 касцёр 55, 77, 97
 касцюк 388
 касцюкі 388
 касцюлька 388
 касцюлькі 77, 388
 касцян 153
 касцяніка 152
 касцяніцы 152
 касцянічнік 410
 касцянка 18, 23
 касцянкі 152, 377
 касцярня 77

касцярова 55, 77
 касцяровіца 55
 касцярога 55
 касцяруха 55
 касцярушка 97
 касцярыца 55, 366
 касцярэва 55, 77
 кас'яч 234
 касяч 191
 катахэ 384
 катахі 176, 197, 205, 384, 386
 каташкэ 384
 каташкі 205
 каткі 79, 136, 199, 384
 катовы муткі 81
 каток 49, 384, 390
 катрынкі 238
 катухі 384
 каты 136, 197, 284, 303, 384, 386
 катэ 384
 каўпак 288, 292, 357
 каўрыга бэлая 80
 каўтун 34
 каўтуначнік 115
 каўтунічнік 66, 147
 каўтуннік 66, 80, 91, 115, 144,
 147, 187, 390
 каўцюк 382
 кацалапкі 136
 кацанкі 384
 кацэлачкі 390
 кацэлачнік 411
 кацёлка 390
 кацёлка 231
 кацёлкі 231
 кацёлкі 231
 кацэх 391
 кацэц 77
 каціная мята 139
 кацюбка 228
 каця 10
 кацязэлле 152

кацялапкі 126
 кацялкі 150
 кацярынка 128
 кацярынкі 10, 238
 кацяхі 386
 кацячыя лапкі 65
 кацячыя яблыкі 374
 качавельнік 198
 качагўрка 332
 качагўрына 332
 качадыжнік 161
 качак 394
 качалбаснік 198
 качалка 386
 качалкі 198, 386
 качальнік 198
 качан 375, 380, 384, 385
 качанік 373, 374
 качаністы 474
 качанне 221
 качаны 221, 386
 качар 279
 качарыга 380
 качарыжка 380, 412
 качарыжнік 173, 380
 качарэжка 380, 412
 качарэжына 380
 качканос 192
 качканосы 192
 качолачкі 390
 качурыца 296
 качынёц 91, 193
 качыннік 190, 201
 качэлкі 231
 качэнец 193
 качэргі 380
 кашаччая мята 139
 кашачыя лапкі 136
 кашка 81, 162, 385, 401, 412
 кашлатаць 439
 кашоўнік 202
 каштэля 28
 кашўркі 79
 кашўрнік 79
 кашчэрава 56
 кашырны грыб 259
 кашэрны грыб 259
 кашэчая трава 73
 кашэчы сардэчнік 127
 квайня 25, 342
 квас 432
 квасавенне 424
 квасавік 253, 259, 278
 квасаленне 424
 квасалінне 424
 квасалённе 424
 квасец 152
 квасёл 233
 квасліны 33
 кваснік 124
 квасок 132, 152
 квасок конскі 133
 квасолевы 505
 квасолішча 424
 квасоль 233
 квасолька 58
 квасольнік 424
 квасольны 505
 квасоля 233
 квасулі 234
 квасуля 233
 квацісты 474
 квет 312, 359
 кветачка 312
 кветка 312, 358, 389, 390, 394, 408
 квёцень 312
 квісці 450
 квісціся 450
 квісця 234
 квітаваць 442
 квітка 389
 квітнуць 450
 квіцёць 450

квят 312
 квятка 312
 квятніца 78
 квяты 316
 квяцісты 474
 кёпек 115, 287
 кеткі 79
 кеча 313, 383
 кэчка 383, 389
 кіёвачнік 197
 кіёвашнік 423
 кіёк 223, 385
 кіёўка 199
 кіёўка 195, 197, 199, 205, 384, 385, 386
 кіёўкі 197, 223, 350, 385
 кіёўнік 197, 199, 385, 423
 кіжык 396
 кій 385
 кійке 385
 кійкі 223, 385
 кілаватка 211
 кілаваты 474
 кілаты 474
 кілбаска 384
 кілбаскі 384
 кілұха 221
 кілұша 211
 кіпрысёвы 495
 кірза 77
 кірзак 77
 кірна 362, 396
 кіслец 34
 кісліца 33, 132, 152
 кісліцы 33
 кіслічка 28
 кіслұха 152
 кіслы 474
 кіслявасць 474
 кіслявы 474
 кісляк 34, 259, 301, 317
 кісляніца 132, 152
 кіслянка 34
 кісляўка 28, 152, 376
 кіста 383, 389
 кістка 382, 383, 389
 кісцень 383
 кісці 382
 кісцік 408
 кісціна 383
 кісць 383, 389
 кісця 389
 кітка 382
 кіток 389
 кіціцы 384
 кіцюкі 79
 кіцюх 384
 кіцюшок 384
 кічка 382, 403, 404
 кішкі 379
 кішміш 37
 кішок 156
 кішчыны 379
 кіюха 197, 385
 кіюхі 197
 кіюшка 223, 385
 кіюшкі 223
 кіюшнік 197, 422
 кіяк 223, 385
 кіян 385
 кіяны 223
 кіяўкі 197, 385
 кіях 385
 кіяхі 197, 199, 223, 384, 385
 кіяхёвы 496
 кіячнік 422
 кіяш 197, 385, 386
 кіяшкі 197
 кіяшнік 197, 223, 386, 422
 кіяшны 496
 кіяшок 390
 кіяшы 197, 386
 кіяшына 411
 клапкі 69

клапоўнік 82, 181
 клачок 345
 клевашчына 153
 клевашчыца 153
 клёвер 78, 80, 81
 клёвер дзікі 80
 клёверышча 78
 клеvéшчыца 153
 клевярына 79
 клей 431
 клен 20
 кленавік 432
 клёніна 21
 клётка 379
 клэшчык 59
 клёк 431, 432
 клён 20, 335, 345
 клёнік 20, 237
 клённік 345
 клібіна 397
 клікунчык 107
 клін 20
 клопікі 69, 82, 119
 клотнік 59
 клочча 379
 клубнік 222
 клубніка 169, 222, 335
 клубніца 222
 клубніцы 169, 222, 335
 клубнічнік 335
 клык 290
 клыккі 290
 клычкі 369
 клычок 313
 клычыца 436
 клышоўнік 290
 клышы 290
 кліюква 188
 кліюн 20
 кліючыкі 72, 162
 кляк 360, 394, 396
 клякаць 441
 клянёц 20

клянiна 20
 кляннік 335, 345
 клянóвік 432
 клянóвы 495
 клянóвы сок 432
 клянóк 20, 237
 клянóўнік 335, 345, 432
 клянны 335
 кляпо́с дрэ́ва 305
 кляпы 305
 кля́цва 188
 кмен 82, 222, 223
 кмéнны 495
 кмень 82
 кмiн 82, 222
 кмiнны 495
 кмiноўнік 410
 кмiнь 82
 кмьянóвы 495
 кнатóржнік 101
 кнэ́я 334
 княх 385
 княя́ 334
 ко́бачка 357
 ко́варат 105
 ко́варатнік 105
 ко́зарыца 318
 ко́зачка 273
 ко́зка 280, 316
 ко́злік 85, 107, 272
 ко́злікі 75, 107, 189
 ко́злікі вялі́кія 107
 ко́зы 75
 ко́зья баро́дка 263, 283
 ко́каль 88
 ко́кат 393, 394, 396
 кол 411
 ко́лас 387, 389, 427
 ко́лка́я тра́ва 39
 ко́лцы 365
 ко́мель 406
 ко́млісты 472

кoнікі 76
кoнкуль 88
кoнска лепяха 191, 194
кoнскае мьла 194
кoнская лўпа 287
кoнская плюшнў 196
кoнская рагoжа 192
кoнская цыбуля 202
кoнскі авёр 196
кoнскі грыб 269, 287
кoнскі ёрнік 196
кoнскі пляшнік 191
кoнскі сїтнік 191
кoнскі слепацёнў 105
кoнскі явар 196
кoнскія капьцїкі 190
кoнскія касакі 196
конь 287
коп 212
кoпачка 369
кoпка 212
копр 223
кoрань 313, 316, 357, 360, 361
кoрбач 233
корж 402
кoрнік 362
кoрнішак 357
кoрсткі 468
корч 313, 361, 383, 403
корч ляшчїнавы 42
кoрчык 313
кoса дзёрава 306
кoсае дрэва 306
кoсїца 191
кoскі 385, 412
кoснїчак 176
кoссе 412
кoстачка 396, 412, 430
кoстка 430
кoсы 362, 385, 412
кот 280, 284
кoткі 384

кoўпак 358
кoцїкі 49, 79, 136, 384, 386
кoчки 136
кoшачкі 79
кoшка 278, 280
кoшка дзїкая 79
кoшыц 191
кoшычкі 60
краж 400
кражаваты 473
кражнік 343
кражнїак 342, 353, 406
край 338
кракацїна 305, 332
кракацїнне 201
кракoз 244
кракoс 244, 250
кракoсїцца 450
кранoс 244
крапачок 233
крапёц 112, 202
крапїва 83, 134, 336
крапїва бёлая 134
крапїва вїлїкая 84
крапїва дрoбная 134
крапїва ляснaя 82
крапїва пякучая 134
крапїва сабач'я 134
крапївіца 83
крапїнец 85, 153
крапїўка 83, 242
крапїўнік 336
крапїг 273
крас 189
краса 359, 360, 442
красавацца 442
красаваць 442
красавёнў 74
красавїк 259
красавїчок 259
красатa 312
красаўка 85

красачка 312, 359
красвяк 74
краселя 245
красік 274
краска 312, 359, 360
краснабай 80
краснагаловец 277
краснагаловік 276, 277
краснагаловічак 277
краснагалоўчык 277
красналёссе 343
краснасліва 23
красная 214
красная мухамора 275
красная трава 166
красненькі грыбок 274
краснік 277
красны 277
красны грыб 277
красны мухамор 275
красныя ягады 169, 188
краснюк 277
краснюх 277
краснючок 277
красняк 277
красотка 294
красоткі 293
красоха 294
красошка 294
краспак 157
красулька 284
кратоўнік 82
краўпіца 129, 147
крёква 341
крёкус 250
кром 25
кромлены 475
крона 393
кроп 223
кроп зайчы 148
кропіна 223
кроўка 166

кроўнік 101
крёхкі 460
круг 344, 390
кругі 400
круглая трава 160
круглёц 178, 202
кругляк 114, 178, 195, 204, 212
круглякі 245
круглянка 29
кружок 345, 354, 390
кружолка 391
кружэлка 231, 391
кружэлкі сонца 231
кружбень 74
крузляк 178
круп паляны 223
крупенька 55, 249
крупенькі 173
крупіна 427
крупнічак 98
крутасты 475
крутайр 338
круты 475
круха 40, 336
круховы 496
круцёсты 475
круцікі 75, 182
круцяк 234
круцялі 182
кручак 234
кручанка 234
кручанне 402
кручаны 475
кручаныя панічы 58
кручка 211
кручкавёне 419
кручкоўнік 419
кручок 369
кручча 341
крушана 40
крушні 336

крушнік 336
крушына 38, 40, 336
крушына кро́хкая 40
крушына слабячая 38
крушынавік 256
крушынавы 496
крушыніна 40
крушынка 40
крушыннік 336
крушыно́вы 496
кыва́вец 65, 85, 166
кыва́лка 66
кывапу́ск 85
кыва́ўка 85
кыва́ўнік 85, 100, 117, 166, 191
кывацвѣт 86
кывацѣч 85
кывѣч 345
кыві́на 305
кыво́ўнік 101
кыву́ля 305
кывы́ 475
кыжа́нка 238
кыжо́ўнік 32
кыкі́шка 360
кыла́тка 371
кы́мка 18
кы́ндульнік 109, 237
кыні́чнік 87
кы́пенкі 405
кы́пытнік 121
Крысто́ва кроў 166
кыстопа́кроўнік 166
кыша́н 380
кышы́на 40
кышы́ннік 336
крэж 25, 305, 400
крэ́мавы падгроб 265
крэ́пкі дуб 19
крэ́селцы 143
крэ́ўнік 85
ксѣ́ндз 49

кся́ндзоў плеш 49
ку́бак 293
куба́р 91
куба́ркі 190, 325
куба́рыкі 102
куба́рышнік 91
ку́бачак 293
ку́бачкі 186
кубі́здзель 282
кудзѣ́ля 379
ку́дзер 65
ку́дзѣрка 345, 346, 348
кудзі́на 211
ку́дра 332, 340, 345, 346, 354
кудравѣ́ц 54, 102, 124, 224, 237
ку́дравіна 339
кудра́вы лес 343
кудра́ч 224
кузі́ка 211
кузі́на 211
ку́зня 306
кузю́ка 211
кузю́ля 211
кукаба́ка 394
ку́каль 88
кукальва́н 428
ку́камка 390
ку́каўка 135
куке́ль 88
кукі́шні 109
ку́кла 34, 175, 358
куко́ль 88, 291
кукре́к 383
кукре́х 383
ку́кса 390
куку́лка 135
куку́ль 88
куку́лька 135
куку́лькі 88
кукуру́за 223
кукуру́зны 496

кукушка 121, 135
кукушкін лён 88
кукушкін ручнічок 172
кукушкіны слёзкі 69
кукушкіны слёзы 189
кукшынчыкі 186
куліна 157
кулінка 157
куліса 343
кульбаба 49
кульбака 306
кульчыбер 131
кульчыкі 242
кулябіна 402
кумаліны 41
куманіца 78
куманічнік 78
куманішнік 78
кумша 114
кунада 212
кунады 212
кунаты 465, 466
куннік 168
кунютка 178
кунюткі 385
куп 154
купа 345, 383
купава 186
купавіца 177, 319
купайла 165
купак 200, 338
купала 88, 139
купалка 88, 153
купалкі 88
купальнік 153, 165
купальніца 165
купёна 154, 185
купёнка 62
купех 383
купіна 45, 115
купіца 319

купка ляшчыны 42
купкаваты 466
купкоўка 89
куп-купёна 154
куптыры 319
купчасты 463
кура 268
куравай 154
курак 380
куралесь бёлы 160
куралкі 221
кураслёп 75, 83, 145, 155, 249
кураслёп бёлы 155
кураслёп гаёвы 155
кураслёп жоўты 156
кураслёпка 213
кураслёп 155
кураспёлка 213
куратка 403
кураўка 283
кураўкі 221
курача слепата 72, 76, 87
курачка 185, 263, 268, 279, 283
курачкі 268, 280
курачча слепата 73, 159
курач'я слепата 109
курашка 266, 403
курган 313
курганнік 168
курдзюк 290
курдопа 212, 213
курдопля 212
курдопнік 417
курдоўнік 175, 321, 324
курка 250, 268
куркі 268, 297
куркуруза 223
курона 393
курослеп 75
куры 268, 279
курыга красная 79

курыжка 79
курына лепяха 191
курынае проса 56
курыная лапка 110
курыная слепата 76, 98, 155, 156,
165
курыны 44
курыца 268, 279
курыць 444
кусліца 222
кўснiк 354
кусныкі 362
куст 313, 383
куст арэшніку 41
куставаты 439
кустар 354
кустарнік 354
кустарня 354
кустаўе 353
кустаўе 353
кустаўнік 184, 353
кустняк 184
кустовіца 178
кустовы 496
кусток 313
кустоўе 353
кустоўнае дзёрава 149
кустоўнік 184, 353
кусточак 313
кусточча 354
кусты 336, 354
кусты вольхі 323
кўсце 354
кусцень 383
кўсцер 77
кусцеўе 354
кусце 354
кусценчык 383
кўсцік 313, 383
кусцісты 476
кусціца 439
кусця 354

кусцярнік 354
кусцярня 354
кусцяўе 354
кутлуха 383
куўтычнік 147
куўшынка 186
куўшынкi 186
куўшынчыкі 359
куцёйка 117
куцучкі 195
кўча 329, 383
кучарава 466
кучараўка 239
кўчка 329
кучма 350
кўчмы 382
кучугўрка 332
кучугўрына 332
кушот 114
кушчар 333
кушчарнік 333
кушынкi 186
кымiдора 227
кэшка 278
к'ях 385
к'яхi 223

Л

лабада 89
лабада свіная 89
лабадоўнік 89
лабазá 177, 315, 318, 394, 398, 409
лабаззё 315, 318
лабазiна 397
лабазнік вязалiсты 61
лабáтка 312
лабóддзе 409
лабóднік 89
лабуз 414
лабуза 177, 315
лабуззе 414, 415, 418, 421, 423
лабуззё 418

лабузіна 414
 лабузі́нне 421
 лабу́знік 414, 418, 421
 лабузо́ 422
 лабу́з'як 415
 лабы́знік 315
 лабы́рнік 315
 лавя́р'ян 184
 лагаві́к 257
 лагаво́ проса 194
 лагазэ́ 398
 лага́зіна 394
 лаге́зіна 397
 лаге́сь 51, 191
 лаго́ўе 338
 лагу́н 318
 лагунéц 134
 лагясі́ 51
 ладо́шнік 201
 ладу́к 91
 лады́га 407, 409, 410, 421
 лады́жка 407
 лады́шнік 76, 244
 лаза́ 15, 336, 337, 395
 лаза́ бэлая 15
 лаза́ ні́цая 15
 лаза́вік 257
 лаза́ні́ца 156
 лазачо́к 15
 лазга́н 409
 лазі́на 15, 395, 397
 лазі́начка 397
 лазі́ніна 15
 лазі́ні́ца 98
 лазі́нка 99, 395, 397
 лазі́ца 15, 395
 лазні́к 336
 лазны́ 398
 лазня́к 336, 346
 лазня́чча 398
 лазо́вік 257, 376
 лазо́вы 496
 лазо́ўка 81, 156, 214
 лазо́ўнік 336
 лазяны́ 496
 ла́кіры́ца 111
 лакно́ 186, 187, 193, 363
 лакотні́к 185, 193
 ла́кры́ца 111
 ла́кры́чнік 111
 лама́нка 365
 лама́рня́ 334
 ламата́ 398
 лама́чча 398
 ламбу́к 408, 411
 ламбукава́ты 476
 ламбу́кі 421
 ламбучо́к 394
 ламбы́ 421
 ламбя́к 408, 410
 ламбя́кі 365, 421
 ламбячо́к 408
 лам'е́ 398
 ламе́сі́на 397
 ламза́ 421
 ламо́к 399
 ламо́тні́ца 250
 ла́мпякі́ 421
 ла́мы 341, 394
 ла́мяйко́ 398
 ла́ндуш 157
 ла́ндыш 146, 154, 157, 167
 ла́ндышкі́ 146
 ла́нтуш 157
 ла́нтыш 157
 ла́нуш 157
 ла́па 361, 363, 393, 394, 395
 лапа́тачка 371
 лапа́тачкі́ 119
 лапа́тка 371
 лапа́ткі́ 371
 лапа́тнік 59, 133

лапаты 476
 лапацень 259
 лапіна 329
 лапісты 465, 466
 лапка 94, 363, 364, 383, 393, 395
 лапкі 34, 65, 118, 136, 149, 200, 368, 418
 лапкі заяччы 79
 лапкі мядзвёжыя 190
 лапнік 65, 149, 395
 лапұх 90, 190, 193, 337
 лапұх глადкі 133
 лапұх суконны 90
 лапуха 90, 190, 193
 лапухаваты 476
 лапухі 193, 337
 лапушнік 60, 90, 185, 186, 187, 193, 337
 лапушны 476
 лапушок 90, 193
 лапушысты 476
 лапушыцца 436
 лапчатнік 65
 лапша 363
 лапшак 210, 252
 лапшук 252
 лапянок 329
 ласёвік 280
 ласёвы грыб 280
 ласёў грыб 263, 283
 ласі 280
 ласінец 114
 ласкавіца 72
 ласкаўка 167
 ластаўчын лянок 76
 ластачнік 163
 ласучнік 367
 латак 193
 латата 193
 латаценне 185, 193
 латацень 193
 латацце 193
 латаццё 193
 латаць 155, 160, 186, 193
 латаця 185, 193
 латач 193
 латашнік 193
 латнік 341
 латоцце 193
 латуцень бёлы 186
 латушнік 160
 лаўка 346
 лаханы 182
 лахачнік 327
 лахачы 182, 327
 лахіннік 327
 лахіны 182
 лахнуць 437
 лачка 56
 лашавік 264, 280
 лашак 264
 лашанка 279, 284
 лашук 264
 лашчавік 252
 лашчына 42
 лганец 134
 лебядя 89
 лебядя бёлая 89
 лебядзініна 89
 лебядзінінка 89
 лебядовы 435
 левяр'янка 184
 лёгліна 341
 лёгля 341
 ледавік 252
 леднічок 252, 253
 лёжанец 376
 лёжанка 18
 лёжаны 450
 лёжань 309
 лёжыцца 449
 лёзці 433
 лелячай 89

лёмзіна 397
 лёмніца 397
 ленавоё насенне 429
 лёнка 71
 лёнь-дуб 19
 лёпех 174
 лёплянка 294
 лепяса 196
 лепяснік 198
 лепяснюх 196
 лепяха 174, 194, 196, 349
 лепяшнік 196
 лепяшняк 196, 349
 лес 337, 341
 лесавая 137
 лесавая рэзёда 94
 лесавікі 377
 лесавушка 18
 лесавы 498
 лесавы грыб 257
 лесавы лядзёй 172
 лесавы паўзун 154
 лесавыя яблыкі 377
 лесалом 341
 лёсік 337
 лесіна 306
 лёска 162, 324
 лёскавіца 98
 лёскаўка 376
 леснічыха 29
 лесюган 337
 лёта 400
 лётавішча 400
 лётка 228
 лётнік 19
 лёхі 323
 лечай 196
 лёшаннік 322
 лёшка 46
 лёшнік 322
 лешчаваннік 42
 лешчавіна 42

лешчавіннік 324
 лешчыновы лес 324
 лёгаў 341
 лёгкі дуб 19
 лёжкі 452
 лём 11, 14
 лёмбас 408
 лён 224
 лён рыжы 111
 лён-даўганец 224
 лён-кудраш 224
 лён-чарнуха 224
 лёнчык 224
 лёшка 322
 лігіёнка 214
 лілэй 242
 лілэйка 143
 лілэйны 496
 лілёя 143, 185, 186, 242
 лілёя вадзяная 185, 186
 лілёя палявая 242
 лілія 185, 186, 242
 лімак 11, 401
 лімень 11
 лімінне 401
 ліміння 335
 лімонка 18
 лініна 411
 ліпа 21, 346, 359, 401
 ліпа 21
 ліпаваці 476
 ліпавая хво́я 25
 ліпавіна 21
 ліпавы 497
 ліпавы лес 345
 ліпавы цвет 359
 ліпак 346
 ліпанка 294
 ліпачкі 405
 ліп'е 21
 ліпец 98
 ліпін 224
 ліпіна 21, 401

ліпінскі 497
ліпка 21, 145
ліпкі 346
ліпнѣг 346, 363
ліпнік 21, 146, 345, 346, 359, 401
ліпня 346
ліпняк 272, 346
ліповы 497
ліпоўе 401
ліпта 146
ліпуцік 117
ліпучкі 117
ліпчыца 64, 99
ліпы 346
ліп'як 346
ліпянка 293, 294
лісахвост 90
лісік 66
лісіца 269
лісічка 269
лісіцкі 43
лісіцы 269
лісічанка 43, 270
лісічанкі 43
лісічка 269
лісічка-плісічка 269
лісічкі 43, 269
лісічык 270
ліска 270, 367
ліскавыя яблыкі 377
ліска-пліска 270
ліскі 270
лісмачкі 270
ліснік 103, 105
ліст 362, 363, 364
ліст брўчкі 419
ліст з капўсты 364
ліставы 497
ліставы лес 341
лістазэлень 432
ліствік 363
ліствяніца 440

лісто́к 363
лісто́та 363
лістоўнік 59
лісты 363
лісты ад (з) фасолі 424
лісцвянік 341
лісце 363, 364
лісцё і стаўбуры зялёныя 415
лісце ма́ку 423
лісце мо́рквы 424
лісцёвы 497
лісцейка 363
лісцё 363
лісцёўнік 341
лісці 363
лісцік 363
лісціка 363
лісціна 363, 364
лісцінка 363, 364
лісць 363
лісцье 363
лісцява́ты 497
лісцявы 497
лісця́сты 497
лісюча́к 363
лісяк 66
лісянка 270
лісянкі 270
літба 146
літпа 146
ліхаманкавая трава́ 82
лічнік 367, 396
лішай 314
лішайнік 314
ля́нае се́мя 429
ля́ное се́мя 429
ляны 494
ло́будзь 409, 414
ло́буз 414, 418
лог 346
ло́за 15, 336
ло́занька 15, 395

лóзенька 15
 лóззе 336
 лóзка 336
 лóзнік 336
 лóзы 336
 лóкаце 193
 лóкаць 193
 лом 308, 338, 398
 ломб 408
 лóнак 346
 лóнка 346
 лóпаць 448
 лóпен 90
 лóпух 90, 100, 130, 185, 186, 187,
 193, 318, 337
 лóпуха 193
 лóпуцень 90
 лóпуш 193
 лóпушнік 193
 лóпытнік 193
 лóсеў грыб 261
 лóсік 280
 лоск 341
 лось 261, 277, 280, 283, 295
 лóта 193
 лóтась 193
 лóтац 185, 187, 193
 лóтаценне 193
 лóтаць 192
 лóтаць жоўта 192
 лóтач 193
 лóтачнік 186, 187, 193
 лóташнік 187
 лоўж 332, 399
 луб 401
 лубаваты 482
 лубін 224
 лубяны 497
 луг 323, 338, 341, 346, 347
 лугаватка 347
 лугавая ёлка 124
 лугавая капуста 179
 лугавік 255
 лугавіна 348
 лугавы 497
 лугавы гарошак 163
 лугавы грыб 257
 лугавы лён 189
 лўгін 224
 луданчык 49
 лужавіна 348
 лужавінка 348
 лужок 332, 346
 лужэйка 346
 лузан 374
 лузанец 374
 лузанік 374
 лузанчык 374
 лузга 377
 лузган 374
 лузганец 374
 лузганік 374
 лузганчык 374
 лўзік 394
 лўзка 15
 лўзкан 374
 лўзканец 374
 лўзканік 374
 лўзканнё 374
 лўзканок 374
 лўзканчык 374
 лузонік 374
 лук 235
 лук зялёны 235
 лўкі 348
 лукно 313
 лукшт 186
 лўннік 100
 лўпа 266
 лупайка 377
 лупайкі 377
 лупаўкі 377
 лупенік 272
 лупенікі 272
 лупіна 377

- лупінка 377
 лупіннік 272
 лупічок 272
 лупленік 272
 луплякі 272
 лупоны 391
 лупэйка 377
 лупяйка 377, 381
 лупяк 272
 лупякі 272
 лупяч 272
 лупячкі 272
 луска́ 377
 лускавіца 167
 лусканец 374
 лускаўка 167
 луснец 167
 лут 21, 401
 лўтавы 497
 луток 21
 лухта 377
 лўцік 401
 лўціца 15, 25, 305
 лўцце 401
 лучай 198, 199, 350
 лучэй 198, 200
 лушпавіна 377
 лушпаі 377
 лушпайкі 377
 лушпаўка 377
 лушпёкі 377
 лушчавіна 377
 лушчавіны 377
 лушчак 374
 лушчанец 373
 лушчонік 374
 лўшчык 374
 лўшчыца 445
 лыбчык 91
 лыга 215
 лыка 401
 лыка воўчае 36
 лыкі 346
 лыковы 498
 лымбук 408
 лында 213
 лыснўшка 377
 лыснўшкі 377
 лыч 421
 лычка 401
 лычнік 346
 лычык 381, 421
 лычыкі 421
 львіны зеў 72
 льніца лясная 71
 льнянае сёмя 429
 льнянка 71
 льняное сёмя 429
 льняны 494
 лэмб 408
 лэпа 213
 любжа 135
 любім 91
 любіста 91
 любка 171
 любша 135
 люляк 70
 люпенік 272
 люпін 224
 лютка 64, 172
 люткі 64
 люцік 76
 люцэрна 224
 люцэрна сёўная 224
 лябёдка 128
 лябёдка 89, 158, 226
 лягджай 177
 ляда 63, 215, 291, 292, 338, 343, 345
 лядаўка 228
 лядзёй лесавы 63
 лядзянка 229
 ляднік 252, 253

лядны дуб 19
 лядняк 252, 253
 ляжа 177
 ляжай 177
 ляжак 309
 ляжджа 177
 ляжджай 51, 177, 198, 199
 ляжджайчык 177
 ляжджоўнік 177
 ляжнік 177
 ляжнік 309
 лялёць 450, 460
 лялёя 185, 187, 242
 лялёяць 450
 лялька 175, 412
 лялюшачка 380
 лялюшка 221
 ляміна 11
 лямовы 490
 лянае сёмя 429
 лянэ 429
 лянiвы дуб 19
 лянiчыі 429
 ляно сёмя 429
 лянoс сёмя 429
 лянoк 39, 71, 73, 92, 94, 128, 150, 224
 лянoк бoжай мацеры 87
 лянoк бoжы 85
 лянoк зазўлін 194
 лянўшкі 159
 ляны 494
 ляпёха 174, 194, 196, 349
 ляпёшка 270
 ляпёшнік 14, 174, 323
 ляплыка 294
 ляпушкі 270
 ляпшук 252
 ляп'як 301
 лясaўка 377
 лясaўкі 377
 лясeнства 338
 лясiна 305, 306
 лясiнiна 305
 лясiнка 42
 лясiсты 434, 476
 лясiшча 337, 338
 ляска 397
 ляскалка 116
 ляскаўка 72, 96, 167
 ляскі 324
 лясковы 486, 498
 лясковы карчы 324
 ляскоўка 29, 306, 376
 ляскоўкі 376
 ляскоўнік 42, 324
 ляскоўны 498
 ляскоўцы 214
 ляскутніца 59
 лясная мoркаў 145
 лясная мятлa 160
 лясная табакa 151
 ляснікі 377
 лясно 434
 ляснўшка 29, 377
 ляснўшкі 377
 лясны 498
 лясныя яблыкі 377
 лясовы 498
 лясок 42, 324, 337
 лясoўка 18, 29
 лясoўкі 377
 лясoха 178
 лясунак 377
 лясўнкі 377
 лясушка 377
 лясўшкі 377
 лясюга 337
 лятучая мыш 54
 ляўкой 243
 ляўкoнiя палявая 50, 129
 ляхаўка бeлая 109
 ляхчына 42

ляхчыніна 42
 ляхчыннік 324
 ляча 177, 196
 лячай 177, 196
 лячаі 177
 лячуха 224
 ляшч 177
 ляшчай 177, 200
 ляшчына 41, 42, 324
 ляшчыніна 42, 396
 ляшчыннік 42, 324
 ляшчынны 498
 ляшчыновы 498
 ляшчэвіна 42
 ляшчэй 93
 ляшчэйнік 42, 324
 ляшчэннік 324
 ляшчэўнік 42, 324
 ляшчэўніна 42
 ляшына 322

М

магільнік 136, 139
 магутны 477
 мадрына 21
 мадункі 48
 мадунцы 359
 мадэля 214
 маёвачка 258
 маёвы грыб 258
 маёвы грыбы 288
 маёвыя грыбы 301
 маёркі 249
 мажжуха 47
 мажуха 47
 мажэржанка 226
 мазга 379, 401
 мазгі 379, 401
 мазка 401
 май 399
 майна 157, 194, 298
 майран 225

майранак 225
 майрановы 498
 майскі грыб 258
 майскія грыбы 301
 мак 225, 423, 430
 мак дзікі 225
 мак праўдзівы 225
 мак харошы 225
 мак цукравы 225
 мак цукровы 225
 макавенне 423
 макавеннік 423
 макавешнік 423
 макавіенне 423
 макавіна 391, 392
 макавінка 430
 макавінне 392, 423
 макавіннік 423
 макавінца 423
 макавіца 391
 макавы 498
 макавы ліст 423
 макам сядзець 433
 макаўе 423
 макаўе 392, 423
 макаўка 185, 186, 225, 242, 391, 392, 430
 макаўнік 423
 макаўніца 391
 макляк 309
 маковішча 423
 макоўка 186, 225
 макоўнік 423
 макрачкі-рабачкі 359
 макруха 92, 182, 270, 284
 макрухі 270
 макрушка 270, 284
 макрыца 92
 макрыца бёлая 92
 макрыца цвятная 94
 макрыца чырвоная 60
 макрычнік 92

макрэз 92
макрэц 92, 94
мак-самасеі 225
макушка 381, 391, 392
мак-цякун 225
маладая 330
маладая грабіна 329
маладая ёлка 330
маладая ёлка 331
маладая сасна 353
маладая хвіна 352
маладая яліна 331
маладая ялушка 331
маладзёна 339
маладзён 339
маладзіла 167
маладзіна 339
маладзіца 295
маладзіцца 440
маладзіцы 178
маладзічнік 178
маладнік 307, 339
маладніг 339
маладнік 339
маладнік яліновы 331
маладніх 339
маладніча 307, 339
маладўшка 295
маладчай 92, 271
маладчак 92, 271
малады 449, 477
малады выцераб 340
малады граб 329
малады лес 339
малады сасняк 353
маладыя дубкі 330
малажава 315
малажай 319
малажэй 319
малазнік 339
малайчак 271

малакан 92, 271
малакіта 16
малако 432
малако буслава 93, 95
малако буслінае 93
малако буськава 93
малако вужовае 93
малако кароўе 72
маланка 95, 240, 373
маланковае жыта 291
маланковы арэх 373
маланчук 290, 373
маларост 339
малачай 49, 92, 261, 264, 271
малачай глухі 92, 100
малачай жоўты 100
малачай разгаты 92
малачайка 93, 264, 265
малачайнік 92
малачак 92, 264
малачанік 261
малачанка 271
малачаў 92
малачнік 92, 271
малачэй 92
малач'як 49, 92, 95
малашчавы 484
малая праківа 84
малгажатка 18
малёна 42
малёніца 42
маліза 94
маліна 42, 349
малінавы 499
малінаўка 29
малінаўкі 395
малініца 42
малінка 42
маліннік 42, 348, 395
малінняк 348, 349
маліноўка 214

малінушка 42
 маліны 42, 349
 маліса 94, 95
 маліца 82
 малόжа 339
 малόжа бяро́зак 328
 малόжавік 253, 256
 малотнік 93
 малоча 92
 малочнік 49, 51, 93, 261, 264, 271, 275
 малочніца 93, 261
 малочныя грыбы 301
 малоччы 73
 малы́я ко́злікі 85, 153
 ма́льва 243
 ма́льва мо́лкая 243
 ма́льга 370
 ма́льта́н 233
 ма́люк 260
 ма́лянчу́к 290, 373
 ма́лянчуко́вае зё́рне 290
 ма́лясні́к 138
 ма́маранкі 321
 ма́марата́к 259
 ма́міл 186
 ма́мкель 266
 ма́мо́л 186
 ма́му́л 186
 ма́му́ты 215
 ма́мы́чнік 52
 ма́на 431
 ма́ндзію́ры 381
 ма́ндра́ 21
 ма́ндры́на 21
 ма́ндэ́ра 29
 ма́нэ́са 94
 ма́нэ́ц 134
 ма́нэ́ць 446
 ма́нечкі́ 162
 ма́ні́кта 89
 ма́ніс 233
 ма́ніст 206
 ма́ніца 157
 ма́ніцы 220
 ма́ніць 446
 ма́нка 227
 ма́нна 194, 432
 ма́ннік 52, 194
 ма́ргавё́нне 423
 ма́рганка́ 213
 ма́ргары́тка 248
 ма́ргоўні́к 158, 423
 ма́рдоўні́к 54, 93
 ма́р'ё́нак 108
 ма́ржо́к 347
 ма́ржэ́віны 33
 ма́ркавё́нне 158, 423
 ма́ркавё́ннік 423
 ма́ркаві́нне 120, 423
 ма́ркаві́ннік 237
 ма́рка́нка 213
 ма́ркаўні́к 423
 ма́ркаўня́к 83, 93
 ма́рква́ 226
 ма́ркеў 226
 ма́рко́ва 226
 ма́рко́вняк 120
 ма́ркоўе́ 423
 ма́ркоўка́ 66, 149, 226
 ма́ркоўна́е лі́сце 423
 ма́ркоўні́к 93, 120, 141, 158, 160, 168, 172, 179, 343, 423
 ма́ркоўны́ 499
 ма́ркяні́к 120
 ма́рна́к 112
 ма́ро́г 47, 64, 194
 ма́ро́з 241
 ма́розабо́й 306
 ма́ро́знік 312
 ма́ро́на 94
 ма́ро́чнік 101, 104
 ма́ро́чыны 422

марошка 194
 маруна 94
 маруна-мір 94
 марушка 265
 марушкі 270
 марушкіна трава 128
 мархат 221, 375
 мархаткі 372
 мархаўнік 423
 мархоўнік 423
 маршók 288
 маршчак 288
 маршчók 288
 маршчы 288
 марэна 94
 марэна руская 94
 мар'ян 225
 мар'янак 225
 мар'янка 139, 226
 маскаль 277, 410
 маслék 271
 маслёнак 271
 маслёнік 271
 маслёнка 165
 маслёнкі 359
 маслёнкі 359
 маслюк 253, 271
 маслюка 271
 маслюкі 271, 304
 масляй 271
 масляк 271, 285
 маслякі 271, 304
 маслян 271
 масляначка 193
 масляначкі 359
 маслянік 271
 маслянка 71, 94, 155, 271
 маслянка жоўтая 94
 маслят 271
 масляты 271
 маслячкі 193, 359
 маслячók 271

матарлясы 414
 матарэз 199
 матачнік 71, 99, 149, 181, 335
 матачнік 128
 матачнік лёкавы 54, 181
 матка 290, 306
 матка-і-мачаха 100
 маткі 221, 290
 матлўзе 362
 матня 361
 матók 221
 матылькі 59
 матэйка 126
 маўра 189, 201, 208
 махавік 258, 272, 274
 махавікі 273
 махавіца 314
 махавічók 272
 махавы грыб 281
 махавы грыб 258, 273
 махамарына 276
 махамор 275
 махамора 276
 махаморына 276
 махвіцы 55, 248
 махецька 274
 махлак 259, 301
 махнаты 477
 махняўка 273
 маховы 484
 махонік 273
 махор 360, 368
 махорчык 362
 махорчыкі 360, 368
 махотка 273
 махра 360, 362
 махратка 214
 махрач 283
 махрачы 362, 385
 махрачык 360
 махрачыкі 360

махрашы 362
 махроцце 363
 махры 360, 362, 363, 368
 махрысты 477
 махрэ 240, 241
 мацаўнік 127, 161
 мацёйка 243
 мацер божае слёзкі 69
 мацёра 214
 мацёрка 221
 мацеркі 221
 маціна 415, 418
 мацінне 413, 418
 маціца 361
 мацічнік 70, 158
 мацічны қорань 361
 маць (маці)-і-мачаха ()100
 маць-мачаха 100
 мацяжанка 158
 мацярдўшка 128
 мацярдўшка 70, 100, 158, 226
 мацяржанка 128, 226
 мацярка 214
 мацяркі 221
 мацяро́з 345
 мацярык 361
 мацярынка 66, 158
 мацярынка малая 128
 мацярыца 158
 мачала 199
 мачан 170
 мачаны 221
 мачапічнік 170
 мачаўнік 127
 мачоначка 261
 мачонік 261, 264, 265, 286
 мачонікі 301
 мачонка 261, 264, 265, 286, 295
 мачоўнік 192
 мачула 198, 199, 402
 мачулісты 467
 мачылка 221

мачына 391, 430
 мачынка 430
 машарнік 253, 273, 274
 машарэнік 273
 машарэнікі 303
 машок 314, 347
 машонка 283, 389
 машысты 435
 маявыя грыбы 301
 маяран 225
 маяць 442
 мед 431
 медзвядзі 33
 меднік ружовы 74
 медуніца 29, 45, 61, 74, 172, 247
 медунічнік 172
 межавўха 14, 306
 межань 440
 межпёрсціца 65
 мёзак 401
 мёкалка 384
 меліса 82, 94
 мёмка 213
 мёнта 180
 мёрач 334
 мёсяўнік 93
 мёсячка 228
 мёсячнік 93
 метлюга 95
 метлюжок 38, 77, 95, 97
 метлюжок лугавы 95
 метлюжок-мурава 95
 мёчаўнік 199, 350
 мёчыкі 250
 мёд 431
 мігдаловы 499
 міжпёрсніца 121, 143
 міжыпярніца 121
 міжыпёрсніца 121, 169
 міжыпірнік 65
 мізаніца 89
 мізянка 226

мураў 320	мухавік 273
мураўка 320	мухавікі 273
мураўца 320	мухраны 362
мураўцовы 484	мучальнік 140, 170
мурашывы 454	мучан 170
мурова 320	мучанік 170, 351
мурог 52, 60, 64, 118, 194, 320, 347	мучанічнік 170, 351
мурога 347	мучанічнік 93
мурожжа 320, 347	мучанка 18
мурожка 320	мучаннік 170
мурожніца 52, 320, 347	мучарнік 170
мурожнічак 320	мўчка 114, 318
мурожны 499	мучнік 93, 170
мурожына 320	мўшка 114
муроўка 320	мушкат 37, 245
муршавы 454	мушкатовы 499
муршыны 308	мушкет 36, 245
мурышка 61, 144	мушнік 170
мутарэз 200	мушэнік 273
муткі 69	мхавік 273
мухамар 275	мшанік 274
мўхамаранак 275	мшаны 472
мухамарына 276	мшар 273, 274
мухамор 275	мшарык 273, 274
мухамора 275	мшарысты 435
мухаморка 276	мыла 95
мухаморык 275	мыла кукўшкіна 205
мухаморына 276	мыла сабачае 95
мухар 275	мылец 95
мўхаран 275	мылкі 452
мўхарана 276	мыльнік 95
мўхаранка 276	мыльніянка 95
мухарка 276	мырун 108
мўхарніка 276	мыска 213
мухарок 275	мычка 114
мухаронка 276	мышабой 139
мухарчо 275	мышак 63, 262, 263, 275
мухарчок 275	мышакі 302
мухарчык 275	мышалоз 15
мухляк 274	мышахвосты 480
	мышачча 302

мышаччыя грыбы 302
мышка 226
мышнік 332, 354
мышшак 63
мышшакі 302
мышы ляд 63
мышынныя грыбы 302
мышыны гарох 63
мышыны гарошак 63
мышыны грыб 263, 275, 297
мышыныя 302
мышыныя грыбы 302
мыш'як 297
мядзвэджае вўха 281
мядзвэджыя вўшкі 170, 351
мядзвэдзева вўха 66, 147
мядзвэдзік 281
мядзвэдзікі 33, 281
мядзвэдзіна 33
мядзвэдзіны 33
мядзвэдзія вўшы 281
мядзвэдзь 281
мядзвэднік 322
мядзвэжае вўшка 66
мядзвэжая лапка 194
мядзвэжжы вўшы 66
мядзвэжыя вўшкі 66
мядзвэжыя ягады 103
мядзеліна 79, 224
мядзянкі 63
мядліца 95, 97
мядніца 431
мядок 79, 154
мядоўка 29, 101, 115, 287
мядоўнік 74, 79, 134
мядоўніца 101
мядўйка 359
мядўлька 173, 359
мядўлькі 74
мядўніца 79, 94, 159, 164, 224
мядўніца лугавая 164

мядунічка 29
мядунка 79, 81, 139, 172, 224
мядўшка 74
мяжбўка 71
мяжўха 25
мяжэй 97
мязга 379, 401
мязгра 379, 401
мяздра 198, 379, 401
мяздро 401
мязка 379, 401
мязок 379
мякасьць 379
мякаць 320, 379
мякіш 320, 379
мякіша 379
мякішнік 178
мякішы 320
мяккакóры 477
мйккая бабка 251
мйккая бапка 251
мякўха 159, 178, 320
мякўш 320
мякўшка 320
мякша 379
мяліса 82, 133
мйндры 199
мянўшкі 159
мянюшкі 159
мярэча 334, 353
мярэчча 334
мйса 379, 381
мясёнжка 213
мясістыя грыбы 301
мйта 96
мйта балóтная 96
мйта бліскўшчая 96
мйта вядзяная 180
мйта глухая 158
мйта глухая 158
мйта кабылля 129

мята каціная 96
 мята кучаравая 96
 мята лядовая 96
 мята лясная 96, 158
 мята падтынная 133
 мята палявая 96
 мята палявая 158
 мята пахучая 96
 мята перная 96
 мята простая 96
 мята псірская 133
 мята пуховая 96
 мята пятрова 96
 мята раговая 96
 мята сабачая 96, 133
 мята сцюдзёная 96
 мятка 96
 мятка палявая 96
 мятля 56, 97, 163, 205, 352
 мятлік 95, 97, 111
 мятліна 97
 мятлінак 97
 мятліца 38, 56, 77, 95, 97, 205, 352
 мятліца балотная 69
 мятлічка 97
 мятлуг 77, 97
 мятлуга 56
 мятлюг 38, 77, 95, 97
 мятлюга 38
 мятлюк 56, 95, 97
 мятляк 97
 мятнўшка 156
 мяцёлка 56, 97, 389
 мяціва 413, 419
 мяціўе 413
 м'яць 379
 мячэўнік 191, 196, 198, 199, 202,
 203, 204, 350, 386
 мяшкі 220
 мяшкінь 252
 мяшнік 342
 мяшок 283
 мяшэй 97

Н

на дзве (тры) ралі 466
 на ралцах 466
 набраклы 446
 набракшы 446
 набрыззаць 445
 набрызгліна 399
 набрыняць 459
 набубніцца 445
 набухшы 445
 навалака 299
 навар 402
 навеі 195
 навіна 369
 навісь 393
 навогда 212
 наводка 244
 наводкі 244
 навознік 263, 297
 наворысты 477
 навыйскакваць 440
 нага 357
 нагадок 244
 нагаткі 136, 244
 нагётка 244
 нагітка 244
 нагодка 244
 нагодкі 245
 наготка 244
 наготкі 244
 надзелень 317, 449
 надзубленае насенне 425
 надсаднік 85, 153, 205
 надстаўнік 170
 надуванчык 49
 назавязвацца 445
 наздра 379
 назімка 228, 311
 назубвацца 444
 назубіцца 435, 444
 назублены 436

назубрывацца 443
 на́квець 358
 наклёнуты 436
 наклёнуцца 436
 наку́шчвацца 439
 наліва́йка 23
 наліва́цца 442, 446
 наліва́ць 442
 наліва́шка 29
 налі́ток 370
 налі́ў 29, 442
 налі́ўны 446
 налі́цца 442
 нало́йніваць 454
 намя́каць 320
 намяку́ша 320
 напа́даць 444
 наплыва́ць 443
 наплы́ў 402
 напрышчы́цца 445
 на́псінь 309
 напукну́цца 447
 напуцне́ць 445
 на́расля 402
 нараста́ць 434
 нарастачак 367
 на́расце́нь 402
 нара́сці 434
 на́расць 266, 402
 наро́сла 402
 наро́сты 266
 на́руне́ць 443
 на́руніва́ць 443
 на́рцыз 245
 на́рцыз бе́лы 245
 на́рцыс 245
 на́рыўні́к 76, 99
 на́рыца 381
 на́рыцаваты 477
 наса́дні́к 205
 на́сэвак 426
 на́сэлі́ца 348
 на́сэна 425, 426
 на́сэнак 426
 на́сэна 425
 на́сэні́ца 214
 на́сэнка 425, 426
 на́сэнка 425
 на́сэ́нне 425, 426
 на́сэ́нне з канапе́ль 430
 на́сэ́нне лё́ну 429
 на́сэ́ннік 209, 300, 369, 428
 на́сэ́нны 499
 на́сёны 425
 на́спа 338, 340, 345
 на́спары́ць 434
 на́спачка 340
 на́спе́ць 448
 на́стаўні́к 170
 на́стайшчы́ грыб 257
 на́сто́рка 245
 на́сту́лька 245
 на́сту́рцыя 245
 на́сыпка 340
 на́сява́цца 440
 на́тычні́кі 241
 наўска́кваць 440
 нахі́льнік 85
 на́цві́нне 413
 на́ціва 408, 413
 на́ціна 201, 413, 415, 418, 420, 422, 424, 425
 на́ціна бру́квачная 419
 на́ціна мо́рквы 424
 на́ці́нка 413
 на́ці́нне 408, 413, 418, 420
 на́ці́ня 201
 на́ць 408
 на́цьва 408
 на́ццю́паць 444
 на́чакве́т 140
 на́чная́ це́нь 169
 на́чні́к 95, 140

начніца 103, 140, 243
начнічнік 103
начо́савы 475
неабходны 444
не́гар 319
недаго́ніца 372, 427
недаго́ніч 218, 427
недаспеласць 449
недаспёлы 449
незабўдзіца 98
незабўдзька 98
незабўдка 87, 98
незабўдкі 98
незапамінай 98
незапамінайка 98
не́кась 319
не́каш 347
некерко 240
некуцавыя 303
некуцавыя грыбы 303
не́лень 19
не́лін 19
не́марач 334
не́марачча 334
немарэ́ча 334
не́мерача 334
не́мка 211
немярэ́ч 334
немярэ́ча 333
немярэ́чча 334
непрала́зь 334
непрахадзімы лес 338
непрывялы 453
не́пша 428
непяху́шчы 461
не́радзь 299, 306, 370, 373
не́расль 299, 373
не́руш 334
не́смак 319
несмяро́тнік 126
несмяртэ́льнік 119, 126
не́тра 334

неўзабўдка 98
неўтра́вёлы 435
неціка́вая трава 319
нечавёй 119
нечапайка 239
нечэпайка 239
неядзімыя грыбы 303
не́гцікі 244
нівя́нка 109
нівяру́шкі 254
ніжапе́рніца 136
ніжы́парніца 65
ніжы́пернік 65
ніжы́персніца 65
ні́завы грыб 258
нізі́ перснік 121
нізі́пернік 65
нізі́перніца 65
нізі́персніца 121
нізі́пірсніца 65
ніко́льнік 258
ніту́біч 126, 136
ніту́ніч 83, 126
ніту́піч 126
ні́ўка 106
ні́цалаза 15
ні́цалозе 15
ні́цая бяро́за 12
ні́цая лаза 15, 192
ні́цець 436, 455
ні́ціць 433, 455
ні́цлаза 15, 39
ні́цы 478
нічо́гі грыб 262, 268, 275
нічо́гі казляк 275
нічо́гі казлякі 303
нічо́гія 303
нічо́гія грыбы 303
но́гці 290
но́гцікі 244
но́жка 357

нос 381
 носік 381
 нуднікі 41
 нюнькі 175, 176, 177, 193, 198, 321
 нюхто́к 244
 нюхцік 244
 нюхцікі 244
 нядо́тка 138
 нязі́пер 73, 150
 няле́нь 19
 нялі́н 19
 няме́цкая 213
 няму́ні 254
 няпэ́ўны 478
 няро́да 373
 няту́біц 104
 няту́пнік 119
 няце́ча 334
 нячу́йвэцер 83, 119, 126

О

обара́цень 132
 о́бер 68
 о́б'ядзь 175, 196
 о́груст 31
 о́дмаладзь 368
 о́льс 344
 о́льшанік 322
 о́мег 53
 о́раб 22
 о́ргіш 236
 о́рля о́чкі 62
 о́рэх 263, 266
 о́сакар 24
 о́сць 388
 о́сь 388
 о́трасля 367
 о́трасце́нь 367
 о́трасць 367
 о́чарат 204

П

паадцві́таць 450
 паба́бець 453
 пабе́л 99, 195
 пабу́йнець 445
 пабу́цвець 452
 пабу́яць 437
 павады́ 412, 415, 422
 павáл 309, 341
 павáла 309
 павáлака 299
 павáлка 299
 павéй 195
 павéйнік 195
 паві́асты 481
 паві́ліца 57, 94, 147
 паві́ргон 245
 паві́ргоня 245
 паві́тун 234
 паві́туха 57, 99, 234
 паві́тушка 57
 паві́ты 475
 паві́ха 57, 99, 178, 318
 паві́цень 57
 паві́цца 438
 паво́і 241
 паво́й 57, 99
 паво́йка 69, 75
 паво́йнік 57
 паво́рысты 475
 паво́я 57, 99
 паву́к 248
 паву́скакаць 437
 паву́тка 57, 94
 паву́цель 57
 паву́чкі 385
 павы́ляга́цца 459
 павя́ргоня 245
 пага́нка 275, 276, 297, 303
 пага́нкі 303
 пага́ны грыб 268

пага́ны грыб 275
пага́ны грыбы 303
пага́ныш 303
пага́нышы 303
пага́ныя 303
пага́ныя грыбы 303
пагні́лак 399
пагні́лле 399
пагні́ўны 500
пагні́ць 453
пагно́йка 297
пагно́йнік 297
пагно́йнікі 297
паго́н 368
паго́нь 433
паго́ня 347, 368
пагуда́сты лес 338
пад 370, 431
пад'зялё́нак 284
падаба́бак 251, 253
падаба́бака 251
падаба́бачка 251
падаба́бка 251, 253
падаба́бы 251
падагро́бы 264
падале́жка 261
падале́шка 265
падале́шнік 160, 261, 286
падале́шніца 286
па́далікі 370
па́далі́ст 457
па́далі́ца 370
па́далі́цы 370
па́далка 370
па́далкі 370
па́дальнік 225
па́дальні́ца 370
па́дальхо́вік 267, 286
па́дана́к 370
па́данкі 444
па́даны 444
падапе́нка 254

падапе́нькі 254
пада́рак зязю́лін 135
падаро́жка 255
падаро́жная тра́ва 117
падаро́жнік 64, 102, 117, 121, 127,
145, 148, 255
падаро́жнік мужскі 121
падаро́жнікавы 505
падаро́жнікі 304
падаро́жні́ца 117, 121
падаро́жняк 117
падаро́жына 121
падаро́хавік 281
падарэ́жнік 173
падарэ́хавік 281
падарэ́хавы бараві́к 281
падарэ́шак 264
падарэ́шнік 66, 274, 281
падарэ́шні́ца 264
падасі́навік 276
падасі́навікі хрумскія 276
падасі́нвік 276
падасі́ннік 276
падасі́нні́чак 276
падасо́вік 252, 277
падау́ёс 52
па́даць 457
па́даш 370
падба́бак 253
падба́бка 251
падбала́цьянка 268, 276
падбало́ценка 268
падбара́вік 257, 259, 277
падбе́л 86, 93, 99, 121, 136, 141,
181, 264, 315
падбе́л ваню́чы 96
падбе́ла 86, 99
падбе́ла кра́сная 86
падбе́луха 99
падбе́льнік 257
падбе́льнікі 297
падбера́зья́начка 252

падбёр 398
 падбурацёне 421
 падбурачнік 237, 262
 падбяр 99
 падбярэзавік 252, 253, 257, 277
 падбярэзавы 252
 падбярэзавы абабак 251
 падбярэзавы бабачак 251
 падбярэзавы баравік 257
 падбярэзка 57
 падбярэзнік 252
 падбярэзнік 252, 255, 277
 падбярэзняк 252
 падваротнік 133
 падварэшнік 102
 падвёй 68, 195
 падвішнік 297
 падвольшнічак 279
 падвяроднік 205
 падвярэднік 205
 падгалёністы 467
 падгалісты 478
 падгалы 478
 падгарэхавік 281
 падгніваць 454
 падгон 307
 падгоніч 387
 падграбавік 281
 падградзіна 64
 падгроб 263, 295
 падгроба 278
 падгробак 263
 падгробнічак 263
 падгробы 264
 падгруднік 96, 166
 падгруд 280
 падгрудак 278
 падгрудзе 263
 падгрудзь 278
 падгрыб 274
 падгрыб каштанавы 269
 падгрыбавік 252
 падгрыбак 274, 281
 падгрыбік 281
 падгрыбнік 274, 281
 падгрыбніца 281
 падгрэбнік 281
 падгрэбніцы 264
 паддарожка 255
 паддубавік 269, 281, 287
 паддубак 257, 284
 паддубец 287
 паддубка 271, 284
 паддубнік 148, 257, 269, 280, 281
 паддубніца 265, 294
 паддубнічок 271
 паддубняк 286
 паддубнях 284
 паддубовік 257, 269, 280, 281
 паддубоўка 284
 паддубянка 269, 271, 284
 паддымнік 100
 падзішачкі 69
 падзь 431
 падзіленка 279
 падзялёнка 279
 падзялёнкі 279
 падзялёння 279
 падзялянка 279
 падзялянікі 279
 падкабылка 287
 падкіднік 179
 падласовік 277, 280
 падлеса 340
 падлётнік 154
 падлесе 340
 падліпавік 274
 падліпка 268
 падліснік 160
 падмалочнік 264
 падмарэннік сізы 94
 падмочнік 265
 падмошнік 273, 274

падмурожнік 118
падомшнік 273, 287
падосак 278
падпяр 454
падпéнькі 254
падпінкі 29
падрашóтка 285
падрашóтнік 279, 284
падрашóтнічак 273
падрашэ́тавік 273
падрашэ́тнік 273, 279, 284
падрашэ́цік 279, 285
падрóб 264
падрóжнік 127
падрóст 307, 340
падрóстак 307
падры́ўнік 170
падры́ўнік палявы 127
падса́да 310, 318, 408
падса́днік 205
падсасе́нак 25
падсасно́ўка 264, 295
падсасно́ўкі 285
падсасо́нка 270, 295
падсі́навік 276
падсі́тнік 273
падско́чка 167
падско́чыць 434
падсне́жнік 61, 155, 162, 292
падсне́жнікі 289
падсо́лначнік 231
падсо́лнечнік 231
падсо́лнух 231
падсо́лнуха 231
падсо́лнучнік 231
падсо́лнушкі 231, 430
падсо́начнікі 231
падсо́нечнік 168, 231
падсо́нік 231
падсо́нух 231
падсо́нушкі 231

падсо́нца 231
падсо́нцы 231
падсо́снік 295
падсо́ўнік 231
падспе́ць 449
падспява́ць 449
падство́льнік 266
падстрэ́шнік 103
падты́ннік 91, 100, 103, 149
паду́грэб 264
падуку́рка 268
падуле́сак 340
паду́чнік 164
паду́шачка 283
падхварту́шнік 157
падхло́п 87
падце́ннік 149
падце́рнік 248
падша́пка 357
падшы́ў 332
падымша́нік 258
падырэ́чча 334
пад'ява́рнік 237
пад'ядло́вец 47
пад'яле́нец 47, 267
пад'ялі́нец 47
пад'яло́вец 47
пад'яло́вік 267
пад'яло́ўцавы 508
пад'ялу́шнік 47
па́жа 318
пажа́рка 263, 292
пажа́рнік 80, 160, 263
пажа́рніца 160
пажа́рніца паля вая 116
пажа́рны грыбы 302
пажа́рня 160
пажа́ро́вік 292
пажа́ро́вікі 302
пажа́роўка 318
пажа́рына 339

пажнявіца 106
 пажніўка 106
 пажоўклы 454
 пажоўкнуць 454
 пажоўкці 454
 пажытнік 164
 пазавязвацца 445
 пазавязваць 445
 пазарастаць 434
 пазасўквацца 458
 пазбычаць 455
 пазёмачнік 351
 пазёміца 169
 пазёмкавы 504
 пазёмкавы 504
 пазёмкі 169, 351
 пазёмкі 169
 пазімкі 169
 пазняк 310
 пазубіцца 435
 пазюнкi 169
 пазялёнка 267
 пайсці на рала 439
 пайсці ў пукі 438
 пайсці ў стоўп 438
 пакаласіцца 441
 пакаручаны 475
 пакачолкі 231
 паквітнуць 450
 паквіцець 450
 паклёкнуць 441
 паклён 21
 пакопішча 418
 пакос 319
 пакосша 319
 пакравец 86
 пакрыва 83
 пакусце 354
 палавец 443, 455
 палавіца 227
 паласавач 444
 палёгліца 310, 441
 палёглы 440
 палёгля 441
 палёгці 440
 палейка 87
 палёсак 340
 палёсісты 476
 палётак 400
 палеч 440
 палечнік жоўты 98
 палечнік чырвоны 98
 палечча 398
 палёвік 274, 281
 палёвік горкі 280, 287
 палёвік салодкі 269
 палёвы бёлы грыб 287
 палёвы грыб 267, 280, 287
 палёгліца 310
 палёўка 29
 паліванка 29
 палкі з бобу 415
 палойка 375
 палўдак 375
 палўдка 375
 палуж 338, 348
 палўйка 375
 палукўрка 268
 палуніцы 160, 169
 палўтка 375
 палўціца 173
 палўчына 375
 палын 101
 палынавы 500
 палынка 101
 палыно́к 241
 палынь 101
 пальга 360
 пальны 500
 пальнюх 29
 палю́тка 375
 палюшка 215
 палявая ляўко́нія 116, 137, 151
 палявая мушка́ціна 66

палявая пяхурыца 296
 палявая разэта 98
 палявая рёза 46
 палявая цыкёрыя 73
 палявік 269, 274, 297, 303
 палявік горкі 267
 палявікі 302
 палявіца 94
 палявушка 29
 палявы абабачак 251
 палявы баравік 269, 281
 палявы грыб 263, 267, 269, 274, 281, 287, 297
 палявы грыбок 269
 палявы клён 21
 палявы хмель 105
 палявыя грыбы 288, 302
 палявыя слёзкі 240
 палявыя суніцы 169
 паляк 410
 паляна 347
 палянка 347
 паляны 500
 паляны грыб 267, 274, 280, 297
 паляныя грыбы 302
 паляргоня 245
 палятуха 168
 паляўка 29
 паляўкі 377
 паляўнікі 29
 памаладак 368
 памаладзень 368
 памаранчавы 483
 памаранчоўка 18
 памег 354
 памельнік 334, 340, 353
 памідор 227
 памідора 227
 памідорнік 411
 памідоры 227
 паміндор 227
 паміндоры 227
 памоцны 476
 памоцнік 164
 пампуха 282
 пампушачка 404
 пампушка 205, 282
 памяжовы кураслёп 155
 памяжок 354
 памяло 34, 124
 памяльнік 343
 панада 213
 паналёссе 340
 панарастаць 434
 панёнка 18, 29, 303
 панікніца 102, 155, 156
 паніконніца 102
 паніцёць 455
 паніч 241, 277
 панка 362
 панна 18, 175, 192, 412
 панна-дзіванна 66
 панны 175
 панны ёрнік 196
 панокніца 102, 155
 панпуха 282
 панпушка 282
 панпушкі 386
 панскія грыбы 297
 панскія слёзы 45
 пантопалькі 145
 панчоха 268
 панчошка 200, 268
 панчошнік 95, 116, 237
 паньківіца 155
 папакі 115
 папапухаць 449
 папяр 106
 папаратнік 161, 349
 папаратніковы 500
 папаратніна 349
 папаратны 500

папарацень 161
 папараць 161, 173, 349
 папарнік 161, 349
 папарніца 106
 папарці 173
 папарць 161
 папарына 318
 папаўка 109
 папернік 349
 папінка 29
 папінкі 29
 папінька 29
 папкі 104, 109, 161
 паплавёц 347
 паплавок 194
 паплавуха 159, 177, 201
 паплавушка 177, 201
 паплавы 346
 паплавянка 297
 паплаў 346
 паплаўкі 220
 паплаўнік 203
 паплаўня 177
 паплёціна 400
 паплывуха 298
 папнік 349
 папок 49, 79
 папоўка 214
 папоўка палявая 109
 папоўнік 61, 138
 папротка 161
 папукаца 447
 папукаць 444
 папұх 384
 папұха 358, 363
 папұшка 358, 363
 папұшынка 404
 папы 78, 109, 115
 папяроўка 29
 папяруўка 30
 парадуха 284, 295

парадухі 284
 паранка 214
 параселькі 340
 парасельнік 258
 парасельны грыб 258
 параска 367
 параскадаца 436
 параслёвік 258
 параслёвік 258
 параслёвы грыб 257
 параслі 298, 339
 парасліца 435
 парасля 339, 340, 343, 354, 368, 369
 параслявік 258
 параслявы грыб 258
 параснік 339, 343, 354
 параснічак 339
 парасон 390
 парастак 367
 парастапурваць 436
 парастапұрыца 436
 парастаць 434
 парасткі 368
 парасці 367, 434, 435
 парасціца 435
 парасць 340, 367
 парахаваты 456
 парахавенька 282
 паракнець 456
 паракно 308, 456
 паракня 308, 456
 паракнявіна 308
 паракнявы 456
 паракняк 308
 параконне 308
 параконь 456
 парджыла 61
 парка 371
 паркун 144
 парніна 426
 пароман 109

паронкі 214
парослы 436
пароснік 339
пароснічак 339, 354
паросце 310
паросцень 340
парсяніца 56
паруніца 443
парутнёць 439
парушынец 161
парушэнец 70, 87, 161
парушэнец жаночы 87
парушэнец мужчынскі 248
пархатка 282
пархяўка 282
пархавачка 282
пархоўка 282
пархун 61
парыла 61, 247
парыльнік 61
парыннік 61
парыўнік 61
парыш 117
парэз 86, 188, 199
парэзнік 86
парэпаны 448
парэпацца 448
парэчка 43, 44
парэчка чорная 44
парэчкавы 500
парэчкі 43, 44
парэчкі чорныя 44
пасада 300
паса́дзіна 306
паса́дкі 300, 306
пасаленне 424
пасалявэнне 424
пасахлі 220
пасвісцёл 148
пасе́ка 345
пасіліваць 455

паскадні 219
паскані 220
паскані́на 220, 411
пасканні 220
паскання 220
пасканя 220
паскі 400
паскіні 220
паско́ні 220
паско́нне 220
паско́ннік 220
паско́нь 220
паслёд 370
паслён 103
пасме́ртнік 141
пасну́ць 453
пасо́левы 505
пасо́лішча 425
пасо́лька 234
пасо́льнік 424
пасо́льніска 425
пасо́льныя дўдкі 425
пасо́ля 233, 425
пасо́ля-паўзу́лка 234
пасо́ля-пехата́ 234
пасо́хлы 458
пасо́хнуць 458
пасо́хці 458
паспёлы 448
паспё́ха 213
паспё́ць 448
паспё́шка 213
паспява́ць 442
пастарна́к 141, 361
пастаўні́к 340
пастрэ́л 109
пастухо́ва сўмка 119
пасту́шая сўмка 119
пасту́шная сўмка 119
пасту́шша сўмка 119
пастэ́ўка 226

пасуш 319, 349
пасушнік 318, 319
пасцекаць 455
пасцілуха 118
пасцякаць 455
пасчёлка 284
пасын 368
пасынак 368, 380
пасынкі 369
пасынне 340, 368
пасыны 368
патаскуха 161
патрупахнуць 456
патрухлы 456
патрухнёць 456
патрышчыца 448
паўбёл 99
паўдзённік 241
паўдзёнышак 165
паўдўлька 17
паўёў хвост 107
паўзун 64, 118
паўзун палявы 143
паўзунка 234
паўзўха 98, 118
паўлёжыца 459
паўночнік 103, 161
паўпіраць 434
паўсходзіць 436
паўтарнік 224
паўюха 98
паўяць 453
пах 446
пахаджалы 479
пахлюк 252
пахнуць 446
пахнючы 446
пахрасціца 435
пахўчка 96, 158, 179
пахўчы грыб 262
пахўчы пляшнік 175
пахўчы рамонак 109

пацебнік 354
пацемнік 340
пацепнік 340
пацепнічак 340
пацерачка 98
пацёркі 243
пацёрнік 243
пацўрбалкі 398
пацэпнік 340
пацэпнічак 398
пацыгўха 147
пацыгўшка 118
пацыпнік 340
пацыроўкі 364
пачарвёць 451
пачарыца 296
пачарыцка 296
пачаткі 358
пачканос 242
пачўрачка 296
пачурыца 296
пачурыцка 296
пачырванёць 449
пачэпліць 457
паша 318
пашанічны 501
пашанцэвік 256, 297
пашанцэйкі 254
пашка 364
пашніца 309, 426
пашня 309, 426
паштэр 72
пашыйнік 354
пашына 398
пашыпа 366
пашэрхлы 458
паюргонія 245
паядранёць 445
паяргонія 245
паяргоня 244
пельнік 127
пелюстковы 501

пелюшок 403
пéначка 254
пéнёк 254
пéнчык 381
пень 305, 362, 403
пéнькі 254
пенюшок 403
пенячóк 403
пéпанка 29
пепелька 29
пéпен шафранны 29
пéпенка 29
пéра 365
перабóй 166
перабрóда 162
перабуцвéць 452
перавóратнік 141
перавяжýха 148
перагарэць 451
перажаўрэць 450
перакаці-пóле 167
пераквёт 451
пераквітаць 451
перакýс 114
пералёсак 338
пералёт 81, 104, 153, 171
пералётнік 49, 104, 144, 198
пералётнік жоўты 104
пералётнік чырвоны 80
пералог 347, 348
перапалёчнік 94
перапалявіца 160
перапáрыца 452
перапéчкі 244
пераплéсціся 460
перапялічнік 115
перапялячнік 115
пераражацца 457
перарóстак 307
пераскóк 136
пераскóкі 290
пераспéліваць 449

пераспéліца 449
пераспéлы 449
пераспéць 449
пераспяваць 449
перастáрак 307
перастóй 307, 339
перастрэл 165, 168
пераступ 106
пераступнік 106
ператóчка 412
ператрúхаць 456
ператрúхнуць 456
пéрац 141, 157
пéрац палявы 146
перацвісці 450
перацвісць 451
перацвітаць 450
перашкуці 76
первянёц 125
первянік 66
первянцы 221
пёр'е 358, 364
пёр'ечка 358, 364
пёрка 364
пёркі 364
перхнічóк 360
пёр'я 365
пéсік 384
пескавая вётла 15
песлячына 301
петухі 191
петушкі 173, 190, 232
петушок 280
петушыная гóлень 56
пéўнік 280
пéўнік стракаты 280
пéўнікі 72, 190, 191, 232
печаніца 115
печáркі 296
печурыны 296
печурыца 296

пёры 364
 піванея 246
 піванна 66
 півона 246
 півонія 246
 півоня 105, 246
 пієнія 246
 піжма 104, 119
 піжма́к 105
 пізмó 119
 пізьма 104
 пікала 72
 пікаўкі 175, 196
 пілэйка 164
 пінавей 96
 пінавёя 105, 246
 пінёна 246
 пінявей 246
 піона 246
 піпен-шафран 29
 піпенька 29
 піплух 358
 піпух 358
 піражкі 289, 384
 піражок 289, 290
 піскані 220
 післяк 318
 пітун 232
 пітушкі 54
 піхт 22
 пішчáлка 268
 пішчóлка 268
 пішчуга 335
 пішчы 175
 пішчы конскія 196
 пішчык 175
 пішчыкі 175
 плавун 161
 плавунец 201
 плавуха 177
 плавучка 201
 плавушка 76, 147, 177, 201
 плавэчнік 186
 плавю́н 175
 пладзючы 447
 пла́кса 129, 136
 плакун 129
 пласка́ 55
 пласкані́ 219
 пласкані́на 219
 пласканне́ 219
 пласкання́ 219
 пласко́ні 219
 пласко́нне 219
 пласко́нні 219
 пласко́ннік 219
 пласко́нны 495
 пласко́ня 219
 пласко́цце 219
 пласку́га 106, 219
 пласку́ні 219
 пласку́нкі 219
 пласку́ны 219
 пласку́нь 219
 пласку́нькі 219
 пласку́ня 219
 пласку́ха 55, 200, 219
 пласку́хі 219
 пласку́ша 55
 пласку́шка 106
 пласку́шы 219
 пласту́нцы 219
 пласту́ха 55, 219
 пласцу́ні 219
 плаў 201, 347
 плаўкі 187, 194, 201
 плаўня 201
 плашні́к 175
 плашча́к 236
 плашчуга́ 55, 106, 176, 219
 плашчу́ха 119, 176
 плашчы́ца 55
 плéва 379
 плéвы 387

плёса 347
 плёснік 121
 плеснюшок 196
 плёсня 201
 плёсціся 459
 плех 231
 плёха 372
 плёшка 357, 381, 391
 плёшнік 86, 174, 321
 плешчына 196
 плешына 196
 плёнка 383
 плёса 177, 347
 плісіца 270
 плісічка 270
 плісічык 270
 пліска 201, 269, 270
 пліскі 270
 плісклён 103
 пліскунёц 196
 пліскуні 219
 пліснік 196
 плісня 201
 плісняк 176, 196, 349
 плішнік 175
 плод 369, 370
 плоднасць 447
 плодны 447
 плоска 55, 176
 плоска трава 55
 плоскадні 219
 плоскамні 219
 плоскані 219
 плосканне 219
 плоскань 219
 плоская трава 160
 плоскуні 219
 плоскунь 219
 плоскунькі 219
 плошчай 191, 195
 пывак 198
 пывакі 198
 пывун 161, 259
 пывунёц 259
 пывунок 177
 пывунцы жоўтыя 187
 пывуны 201
 плысканне 219
 плюс 196, 279, 284
 плюса 279
 плюска 279, 377
 плюскі 219, 279
 плюснёк 196
 плюснік 100, 175, 191, 314
 плюсня 191, 196
 плюсняг 191, 196
 плюсы 279, 284
 плюх 279
 плюха 175, 191, 196, 253, 269,
 278, 279, 297
 плюхі 279
 плюшка 426
 плюшкі 279
 плюшнік 175, 196, 349
 плюшнік жабі 192
 плюшнік конскі 192
 плюшнік свойскі 175
 плюшня 175, 196
 плюшняй 198
 плюшняк 175, 196, 332
 плюшоўкі 279
 плюшч 196
 плюшчай 175, 195, 196, 198
 плюшчайнік 195
 плюшчак 426
 плюшчаннік 349
 плюшчык 139
 плюшчыннік 349
 плюшчэй 195, 199, 349
 плюшчэўнік 56, 196
 плянсы 300
 плянцы 300
 пляскач 236
 пляскунка 176

пляскунь 219
 плясніўка 381
 пляснюх 198
 плятуха 118
 пляха 259, 301
 пляхан 259
 пляцёнка 57
 пляшнік 175, 191, 192, 198
 пляшняк 174, 321
 пнёўе 403
 пністы 472
 пнішча 403
 пнюшок 403
 повад 411, 412
 поваль 309, 341
 повець 98
 погань 303
 подверасак 142
 поддубень 287
 подзеленка 279
 подзеленкі 279
 подлессе 340
 подмураж 320
 подпар 454
 пойма 104
 позеленка 267, 279
 поземка 169
 поэнка 169
 покаўка 404
 покацца 447
 покаць 447
 поле 347
 польны лянок 71
 польныя яблыкі 377
 польскі баравік 281
 польскі грыб 281
 польскія грыбы 281
 поп 410
 попар 106
 попікі 161
 попікі 104
 поплава 347
 поплаў 194, 299, 346
 поплывень 147
 попушкі 404
 порасля 339, 343
 порасць 340
 порахаўка 282
 порхаўка 282
 порхва 282
 поскадні 219
 посканні 220
 поскання 220
 поскань 220
 послугі 62
 поўніцца 443
 поўны 478
 поўпрыца 404
 поўсьць 388
 похвіст тонкі 394
 похка 282
 поцебнік 340
 поцепнік 340
 поцябнік 334, 354
 поцяраб 421
 поцярабкі 421
 почачкі 404
 почкі 213
 пра лёска бёлая 155
 правілёц 306
 прагноісты 454
 прагной 454
 прада 97
 прадзэльныя каноплі 221
 пражалот 80
 празубіцца 435
 праківа 83, 134, 336
 пракідацца 437
 пракінуцца 437, 438
 пралёсак 162, 338
 пралёска 155, 162, 168
 пралёска-квётка 249
 пралёскі бёлыя 155
 пралёт 104

пралёшка 162
пралуплівацца 445
прарастаць 435
прарасці 435
прарасціца 435
прарост 310
прасенік 259
прасінка 428
праскура 244
праскуркі 244
праскурнік 244
праставёрхі 478
прастарчака 403
прастрэл 164
прастрэльнік 59
прасты сляз 243
прасцэ 227
прасяначны 500
прасянік 163
прасяніца 56
прасянка 56, 275
прасяны 500
патрухнуць 456
праўдзівец 256
праўдзівік 256
праўдзівікі 304
праўдзівы 256
праўдзівы грыб 256
праўдзіўкі 256
праўдзун 256
праўдзяк 256
пржалётнік 80
пржалёшчка 162
пржэтачнік 87
прорва 121, 205
прóса 227
прóсеніца 390
прóсты боб 210
прóсты казляк 297
прóсты казлячок 272
прусянкі 268

прусяны 500
прут 307
пруток 397
прухнёць 456
прухнявы 456
пруще фасолі 424
прыбалатачак 276
прыбалатачка 276
прыбалатка 268, 276, 293, 294, 295
прыбалатуха 268, 276, 294, 295
прыбалатушка 276, 295
прыбалацень 276
прыбалацянка 293, 294, 295
прыбалотка 295
прыбалотуха 268
прыбóрак 340
прыбóрачак 340
прывітуха 57
прывіціца 57
прыгалак 348
прыгаўка 138, 239
прыдарожнік 117, 121
прызка 176
прылэсак 340
прылэссе 340
прыліснік 364
прылясоўе 340
прымак 245
прымачок 39
прыняцца 439
прыпутнік 120
прыростак 367
прысадкі 306
прысаднік 306
прыспець 449
прысто́я 25
прыстрэчны 499
прытлелы 457
прытуліца 39
прычар 171
прышчэ́тнік 76
прышчаўнік 76

прышчынец 76
 прэбалатуха 268
 прэй 105
 прэрвачкі 389
 прэць 452
 псініць 454
 псіўлюй 89
 псот 50
 пстрыкаўка 138, 239
 псюк 259, 301
 псярка 50, 133
 пташанец 163
 птушанец 163
 птушыная грэчка 68, 117
 пўга 409
 пугачына 290
 пўгі 412
 пўдра 61
 пўдрачкі 109
 пўжліс 375
 пўжма 104
 пужыла 426
 пузатка 56
 пўзін 324
 пuzzyрнік 95
 пук 148, 410, 411, 412
 пўкавадзь 178
 пукаваты 438
 пукавы 438
 пўкалка 358
 пўканка 370
 пўкацца 447
 пўкаць 444
 пукі 205, 355
 пукoўка 198
 пукрэва 83
 пумідор 227
 пумпурына 193
 пўпалка 209
 пупалькі 124
 пупаўка 109
 пўпах 404
 пупаха 372
 пўпахі 404
 пупа́ч 280
 пупашачка 404
 пупашка 404
 пўпек 404
 пўпенак 358
 пўпех 404
 пўпехі 404
 пўпец 402
 пупёл 358
 пупіннік 154
 пупішак 404
 пупкі 109
 пуплавень 201
 пуплёнак 372
 пўплік 358, 372
 пуплўх 358
 пуплы 187
 пўпнік 154
 пупок 49
 пўпухі 404
 пупўшачка 404
 пупўшка 404
 пупушок 404
 пупушы 404
 пупўшык 404
 пупшы 404
 пупшычкі 404
 пупырок 358
 пупышак 404
 пупышка 358, 369, 372, 404
 пупышы 49
 пупялькі 124
 пўпях 358, 372
 пўпяхі 372, 385, 404
 пўрай 105
 пўр'е 106
 пурхаўка 282, 386
 пўрхватка 282
 пурхоўка 198, 282, 386
 пурхоўкі 195

пурыны 44
 пурэй 105
 пурэчкі 43
 пускаць расточкі 435
 пускаць рошч 433
 пусоль 233
 пустазвон 315
 пустазёлле 314
 пустацвёт 315, 359
 пўстка 373
 пусты 478
 пустырнік 103, 111, 134
 пусціца 433
 пусціць расты 435
 пўтнік 258, 264
 пух 136, 378
 пухаваты 478
 пухар 49
 пўхайка 199, 282
 пухачы 193
 пухлінавая трава 159
 пухляк 252, 278
 пухорка 282
 пухоўка 49, 195, 198, 199, 282, 386
 пухоўка топкая 199
 пухоўкі 195, 198, 386
 пухоўнік 198, 386
 пуціна 39, 114
 пуціха 114
 пуч'ё 368, 404
 пучкі 404
 пучок 358, 363, 383, 404
 пучча 368, 404, 410
 пучча конскае 133
 пучынкi 78, 404
 пушайка 282
 пушак 386
 пушка 282, 358
 пушкі 89, 198, 282, 386, 405
 пушок 195, 282
 пушонка 282
 пушча 334, 338

пушчавы 501
 пушына 386
 пушыца 195
 пцёлы 452
 пцель 308
 пцець 452
 пчалалюб 158
 пшаніца 227
 пшаніца палявая 56
 пшанічка 227
 пшанічны 501
 пшанічны 501
 пшанка 227
 пшанё 227
 пшанчанка 227
 пшань 227
 пшаняны 500
 пшонка 227
 пшонны 501
 пшыкалка 282
 пшыкаўка 282
 пшыкі 367
 пшыпшына 46
 пшэнны 501
 пыжма 86, 104
 пылёц 360
 пылок 359
 пыляхаўка 283
 пыльца 360
 пылюшнік 164
 пырава 106
 пыравіца 106
 пырай 105
 пыраўка 106
 пыр'е 106
 пыр'ё 314
 пыр'іна 410
 пырнік 56, 81, 92, 105, 136
 пырнікавая барада 106
 пырнікавы 501
 пырніца 106
 пырнічак 105

пырняк 106
 пырый 105
 пырэй 95, 105
 пыр'явы ліст 364
 пыр'як 106
 пысікі 388
 пысы 387
 пыч 358
 пышаніца 227
 пэльзач лясны 154
 пэнд 368
 пэпенка 29
 пэсткі 428, 430
 пэханік 404
 пюпікі 177
 пякаць 444
 пяку́чая крапі́ва 84
 пяку́чка 84
 пяку́чы 461
 пялу́н 101
 пялы́н 101
 пялю́стка 375
 пялю́сток 360
 пялю́тчына 364
 пялю́шка 63, 216
 пянёк 403
 пяне́ўе 403
 п'яні́ца 110, 159, 291, 327
 п'яні́цы 182, 188, 327
 п'яні́чнік 327
 п'яні́чніца 182
 пянне́ 403
 пянчу́к 403
 п'яню́га 291
 пяпу́шкі 255
 пярга́ 360
 пярго́вы 501
 пяро́ 318
 пяرخа́ 360
 пяرخні́к 360
 пярцо́вы 501
 пяры́ла 175

пяры́лцы 206
 пяры́на 364, 365
 пяры́начка 365
 пярэ́бардзь 399
 пярэ́барць 399
 пярэ́вітка 397
 пярэ́сна 165
 пярэ́ступ 106
 пяско́ўка 30
 пяско́ўніца 106
 пясля́к 259, 301
 пясля́чка 301
 пясля́чына 259
 пясо́чнік 126
 пяссю́к 301
 пясча́лка 268
 пясча́ніца 268
 пясча́нка 268
 пясчо́лка 268
 пясю́к 114, 259
 пята́к 380, 381, 389
 п'ятні́ца 172
 пятро́вачны грыб 259
 пятро́віцкі грыб 259
 пятро́ўка 30, 259
 пятру́шка 141, 172
 пятру́шнік 53
 пяхо́тка 234
 пяці́персні́ца 145
 пяча́рка 296
 пячо́рка 296
 пячу́рка 296
 пячуркі́ 296, 304
 пяшча́нка 64

Р

раба́рбар 228
 ра́бачкі 110
 рабе́знік 189
 рабе́ніца 18
 рабі́на 22, 349

рабінавы 502
 рабінаўка 349
 рабініца 22
 рабінка 61, 66, 115, 148, 214
 рабіннаўка 349
 рабіннік 66, 105, 207, 349
 рабіны 349, 502
 рабітка 442
 рабіць 442
 рабрэ́й 174
 рабчакі 30
 ра́бчык 292
 ра́бчыкі 201
 рабязá 189
 рагаві́к 290
 рагаві́на 407
 рагаза́ 147, 197, 198, 203, 205
 рага́к 290
 рагакі́ 291
 рага́ліна 305
 рагалі́сцік 197
 рага́ль 305, 406
 рага́тае дрэ́ва 305
 рага́ту́ха 295
 рага́цік 279
 рага́ццё 398
 рага́чча 398
 рагаччо́ 398
 рагі́ня 239
 раго́ж 197, 198
 раго́жа 197
 раго́жнік 175, 197
 раго́з 197, 350
 раго́за 197, 350
 раго́завы 502
 раго́знік 350
 рагу́ліна 394
 рагу́лька 394
 рагу́лькі 76, 107
 рагу́льнік 183
 рад 329
 радабо́ддзе 310

радавічо́к 284
 ра́даста 247
 ра́даўка 284
 раджайны 447
 радзе́ць 441
 радзіо́лус 250
 радзі́ць 446
 радзько́ўка 113
 радзько́ўнік 113, 411
 радзюха́ 113
 радня́нка 58
 радо́вачка 284
 радо́вік 284
 радо́вішча 334
 радо́ста 44, 46
 радо́ўка 279, 284
 ра́дۇ́ха 284
 радۇ́шка 270
 рады́са 228
 рады́ска 228
 раё́ўка 406
 ража́йны 447
 ражкі́ 289, 290, 389
 ражнава́ты 482
 ражны́ 409
 ражо́к 289, 290
 ражо́н 396
 ражу́ха крыні́чная 182
 ражы́на 359
 разагу́с 199
 разáк 97, 176, 177, 178, 199, 238, 324
 разáк бало́тны 205
 разакá 176
 разаўя́шнік 54
 разáчка 178
 разбо́й 118
 разві́ацца 447
 разві́слы 466
 разві́цца 447
 разгалі́нацца 436
 разгалі́наць 436

разгаліністы 466
разгаты 466
разгач 394
раздуванчык 49
разей 199
разік 368
разлажысты 466
разлапы 466
разложнік 156
разложысты 466
разлўка 239
размаі 246
размарын палявы 72
размар'ян 226
размёткі 112
разнабокі 479
разніца 178
разрослы 436
разрыў 63
разўха 86, 176, 177, 178, 199
разыйціся 436
разыходнік валасісты 110
райка 317
ракавіна 402
ракавыя шыйкі 68
ракавыя шышкі 68, 129
ракаўка 214
ракаўнік 16, 207
раквіца 87
ракіта 16, 37, 337
ракітавая бяроза 12
ракітавы 502
ракітнік 16, 337
ракіціна 12, 16
ракішэтнік 285
рала 306, 368, 396, 405
ралаваты 466
ралаіна 396
ралья 394
ралнік 100, 190
рало 305, 368, 406

рала 396
ралья 396
раля 396, 405
ралясты 476
раман 107, 108
рамандуля 107
раманец 107
раманск 107, 109
раманік 107
раманька 107, 108
рамацізнік 67
рамашка 108, 109
рамашка душыстая 108
рамашка палявая 108
рамашка польная 109
рамашок 107
рамёза 401
раменнік 207, 325
рамень 338
раменяк 108
рамноўка 214
рамон 107, 108, 109
рамон смярдзячы 108
рамонак 107, 108, 109
рамонак дзікі 108
рамонак конскі 107
рамонак лугавы 109
рамонак праўдзівы 108
рамонак свойскі 108
рамоніха 108
рамоніха дзіка 108
рамонька 107
рамулі 108
рамулькі 108
рамуна 107
рамунка 108
раму́нкі 107
рамэ́ткі 30
рандоўка 279
ранік 91
ранклёд 23
раннаспёлка 299

ра́ннік 59, 100, 103, 121, 161, 248
рапа́к 90
рапа́х 383
рапе́й 90, 390
рапе́йнік 90, 390
рапе́нь 90
рапе́х 90
рапе́шнік 90
рапкі́ 289
рапні́к 90
рапо́тка 167
рапо́ўе 424
рапо́ўнік 90, 364, 424
рапс 211
рапу́й 90
рапу́ха 229
ра́пчыкі 289
рапя́шнік 90
рапя́шша 90
рапяшшэ́ 90
раса́ 34, 200, 442
расава́льнік 258
расава́нне 442, 450
расава́ннік 259
расава́цца 450
расава́ць 442
расаві́к 258
раса́да 300
расакі́ля 66
раса́нкі 166
расахава́ты 466
расаха́ты 466
расаха́ціна 397
расі́сты 479
расі́ца 181, 200
расі́чка 66, 200
ра́ска 200, 298, 368
раскаля́іцца 436
раскапу́сціцца 436
раскарчы́цца 439
раскашава́цца 433

раскашля́ціцца 460
раскве́ціцца 451
раскве́чаны 451
раскві́сці 451
раскві́таць 451
раскві́ціцца 451
раскі́дацца 447
раскі́нуцца 447
раскла́дзісты 476
раскле́іста 479
раско́рчыцца 439
раско́с 348
раску́сціцца 439
раслі́на 315
раслі́нка 315
раслі́ннасьць 350
расля́к 368
ра́сны 440, 447
расо́ля 233
расо́ха 124, 405
распа́даны 454
распо́кацца 447
распо́ўзвацца 436
распу́кацца 447
распу́каць 459
распу́кванне 447
распу́квацца 447
распукну́цца 447
распу́кнуць 447, 459
распу́кшы 447
распу́пышыць 447
распу́скацца 447
распусці́цца 447
распушы́цца 447, 451
расса́ 189, 197, 298
рассаха́ты 466
расткі́ 360, 368
расто́к 316, 367
растро́п 70, 130
растро́ха 238
расту́чае 350

растучы 433, 439
 расты 367, 368
 расхілісты 466
 расходнік 87, 110, 118, 139, 160, 164
 расходнік абложны 156
 расходнік гародні 110
 расцвіаць 451
 расцёніе 315
 расці 433, 443
 расцілашчы 433
 расцімасць 350
 расціна 315
 расціннасць 350
 расцягаты 482
 расцяк 367
 расянка 200
 раўдонік 277
 рахі 373
 рачак 389
 рачка 112
 рачок 241
 рачыкі 68
 рачыха 217
 рашатняк 285
 рашатун 285
 рашатуха 285
 рашатухі 285
 рашацюрк 273, 285
 рашацюрха 285
 рашацяк 285
 рашацянка 285
 рашотачка 285
 рашотка 285
 рашотнік 273, 284
 рашотнікі 284
 рашотуха 279
 рашоцік 273, 284
 рашоцька 285
 рашўтка 285
 рашэтнік 273, 274, 279, 284
 рашэтнікі 284
 рашэтуха 273
 рашэценка 285
 рашэцік 285
 рашэцька 274, 279, 285, 301
 рашэцянік 285
 рашэцяха 285
 ржа 291
 ржаны 493
 рогі 290
 рож 217
 рожа 44, 46, 239, 243, 246
 рожа лясная 243
 рожа палявая 243
 рожавік 100
 рожавы 502
 рожга 397
 роза 44, 46, 246
 розава валёшка 59
 розавая ваўнінка 260
 розачка 397
 розга 168, 397
 роззе 395
 розка 394, 397
 ройка 108
 роман 107, 108
 роска 193, 200, 397
 росласць 433
 рослі 367, 368
 рослік 316, 368
 рослікавы 479
 рослікі 291
 росліцца 435
 рослы 436
 росля 316, 368, 433
 росны 447
 роспадзень 301
 роспаднік 301
 россе 205
 рост 433
 росуха 306
 росцік 316

росць 368
роўны 467
рочкі 393
рошча 345, 346, 350, 433
рубанец 233
рубіха 295
рубчык 295
рудамётка 86
рудачка 271, 396
рудзік 132, 285
рудзяк 271
рудзянец 165
руды 271
руды беразняк 253
ружа 44, 46, 186, 246
ружа палявая 243
ружавец 286
ружовы 502
ружоўка 213
рукаць 68
рукці 68
рум 340
румёнка 108
румёнкавы 502
румёнак 109
румёнок 108
румонак 108
румяна 107
румянак 107, 108, 109
румянак дзікі 108
румянак лясны 109
румянак свойскі 108
румянка 107, 108, 109, 146
румянкавы 502
руна 311, 443
рунець 443, 450
руні 311
руністы 443, 479
руніцца 443
руніць 442, 443
рунішча 311
рунія 311

рунклі 215
руно 311
рунь 311, 443
рунья 311
руня 311
русакрасвіца 247
русальніца 44, 46, 247
рута 66, 96, 105, 184, 247
рута палявая 65
рута польная 110
рутвіца 110
рутка 172
руцвіца 118
руцвянка 164
руцвяны 502
руценька 247
руцька 247
руцяны 502
ручка чортава 135
ручнікі 134
рыбўткі 167
рыдзюха 113
рыдчак 113
рыж 285
рыжавы 503
рыжак 111, 285
рыжанка 210
рыжка 285
рыжкі 261, 285
рыжовы 503
рыжок 285
рыжоўка 213
рыжуха 111, 285
рыжык 285
рыжык свойскі 285
рыжыкі 285
рыка 217
рысавы 503
рыштачнік 73
рышточнік 150
рэбарбар 228
рэдзечка 113

рэ́дзька 113, 229
рэ́дзькаў́ка 228
рэ́дкі 479
рэ́жыха крыні́чная 182, 184
рэ́зка 199
рэ́зкая трава́ 176
рэ́знік 176, 197, 199
рэ́зя 199
рэ́па 229
рэ́панка 18, 214
рэ́панья 280
рэ́пацца 448
рэ́пашнік 90
рэ́пей 396
рэ́пех 90
рэ́пік 90, 148, 202
рэ́піна 229
рэ́пка 229
рэ́пкі 30
рэ́пнік 90
рэ́пчачка 235
рэ́х 41
рэ́хаўнік 323
рэ́хі 373
рэ́хлікі 242
рэ́чнік 202
рэ́шаннік 323
рэ́шата 285
рэ́шатухі 303
рэ́шнік 41, 323
рэ́шына 41
рю́ткі́вка 113

С

са шчаў́ля 507
саба́ка 91
сабака́рнік 314
сакра́рут 158
саба́ча мы́ла 73
саба́чая мя́та 159
саба́чая трава́ 159
саба́чка 390

саба́чкі 59, 72, 91, 136, 241, 248
саба́чнік 91
саба́чнікі 302
саба́чча мы́ла 61
саба́ччая мя́та 139
саба́ччы грыбы́ 302
саба́ччыя грыбы́ 302
саба́чы грыб 275
саба́чы рамо́н 108, 109
саба́чы рамо́нак 108
саба́чы румя́нак 109
саба́чы румя́нак 108
саба́чы язы́к 82, 157
саба́чыя 302
саба́чыя грыбы́ 302
саба́чыя ягады́ 103
сакра́чэўнік 96
савашні́к 230
саві́на 47
савя́к 252, 273, 277
савякі́ 252
савячкі́ 252
савячо́к 277
сакні́ць 454
сад 317, 329
садаві́кі 297
садаві́на 306, 317, 370
сакжо́нкі 340
сакжо́нькі 340
сакзо́нкі 300, 340
сакзо́нькі 340
са́дкасць 468
са́дкі 468
садо́віна 317
садо́вы 503
садо́вы грыб 297
садо́выя суні́цы 169
сакдо́ўка 30
са́жа 289, 290, 291, 292
са́жанец 307
сакня́ 291
сакá 176

сакавік 432
сакавісты 446
сакавіты 480
сакавы 446, 480
сакаліныя ягады 157
сакарына 24
сакаўны 446, 480
саколлі пералёт 144
сакольнік 134
сакорыца 205
саксоннік 168
сала 379
салавёйка 152
салавёйкаў шчавёр 153
салавёчнік 230
саладұха 294
саладчак 275
саламешына 411
саламяны 503
саланёчнік 230
саланінка 265, 295
салаўянка 268
салдацкі рыжок 261
салёнік 265
салёнікі 301
салёп 135
салёпны корань 135
салнэчнік 231
салнэчнік 231
салодзіна 431
салодкая грызь 111
салóма з бóбу 415
салóменны 503
саядзянка 211
саядэра 232
сая́нка 265, 284
самавал 309
самазялёнка 161
самазялённік 156
саманіца 314
саманы 314
самародзіна 43

самаросак 233
самасад 233
самасадка 306
самасей 225, 233, 315
самасейка 225, 233, 310, 315
самасеў 225, 315
самасушка 307
самбук 36
самец 306
самёчнік 230
самка 306
сана 231
санот 231
саны 231
сапляк 260
сапяжанка 18
сапяжынка 18
саравёжка 293
сарадэля 231
саракоўка 213
саранка 242, 308
сардэчнік 91, 107, 111, 131, 135,
140, 167, 190, 240
сардэчнік 125
сардэчнік лугавы 111
сарока 297
сарокі 30
сартоўка 214
сарцавіна 406
сасёнка 25
сасна 25, 342
саснавік 274
саснік 353
сасніна 25, 396
сасновы 505
сасновы бор 342
сасновы лес 342
сасновы маладнік 353
сасновы рыжык 285
сасноўнік 342
сасну́лькі 168
сасняг 353

сасняк 270, 342, 353
 саснякі 353
 саснянкі 270
 саснячок 353
 сасонка 25, 123, 124, 155, 156
 сасонкі 173, 353
 сасонне 342
 сасоннік 168, 342, 352, 353
 сасоннічак 352
 сасонькі 173
 саспёлы 448
 саўнёшнік 231
 саўрэць 453
 саўяк 277
 саўячок 277
 сахаты 466
 сахотнік 119
 сахран 338
 сачавіца 229
 сачавіца лясная 39
 сачоўка 139, 230
 сачуўка 230
 сачысты 446
 сачыўка 229
 сачыўкавы 503
 сачыца 176
 сачэвіца 201
 сачэўка 201, 230
 сашчавік 252
 сашчавічок 252
 саяк 277
 свае грыбы 304
 свая лепяха 174
 свентайнка 165
 свентайннік 143, 166
 свентайнскае зэлле 165
 свентайнскія зёлкі 165
 свентыялка 165
 свентыян 165
 свенціядла 166

свенціян 165
 свербігуз 111
 свёрдзел 361
 свёрдлік 361
 светайн 165
 светайнка 165
 светнік 116
 свёчка 308, 361
 свёчка царская 67
 свёкла 215, 361
 свідзільнік 40
 свідзіна 35, 40, 44
 свіднік 38
 свідніца 38, 44
 свізіна 40
 свілавіна 402
 свіль 402
 свінакроп 68, 78, 112
 свінакропка 112
 свінарка 113, 117, 278, 286, 287
 свінаркі 286
 свінарэйка 286, 287
 свінарэпа 113
 свіная рэпа 244
 свіная трава 68, 117
 свіная шэрсць 113
 свінец 112, 113, 117
 свініца 286
 свініцы 286
 свінка 278, 286
 свінкі 278, 286
 свінні 264, 278, 286
 свіннік 149
 свіннуха 113
 свінны грыб 286
 свіння 278, 286
 свіное вуха 263, 286
 свінская трава 117
 свінтух 113
 свінтуха 113
 свінух 113, 286
 свінуха 68, 113, 117, 138, 286, 287

свінухі 286
свінушка 278, 286
свінушкі 286
свінушнік 113
свінцог 113
свіныя агуркі 191
свіныя вўшы 286
свіныя гурóчки 192
свіныя ягады 103
свінька 278
свінюх 278
свінюха 286, 287
свінюшка 286
свінянка 286
свіняўка 286
свіняча зéлле 191
свінячая трава 65
свінячыя лапкі 65
свірапа 64, 112, 211
свірапéнь 112
свіропа 112
свірэлка 113
свірэпа 112, 229
свірэпіца 112
свірэпка 112, 211, 229
свістульнік 53
свістун 373
свісцёл 158
свойска лепяха 174
сво́йская крапі́ва 84
сво́йскі 108
сво́йскі грыбы 304
сво́йскі мак 225
сво́йскі плі́снік 191
сво́йскі плі́сняк 175, 191, 321
сво́йскі плю́шнік 175
сво́йскі пляшні́к 175
сво́йскі раго́з 198
сво́йскі шча́вер 132
сво́йскія грыбы 304
свьякла́ 215

свьякло́ 361
свьяко́льнік 420
свьянта́йнік 166
свьянуць 453
свьярбі́га 113
свьярбі́гуз 113
свьярбі́на прóстая 113
свьярэ́па 112
свьярэ́пка 112
свьята́йнік 165
свьята́йнскае зéлле 165
свьятля́нка 117
свьято́га пятра́ ключы́кі 162
свьяча́ 396
сэ́джа 329
сэ́дзень 234
седмачо́к 166
селіда́рня 100
се́ліца 347, 348
се́льскія дзе́ці 214
се́лядэ́ра 232
се́ляні́ка 147
се́мака 428
се́мачка 428
се́мачкі 428, 430
се́м'е 429
се́м'е з і́лну 429
се́мене 429, 430
се́меннік 209
се́меннікі 209
се́менні́ца 300
се́менны 480, 499
се́мечкі 430
се́м'ё 425
се́міны 300, 425, 427
се́мічо́к 208
се́мка 428
се́мкі 428, 430
се́мне 425, 430
се́мне з канапе́ль 430
се́мя 425, 429

сёмя ад лёну 429
 сёмя альяно́е 429
 сёмя льняно́е 429
 сёмя льяно́ 429
 семяля́нка 429
 семяна́ 425
 семянё 426, 429
 семяні́ца 448
 сёмянка 215
 семянні́к 209, 231, 410
 семянны́ 499
 семяно́ 425, 426, 427, 428
 семяну́шка 235
 сёмячкі 428
 сёні́ца 458
 сенсі́янскае зёлле 165
 сенці́ян 165
 сенці́янскае зёлле 165
 серабра́нік 100
 серабра́нка 66
 серабры́сцік 105
 сераве́жка 293
 серадо́ля 232
 серба́лін 33
 серба́лініна 395
 серба́ліннік 322
 серба́ліны 33
 се́ргі 389
 серпае́жнік 86
 серпарэ́жнік 86
 серпарэ́з 85
 серпарэ́знік 86, 121, 176, 199
 серцаві́на 406
 се́рыкі 119
 сеўбя́нік 209
 сеўбяно́е 427
 сеўбяно́е жы́та 427
 сеў́ка 235
 се́янка 30, 126, 215, 235, 300, 315, 338
 сё́мачка 231
 сё́н 31

сівá лепя́ха 191
 сівавáтая свіння́ 278
 сівáе зёлле 203
 сівáпі́зьма 105
 сівáчка 294
 сівáя ба́пка 251
 сівéнькая капцю́шка 279
 сівéц 61, 78, 113
 сівéц баравы́ 144
 сіві́ца 113
 сіву́лька 279, 294
 сіву́ля 280
 сівухá 113, 203, 278, 286, 295
 сіву́шка 279, 284
 сівы́ груз 263
 сівы́ мачо́нік 286
 сівы́ ры́жык 262
 сі́кунчыкі 297
 сі́лачча́к 265
 сі́лега 16, 337
 сі́легавы 503
 сі́льны 447
 сі́ляжы́на 16
 сі́ме 429
 сі́мень 429
 сі́міян 128
 сі́мне 425
 сі́мя 429
 сі́на 10
 сі́наві́к 278
 сі́наво́д 116, 151
 сі́нало́й 89
 сі́неваро́ць 163
 сі́нэла 50
 сі́ненькі 98
 сі́ненькі цвято́к 98
 сі́ненькія 249
 сі́нец 249
 сі́нэшка 294
 сі́нёўка 213
 сі́ні цвeт 115
 сі́ніла 50, 137

сiнiна 31
 сiнiца 183, 294
 сiнiцы 183
 сiнiчник 115
 сiнiя галóвы 183
 сiнiя канóплi 221
 сiнник 324
 сiнóўник 58
 сiнóшник 419
 сiнь-грыб 284
 сiнька 58, 284
 сiнюга́ 178, 294
 сiню́гi 294
 сiню́лька 249
 сiню́х 273, 274
 сiню́ха 211, 232, 255, 284, 303
 сiню́хi 33
 сiню́шка 178, 279, 284, 294
 сiню́шкi 294
 сiню́шник 115, 273, 274
 сiнявóчка 163
 сiня́к 115, 269, 273, 274, 282, 287
 сiня́кi 287
 сiняпúзка 284
 сiняпúха 284
 сiнярóд 163
 сiня́ўка 178, 192, 255, 284, 294, 312
 сiняя канаплi 221
 сiняя таўстúха 295
 сiры́кi 119
 сiрэ́нь 36
 сiрэ́ня 36
 сiсiнeц 137
 сiсярэ́ць 443
 сiт 202
 сiта́ 202, 204, 352
 сiтава́ 308, 457
 сiтава́тавы 457
 сiтава́ты 457
 сiтаве́ць 457
 сiтавiк 273
 сiтавiна 178
 сiтавiчак 273
 сiта́рык 273
 сiтнeк 202
 сiтнiк 198, 202, 204, 273, 352, 355
 сiтнiк кóнскi 202
 сiтнiна 202
 сiтнiца 136
 сiтнiчак 204
 сiтнiчо́к 202
 сiтнiя́к 202, 205
 сiтóвiна 178
 сiтóвiца 205
 сiўка 294, 410
 сiўчык 113
 сiялúха 87
 скабiё́за палява́я 115
 скаварóдка 72
 скаладнeць 452
 ска́лачка 167
 скарада́ 178, 311
 скарадзiца 443
 скараспeйка 178, 213, 299
 скараспeлка 299
 скараспeлька 299
 скараспeшка 213
 скарба́ры́ха 33
 скаро́да 178
 скаро́зда 369
 скару́па 400
 скары́нка 378
 скeпанка 280
 скeпiсты 483
 скeпнiк 280
 скeрда 73
 скiда́ць 457
 скiда́ць крaску 442
 скланeчник 230
 скóчка 136, 167
 скóчки 167
 скóчыкi 136
 скрыль 266

- скрип 123, 124
 скрипаць 264
 скрипель 51, 116, 151, 255, 266, 329, 402
 скрипень 116, 151, 266, 329
 скрипіца 264
 скрипнік 116, 118, 151, 184, 266, 329
 скрипуля 116
 скрипун 110, 116, 150, 151, 264
 скрипуха 116
 скрипушка 167
 скрипышнік 116
 скрипячнік 123
 скуётнік 366
 скуйна 366
 кула 402
 куларнік 244
 кулачнік 243
 кулічнік 205
 кулусонца 231
 кульнік 205
 куляснік 121
 сланечнік 230
 сланечнікавы 503
 сланіна 230
 сланочнік 230
 сланэчнік 67, 230
 слацца 433
 слаяваты 480
 слепак 76
 слепата 49, 75, 87, 103, 108
 слепата курыная 109
 слэпет 155
 слепета 155
 слэпнік 155
 слепята 155
 слэціва 299, 350
 слэціўе 299
 слэзка 240, 249
 слэзкі 69
 слэзкі авёчыя 230
 слэзкі божай мацеры 240
 слэзнік 129
 сліва 23
 сліва чорная 23
 слівачка 23
 слівачнік 350
 слівачны 504
 слівіна 23
 слівініны 504
 слівовы 504
 слівоўнік 350
 слівы 350
 слізух 272
 слізуха 272
 слімак 270, 272
 сліўка 23
 сліўкавы 504
 сліўкі 351
 сліўнік 350
 сліўняк 350
 сліўшаня 160
 слічны ясь 154
 сломачнік 230
 слон 230
 слоначнік 230
 слонечнік 230
 слоній 230
 слонка 214, 230
 слонкі 430
 слонца 230
 слунэчнік 230
 слюзянка 272
 слюмкаты падабабак 253
 сляз 243
 слязюк 243
 сляпай 98
 сляпак 134
 сляпуха 76, 155
 сляпэтка 76
 сляса 243
 слясь 243
 смаката 79

скрып 123, 124
 скрыпацень 264
 скрыпель 51, 116, 151, 255, 266, 329, 402
 скрыпень 116, 151, 266, 329
 скрыпіца 264
 скрыпнік 116, 118, 151, 184, 266, 329
 скрыпўля 116
 скрыпун 110, 116, 150, 151, 264
 скрыпўха 116
 скрыпўшка 167
 скрыпышнік 116
 скрыпячнік 123
 скуётнік 366
 скойна 366
 скуль 402
 скульнік 244
 скульнік 243
 скульнік 205
 скульсонца 231
 скульнік 205
 скульснік 121
 сланечнік 230
 сланечнікавы 503
 сланіна 230
 сланочнік 230
 сланэчнік 67, 230
 слацца 433
 слаяваты 480
 слепак 76
 слепата 49, 75, 87, 103, 108
 слепата курыная 109
 слэпет 155
 слепета 155
 слэпнік 155
 слепята 155
 слэціва 299, 350
 слэціўе 299
 слэзка 240, 249
 слэзкі 69
 слэзкі авечыя 230
 слэзкі божай мацеры 240
 слэзнік 129
 сліва 23
 сліва чорная 23
 слівачка 23
 слівачнік 350
 слівачны 504
 слівіна 23
 слівініны 504
 слівовы 504
 слівоўнік 350
 слівы 350
 слізух 272
 слізуха 272
 слімак 270, 272
 сліўка 23
 сліўкавы 504
 сліўкі 351
 сліўнік 350
 сліўняк 350
 сліўшаня 160
 слічны ясь 154
 сломачнік 230
 слон 230
 слоначнік 230
 слонечнік 230
 слоній 230
 слонка 214, 230
 слонкі 430
 слонца 230
 слунэчнік 230
 слюзянка 272
 слюмкаты падабабак 253
 сляз 243
 слязюк 243
 сляпай 98
 сляпак 134
 сляпўха 76, 155
 сляпэтка 76
 сляса 243
 слясь 243
 смаката 79

смакту́лька 74
 смакту́н 74, 359
 смакту́ха 83
 смакту́шка 390
 смакту́шка 81
 смакту́шкі 72, 78, 173
 смала́ 404, 431
 смале́ўка 117
 смалі́на 25, 305
 смалкві́ца 104
 смало́вік 270
 смало́вы 480, 505
 смальні́к 342
 смальны́ 480
 смальня́к 404
 смалья́нка 116
 смалю́га 270, 280
 смаля́к 361, 400, 404
 смаля́начка 270
 смаля́нка 18, 30, 112, 116, 255, 270
 смаля́нка палява́я 112
 смаляно́чкі 117
 смаляны́ 480
 смаля́нька 116
 смаля́рка 116
 смаля́ркі 72, 102
 смалячо́к 404
 смаргане́ц 95, 116
 смарда́ 43
 смаржо́к 287, 292
 смарка́ч 272, 288
 смаро́д 43
 смаро́да 43, 351
 смаро́да чо́рная 43
 смаро́дзіна 43, 351
 смаро́дзіны 43, 351
 смаро́дзя 43
 смаро́днік 43, 351
 смаро́ды 43
 смаро́дыня 43
 смаро́жына 43

смаро́знік 334
 смарчкі́ 288
 смарчо́к 288, 292
 смаршкі́ 288
 смаршо́к 288
 смаршчо́к 288, 292
 смаршы́ 288
 смаўжкі́ 288
 смаўжо́к 288
 смачо́к 125
 сме́гці 453
 смердзюха́ 96
 смі́лга 95
 смі́льга 95
 смо́кта 74
 смо́лда 116
 смо́лка 71, 116, 121, 167, 431
 смо́лка балаця́ная 112
 смо́лка барава́я 112
 смо́лкавы 504
 смо́лкі 480
 смо́льны 480
 смоль 400, 431
 смо́льнік 306, 342, 353
 смо́льны 480
 сморж 288
 смо́рка 292
 смо́ркі 288
 смоч 177, 195
 смочка́ 178
 сму́жнік 340
 смуро́д 43
 смуро́да 43, 351
 смуро́давы 500
 смуро́дзіна 43
 смуро́дзіннік 351
 смуро́дзіны 43
 смуро́днік 43, 351, 395
 смуро́ды 43
 смуры́знік 334
 смуча́й 120, 177, 195
 сме́жнік 334

смы́каўка 177
 смыро́да 43
 смыро́дзіна 43
 смыро́дзіны 43
 смыро́днік 43
 смыч 177
 смыча́ль 177
 смы́чаўка 177
 смы́чка 120, 177, 196
 смя́гнуць 453
 смяла́ 196
 смярдзе́нь 262
 смярдзю́к 262, 303
 смярдзю́ха 96, 318
 смярдзю́ча зэлле 318
 смярдзю́чка 96
 смярдзю́чы грыб 262
 смярдзю́чы чо́ртам грыб 262
 смярдзя́ча 246
 смярдзя́чы грыб 262
 смяртэ́льнік 98
 смята́нік 148
 смята́ннік 67
 смяце́й 289, 291, 292
 смяце́нь 289
 смяцю́га 291
 смяця́й 289
 снё́дзік 146
 сне́жная ягада 45
 снежная́гаднік 45
 сне́жнік 45
 сні́тка 120, 173
 сні́ць 364
 сны́дка 173
 сны́тка 120, 148
 сныты́ 120
 снягу́лькі 45
 сняжкі́ 289
 сняжы́нка 155
 сняце́й 289, 290, 291, 292
 сняча́й 291, 292

со́вечнік 231
 со́вы 297
 сок 432
 со́кар 24
 со́лнухі 231
 сон 167, 231, 250, 391
 со́нажнік 230
 со́начнік 230
 сонашнакаві́на 411
 сонашнакаві́нне 411
 со́нджык 168
 со́ндзік 168
 сон-дрымо́та 117
 со́нечнік 230
 со́нкі 231
 со́ннік 155, 168, 250, 411
 сон-трава́ 117, 168
 со́нца 231
 со́нчык 167
 со́нчыкі 430
 сонь 167
 со́нькі 195
 со́пкасць 480
 со́пкі 452, 480
 со́санка 123
 со́сна 25
 со́снік 342, 353
 со́сняк 353
 сот 50
 соў́нечнік 230
 соў́нях 231
 соў́ячнік 231
 со́хнуць 458
 со́хці 458
 со́чка 176
 спа́дыш 370
 спалаве́лы 455
 спа́ленка 373
 спа́ленкі 373
 спарахне́лы 456
 спарахне́ць 456
 спа́ржа 247

спарня 371
 спарок 290
 спарта 316
 спаруш 117
 спарына 290
 спарынец 289
 спарынна 289, 290, 371
 спарыць 444
 спарыш 117, 289, 290, 291, 306, 316, 371
 спарышаваны 439
 спарышак 316, 371
 спарышка 140, 371
 спарышнік 68, 79, 117, 289, 316
 спарышч 117
 спарышы 306, 316
 спарышыкі 316
 спарэх 371
 спарэхі 289, 290
 спарэц 117, 289, 290, 316
 спасаўка 18
 спасоўка 18
 спасці з коласа 441
 спаўняцца 443
 спеласць 448
 спелы 448
 спенне 448
 спець 442, 448
 спешка 213
 спешні 209
 спіж 105
 спіжма 105
 спізьма 105
 спіліць 448
 спірнік 61
 спірэй 61
 спірэя 45, 61, 247
 сплаўваць 459
 сплэсціся 460
 сплываць 459
 сплыціцца 460
 спор 289, 290, 291
 спорнік 289, 290
 спорнікі 289
 спорыкі 289
 спорышча 290
 споўніцца 443
 справедны 256
 справядлівы 256
 справядлівы грыб 256
 справядлівы грыбы 304
 спрыты 289
 спўрнік 117
 спырнік 45, 247
 спялейшы 448
 спялецкі 448
 спялець 448
 спятрэць 458
 срэбнік 66, 67, 74, 136, 149
 срэбрак 149
 срэбранік 66, 164
 срэнь 36
 стабарок 408
 ставарук 396
 стагадун 238
 стажок 269
 стаікі 328
 стакалос 77
 стакротачка 118
 стакротка 118, 136, 248
 стакроткавы 504
 сталётнік 238
 сталёц 240
 сталон 368
 стамболь 233
 станаўнік 87, 161
 станок 347
 станоўнік 86, 170
 станоўнік бабскі 137, 146
 стапняк 410
 стаптарка 297
 стаптаркі 302
 старавіца 149

старадзярэвіца 339
старадзярэўе 339
старадрэвіна 307, 339
старадрэвіца 339
старако́ры 481
старале́с 339
старале́сіца 339
ста́раснік 86, 104, 115
старасце́нь 119
ста́расцнік 86
ста́ро́жнік 52, 130
старч 408
старчавы́ ко́рань 361
старча́к 305, 308, 361
старча́н 409
старчма́к 361
старчо́вы ко́рань 361
старчо́к 288, 292
ста́рчык 134
старшкі́ 288
старшо́к 292, 406
стары́ 481
стары́ дуб 164
стары́к 307
старына́ 119, 307
стаўбні́к 118
стаўбня́к 118
стаўбу́н 384, 408, 409
стаўбу́нне 409
стаўбуно́к 384
стаўбуно́чак 73
стаўбуно́чык 124
стаўбу́нчыкі 289
стаўбу́р 308, 408, 409, 410
стаўбу́рнік 67
стаўбу́рны 481
стаўмава́ты ко́рань 361
стаўпа́к 409
стаўпа́н 408
стаці́ўнік 418
стацявы́ ко́рань 361

стайк 361, 441
стайн 310, 361, 387
стаяро́с 315
стаяро́сіна 316
ствалавы́ ко́рань 361
ствало́ 405
ствол 361, 405, 410
ство́лле 93, 158
ство́льнік 148
ство́льны цвет 93, 158
сто́йла 25
сто́краць 248
сто́кроць 118
сто́раж 387
сторч 408
стосі́л 67
стоу́б 408, 409
стоу́пняк 410
страбу́к 410
страбу́ль 410
стра́ва 348
стракі́ва 83
стралкі́ 430
страме́нкі 88, 138
страме́нты 88, 138
страмп 403
страмяні́на 35
страсні́к 86
стратко́вы ко́рань 361
страчкі́ 292
страчо́к 288, 292
страявы́ мох 314
стро́мкі 467
стро́пства 52
стро́чка 292
стругві́на 33
струк 371
струкі́ 371
струле́чнік 231
струпе́хнуць 456
струплі́вы 478
струткакі́ 301

струча́ны 481
стручкі́ 371
стручны́ 481
стручо́к 371
стру́чка 216, 371
стручы́сты 481
стрыжа́нь 361, 406
стрыжнё́вы 481
стрыжнява́ты 481
стрыжо́нак 406
стрыжэ́нь 361
стрыка́цца 461
стрыка́ць 461
стрыка́чка 83
стрыклі́вы 461
стры́кны 461
стрыку́чка 83
стрыку́чы 461
стрымб 407
стрымбу́ль 409, 410
стрымбу́нік 118
стрыч 408
стрыча́н 408
стрэ́ва 405
стрэ́ківа 84
стрэ́ліца 203
стрэ́лка 409
стрэ́лкі 59, 119
стрэ́льнік 168
стукі́ 123, 124
стумбе́ль 408
сту́па воў́ча 57
ступа́к 410
сту́пняк 410
sturчмя́к 307
стусі́на 203
стусі́ннік 203
стыбе́лле 365
сты́йна 394
сты́пыр'е 365, 410
стырка́ч 403
стырч 124, 308, 408

стырча́к 403
стырча́н 409
ста́рба́к 408
су́бар 427
субярэ́зіна 403
су́валака 106
сува́лка 106, 315
су́варата 323
сuviaртóка 306
сuviaртóчына 306
сuviaртóчысты 475
су́зік 164
су́зіц 164
сук 379, 394, 395, 396, 407
сукава́ты 466, 481
сукале́на 412
сукале́нка 412
сукале́нны 481
сукале́нца 412
сукале́нчаты 481
сукáты 481
сукве́цце 382
су́крак 404
сукры́сты 446
суме́сніца 338
су́мкі 119
су́мнік 168
сумуры́знік 334
суні́кі 169
суні́цы 168, 183, 222, 351
суні́чнік 351
суні́чны 504
суні́чняк 351
супе́зак 347
супе́сак 347
супчы́ннік 46
супшы́на 46
супшы́навы 507
сураве́га 293
сураве́жа 293
сураве́жка 293

сураве́жчына 293
сураве́жы 293
сурае́жка 293
сурае́жчына 293
сурае́жына 293
сура́йтка 293
сурві́на 25
сурма́ліна 33, 149
сурма́ліннік 322
сурма́ліны 33, 322
суро́сціна 306, 316
сурэ́па 113
сурэ́пка 113
суха́вэй 136
суха́вэйка 83, 126
суха́вэрх 307
суха́вэрша 341
суха́вэршка 307
суха́вэта́чкі 136
суха́вёя 119
суха́вёя́нкі 136
суха́віна 341
суха́вія́нкі 136
сухадо́лька 126
сухадо́лькі 83
сухадрэ́віна 307
сухадрэ́ўка 35
сухадрэ́ўца 35
сухазе́лле 126
сухале́с 341
сухале́снік 35
сухале́ссе 341, 343
сухале́ткі 136
сухале́ткі 126
сухалі́на 307, 458
сухалі́нны 458
сухаллё́ 398
сухало́м 94, 101, 173, 207
сухано́жка 300
сухано́жкі 255
сухапаста́віна 307
сухапасто́іна 307

сухапасто́й 307, 341
сухапу́т 136
сухапу́тнік 136
сухапу́тка 300
суха́рына 406
сухасто́віна 307
сухасто́іна 307, 341
сухасто́іца 307
сухасто́й 307, 341
сухасто́йка 307
сухаўя́ліца 307
сухе́ць 458
сухі́ 458
сухі́ валасе́нь 114
сухо́віна 341
сухо́ткі 126
сухо́тнік 87, 119, 126, 127, 136
сухо́тнік палявы́ 136, 203
сухо́тні́чкі 126
сухра́к 307
су́чкі 59, 67, 148
сучо́к 379, 394, 396
су́чча 396, 398
суш 341, 398
су́шані́к 86
су́шка 307
сушні́к 341
сушні́ца 203
сушні́ца бало́тная 203
сушні́як 307, 341
сушо́нік 86, 253
сушо́ннік 86
сушчэ́ннік 57
сушы́на 307
сушэ́нікі 301
суя́рак 310
схадзі́ць 436
схну́ці 458
схну́ць 458
сходзі́ць 436
сцверало́м палявы́ 94
сцві́гнуць 433

сцвіклы 456
 сцебель 361, 407
 сцэблава́ты 482
 сцэблаві́на 407
 сцэблавы́ карань 361
 сцебялёк 368, 405, 407
 сцебялі́на 407
 сцебяльцо́ 407
 сцэ́каць 455
 сцэ́кціся 455
 сценя́цець 455
 сцэ́бла 415
 сцэ́клы 455
 сці́біклі 367
 сці́бла 407
 сці́лаха 87
 сці́мбі́р 363, 410
 сці́мбу́р 363, 408, 410, 411
 сці́на 386
 сці́пельні́к 184
 сцы́мбу́р 363, 408
 сцю́дзя́нка 96
 сцябе́лле 418
 сцябе́лле (з) бо́бу 415
 сцябе́ллі́ка 407
 сцябе́ль 407
 сцябе́льца 405
 сцяблі́ 389
 сцяблі́на 405, 407
 сцяблі́сты 482
 сцяблё́ 389, 405, 407
 сцяблё́ (з) бо́бу 415
 сцяблё́ з (ад) фасо́лі 424
 сцяблы́ 423
 сцяблы́ ма́ку 423
 сцяка́ць 455
 сцякці́ 435
 сцялу́ха 87
 сцяпе́р 158
 сцярдзю́шка 94
 сця́рнуё 319
 сця́рцовы́ ко́рань 361
 счарві́вець 451
 сча́хнуць 458
 счэ́знуць 458
 сындылі́я 100
 сыраве́га 293
 сыраве́жа 293
 сыраве́жка 293
 сыраве́жчына 293
 сыраві́зна 299, 317
 сыраві́знь 299, 317
 сыравя́жачка 293
 сыравя́жка 293
 сыравя́жына 293
 сырагі́жка 293
 сырадзё́га 293
 сыра́ёга 293
 сыра́ёд 210
 сыра́ёдка 293
 сыра́ёжа 293
 сыра́ёжачка 293
 сыра́ёжка 293
 сыра́ёжчына 293
 сыра́ёжына 293
 сыра́йжка 293
 сы́ркі 283
 сы́рні́шча 317
 сыро́к 283
 сыро́чнік 122
 сырчы́кі 74
 сыры́зна 299, 317, 370, 371
 сыры́нішча 317
 сысу́нкі 74
 сы́тнік 110, 202
 сычы́ 213
 сы́ціна́ 198
 сэ́радэ́ль 231
 сэ́рпні́к 62
 сэ́рца 380, 381, 392, 406
 сё́клі 123, 124, 388
 сяво́к 235
 сяву́н 259

сявўшка 235
 сядач 202
 сядзэць 433
 сядзэць дзёбам 433
 сядзёр 432
 сядзёрысты 480
 сядравы 446
 сядун 210, 234, 263
 сядуха 234
 сядўшка 234
 сялба 311
 сялбіца 311
 сялэдзя 213, 214
 сялэзя 214
 сямённе 425, 426, 427, 429
 сямёня 429
 сямечка 430
 сямёнава кроў 86, 166
 сямік 208
 сямірога 280
 сяміцвётнік 145
 сяміцічнік 134
 сямянка 214
 сянінка 316
 сянцэй 289
 сярдзэчнік 69, 87, 111, 135, 155,
 157, 184, 240, 248, 361
 сярдзэчнік мужчынскі 185, 248
 сярдок 381
 сяродавік 381
 сяродак 381
 сярожка 249
 сярожкі 384, 385
 сярпоўнік 86
 сярўха 99, 177
 сярўшка 279
 сярэбнік 149
 сярэбраная травя 164
 сярэбранік 149
 сярэдзіна 379, 381
 сяўба 311, 426, 427

Т

табак 233
 табак 233, 291, 292
 табак лясная 168
 табачковы 484
 табачны 484
 табачок 119
 таварач 207
 таварачыя грыбы 301
 таварычы рыжок 261
 талакнянік 170
 талакнянка 170
 талаконнік 170
 талачанка 44, 46
 талачаннік 170
 талстуха 295
 талстўшка 295
 талька 337
 таніна 394
 танканог 176
 танканожка 255
 танканожкі 289
 танцоўка 255
 танцўшка 255
 тапалёк 24
 тапалі 351
 тапаліна 23, 351
 тапаркі 107
 тапарняк 340
 тапінамбур 232
 тапляк 309
 таполь 24
 таполя 23, 351
 таполя белая 24
 тапорнік 340
 таргун 48
 тарчак 361
 тарчмак 361
 тарчок 124, 288, 292
 тарэлачка 238
 тарэскаўкі 222

татавіна 413, 421
 татаркі 365
 татарнік 175
 таўкан 135
 таўкач 384, 386
 таўкачнік 123
 таўкачы 123, 198, 229, 385, 386
 таўкачык 123, 359, 384
 таўкачыкі 123, 198, 289
 таўкун 135
 таўмак 361
 таўстолка 295
 таўстуха 56, 295
 таўстухі 264
 таўстухка 144, 295
 таўстухкі 264
 таўстухнік 169
 таўсцюхі 295
 таўсцюшкі 295
 твань 298
 тваражаўнік 205
 тлума 334
 тмен 222
 тмень 222
 тмін 82
 тое 107
 томка 104, 138, 162
 томка пахучая 104, 162
 томпель 24
 топалі 351
 топалік 24
 топаль 23
 топальнік 351
 топель 24, 385
 топілі 351
 топіліна 24
 топленік 309
 топля 23
 тоўсцік 264
 тоўч 378
 тоўшчык 406
 тофаль 24, 351, 363, 385
 тофель 24, 385
 точнік 150
 тоя 73, 101, 168
 трава 314, 317, 318
 трава заяча 110
 трава андрэеўская 88
 трава залатúшная 89
 трава касма́тая 67
 трава лясна́я 136
 трава ме́жава 126
 трава трыццётная 55, 248
 трава ушы́вая 206
 траване́ць 455
 тра́вачка 317
 траве́ць 434
 траві́на 317, 318
 траві́ца 317
 траві́цка 317
 траві́шча 317
 тра́вы 320
 травяны́ 504
 трае́цкі грыб 258
 трае́цкі грыбы 301
 трае́чнік 258
 тражкі 291
 трайцве́т 55, 248
 трамялі́на 35
 трамяні́на 35
 трапні́к 118
 трасне́к 204
 трасні́к 198, 204, 352
 трасні́кі 352
 трасня́г 198, 204
 трасня́к 198, 204
 трасу́нька 69
 трасце́лкі 352
 трасце́ннік 352
 трасце́ 198, 204
 трасці́на 204, 218, 352
 трасці́начка 204
 трасці́нка 204
 трасцяні́ца 42

траўка 317
 траўлівы 435, 482
 траўляны 435, 482, 504
 траўны 504
 трахлы 456
 трашчоба 334
 тржамяліна 35
 тройзелле 320
 тройнік 129, 179
 тройца 79
 тронка 374
 тронціц 446
 трос 387
 троснік 200, 204
 тросць 199, 350, 352
 трось 204
 троўка 317
 троўнік 190
 трохнуць 456
 трубка 389
 трубнік 168
 труёнцы 289
 трукша 211
 трупéхлы 456
 трупéхнуць 456
 трупéшка 308, 457
 трупéшлы 456
 трупізнік 340
 трупуцень 120
 труск 398
 трускаўка 222
 трускаўкі 169, 335
 трусо́к 398
 трусцінка 410
 трут 266
 трутавік 266
 труха 456
 трухлёць 456
 трухлё 308, 456
 трухлы 456
 трухлявы 456
 трухляк 399

трухнівы 456
 трухнуць 456
 трухнявы 456
 трыбулька 235
 трыдзевятка 87
 трызаўка 110
 трыкрáска 248
 трылі́снік 179
 трылі́снік бёлы 80
 трынасе́ннік 203
 трынь-трава́ 318
 тры́патнік 120
 трыпéрнік 155
 трыпéрсніца 145
 трыпéрсціца 65
 трыпуднік 120
 трыпў́тнік 118, 120
 трыпў́тнік глады́ 120
 трыпў́тнікавы 505
 трыпў́тняк 120
 трыска́лка 222
 трыска́лкі 222
 трыснёг 198, 204
 тры́снік 204
 тры́сняг 198, 204
 тры́сняк 198
 трысцё́ўе 204
 тры́шчыцца 448
 трэ́мбулька 235
 трэ́мля 334
 трэ́патнік 120
 трэ́пацень 120
 трэ́пўтнік 120
 трэ́сні 222
 ту́галь 88
 ту́жаць 443
 тур 153
 ту́рак 269
 ту́раўка 151
 турба́віна 408
 турба́вінка 408
 ту́рмас 229

турмус 232
 турнэкс 211
 турнэпс 232
 турнэт 232
 турчанка 214
 турыца 183
 турэцкі багон 180
 турэцкія агуркі 209
 турэцкія бабы 234
 турэчынка 87
 тут 27
 тутун 232
 тутунь 232
 тухлы грыб 262
 тухлянка 176, 318
 тушончыкі 117
 тыква 216
 тымотка 126
 тымянка 157
 тымянкi 143
 тынь 298
 тынь-трава 318
 тыня 334
 тысенчнік 86
 тысёнчык 125
 тысячаліснік 86
 тысячнік 125
 тытун 232
 тытуновы 505
 тытунь 232
 тыцін 232
 тыцінь 232
 тычак 234
 тычка 368
 тычкаваная фасоля 234
 тычкавая фасоля 234
 тычковае фасоля 234
 тычковы 505
 тычковы боб 234
 тычкуха 234
 тэльманка 214
 тэмпа 214

У

увэс 208
 увярэднік 205
 угаднік 168
 угруд 399
 удавацца 433
 ударнік 122, 156, 163, 170
 удовушка 238
 удовушка палявая 104
 удуляк 267
 ужачнік 121, 172
 ужовікі 303
 ужоўка 254
 ужоўнік 73, 87, 150
 узайці 436
 узбуўнена 447
 узвэсніца 451
 узгоністы 467
 узлэсак 340
 узлэссе 340
 узлэсак 340
 узрасці 434
 узунок 99
 узяцца 433
 узяцца ў колас 442
 узяцца ў руно 460
 укамельвацца 439
 укамлицца 439
 укамянёць 434
 укараніцца 439
 укмен 83
 укотка сядзя 62
 украмаваты 475
 укром 25, 407
 укромісты 475
 укроп 223
 укропец 223
 укропінка 223
 укрэністы 480
 уман 206
 унуднік 170

упалынець 458
 уплаўнік 168
 уплодзіць 446
 упўднік 116
 ураджай 309
 урадзіцца 446
 урадзіць 446
 урадлівы 447
 уражнік 248
 уразнік 87, 248
 урастаць 434
 урасці 434
 урoд 299
 урoдлівы 447
 урoдны 447
 урoчнік 94, 120, 122, 161, 170, 189
 урoчнік бeлы 94
 урoчнік жоўты 94
 урун 311
 уруна 311, 312
 уруненне 443
 урунець 443
 урунівацца 443
 уруніваць 443
 уруніцца 443
 уруніць 443
 урунне 443
 урунь 311, 443
 урэлы 453
 урэць 453
 урэчнік 176
 усмаліцца 461
 усніца 388
 усoх 341
 усoхці 458
 успець 448
 усплавіна 350
 усўх 307
 усход 311, 312, 444
 усходзіць 436
 усходы 311, 312, 316, 444
 усыпацца 441
 утравeлы 435
 утравець 434
 утравіцца 435
 уцэўнік 68
 учаўрэць 458
 ушчэпы 30, 370
 ушывец 112
 ушэсны грыб 259
 уюн 234
 уюно́к 99
 уяліна 402
 уяп 402
 уяпа 266, 402
Ф
 фаёвы лес 342
 файняк 342
 фаран 214
 фасаленне 424
 фасалёвы 505
 фасалявэнне 424
 фасoліска 424
 фасoль 233, 424
 фасoльнік 424
 фасoльнішча 424
 фасoльны ліст 424
 фасoля 233
 філаціка 199
 фіялак палявы 95
 фіялка 162
 фіялка 248
 фіялкі 155
 фленс 300
 флeнсы 300
 флeкс 249
 флeксія 249
 флeксы 249
 флянец 300
 флянсы 300
 флянц 300
 флянцы 300
 фэсткі 430

Х

- хабёр 58
- хабэ́рка 58
- хавёр 174
- хаві́р 174
- хаву́тнас 307
- халану́ха 269
- хамё́лка 393
- хаму́тнік 199
- хамярэ́ча 334
- харо́шы грыб 257
- харо́шыя грыбы́ 303
- хары́й 174
- ха́ут 308
- хау́тны 457
- ха́хвіна 266
- хашч 334
- ха́шча 334
- хашча́га 334
- хашчо́ўнік 334
- хваё́вік 257
- хваё́вы 505
- хваё́вы бор 342
- хваё́вы лес 342
- хваі́на 25, 306, 342, 352
- хваі́нка 24, 352
- хваі́ннык 352
- хвайё́ 396
- хва́йла 103
- хвайна́ 342, 352, 366
- хвайні́к 342, 352
- хвайнічо́к 352
- хвайня́ 342, 352
- хвайня́к 342, 352
- хвайнячо́к 352
- хва́лка 25
- хварабні́к 354
- хварасці́на 396
- хварасця́нка 332
- хварашча́й 122
- хварбі́дла 39
- хваро́ст 398
- хваса́ль 233
- хвасо́ль 233
- хвасо́ля 210, 233
- хвасцо́к 408
- хвашча́й 122, 123
- хвашча́йка 122, 123
- хвашча́йнік 122
- хвашча́нка 106, 123
- хвашча́р 122, 123
- хвашчая́нка 123
- хвашчо́ўнік 122
- хвашча́й 122, 123
- хвашча́ўнік 122, 123, 202
- хвашша́йка 123
- хвая́ 24
- хвая́к 25
- хво́ечка 123, 124
- хвой 25, 366
- хво́йка 21, 22, 24, 123, 124, 352
- хво́йка маладзё́нька 352
- хво́йка-грушо́віна 24
- хво́йна 24
- хво́йнік 123, 342, 352
- хво́йнічак 123, 352
- хво́йны 505
- хво́йны лес 342
- хво́йняк 352
- хво́йнячак 352
- хво́няк 342
- хво́раснік 332
- хво́раст 340, 354, 398
- хво́ст 362, 381
- хво́шка 123
- хвошч 122, 123, 124
- хвошч ба́лётны 124
- хвошч ва́дзяны 124
- хвошч жо́ўты 119
- хвошч лу́гавы 124
- хвошч па́лявы 122
- хвошча́к 42, 122
- хвошчы́к 122, 123
- хво́я 21, 22, 24, 342, 366, 396

хвызняк 353
хвышка 122
хелька 212
хім 354
хіміна 354
хіслявы 460
хлабаззіна 397
хлабазэ 398
хлабазіна 397
хлабзіна 397
хлапаваты 480
хлапіна 25
хлапушка 167
хлеб 309
хлебата 309
хлебны корань 59
хлепятаць 461
хлоскуні 219
хлуд 354, 398
хлудзіна 397
хлудзінка 397
хлупяны 469
хлуст 400
хлыст 400
хлюба 394, 397
хлюс 279
хляшчай 177
хмез 353
хмелік 139
хмеліно 415
хмель 170
хмель дзікі 62
хмель заяччы 79
хмельнік 80
хмін 83
хміс 411
хмурэжнік 354
хмыз 353, 398
хмыза 334, 353
хмызнік 345, 353
хмызнічак 353
хмызняк 334, 353, 398
хмызнячок 353

хмызнячка 353
хмызок 353
хмызь 353
хмызюк 353
хмызьяк 353
хмызыно́к 353
хмялёк 62, 79
хмяліна 418, 421
хмялі́нне 418, 422
хойка 123, 124
хоўп 345
храбоўст 51
храбу́снік 51
храбу́ст 51
хра́па 362, 364, 380
храпа́к 288
храпа́ч 288
хра́п'е 380
хра́піна 380
хра́пка 380
храпо́тнік 190
храпу́н 380
храпу́шнік 51, 380
храпчы 264
хра́пы 414
храслы 264
храст 264
храсткі 316, 368
храсто́к 316, 368
храсты 368
храсці́ца 436, 443
храшч 264
храшчы 264, 369
хра́шчык 381
хра́шчыкі 369
храшэ́ль 264
хро́баст 229
хро́буст 51, 52, 229
хро́паснік 51
хро́пуст 229
хро́пытнік 51
хро́слі 369

хрósці 369
 хрósцікі 369
 хросць 369
 хрошч 264
 хрумéль 380
 хрумлiна 380
 хруст 264, 354, 398
 хрустóк 398
 хрустóчак 398
 хрусты́ 264
 хрушч 264, 265
 хрушчай 124
 хрушчáнка 264
 хрушчы́ 264
 хры́буст 52
 хрыстайн 166
 Хрысто́ва кроў 166
 хрыстóснік 166
 Хрыстоўская кроў 166
 хрэн 125
 хрэнь 125
 хрэшч 369
 хрэшчык 369
 хунтоўка 18, 30
 ху́ра 399
 хымаза́ 353

Ц

цабалка́ 408
 цабе́лле 409
 цабеўле 409
 цавiна 408, 413
 цалiдо́нiя 100
 цалiдоўнік 100
 цалiснік 110
 цантылія 100
 цанцалёя 100
 цапні́к 92
 цар-зе́лле 100
 ца́рская каро́на 242
 ца́рскія кудры 123, 243
 цар-трава́ 54, 169, 181
 цары́к 393

цаўё 408
 цаўнік 413
 ца́цачка 312
 ца́цка 312
 ца́цкі 79, 316, 320
 цвёл 410
 цвет 312, 316, 359, 450
 цветабо́й 450
 цвёцік 359
 цвёцце 359
 цві́гнуць 433
 цві́клóвы 504
 цві́нтары́я 125
 цві́нтарэ́й 125
 цві́нтарэ́йка 125
 цві́нтарэ́я 125
 цві́сці 442, 450
 цві́цець 442, 450
 цвыць 450
 цвяклоў лёсны 59
 цвярдзя́нка 129
 цвято́к 312, 359
 цвято́чак 312, 359
 цвяты́ 316, 359
 целарэ́з 178
 це́леса 406
 це́мень 334
 це́мны лес 343
 це́мрач 334
 цемяржы́ца 76
 церабе́жык 347
 церазгры́віца 160
 це́ран 45
 це́рань 45
 цервяне́ц 125
 це́рн 45
 це́рна 45
 це́рне 45
 це́рнь 45
 це́цiва́ 413, 418
 це́цява́ 409, 415
 це́цяве́нне 421
 це́цявіна 409, 418

цёран 45
цівіна 313
ціжма 104
цікаўка 214
цімафееўка 125
цімафейка 125
цімафейкавы 506
цімахвееўка 125
цімахвейка 125
ціміяк 128
цімóтка 126
цімóшка 126
цім'як 102
цім'ян 75, 157
ціна 197, 201, 298
ціня 298
ціпéц 114
цісавы 506
цісóвсенькі 506
цітун лясны 153
ціцень 233
ціціва 424
ціцюн 232
ціцява 422
ціцяўе 421, 424
цмен 126, 136, 203, 222
цмен жоўты 126
цмен лясны 203
цмень 83
цмін 83, 126, 222, 266
цмок 173
цмян 83, 126, 222
цмянец 127, 222
цмянец дзікі 127
цнатка 120
цок 432
цубак 407
цубаліна 409
цубінка 407
цубуля 235
цуд 240
цукраваны боб 210

цукроўка 18, 30, 214
цўрбалка 408
цурбунóчки 363
цурбылка 408
цўрка 408, 411
цурпалак 408
цурпалка 408
цурубалак 408
цуру́балка 409
цуру́балле 408
цуру́балы 408
цыб 410
цыбак 365, 407, 410
цыбалка 408
цыбатая кветка 76
цыбах 365, 410
цыбахі 365
цыб'е 409
цыб'ё 414
цыбіна 362, 407
цыбінка 394, 407
цыбла́х 407
цыбоўка 423
цыбук 362, 407, 410
цыбуле́нне 365
цыбуліна 313
цыбулле 408, 414
цыбулле 318, 411, 414, 418, 422
цыбуль 410
цыбулька 131, 178, 235, 245
цыбулькі 378
цыбульнік 178, 365, 378
цыбульніца 378
цыбульны 506
цыбуля 235
цыбуля лугавая 235
цыбуля палявая 235
цыбур 410
цыбур'ё 414
цыбурэнне 411
цыбух 410
цыгана́чка 118

цыга́нка 30, 234
цыга́ны 386
цыдо́ве 421
цыдо́вя 421
цыко́ра 127
цыко́рыя 127
цыко́рыя дзі́кая 168
цыко́р'я 127
цыко́р'я па́лява́я 134
цылідо́нія 100
цылісці́к 150
цымба́лей 100
цымба́х 410
цымбе́р 128
цымбо́р 128
цымбо́рак 128
цымбру́к 411
цымбу́р 408, 410, 411
цында́лей 100
цында́леся 100
цында́лія 100
цынта́ўрыя 125
цынту́ра 125
цынту́рыя 125
цынцы́лей 100
цынцы́лія 100
цыпа́дле 73
цыпа́дле 150
цы́прус 102, 133
цыпу́рык 411
цыр 266
цыра́дэля 231
цыруба́лкі 415
цыру́більнік 418
цырэ́шня 27
цытва́р 103, 105
цытва́рнік 105
цытва́рны 506
цытры́наўка 19
цытрыно́вы 497
цыцкі́ 380
цэ́бах 410

цэ́брык 128
цэ́бур 410
цэ́ль 266
цэ́нтаўра 125
цэ́нтральны ко́рань 361
цэ́нтрыко́ўка 19
цэ́р 266, 401, 402
цэ́ра 266
цэ́рачкі 192
цэ́ўка 405
цюба́х 365
цюку́н 32, 42
цюльпа́н 250
цюльпа́н лясны́ 64, 144, 145
цю́плік 369
цю́пцік 369
цю́цік 379
цюці́н 233
цю́цька 379
цю́цькі 108
цю́цю́н 232
цю́цюне́ц 232
цю́цю́нны 505
ця́віна 313, 418, 421
цягу́н 121
цяжко́е дзе́рава 40
цяку́н 147, 225
цяле́ш 405
цялі́ца 20
ця́мрэ́жнік 334
ця́па 402
ця́пало́ць 151
ця́пцю́жнік 334
ця́рмі́на 45
ця́ро́мха 26
ця́рэ́мха 26
ця́рэ́мхавы 506
ця́рэ́мшы́на 26
ця́рэ́сня 27
ця́рэ́шанька 27
ця́рэ́шня 27
ця́ўві́на 313

цяўе 365, 418, 421
 цяўнёк 413
 цяўнік 418, 420
 цяўня 418
 цяцёва 413
 цяцэра 280, 295
 цяцёўе 413, 418, 421
 цяцёўнік 413
 цяціва 408, 422
 цяціве 413
 цяцівіна 313, 413
 цяціна 422
 цяціўе 408, 415, 418, 421, 422
 цяціўе 413
 цяціўка 313, 408
 цяціўкі 424
 цяціўнік 409, 413, 418
 цяціўшнік 127
 цяціўшнік 127

Ч

чабар 128
 чабаровы 506
 чабарок 128
 чабер 128
 чабёр белы 128
 чабер ліловы 128
 чабка 266
 чабёр 127
 чабёравы 506
 чабёрчык 127
 чабёрык 127, 128
 чабёровы 506
 чабрук 128
 чабрыца 70
 чабрычнік 70
 чабрэйка 128
 чабрэц 127, 128
 чабур 128
 чабурэц 128
 чабярыца 128
 чавух 132

чага 266
 чагар 332
 чагарнік 332, 333
 чагарэча 333
 чагіль 103
 чада 266
 чайны 506
 чалавечнік 101
 чалавы 464
 чало 427
 чальчак 129
 чамарыца 129
 чамбарэц 128
 чамбёр 128
 чамбёр красны 128
 чамбёрак 128
 чамёр 129
 чамёрнік 129
 чамор 129
 чампізён 296
 чампіён 296
 чампіёны 296
 чампіён 296
 чамярыца 60, 105, 129, 154
 чамярычнік 60, 129
 чанбёрак 128
 чануць 453
 чапалат 110
 чапняк 92
 чапурычка 297
 чапурышка 371
 чапы 309
 чапыжнік 338
 чапярыца 297
 чаравічкі 150, 190
 чаравічкі палявыя 73
 чарада 59
 чарамшына 26, 355
 чарапіцы 297
 чараўнік 125, 171
 чарацвёт 112
 чарацянка 198

чарацяны 507
чарашнік 355
чарваваць 451
чарваточнік 78
чарваточыны 370
чарвенец 119
чарвец 119
чарвечнік 101
чарвівец 56
чарвівець 451
чарвівы 451
чарвіўнік 203
чарвічнік 119
чарвяток 370
чарвяточнік 145
чарнабай 102
чарнабэль 102
чарнабольш 57
чарнабрыўцы 237
чарнабыль 102
чарнабыльнік 102
чарнагаловец 62 ♡
чарнагаловік 62 ♡
чарнагаловіца 62
чарнагалоў 62, 177 ♡
чарнагалоўка 62, 177 ♡
чарнагалоўнік 62
чарнагалоўчык 62
чарнагубка 62
чарнагузы 30
чарнаклён 21
чарналес 341
чарналесіца 341
чарналессе 341, 342
чарнаольха 14
чарнасліў 23
чарнасліўка 23
чарнашы 221
чарнёнькі грыбок 253
чарніка 171
чарнікі 171
чарніца 171, 183

чарніцы 171, 355
чарнічнік 355
чарнобаль 57
чарнобильнік 57
чарнобыль 57, 102
чарнобыль польная 102
чарнобыльнік 102
чарнугі 220
чарнуха 220, 265
чарнухі 220
чарнушка 83, 235, 265, 290
чарнушкі 171
чарнюгі 220
чаромка 26
чаромуха 26, 355
чаромфа 26
чаромха 26, 40
чаромшына 26
чароп 156
чарот 198, 204, 352, 355
чарота 204
чаротнік 204, 352
чаротніца 207
чартапалох 51, 52, 59, 120, 122, 130, 170
чартовы гарлачы 54
чартоў зуб 290
чарцянка 307
чарэмуха 26
чарэмха 26
чарэмшыннік 355
чарэмшыца 26
чарэня 329
чарэт 204
чарэцены 507
чарэціна 204, 411
чарэчны 507
чарэшаннік 355
чарэшанька 26
чарэшля 27
чарэшні 355

чарэ́шнік 27, 355
 чарэ́шня 26
 часмі́н 83
 часна́к 236
 часно́к 235
 часно́к дзі́кі 235
 часно́к мядзвё́жы 130
 часно́к палявы́ 131, 235
 часны́к 236
 часны́к палявы́ 235
 часны́к палявы́ 129
 часнэ́к 236
 часце́ж 333
 часце́р 333
 часце́рнік 333
 часці́к 343
 часця́к 340
 чатча́вік 252
 чатырохла́пка 152
 чаўра́ць 453
 чача́віца 229
 чача́та 403
 чачо́та 403
 чачо́тавы 507
 чачо́тка 12, 361, 399, 402, 403, 405, 406
 чачо́ткавы 489
 чачо́чына 402
 чачу́га 12
 чаш 394
 ча́шча 338, 366
 чашча́вік 252, 274
 чашчо́ба 333
 чашчо́жнік 333
 чашчу́ха 66, 207
 ча́шчык 344
 чашчы́ня 333
 чашча́ба 333
 чашча́вік 252, 253
 чашча́вічак 252
 чашча́жнік 333
 чмура́ 334
 чмяля́нік 139
 чо́бар 128
 чо́брык 128
 чо́мбар 128
 чо́мбер 128
 чо́мбрак 128
 чо́мбрык 128
 чо́нбар 128
 чо́рна жы́та 291
 чо́рна пшані́ца 291
 чо́рнагало́ва 62 ♣
 чо́рнагало́вік 195, 257
 чо́рнагало́віна 205 ♣
 чо́рнагало́вы грыб 257
 чо́рнагало́ў 195 ♣
 чо́рнае зэ́лле 172
 чо́рнае зэ́рне 291
 чо́рная ажы́на 33
 чо́рная ба́бка 253
 чо́рная бярэ́зіна 12
 чо́рная ма́ліна 33
 чо́рная рэ́дзька 229
 чо́рная свінні́ 265, 278
 чо́рная сма́ро́дзіна 43
 чо́рная ша́пка 54
 чо́рны бара́вік 257
 чо́рны баро́н 239
 чо́рны грузд 265
 чо́рны грыб 253, 257
 чо́рны зярно́к 291
 чо́рны лес 341
 чо́рны насо́к 291
 чо́рны палы́н 57
 чо́рны ячме́нь 291
 чо́рныя грыбы́ 304
 чо́рныя ма́ліны 33, 41
 чо́рныя ягады́ 171
 чо́ртава барада́ 161
 чо́ртава зо́лата 164
 чо́ртава се́мя 100
 чо́ртава се́рабро́ 159

чортава срэбра 100
 чортава яйцo 262
 чортавы галоўкі 102
 чортавы капыцікі 190
 чортавы пажуры 53
 чортавы пазуры 120, 130
 чортапалох 91
 чортаў агурэчнік 70
 чортаў грыб 262
 чортаў палец 169
 чортаў перапалох 167
 чоснак 236
 чосніна 236
 чоснук 236
 чоснык 236
 чубарык 269
 чубатыя канаплі 221
 чужапас 315
 чуйвэцер 83
 чумак 253
 чуміза 227
 чупчыннік 46
 чурбаліна 33
 чыгірнік 332
 чыгірынка 211
 чыжма 105
 чыкаладак 412
 чыкаладка 412
 чымбoр 128
 чымбoрык 128
 чымгала 36
 чымярыца 135
 чынбoр 128
 чыпурычак 297
 чыпчына 46
 чыпчыннік 46, 355
 чырвонавочка 213
 чырвонагалoвік 277
 чырвонашапка 276
 чырвоная мухамoра 275
 чырвoнец 277

чырвoнік 277
 чырвoны мухамoр 275
 чырвoныя ягады 169
 чыснок лугавы 129
 чыстацёл 100, 130, 172
 чыстацельнік 100
 чысты грыб 257
 чысцёц 71, 160
 чысцік 39, 71, 84, 130, 172, 354
 чысцідзь 334, 345
 чысціяк 100
 чэзлы 479
 чэмбрык 128
 чэмер 129
 чэнбар 128
 чэпы 309
 чэр 266
 чэрат 204
 чэснак 236
 чэснок 236
 чэшчавік 252

Ш

шабальбoны 227
 шабельнік 425
 шаблі 234, 425
 шабэль 234
 шавер 177
 шавіль 208
 шавіна 307, 401
 шадак 114
 шадуха 114
 шакалі 398
 шаквіны 378
 шакі 354
 шаківіны 378
 шакіль 208
 шакіны 378
 шаклак 40
 шакoвіны 378
 шакoліна 378
 шакoлінка 378

шако́ліны 378
 шако́лы 378
 шаламо́чак 393
 шалау́я 177
 шалбабо́н 234
 шальве́й 131
 шалдзё́й палявы́ 73
 шале́жкі 243
 шале́зкі 243
 шале́й 70, 85, 190, 206
 шале́нец 64, 66
 шале́ннік 51
 шале́нчык 134
 шале́пнік 323
 шале́я 191
 шалудзі́ўкі 237
 шалу́днікі 314
 шалу́па 377
 шалупа́і 378
 шалупа́йка 378
 шалупа́йкі 378
 шалупа́хі 378
 шалупа́шкі 378
 шалупа́я 378
 шалуп’е 378
 шалупа́іна 378
 шалупа́інка 378
 шалупа́інне 378
 шалупка́ 377
 шалупкі́ 377
 шалуха́ 378
 шалу́цька 51
 шалу́шка 377
 шалфе́й 131, 150
 шалфе́й баравы́ 87
 шалфе́я 131
 шалы́знік 332, 337, 354
 шальбабо́н 234, 425
 шальбабо́на 234
 шальбабо́нік 425
 шальва́ 131
 шальве́я 131
 шальве́я 131
 шальні́к 66, 100, 207
 шалюга́ 16, 177
 шалягі́ 201
 шаляне́ц 70, 82, 207
 шамашы́нне 376
 шамдзё́лы 130
 шамля́к 375
 шампаньё́н 295
 шампіво́н 296
 шампіе́на 296
 шампіе́ны 296
 шампіе́ніна 296
 шампіён 296
 шампіі́ны 296
 шампіле́н 295
 шампілье́ны 295
 шампіне́н 295
 шампініе́н 296
 шампінье́н 295
 шампіньё́н 295
 шампіо́н 296
 шанда́ 82
 шанда́ палява́я 82
 шандзё́лы 130
 ша́ндра 134
 ша́нта 111, 134
 ша́нта дзі́кая 96
 ша́нта палява́я 96
 ша́нта чырво́ная 134
 ша́патнік 364
 ша́пачка 357, 380
 ша́пашнік 59, 91, 205
 шапе́н 296
 шапе́нік 296
 шапе́нка 296
 шап’ё́ны 296
 шапіе́н 296
 шапілье́н 296
 шапі́рка 269, 297
 шапі́рнік 91
 ша́пка 357, 383, 391, 393
 шаплуё́ны 296
 шапля́к 375

шаппі́нён 296
 шапра́н 250
 шапту́х 283
 шапту́ха 283
 шаптухі́ 283
 шара́га 247
 шарала́ 114, 176
 шарафаё́н 269
 шараха́ўка 175, 177
 шарлу́пка 377
 шаро́йка 378
 шары́льнік 114
 шары́на 52
 шары́ннік 114
 шарэ́н 329
 шасту́нікі 72
 шастуны́ 136
 шасціра́дка 236
 шата́н 267
 шатаны́ 267
 шато́рак 192
 шатра́к 208
 шатра́сты 466
 шатры́сты 466
 шатыры́цца 458
 шаўкаві́ца 27
 шаўко́вая трава́ 92, 175
 шаўко́віца 27
 шаўле́йка 136
 шаўле́я 136
 шаўлюга́ 16, 131, 337
 шаўлю́жнік 337
 шаўля́к 375
 шафіё́н 296
 шафіо́н 296
 шафра́н 250
 шахаё́н 296
 шахіё́н 296
 шахра́н 250
 шачаві́ца 229
 швандрына́ 206
 шве́рдзел 361

шві́д 44
 шві́дзіна 44
 швідо́вы 503
 шві́нкі 286
 швыго́лка 106
 шкабіё́за 104, 161
 шка́рлупа 378
 шка́рлупа́йкі 378
 шка́рлупка 377, 380
 шко́льнік 367
 шку́йна 366
 шку́ра 381
 шлапа́к 30, 259, 301
 шлапіё́н 296
 шлапо́ўка 30
 шлупа́к 301
 шля́з 243
 шля́з гаро́дны 243
 шля́пка 357
 шля́пы 30
 шмарго́нец 292
 шмарго́нка 292
 шмарго́нкі 302
 шмарго́нцы 289
 шмаршо́к 288
 шмо́лднік 44
 шмо́ўдзіна 35
 шні́тка 120
 шні́ць 120
 шны́тка 120
 шны́ць 364
 шо́рсткі 460
 шоўкаві́ца 27
 шпа́жнік 131
 шпара́г 247
 шпара́га 244, 247
 шпара́гус 244
 шпа́рнік 121
 шпа́рніца 121
 шпары́шчы 371
 шпа́тнік 131
 шпа́чнік 168

шпéнік 379
шпіёны 296
шпік 431
шпіллє 366
шпількі 366
шпільнік 366
шпільняк 366
шпінён 296
шпóкаць 444
шпúкаць 444
шпурагуш 247
шпырнік 61
шпырнік балóтны 45, 247
шпянёк 379
штамб 406
штрыфель 30
штрэфель 30
штрэхель 30
штыль 361
штыляк 361
шугаі 299
шугай 376
шула́к 375
шулупа́ 378
шуля́к 221, 375
шулякава́ты 469
шулякі́ 362
шулячо́к 375
шуля́чча 375
шума́вінне 318
шумя́та 96
шумя́та лесава́я 96
шуні́цы 169
шупа́к 382
шупа́х 382
шупа́чка 376
шупі́на 319
шуплава́ты 469
шуплаві́на 405
шупле́нка 405
шупло́ 405
шупля́к 221, 375

шупу́ль 390
шупу́льнік 390
шупчы́нка 46
шупшу́ль 301
шупшы́на 46
шупшы́ннік 46, 355
шура́ 36
шу́рачка 79
шу́рка 79
шуркі́ 399
шу́ста 389
шусты́ 389
шусты́нка 389
шусце́ 389
шусця́к 378
шутачкі́ 79
шўтры́к 379
шчаба́ліна 322
шчабру́шка 128
шчабрэ́ц 128
шча́ва 132
шчаве́й 132, 133, 163
шчаве́й ко́нскі 132
шча́вель 132
шча́вель ко́нскі 132
шчаве́ль праўдзі́вы 132
шчаве́льнік 132
шча́вер 132, 162
шчаве́р ко́нскі 133
шчаву́к 132, 133
шчаву́льнік 133
шчаву́х 132, 133
шчавялё́к 76
шчалку́шкі 116
шчамялі́ца 173
шчані́шца 450
шчапа́ 91
шчапа́ны 370
шча́рбалі́на 33
шча́сце 136, 203
шчаў́ 132
шчаў́ ко́нскі 133

шчаўе 131, 132
 шчаўе кónскае 132
 шчаўёвы 507
 шчаўкúшка 117
 шчаўлевы 507
 шчаўлёвы 507
 шчаўлюк 132, 133, 152
 шчаўлюк вадзяны 133
 шчаўлюк крынічны 133
 шчаўлюк палявы 132
 шчаўнік 132, 410
 шчаўнік кónскі 133
 шчаўнік крынічны 133
 шчаўрóвы 507
 шчаўя 132
 шчаціна 114
 шчацінне 114
 шчаціннік 114
 шчóтка 114
 шчóтнік 114
 шчоўе 132
 шчúчка 60
 шчыбёлка 365
 шчык 392
 шчыкавіна 392
 шчыкавіца 318, 369, 392
 шчымбурý 365
 шчыпáк 382
 шчыпep 76, 365
 шчыпóвая рóза 44
 шчыпчына 356
 шчыпчýннік 46, 355
 шчыпярý 365
 шчыр 50, 86, 127, 237
 шчырáк 257
 шчыранькí дóбрык 256
 шчыры 257
 шчыры бор 343
 шчыры грыб 256
 шчырэць 433
 шчыт 392
 шчытнік 114

шчытніца 114
 шчыўнік кónскі 133
 шчэпа 85, 153
 шчэрб 67, 148
 шыбад 366
 шыбада 366
 шыг 366
 шыга 366
 шыгалле 16, 366
 шыгаллё 366
 шыгаль 366
 шыгальнік 366
 шыгóлкі 366
 шыгóлле 366
 шыгóль 366
 шыкат 366
 шыката 366
 шылáльнік 367
 шылег 16, 395
 шылега 16, 337, 397
 шылежына 397
 шылёпняк 354
 шыліца 195
 шылле 367
 шыллё 367
 шыльга 16
 шыльгóвы 496
 шыльнiк 66, 207, 366
 шыляга 16
 шып 313, 382
 шыпá 382
 шыпáк 382, 412
 шыпата 366
 шыпах 382
 шыпáчка 382
 шыпéх 382
 шып'ё 367
 шыпóк 316, 382
 шыпоўнік 46
 шыпóх 382
 шыпулі 366
 шыпúлькі 366

шыпўльнік 279, 366
 шыпўшка 390, 404
 шыпціннік 46
 шыпчыннік 46
 шыпшына 23, 46, 356
 шыпшынавы 507
 шыпшыннік 45, 46, 355
 шыпшыннічак 46
 шыпшынняк 356
 шыпшыны 46, 356
 шып'як 382
 шырма́ты 483
 шыро́кая трава́ 175
 шыха́ 367
 шыці́к 273
 шыш 382, 390
 шыша́к 382, 402
 шышакé 382
 шышальнік 367
 шышачка 382, 384, 390
 шышачка балацяна́я 205
 шышачкі 382, 384, 390
 шышачо́к 402
 шышка 167, 197, 214, 382, 383,
 384, 386, 390, 391
 шышка ві́нная 96
 шышкава́ты 483
 шышкі́ 197, 350, 367, 384, 386
 шышні́к 208
 шэ́лег 243
 шэ́пка 367
 шэ́пшаль 259
 шэ́рая апéнька 255

Э

экстраго́н 133
 э́мка 214
 э́ргіна 239

Ю

ю́дра 112
 ю́дрыца 77

юра́нія 144
 юра́нь 144, 245
 ю́ргіна 239
 ю́ргіня 239
 ю́рда 112
 ю́р'евікі́ 301
 ю́р'ёвік 259
 ю́р'евы грыб 259
 ю́р'евы грыбы́ 301

Я

я́бка 376
 я́блака 376
 я́блакі́ 376
 я́бланка 27
 я́блань 27
 я́бланька 27
 я́бланы́ 27
 я́блачак 376
 я́блачка 108, 376
 я́блёнь 27
 я́блёнка 27
 я́блённе 27
 я́блёнушка 27
 я́блука 376
 я́блучка 363
 я́блык 376
 я́блыка 376
 я́блыкі́ 376
 я́блына 27
 я́блынавы 507
 я́блынка 27
 я́блынне́ 376
 я́блынь 27
 я́блынька лесавая́ 146
 я́блыня 27
 я́блычка 376
 я́блычны 507
 я́брадзь 405
 я́браць 34
 я́вар 10, 21, 24, 30, 174, 321, 325
 я́вар ко́нскі 192

яваравы 485
 яварнік 325
 яварнішча 321
 яварны 508
 яваровы 508
 яварок 24
 яварына 30, 174
 яварышча 321
 явер 24, 174
 явор 30
 яворавы 493
 ягада 321, 372
 ягадзіна 372
 ягадзіца 372
 ягадка 372
 ягаднік 43, 351, 355, 356
 ягадны 508
 ягады 33, 169, 171, 188, 321, 356
 ягады ваўковыя 373
 ягады воўчыя 85
 ягар 174
 ягель 174
 ягер 174
 ягір 174
 ягódка 372
 ягódкі 372
 ягódнік 355, 356
 ягóннік 356
 яграснік 321
 яграст 31
 ягрус 32
 ягрусавы 485
 ягруст 31, 32
 ягрыснік 321
 ягрыст 31
 ягрыста 31
 ягрэст 31, 321
 ядавіты 462
 яджыр 196
 ядзімыя грыбы 303
 ядзір 196
 ядлавец 47
 ядлаўцовы 508
 ядлёнец 47
 ядлёнцавы 508
 ядлёц 47
 ядлінец 47
 ядловец 47, 356
 ядловы 508
 ядловы лес 344
 ядлоўнік 47
 ядлоўцы 356
 ядлоўчык 47
 ядлоўчына 47
 ядомыя грыбы 303
 ядра 381
 ядравець 449
 ядранец 110, 150
 ядранець 445
 ядраністы 463
 ядраны 445, 446, 447, 449, 463, 483
 ядро 290, 379, 428
 ядроны 446, 447, 463
 ядрушка 134
 ядрынец 141
 ядрысты 464
 ядрыца 228
 ядрэц 195
 ядрэць 449
 яёр 173
 яёравы 485
 яёрнік 173
 яжа 89, 319
 яжавіна 32
 яжавіннік 32
 яжаль 177
 яжджаль 177
 яжджар 177
 яжоўнік 56
 яжына 32, 299, 317
 яжыны 32

язбін 48
 язвавік 104
 язвэжнік 135
 язвен 48
 язвень 48
 язвін 48
 язвіна 31
 язмен 48
 язмённы 508
 язьмень 48
 язмін 48
 язмянь 48
 язуснік 166
 язык 241
 язычкі 58, 136
 язычніца 121
 язьва 48
 язьма 48
 яір 174
 яірнік 174
 як калода 468
 як рагожа ляхыць 440
 якар 431
 якарны 464
 якрус 32
 ял 20
 яла 20
 ялавец 47
 ялавечнік 47
 ялавы лес 344
 ялага 344, 396
 ялажнік 331, 344, 396
 ялаўцовы 508
 ялена 20
 яленец 47, 124, 367
 яленік 47
 яленіца 47
 яленцавы 508
 яленяк 47
 ялец 47, 353
 яліна 20, 331, 343
 яліна-маладняк 331
 ялінец 47
 ялінка 331
 ялінкі 331
 яліннік 331, 343
 ялінняк 331
 яліннячак 331
 яліновы лес 344
 ялка 20
 яллё 343
 яловая маложа 331
 яловеньк 508
 яловенькі 505
 яловец 47
 яловы 508
 яловы зараснік 331
 яловы лес 344
 яловы рыжык 285
 ялосціч 20
 ялоўчык 47
 ялтычынка 385
 ялуга 20, 331
 ялушка 20, 344
 яльца 122
 ялынец 47
 ялынцовы 508
 яльмёніна 11
 яльнік 330, 343
 яльніна 20
 яльніг 343
 яльнік 330
 ялюга 331
 яляга 331
 яляжачка 344
 яляжнік 47, 331
 яляшнік 344
 ямачка 381
 ямёла 34
 янавы галоўкі 154
 ян-зёлле 165
 янтάρка 30
 япа 402

яр 228, 310, 312
яра 310, 427
яра пшаніца 228
ярабіна 22
ярабіннік 349
яравіна 310
яравіны 508
яравішча 310
яравое 310
яравы 508
яравыя 310
ярай 174, 321
ярамбіна 22
яраціна 310
ярая 310
ярба 15
ярбіна 22
яргэня 239
яргіня 239
яргіш 236
ярка 217, 228, 310
яркі 483
ярмуш 211
ярнік 174
ярніца 217
яровы 508
яроўка 228
яроўха 228
ярушка 217, 228
ярый 321
ярына 310, 312
ярынь 310
ярыня 310
ярыца 217, 228, 310, 427
ярыцца 444
ярэй 174
ярэннік 174
ясакар 24
ясань 31
ясельна 31
ясен 31

ясеніна 31, 356
ясеніца 31
ясеннік 345, 356
ясеннічак 10, 325
ясень 30, 356
ясён 31
ясіна 31
яскар 76
яскір 76
яскра 76
яснотка 134
ясока 24
ястрабавая трава 149
ястрабок 134
ястрабок лугавы 134
ястрэц 134
ясюн 31
ясюнь 31
ясянёвы 509
ясянёк 31
ясяні 356
ясяніна 356
ясяннік 356
ясяновы 509
яўнасёмныя расціны 315
яцеліна 80, 81
яцельніца 81
ячмёнец 56
ячмёнік 178
ячмёніна 428
ячмёніца 56, 352
ячмёнка 56, 178
ячмённік 136
ячмённы 509
ячмёнь 236
ячмёнькі 49
ячмянёк 56
ячны 509
ячына 312
ячэнь 236

ЗМЕСТ

Прадмова	3
Прынятыя скарачэнні	5
Назвы выкарыстаных крыніц.....	5
Назвы дыялектных груп гаворак.....	7
Асноўныя дыялектныя зоны.....	7
Дыялектныя рэгіёны.....	7
Іншыя скарачэнні.....	8
Назвы раёнаў.....	8
1. Тэматычныя групы назваў раслін	10
1.1. Лясныя, садовыя і паркавыя дрэвы.....	10
1.2. Дзікія і культурныя кустарнікі.....	31
1.3. Лугавыя і палявыя травяністыя расліны.....	48
1.4. Лясныя травяністыя расліны.....	135
1.5. Водныя і балотныя травяністыя расліны.....	173
1.6. Сельскагаспадарчыя травяністыя расліны.....	208
1.7. Кветкавыя агародныя і пакаёвыя расліны.....	236
2. Назвы грыбоў	251
3. Тэматычныя групы лексікі са значэннем характарыстыкі раслін і грыбоў	298
3.1. Агульныя назвы раслін і грыбоў.....	298
3.2. Назвы груп раслін і грыбоў.....	321
3.3. Назвы частак раслін і грыбоў, іх органаў.....	357
3.4. Лексіка жыццядзейнасці раслін і грыбоў.....	432
3.5. Словы са значэннем колеру, велічыні, выгляду раслін і грыбоў.....	461
3.6. Словы са значэннем прыкметы паводле родаў і відаў раслін, іх частак і органаў.....	485
Прадметны паказальнік	510

Даведачнае выданне

РАСЛІННЫ СВЕТ

ТЭМАТЫЧНЫ СЛОЎНІК

С к л а д а л ь н і к і

Вера Дзмітрыеўна Астрэйка,
Марына Анатольеўна Ісачанкава,
Аляксандр Антонавіч Крывіцкі і інш.

Рэдактар Г. У. Малахава
Мастак В. А. Жахавец
Мастацкі рэдактар В. А. Жахавец
Тэхнічны рэдактар Т. В. Лецъен

Падпісана ў друк 15.06.2001. Фармат 84x108¹/₃₂. Папера афсетная. Гарнітура Таймс. Афсетны друк. Ум. друк. арк. 34,44. Ум. фарб. адб. 34,86. Ул.-выд. арк. 24,73. Тыраж 700 экз. Заказ 2012.

Падаткавая льгота — Агульнадзяржаўны класіфікатар Рэспублікі Беларусь АКРБ 007-98, ч. 1; 22.11.31.000.

Рэспубліканскае унітарнае прадпрыемства «Выдавецтва «Беларуская навука». ЛВ № 13 ад 31.12.97 г. 220141. Мінск, Купрэвіча, 18.

Рэспубліканскае унітарнае паліграфічнае прадпрыемства «Баранавіцкая ўзбуйненая друкарня». 225320. Баранавічы, Савецкая, 80.

ISBN 985-08-0457-2

9 789850 804570